5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 739 — Marți 2 Iunie 1909

Scumpirea traiului

Ca cetățean am asistat eri la frumoasa întrunire a meseriașilor romîni din Iași, și declar că n'am pierdut nimic, ci din contra am cîștigat foarte mult.

In mișcarea ce s'a încins în jurul scumpetei traiului, meritul cel mare vine meseriașilor romîni, cari simțind mai mult urmările scumpetei își văd viața închisă între ciocan și nicovală. Siliți a munci din greu pentru un salariu, care nu crește în proporție cu greul vieții, mai avînd apoi și avantajul unor familii numeroase, fiecare ban care se adauge la traiul zilnic se resimte în totalizarea lunară. Apoi meseriașul prin ocupația sa e mai liber; nu e plecat slugă administrației, nici n'are zgarda funcționarului. Din meșterșugul său manual el își cîștigă pînea zilnică și puțin îi pasă de cine îl guvernează. Apoi disciplina de partid și elementul de stat a întrat prea puțin în educația lui profesională și stînd mai mult și direct supt influențele sociale, în el, în meseriaș își au curs toate curentele sociale și economice în largul lor; și cum ei sunt înșiși factori economici prin excelență, au prin firea îndeletnicirilor lor instinctul chestiilor sociale și economice.

De aceia mi-a plăcut libertatea părerilor, cum și adînca convingere că adevărul e de partea lor. Și așa este

Meseriașii în mișcarea lor astă-zi simt singuri, dar simțesc că au alături cu ei sufletește pe toți muncitorii cu capul și cu mînele, cari primesc din budget salariu supt 400 lei. Și de aceștia sunt zecile de mii de slujbași ai statului, ai județelor și comunelor. Iar dacă funcționărimea nu se mișcă în mod așa de liber, e că are zgardă și e prea îmbăcșită de disciplina de partid și de guvern.

Ei bine; meseriașii au pus mîna pe cîte-va pricini bine-cuvîntate și materialul adunat e foarte convingător.

Intîiu sînt *cartelurile*. Imoralitatea cartelurilor e evidentă, de și legile la noi nu prevăd nimic. In dorul lipsei de lege, producătorii se înțeleg între dînșii pentru a scumpi articulele de consumație în dauna consumatorilor.

Capitalul celor puțini, în loc de a fi pus în slujba socială, eftenind traiul, el e întrebuințat pentru *specula mulțimei*.

Urmarea cartelurilor este deci *specula*. Amîndouă aceste lucruri sunt îndeajuns pentru a stîrni în marele public îndignarea contra celor puțini cari speculează nevoile oamenilor.

In această cartelare speculativă a întrat și întră și statul cu toată știința, cu toată vroința. Aici cererile meseriașilor sunt legitime. Ei cer să se facă lege contra cartelurilor, să se oprească prin lege asemenea fapte imorale, și odată lucrul legal făcut, omul se va supune. Cel de al doilea mijloc e mai sumar, dar e anarhic. Dacă pentru 5 milioane de țărani cei 1000 de proprietari mari rurali au putut stărni tristele evenimente din 1907, tot așa pentru tîrgoveții noștri de toate categoriile: slujbași, meseriași și comercianți, pot stărni revolte, faptul ne mai pomenit ca 5 morari mari să se carteleze și să *fure* din pungile tuturora 14,637 lei pe zi, venit net, din urcarea necontrolată a prețului făinei față de grîul cumpărat.

Cînd cei 5 inși fură ziua n'amează mare 6 milioane lei pe an din pungile numai a Bucureștilor, însamnă că fie-care suflet din capitala țărei plătește fără să vrea tribut anual la 5 inși morari 17 lei.

Cartelarea pînei.
Cartelarea cărnei.
Cartelarea brînzei.
Cartelarea gazului.
Cartelarea hîrtiei.
Cartelarea zaharului.
Totul e în cartelare.

S'a arătat că din 1901 pînă azi un mare speculant evreu a cumpărat fructul de la oile din județul Iași, plătind invariabil 12 lei pe an rodul de la oae: lapte, brînză, unt, lînă. Dacă plata e aceiași, de ce astă-zi cașul e îndoit mai scump ca acum 7 ani? Nu e aici alt-ceva de cît specula.

Slăbăciunea consumatorilor, lipsa de legislație economică, lipsa de control a autorităților, toate acestea fac ca pe nesimțite viața să se scumpească și greul traiului să se resimtă. Statul are chip să intervină, are chiar datoria să intervină. Cum însă va face aceasta el, cînd azi se află pe mîni cartelate, căci liberalismul romîn a întrat în faza cartelării și economicește și policește.

Economicește liberalismul romîn e putred, căci fruntașii săi sunt toți vărîți în tot felul de fabrici de cue, de hîrtie, de făină, de șocolată și nu poți lua nici o măsură, căci te lovești de un ministru ori un fruntaș! Ba acum li s'a dat și băile statului, mîine li se vor da tramvaile, pentru a exploata țara și nevoile ei!

Politicește liberalismul trăiește tot prin cartelare. Dacă doctrinar liberalismul stă în antipod cu conservatorismul reacționar, cu tactica de exploatat această țară ei se înțăleg minunat; azi țara ție, mîine țara mie, nouă ghelirurile, nouă cartelurile!

Mai poate merge țara așa?

Iar cît despre acțiunea oratorică pusă în contribuție, trebue să declar că am întîlnit forțe oratorice demne de semnalat și d. Stănescu de la București—tapițer — e orator, nu șagă. Și atunci mi-am zis: pasiunea te mișcă, pasiunea ne mișcă! Cu așa cauză sfîntă de dreaptă ce ai, cu așa mîni vrednice, cu așa talente cauza nu poate fi de cît cîștigată. Și nu va fi de mirare dacă tapițerul din București cu pasiunea lui curată și desinteresată va sluji țării mai mult de cît însuși fiul statuei, căci va face ca milioanele cari azi curg cu concursul statului în pungile a 50 de inși cartelați, mîine să mai rămînă prin pungile cetățenilor, cînd toți acești cartelați vor fi luați ori de guler ori desființați prin legi organice.

Meseriașii să meargă înainte; glasul lor e glasul curat al țării și cîștigul e cu dînșii!

Gh Ghibănescu

Venitul la putere

— Din discursul de ieri, dela Tîrgoviște, al d-lui Take Ionescu —

Unii beau la banchetele lor în sănătatea Regelui ca să i țină la putere, alții beau ca să i aducă la putere. Noi nu cerem nimic Regelui. El e simbolul permanent al ideei patriei. Noi nu'l avem pe Rege ca la o partidă de écarté, în care jucătorul nenorocit îl scoate după mînecă.

EMINESCU ȘI CREANGA

— Unui fundac și unei strade din vîrful Tatarașului, li se dă numele celui mai mare poet și al celui mai de seamă povestitor al neamului —

Primarul Iașului s'a întors cu mult entusiasm literar de sub cupolă. De aceia prima ședință a consiliului comunal la care a luat parte de la instalarea sa pe jîlțul lui Hajdeu, d N. Gane a prefăcut-o în ședință literară

S'a hotărît anume în acea ședință de a comemora ziua morții lui Eminescu prin botezarea unei strade cu numele marelui poet, și s'a profitat de prilej spre a face același lucru și pentru Creangă și o mie lei s'au votat pentru bustul lui Negri.

Deci o ședință pur literară a unui sfat obștesc ale cărui ședinți, în deobște, excelează prin plictiseală.

Două zeci ani după moartea lui Creangă, care a fost un fiu al Iașului și două zeci ani după moartea lui Eminescu, care a avut mari legături cu Iașul, se hotărește, în fine, comemorarea lor.

D. Gane însă-și a fost cinstit ceva mai repede; chiar sub primariatul său s'a dat numele N. Gane stradei Butu și de îndată tăbliițele au fost schimbate, pe cînd același lucru nu s'a făcut nici pînă astăzi cu strada Romînă, căreia i s'a zis—pe hîrtie—strada Lascar Catargi și cu strada Primăriei, căreia i s'a dat—tot pe hîrtie —numele G. Mărzescu.

Și L. Catargi și b'etul cc. Ghiță Mărzescu, dacă ar fi ținut, ca d. Gane, la comemorări în viață, ar fi putut avea stradele lor...

Așa dar, două decenii după plecarea lor d'intre noi, s'a hotărît, în fine, să li se dee—lui Eminescu și lui Creangă—cîte o stradă în Iași Să sperăm că ei vor fi fericiți ca d. Gane și nu vor fi tratați după modelul Catargi—Mărzescu.

Strada cu numele N. Gane este situată în inima tîrgului, foarte aproape de Copou și de strada Lăpușneanu. Strada Eminescu va fi actualul fundac al Dîmbului, un început de uliță situată într'o parte foarte urîtă a orașului Iar pe Creangă l'au exilat în vîrful Tatarașului, în actuala stradă Bulgară, care, într'o vreme avea să fie schimbată în strada Mihaileanu, cu prilejul crimei politice din Capitală.

Constatăm și nu comentăm.

Necuviință ungurească

Ca protestare contra intemnițărei doamnei Ana Vlad, ca protestare, mai ales, că persecuțiile politice în Ungaria lovesc cu aceiași sălbatecă măsură și pe femei ca și pe bărbați, medicii din Romînia au hotărît să nu participe la congresul medical din Pesta.

Firește, sunt motive și mai serioase, motive de interes economic și național, cari îndeamnă pe Romînii din Romînia liberă să vie cît mai rar în contact cu marele lor dușman și să calce cît mai rar pe un pămînt, care a ajuns iadul fraților noștri transilvăneni.

Intemnițarea Anei Vlad a fost motiv de ordin pur delicat, pur omenesc, pe care medicii l'au dat ca motiv al nevenirei lor la congres. Ei n'au voit să facă politică și este falsă tema politică pe care se pun ziarele maghiare, spre a explica boicotul doctorilor noștri.

Dar acele ziare, în cunoscuta lor impertinență, își permit să deschidă mari paranteze asupra capacității doctorilor romîni și asupra rolului infim pe cari ei l'ar avea în lumea științifică.

Aci se încearcă marea cu degetul, căci noi nu cunoaștem nici o celebritate medicală ungurească, pe cînd Toma Ionescu, Babeș, Marinescu, Leonte — spre a nu lungi lista—sunt, pare-mi-se, celebrități europene.

Și cum procesul verbal al medicilor, care hotărea abținerea de la congres, nu cuprindea nici sudălmi la adresa Ungariei, nici aluzii la capacitatea in doelnică a Esculapilor maghiari, s'ar fi căzut ca și comunicatele publicate în presa maghiară, să fi fost ținute pe același ton.

Dar nici într'o împrejurare nu poate da greș șovinismul deplasat al *prietenilor* **unguri.**

869 lei hectarul pe zălog

Adevărul a constatat că, pe cînd comisia regională a stabilit prețul pămîntului pentru islaz, la Vîlcea, la 500 lei hectarul, Brătienii, pentru o moșie a lor din acel județ, au obținut 600 lei

Acum se publică o scrisoare a d-lui C. I. Brătianu, alt prinț al dinastiei, care declară că moșia e a lui—ca și cum asta importă—și că i s'a dat acel preț, fiindcă altora li s'a dat și mai mult.

Indiferent dacă s'a dat sau nu, rămîne stabilit că Brătienii, cari umblau după expropiere silită și după distrugerea marei proprietăți, profită de situația lor spre a stoarce prețuri cît mai mari.

Mai mult. In justificarea sa, d. C. I. Brătianu arată că, pe cînd a vîndut pămînt pentru islaz, cu 600 lei ha, creditul rural, la care moșia se află ipotecată, a acordat împrumutul socotind hectaral **869 lei.**

Aci suntem în fața unui gheșeft colosal. D. Brătianu, făcînd pe victima, spune că, pe cînd alți proprietari din Vîlcea au luat 800 lei pentru hectar, d-sa, poporanist, entuziast, l'a dat numai cu 600 lei.

Vrea să zică, prețul cel mai mare ce s'a obținut pentru vînzarea de veci a unei porțiuni din moșie, a fost de 800 lei hectarul, pe cînd d. Brătianu a obținut de la Credit, pe ipotecă, **869 lei**. Creditul, ca să se asigure, nu dă, în principiu, de cît cinci zeci suta din valoarea reală, prin urmare, socotind chiar prețul maxim stabilit de d. Brătianu, n'ar fi putut da acestuia de cît *400 lei* pe hectar, iar nu **869 lei** cum a dat.

Vom reveni.

CATE-VA NOTE

D. A. Camburopol a îmbogățit Ploeștii cu un nou organ de publicitate: *Aurora*.

Iată cum își justifică apariția excelentul confrate:

Dacă vom ști și vom persevera să ne facem datoria aceasta, cu atît mai mare ne va fi mîndria, cu cît asistăm astăzi la un trist compromis între partidele politice, care-și tolerează reciproc faptele cele mai josnice, atitudinile cele mai imorale.

Această situație dureroasă la care am ajuns în 1909, ar indritui în alte țări cele mai glorioase și mai mari mișcări populare, cele mai demne gesturi din partea presei, — la noi însă turpitudinile se înghit ca cel mai natural aliment.

Incuria frapează de pretutindeni cînd mari și interesante chestiuni economice stau nerezolvate.

După cum se vede stăm reu de tot, atît de rău că am ajuns să înghițim turpitudinile ca cel mai natural aliment.

De aceea s'au și scumpit alimentele, mai ales alimentul turpitudine, care este trufanda.

*

Eri d. Iorga a înregistrat un nou *succes*. Asistînd la întrunirea meseriașilor din sala Pastia a cerut cuvîntul, dar meseriașii i-au refuzat accesul tribunei, cu toate insistențele celor cîți-va partizani ai săi care-l însoțeau.

Gestul acesta al meseriașilor a fost de sigur un gest frumos. Ei nu înțeleg că la întrunirile lor să vorbească decît aceia, cari cunosc nevoile și aspirațiile lor.

Se zice, că în urma atîtor succese, pe cari le-a obținut în ultimul timp, șeful naționaliștilor se va retrage la Vălenii de munte, spre a medita și aviza la noi mijloace de acțiune și de luptă. In primul rînd d. Iorga va cugeta ce are de făcut în contra statului Austro-Ungar cari i-a oprit accesul în Bucovina. Se zice, că un război este inevitabil. D. Iorga va lua lancea în mînă și în fruntea armatei sale—elevii de la Vălenii de munte—va trece numiții.

Ii dorim un nou succes.

OAMENI ȘI LUCRURI

IN ODAIȚA SUMBRĂ...

Intr'un număr recent al ziarului s'au rezumat cele opt puncte ale raportului întocmit de un profesor universitar, decanul unei importante facultăți, asupra existenței unei vechi societăți studențești din localitate.

Se pare—și e foarte probabil—că lucrarea profesorului e o originală încercare de psihologie studențească, pentru că autorul ei, înzestrat nu numai cu calități de cercetăr propriu zis, dar și cu mult talent literar, a știut să pătrundă în inima acelei organizațiuni și cu spiritul său de analiză prin toate colțurile să scruteze detaliile toate ale existenței a celeiași organizațiuni.

In unul din acele colțuri, între cele mai ascunse se pare, profesorul a descoperit și o bibliotecă, mai drept o fostă bibliotecă, de oare ce din ce lipseau mai multe sute — exact patru sute — de volume iar biblioteca însăși a găsit-o exilată într'o odăiță imaginară, într'o mică și strîmptă încăpere întunecoasă unde, zice raportorul, nu s'ar fi putut ceti nici ziua...

In schimb într'o încăpere foarte mare s'a găsit pianul și se aflau numeroase mesuțe de joc.

Firește, această din urmă descoperire nu însemnează mult. Pianul e bine venit în mijloaul tineretului studios.

El n'ar trebui să lipsească din nici o organizațiune, din nici o instituțiune și mai cu seamă n'ar trebui să lipsească din locurile de întîlnire ale tineretului, căci muzica îndulcește munca, îmblînzește gîndirea, apropie caracterele și le înseninează.

Poate sunt mai puțin explicabile și naturale mesuțelor de joc; dar sunt unele jocuri inofensive menite unui divertisment puțin primejdios și jocurile nu sunt totdeauna conrupătoare.

Ceea ce uimește însă este faptul dublei exilări a bibliotecei; exilarea celor cîteva sute de volume și exilarea întregei biblioteci în acea întunecoasă odăiță unde „nici ziua nu s'ar vedea nimic". Cine ar putea concepe oare o viață universitară fără cărți și fără... lumină? Sau poate acea întunecoasă și invizibilă odăiță era menită exclusiv meditării? Să fi servit numai ca loc de retragere cîte unui izolat, cîte unui gînditor preocupat de problemele mari și grave ale zilei, departe de odaia cea mare și luminoasă a cîntecului și a jocului?

Lucrul e posibil. Dar nu va rămînea mai puțin un document prea interesant de psihologie constatarea profesorului asupra sărmanei biblioteci, care a stat pustie și părăsită în odăița sumbră în așteptarea unei... anchete care să-i dăruiască puțină lumină.

Rodion

Din viața unui filosof

Filosoful-tip.—Emanuel Kant—Ordinea în viață—Pedantisme și ciudățenii.—Eleganța filosofului.—In lumea femeelor. — In brațele lor. — Bătrînețea și Moartea.

Din cînd în cînd numai apar încă oare care detalii asupra unuia din cei mai celebri dar și dintre cei mai curioși oameni pe care i-a avut Germania—în rîndurile generației de eri,—filosoful Kant.

Misteriosul de la Königsberg a rămas oarecum tipul filosofului și dacă puțini pătrund în profunzimile studiilor lui, mulți cunosc oare cari „locuri comune" sau anumite expresii din cărțile cercetătorului „rațiunii pure". De aceea nu credem de prisos a reproduce mai jos cîteva amintiri și anecdote pe care le găsim într'o publicațiune străină și cari reamintesc originalitatea marelui cugetător și a clasicului „Herr Professor", care a trăit senin ca un stoic și a murit cu aceeași seninătate.

*

Se cunoaște ordinea și regularitatea vieții lui Kant. Cea mai mică schimbare în obiceiurile sale îl jena. Intr'o zi pe cînd își făcea cursul la Universitate, observa că lipsea un bumb la haina unuia dintre auditori.

Kant deveni neliniștit; în tot timpul prelegerei el fixă locul de unde lipsea nasturele. In zilele următoare Kant rămase fără voce, nu se ridică ca în totdeauna la speculațiuni înalte, și filosoful fu nevoit să cheme pe tînărul nostru și-l rugă să facă să apară bumbul în chestiune.

In 1798, se întîmplă ceva analog. Se tăiase un arbore ce creștea înaintea ferestrei sale și care făcea parte din orizontul filozofului.

Era o adevărată nenorocire, și cu acest arbore dispăru și o parte din rațiunea lui Kant.

*

In 1802, Kant introduse cîteva schimbări în obiceiurile sale. El, care a refuzat în totdeauna medicamentele, a început să se servească de ele. Se culcă mai tîrziu, fără să-și schimbe ora sculării: la ora 5 dimineața în tot timpul anului. El continua să ia puțin vin roș—detesta berea—și-i plăcea să aibă mai mulți comeseni, căci zice: „Un savant nu trebue să mănînce singur, e nesănătos pentru el". Dar îl cuprinse oboseala și începu a fi desgustat de toate.

Mai făcea cîteva primblări până la o grădină ce-o închiriase la porțile orașului Königsberg. Acolo, Vasiansky îi arătă într'o zi frumusețea naturii: „E frumos, dar e veșnic același lucru", răspunse Kant.

Picioarele sale începură să slăbească. Dese ori cădea, dar rîdea, zicînd: „Căderile mele nu sunt primejdioase; corpul meu e atît de ușor!"

*

Barowky ne-a făcut cunoscut că cele mai mari cheltueli le făcea pentru toaleta sa; îi plăcea eleganța. Micul său tricorn, peruca pudrată, gulerul cel negru, cămașa cu dantele, manșetele, haina neagră sau cenușie căptușită cu mătasă, ciorapii albi, încălțămintea, sabia pe care o schimbă în urmă cu un baston de trestie de Spania de care vorbește Heine, toate acestea făceau ca el să fie numit la Königsberg: profesorul cel frumos (der schone Magister).

Lui Kant îi plăcea să discute cu femeile, și el care vorbea foarte rar de literatură și nu s'a ocupat nici odată de Goethe, discuta cu mult interes și competință despre dantele, de alegerea stofelor despre culori, asortarea lor, etc. Mai puneți că figura sa era simpatică, ochii vioi și expresivi, tonul fraged ca cel al englejilor, și veți înțelege de ce societatea lui era atît de căutată în mediurile femenine din Königsberg.

Intr'o zi, se întorcea de la primblare și ținea un trandafir în mînă. De odată el se simți fără putere și căzu. Două femei ce treceau pe acolo îi ajutară să se ridice. Kant le mulțumi cu galanteria sa ordinară și le dete trandafirul.

*

In 2 Aprilie, Kant sărbători aniversarea nașterii sale; împlinise 78 de ani. Fu o mare sărbătoare; dar facultățile inte-

Cumparați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

lectuale ale filosofului suferise o slăbire considerabilă.

Această slăbiciune a ilustrului profesor creștea mereu. In scurt timp nu mai putea să mănînce singur. Vederea începu să i se întunece, și acest vultur, care privia de atîtea ori soarele, deveni în curînd aproape orb. El mai murmura cîte odată această frază pe care o pronunța în timpul cursurilor cînd mintea sa se ridicase la regiuni metafizice prea înalte, și cînd voia să revie la nivelul autorilor săi: „In summa, meine Herren!".

In urmă se făcea liniște complectă, și ochii lui păreau două pietre închise în figura sa calmă.

In 12 Februarie 1904, către ora 11 dimineața, filosoful se culcase și părea că se odihnește. Sora sa era în picioare lîngă pat, nepotul său la căpătâiu, Vasiansky în genunchi. Incercară toți să recunoască puțină viață în ochii bătrînului, chemară în urmă pe servitorul casei și închiseră lui Emmanuel Kant ochii. Moartea lui poate fi invidiată de toți înțelepții.

Intrunirea meseriașilor

— IN CHESTIA SCUMPIREI TRAIULUI —

După cum am anunțat eri, a avut loc în sala teatrului Pastia, întrunirea publică provocată de Clubul Meseriașilor din Iași, în chestiunea scumpirei vieței.

A asistat lume foarte multă din toate straturile sociale, care au venit să asculte pe meseriași vorbind de la tribună chestiuni de ordin economic, care interesează o bună parte a populației.

Au luat parte și un număr de delegați ai clubului central al meseriașilor din București.

La ora 3, după alegerea d-lui C. Palade de președinte al adunărei, care urează buna venire meseriașilor bucureșteni, și arată rostul întrunirei, se începe seria discursurilor cu d. Niță Rădulescu, tipograf din București!

D-sa arată situația meseriașilor din Capitală care sufăr complect din cauza scumpirei alimentelor, a chiriilor, a lemnelor etc.

Arată cum mizeria s'a întins în clasa meseriașilor, a făcut ca dînșii să pornească o acțiune.

Clubul Meseriașilor, din București zice d-sa, a întocmit un memoriu pe care la-u înaintat oamenilor politici dar care n'au voit să asculte plîngerile meseriașilor și ei au avut, cu amărăciune, de făcut constatarea că odată cu dispariția oamenilor de stat ca Lascar Catargiu, Kogălniceanu Rosetti și alții au dispărut și ideile mari și sufletele generoase cari știau să plece urechia la nevoia poporului.

Vorbind de carteluri arată că sunt tolerate de autorități pentru exploatarea claselor saraci.

Spune că dovada cea mai evidentă despre indiferența oamenilor politici față de nevoile ceilor saraci, este că atunci cînd meseriașii au spus că nu au pîne, li s'a răspuns că sunt analfabeți, ceia ce ar însemna că sunt analfabeți pentru că n'au învățat școala șarlătăniei ci numai pe acea a muncei cinstite. Propune facerea unui cartel a meseriașilor, cartelul conștiinței de sine a meseriașilor.

I. Breabăn, meseriaș tipograf din Iași, expune situația meseriașilor în ce privește greutățile ce au de suportat de pe urma scumpirei alimentelor și a obiectelor de prima necesitate, arătînd că dînșii resimt în primul loc această povară, ca unii ce muncesc greu și duc lipsă de o alimentare mai esențială.

Combate calificativele ce se aduc de cei interesați, meseriașilor, că aceștia ar urmări scopuri politice în acțiunea de protestare ce întreprind, contra scumpirei traiului, scoțînd în relief buna intențiune de care sunt călăuziți meseriași, în toate acțiunile lor, și cu această ocazie, neurmărind altceva, decît o ușurare a traiului, pentru a avea o viață mai omenească populația care formează clasa socială de mijloc, la oraș.

Mai spune că oamenii politici, ar trebui să înțeleagă, că fără întărirea clasei meseriașe, nu pot ajunge la rezultatul, ca să-și sprijine activitatea lor, pe o clasă a populației de mijloc, solidă și deci, să caute a le veni la timp într'ajutor.

Atacă cartelurile, numindu-le periculoase, și pentru populația saracă și pentru stat. Aduce mulțumiri presei, și în special acelor ziare, care și-au făcut datoria, denunțînd scumpirea traiului.

N. V. Ștefăniu, președintele clubului meseriașilor din Iași.—Arată importanța chestiunei pentru discutarea căreia a fost provocată întrunirea, de oare-ce privește pe cea mai mare parte, din clasele noastre sociale.— Societatea noastră — zice d-sa se împarte în trei categorii: bogați, care n'au altă preocupare de cît a-și spori avutul; în politiciani care veșnic sunt preocupați numai cu politica de partide, neglijînd chestiunile economice, și oameni nevoiași, care numai sufăr și care sunt în dreptul lor să se alarmeze atunci, cînd și dreptul la viață nu-l mai pot avea.

Face comparații după note statistice asupra prețului alimentelor în diferite epoci, conchizînd că prețul n'a fost urcat de către producători ci de intermediarii cartelați.

Examinează cele ce se petrec cu cartelurile fabricilor de zahar, de hîrtie, etc., taxîndu le de imorale și dăunătoare propășirei țarei.

Combate legea asupra pescăriei și efectele ei dezastroase.

Are cuvinte de indignare împotriva acelor ce taxează pe meseriașii de analfabeți. Spune că e o nelegiuire ca această injurie să vie tocmai dela acei asupra cărora trebue să apese mustrarea că au pus pedici ca instrucțiunea să se răspîndească în straturile meseriașilor.

Cere reformarea legilor învățămîntului și reducerea taxelor școlare pentru ca copii, meseriașilor să poată pătrunde în învățămîntul secondar.

I. Darie, meseriaș cizmar de la Birlad. Vorbește despre fabrica „Făina" din București arătînd cît de enorm cîștigă zilnic proprietarii acelei fabrici.

Critică în mod documentat sistemul cartelurilor și a încurajărei ce i-l dă statul.

Arată dezastroasele rezultate ce a dat pentru populațiunea săracă măsurile luate de d-nul dr. Antipa.

Combate teoriile d-lui Costinescu și soluțiunele sale în chestiunea scumpirei traiului.

Mulțumește presei care a susținut acțiunea meseriașilor.

Atacă cele scrise de d. I. Nădejde relativ la mișcarua meseriașilor zicînd că după ce 20 de ani a făcut propagandă de idei anarhiste în rîndurile meseriașilor îndemnîndu-i la mișcări revoluționare astăzi aruncă epitetul de anarhiști și revoluțiunari meseriașilor care cer pîine.

Examinează condițiunele sociale în care trăiește astă-zi meseriașul arătînd că au numai suferinți și nevoi.

Ironizază luxul și fanfaronada celor avuți.

D. *Al. Stoian*, cercetează lipsurile și asurpririle ce au de îndurat meseriașii din partea acelora cari tocmai ar trebui să-i încurajeze.

Arată că meseriașii trebue să aibă aspirațiuni la o situație mai bună.

Pentru a ajunge la rezultatul dorit recomandă unirea și lupta neîncetată.

D. *Stănescu* președ. clubului meseriașilor București. Expune cauzele care au determinat mișcarea meseriașilor la București și în toată țară.

Respinge în mod convingător asuzațiunele că a ț unea meseriașilor ar avea scopuri politice.

Analizează cele ce se petrec cu diferite carteluri din București.

Vorbește în chestiunile scumpirei pînei, peștelui, zaharului, chiriilor.

Arată cît de prost sunt plătiți meseriașii.

Rid culizează părerea emisă de unii cum că creșterea salariilor meseriașilor ar aduce scumpirea traiului.

Termină făcînd un călduros apel ca meseriașii să fie uniți și să susție lupta începută pentru că cei care au început-o nu vor ceda până ce nu vor primi satisfacție — știind, bine că vor merge până la M. S. Regele.

La urmă se dă citire următoarei

MOȚIUNE

Meseriașii de toate breslele din Iași, întruniți astăzi 31 Maiu 1909 în sala teatrului Pastia,

Avînd în vedere scumpirea traiului manifestată în capitală și în diferite orașe ale țarei care presintă un caracter amenințător vieții omenești,

Solicităm guvernului și autorit ților comunale intervenirea pentru combaterea și desființarea cartelilor, sistem dăunător și sănătății publice amenințată de exploatarea neomenească favorisată de cartelești în primele trebuinți ale existenței zilnice a clasei meseriașe și desvoltărei economică a țărei.

Ținem a declara că, vom duce lupta în această direcție pe toate căile legale în toate orașele țării până cînd dreptatea cauzei care a provocat mișcarea noastră va lua sfîrșit în favoarea cetățenilor exploatați.

Intrunirea ea sfîrșit la ora 7 cînd numerosul public care a luat parte se împrăștie în liniște comentînd viu și admirînd ordinea și modul desinteresat cum meseriașii au discutat chestia scumpirei traiului și ce urmări va avea această stare de lucruri, dacă va mai dăinui încă și nu se va lua măsuri de îndreptare cu o oră mai înainte

Litere-Științe-Arte

Cuvîntul științei. — Chestiunea, care primează pentru moment pe toate celelalte, prin actualitatea ei este refuzul medicilor romîni de a lua parte la congresul internațional medical din Budapesta. Pregătirile pentru acest congres au fost uriașe. Ungurii care au sentimentul național dezvoltat pînă la exces au ținut să dee acestui prilej tot fastul ce-i se cuvine, pentru a da capitalei lor înfățișarea unui însemnat centru științific,—precum și este, netăgăduit. Dar iată că a survenit trista manifestare națională de natură pur ungurească: condemnarea d-nei Vlad, în împrejurările știute. Și ca o urmare a acestui fapt,—demonstrația de înaltă demnitate a corpului medical romîn, care a votat în unanimitate abținerea de la congres.

Lucrul va da loc la interesante discuțiuni și mai mult ca protestările și polemicile gazetărești, va găsi ecou această demonstrație chibzuită de spirite științifice, pozitive demonstrație, de a cărei seriozitate și însămnătate rămîne să mai vorbim.

*

In zilele de 19, 20 și 21 Iulie va avea loc în Capitală primul congres al esperantiștilor din Romînia.

Doritorii de informații se pot adresa la societatea esperantistă romînă strada I. C. Brăteanu 5, București.

Propaganda în favoarea noului limbi se face acum în țară prin răspîndirea de cărți poștale imprimate.

Se crede că la congres vor participa esperantiști din Bulgaria și Serbia.

*

Intr'o convorbire pe care a acordat-o unui ziarist Papa Piu X vorbind despre automobilul pe care i l'a dăruit americanul Pierpont Morgan, afirmă că nu vede nici un motiv de a interzice clerului circulația în automobil, căci nu e de loc vre-o lipsă de demnitate. Bicicleta în adevăr a fost interzisă, dar automobilul e cu totul altă ceva.

*

Richard Wagner va avea acum o statue și în Munchen. Această veste a produs multă surpriză în Germania unde lumea își închipuia că celebrul compositor a cărui operă este strîns legată de istoria capitalei bavareze, are deja de mult statuia sa în această capitală.

Statuia va fi rîdicată în fața teatrului Prinț Regent.

*

Piesa lui Maeterlink „Pasărea albastră" va fi representată pentru prima oară în limba franceză în sesiunea viitoare la Bruxell.

Curioasă soartă are această piesă, pe cînd Macterlink nu reușise să obție în an scena din Paris pentru representarea piesei, ea văzu lumina rampei pentru prima oară în Moscova tradusă în rusește.

Representațiunei din Moscova îi va urma în curînd cea din Londra în limba engleză, și representațiunea în limba franceză trebue să aștepte expoziția anului viitor, pentru a fi una din principalele atracțiuni ale expoziției.

*

Cunoscutul geograf german d. Richter făcînd zilele trecute o excursiune științifică în Macedonia a cutreerat tot muntele Olimp, reședința zeilor elini din Mitologie, și într'o seară adăpostindu-se la mănăstirea sf. Dionise mare i-a fost mirarea cînd bătrînul egumen i-a răspuns în graiul aromîness.

Atunci d. Richter a întrebat pe sf. sa dacă se găsesc și alți aromîni pe acolo, iar egumenul i-a spus că cea mai mare parte din călugări sunt aromîni. Apoi în harta ce purta sf. sa i'a indicat toate ținuturile locuite de aromîni.

Informații

❑ *D. profesor Bujor a cerut și obținut aula Universității iașane pentru la iarnă, spre a ținea o serie de conferinți cu scopul de-a face științi sănătoasă, ca o contra-balansară la știința nesănătoasă ce se face de cine-va în aceiași aulă.*

❑ *D N. Iorga, căruia i-au cîntat ieri lăutarii în piața Unirei și spre cinstea căruia poliția, suspendînd, pe ziua de ieri vînzarea biletelor de teatru prin gardiști îi-a postat de-alungul consulatului austriac—d. Iorga a voit să mai aibă și un al treilea succes.*

D. Iorga și statul seu major, domnii Cuza și Buicliu, s'au ivit ieri la întrunirea publică a meseriasilvr.

D. Iorga, care umblă mort după aplauze, a trimis răspuns indirect președintelui întrunirei că ar vrea să vorbească. Președintul, om cuminte, s'a făcut niz-nai. Atunci statul major al d-lui Iorga, începu să strige: „să vorbească Iorga".

Atunci presidentul intrunirei, fericit inspirat, dete citire moțiunei și după aceia întrunirea fu declarată terminată.

De s'ar proceda totdeauna astfel!

❑ Direcția generală a serviciului sanitar a pus în vedere farmaciștilor locali să nu închidă farmaciile mai tîrziu de orele zece seara.

Ar fi mai interesant, dacă direcția aflătoare în stare de deconfituradditional ar ajunge la un concordat cu personalul medical neplătit pe atîtea luni.

❑ Importantul proces de Sămbătă de la consiliul de resboiu al corpului IV de armată, privitor pe căpitanii D. Celibidachi și Eugen Guriță din Roman a durat până la orele 6 și jumatate.

După avocații căp. Guriță, au vorbit d-nii Lascar Antoniu și Vespasian Pella, apărătorii d-lui căp. Celibidachi.

Consiliul a adus un verdict de achitare pentru ambii căpitani.

❑ Astă-zi s'a început examenul elevilor preparați în particular. Elevii înscriși pentru clasele I, II și III-a dau examene la liceul Național, iar pentru celelalte clase, la liceul Internat.

❑ D. Emil Briul, profesor la gimnaziul „Ștefan cel Mare", a fost numit membru în comisiunea pentru supravegherea tezelor la examenul de capacitate de la școala normală de băeți „Vasile Lupa" din acel oraș, în locul d-lui R. Ionașcu demisionat.

❑ La întrunirea de eri, în chestia asupra traiului, d. Darie, meseriaș-cizmar, a executat în mod foarte vehement pe d. Ioan Nădejde, pentru atitudinea scandaloasă ce a avut-o pria *„Voința Națională"*, față de mișcarea meseriașilor în chestia scumpirei traiului.

❑ Zilele acestea se va publica în „Monitorul Oficial" tabloul institutorilor și învățătorilor cari au fost numiți cu titlul definitiv.

Au fost numiți definitivi un număr de peste trei sute de institutori și învățători.

❑ Eri dimineață I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, însoțit de suita sa, a plecat la Pașcani; iar de acolo în inspectarea parohiilor și mănăstirilor din Eparhia sa.

❑ Mîne se va începe la seminar examenul de capacitate al absolvenților acelei școli.

DIVERSE

— In urma unei certe ivite între numiții A. I. Cibotaru și St. Dimitriu, primul a fost crunt bătut și tăiat la mînă și coasta stîngă.

— Georgetta Dimitriu, de 18 ani, a dispărut de la domiciliul ei părintesc, 29 strada Bulgară.

Bătrînul P. Florea, de 75 ani, pensionar, a încetat subit din viață, pe cînd trecea prin str. Plăcerilor.

— Din inițiativa d-lui maior Engherliu s'a înființat o casă de economie și ajutor a sub-ofițerilor din regimentul 13 Stefan cel Mare.

❑ **Pentru cititorii noștri din localitate.**—Pe lîngă depozitele și chioșcurile existente, depozitarul nostru din localitate a mai înființat următoarele depozite noi:

1) Ecaterina Popovici, debit de tutun str. Sft. Lazăr No. 33

2) Profira Dăscălescu, debit de tutun str. Socola No. 37.

3) Paraschiva Emanoil, debit de tutun str. Socola 56.

4) F. Rubins, magasin de sticlărie str. Nicolina No. 32.

5) Soituz, cîrciumar vis a vis de Abatorul de vite.

6) H. Drubici, cîrciumar, str. Cuza-Vodă No. 52.

7) Gh. Balean, deb. de tutun str. Palat No. 46.

8) L. Hagiu, debit de tutun str. Anastasie Panu No. 48.

9) Maria Alexandrescu, debit de tutun str. Anastasie Panu No. 21.

10) Margareta Maticiuc, debit de tutun str. Veche 63.

11) H. Leonte, debit de tutun, capela Armeană No. 4.

11) Ștefan Velik, deb. de tutun strada Ghica Vodă No. 26.

12) Vasile Croitoru, debit de tutun Bulevardu Ferdinand No. 4.

GUY DE MAUPASSANT

TATAL LUI SIMON

NUVELA

IV

— Ba da, de sigur că vreau.

— Cum te chiamă? ca să știu cum să le spui mîine cînd mă vor întreba de numele tău.

— Filip, îi răspunse lucrătorul.

Simon tăcu o clipă, ca să-i intre mai bine în cap numele, și apoi îi întinse brațele, mulțumit pe deplin și-i spuse.

— Bine Filip, tu să fii tatăl meu: Lucrătorul îl luă în brațe, îl sărută pe amîndoi obrajii, apoi o luă la goană, cît putu mai repede.

A doua zi, copilul cînd intră în clasă fu primit cu acelaș rîset plin de de ironie; la eșire, cînd ștrengarii se pregăteau să-i facă aceiași supărare, Șimon le spuse răsfit:

— „Pe tatăl meu, îl chiamă Filip".

Urlete sălbatice isbucniră din toate piepturile.

— Filip, cine? Ce? Filip? Unde l'ai găsit pe Filip al tău?

Simon tăcu, nu le spuse nimic; neclintit în credința sa îi desprețuia. Voia mai bine să fie bătut, tortura decît să fugă dinaintea lor.

Invățătorul satului îl scăpă din ghiarele lor și-l duse acasă la mamă-sa.

Trei luni de-a rîndul meșteșugarul Filip trecea dese ori pe sub fereastra Blanchettei; de multe ori își lua inima în dinți și îi vorbea cîte ceva, cînd o vedea că coasă lîngă fereastră.

Ea îi răspundea foarte cuviincios, totdeauna foarte serioasă, fără să rîză cu el și fără să-l poftească în casă.

In timpul acesta, el, puțin cam ușurel, ca orice om altfel, își închipuia că ea cînd vorbea cu el, se roșia mai mult ca de obiceiu.

O cinste pierdută e așa de greu să o mai cîștigi! Rămîne pururea atît de delicată, că cu toată bună voința Blanchettei, satul tot o vorbea de rău.

Simon ținea foarte mult la noul lui tată, se plimba în toate nopțile cu el.

Cu toate acestea ștrengarul care'l atacase mai întăi, într'o zi îi spuse:

— Tu ai mințit, n'ai nici un tată care se numește Filip.

— Da de ce? îl întreabă Simon, de data asta foarte mirat.

Dracul de copil, tot frecîndu-și mînile, adaogă:

— Pentru că tu, dacă ai avea un tată ar fi barbatul mamei tale.

Simon simți că e nimicit în fața adevărului acestei judecăți, totuși îi răspunse: „cu toate acestea e tatăl meu".

— Ah! bine; se poate, adaogă ștrengarul de copil, rînjind de bucurie, dar nu e tatăl tău cel adevărat.

Atuuci copilașul Banchettei își puse capul în pămînt și plecă îngîndurat, îndreptîndu-se către fierăria tatălui Loizon, unde lucra și Filip.

Această fierărie era parcă înmormîntată sub arbori.

Era așa de întunecoasă, singură numai lumina roșie aprinsă a unui jăratec enorm lumina și îmbujora fețele a cinci fierari, cu brațele goale, cari loveau în nicovalele lor de făceau un zgomot asurzitor. Lucrau în picioare, înroșiți la față ca niște demoni, cu toții ațintiți la fierul înroșit pe care-l torturau, cu loviturile lor: răsuflarea lor grea se mărea și se micșora, cu ridicarea și coborîrea ciocanelor lor.

Simon intră înăuntru neobservat; se strecură printre ei, încet, ca să tragă de mînă pe prietenul său. Acesta întoarse capul înapoi. Lucrul fu întrerupt; toți oamenii se uitau la copilaș cu luare aminte. In mijlocul acelei tăceri mormîntale, vibră vocea caldă a lui Simon.

— Uite, Filipe, băiatul ăla a lui Michaud mi-a spus adineauri, că tu nu ești tatăl meu adevărat.

— Dar de ce? îl întrebă lucrătorul.

Simon răspunse cu toată naivitatea lui sinceră:

— Pentru că nu ești și bărbatul mamei mele.

Nici unul nu rîse. Filip rămase în picioare, cu capul plecat pe dosul palmelor lui, în care ținea coada ciocanului răzimat pe nicovală. Visa, era răpit. Tovarășii lui îl priveau tăcuți: Simon, mititel pe lîngă acești patru voinici, aștepta și el foarte neliniștit.

(Va urma)

Teodor Stoienescu

Fost procuror de Curte

AVOCAT

Iași 17, str. Vechie (poarta bisericei Bărboi).

S'a deschis în strada Păcurari 15

(vis-a-vis de Tuffi colț cu Rîpa galbănă)

Atelierul de spălătorie și călcătorie pentru lengerii de lux

Execută în timpul cel mai scurt și cu prețuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux și diverse albituri. Curățenia cea mai perfectă.

Müller

Ultime informaţii

❑ *Astă-zi, 1 Iunie, a întrat în vigoare noua lege judecătorească, în baza căreia supleanţii de tribunale şi sindicii sunt suprimaţi.*

Din această cauză, judecătorii de ocoale d-nii L. Teodorescu şi Lupu au fost chemaţi să complecteze tribunalul; d. judecător de şedinţă D. Cihodaru a fost delegat la sindicat, iar în locul d-lor supleanţi Mărzescu şi Iamandi, cari au fost traşi la sorţi pentru Curtea cu juri, au fost traşi la sorţi astă-zi d nii Iulian Teodorescu şi Gr. Dèmetrescu.

Se zice că, spre a pune capăt calamităţei ce domneşte la tribunale, ministrul, pe cale de decizie, va menţinea în slujbe, pînă la 25 Iunie, cînd se vor face numirile, pe actualii supleanţi şi judecători sindici.

❑ *Domnii Th. Dragu, inspector general, Vasilescu-Carpen şi maior Rădulescu, însărcinaţi să se pronunţe asupra incidentului d'intre comuna Iaşi şi uzina centrală de electricitate, au remis astăzi raportul lor d-lui preşedinte al tribunalului.*

Vom reproduce mîine, în scop de a-l discuta, acel raport.

❑ După o dispoziţie luată astă-zi seziunea Curţei cu juri de Tutova va fi deschisă la 16 a. c.

Se ştie că d. consilier Hinna va prezida.

❑ In comisiunea examinatoare la concursul pentru ocuparea catedrei de Istorie universală la facultatea din Iaşi, au fost numiţi, ca delegaţi ai ministerului, domnii profesori I. Bogdan şi Onciul.

Facultatea a delegat, precum se ştie, pe domnii profesori A. D. Xenopol, Rîşcanu şi Teohari Antonescu.

Concursul va începe la 11 Iunie. Candidează d. I. Ursu.

❑ La examenul de capacitate a şcoalelor normale, cari au început astăzi, s'au dat următoarele teze din Istorie: 1) cum a progresat ideia Unirei în decursul timpurilor?; 2) cum a început, s-a dezvoltat şi a sfîrşit politica rusească în ţările romîne?; 3) motivele istorice şi politice, cari au făcut ca divanul ad-hoc să admită ideea prinţului străin?; 4) împrejurările cari au făcut ca o parte din Romînii transcarpatini să se unească cu Biserica Apusului, cum şi urmările ce a avut această unire pentru poporul romînesc şi 5) de ce se zice că secolul XIX este secolul regenerărei poporului romîn?

❑ Pentru anul acesta, la şcoala militară de cavalerie infanterie, geniu şi artilerie din Bucureşti, vor fi următoarele locuri vacante: infanterie 122 locuri, cavalerie 28, artilerie şi geniu 55. In afară de aceste vacanţe se vor mai admite ca elevi solvenţi dintre candidaţii reuşiţi la concurs şi în ordinea clasificaţiei: 28 infanterie 2 cavalerie şi 5 art şi geniu.

Concursul se va începe în ziua de 10 Septembrie.

Numărul locurilor vacante de la şcoala militară din localitate se va face cunoscut la sfîrşitul lunei Iunie. Candidaţii pentru şcoala militară din Iaşi, vor trebui să aibă: pentru clasa V-a 14—17 ani, pentru clasa VI-a 15—18 ani şi pentru clasa a VII-a 16—19 ani.

❑ **Curtea cu juri.**—Astă-zi s'a deschis în sala consiliului comunal de la primărie, seziunea de vară a Curţei cu juri.

Curtea a fost prezidată de d, Sturza consilier al Curţei de Apel, asistat de d-nii: Iulian Teodorescu şi G. Demetrescu judecător de şedinţă.

Fotoliul ministerului public era ocupat de d. prim-procuror Adam Bercea.

Curtea a judecat astă-zi două procese: unul privitor pe Gh, Mititelu, preşedintele comisiunei interimare din Holboca, acuzat de delict electoral, şi cererea lui D. Tomiţă, care are două pedepse, una pentru crimă şi alta pentru delapidare, de a i se contopi pedepsele.

Mititelu a fost achitat în ce priveşte pe Tomiţa, Curtea i-a contopit pedepsele la 5 ani.

Mîine Curtea cu juri va judeca procesul privitor pe Ion Balaciuc, Constantin Beceriu, Vasile Beşleagă şi Vasile Baciu din Băiceni acuzaţi de furt cu violenţă şi maltrătări grave, sevîrşite la drumul mare în dauna lui Koppel Nuhem.

Acuzaţii vor fi aparaţi de d. avocat C. Jornescu.

❑ Membrii clubului conservator-democrat din Vaslui se vor întruni Duminecă, 7 c.

D. Alex. A. Bădăreu, va lua parte la întrunire.

❑ Prin noul regulament al facultăţei de drept, s'a prevăzut ca cursul de Istoria dreptului, care se preda până acum candidaţilor la doctorat să se predee pe viitor studenţilor din anul I-iu.

De asemeni noul regulament prevede o serie de noi conferenţiari ce urmează a fi numiţi de ministru, în urma avizului consiliului facultăţei respective.

De asemeni impune studenţilor de la drept două ore de seminar.

❑ Gh. Suliman a fost trimis în judecata curţei cu juri din Bacău pentru omor.

❑ Inalta curte de casaţie s. I, urmează să se pronunţe astăzi în importantul proces d'intre casa şcolelor cu d-na Alice Nanu şi d-ra Florica Muzicescu.

❑ Astă-zi la orele 3 şi jumătate, după amiazi, a avut loc îmormîntarea defunctei Maria Catargi.

Cortegiul a pornit de la locuinţa defunctei, din Impasul 40 de Sfinţi şi pe tot parcursul felinariile electrice erau cernite.

A asistat rudele şi multă lume.

❑ Paraschiva Ciobanu, zisă Florescu, şi bărbatul ei, Ilie Florescu, sunt acuzaţi a fi răpit copilul unui evreu de pe Socola.

Aduşi la parchet, dînşii au declarat că ar fi găsit acel copil împrejmuit de porci şi fiindu-le milă de copil l'au luat cu el.

❑ Următorii împiegaţi auxiliare a 80 lei, de la poştă, au fost avansaţi împiegaţi a 90 lei lunar:

Paliţa Matilda, Titulescu Ana, Curcumeli Elecnora, Tabără Eufrosina, Curcumeli Lucreţia, Gulian Victoria, Popescu I. Eugenia II, Ivanovici Alexandrina, Marinescu Evghenia, Smeu Olga Sultana Moroianu Mariu, Ferando Santica, Sava Taliţa Petrova, Elisabeta, Popescu C. Gheorghiţă, Păpurică Aglaie, Stroescu Nicolae, Ivanciu Ilie, rămânînd tot în postul de manipulator.

❑ Membrii Societăţei studenţeşti „Solidaritatea" au fost convocaţi pentru ziua de 5 Iunie, ora 10 dim., la rectorat, spre a li se comunica avertismentul pe care Senatul l'a aplicat zisei Societăţi.

❑ Eri s'au găsit mai multe bilete de loterie a Regatului Romîn.

Păgubaşul să se adreseze d lui avocat Em. Socor, str. Armeană 3 între orele 5—8 p. m. spre a i se restituit, dacă îşi va dovedi calitatea de proprietar al acelor bilete.

❑ Liberalii disidenţi au avut o nouă consfătuire Sîmbătă seara, la d. N. Neculaide acasă.

Au fost de faţă şase, cari au hotărît: trei să stee în espectaivtă până 'n toamnă, trei să lichideze imediat situaţia lor politică.

❑ La catedra de oftalmogie, vacantă la facultatea din Bucureşti, candidează domnii doctori G. Crăiniceanu, A. Anastasiu şi Stînculeanu.

❑ In urma cererei administraţiei băilor minerale Sărata-Monteoru, direcţia C. F. R. a dispozat ca trenurile accelerate 18, ce vin din Botoşani, Bacău, etc., precum şi trenul 2, ce vine din Iaşi, Bîrlad, etc., să se opriască în gara Monteoru, pentru înlesnirea pasagerilor din Moldova, care doresc a călători noaptea şi a sosi la băi dimineaţa.

Oprirea acestor trenuri va avea loc pe tot timpul sezonului, care începe de la 1 Iunie st. v.

❑ Am spus acum cît-va timp că administraţia comunală, în unire cu cîţi-va membri din comisiunea aiarilor, a început întocmirea unui nou regulament al abatorului comunal.

Regulamentul a fost complect alcătuit şi s'a prevăzut două principale puncte: cei ce vor vroi să facă tăerea vitelor la abator să depue o garanţie, şi scumpirea cărnei nu se va putea face de cît cu avizul administraţiei comunale, care va trebui să fie avizată cu 15 zile mai înainte.

Noul regulement al abatorului va fi supus aprobărei consiliului comunal.

❑ Inscrierile pentru marile alegări de cai ce vor avea loc în zilele de 14 şi 21 Iunie a. c., continuă să se facă, în număr mare, la Jokey-Club.

Până acum s'au inscris mulţi cai renumiţi din Brăila şi Bucureşti.

❑ Ploaia bine făcătoare, care a început astă-noapte, a fost generală în judeţul nostru.

❑ Ministerul de război a trimes corpurilor de trupă un ordin circular prin care le pune în vedere ca pe viitor oamenii recrutaţi Conform articolului 84 din legea de recrutare să facă anul în plus numai pentru serviciul de gardă.

❑ La urma unui ordin al ministerului de rezboi, soldaţii din contingentul 1907 care au fost chemaţi sub arme la 31 Decembrie 1908, au fost trecuţi în concediu pe ziua de 1 Iunie a. c.

❑ **Universitare.**—Ministerul de instrucţie a răspuns rectoratului că acordă bilete cu reducerea de 50 la sută pe căile ferate, studenţilor de la drept ce urmează a vizita penitenciarele din ţară, sub conducerea d-lui profesor Iulian Teodorescu.

— Astăzi la orele 5 d. a, are loc consiliu facultăţei de ştiinţi pentru a deside asupra ţinerei examenelor la acea facultate.

— Examenul de morfologie animală la d. prof. P. Bujor, vor începe la 25 şi vor ţinea pînă la 1 Iulie.

— La secţia matematică vor începe la 7 Iunie cu geometria superioară, şi vor continua: 14 Iunie Algebra, 20 Analiza matematică, 26 Mecanica, 28 geometria analitică.

Examenele de analiză—anul I—la ştiinţi matematice şi fisice se vor ţinea tot la 20 Iunie orele 8 a. m. iar Mecanica—pentru studenţii de la fisice la 26 Iunie—Examénele de mecanică raţională aplicată, la d. profesor D. Pompei, îl vor trece studenţii de la matematici la 14 Iunie—iar cel de calcul diferenţial şi integral la 13 a. c.

— Examenele facultăţii de litere îl vor începe la 5 Iunie.

— Examenul de drept şi procedură penală la d. profesor Iulian Teodorescu, vor trece studenţii următori:

La 7 Iunie: Abeles Victor, V. Gabrielescu, G. Zăhărescu, Aurel Ionescu, Adam I., Militeanu D., Cusin Al. Gheraslm I., Constantinescu N.

La 8 Iunie: Gh. Gh. Popovici, Angelescu M., St. Macedonescu, Ioan Rang şi V. Rezmeriţă.

Marţi 9 Iunie: Galinescu Titus, Ioaniţiu Gh., Popovici Gh. Gh., Oghină Gr., Gherasim C.

Joi 10 Iunie: Ioan Dobreanu, Triandaf E., Georgescu N. Nicolae, D. Ştiubei.

Vineri 11 Iunie: V. Grănescu, Săvescu Gh., Petrescu Gh., Stoianovici N., Tănăsescu Th.

Simbătă 12 Iunie: Vîlănescu I., Palade N. C., Ţintă N., Venier E., Codreanu I.

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:
2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*
3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

❑ La secţia II a Curţei se va judeca mîine procesul falimentului Leff. Prin decizia dată de Curtea de Galaţi, care a rădicat falimentul, dosariul se va declara închis!

❑ Concursul pentru admiterea în şcoala fiilor de militari din Iaşi, se va începe în ziua de 15 Iulie, iar la gimnaziul militar din Craiova se va începe la 10 Iulie c.

❑ Regimentul 13 Ştefan cel Mare va pleca în tabăra Şipote pentru 20 zile, în dimineaţa zilei de 7 Iunie. Trupa va pleca pe jos în care timp va desfăşura lupte de cadre.

❑ Consistoriul spiritual al Mitropoliei va fi convocat pentru trei zile, cu începere de la 9 Iunie a. c., cînd va judeca cîteva procese clericale.

❑ Astă-zi s'a ţinut la prefectura de judeţ, licitaţie publică pentru vînzarea, spre exploatare a cîtor-va păduri ale Statului.

❑ La curtea de Apel a început astăzi judecarea apelurilor făcute de primăria Roman cu privire la exproprierile ce le-a făcut în scopuri de edilitate.

❑ Fostul nostru prim-redactor, în urmă prim-redactor al „Ordinei", d. dr. I. Duscianu, a fost numit medic al plăşei Stăneşti, din care cauză a părăsit presa în care s'a celebrat foarte mult.

❑ Corpul tipografilor ieşeni profitînd de prezenţa delegaţilor Clubului meseriaşilor Romîni din Bucureşti, cari au sosit în Iaşi pentru a lua cuvîntul la întrunirea publică în chestia scumpirei traiului, au căzut de acord asupra programului de primire a escursioniştilor tipografi cari vor pleca în Capitală în ziua de 27 Iunie a. c., pentru a vizita diferitele aşezemînte industriale şi progresele făcute în ultimul timp de arta tiparului.

In curînd, vom publica în întregime acest program.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opinîei" —

Bucureşti 1 Iunie.

Vizita Archiducelui Frantz Ferdinand

Bucureşti.—S'a stabilit în mod hotărît că Archiducele Frantz Ferdinand, moştenitorul la tronul Austro-Ungariei. va sosi în ţară la 27 Iunie a. c., (10 Iulie st. n.), însoţit de o numeroasă suită.

In ziua de 28 Iunie va avea loc la Sinaia un prînz de gală şi un concert al orchestrei ministerului instrucţiei publice.

Plecarea Mitropolitului Primat

Bucureşti. — I. P. S. S. Mitropolitul Primat Atanasie Mironescu a plecat la Berlin, unde va consulta medicii pentru a vedea unde să se ducă spre a-şi urma cura.

Sinucidere

Bucureşti.—Azi dimineaţă, la orele 8 şi 30, o femee, al cărui nume încă nu se cunoaşte, s'a aruncat, în dreptul kilom. 5, dintre staţiile Chitila şi Mogoşoaia, înaintea unui tren de marfă.

Mecanicul a observat la timp, dar i-a fost imposibil să poată opri trenul.

Femeea a fost tăiată în bucăţi.

Liberalii din Constanţa

Constanţa.—Liberalii din localitate au ţinut aseară o consfătuire, prezidată de d. Luca Oancea.

S'a discutat asupra întregirei partidului. Au luat cuvîntul, în acest senz, d-nii Luca Oancea, I. N. Roman şi M. Vlădescu-Olt.

S'a hotărît ţinerea unei întruniri publice.

Noi şcoli ungureşti

Agram.—Ziarele anunţâ că s'a decis în mod definitiv a se înfiinţa în Croaţia încă 8 şcoale ungureşti.

Svon desmînţit

Belgrad.—Se desminte in mod oficial svonul lansat acum cît-va timp, de unele ziare, după care s-ar fi descoperit o conjuraţie militară. Totul e o pură fantezie.

Pregătirile Turciei

Constantinopol.—Ştirea că Turcia se înarmează şi că mobilizează armata în contra Greciei, nu este exactă.

Ceia ce e adevărat, este că în adevăr se fac pregătiri militare.

Chestia Cretei

Constantinopol.—Cea mai mare parte din ziarele turceşti, ocupîndu-se de chestia cretană, prevăd evenimente însemnate.

„Tanin" zice că dacă puterile îşi retrag trupele lor, eventualitatea unui război ar spori, de oare-ce Creta s'ar găsi în situaţia unei provincei resvrătite şi Poarta ar fi nevoită să trimeată acolo flota şi trupe, spre a'şi menţine drepturile sale de suveranitate.

Afacerea Eulemberg

Berlin.—In urma propunerei procurorului, tribunalul a sporit garanţia cerută prinţului de Eulemburg, de la 100,000 la 500000 mărci.

Misiunea turcă

Berlin.—Misiunea turcă, care a sosit eri aci, pentru a face cunoscut urcarea pe tron a sultanului Mehmet, a fost primită astăzi de Imparatul. Membrii misiunei au fost reţinuţi la dejun.

Noi arestări de anarhişti

Paris.—Aseară poliţia a operat noui arestări de anarhişti şi de persoane care au legături cu aceştia.

Au fost arestate 8 persoane.

Procesul Nanu

Bucureşti.—Fiind multe procese, s'a amînat pe mîine pronunţarea deciziei în procesul Nanu.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 12 Iunie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în camera acestei Primării în conformitate cu art. 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru furnitura a următoarelor cantităţi de lemne de foc:

400—500 m. c. pentru Uzina Ciric.
3000—3500 m. c. pentru Baia Comunală.
2500—3000 m. c. pentru Şcoli şi celelalte servicii.

Lemnele pentru Uzina Ciric şi Baia comunală vor fi jumătate de ulm şi jumătate de stejar sau carpăn; iar pentru şcoli şi celelalte servicii de esenţă de fag sau carpăn. Toate lemnele vor avea lungimea de un metru.

Ofertele vor trebui să fie făcute a parte pentru fie-care din cantităţile sus arătate. Nu se vor primi oferte ce se vor presenta în bloc pentru toate instalaţiile comunale şi şcoli, sau acele care contrar caetului de sarcini vor prevedea alte esenţe de lemn sau de o lungime mai mare de un metru.

Garanţia provizorie cîte 5 la sută lei (500) lei, în numerar sau efecte garantate de stat, pentru fie-care ofertă.

Condiţiunile de licitaţie şi caetul de sarcini se pot vedea în fie care zi de lucru la serviciul administrativ.

No. 11392.—29 Mai 1909.

La cofetăria „Comercială"
De inchiriat Seral un salon cu preţuri foarte convenabile, pentru **bal, nunţi şi logodne**. A se adresa d-lor Gh. Iane şi Cristea Ioan vis a vis de Banca Agricolă str. Ştefan cel Mare. 37

Doi Comptoirişti sau Comptoiriste
Se caută de Societatea Textilă.
Se cere de la primul cunoscinţi de comptabilitate şi de al doilea stenografia germană şi română iar de la ambii o scriere frumoasă.
Se preferă români sau naturalizaţi.
Ofertele se primesc la biroul societăţei din Copou în fie-care zi de lucru între oarele 3 1/2—5 p. m.

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.
A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

Dr. Benno Th. Stenner
fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare,
Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.
Iaşi str. Muzelor No. 40

BAILE OGLINZI
TÎRGUL NEAMTZ
(PRIN GARA PAŞCANI)
Inceputul sezonului la 25 MAIU

Staţiune climaterică lipsită de curenţi cu un aer curat sănătos, situată la poalele munţilor Neamţului lîngă o pădure seculară avînd o poziţie pitorească.
BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reinchenhal, conţinînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalaţiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofulozei, linfatismului; boalelor de femei şi copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metorite, salpngite, fiferome, etc.

HOTEL ŞI RESTAURANT EXCELENT
sub conducerea d-lui Max fostul director al Hotelului Binder din Iaşi
O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd şi cafeaua cu lapte: copii până la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.
Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimiţîndu-se un acompt la Tg. Neamţ.

EFTIN ŞI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conţinînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administraţiei.

Concesionar RUDOLF FRITZ

INŞTIINŢARE

Subsemaţii Bourne & Co. Comercianţii de maşini de cusut «Singer» aduce la cunoşciinţa publică şi în deosebit Clienţilor noştrii că d. **S. L. GROSSMANN** fostul nostru funcţionar din oraşul Iaşi, este revocat din serviciul seu şi procura autentificată sub No. 9479 din 1907, anulată, nemai avînd dreptul a lucra în numele firmei sau de a primi veri-ce sume de bani în comptul nostru.

Iaşi, 23 Mai 1909 **BOURNE & Comp.**

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

PONDOIR Déposé Prix..... 6fr.50 R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS — Abreuvoirs pour Poules et Faisans — RATELIERS A LAPINS — Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS en FONTE INOXYDABLE Prix: 0f50c. Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS — GRILLAGES, etc. — Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS — Cloture de Chasse, le mètre... 0f 28 — Châssis de couche, depuis..... 7 » — Paillasson pour abris, le mètre carré... 4 50 — Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 » — Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles Prix: 20f Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS — GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţi peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Terasa 1 leu 25 b, Arena 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

GRILLAGES 1 m de hauteur LE MÈTRE 0f30c.

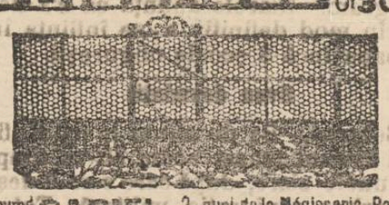

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris — CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS — *BONCES ARTIFICIELLES*, les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS Prix: 14 fr. R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie PARIS — Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 740 — Mercuri 3 Iunie 1909

Ultimile trei ticăloșii

Catilinarii care ne guvernează încep să-și dea seama cît de grea e răspunderea ce apasă asupra lor din pricina apucăturilor anarhice, cu care au răsturnat tot ce era temeinic în țară — și se străduesc să se apere.

Cele din urmă trei ticăloșii ale oamenilor de la guvern sunt, mai ales, obiectul unei gimnastice penibile, la care e obligată să se dee presa oficioasă: prețul scandalos cu care dinastia domnitoare a vîndut comunei Drăgășani, pentru islaz, pămînt din moșia moștenită dela defunctul Simulescu, pe care părintele dinastiei l'a tolerat să haiducească cu condiția să-și lase după moarte, averea Brătenilor; fapta de despot aziatic, săvîrșită de ministrul instrucțiunei publice, care a creat, pe cale bugetară, o instituție pe care i-a respins-o parlamentul; și disprețul pe care ministrul de justiție îl arată față de propria sa reformă, numind judecători în locurile pe care legea d-sale le desființează.

Și să le discutăm:

După legea tocmelilor agricole, lege zămislită de d. Brătianu, s'a fixat pentru țărani, un maximum de muncă și un minimum de salariu, în scop de a împiedica pe proprietari să mai exploateze pe robii pămîntului. Și, în aplicare, ce s'a întîmplat? D. Brătianu astă vară, cînd să-și ridice recolta, văzînd că minimul de salariu îl costă prea mult, a lăsat pe țărani muritori de foame și a adus soldați, cari i-au muncit, sub biciul disciplinei de cazarmă, pe prețul reglementar de câte-va centime pe zi, ca Negrii din Congo.

E lămurit. Asupra acestei infamii, presa dinastiei n'a găsit un cuvînt de răspuns într'un an de zile. Ce mai rămâne, dar pentru țărani din legea învoelelor agricole, dacă sunt furați de către Brăteni tocmai în singura dispoziție care putea să le fie favorabilă?

Nimic, de cât fățărnicia și vorbele mincinoase cari au curs valuri pe când se desbătea legea.

Tot legea tocmelilor agricole prevede o comisie care să prețuiască terenurile pe cari proprietarii sunt obligați să le dea pentru izlaz. Comisia aceasta a fixat de la 2.20 pînă la 4.80 lei hectarul în regiunea unde se află mierazul rămas dinastiei de la Simulescu Și în contractul de vînzare se vede că Brătienii au luat comunei 600 de lei pe hectar.

Să mai comentăm rapacitatea acestor trîntori? Inutil.

D. Haret, care primise la Cameră, un vot de blam cu prilejul proiectului pentru reorganizarea Teatrului Național, a prezintat Senatului, un proiect pentru creearea unei comisiuni istorice.

Senatul 'i-a respins proiectul—'i a dat deci, ca și Camera, un vot de blam.

Două blamuri, în cîte-va zile, de la ambele majorități, era prea sîngeros pentru vanitatea celui care n'a fost blamat nici cînd a dat foc țărei.

De aceea, pînă va găsi ocazia să reformeze Teatrul Național printr'un simplu decret, ministrul instrucțiunei publice a creat comisia istorică prin simplă deciziune ministerială—și, mai grav și-a sprijinit creațiunea cu expunerea de motive care însoțea proiectul în privința căruia maturul corp a zis categoric; Nu — nu trebue înființată comisiunea aceasta.

Față cu această apucătură de boxer, d. Haret n'are de ce să se oprească în cale: n'are de cît să creeze, pe cale budgetară, tot ce 'i trece prin minte, cum a creat și școala de arhitectură—iar în desbateriile Senatului să nu ducă de cît disprețul său suveran. Cu chipul acesta, Senatul, a devenit inutil, căci, odată precedentul admis, nimeni nu împedică pe ceilalți miniștri să urmeze exemplul d-lui Haret, se desființează de fapt și ajungem, ca la Erzerum, să elaborăm legi cu o singură Cameră.

Nu e nevoe, credem, să stăruim.

Ministrul de justiție—căci are și aceasta o reformă—a făcut o lege pentru reorganizarea magistraturei, lege prin care între altele, desființează treptat pe măsură ce se vor produce vacanțe, locurile ocupate pînă acum de consilierii cari, după legea veche, făceau funcțiune de procurori generali.

Această reformă se pune în aplicare pe ziua de 1 Iunie.

Și ce se întîmpla? Inființîndu-se fără necesitate, o a IV-a secție pe lîngă Curtea din București, era ocazie, pentru ministrnl de justiție, să treacă aci pe toți judecătorii de prisos de la celelalte secții — și astfel să-și aplice legea dintr'o dată. Dar așa ar fi fost cinstit—și d. Stelian nu e cinstit. Ministrul justiției așteaptă să dispară, unul cîte unul, magistrații pe cari îi desființează reforma d-sale—și, în ce privește pe magistrați, le urăm să întîrzie cît de mult.

Pînă atunci, în locurile din nou creiate numește prieteni noui. Sistemul acesta duce la două rînduri de magistrați inamovibili; unii cari fac ce trebuie să facă ceilalți; iar alții, cari, dacă lucrează aceștia, nu mai au ce lucra ei, motiv pentru care legea le desființează locurile.

Iacă reforma, iacă pe reformator.

Dar e mai mult: unul din amicii cu cari ministrul de justiție a umplut vacanța pe care o declară propria d-sale reformă, nu îndeplinea condițiile de admisibilitate de cît la 1 Iunie.

De aceea d. Stelian l-a numit în ziua de 4 Mai pe ziua de 1 Iunie. Dacă d. Procopiu nu intră în prevederile nouei legi de cît anul viitor, d. Stelian, cu sistemul acesta, l-ar fi numit *acum* pentru *atunci*.

Să mai continuăm ne e silă.

O notă bună: d. Procopiu, secretarul general al ministerului de justiție, în favoarea căruia d. Stelian și-a sfîșiat reforma, s'a desgustat de ticăloșia ministrului și a declinat onoarea ce-i se făcea.

Ministrul justiției, însă, este inscuzibil la aseminea palme.

Ce epidermă!

Tribunalele descomplectate

Că ministrul justiției, în întocmirea nouei legi judecătorești, n'a fost insuflețit de cît de multele numiri ce va avea să le facă în magistratură, aceasta se vede lămurit acum cînd grosul legei a intrat în vigoare.

D. Stelian a legiferat ca, pe ziua de 1 Iunie, să intre în activitate consiliul judecătoresc superior și tot atunci să se numească și membrii de ședință și ceilalți magistrați.

Am trecut de 1 Iunie, consiliul n'a fost numit, iar cînd va fi numit va avea timp de 25 zile să-și dee pretinsul avis asupra recomandărilor ministrului.

In timpul acesta, însă, supleanții și sindicii au rămas desființați, ceea ce a produs o descomplectare a tribunalului, mai ales că suntem și în sesiunea Curtei cu juri, așa că și judecătorii de ședință au fost repartizați, parte la jurați, parte la sindicate.

S'a recurs la judecătorii de ocoale, cari și a'a sunt împovărați prea mult. Și se întîmplă că și judecătorul de ocol trebue să se retragă din ședință, cînd este a se judeca o carte de judecată apelată, în care s'a pronunțat tocmai acel judecător.

Acesta este tabloul real al situației actuale a tribunalelor, situație care urmează să dureze pînă la începutul vacanțelor mari.

Ministrul n'a fost suprins de vre-un eveniment extra-ordinar. El știa că așa va fi, că tribunalele vor fi date pradă descomplectărei, că justițiabilii vor suferi, dar a preferat această situație, numai ca să-și poată face în tihnă multele numiri personale.

D. Stelian nu s'a convins încă, că, de la Stătescu încoace, el a fost prototipul ministrului ticălos.

Incă îi ie sete de fapte rele.

ISLAZURILE

S'a vorbit și ieri în ziar despre justificarea ce a dat o d. C I. Brătianu, fratele d-lor Ionel și Vintilă, asupra faptului că pămîntul ce s'a luat de pe moșia sa pentru formarea islazului, a fost plătit cu peste o sută lei mai mult la hectar, de cît prețul maxim stabilit în regiunea respectivă

Despre faptul în sine am vorbit. Rămîn, însă, concluzii de tras și ele nu privesc moșia d lui C. I. Brătianu, ci întreaga lege privitoare la islazuri.

Incuria acelei legi a fost îndeajuns subliniată. Colectiviștii, stăpîniți de mania agrară, credeau că, o lege care va aduce cîte doi stăpîni pe aceiași moșie, fără a îndestula, însă, cîtuși de puțin, nevoia sătenilor, că o asemenea lege va rezolvi, în parte, chestia agrară.

Un consiliu agricol superior a fost instituit, în primul rînd, pentru formarea acelor islazuri.

Sunt opt-spre-zece luni de cînd acel consiliu este activ. Și dacă exceptăm pe prințul Știrbei, care este un cunoscător în materie și care nu este plătit, găsim în acel consiliu: pe un chimist, un judecător și un fost prefect.

Aceștia au fost puși arbitri în materie agronomică, ei au fost puși să ghicească valoarea pămîntului.

Iar ca secondanți ai lor, în diferite județe, au fost puși tot oameni cu nevoi de slujbe, prin urmare nu cunoscători de moșii.

Rezultatele se văd. In afară de Stat de Academia Romînă și de eforii—cari sunt liberali pe averea altora—un număr absolut infim de proprietari, nu știm dacă cinci zeci din toată țară au încheiat tranzacții pentru islazuri.

Incheierile acestea puține nu sunt numai rezultatul prețurilor ridicule ce au fost stabilite de consiliul superior, dar au o explicație și mai importantă: în cele mai multe județe țăranii refuză să cumpere islazuri fiind că legea în sine este de un ridicol irezistibil

Aceasta nu împedică, însă, ca consiliile și funcționarii, creați pentru islazuri, pentru care se cheltuește peste 100,000 lei anual, să existe înainte.

De acea și gaura cea mai mare în visteria statului. De aceea și din alte motive anarhisto-poporanisto-colectiviste.

CATE VA NOTE

Un ziar junimist a introdus o rubrică literară pe care o iscălesc: Castor și Pollux.

Ar fi putut iscăli: Hübsch și Faurei—frați romîni de gemeni.

*

La tribunal se căutau ieri—nu dreptate, nici justițiabili, nici victime—ci judecători.

După atîtea mișcări în magistratură, cari ajunseră acum să fie numerotate: mișcarea I-a, a II-a, a III-a ect.—am ajuns fără magistrați.

S'a făcut un import de judecători de pace, s'a apelat la avocați ca să facă parte din tribunal—dar tot n'a mers.

Cele mai multe procese au fost amînate cu justificarea: „avînd în vedere că, prin punerea în aplicare a nouei legi judecătorești, tribunalul a ramas fără judecători, amînă"...

*

Foasta principesă de coroană a Saxoniei, devenită o simplă doamnă Toselli, este iar în ajun să divorțeze.

Pianistul cu care a stat înaintea ofițerului stărei civile într'o City din Londra, acum vre-un an și jumătate, pianistul acela a intrat, ca să întrebuințăm o expresie potrivită, în desacord cu aventuroasa doamnă.

Dacă o femee altfel ar avea asemenea predispoziții la schimbări de barbați, i s'ar zice că ie o femee ușoară In cazul special, însă, se zice: ie bolnăvicioasă.

Chestii actuale

Ion Nădejde și meseriașii

Voința Națională a avut imprudența, prin pana d lui Nădejde, fostul rabin al socialiștilor din țară, să arunce în fața delegației meseriașilor epitetul că sînt anarhiști și analfabeți

Riposta meseriașilor a fost clasică. A răspuns la Iași ciobotarul Darie la frumoasa întrunire de protestare contra scumpetei traiului.

Darie a zis.

A fost o dată un om, care își pusese în cap să învețe pe un mierloiu să cînte. Și cum omul nostru cînta din trișcă, mierloiul chisc azi, chisc mîne, a început să șuere cîntecul cîntat de omul cu trișca. Cum îl vedea mierloiul ca o menavetă repede își începea șuerul său și cînta, cînta de te asurzia. Nu era acum prea bucuros omul nostru de atîta șuerat din partea mierloiului. Se lăuda el, omul nostru la toți prietenii săi de cîntecele ce învățase pe mierloiu să le șuere.

Dar omul nostru—un fel de Nastratin Hogea—avea în ograda caselor lui și un măgar. Măgarul păștea liniștit și nici prin cap nu-i trecea să învețe ceva, căci de ce alta era oare el măgar!

Și-a pus în gînd omul nostru să și învețe măgarul a cînta. A început să dîrluiască din trișcă azi, mîne, dar măgarul nu o urnea din loc. Tot zbieratul lui cel lung și zughițat!

Pe cînd se căznea el așa, iată că intră un vecin. Ei da ce faci aici măi bade-o, cu atîta cîntec? Ce te-a apucat? Tu din trișcă, merloiul șueră și măgarul... Ce măgarul ăsta? Il învăț să cînte. Eu îi cînt din trișcă și el acuși începe...

N'apucase să sfîrșască bine vorba, cînd iată că măgarul începe să sbiere așa de tare că cu zbieratul lui trăgănat și sughițat, a spart urechea omului, de i-a trecut prin cap.

Degeaba bre te căznești cu măgarul. El tot măgar rămîne! Biata păsăruică dacă a avut talentul de la Dumnezeu, tu i-ai cîntat o dată, de 2 ori, și ea ți a prins cîntecul, și acum vezi ce bine cîntă!

Tocmai începuse să cînte mierloiul...

Pe cînd măgarul din zbieratul lui nu l poți scoate!

Profesorul în socialism—Ion Nădejde—a cîntat din trișcă cît a cîntat tema socialismului. Mierloii—elevii săi—au prins cîntecul, și azi în meseriași și muncitori cîntă măestru aria învățată de profesor. Pe cînd bietul măgar a asurzit urechile și ale profesorului său și ale prietenilor.

Publicul din sală a înțeles vorba și astăzi ex socialistul Nădejde tratează pe cetățenii meseriași de proști, de ignoranți, de obraznici, de sindicaliști, și analfabeți nepregătiți de a prinde și discuta o chestie complexă ca cea economică.

Apanajul chestiilor economice e al celor ce cîntă din trișcă la măgari, dar măgarul rămîne tot măgar pentru că e cuțit de tinichea, nu de oțel. ***

OAMENI ȘI LUCRURI

Cu geamuri la stradă...

De cît-va timp întîlnesc cînd într'un ziar, cînd într'altul, fie în corespondența iașană a vre unui ziar din Capitală, fie în coloanele cîte unui ziar săptămînal din Iași, o informație stereotipă. Mai mulți proprietari și locuitori din strada *** ar fi adresat primarului și medicului șef petițiuni, prin care cer a nu se admite instalarea unei case publice în localul din acea stradă, numărul X, din nou construit cu ușile și ferestrele chiar la trotuar, de oare-ce regulamentele impun instalarea unor asemenea case în localuri îndepărtate de stradă.

Urmează invariabilul „sperăm că..." iar pe alocurea chiar și amenințătorul: „vom reveni"...

Pentru cine posedă oare-care experiență sau știe observa lucrurile, nu mai încape îndoială. Așa zișii locuitori cari se alarmează, care știu dinainte că într'o casă nou construită e vorba să se deschidă o „instituție" de natură inavuabilă, acele familii îngrijorate că geamurile dau pe trotuar și că poate fetele lor ar putea fi ofensate prin cine știe ce ecouri indiscrete, ori—mai știi!—ademenite în tăcerea serilor de vară, să pîndească pe cei ce se strecoară în umbră; în sfîrșit cunoscătorii perfecți ai regulamentele speciale și înfricoșații cari apelează la primar și la medic—toți și toate sunt mai mult ori mai puțin de imaginație, iar în penumbră zărim figura suspectă a vre unui proprietar sau a vre unei patronese a unui azil clandestin în pericol de a primi lovitura unei concurente și care se alarmează, care dă petițiuni, care aleargă pe la redacții și se pune bine cu reporterii vorbind în numele unui interes personal mai mult de cît dubios.

Cum s'a putut găsi într'adevăr un proprietar atît de naiv care într'un local anume construit, cu ușile și ferestrele „chiar la trotuar" să aibă tupeul de a vrea să instaleze o *asemenea* casă? Să ne dea tabloul cinic: copiii de școală, băeți și fete la olaltă, părăsindu și căminurile părintești în serile cu lună, ca să stea pe sub ferești, ademeniți de acea maladivă curiozitate care cheamă mințile tinere și instinctele precoce și trezește pornirile și nerăbdarea de a cunoaște tainele animalității omenești?

Fără îndoială. Păzitorii moralității și ordinei publice nu vor permite lucrul, iar proprietarul naiv va avea nu numai pierderea materială, ci și una socială. După atîtea notițe prin ziare lumea o să arate cu degetul „casa în care era să se instaleze".

Iar *celălalt*, care stă în umbră, care aleargă și sună alarma va avea deplin triumful, pentru că *el* nu are geamuri la stradă, ci este „conform cu regulamentul". E mare lucru și sînt lucru legea într'o țeară de ordine și de progres!..

Rodion

De vorbă cu Coșbuc

Popasul poetului. — In piața Unirei. — Coșbuc descris de Traian Demetrescu.— La pavilion!—Poporanismul în literatură.—Estetica în poesia populară.— „Dragoste" și „Amor"!—Din tinerețea lui Coșbuc.—„Noi vrem pămînt"!

Septămîna trecută, tocmai cînd ziarele din Capitala publicau interesantul și documentatul studiu al noului academician *Duiliu Zamfirescu* despre „poporanismul în literatură" și teoria „miragiului",—lașul a avut cinstea, de a găzdui pe poetul *Coșbuc* un interval de 24 ore.

Nimeni, dar absolut nimeni dintre prietenii intimi ai poetului nu știa de prezența sa în localitate: poetul se întorcea de prin munții Neamțului, și cum nu dormise cîte-ve nopți din cauza drumurilor făcute cu trenul și cu căruța, a picat la Iasi „să doarmă o noapte!"

Cînd l'am zărit, a doua zi, străbătînd singuratec centrul orașului — furnicarul pieței Unirea, — mi-am amintit de drăgălașul și poevizatul „profil" ce i l'a făcut regretatul sensitiv *Traian Demetrescu*, acum cinci sprezece ani: „îl zărești strecurîndu-se, necunoscut de nimeni, și privind puțin în sus, ca și cum ar căuta tovărășia unei stele".

Așa l'am zărit în piața Unirei.

— „Bădiță Gheorghe!"

Un prietin îi aține calea strigîndu-l pe nume. Poetul se oprește și după ce facem cere în jurul lui, doctorul Jocu face o propunere și peste un sfert de oră ne aflăm cu toții în jurul unei mese de pe terasa „pavilionului„. Aicea petrecurăm, în tovărășia poetului, trei ore, pără la plecarea trenului accelerat de București, —trei ore ca o clipă!

*

De la miei atacuri și tachinerii personale—am ajuns cu încetul la discursul academicianului Duiliu Zamfirescu. Coșbuc părea că vrea să evite această discuție, dar cînd venia vorba de estetica în poesia populară și cînd Jocu, în admirațiunea acestui gen de poesie, ne aduse exemple de înalt sentiment estetic cu strofa:

„Cine te-a făcut pe tine
Par'că m'a 'ntrebat pe mine!"

o simțire caldă cuprinse sufletul poetului năsăudean, care interveni în discuția acestei teme.

Coșbuc complectează citatele lui Jocu și ne face, în termeni simpli populari „în limba de acasă" teoria frumosului, dovedindu-ne cu citate frumusețea nemărginită a poesiei populare.

La frumusețea comparației din citatul lui Jocu:

Cine te-a făcut pe tine
Par'că m'a întrebat pe mine!

Coșbuc ne citează:

„A trecut bădița dealu,
Îi cunosc mersu și calu!"

Atît de bine e întipărită figura bădiței în ochii celei, în sufletul ei, în cît ea îi cunoaște *mersul*!

Poetul atacă apoi problema dragostei în poesia populară. La oraș, prin saloane avem *amor*, la țară, dragoste. Coșbuc ne citează misi fragmente din poesii populare în care resună cu multă putere ecoul iubirei:

— „Cucule, de unde vii?
— „Din Ardeal, de la Sibii!"
— „Dar de mîndra ce mai știi?"
— „Știu bine că-i sănătoasă
La fereastră stă și coasă...
Dar nu știu, coas ori descoasă
Lacrimi îesă știu că varsă
De-a făcut fîntînă 'n casă!."

Și o altă poesie de dor—artă, dorul unei fete:

— „Măi Bădiță, bădișor,
Ce'mi trimeți atîta dor
Și pe vînt și pe izvor
Și pe gura tuturor?
Trimete'mi mai puțintel
Dar... vin dumneta cu el!"

Transcriu citatele așa cum le-am memorizat—dar nici de cum așa cum ni le-a *spus* poetul! Cine ar putea reda prin scris focul sacru cu care poetul a recitat aceste versuri.

Par'c'aud și acuma acel subliniat și mai puțintel"—după care făcînd o pauză de prelungire armonică a ecoului, vibrarea resuna: „dar vin d-ta cu el!"

— „Maestre, știi să Duiliu Zamfirescu în discursul seu, afirmă că n'ai priceput amorul?".

— „Apoi eu n'am cîntat amorul pe sub balcoane—ci după garduri!".

Respunsul maestrului ne extiziază pe toți. Codreanu, care era de părerea lui

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 á Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

Duiliu, e încîntat și se aprinde în discuție. Tema variază și curînd Coșbuc ne arată la ce vrîstă a scris versurile de dragoste. „Reu de plată“ din *Balade și Idile* e scrisă la vrîsta de *14* ani!

Cu toate aceste autorul „ritorneleior“ și al „Dragostei învrăjbite“ e de acord cu afirmațunile întemeiate ale lui Duiliu Zamfirescu, asupra literaturii poporaniste.

— „*Noi vrem pămînt*!“ ne mărturisește poetul, l'am scris de-acasă, cînd nu știam încă că există o țară romînească liberă, și l'am scris fiindcă așa îl auziam pe tata văicărindu-se că-i trebuie pămînt!“

*

Multe amănunte din viața poetului am aflat cu această ocaziune! Așa bună-oară am aflat că și-a făcut studiile în străinătate, ca burs ier—su o bursă de 30 lei pe lună.

Citiți bine: 30 lei pe lună!

Amănuntele acestea ne interesau tot mai mult și ne încorda entuziasmul,—dar ora plecărei se apropia. Poetul se gătește de plecare. Codreanu, dorit a petrece o noapte cu lună—o noapte albă,—în tovărășia poetului vrea să-i facă o farsă: să'l întîrzie la gară, ca să scape trenul și astfel să stăm o noapte cu Coșbuc!

Ce noapte frumoasă am fi trăit—dacă nu aflam mai dinainte din gura poetului că a doua zi numai de cît trebuie să fie acasă!

De nu ne-ar fi spus-o mai din vreme, cu siguranță că scăpa trenul!..

PROPUNEREA direcției Tramvaiului

Intre cele ce urmează, reproducem, în întregul ei, propunerea pentru dublarea liniilor, refacerea pavajului etc., făcută de direcția tramvaiului, pentru a putea pune publicul în cunoștință perfectă a acelei propuneri, din care am putut publica pînă acum, numai unele amănunte.

Domnule Primar,

Avem onoarea a Vă face următoarea propunere a cărei realizare ar aduce, pe de o parte, mari avantajii, atît orașului cît și publicului, iar pe de altă parte, ar putea da posibilitatea întreprinderei de tramvaie,—care pînă acum, lucrează fără nici o rentabilitate,—de a lucra cu o rentabilitate mică, dar oare cum continuă.

Sub actuala stare de norentabilitate și pierdere continuă a întreprinderei, sufere —prin firea lucrurilor,—nu numai întreprinderea ca atare, dar și interesele orașului și ale publicului călător în general.

După experiențele subsemnatului făcute în timp de 3 ani ca Director al Tramvaiului, sunt convins că se poate remedia această stare de lucruri numai prin o reorganizare generală a întreprinderei.

Tramvaiul în starea actuală nu corespunde necesităților reale ale circulației așteptările de lungă durată, la macazurile liniei principale Copou-Socola,—cu o singură șină,—sunt neplăcute publicului, prelungesc durata traiectului și au efect defavorabil asupra liniilor secondare, de oare ce vagoanele acestor linii trebuesc să fie în punctul de legătură, cînd vagoanele principale sosesc acolo, trebuinnd să aștepte neaparat sosirea acestor vagoane.

Din causa dispozițiunei linilor actuale, —care sunt linii simple,—traiectul pe linii lungi e cît se poate de restrîns și necesită transbordări dese.

De exemplul linia de la Hală pînă la Socola,—Nicolina, fiind simplă e imposibil de a avea o legătură directă, fără transbordare, între Gară și Nicolina etc.

Circulația în general, nu poate fi punctuală și regulată din cauza acestor întîrzieri.

Este evident că aceste desavantajii influențează asupra încăsărilor Tramvaiului; este aseminea evident că printr'o reorganizație generală, s'ar inbunătăți nu numai situația Tramvaiului, dar s'ar aduce mari și reale servicii publicului.

Reorganizația intreprinderei pe care o propunem, ar fi în general următoarea:

1) Am fi gata a dubla linia principală Copou—Socola, afară nnmai de următoarele puncte pe o distanță de 100 de metri, unde această dublare nu e posibilă, din punctul de vedere technic:

a). Farmacia Enghe.

b). Tîrgul Cucului.

c). Consulatul Rusesc.

2). A dubla linia Gara—Piața Unirei, spre a putea obține astfel, linia Gara—Nicolina, fără transbordare, și spre a înlătura posibilitatea unei tamponări, a două vagoane pe dealul Gărei.

3). A mări parcul de vagoane în așa mod, că următoarele linii să poată fi deservite:

a). Copou—Socola în 8 minute.

b). Gara—Nicolina in 8 minute.

c). Abatoriu—Sărărie—Copou in 8 minute.

d.) Păcurari — Piața Unirei în 8 minute.

4). A mări proporțional Usina, a aduce motoare noi, și a mări remiza de vagoane.

Costul tuturor acestor reînoiri, măriri și transformări ar fi de un milion cinci sute mii lei.

Capitalul investit până în ziua de azi de către Soc. A. E. G. în intreprinderea Tramvaiului din Iași este de trei milioane.

Afară de aceasta pentru a termina cu greaua și imposibila întreținere în perfectă stare a asfaltului, de oare ce după cum arată alăturatele păreri ale specialistului Iakobi și încercărilor făcute la Frankfurt pe Mein e imposibil a se obține o perfectă și durabilă legătură între șine și asfalt, suntem gata a înlocui acolo unde e azi pavigiu cu asfalt, atît toată zona noastră actuală, cît și acea viitoare aceea a liniilor duble,—cu un pavagiu nou, de granit sau bazalt, după alegerea Onor. Primării, și după ultimile date technice.

Acest nou pavagiu ne-ar costa iarăși ca patru sute de mii de lei, dar orașul Iași va avea în totdeauna, iarna și vara un excelent pavagiu și totdeauna bine întreținut de noi, fiind că o așa întreținere e realminte executabilă și posibilă.

Pentru a putea face aceste îmbunătățiri aratate mai sus și a investi un nou capital de un milion nouă sute de mii lei, subsemnații solicită de la onor. Primărie a Comunei Iași prelungirea actualului contract pe un termin de 20 ani și aceasta pentru a putea amortiza atît vechiul capital de trei milioane lei, cît și noul capital un milion nouă sute de mii lei, ce'l propunem a'l învesti din nou.

Aprobîndu-se aceste ale noastre propuneri, concesiunea actuală ar înceta în anul 1958 și primul termin de rescumpărare ar fi în anul 1938.

Avantagiile resultate din această transacție ar fi:

a). Pentru Comună.

1). Mărirea valorei întreprinderei la vre-o cinci milioane; care după terminarea termenului de concesiune, va trece fără nici o cheltuială în posesia Comunei.

2). Modificarea întreprinderei în așa mod ca să poată ține față imprejurărilor și necesităților actuale și viitoare.

3). Ușurarea traficului pe străzi, căci prin dublarea liniilor, vagoanele vor funcționa toate la ducere și întoarcere fără așteptare în macazuri, așteptări prin care se îngreue circulația.

Mai trebue menționat că în exploatarea cu două linii, vagoanele țin totdeauna dreapta în direcția de mișcare, așa că piedicile, ce sunt acum, din causa vehiculelor ce vin din direcție opusă, vor dispare.

4). Economia pentru comună a întreținerei e de vre-o 12,000 m. p. de stradă care prin dublarea liniei cad în plus în sarcina noastră.

b). Avantagii pentru public

1). Evitarea așteptărilor în macazuri și ca consecință, accelerarea circulației, reducerea timpului de parcurgere.

2) Reducerea numărului de transbordări, prin crearea de linii lungi.

3) Inmulțirea circulației vagoanelor pe liniile principale de exp. Piața Unirei, Farmacia Flach, intervale de 4 minunte.

4) Reducerea posibilității de tamponare, între două vagoane sau un vagon și vehicule și ca consecință o mai mare garanție de siguranța publicului.

5) Desființarea vagonului de așteptare și transbordare a vagonului din panta din strada Pădure, circulație direct Copou-Abator.

6) Circulația regulată a vagoanelor pe toate străzile.

Iar pentru Onor. Comună și locuitorii Iașului un pavajiu bun și bine întreținut

Litere-Științe-Arte

Retragere? Excelentul ziar din „Capitală „Ordinea“ anunță că colegul nostru d-r I. Duscian s'a decis a se retrage din cariera ziaristică, consacrîndu-se profesiunei medicale, în una din plășile din Muntenia.

In plină activitate de ziarist cotidian foarte productiv, colegiul nostru a găsit vremea și energia de a ne înzestra, în ultimul timp, cu un număr, însemnat de admirabile traduceri, în special din literatura rusească, pe care o cunoaște foarte bine și din care face traducerile după operile originale. Acum ziarul anunță că colegul nostru se retrage din publicistică pentru a se deda ocupațiunii... poporaniste de medic de plasă, situațiune care-i va inspira—sperăm—destule ocaziuni și subiecte literare.

Căci mărturisim siucer: nu ne vine a crede că unul din cei mai fertili și mai interesanți gazetari să se decidă ușor la sacrificiul de a părăsi publicistica in chip definitiv și medicina de plasă e departe de a fi incompatibilă cu publicistica, dat fiind întinsul cîmp de studii sociale și de observațiune psihologică pe care-l oferă.

Și apoi cunoaștem dictonul: qui a bu, boira. Cine a scris și a scris atît de mult și bine, va scrie încă. Acesta e cazul ziaristului d-r I. Duscian.

*

Primim un interesant extras din „Annales des maladies des organes genito urinaires“ și cuprinzînd un studiu publicat în acele anale de către d. d-r Ștefănescu Galați despre: „Calcule renale extrase pe căile naturale“.

*

După căderea dramei istorice „L'Impératrice“ defunctul Catulle Mendés înregistrează încă o cădere... postumă. Opera „Bacchus“, cu muzica de Marsenst cîntată la opera cea mare a găsit o primire extrem de defavorabilă, atît în ce privește muzica, precît și în ce privește subiectul dramatizat de Mendés. Fostul critic are o „presă rea“—după moarte.

*

Un publicist german a propus zilele aceste simplificarea unor forme ortografice, între altele pe a sunetului «sch».

La aceasta a răspuns un romîn propunînd prin „Berliner Tageblatt“ introducerea romînescului „ș“.

Numai de ar accepta cei de la Berlin! Ne cam îndoim...

*

Foarte bogat și interesant este sumarul numărului 5 al „Convorbirilor critice“ excelenta revistă literară a d-lor M. Dragomirescu și I. Peretz.

Sumarul cuprinde studii, nuvele, poezii, resenzii, semnate de M. Dragomirescu, Em. Girleanu, I. Minulescu, Corneliu Moldovan, E. Lovinescu, Radu Busuor, Gr. Cair, Spiru Bacău, G. Aslan, Gr. Gregoria, V. Lascar, Arald Sevastos etc.

*

D. Niculescu-Buzeu, apreciatul artist, a fost angajat în teattul Davila. De asemeni, d-ra Olga Culiță și d-na Alexandrina Alexandrescu.

*

Cu prilejul închiderei seziunei Academiei romîne s'a trimis d-lui Sturza, la Paris, următoarea telegramă:

„Azi închidem sesiunea generală.

„Am simțit mult lipsa d-tale, care 25 de ani neintrerupt ai însuflețit întrunirile noastre anuale cu mintea și inima pururea călăuzite de binele Academiei. Despărțindu-ne stăpîniți dintru început de acelaș gînd, vă dorim deplină însănătoșare și grabnică întoarcere în mijlocul nostru“.

„Opinia“ la HUȘI

(Coresp. particulară a ziarului „Opinia)„

Politice.—In tabăra liberală mîncăturile și intrecerile sunt la ordinea zilei. După evoluțiile politice ce au luat taberele în acești 2 ani, nu mai poți da de sapătul tuturor împărăcherilor și desimpărăcherilor dintre liberali.

Prefestul nostru ist nou stă neutru. De la centru i s'a spus să nu se amestice în borșul celor locali, ci să fie privitor ca la teatru, iatru sît și centru nu mai știe cum să facă, cum să dreagă ca să scoată în capăt cu liberalii dela Huși.

Neutralitatea prefectului a înlesnit lupta între tabere. Și lupta se dă la primărie. Dl. N. Cișman ține să pună mîna pe primărie; căci el fără primărie e mort. Primăria i-aduce procese, primăria îi dă *pîrlej* de a părli și îndopa pe ai lui; cu primăria poate ținea în lîu pe prieteni satisfăcîndu-i.

Dar Dobre Dobreanu s'a pus în cale cu persoana lui, cu neamurile sale; și neamurile unuia au mîncat partizanii celuilalt. Și azi Conu Nicu e văduoiu, consolîndu-se cu căpitan Mustea, cu Chiriac Minciu și cu Grigore Vericeanu de năduhurile ce-i aduce politica alor săi.

Prefectura s'a ocupat și ori cît a luptat ca să nu fie dr. I. Munteanu prefect, n'a izbutit să și-o asigure lui sau fiului său, ci i-a trecut pe supt nas la d. Corbescu.

Strîns între ciosan și nicovală el se agită, dar în zădar îi e truda, în zadar al său suspin.

La masa lui Saul au fost zece, la masa lui David au fost o sută. Ici 7 consilieri, colo numai 4. Ori 4 nu sînt 7; și 7 e mai mare ca 4; deci Dobriță — bravo bădie Dobriță!—a învins pe Cișman.

Cine secundează pe Cișman în luptele sale locale?

Ce răsunet au la centru aceste lupte locale?

Netăgăduit că cei de la centru încurcați și ei în fața atîtor încurcături locale nu-și prea bat capul cu ele și le lasă să se strecoare așa cum sînt fără să le ație calea.

Iar Conu Nicu are numai valoare locală—e ceva și asta—și e jinduit de dr. N. Lupu acum pe de-o parte și de Gh. Panu pe de alta.

Că dr. Lupu s'a întors la Cișman e urît pentru sine; dar că Panu agreiază pe Cișman, e o veche prietenie personală care presumpănește aici.

Prin acești 2 centraliști *se paré* că persoana d-lui Cișman predomină pe toate celelalte.

Toți ceilalți liberali sînt individualități, singur Conu Nicu Cișman e o personalitate politică. Este foarte mult aceasta!

Dr. I. Munteanu o individualitate; abia se urmează el pe sine acum! Irimia Gheorghiu o individualitate problematică, așa de puțin se țin și îi ține pe lîngă sine! Alecu Rișcanu a fost totdeauna singuratic, deși e mai simpatic și îndatoritor ca Irimia Gheorghiu! Apoi e singurul care se ține de alegător și alegătorul de sine și dacă Irimia are picioreangele în Brătianu, Alecu Rîșcanu le are în masa alegătorilor,

De aceasta a făcut dovadă, luptînd contra Cișman—Gheorghiu.

Cît despre d. Leonida Constantin, senatorul el stă în castelul de la Tîrzii și nu i se vede chipul prin Hași de cît fff. rar!

Deci nimeni nu gustă pe Cișman, de și el îi gusta și-i cîntărește pe toți prin balanța sa politică.

Expectativa celor 3 reprezentanți ai Hușului, dușmănia acută a Dobrenilor, situația presară a dr. N. Lupu, mijlocirea d-lui Gh. Panu, toate acestea au făcut pe cei de la centru să se întrebe dacă nu e timpul a se interveni pentru apropierea tuturor nuanțelor liberale.

Omul designat pentru aducerea la îndeplinire asestor doleanțe politice s'a găsit în persoana d-lui D. A. Teodoru, secretar general la Instrucție, fost socialist și ajutătorul lui dr. Lupu în politica lui generoasă.

D. Teodoru a fost prin Huși la 10 Maiu; s'a făcut anunțat pentru 27 Maiu la un banchet și a sondat terenul și persoana chemată a fi purtătorul cuvîntului de apropiere.

Dar proiectul a rămas proect; D. Teodor prin Huși n'a mai venit, însărcinarea nu s'a mai îndeplinit, căci, ce să faci! așa-s trebile politice la Huși că vremurile is mai tari ca oamenii, curat vorba lui Costin „bietul om stă supt cîrma vremilor“!

Brăteanu, să vină la Hași și nu i-ar putea apropia pe toți, dar-mi-te D. Teodor și încă prin intermediarul său! Zădarnice încercări!

De aceia mese s'au ținut dar nu una! tosturi s'au ținut, dar nu de armonie! Invitați au fost, dar nu împrieteniți! Și nici chiar podgoria n'a fest aceiași!

Totul la Huși mină pe liberali spre disoluție, căci și la centru totul îmbie spre desfacere. Coresp.

Informații

❑ *D. M. B. Cantacuzino, prețedintele grupărei carpiste locale, agită ideia unui cartel între avocați, de ori-ce culoare politică, pentru alegerea ca décan a d-lui avocat G. Roiu.*

Ziarul grupărei carpiste, ignorând pe d. Roiu, publică note simpatice pentru un alt avocat, prietin al d-lui Iorga.

Armonie—și pace!

❑ *Ministrul școalelor a primit demisia d-lui Matei B. Cantacuzino din comisia de judecată a profesorilor secondari și superiori.*

Asupra demisiei, din aceiași comisie, a d-lui profesor dr. I. Cantacuzino, d. Haret nu s'a pronunțat încă.

❑ Liberalul *afirmă că d. Iorga, în ultimul său „curs istoric“ de la Universitatea din Iași, a insultat pe oamenii politici.*

Biata aulă a bietei Universități ieșene.

❑ La ministerul școalelor se studiază un proiect pentru reînființarea școalelor normale de institutori.

❑ Ziarul carpist local afirmă, că confratele liberal local și cu noi, am fi inventat știrea că d. Carp va sosi în Iași, în vizită politică,

I dă mîna să spună că a fost o invenție, după ce au anunțat, pe toată lumea, că au să vie fruntașii din București să asiste la inaugurarea noului local al clubului.

Știrea a fost confirmată, oficial, de „Conservatorul“ și de „Patrie“ — și fiind-că d. Cantacuzino, prețedintele clubului ieșan, s'a opus la venirea d-lui Carp, ca să-l scutească să vadă *armonia*, se acuză acum ziarele potrivnice, că ar fi inventat.

Am înțeles.

❑ Ministerul instrucțiunei a declarat vacant postul de institutor de la școala No. 4 de fete, din localitate.

❑ Pensiile civile și militare pe luna aceasta, se vor plăti cu începere de la 10 Iunie a. c.

❑ Corul ceremonial al Mitropoliei va lua vacanță de la 1 Iulie, pînă la 15 August.

❑ Eri s'au început examenele elevilor preparați în particular.

Elevii pentru clasele I, II, și III-a, după cum am spus, dau examenele la liceul Național.

Examenele vor dura pînă la 20 Iunie, după cum urmează:

Mercuri 3 Iunie: cl. II St.-Naturale, cl. III Istoria; Joi 4 Iunie (elevele de la Humpel): cl. I Istoria, cl. II Franceza, cl. III Matematica; Vineri 5 Iunie: cl. III Geografia; 6 Iunie: cl. I Matematica, Humpel: cl. II și III Germana; 7 Iunie: cl. II Germana, cl. III Romînă, cl. I (Humpel) Matematica; 8 Iunie: cl. Muzica; 9 Iunie: cl. II Istoria, cl. III Germana; la Humpel: cl. Geografia, cl. II Matematica, cl. III Geografia; 10 Iunie cl. I Istoria; 11 Iunie: cl. II Romîna; la Humpel: cl. I Franceza, cl. II Geografia, cl. III Franceza; 12 Iunie: cl. I Geografia, cl. III Latina; 13 Iunie: cl. II Geografia; la Humpel: cl. I Romîna, cl. II Desemnul și Caligrafia, cl. III Desemnul; 14 Iunie: cl. III Franceza, cl. III (Humpel) Latina; 15 Iunie: cl. I Franceza, cl. II (Humpel) Istoria; 16 Iunie: cl. Matematica, cl. III Fizica; la Humpel: cl. I Religia, cl. II Muzica, cl. III Istoria și Muzica; 17 Iunie: cl. II Gimnastica, cl. III Religia, cl. I (Humpel) Caligrafia și Desemnul; 18 Iunie: cl. I Religia, cl. II Desemn și Caligrafia, cl. III Gimnastica, la (Humpel): cl I Muzica, cl. II Romîna, cl. III Romîna; 19 Iunie: cl. I Desemn și Caligrafie, cl. II Religia, cl. III Desemnul, la Humpel: Gimnastica; 20 Iunie: cl. I Gimnastica, cl. II și III Muzica; la Humpel cl. II și III Religia.

❑ Peste cîteva zile va sosi în localitate o delegație a studenților din București, pentru a discuta împreună cu studenții ieșeni programul congresului tuturor studenților romîni din toate țarile, ce l'au întocmit Duminică, congres care se va ținea în luna August la Iași.

Iată punctele principale ale programului:

1. Conferințe asupra stărei, activității studenților, precum și asupra situației culturale, economice și sociale a romînilor de pretutindeni, cu mijloacele de îndreptare.

2. Discuția asupra propunerilor de îndreptare.

3. Rapoarte asupra:

a) întemeierea unei societăți generale studențești; b) o revistă a studenților romîni; c) un cămin studențesc la București și Iași; d) burse pentru studenții de dincolo și cei de aici; e) presa romînă; f) o sărbătoare studențească; g) distinctiv studențesc; h) societate turistică.

4. Memoria asupra lucrărilor primului congres al tuturor Romînilor.

❑ Ministerul instrucțiunei a intervenit pe lîngă ministerul lucrărilor publice pentru a acorda o redusere de 50 la sută pe căile ferate, elevilor și elevelor școalelor care se vor duce în familiile lor pe timpul vasanței mari.

❑ D-na Elena C. Meissner, a fost numită membră în comisia examinatoare a elevelor societății „Cultura“ din Iași.

DIVERSE

— Din cauza abundentei ploi, linia tramvaiului find inămolită, două vagoane au deraiat.

— Un început de incendiu s'a declarat aseară la d. Petigref, din strada Anastase Panu.

Focul a fost localizat la timp.

— D-nii doctoranzi Teodor Aurel intern al spitalului Sf. Spiridon și S. Lebell, au trecut examenul de doctoratul al VII-lea.

— D. dr. Hortolomei a fost asumat ca medic ajutor la spitalul militar Iași, secția medicală, pe ziua de eri.

— Trupele din garnizoana locală vor pleca la Șipote în ziua de 7 Iunie.

❑ **Pentru cititorii noștri din localitate.**—Pe lîngă depozitele și chioșcurile existente, depozitarul nostru din localitate a mai înființat următoarele depozite noi:

1) Ecaterina Popovici, debit de tutun str. Sfț. Lazăr No. 33.

2) Profira Dăscălescu, debit de tutun str. Socola No. 37.

3) Paraschiva Emanoil, debit de tutun str. Socola 56.

4) F. Rubins, magasin de sticlărie str. Nicolina No. 32.

5) Soituz, cîrciumar vis a vis de Abatorul de vite.

6) H. Drabici, cîrciumar, str. Cuza-Vodă No. 52.

7) Gh. Balean, deb. de tutun str. Palat No. 46.

8) L. Hagiu, debit de tutun str. Anastasie Panu No. 48.

9) Maria Alexandrescu, debit de tutun str. Anastasie Panu No. 21.

10) Margareta Maticiuc, debit de tutun str. Veshe 63.

11) H. Leonte, debit de tutun, capela Armeană No. 4.

11) Ștefan Velik, deb. de tutun strada Ghica Vodă No. 26.

12) Vasile Croitoru, debit de tutun Bulevardu Ferdinand No. 4.

Ultime informaţii

❑ *La domiciliul său din Bucureşti a încercat să se sinucidă astăzi dimineaţă d. George A. Scorţescu, fost deputat al Iaşului şi director al* Evenimentului.

El a fost transportat la sanatoriul Gerotta. Sunt speranţe că sinucigaşul va putea fi scăpat.

Este în afară de ori-ce îndoială, că starea materială rea a împins pe d. Scorţescu la actul disperat.

Acum cîte-va zile, d. Scorţescu, într'o scrisoare adresată unui membru al familiei sale din Iaşi, descria starea precară în care se găseşte şi spunea lămurit că se va sinucide.

Cei doi copii ai d-lui Scorţescu, d-na Ninette Scorţescu şi d. René Scorţescu, se află stabiliţi în Iaşi.

❑ **Tuastul d-lui Take Ionescu.**—*Iată în întregul seu, tuastul pe care şeful nostru l'a rîdicat la Tîrgovişte, pentru M. S. Regele:*

D-lor, beau în sănătatea M. S. Regelui. (Urale prelungite şi entuziaste). Unii beau la banchetele lor în sănătatea Regelui fiind-că are să-i ţină la putere, alţii beau în beau în sănătatea Regelui fiind că are să-i aducă la putere. (Ovaţiuni, urale).

Noi bem în sănătatea M. S. Regelui fără să ne preocupăm cine are să stea la putere şi cine are să vină la putere, (ovaţiuni, urale).

Pentru noi Regele nu este un complice al luptelor noastre politice, nici un factor secret pe care-l scoatem dinainte în combinaţiunile noastre politice. (Ovaţiuni entuziaste.

După cum noi ştim că nu Regele are să hotărească linia de purtare a partidelor noastre politice nici nu-i cerem să ajute mersul înainte al partidului nostru. (Ovaţiuni prelungite).

Pentru noi Regele este simbolul permanent şi înnalt al ideei de patrie în cea mai înaltă a ei expresiune. (Urale).

Cînd bem în sănătatea Regelui, bem în sănătatea Regelui drept sau nedrept, al Regelui favorizator sau al Regelui contrar, bem în sănătatea patriei, de-asupra luptelor noastre de partid, şi indiferent de luptele noastre de partid. (Ovaţiuni prelungite şi entuziaste).

De aceea d-lor, în lupta noastră noi nu-l avem pe Rege ca la o partidă de „écarté", în care-l scoate de pe mînecă jucătorul nenorocit. (Ovaţiuni prelungite şi îndelung repetate).

Regele este de-asupra noastră şi de aceea îl glorificăm. Dacă s'ar scoborî în mijlocul nostru, nu ar mai fi nici un cuvînt ca să începem toate manifestaţiunile noastre printr'un omagiu Lui. (Ovaţiuni prelungite şi îndelung repetate, Urale).

Să trăiască M. S. Regele. (Urale prelungite).

❑ Sf. Sa Economul Stavrofor N. Vereanu, de la biserica Talpalari şi părintele Dim. Grigorescu, din judeţul Dorohoiu, au fost numiţi membri ai consistoriului spiritual al Eparhiei Moldovei şi Sucevei.

❑ Consistoriul splritul al Mitropoliei, va ţinea şedinţe în zilele de: 10 Iunie, cînd va judeca trei procese clericale, 11 Iunie cînd va judeca trei procese, 12 Iunie un proces, 16 Iunie un proces şi 17 Iunie două procese.

❑ Preoţii I. Ţincoca şi Cicerone Iordăchescu, au fost numiţi preoţi la Mitropolie, în locurile vacante, diacon C. Bobulescu şi Morariu în locurile rămase vacante la Mitropolie, prin demisiile diaconilor Chesarie Stefănescu şi Simionescu.

❑ La parchetul general a sosit astă-zi dosarul afacerei Guttman şi zilele acestea va fi repartizată.

Procesul nu se va judeca însă pînă în Septembrie a. c.

❑ Ministrul de justiţie a confirmat astă-zi telegrafic pe d. Gr. Suţu, ca judecător de şedinţă, dîndu-i delegaţie ca judecător sindic.

❑ **Instalarea noului protoereu** —Astăzi s'a făcut la Mitropolie, cu o deosebită solemnitate, instalarea noului protoereu al judeţului, Sf-ţia Sa Economul I. Ţincoca.

Dimineaţa la orele 10, în faţa preoţilor din localitate, adunaţi în Sf-ta Mitropolie. P. S. S. Archiereul Nisodem Manteanu, vicarul Mitropoliei, a dat citire decretului de numire a păr. Ţincoca ca protoereu al judeţului, după care noul protoereu a ţinut o mică cuvîntare, mulţumind pentru atenţia ce i s'a dat şi arătînd că va lupta din resputeri pentru a duce sarcina grea ce şi-o ia.

A mai răspuns apoi P. S. S. Archiereul Nisodem Manteanu, citînd părintelui Ţincoca, ca exemple pe păr. C. Ştiubeiu şi păr. Possa.

In urmă s'a oficiat un Te-Deum, după care preoţii au felicitat pe noul protoereu.

❑ Eri comisiunea de judecată a ministerului de finanţe a judecat procesul lui Virgil Ghelmegeanu, fost şef de secţie la administraţia financiară din Iaşi, acuzat că a comis falşuri şi delapidări.

Comisiunea a opiniat ca Ghelmăgeanu să fie pus în disponibilitate pînă cînd se va judeca acţiunea publică deschisă de parchet în potriva sa.

❑ Eri s'a făcut la Slănic deschiderea sezonului anului acesta.

Preotul bisericei din Slănic a oficiat sfinţirea apei, la care a asistat d. epitrop C. B. Peanescu, corpul medical şi funcţionarii administrativi.

S'a servit şampanie şi s'a tuoastat pentru prosperarea băilor.

Actualminte sunt în Slănic 80 de persoane.

❑ Astăzi a venit înaintea Curţei cu juri judecarea procesului privitor :pe Ion Balaciuc, Vasile Baciu, Vasile Beşleagă şi Constantin Beceriu, acuzaţi pentru tălhărie şi lovituri violente la drumul mare.

Curtea a fost prezidată de d. Sturdza, consilier al curţei de Apel. Rechizitoriul a fost susţinut de d. prim-procuror A. Bercea.

❑ In anunciurile de reclamă ce le face Epitropia sf. Spiridon pentru băile Slănic, în vederea sezonului verei acesteia, se spune, între altele, că noua şoşea Tg. Ocna—Slănic va fi terminată pînă la 1 Iulie.

Faptul însă nu este exact.

Lucrările se fac cu multă anevoinţă aşa că se face cu multă greutate călătoria între T. Ogna şi Slănic. Şoseaua, după cum ni se spune, nu va fi terminată de cît pe la toamnă.

Asta dovedeşte interesul mare ce'l pune actuala epitropie!

❑ Astăzi s'a deschis la Dorohoiu seziunea de vară a curţei cu juri.

Curtea e prezidată de d. S. Zăhăresecu, consilier al curţei de apel din Iaşi.

❑ **Şcolare.**—La proba de matematică pentru examenul de capacitate al elevilor normalişti s'au dat următoarele două probleme din aritmetică şi geometrie:

1) Presupunem că beneficiile unui negustor în cursul unui an reprezintă 1/4 din suma avută la începutul anului şi că el vîră în comerţ capitalul cressut cu cîştigul. După trei ani se retrage din comerţ cu un capital care dat cu 6% pe an, îi permite să cheltuiască 171 de lei pe lună.

Cu ce capital a început negustoria? (R. 17510 lei 40 b.)

2) In caz cînd raza unui cerc este 1 metru să se calculeze: 1) Suprafaţa cercului şi 2) suprafaţa exagonului regulat şi a triunghiului equilateral înscris în acel cerc. (R. a) 3. m.p. 14; b) 2. m.p. 5650, c) 1. m.p. 2825).

Lucrările au expediat astăzi la Bucureşti de către delegaţii rînduiţi cu cercetarea tezelor şi până la 12 Iunie se va cunoaşte rezultatul probele scrise. Ele sunt eliminatorii.

Numărul absolvenţilor clasei VI-a de la şcoala normală „Vasile Lupul" este anul acesta de 33.

Probele orale vor începe de la 15 în jos.

❑ **Posturi vacante de învăţători.**—In judeţul nostru sunt vacante următoarele posturi de învăţători: Căueşti—Roşcani şi Stînca—Cîrpiţi p. I a cîte 90 lei; Tabăra—Bivolari p. II, Cotnari—Sbieresi p. I, Mogoşeşti—Mînjeşti p. II, Radu Mitropoliei—Tipileşti p. I, Copou—Dorobanţu I, Bădeni—Lupăria I, Rusenii vechi şi noi—Holboca I, Horodiştea—Cotnari I, Ciorbeşti—Miroslava I, Bădeni II, Gropniţa—Bulbucani II, Cepleniţa—Buhalniţa II, Epureni—Spineni II, Costuleni—Măsăreşti II, Costuleni II; Fosurile—C. Caprei II, Osoiu—Tomeşti III, Prisacani III, Tomeşti I, Cîrjoaia II, Horleşti—Cucuteni II, Slobozia—Voineşti I, Voineşti II, Sineşti II, Buznea—Găneşti I, Brăeşti—Valea oilor I, Popeşti—Frumuşele I, Sineşti—Stoineşti I, Sîrca I, Lungani I, Golăeşti—Chişărăi I, Bucium—Păun I, Hermeziu—Balteni I, Mironeasa—Hadîmbu I, Şipote—Brăeşti I, Stînca—Sculeni—Sîrca la cîte 60 lei.

Titularii doritori de a ocupa aceste posturi, prin permutare, vor adresa cererile ministerului, cel mai tîrziu până la 10 Iunie a. c.

❑ Mîine seară, Mercuri, se întruneşte comitetul executiv al Clubului meseriaşilor romîni din localitate, spre a discuta în privinţa continuărei campaniei în chestia scumpirei traiului.

Se va mai discuta şi noul regulament asupra taxelor de apă, la care cetăţenii vor fi impuşi de către comuna Iaşi.

D. Preşedinte al clubului meseriaşilor va arata taxele enorm de mari ce va plăti fiecare cetăţean, care plăteşte chirie de la 300 de lei în sus, chiar dacă nu va avea nevoe să consume apă, dar dacă va trece numai conducta pe strada unde locueşte.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a plecat astă-zi de la M-rea Neamţ, în inspecţie la M-rea Rîşca. De la această Mănăstire I. P. S. Sa se va duce la mănăstirea Slatina, de unde se va reîntoarce iarăşi la Rîşca, iar de acolo se va duce să inspecteze mănăstirile Agapia şi Varatec.

I. P. S. S. Mitropolitul se va reîntoarce în localitate la 20 Iunie a. c.

❑ Aflăm cu părere de rău că d. C. B. Penel, apreciatul artist, îmbolnăvindu-se din nou, a fost internat la Spiridonie, secţia d-rului Negel.

❑ Curtea secţia II a achitat astă-zi pe d. I. Leff, care fusese condemnat de tribunalul s. II la 1500 lei amendă pentru bancrută simplă.

❑ La ministerul instrucţiunei se lucrează la întocmirea unui regulament pentru introducerea învăţămîntului agricol la toate gimnaziile şi liceele din ţară.

Prin acest regulament se va prevedea înfiinţarea la unele gimnazii a unei a cincea clase, în care se vor preda numai ştiinţele referitoare la agricultură.

❑ După cum am anunţat concursul pentru admiterea în şcoala fiilor de militari din localitate, va începe în ziua de 15 Iulie a. c.

Cererile de înscriere se vor primi numai până la 5 Iulie, la comandantul şcoalei.

Comisiunea pentru examinare se va compune din: un delegat al ministerului de resboiu, comandantul şcoalei şi un profesor el şcoalei.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei, care a plecat în inspectarea mănăstirelor, a sosit Duminică după amiazi la Neamţ, unde i s'a făcut o frumoasă primire, iar de acolo a plecat la M-rea Neamţ, însoţit de suita sa şi de autorităţile din Neamţ.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei, a vizitat zilele trecute biserica monumentală Golia, însoţit fiind de d. architecht Gabrielescu.

I. P. S. Sa a rămas foarte mulţumit de modul cum se prezintă sfîntul locaş şi a promis că va interveni să se acorde suma necesară pentru a se termina lucrările de restaurarea acestui monument istoric.

❑ D-lui Ionescu-Quintus i s-a conferit „Bene-Merenti" cl. I, pentru merite literare.

Ptiu!

❑ Curtea de casaţie s. II a a respins ieri ca neadmisibil recursul făcut de administratorul cl. II-a I. Rozescu, care a fost condemnat la un an închisoare şi degradare de consiliul de războiu al corpului IV de armată.

Decizia aceasta s'a făcut cunoscută astăzi d-lui Rosescu, care coniinuă să fie deţinut în arestul preventiv al jandarmeriei pedestre.

Rozescu îşi va face pedeapsa în penitenciarul central local.

❑ D. Stelian a renunţat să dee delegaţia de procuror general, cu începere de la 1 lunie, unui alt consilier.

D. consilier Suciu, care era desemnat să iee succesiunea d-lui Leonescu, ar fi dat să înţeleagă că ar primi contra voinţei sale—şi numai fiind-că delegaţia a devenit obligatorie—demnitatea de procuror general.

Atunci a ramas d. Leonescu, cu care ministrul se înţelege minunat.

❑ Aseară pe la orele 10, pe cînd o căruţă a brutarului Moise Kornfeld din strada Zugravilor, trecea pe strada Unirei, calul călcînd pe linia tramvaiului a fost atins de curentul electric şi omorît.

❑ **Universitare.**—D, profesor M. B. Cantacuzino va examina pe studenţii săi în zilele de 8, 10 şi 12 Iunie—iar d. G. Tabacovici la 15 Iunie, la dreptul civil.

— D. Todisescu, student în filosofie a ţinut la cursul d. profesor Petrovici, conferinţa sa tratînd despre: Desfăşurarea istorică a psihologiei.

— Examenul de economie politică, îl vor trece mîine, la orele 8 dimineaţă d-nii D. S. Antonescu, D. Buţureanu, V. Climescu, N. Sergiu şi Barbu Traian.

— Astăzi au trecut examenul de drept roman I la d. profesor Barada, studenţii: Alexandrescu Oraţiu, Capşa Grigore Friedman Alfred, Iordan Iorgu, Radu C. N., Veiler Martin, iar mîine vor trece d-nii Foşeneanu I., Paul Enea, Petrescu Malsoci, Popa G. N., Ştefănescu D. Spitzer Adolf, Andriescu N.

— D. profesor Grigore Demetrescu va examina mîine 3 Iunie, orele 9 a. m. pe d-ni Butman, Grigoraş, Gheorghiu Pahomie, Marino Emil, Mitru I. C., Rişcanu Albert, Teodoreanu V. V., Ţaicu D., Stupcanu N.

Astăzi au trecut examenul de drept roman I la d. Demetrescu: Kirculescu Ern., Hudessu El., Răileanu, Sion, Stoianovici, Popovici I., Vîrlănescu I. şi Grănescu V.

Eri, au trecut acelaş examen, la acelaş d. profesor d-nii: Dima Criste, Rişcanu V. Soroceanu C., Sturdza M., Triandafil şi Pepovizi H. A.

— D. Iulian Teodorescu, va examina la drept şi procedura civilă. Sîmbătă 13 Iunie, orele 8 dim. pe d-nii Emanuel Pop, Soraseanu Const., Hudescu Ilie, Rîmniceanu N., Ştefănescu St. şi Rişcanu Victor. Tot Sîmbătă, la 4 jum., va continua examenele d-nii Dima Criste, D. Guţă, I. Popovici, Ionescu Teodor şi Constantinescu Cr.

— Duminică 14 Iunie: 8 dim., d-nii Grigorescu P. C., Răileanu Eugen, Sturza R. M., Tiron Const. Virgolisi V., Teodorescu C. C. Varodin Dobre, Ionescu P.

Marţi 16 Iunie: Dimitriu D. I., Tăutu C., Popovici Virgil, Sion Florea şi Chirculescu Ernest.

Joi 18 Iunie 8 dimineaţă: Boureanu Eugène, Lăzărescu I, Ulrich Robert, Tanasachy Er. şi Rosin I.; iar la 8 seara, aceiaşi zi: Diamand Carol, Rişcanu G. I. Rişcanu Thibor, August Eminescu Victor şi Mardare Manole.

❑ Iată lista definitivă a profesorilor şi agregaţilor universitari, care vor forma colegiul electoral pentru anul viitor.

Alexandrescu Dimitrie, Antonescu Theohari, Bacaloglu Constantin dr., Bălăceanu Ioan dr., Bejan Vasile d-tor, Bărbulescu Ilie, Bogdan Gheorghe dr., Botez Constantin dr., Bujor Paul, Burada Ioan, Buţureanu Vasile, Cantacuzin B. M., Caragiani Ioan, Climescu Constantin, Cosmovici C. Leon Dr., Costin Victor, Cuza Alexandru, Dimitriade Gheorghe dr., Dimitriu Vasile, Găvănescul Ioan, Harmuzescu Dragomir, Juvara Ernest dr., Leon Neculai dr., Mănescu Aurel, Manicatide M. dr., Missir Petru, Negel Vasile, dr., Negulescu Petru, Obregia Anastasă, Peretz Ioan, Philippide Alexandru, Pompeiu Dimitrie, Poni Potru, Popovici Alexandru, Paşcariu Emil dr., Riegler Emanuel dr., Rallet Ioan, Râşcanu Petru, Russ Ludovic dr., Sculy Leon dr., Simionescu I., Socor Gabriel Dr., Stere C Constantin, Stravolca Gh. Ioan, Şimuleanu Corneliu, Teodorescu Iulian, Tiron Const. Dr., Tabacovici Alexandru, Vasiliu Haralamb, Xenopol Alexandru, Rejniţă Gh. Dr., Culianu Neculai, Naum Anton.

Rector Dr. G. Bogdan. Secretar A. A. Brandia.

❑ Comitetul medaliei „Unirea" din Iaşi, roagă pe cei cărora li s'au încredinţat liste de subscripţie, să le reînturneze aşa cum se află, sub plic francat cu 3 bani, precum şi banii strînşi.

Listele neprimite ca şi numele posesorilor se vor publica. Roagă pe cei ce au semnat pe vre-o listă şi n'au primit medalia să-l pună în cunoştinţă asupra persoanel ce deţinea lista, oraşului etc., spre a putea fi puşi imediat în posesiunea medaliilor dorite.

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:
2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*
3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

❑ **Din cauza furtunei firul telefonic Iaşi—Bucureşti, s'a deranjat. De aceea n'am putut obţinea ştiri din Bucureşti.**

Telegrame

Mari agitaţii în Anglia

Londra.—Unele ziare anunţă că agitaţia provocată de ştirea relativ la vizita ţarului, creşte pe zi ce trece. Radicalii vor aduce această chestiune în Camera deputaţilor. Socialiştii sunt decişi să împiedece prin demonstraţiuni debarcarea ţarului. Afară de aceasta sunt şi temeri de un atentat anarhist.

Poliţia supraveghează pe revoluţionarii ruşi, cari se află la Londra, de oare-ce s'a zvonit că şi dînşii ar plănui un atentat contra ţarului.

In urma acestor indicii, se crede că ţarul nu va debarca în Anglia, ci va rămînea pe yachtul său.

Expoziţiunea internaţională a Americii latine

New-York.—In toamna anului 1910 se va face în Bueno-Aires o expoziţiune internaţională de fier. Pentru a înlesni participarea Statelor europene, comitetul expoziţiei c. f. internaţionale anunţă că se primesc aderări încă pînă la 10 Septembrie 1909.

Retragerea unui ambasador austro-ungar

Viena. Vossische Zeitung" află următoarele din Petersburg:

Din cercurile cari sunt în legătură cu ambasadorul Austro-Ungariei Berchtold, se afirmă că dînsul se va retrage în curînd din cauza neplăcerilor personale ce le-a avut în timpul cînd s'a proclamat anexarea Bosniei şi Herţegovinei.

Se crede că Berchtold va fi numit ambasador la Londra.

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

ETTY LIEPSKER
HERMAN L. MENDELOVICI
logodiţi
In locul ori-cărei înştiinţări

MODE

NINETA GEORGESCU
1, STRADA SAULESCU, 1
Noutăţi pentru sezonul de vară

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 123

Casa de Bancă
MORITZ WACHTEL,—IAŞI
—PIAŢA UNIREI—
Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:
Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhaill
Wiesbaden, etc.
de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructilicare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd
SCRISORI DE CREDIT
şi
LIBRETE DE ECONOMIE.
Avansează asupra Titlurilor, Mărfurilor şi altor garanţii.

100.000 lei, de daţi în ipotecă în moşie, primul rang, sau după Credit.
Detalii la administraţia ziarului.

Intreaga clientelă uită de grijele crizei, cîng vizitează Magazinul
LA „VULTUR"
unde cu adevărat se găsesc toate Noutăţile sezonului cu preţurile cele mai convenabile.
Bogat asortiment în articolele de mai jos: Bluze de vară, Voilette de gaze mari, Tuluri şi Broderii, Valanciene torschone, se vînd acum cu preţuri foarte reduse.
Ornamente noui pentru Coifure şi Cache-Corsete de linon pentru Dame.

Vaccinări şi Revaccinări
cu limfă proaspătă garantată practică
Dr. A. Steuerman
Str. Golia 12

CELE MAI COMPLECTE
Analize Chimice şi Microscopice
DE
Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.
execută
Doctor A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Genève.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi
— Laborator Special Str. Golia 46 —

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELI — VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

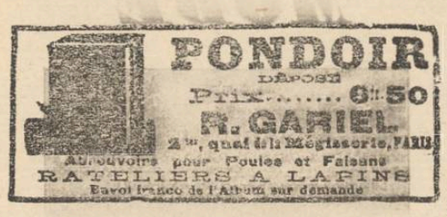

PORTE-POTS En FONTE INOXYDABLE Prix: 6f50c. Raymond GARIEL 2me, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc. Envoi franco de l'Album sur demande

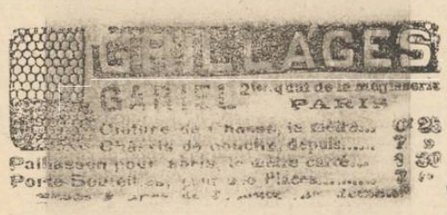

RUCHE à Cadres mobiles Prix: 20f Gariel 2me, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f20

1620 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Teví, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia: **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Terasa 1 leu 25 b, Arena 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

GRILLAGES 1m. de haut. 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS BOUCLES ARTIFICIELLES, les 100 mètres 5f

BROSSE A TAPIS Prix: 14 fr. R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie PARIS Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— *Strada Geica 77* —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— *Str. Bărbei No. 19* —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez servicia cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia Opiniei No. 17. Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant. omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 741 — Joi 4 Iunie 1909

Ode la Târgoviște

La Tîrgoviște a vorbit *șeful dinastiei;*

La Tîrgoviște a vorbit *mareșalul* șefului;

La Tîrgoviște a vorbit *Take Ionescu!*

Pe Tîrgoviște au cîntat-o poeții în versuri; a cîntat-o Vasile Cârlova, a cîntat-o Gr. Alexandrescu, a cîntat-o Eliade Rădulescu.

Dar cîntecul lor era din inimă izvorît, căci născuți erau acolo, erau crescuți *acolo*; acolo au văzut lumina zilei; acolo au simțit dureri, necazuri; acolo s'au deprins a preamări trecutul prin ruina unui an, prin ruinile unui locaș sfînt, dumnezeesc!

Nu ne interesează succesiunea în timp a cîntecului celor 3 cîntăreți, căci nu s'au influențat unul pre altul, fiecare avîndu-și în al lor suflet izvorul inspirațiunilor sale.

Unul—Eliade—cîntă ruinile ca un călător pribeag, care rătăcește noaptea pe ruinile orașului și stă de veghe pînă în zori. El ne vorbește ochiului și prea puțin minții.

Altul—Alexandrescu—găsește numai un fericit prilej de a-și cînta copilăria lui cu lipsuri, ca unul ce din sînul maicii a crescut în chin, necazuri. Melancolia sufletului seu nu e pricinuită de ruini, ci de răstrîștele vieții sale.

In fine cel mai tînăr poet—Carlova—cîntă în adevăr ca poet ruinile Tîrgoviștei.

In ele dînsul vede măreția trecutului, nestatornicia vieții, izvorul de înalte gîndiri, de largi sentimente.

Nu se poate ca, citindu-i pe cîte trei poeții, să nu constați că adevăratul talent era în cel mai tînăr, în cel mai simțitor, care a prins adevărata notă poetică a ruinilor Tîrgoviștei, nota omenească!

Trei poeți, trei ode!

Ani trecut-au după ani și soarta a făcut ca în acelaș tîrg al Tîrgoviștei, cu vechi ruine, cu bogate și mîndre biserici, cu multe și scumpe amintiri de trecutul măreț și glorios al țării, cele trei partide, să-și spună cuvîntul asupra întîmplărilor politicești din urmă.

Era timpul? Era locul?

Era și timpul, era și locul.

Era timpul, căci în starea de dărăpănare politică a partidului și guvernului liberal; în starea de nedumerire a țării asupra gîndului opoziției de două nuanțe, trebuia lămurit lucrul.

Guvernul ce ne cîrmuește astăzi, s'a slăbit așa de tare în vază, că nu mai este expresiunea voinței țării din 1909, ci abia a celei din 1907. Dăinuirea sa mai departe este o siluire a voinței țării și desele înfrîngeri din urmă au verificat acest lucru.

Da; guvernul d-lui Ionel Brătianu este eșit dintr'o plămădeală politică, joc ocult de culisă, nu din voința largă a țării. Nici chiar partidul liberal nu-și vede deplina lui oglindire în guvernul d-lui Ionel Brătianu.

Guvernul dar liberal din 1909 silește partidul liberal, silește țara. Dar un guvern de siluire își are zilele numărate, și rînd pe rînd i le numără partizanii de prin județe, cari se rup, se sfîrtică în fâșii.

Ei bine, era timpul ca șeful dinastiei să spună țării gîndul guvernului. Și l'a spus cu așa înălțime de vederi, cu așa limpezime de vorbire și cu așa încredere de sine, că toată lumea a stat în mirare, de și țara-i mică, țara-i tare.

A vorbit de toate; de nota 10 la purtare în politica externă; de nota 9 în politica internă; de popularitatea neștirbită în țară, față cu o treime de partizani, bez zestrea guvernamentală; de gluma proastă de la Giurgiu, de apa de la Tîrgoviștea, de încredere Coroanei; de remaniare și altele și altele.

Insuficiența unită cu grandomania pedantului, iată nota vorbirei șefului dinastiei!

In adevăr că de atunci nu se mai vorbește de nimica alta decît de *insuficiența șefului.*

Dar cu săltărețe dactile *mareșalul* șefului a cîntat imn de laudă puterii, către care jînduesc *cu voința Regelui.* S'a spus *ritos* că sunt așa de tari pe Rege, că dau întîlnire șefului democraților, dacă poate vorbi așa pe șleau că au asentimentul Regelui pentru a pune mîna pe putere.

In valea Voevozilor, beizadelele au intonat imnuri Voevodului, prin a cărui milă și voință numai, pot veni la putere.

Bojieiu milostieiu, zicea formula veche a *Samoderjeților Voevozi!*

In felul acesta a cîntat și mareșalul! Iar în mintea lui îmbăcsită de trecut n'a văzut de cît sus, simțind cît de mare e jos putregaiul lor politic.

In orașul domnilor, din valea Voevozilor, urmașii boerilor n'au văzut de cît pe Rege înainte, uitînd de alt factor constituțional și puternic: *țara, norodul!*

Are Tîrgoviște urme domnești, dar palatul e în ruină, bisericile în reparații, zidurile mucegăite; chiar turnul Chindiei modernizat!

In jurul acestor ruine mișună o lume nouă, harnică, muncitoare, pricepută, dornică de viață nouă. In locul antereelor, benișurilor și șlicilor din vechi, la poalele acestor ruine mișună acea lume în cămeșoiu alb, simbol al tăriei și regenerării țării!

Cine se cuprinde numai în cutele trecutului Văii Voevozilor și nesocotește pe cei ce calcă azi această vale, pe cei ce admiră și cîntă azi aceste ruine, greșește amar!

Cine știe care sunt părinții lui Cîrlova, lui Alexandrescu, chiar ai lui Eliade? Tocmai la Tîrgoviște, a răsărit lume nouă pe ruiniie veacurilor trecute! Tocmai la Tîrgoviște prin contrast cămașa albă a luat locul dulamelor și benișurilor; și șlicarii cu tombaterele lor s'au dus pe o cale neînturnată.

In orașul fost al Voevozilor în zădar am proslăvi pe Voevozi, cînd azi e măria Sa Poporul, care stăpânește tîrgul. Și nu se poate o mai sfîntă și strînsă legătură între trecut și prezent, de cît privind trecutul în fața sa cînți pe Voevodul nou—poporul—a cărui drept la viață trebue să bată cu un ceas mai înainte.

In orașul care îți arată ruina *Susului,* e locul de inspirat la înălțarea *Josului.*

Iară acest imn izvorît din cea mai curată inspirație, din cea mai caldă iubire de țară, de neam, de trecut, de cea mai bărbătească înjghebare de viitor, l'a cîntat șeful nostru, Take Ionescu.

Pămîntul, petrele, ruinile spun și ne povățuesc, că precum vremea a scos tocmai la Tîrgoviște lume nouă, cari calcă ruinile Voevoziior noștri, asemene și în mersul crescător al vieții publice acest nou element trebue să răzbată la diriguirea acestei noi vieți.

Ne interesează ordinea în timp?

Au vorbit întîiu încrezătorii și chizășii Măriei Sale lui Vodă!

Au vorbit apoi utilitariștii prezentului mare și prielnic.

A vorbit la urmă Take Ionescu, simbolul țării de mîne în ceia ce ea are mai curat, mai înalt, mai sfînt: ridicarea maselor la viața publică.

Gh Ghibănescu

Grațiarea Anei Vlad

Asupra raportului ministrului de justiție al Ungariei, luptătoarea Ana Vlad, pe care tribunalul din Deva o condemnase la una luna închisoare, a fost grațiată ieri de Impărat.

Asemenea grațieri n'au loc de cît a rare ori în monarhia ungară. Agitațiile romînilor transilvăneni se pedepsesc cu o sălbatecă rigurozitate și nu din spirit de dreptate, nici din proprie inițiativă, ministrul a propus grațiarea Anei Vlad.

Condemnarea ei a produs cea mai adîncă impresie, ea a provocat petiția cunoscută a femeilor, a produs și o protestare energică a lumei medicale, din România—și acestor două fapte li se datorește grațiarea.

Natural, trebue să fim recunoscători M. S. Imparatului, care bine voind să subscrie grațiarea, a scutit pe o femee nevinovată de rigorile temniței și a dat mare satisfacție opiniei publice din România.

Dar cu toată dorința pentru o politică de pace cu ungurii, care, însă, nu se va rializa pe cale bună, noi nu vedem nici un motiv ca grațiarea luptătoarei, să atragă după ea și o revenire a medicilor noștri asupra absentărei lor de la congresul din Pesta.

La protestul foarte energic, dar foarte demn, redactat în București, s'a răspuns cu impertinențe la Pesta. S'a spus, între altele, că prea este de mîna a treia știința medicală în România, pentru ca lista doctorilor noștri să contribue, cîtuși de puțin la întunecarea congresului din Pesta.

Asemenea impertinență, prin nimic provocată, nu se poate scuza, atunci cînd ea vine de la gazda congresului.

Credem și sperăm că lumea medicală română nu va fi reprezintată la congresul ce se va ținea la Pesta.

In chestia islazurilor

Fruntașul nostru d. C. Disescu, care a fost amestecat de d. C. I. Brătianu, în chestia islazurilor, ne trimete următoarea scrisoare:

Domnule Director,

Citesc în scrisoarea d-lui C. I. Brătianu, reprodusă și de alte ziare, că consiliul agricol superior a acceptat prețul de 800 lei pentru islazul comunal oferit de d. C. Disescu, în comuna Horlești.

Aci e la mijloc o eroare de cifre. In ziua de 25 Martie 1908, comisiunea regională de Vîlcea, înaintea căreia am fost chemat pentru constituirea islazului, a stabilit de comun acord cu mine: 35 de hectare, luate din locul numit Silea, cu 400 lei hectarul, și 15 hectare din Lunca, cu 800 lei hectarul—ceia-ce dă o mijlocie de 525 *lei hectarul.* Mai mult decît atîta, am oferit în mod gratuit un drum în lungime de 4 metri.

Voiu observa: 1) că aș fi putut să mă dispensez de ori-ce ofertă, fiind-că statul e vecinul meu; 2) că am dat 6 hectare peste optimea prevăzută în lege; 3) că prețul celor 35 de hectare din Silea a fost stabilit cu 128 lei mai prejos de prețul maxim fixat de consiliul superior al agriculturei.

In aceste condiții eu întreb: Se menține în limitele adevărului d. C. I. Brătianu cînd afirmă că am luat 800 lei pentru islazul comunal din Horlești? De altminteri voiu adăogi că până în prezent n'am primit nici o comunicare din partea autorităților administrative, spre a ști dacă să cumpără ceia-ce am consimțit să vînd eu, care am fost cel întâi în țară, care am făcut ofertă.

In ce mă privește d. C. I. Brătianu a fost dar indus în eroare.

Primiți etc. **C. Disescu.**

Chestii literare

Un discurs de recepție

Primim discursul d-lui N. Gane, ținut la Academie. Noul academician a vorbit de predecesorul său B. P. Hajdeu.

Hajdeu și Gane!

Am cetit discursul și n'am găsit nimic de Hajdeu, dar absolut nimic, ca și cum autorul, d. Gane, ar fi trăit în China. Căci nu însamnă să vorbești de Hajdeu, cînd îi înșiri o listă de lucrări — după cupertă—și te mulțumești cu atîta; iar de chestiile atinse de Hajdeu în nenumăratele lui scrieri, elementul adevărului ghicit, prins, aflat de Hajdeu, de sporul lasat în țară prin această prodigioasă activitate, nimic, nimic, nimic.

Și cu drept cuvînt. Noul academician a uitat un singur lucru. Hajdeu de și istoric și filolog era membru în secția literară, căci sunt și alți membri încă acum. Dacă nu era pregătit să abordeze chestia fondului operei lui Hajdeu, decît după cuperta scrierilor sale, putea atinge valoarea literară a operilor lui Hajdeu.

Hajdeu a scris versuri. Versuri a scris și Gane. Hajdeu a scris nuvele; nuvele a scris și Gane.

Ba chiar el singur spune în prefața monografiei sale „Ion Vodă cel Cumplit" că a urmat în scrierea sa școala lui Nic. Bălcescu, îmbinînd fondul migălos al arheologului și istoricului cu forma aleasă a artistului, el fiind și uvrier și artist. Hajdeu a tratat în special despre Negru Vodă și Basarabești. Fondul chestiei e discutabil, e greșit chiar; dar cătă dramatizare nu găsim în acest expozeu istoric și arheologic. Chiar *Istoria critică* monumentala sa lucrare de prin 1873 îți lasă impresia unei opere de artă pe lîngă cea de știință.

Dacă Hajdeu a riscat în cercetările sale, ca asupra elementelor dacice în limba Romînă, în schimb lasă cetitorului impresia unei opere de artă; Hajdeu te impresionează cetindu-l prin puterea stilului său. Și încă el a avut de mlădiat un instrument rebel sieși; căci limba românească a evoluat supt condeiul său greoi la început, curgător mai apoi!

Ei bine nici de acest lucru nu se atinge noul membru în secția literară a Academiei despre valoarea literară a operei lui Hajdeu.

Atinge însă ceva!

Păcăleala lui P. A. Călescu (Hajdeu) făcută *Conforbirilor Literare* cu poezia *„La noi e putred mărul.*

Odată scăpat la Junimea, oratorul vorbește în 9 fețe din 16 cît are discursul de Junimea, de cei ce s'au milostivit și l'au ales membru. Dar ceia ce spune de Junimea e tot așa de general și de pe deasupra ca și despre Hajdeu, căci și aici n'a adîncit nimic despre starea literelor romîne înainte de 1867, nici de partea pozitivă a operei literare a Junimei, căci societatea aceasta a avut și o parte negativă și una pozitivă.

In schimb însă cetim dese repetări de fraze bombastice, de imagini forțate, de accente ferbinți, dar studiu nimic.

Dar în aceasta nu învinuim, de oarece însuși oratorul a avut prudența de a se scuza de 10 ori în 16 pagini că nu e de talie de a vorbi de Hajdeu.

***

CATE-VA NOTE

Intr'o cronică pe care d-rul Urechia a publicat-o în *Viața Romînească,* se povestea că medaliile Bene-Merenti le distribue portarul palatului din strada Diaconeselor.

N am crezut și acum credem, căci altmintreli n'ar fi explicabil, faptul, că clasa I-a a fost acordată d-lui Ionescu-Quintus, pentru *merite literare.*

Dacă i s'ar fi dat cl. I a pentru că a sărit în apă și a scăpat pe un om din înnec; sau pentru că a votat cu perseverență toate proiectele guvernului, ca deputat—am fi zis treacă—meargă: să știe omul că a fost la putere.

Dar pentru merite literare—asta nu se poate explica de cît prin faptul, că portarul de care vorbește doctorul, s'a excitat plăcut citind faimoasa bucata literară a d lui Quintus: excesiva minoră—copila de doi ani în noaptea nunței—enorm bucătoi literar pe care l'am relevat la timp.

*

O greșală de tipar ne-a făcut să spunem în numărul nostru trecut că „poate d. Brătianu va avea *nevoie* să-și îndrepte situația în opoziție".

Că va avea nevoe e sigur, nevoia aceasta îl apasă de pe acum. Scrisesem că poate va avea *noroc*—și nu e sigur de loc c'o să l aibă.

Pînă acum singurul noroc al d-lui Brătianu este ca mulțămită unor greșeli de tipar situația d sale să apară mai puțin rea de cît este. Si e un noroc și acesta, în lipsa unuia mai substanțial.

OAMENI ȘI LUCRURI

TRAMVAI ORI ASFALT?

Un mic jubileu care nu s'a sărbătorit, ba nici n'a fost măcar relevat în presă a fost împlinirea unui deceniu de la apariția vagoanelor de tramvay pe străzile Iașului.

Numai zece ani—și ni se pare acum că de cînd lumea circulă vagoanele acelea încăpătoare, frumoase și repezi cari au întregit aspectul de centru modern al Iașului și cari au contribuit, neaparat, foarte mult la mișcarea orașului, punînd în legătură o extremitate cu alta, ușurînd comunicația la distanțe mari, îngăduind claselor muncitoare să părăsească ale lor cartiere ascunse în marginile tîrgului pentru a veni să se bucure, măcar din cînd în cînd, de frumusețea Copoului, de plăcerea vre-unui spectacol de teatru sau de cinematograf.

Tramvaiul e nu numai modern, dar de multe ori pitoresc și absolut democratic prin varietatea călătorilor pe care-i pune în contact în unul și același vagon, dispunînd ast-feliu diferitele clase sociale, prin mai frequenta lor întâlnire, la o apropiere sufletească mai ușoară și dînd tot odată unui observator prilej de interesante observațiuni și meditări în timpul unei călătorii cu tramvaiul.

Timpul!.. Iată punctul negru al călătoriei comode și pitorești în vagoanele de tramvai. Ori cît suntem de orientali și ori cît de puțin ni se aplică nouă dictonul englez că „timpul este—bani", tot nu ne putem lesne resemna marilor pierderi de vreme pricinuite de acest sistem de circulație și de aceea lașul întreg va fi cetit cu viu interes oferta—publicată în „Opinia" de aseară—pentru dedublarea liniei de tramvai, schimbare foarte avantagioasă, dar care cere un sacrificiu. Nu unul de ordine materială, nici morală, ci de natură estetică: dispariția asfaltului pe linia străbătută de vagoanele tramvaiului, căci există, pare-se o incompatibilitate între roțile vagoanelor și între pavajul de asfalt, după cum de altfel există—se zice—și între sănătatea cailor și același frumos pavagiu.

Netăgăduit. Generația de astă-zi a lașului nu mai poate concepe centrul orașului neasfaltat. Cu atît mai puțin însă ne putem înfățișa lașul supus unei eterne suferințe prin marile întîrzieri în circulația vagoanelor, lucru ce cauzează atîtea pierderi de vreme de interese și de... trenuri.

Progresul consistă în schimbări și în transformări; de la o generație la alta se cer salturi, nu numai prefaceri ușoare. Iar între o circulație sigură, precisă, eftină cu vagoanele tramvaiului și între asfaltul în vecinică și fatală dărăpănare, alegerea e ușoară și preferința se impune: sacrifică asfaltul, domnule Gane și dă-ne linia dublă de vagoane!

Rodion

Poporanism și anti...

Ecoul polemicei academice. — Intre doui poeți.—In țară și peste munți. — Ce e poporanizmul. — Definiția lui Duiliu Zamfirescu.—Concepția lui Goga.—Violențe... literare.

Era lesne de prevăzut că polemisa începută sub copola Academiei Romîne prin discursul de recepție al poetului Duiliu Zamfirescu, va găsi ecou și că nu va înceta prea curînd. Ca atît mai mult cu cît s'au atins susceptibilități și s'au atacat persoane.

Ziarele au relatat foarte incomplect cuvîntarea d-lui Duiliu Zamfirescu.

Iată, după original, în ce mod a definit d-sa poporanizmul și ce critici a adresat poeților noștri, — căci numai de poeți ne ocupăm de o cam dată, rămînînd să arătăm altă dată cum a clasificat academicianul pe prozatorii poporaniști:

...„Pe cînd la tóte celelalte popoare, cauzele economice ale mișcărilor sociale se ilusionează, iar poeții sunt ademeniți de miragiul unor mobile simțiri, la noi școla poporanistă, printr'o aberațiune a tatulor sentimentelor estetice, îi ține într'o mediocritate revoltătoare.

Fără a avea intenție să fac proces personal nimănui, trebue să citez numele unor scriitori.

Expresia poporanismului, în poezia noastră, sunt d-nii Coșbuc și Goga, amîndoi înzestrați de natură cu puterea de a transpune lumea în imagini sensibile, ceeace formează o bună parte a talentului de scriitor.

D. Coșbuc mai cu seamă mănuește o limbă evocativă, cu fericite expresii eroice, minunată pentru epopee.

Amîndoi însă au, de la poporanism, două mari defecte: 1) sunt lipsiți de lirism, 2) nu au miragiu.

Ce însemnează a fi lipsit de lirism? In două cuvinte însemnează a nu înțelege amorul sau a-l înțelege cu pasivitatea erotică a țăranilor, cari dacă sunt oameni cum se cade, nu vorbesc de asemenea lucruri.

In adevăr, lirismul este un fruct amar al amorului, este nota lui pesimistă, pe cînd, în esența sa fiziologică, amorul e optimist, fiindcă este devenire; de aceea Platon și pune în gura Diotimei din Mantinea condiționarea amorului prin farmec.

Prin urmare cine rămîne aproape de natură, poate, dacă are încercări casnice, să lovească, sau, dacă se produce cîte un rar caz de gelozie, să omoare sau să fie omorît. Complicații sufletești, însă, nu încap.

Cu toate astea, starea mijlocie a oamenilor din clasa d-lui Coșbuc și Goga sunt cu sufletele mai sus. Acolo, amorul produce bucurii și dureri; acolo se rîde și se suspină, iar cînd un glas mișcat rostește cuvintele lui Eminescu:

Vezi rîndunelele, se duc,
Se scutur' frunzele de nuc

un fior trece prin inimi, iar în ochi se arcă lacrimile sincere ale emoțiunii impersonale. Căci în asta stă taina și puterea poeziei lirice: în ecoul sigur pe

Cumparați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

care-l deșteaptă în toate sufletele culte, spre deosebire de celelalte genuri de poezie.

Ei bine, acest gen superior de poezie este omorît de poporanism!

Ce însemnează acum a nu avea *miragiu?*

Am văzut mai sus cum este definit acest cuvînt. In materie de economie politică și de clase sociale, *miragiul* este licărirea în depărtare a unui sentiment superior, care face pe soldat să meargă în gura tunului, pe cînd răsboiul, în care el este numai un atom, e determinat de cauze de îmbunătățire.

Sentimentul acesta se va chema *patriotism, onoare militară, înfrățire universală*, el și numai el are dreptul să se miște, fiindcă numai el se poate sensibiliza pe cale poetică.

A cînta în vorsuri numărul de hectare pe care-l deține mica proprietate, este o glumă de prost gust. De aceea este ridiculă poezia domnului Coșbuc, care începe cu

„Noi vrem pămînt".

Să ne închipuim că n'ar fi vorba de Țara-Romînească și de d. Coșbuc, ci de o țară cu exces de populație, cum e Belgia și Italia de Nord, și de un poet ca Adda Negri. Acolo, lipsind materia primă, Adda Negri ar trebui să cînte:

„Noi vrem bumbac".

Mai vinovat de cît dl. Coșbuc este dl. Goga, fiindcă d-sa trăește între Romînii subjugați.

Din toate poeziile d-sale de până acum se desprinde violența greoae a unui arendaș de talent, pe care nu-l dijmuește boerul la vreme.

O îngrămădire și un abuz de cuvinte, unele evocative, altele brutale și neestetice, altele desgropate de prin cronicari, ascund o adevărată lipsă de inspirație. *Glia, bouleni, nănașa, Lae chiorul, genune* sunt rostogolite pe un fond, de o sărăcie de linii, care dă tabloului o monotonie exasperantă. *Lae chiorul* este un Țigan sinistru, care a avut onoare să fie cunoscut de un om de talent, iar poezia din urmă *Cosașul* este o vinovată provocare la luptă de clase".

*

Dacă poetul Coșbuc s'a resignat, mulțumindu-se a spune—cum s'a văzut în articolul lui *Narcis* în „Opinia" de eri că „Noi vrem pămînt!" a scris-o încă acasă, iar nu c'ar fi scris-o aci în țeară ca o poezie cu tendinți... agrare, nu tot așa e cazul cu Octavian Goga. Iată un passagiu dintr'un lung articol de fond publicat în ultimul număr al ziarului d-sale, Țara noastră din Sibiu:

„Literatura poporanistă! Iată cuvîntul de ordine care umple de groază cîteva spirite ușoare de la noi. Tot ce este detrasat în tînăra viață literară, tot ce miroase a parvenitism grotesc, se agită în contra acestei stafii imaginare. Și nimeni dintre dînșii nu este deplin dumerit asupra noțiunei însăși—căci e îngustă și rău interpretată ori ce lozincă. Ce-a înțeles d-l Zamfirescu și ce bănuesc sterpii ceilalți că înseamnă „poporanismul"? Înțeleg ei că înseamnă poporanism primejdios principiul că ori ce literatură se întemeiază pe comoara sufletească a poporului? Dar dovadă sunt literaturile mari ale tuturor neamurilor, ale căror rădăcini pornesc din adîncul izvoarelor sufletești ale fiecăruia. Înțeleg ei că accentele virulente de naționalism și tendințele închegate în strofe de bronz sunt o atingere a demnității artei poetice? Dar aceasta ar fi egal cu negarea minunatei puteri a atîtor glasuri de poeți, cari cu lira lor au condus, mișcat și mîngîiat popoarele în vremuri de restriște! Sau poate înțeleg ei că țăranul nu e om, că în sufletul lui nu clocotesc patimi omenești, că suferințele și bucuriile lor nu merită o întrupare artistică? Dar o astfel de nenorocită concepție se opune diametral celei mai simple noțiuni de artă, care ne spune că sub mîna adevăratului artist orice subiect se preface în operă trainică!

Prin urmare ce este „poporanismul" și ce „antipoporanismul" d-lui Zamfirescu? La această întrebare oratorul găsește în definitiv un singur răspuns mai precis, pe care îl reținem; „Poetul trebue să fie *aristocrat prin origină* și aristocrat prin talent"...

Aici e deci toată sminteala. D. Duiliu Zamfirescu de la Focșani ne cere să fim aristocrați. Și în acest punct clasicul „sublim absurd", ce-l caracterizează, iesă iarăși la iveală. Căci aristocrat, de pildă, era Beldiman, autorul „Hoteriei"; aristocrați erau Văcărești, cari căutau să imiteze formele populare, începînd cu poezioara „Intr'o grădină"; boeri mari erau Alexandri și Russo și toată generația lor cari prin popor au regenerat întreaga mișcare culturală; și aristocrat al gîndirii este conducătorul „Junimei", care întreaga sa școală estetică și-a întemeiat-o pe podoaba literaturei populare. Dar vlăstarul negustorului din Focșani și mica porodită a vrednicului țăran din Densușul ardelean,—se zei tutelari invoacă ei pentru aristocrația și origina lor? Ah, urîtă poveste a maslinei și a mămăligei pricopsite!

Lăsați, vă rugăm! Cunoaștem noi aceste aberații!"

Precum se vede „polemica" amenință să îmbrace forma cea mai violentă și cea mai puțin estetică, degenerînd în simple personalități.

Vom urmări-o cu toate aceste. R.

Intre ministru și învățător [9])

Am făgăduit cititorilor *Opiniei* că vom publica *in extenso* memoriul răspuns al învățătorului C. Pogor la ordinul circular al ministerului de instrucție No. 3822 din 15 Iulie 1908 asupra activității extrașcolare.

E o bucată scrisă cu sînge și te însînderează cînd o citești.

Iată memoriul:

Domnule Ministru,

Subsemnatul Const. Pogor, învățător școalei din Prigoreni jud. Iași, cu cel mai profund respect vă supun la cunoștință, că d. revizor școlar, prin ord. No. 752 din 6 Februar 1909, îmi cere completarea și trimiterea chestionarului privitor la activitatea extrașcolară a învățătorilor. Și, cu drept cuvînt, îmi pune în vedere că dacă nu-l voi trimite, va fi nevoit a cere la d-voastră ca să fiu pedepsit.

In asemenea caz, cu respect vă rog, Domnule Ministru, să bine-voiți a-mi permite să documentez că acest chestionar nu se poate completa cu răspunsurile cerute:

Din circulara No. 3822, din 15 Iulie 1908, rezultă că Ministerul a instituit o comisiune, care să se ocupe cu întocmirea unui studiu desvoltat asupra întregei activități extrașcolare a învățătorilor. Cu alte cuvinte, aceasta va fi o monumentală și valoroasă operă, în care generațiunile viitoare, vor citi și vor admira lupta supraomenească dată de noi, sub conducerea d-voastră, pentru propășirea „Neamului Romînesc". Și deci,

In această operă, nu trebuesc trecute de cît acte și fapte serioase desbrăcate de haina tuturor patemilor omenești. Și ca dovadă că este așa, constat că însuși d-voastră prin menționata circulară, cereți niște răspunsuri așa fel, ca să nu mai rămînă absolut nici o îndoială asupra lor, și să nu mai fie nimic de adăugat. Că în răspunsurile ce vom da, să ne folosim de tot ce avem la îndămînă: acte din arhiva școalei, procesele verbale de inspecțiile făcute la școale, la bănci și la obștii, ordine oficiale, *scrisori particulare de încurajare și mulțumire*, recompense, articole de gazete etc. ca să nu mai fie nici cea mai mică îndoială asupra veracității faptelor ce vom arata.

Și pentru ca să se vadă că noi am dus lupte uriașe contra unor alte păturі sociale, ce se opuneau în curmezișul drumului nostru, ni se cere să răspundem și să arătăm chiar *numele persoanelor sau autorităților cari ne-au lovit și ne au pus piedeci*, reproducînd ordine scrise sau *scrisori particulare* dacă avem. Până cînd și fotografiile noastre cu notări biografice se cer; precum și vederi fotografice în legătură cu genul și formele activității noastre extrașcolare să trimetem.

Acum printr'o notă de la sfîrșitul chestionarului, ni se atrage serioasa atenție, ca să nu înconjurăm de los sfîntul adevăr, spunîndu-ni-se că toate arătările noastre vor fi riguros controlate la fața locului. Așa că:

Față de importanța socială ce prezintă opera ce ați conceput, și față de modul cum ni se cer aceste răspunsuri, într-un mod fatal se impune întrebarea: Pot eu completa și trimite acest chestionar? Intrebare, la care am curajul să răspund că nu! Și pentru că să justific îndrăzneață mea afirmare, vă rog domnule Ministru, a-mi permite să mă sprijin pe fapte evidente și pe acte scrise:

Această operă, întrupează în sine o vastă istorie a unui crîncen rezboi economic, între două clase sociale din sînul aceluiași popor; lupta celor exploatați contra exploatatorilor; lupta celor însetați de dreptate și adevăr, contra celor ce e deținu cu putere și nu vor s'o dea celor ce se cuvine.

Și cum noi învățătorii, suntem ostași meniți a ne lupta pentru cauza sfîntă a celor însetați de dreptate și adevăr, sub conducerea Domniei-voastre, și a „Casei Centrale a băncilor populare", în mod firesc resultă ca să avem și victime; pentru că război de sînge fără morți și război de idei fără victime, nu se poate. Insă după o lege firească, acești morți și aceste victime, trebue să cadă numai de lovitura dușmanilor firești; și cu nici un preț nu se admite ca lovitura să vină de la tovarășii de luptă pentru aceiași cauză. Ba din contra: Cînd un luptător cade în ghiarele dușmanilor firești, comandantul este dator să trimeată alți luptători, ca să salveze onoarea și viața celui căzut; dar nu ca să-l lovească și să-l compromită mai tare; căci atunci, pe lîngă individ, compromite și cauza. Numai trădătorii să ucid de tovarășii lor de luptă! Eu am fost lovit și nimicit de tovarășii și prietenii mei! Fost-am un trădător?

Dar cauza și opera la care am muncit, de ce a fost nimicită și dărîmată? Cum adică? Tot ce-am făcut eu era un pericol social? De aceea nu mai este nimic din tot ce-am făcut? Și cine a ordonat această distrugere? Tocmai acei cari au pretenția, Domnule Ministru, ca să-i treceți în fruntea operei ce vroiți a întocmi. Tocmai Dumitrescu-Bumbești, fost învățător ca și mine, actual inspector al băncilor populare, este distrugătorul celor făcute de mine la Prigoreni! Așa că:

Opera la care trebue să colaboreze învățătorimea romînă, sub privigherea și îndrumările Domniei-Voastre, în paginele cele mai luminoase, trebue să înregistreze faptele eroice și suferințele celor ce s'au luptat pentru propășirea „Neamului Romînesc", și în paginile cele mai negre, să scrie numele și faptele celor cari s'au opus acestui curent de propășire și au cauzat suferinți celor ce s'au luptat. In care din aceste pagini, vor trebui trecute numele și faptele lui Dumitrescu-Bumbești? —Intemeiat pe aceste considerațiuni, ce pot să scriu eu în răspunsurile ce mi se cer?

(Va urma)

O propunere în chestiunea tramvaiului

Am cetit în *Opinia* din 3 Iunie a. c. propunerea făcută primăriei de către direcțiunea tramvaiului, relativă la dublarea liniilor, refacerea pavagiului etc.

Cred, că ar fi timpul nemerit, ca odată cu studierea acestor propuneri de îmbunătățiri, să se aibă în vedere și nevoile populațiunei din Tatarași, din regiunea despre strada *Eternitate—Spital Pașcanu.*

O linie de tramvai, *dela strada Albă* prin *str. Pantelimon—Eternitate până la cimitir*, ar aduce mari înlesniri în circulație la sute de funcționari, cari locuesc în această parte a orașului. Se va înlesni populației din 28 strade și stradele, comunicația lesnicioasă cu orașul.

Această linie de tramvai ce propun a se face este și de interes general al Iașului, căci care locnitor din tot orașul nu are afaceri la cimitir în vieața lui?...

Inspre partea locului sunt școli, spitalul Pașcanu și cimitirul Armenesc.—Piață nu există.—Străzi impracticabile pentru trăsurile din oraș. Birjarii, cînd aud de Tatarași, strîmbă din nas; iar cursele obicinuite costă pe saraca populație îndoit la nevoie.

Cred de prisos a desvolta motivele serioase care justifică necesitatea intervenției Onor. autorității comunale, care odată cu apa ar da prin construirea acestei linii de tramvai și un mijloc lesnicios de circulație cu orașul a unei părți din oraș populată de funcționari și oameni nevoiași.

Ei așteaptă îmbunătățiri de ușurare a traiului.

In privința construcției liniei observ că panta prin str. Pantelimon e mică, tot așa și acea de la podul de fier până în dreptul școalei „C. Negri" — așa că nu văd dificultăți în construcție—strada Eternitate e una din cele mai largi strade ale Iașului, așa că tramvaiul nu va putea aduce nici o incomoditate a circulației.

Legătura liniei prin Tg. Cucului direct, ar fi anevoiasă din pricina pantei prea mari.

Victor Munteanu

1909 Iunie 3.

Litere-Științe-Arte

O expoziție de pictură.—Un ziar din Capitală vorbește despre o mică expoziție pe care a organizat-o pictorul iașan Octav Băncilă în rotonda Ateneului din București. Intre cele cîteva tablouri noi expuse acolo se află și „Orbul de la Frumoasa" despre care recenzentul scrie:

„E un soldat căzut victima boalei de ochi care face atîtea pustiiri în armată, —conjunctivita. Soldatul ese din spitalul militar, Frumoasa, de lîngă Iași, cu traista în spate, căutîndu-și drumul cu bățul, căci privirea și-a pierdut-o în spital pentru totdeauna. Tabloul e interesant și ca execuție. El ne redă cu atîta putere și asămănare priveliștea ernei!.."

Sfîrșitul ar părea o ironie, dacă rîndurile n'ar fi scrise de un prieten al artistului. Dar în afară de aceasta ni se pare curios titlul și chiar subiectul ales. Bucata de artă, ca și o bucată de literatură trebue să evite generalizări nepotrivite acolo unde e vorba numai de cazuri izolate, de accidente. Intru cît, de exemplu, „orbul de la Frumoasa" e mai frequent decît... „orbul de la Sf. Spridon," decît orbul de ori unde? Prin asemenea manifestări de generalizare tendențioasă o operă bună nu poate decît să piardă, căci subiectele artistice trebue luate din fenomene și întîmplări sociale, din cîmpul larg al vieței omenești, iar nu numai din colțuri prea înguste și prea mult supuse bănuelei de a servi tendinței și nu artei.

*

Comemorarea actului Unirei fiind mereu la ordinea zilei și interesînd în special pe intelectualii iașani, atragem luarea aminte asupra articolului de critică artistică publicat în acel mai nou număr al „Convorbirilor critice" de către d. Mihail Dragomirescu sub titlul „Monumentul Unirei".

*

La 17 Iunie are los în München deschiderea festivă a căminului artiștilor cu representarea lui „Hamlet" interpretat de Max Reinhardt.

*

No. 460 — 461 a „Bibliotecei pentru toți" cuprinde „Precocii" roman de Dostoiewski, traducere de N. Dașcovici.

Scrierea aceasta e o povestire întunecată și tragică în care marele scriitor rus redă cu o admirabilă putere psihologia unor copii ruși puși în contact mai de aproape cu mizeriile unei vieți chinuite și avînd o mentalitate aparte, o precocitate bolnăvicioasă care ne înfioară.

Ei văd toate injuriile și umilințele pe care le sufer părinții lor din partea celor mari și vedem clocotind în ei revolta și dorul de răzbunare din cari se plămădesc luptătorii pentru libertate.

Precocii abundă în scene care impresionează adînc, scene mari de durere cum e aceea a tatălui lui Iliușa care e tîrît de barbă în stradă, și care de teamă să nu fie judecat asupra de copilul său are învieri sublime de demnitate. Tot așa de admirabilă e scena morței și a înmormîntărei.

Informații

❑ *Eri a venit în București d. dr. Dimitrescu-Brăila, ca, împreună cu d. D. Apostolu, să ia înțelegere cu d-nii Take Ionescu și Fleva în privința programului zilei de 14 Iunie, cînd se va ține la Brăila întrunirea partidului conservator-democrat.*

Intre altele s'a hotărît ca, după manifestația de la 14 Iunie, să se stabilească și compunerea comitetului partidului conservator-democrat din Brăila, care are președinte pe d. dr. Dimitrescu-Brăila, șef al partidului fiind d. D. Apostolu.

❑ Elevii școalei elementare comerciale din localitate, vor face Duminică o excursiune în împrejurimile Iașului, sub conducerea profesorilor R Ionașcu și R. Tuffli.

❑ Sîmbătă dimineață se vor face la Copou antrenări pentru cursele de resistență de bicicletă, pe distanță de 7 km. 750, ce vor avea loc cu ocazia frumoaselor serbări de Sîmbătă și Duminică seara, organizate în grădina Copou, de către soc. de giminastică, sport și muzică și soc. „Domnița Ruxanda".

❑ Examenele de fine de an ale elevilor și elevelor clasei a IV-a de la școalele primare, se vor începe în ziua de 13 Iunie a. c.

❑ Am anunțat că cererile pentru admiterea în școala fiilor de militari din Iași, se vor primi pînă la 5 Iulie. Cererea va trebui să cuprindă: numele și pronumele candidatului, precum și al părintelui, sau tutorelui; județul și plasa, comuna, strada și numele casei unde locuește părintele sau tutorele; ofițerii în activitate vor înainta Cererea pe cale ierarhică; clasa pentru care candidează.

Cererile vor trebui să fie însoțite de următoarele acte: extractul de naștere al candidatului, din care să rezulte că părintele este romîn, sau împămîntenit romîn; certificatele de studii; certificatul doveditor că n'a fost isgonit din vre-o școală publică pentru rea purtare sau îndărătnicie la învățătură; un certificat de serviciile făcute în armată de părintele său; recipisa cassei de depuneri prin care să se dovedească depunerea, pe numele candidatului, a sumei de 150 lei, odată pentru tot-deauna, taxa de instalare și cărți.

❑ D. N. Mironescu, sub chirurg la spitalul din Podul—Iloaia, a fost lasat în disponibilitate.

❑ D. I. Buicliu a fost numit membru în comisiunea examinatoare la Conservatorul din Iași, în locul d-lui T. T. Burada, demisionat.

❑ Ministerul agriculturei și domeniilor a înaintat prefecturei de județ niște formulare model, care să fie înaintate agricultorilor mari, spre complectare, în vederea facerei unei statistice agricole.

❑ Ministrul ungar de instrucție, contele Apponyi, a luat absurda măsură de a exclude din învățămîntul superior ungur pe toți studenții romîni din Transilvania și Ungaria, cari vor lua parte la congresul studențesc din București.

❑ Iată numele absolvenților clasei a VII-a a Seminarului „Veniamin Costachi" din localitate:

Andrei Constantin, Brăiescu M. (Tecuci), Arion Șt., Brudiu I., Chiorpek T., Chiricescu I., Coadă N., Constantinescu Gh., Economu P., Furtună Dim., Georgescu I. (Roman), Ghervescu N., Lazăr N., Hodorabă N., Leca M., Mihailescu V., Nestor Dim., Nicolaescu D., Palașanu N., Pașnicu P., Petrovanu Gh., Rafail Șt., Romanescu Gr. Strehaia, Romașcu Gh., Rusu C., Simionescu S., Ștefănescu Gh., Tașcă I., Tebeica Dim., Tanie D., Tomița V., Țaranu I., Vasiliu A., Vuza C., Zăhărescu Eugen—Iași, Zugravu A.

❑ **Laboratoare la pepiniere.**—Camera noastră de comerț a trimes următoarea adresă ministerului agriculturei și domeniilor:

Observînd absoluta necesitate pentru a se garanta o cît mai bună calitate a vinurilor noastre, vă rugăm să bine voiți a lua măsurile necesare pentru a se înființa pe lîngă fie-care pepinieră a statului cîte un laborator de chimie, care să aibă de scop:

1) A studia și găsi mijloacele chimice care aplicate la fermentarea vinurilor, să se degajeze de ingredientele ce le conțin, pentru a se obine ast-fel vinuri de o calitate cît să poate mai superioară.

2). A se ocupa cu analisa terenurilor tuturor podgorenilor pentru a se putea cunoaște care specii de vițe se pot cultiva pe anumite terenuri.

Ministerul agriculturei și domeniilor a răspuns că recunoaște utilitatea înființărei laboratoarelor în chestiune,—din lipsă însă de fonduri, ministerul face cunoscut că rămîne ca această chestiune să se aibă în vedere cu ocazia formărei budgetului pe anul viitor.

DIVERSE

— Un început de incendiu s'a declarat aseară în strada Lăpușneanu No. 6, la locuința d-lui dr. Stihi.

Pompierii au localizat focul la timp.

— Eri pe la orele 2 și jumătate, în dreptul comandamentului corpului IV de armată, a fost găsit mort un individ, al cărui nume nu se cunoaște.

Representant: JACQUES METHSAFT—IAȘI.

❑ **S. P. A.**—Duminică 31 Mai a. c. a avut loc în localul şcoalei primare „Gh. Asachi", sub preşedinţia d-lui A. C. Cuza,—adunarea generală a societăţei romîne pentru protecţia animalelor.

Preşedintele societăţei a făcut ddarea de seamă asupra activităţei societăţei în cursul anului expirat 1908—achiţînd în parte şedinţă cu şedinţă toate lucrările şi toate intervenţiile ce s-au întreprins pe la toate autorităţile locale administrative, cerînd sprijinul necesar pentru atingerea scopului, a ce o i animalele.

D-sa citează o scrisoare a unei membre, d-na Zwass, prin care se semnalează din nou modul barbar de prinderea cîinilor de haheri—precum şi torturarea păsărilor de vînzare în piaţa halei prin ţinerea lor în stare legată—fără apă şi culcate pe asfaltul înfierbîntat.

In ambele aceste cazuri s'au făcut repetate interveniri şi s'a cerut Primăriei a impune presupeţilor înfiinţare de suste pentru adăpostir a păsărilor până la vînzare. Felicitează pe membrul Darmet pentru introducerea unor pălării la caii vehiculelor sale de camionagiu spre a'i feri de arşiţa soarelui.

Critică în mod vehement „tipul de porumbei" care s'a organizat la serbările de la Ciurea—comparîndu-le cu sîngeroasele lupte de tauri din Spania—S'au împărţit apoi cele 12 premeii şi anume:

Din învăţămîntul secundar: elevilor Simouschi Th. şi Tibrin Gh. Ştefan—liceul naţional,—Antonovici N., şcoala superioară comercială,—elevele: Eglantina Stefănescu şi Victoria Iolea de la externatul „Oltea Doamna",—Ana Calimănescu, Paraschiva Radu, Elena Mironel şi Maria Ştefăniu de la şcoala de menaj „Princesa Maria".

Din învăţămîntul primar: elevilor Sigmereanu I.,—Patronia A. Sorin şi Ripan C. de la şcoala „Carol I",—Aceşti trei şcolari la primirea premiilor au rostit fiecare cîte o alocuţiune de mulţămire, care a stărnit admiraţie şi aplauze unanime.

După împărţirea premiilor şcolare, s'a procedat la decernarea celor 5 medalii care au fost puse la dispoziţia societăţei locale de către societatea S. P. A. din Bucureşti, ca premiate a persoanelor meritorii pentru interesul protecţiunei animalelor, dîndu-se cetire listei următoare: Gheorghe Calmuschi veteran, Vasile Radovici membri a S. R. P. A. subcomisar Petru Costinescu,—sergentul de oraş No. 246 Gheorghie Vasiliu din punctul Tufly şi birjarul No. 88 Dimitrie Uzencov.

D. Hugo Ulrich casierul societăţei a făcut darea de seamă financiară,—după care s'a procedat la alegerea noului comitet pe 1909: D. A. C. Cuza preşedinte, d-nii dr. V. Negel, general P. Botez,—dr. Leon Cosmovici şi dr Enăşescu vicepreşedinţi—d. H. Ulrich casier, d-nii Alfred Donat şi Mihail Roiu secretari, şi d-nii E. Iliescu, G. Ulrich, Diacon Gh. Şerban, N. Poruzanu, Th. Cazabar,—Ed. Cozmiţă şi Al. Cerchez membri în comitet.

Ultime informaţii

❑ *Ministrul justiţiei se dedă la sforţări ruşinoase spre a-şi putea întocmi un consiliu superior judecătoresc, care să-i convie.*

Acest consiliu urma să între în activitate pe ziua de 1 Iunie. El se face prin alegere: Inalta Curte alegînd trei membri şi Curtea de Apel din Bucureşti—doi.

In scopul de a obţinea alegeri favorabile lui, d. Stelian a recurs la un fals, care răstoarnă însuşi tot spiritul legei. Legea. în adevăr, spune că alegerea membrilor consiliului superior se va face cu majoritatea absolută a voturilor. *Convingîndu se, se vede, că nu va putea obţinea, pentru candidaţii săi, o asemenea majoritate, d. Stelian, în regulamentul ce l'a fabricat după votarea legei, a prevăzut, că alegerea se va putea efectua şi cu majoritate.*

D. Stelian are candidaţi pe faţă. La Casaţie pe d-nii: Manolescu-Rîmniceanu, Prodan şi Cuculi, la Curte pe d nii; Niculescu, primul-preşedinte şi Stambulescu.

Suntem informaţi că alegerile se vor efectua mîne. Ambele curţi vor alege şi cîte un delegat.

Funcţiunile membrilor aleşi vor dura doi ani.

D. Scarlat Ferekide va fi numit delegat al ministrului justiţiei.

❑ *Deputatul G. G. Mărzescu a întreprins o agitaţie, care va deveni curînd publică, în contra administraţiei comunale, mai drept în contra d-lui P. Fîntânariu, primul ajutor de primar.*

Agitaţia se va face pe tema costului de abonament pe care administraţia vrea să-l stabilească la distribuirea apei.

Ante-proiectul, pe care consilierii vor fi chemaţi să l dezbată în cursul săptămînei, prevede sistemul robinetului liber, iar costul este socotit după venitul fonciar.

Pînă la trei sute lei, nu se va plăti nici o taxă. De la 300—399 lei, venitul imobilului, se va plăti cinci lei dare pe trimestru; de la 400—499 lei, 7 lei; de la 500—599 lei, nouă lei; de la 600-699 lei, 11 lei; de la 700—799 lei, 13 lei; de la 800—899 lei, 17 lei. La 1000 lei, 21 lei şi aşa mai departe.

D. Mărzescu este contra acestui sistem.

In ce priveşte chestia taxelor vom publica mîine, foarte pe larg, din cuprinsul ante-proectului şi ne vom arata punctul de vedere.

❑ *Inalta Curte de Casaţie a respins ieri recursul făcut de casa şcoalelor în însemnatul proces cu d-na Alice Nanu şi d-ra Florica Muzicescu.*

Numai asupra punctului 9 din recursul casei şi anume asupra cuantumului ce se cuvine reclamantelor din moşia Pomîrla, s'a făcut divergenţă în senzul că unii din consilieri au fost pentru menţinerea cuantumului de două septimi, stabilit de Curtea de Iaşi, alţii fiind pentru reducerea la o pătrime.

Acum curtea se va complecta şi va judeca asupra acestui punct, fără însemnătate osebită.

*

Procesul acesta durează de şase ani, Acţiunea intentată casei şcoalelor a fost respinsă de tribunalul Dorohoi, dar pe de-a întregul reformat de Curtea de Apel din Iaşi, s. II-a prin decizia ce-a pronunţat-o la 30 Ianuarie 1908.

Filantropul Anastasie Başotă testase marele său domeniu Pomîrla, din judeţul Dorohoi, în întindere de peste 8000 hectare; pentru înfiinţarea unui liceu la Pomîrla. Testatorul, în testamentul său, prevede că liceul şi moşia vor fi conduse de o epitropie, sub preşedinţia de onoare a M. S. Regelui, şi că nici o dată statul nu se va putea amesteca în ale şcoalei.

M. S. Regele, după o trecere de timp se desistă din preşedinţia da onoare—epitropii Pogor şi Ianov, încetară din viaţă, iar singurul epitrop ramas, d. Sturza-Scheianu, demisionă.

Atunci interveni casa şcoalelor şi de aci procesul intentat de d-na Alice Nanu şi d-ra Florica Muzicescu, cari au cumpărat de la moştenitorii de sînge ai lui Başotă, două septimi din Pomîrla.

In tot cazul cesionarele vor cîştiga 1500 fălci din moşia Pomîrla.

❑ *Datorită mişcărei ce s'a făcut printre învăţătorii din Iaşi şi energicei petiţii a învăţătorilor din Iaşi, şi datorită mai ales intervenirei ce am luat'o noi, cassa centrală a băncilor populare a trimes o adresă revizoratului şcolar, prin care cere a se aduce la cunoştinţa învăţătorilor şi institutorilor din Iaşi că s'a orînduit o anchetă în afacerea băncei populare şi a obştiei din Prigoreni.*

Ancheta se va face înainte de 1 Iulie anul curent.

Comisiunea de anchetă se compune din d-nii: S. Haliţa, Brezeanu şi Curţius.

❑ Mai multe persoane, care treceau din întîmplare astăsi pe la Ripa galbenă, ne roagă să atragem atenţiunea celor în drept asupra următorului fapt barbar, care a impresionat cu drept cuvînt, pe toţi:

Băiatul Tanase Stelian trecînd cu o căruţă pe acolo, a alergat după un alt băiat ca să'i dea biciul ce i'l luase. Podarul din acel punct, se amestecă pe nedrept între ei, şi apucă la bătaie pe băiatul Stelian cu un ciomag, până ce'l lăsă în nesimţire.

Nu ne îndoim că cei în drept vor face dreptate.

❑ Ministerul de finanţe a acordat tuturor perceptorilor unu la sută din încasările făcute în exerciţiul 1908—1909, din taxa fondului comunal.

❑ Mîine se va celebra la Craiova căsătoria d-rei Margareta Costescu cu d, Ştefan Economu, fiul fruntaşului nostru prietin d. N. Economu.

D-na şi d. Take Ionescu vor figura ca martori.

❑ D. deputat Ghica-Comăneşti greu bolnav a fost transportat la Bucureşti şi internat în spitalul Brîncoveanu.

D. Ghica sufere de o apendicită care dă loc la serioasă teamă.

❑ Institutul bibliografic din Lipsca a trimis un plic pe adresa: „Herrn Otto Wechsler, Iassy, *Bulgarien*".

De cît, dacă Iassy ar fi în Bulgarien, poliţia nu s'ar indeletnici cu afaceri.. teatrale şi n'ar împăna cu poliţişti curtea consulatului austriac, de frica... numai ie nevoe să spunem de frica cui.

❑ Luni s'a început examenul de absolvire al şcoalelor rurale din judeţul nostru, cu cercul Podul-Iloaia, la care examen au luat parte elevii şcoalelor din Podul-Iloaia, Tutoeşti şi Erbiceni.

La acest cerc a asistat d. revizor şls. II-a I. Dodon.

In ziua de 6 Iunie se vor ţinea examenele la cercul Tomeşti, la care va asista domnul revizor clasa I-a, N. Ionescu.

Examenele vor lua sfîrşit la 28 Iunie.

❑ Examenele elevilor preparaţi în particular pentru cursul primar, se vor începe în ziua de 13 Iunie a. c.

Inscrierile vor mai dura până la 10 Iunie. Până acum s'au înscris 250 de elevi.

Examenele se vor ţinea în 3 secţiuni: la şcoala primară Trei-Erarhi, unde comisiunea examinatoare va fi prezidată de d. institutor Constantin Vartic; la şcoala „V. Adamachi", unde comisiunea va fi prezidată de d. N. D. Arbore şi la şcoala „Mihail Kogălniceanu", unde comisiunea va fi prezidată de d. institutor Gh. Ştefănescu.

❑ D. doctor Romanescu, medicul primar al oraşului Huşi, a fost judecat de consiliul sanitar superior.

Cu majoritate de 5 contra 4, doctorul a fost achitat.

❑ **Examenele de la Conservator.**—Examenele de fine de an la Conservatorul de Muzică şi Declamaţie din localitate, s'au început Luni, cînd a avut loc examenul clasei de Teorie şi Solfegiu, eri s'a ţinut examenul clasei de Armonie, iar astăzi a avut loc examenul de violoncel la dl. prof. A. Moldrich, contrabas la d. profesor N. Enciulescu, flaut la dl. profesor Nec. Racovitză şi piano (elevi) la domnişoara profesoară A .Sion. Examenele vor dura până Duminică, după cum urmează:

Joui 4 Iunie: de la 9—12 canto la d. profesor Enrico Mezzetti; dela 3—6 p.m. piano (elevi şi elevi) la dl. prof. I. I. Sibianu.

Vineri 5 Iunie: oboie la dl. profesor Al. Auresecu, corn, trompetă şi trombon la d. prof. Ant. Cirillo.

Sîmbătă 6 Iunie: violina la dl. prof. At. Teodorini.

Duminică 7 Iunie: Declamaţia, la d. profesor State Dragomir.

Producţiunea de fine de an va avea loc în ziua de 11 Iunie a. c.

❑ **Universitare.**—D. Dartagnian Unanian doctor în drept a trecut astăzi dimineaţă proba scrisă pentru examenul de echivalarea diplomei sale.

— Examenele de licenţă în ştiinţi naturale vor începe la 25 Iunie.

— D. profesor P. Bujor va examina pe candidaţii la examenul de morfologie animală de la 25—30 Iunie.

— Eri a avut loc întrunirea comitetului studenţesc organizator al congresului studenţesc ce urmează a se ţine în Iulie, la Iaşi.

— Examenele de drept comercial le va ţine d. profesor Vasile Dimitriu la 14 Iunie.

— Consiliul facultăţii de litere şi filosofie e convocat pentru ziua de 10 Iunie ora 9 dim. spre a se pronunţa asupra cererei d-lui dr. în litere Elie Ghibănescu, de a fi admis ca docent în specialitatea Sociologiei.

— Mîne 4 Iunie orele 3 d. a. vor trece examen de economie politică d-nii C. C. Corei, C. Florian, P. Gidei, Magildea At., iar Vineri d-nii Teodorescu C. C., Pioneanu Aurel, R. Bastachi, Amaricăi Ioan, Lupan Enachi şi R. Chefneux.

— Mîne la orele 8 dimineaţă d. prof. I. Burada va examina la Roman II pe d-nii L. Baidaf, I. Demetrescu, C. Drăgescu, A. Lupaşcu, V. Possa şi Mircea Vasiliu, iar la orele 8 seara, Abeles V., Brişcu Gr. V., Adam I, Ghersin C., Cusin Al. şi I. Dobreanu.

❑ Domnii I. Bogdan, D. Onciul, Ovid Densuşianu, profesori universitari, şi I. Giurescu, profesor la gimnaziul Cantemir, au fost numiţi membri în noua comisiune istorică.

❑ Prefectura de judeţ a cerut ministerului de interne revocarea notarului Vasile Cucu din Fîntînele, şi a notarului Gh. Cogălniceanu din comuna Ţiganaşi, pentru incorectitudini.

❑ D. Gr. N. Popescu, notar cl. III-a în comuna Mădîrjac, a fost transferat în aceiaşi calitate la comuna Balţaţi, iar în locul său a fost trecut d. Gh. Vasiliu, actual notar cl. II în Balţaţi.

D. Aristotel Costăchescu, notar cl. III-a în comuna Plugari, a fost transferat în aceiaşi calitate la comuna Vlădeni.

❑ S'a raportat prefecturei de judeţ că pe teritoriul comunei Erbiceni a căzut acum trei zile o ploaie torenţială, însoţită de o mare cantitate de grindină.

Ploaia a cauzat foarte mari stricăciuni semănăturilor.

❑ Corespondentul nostru din Bucureşti ne-a telegrafiat eri, şi toate ziarele din Capitală cuprind ştirea despre o încercare de sinucidere a fostului deputat G. A. Scorţescu.

In redacţia noastră s'au prezentat astă-zi rude foarte apropiate ale d-lui Scorţescu, care ne-au afirmat că ştirea sinuciderei se bazează pe o eroare, de oare ce d. Scorţescu n'a încercat să se sinucidă, ci ar fi fost victima unui accident, anume că ar fi umblat cu un revolver încarcat şi că l'ar fi descărcat din greşală.

Luăm act de declaraţia familiei.

❑ Doamna Adela Cogălniceanu a fost citată astă-zi din nou la cabinetul III al judelui instructor, în chestia scrisorilor de ameninţare ce le-a primit.

Afacerea aceasta complicîndu-se, d. procuror general se interesează personal de mersul instrucţiei.

❑ Intr'un proces intentat arendaşului Froim Fischer, tribunalul secţia III, constituit d'intr'un singur judecător, după noua lege de organizare, în audienţa de ieri, a confirmat vechea jurisprudenţă a acelui tribunal, care menţine jurămîntul more judaico.

❑ Regimentul 7 roşiori va plesa mîne la orele 6 la Şipote pentru a lua parte la examenele de maiori ce se ţin acolo. Duminică se va înapoia în Iaşi.

❑ Comerciantul Leiba Rotcopf, din comuna Bivolari, a adresat acum cîte-va zile ministerului de interne o petiţie, prin care cere 20,000 lei despăgubiri pentru că a suferit pagube pe timpul răscoalelor ţărăneşti din 1907, cînd a fost grav maltratat de săteni.

Ministerul de interne a cerut prefecturei judeţului lămuriri.

Prefectura de judeţ, făcînd cercetări, a comunicat ministerului că nu poate fi vorba de despăgubiri 20,000 lei, întru cît reclamantul n'a avut nici odată prăvălia încarcată cu marfă şi că pe timpul răscoalelor avea foarte puţină marfă, care n'a fost atinsă. Prefectura mai menţionează că locuinţa numitului comerciant era păzită pe timpul răscoalelor, de mai mulţi săteni.

Intru cît priveşte afirmaţia lui cum că a fost maltratat grav, prefectura în raportul seu arată că aceasta nu e justă şi că Rotcopf, în momentul cînd era ameninţat de a fi atacat, a făcut pe mama lui moartă, i-a pus lumînări aprinse la cap, şi el plîngînd, ce ruga de săteni să nu'l devasteze, căci are destulă nenorocire. Sătenii l'au lasat în pace.

Prefectura mai menţionează că numitului comerciant i s'a asordat 5000 lei despăgubiri, cu toate că n'a avut pagube nici de 500 lei.

❑ Din Huşi ni se comunică că aseară a încetat din viaţă Alfred Gociu, avocat, ginerile d-lui Iancu Pivniceriu, fost senator.

Sincerile noastre condoleanţe.

❑ **Judiciare**—In procesul de eri de la juraţi, toţi acuzaţii au fost achitaţi.

— Mîine se va judeca procesul lui Gh. Bottez şi al complicei sale Maria Faur, care au atentat la viaţa d-nei Victoria Cozadini, în scop de a prada.

— La 6 Iunie, se va judeca procesul lui Codrescu acuzat că a omorît pe tatăl său vitrig, din comuna Tomeşti, din cauză că acesta, după ce trăi cu mama lui Codrescu i-a cheltuit toată averea, şi după ce a făcut copii cu ea, a părăsit'o şi s'a căsătorit cu fiica acesteia.

— La 8 c. se va judeca procesul negustorului Hascalovici, acuzat că a incendiat casele sale din strada Golia.

— Apelul procurorului de Botoşani şi al lui Guttman şi complicii, a fost repartizat la secţia II-a a Curţei şi i se va pune termen în Septembrie.

— Astăzi expirînd concediul primului preşedinte al tribunalului, d-sa şi-a reluat ocupaţiile.

❑ Parisul în timpul nopţii, restaurantele din Montmartre petrecerile, dansurile etc. tablouri vii ale vieţei nocturne din Capitala lumei sunt fidel redate pe pînza cinematografului din grădina Chateau aux fleurs. In programul, cu desăvîrşire nou din astă seara Mercuri 3 Iunie să mai cuprind şi două piese teatrale interpretate de artiştii teatrului Odeon, Renaissance şi Réjane. O serbare religioasă în Rusia, la malul rîului Moscova, sunt de asemenea scene foarte interesante cuprinse tot în programul de astă seară, Se succed apoi comedii inedite: O farsă macabră a nepotului, Umbrela lui Anatole, Moneda, toate excelînd prin humorul francez, care înveselesc pe cel mai pesimist spectator.

Scene foarte interesante, sunt apoi datinile şi obiceurile Budhiştiilor din India, serbările lor religioase, templele, elefantul sfînt. Aceste animale,—idoli vii ai budhiştilor,—sunt căutate cu cea mai mare îngrijire, băi frecvente, culcuş confortabil etc, şi la un caz de boală, elefantul e îngrijit de toţi medicii şi astrologii—o căutare mult mai mare de cît s'ar da însăşi oemenilor.

❑ *Ante-proectul referitor la taxele asupra apei, va găsi mulţi adversari în consiliul comunal.*

D-nii X. Eraclide, ajutor de primar şi consilierii dr. Ţăranu şi D. Gheorghiu, vor combate ante-proectul cu înverşunare.

D. deputat Mărzescu a cerut ca, înainte de a fi adus în consiliu, ante proectul să fie discutat în comitetul executiv al partidului liberal.

❑ *Potrivit unui ordin ministerial sosit astă-zi, afacerile comerciale şi de notariat se vor judeca, de aci înainte, numai de tribunalul secţia III-a iar acele civile şi penale de celelalte două secţii.*

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 3 Iunie.

Mişcarea în magistratură

Bucureşti.—D. I. Stănescu, stagiar la ocolul Zopreni-Vîlcea, permutat la ocolul R.-Vîlcea; d. Octav Vasiliu, stagiar la Oprişeni-Suceava, permutat la ocolul Botoşani rural; d. G. Laur, stagiar la Herţa, mutat la Oprişani; d. C. D. Ionescu de la ocolul rural Botoşani, la Herţa; d. N. M. Strajan, a fost numit stagiar la Zotreni (Vîlcea); d. I. Mateescu-Căpeţeanu, actual ajutor de grefier la trib. Ilfov, numit secretar al archivei sindice Ilfov; d. Filip Mihailescu, copist parchetul Ilfov, numit ajutor de grefier; d. Ionescu, grefier la cabinetul II instrucţie Ilfov, numit ajutor de grefier cl. II, acelaşi trib.; d. D. B. Drăgănescu numit procuror de secţie trib. Covurlui; d. I. B. Georgescu, procuror de secţie la Dolj; d. Vintilă E. Micu, procuror de secţie la acelaşi tribunal ca şi domnul Cezar Căzănescu; d. Victor N. Zagone, procuror de secţie trib. Prahova, ca şi d. N. Păunescu; d. St. Buicliu, supleant trib Tecuciu, numit stagiar trib. Bacău; d. S. Prahorgescu, fost supleant Botoşani, stagiar la la acelaşi tribunal; d. Al. Cătuneanu, fost supleant la Buzeu, stagiar la acelaşi tribunal.

Au mai fost numiţi stagiari, următorii foşti supleanţi înainte de 1 Iunie: Alex. S. Antonescu, la tribunalul Covurlui; S. Tissescu, la tribunalul Dîmboviţa: Iacob Strimbeanu, trib. Dolj; D. Stăncescu, acelaşi trib. D. Tomiţa, Dorohoi; M. Brăileanu, Fălciu; I. Adam, Ialomiţa; G. T. Stoicescu, Mehedinţi! I. Cernescu, Mussel; C. N. Solomon, trib. Neamţ; P. Pavelescu, Olt; C. T. Tabacovici, Putna Al. Coroi, Roman; C. Jonescu, Romanaţi; N. Cerabotescu, R.-Vîlcea; Scripcă Vaslui; Em. Lupu, Vlaşca.

Următorii actuali substituţi de procuror, au fost numiţi stagiari pe lîngă parchete: d. N. Stănescu Argeş; C. Petrescu Dîmboviţa; C. Radovici Dorohoi; D. M. Ionescu, Fălciu; I. I. Gheţu Gorj; Eug. Enescu, Muscel; Victor I. Vrînceanu Neamţ; I. C. Milcoveanu Dolj; C. Dornescu Roman; Paul Iliescu Romanaţi; C. Boscovici Tecuciu; C. A. Stoinescu Teleorman; G. Aldo Tutova; Toma Şerbăneccu Vlaşca; N. Ciurea, Vaslui şi N. Venculescu Vlaşca.

Chestia Cretei

Constantinopol. — „Istihad", organul cabinetului, publică că Grecia a adresat marilor puteri o notă prin care se plînge de măsurile active ale Turciei în contra Greciei. Copia acestei note a fost remisă Porţei.

Din Turcia

Constantinopol.—Monitorul oficial dezminte ştirea publicată de „Berliner Tagblatt", după care un nou măcel s'ar fi produs lîngă Alexandrette.

Ziarul „Ittihad" dezminte zvonul de criză ministerială.

Acest ziar declară că domneşte cea mai perfectă înţelegere în minister.

Luptele trupelor turceşti cu Grecii

Constantinopol.— O ciocnire sîngeroasă s'a produs între Greci şi trupele turceşti lîngă Aivaly, vilaetul Brusa.

După o depeşă consulară greciască 7 greci au fost răniţi.

După o declaraţie a Porţei; Grecii au atacat trupele ţărei.

Intăriri au fost trimise imediat la faţa locului.

Se asigură că numai comitetul tinerilor turci şi tînărul corp de ofiţeri doresc o intervenţie armată în privinţa Cretei, pe cînd Makmud Sefket şi cei mai înalţi ofiţeri ar dori să evite ori ce complicaţie.

Teatru distrus de incendiu

Troppau.—Un incendiu a izbucnit astă noapte la Teatrul oraşului; o parte din sala Teatrului şi acoperişul au fost distruse.

N'a fost nici o victimă.

Flota turcă spre Creta

Constantinopol.—Cercurile Porţei asigură că escadra turcească, sau parte din această flotă, va pleca spre Creta, în orice caz spre a arata acolo pavilionul otoman şi a spori autoritatea Sultanului şi a autorităţilor.

Constituţia în Bosnia

Viena.—Camera deputaţilor a respins moţiunea debutatului Kalina, învitînd guvernul să supuie Reichsratului un proect de constituţie pentru Bosnia şi Herţogovina.

Ministrul preşedinte baronul Brenerth a amintit necompetinţa. Reichsratului în ceea-ce priveşte introducerea constituţiei în Bosnia, fiind aceasta în drept al Monarchului.

Predau lecţiuni de limba engleză la domiciliul meu pentru doamne şi domnişoare.
Adresa la ziar.

HIRSCH IAŞI Lăpuşneanu 38.
CEL MAI MARE ASORTIMENT DE
MOBILE
DORMITOARE. SALOANE
SUFRAGERII şi BIROURI
cu preţurile cele mai ieftine
Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.
GALERII
pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete
tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
Din cele mai renumite Fabrici din străinatate
Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

BYRRH

CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELI

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

PONDOIR déposé Prix..... 6f 50

R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS En FONTE INOXYDABLE Prix: 0f 50 c.

Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 95

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 3 »

Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

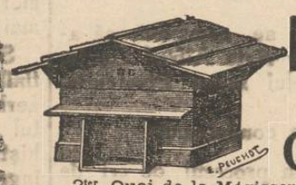

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *durerose* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi :

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Terasa 1 leu 25 b, Arena 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f 30c

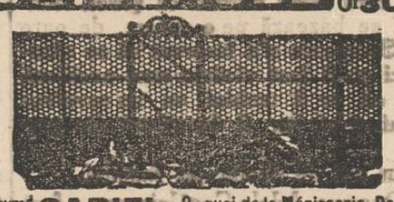

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

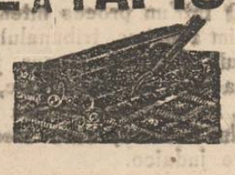

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iasi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 742 —Vineri 5 Iunie 1909

Discursul de la Tîrgoviște al șefului nostru

Admirabilul discurs rostit Duminecă la Tîrgoviște de către șeful nostru, a amuțit ieri presa liberală; ar fi fost de alt-fel și greu să comenteze de îndată și fără o prealabilă înțelegere cu primul-ministru, importantele declarațiuni și răspunsuri, pe care d. Take Ionescu le-a făcut în același oraș, unde, o săptămînă mai înainte, d. Ionel Brăianu, a adus atîtea laude politicei guvernului seu,

Vom avea ocasia să polemizăm cu confrații noștri liberali, asupra tutulor criticilor serioase, formulate de șeful nostru în potriva operei de guvernare liberală din acești din urmă doi ani.

Și nu vom lăsa fără răspuns nici pe confrații junimiști, cari se trudesc prin ziarele lor să dea aspect de viață și acțiune politică unei organizațiuni sau înjghebări *parazitare*, care trăește numai din mila partidului liberal.

Deocamdată ne vom mărgini să relevăm înălțimea de idei și sentimente frumoase, ce se degajează din splendida cuvîntare a șefului nostru și care a impresionat nu numai pe auditorii de la Tîrgoviște, dar întreaga țară.

D. Take Ioneccu, a dat un drastic și definitiv răspuns și liberalilor, cari se laudă că Regele îi va ține încă la putere—și junimiștilor cari se laudă că Regele îi va aduce la putere; — d-sa a calificat de *excrocherie politică* procedarea acelor politiciani, cari pun persoana Regelui în toate discuțiile și combinațiile lor politice—cînd Suveranul nostru trebue să stea totdeana deasupra partidelor noastre, persoana Sa aparținînd țărei, iar nu partidelor politice.

De sigur că pasagiile din discursul acesta,—atît de energic și de substanțial,- și privitoare la Rege, nu vor rămîne fără răspuns — și organele liberale și junimiste se vor grăbi să respingă calificativul de excrocherie politică, pe care șeful nostru cu drept cuvînt li l-a aruncat în față.

Insă, vorbind ast-fel, d. Take Ionescu, a vrut să avertizeze pe toți adversarii săi că nu se sprijină în toate acțiunile sale de cît pe forța partidului seu, și care singura îi dă credința că îl va impune Regelui, pentru a-i încredința conducerea țărei, după liberali. Și în această privință, fără îndoială că datoria tutulor conservatorilor-democrați este, ca prin toate mijloacele legale și manifestările lor politice să întăreasc cît mai mult credința Regelui în marea putere morală și numerică a partidului nostru, făcînd ast-fel o operă de politică cinstită și demnă, care nu se poate compara cu acțiunea de terorizare pe care junimiștii o exercită la fie-ce pas asupra Regelui cu concursul fățarnic al liberalilor.

Cu drept cuvînt d. Take Ionescu a declarat, plin de mîndrie, că concepția sa față de Suveranul nostru, este aceia a unui om liber față de un Rege constituțional, pe cînd junimiștii au concepție de guvernare orientală, și coboară și tîrăsc în noroiu, prin vorbele și faptele lor, demnitatea Regelui.

Dar discursul șefului nostru nu se referă numai la această chestiune — ci îmbrățișează și alte chestiuni tot atît de importante pentru politica actuală și viitoare a țărei. Și din ele, vom re'eva pentru a încheia acest articol, pe cea mai importantă, referitoare la problema lărgirei colegiilor electorale.

Potrivit curentelor noi și sănătoase cari se manifestă în țară, partidul conservator-democrat, care își sprijină toată existența sa pe simpatiile și concursul tuturor claselor noastre sociale, va trebui să țină seamă de aceste curente și să le îmbrățișeze cu căldură și convingere.

Intre aceste curente, cel mai serios e acel privitor la extinderea dreptului de vot, în conformitate cu noile cerințe politice ale țărei.

Și șeful nostru nu s'a dat în lături de a declara cu francheța care'l caracterizează și care îi face multă onoare, că va ști să dea la vreme deslegare tutulor problemelor mari, așa precum partidul nostru o dorește și așa precum interesele țărei o cer, și că nici-odată nu va ignora curentele puternice și sănătoase pentru rîdicarea tot mai sus a țărei noastre.

„POPORANIȘTI"

Intr'o zi i-a venit poftă dinastiei de la Florica să-și zică că le poporanistă. Și atunci s'a declarat prietenă a țăranilor—și a dat ordin secret să-i măcelărească cu șrapnele; s'a arătat prietină a țăranilor—și a instituit consiliul agricol superior, consiliul permanent superior, comisii regionale și alte havalele, pentru anarhiști, pseudo-naționaliști, colectiviști etc.

Toți aceștia aveau să dee țăranilor islaz comunal. Islazul comunal este un mare ghelir pentru poporaniști. Toți funcționarii citați iau lefuri—pentru formarea islazului; țăranii sunt chemați să-și aleagă pămîntul, transacții se încheo cu proprietarii, dar islaz pentru țărani nu se dă.

Li s'a dat, însă, cînd s'a cumpărat de la un prinț al poporanismului, d. C. I. Brătianu.

Acesta a afirmat că s'a cumpărat și de la d. Dissescu. Acesta, însă, declară că, în adevăr, a făcut primul oferta, că s'a convenit cu ei, dar că nici pînă astăzi n'a fost chemat să subscrie vînzarea — fiindcă d. Disescu nu este Brătianu.

D. Disescu a convenit cu 512 lei hectarul; a convenit să dee peste optimea prevăzută în lege, a dat și gratuit patru metri, dar islazul s'a cumpărat de la d. Brătianu, cu *600* lei hectarul!

Poponanism și patriotism!

In dicționar sunt alte expresiuni pentru asemenea operațiuni.

Ce mi-e creditul rural, ce mi-e islazul comunal! Ambele sunt instituțiuni colectiviste.

Toate legile colectiviste și poporaniste: fie ele relative la islaz, la casa rurală, la magistratură sau la serviciul sanitar—toate au la bază aceeași tendință: gheșefturi și creare de partizani.

Asta se vede clar.

TAXELE DE APA

A fost un ideal al nostru, al iașenilor să avem apă bună de băut, și să avem tot odată și apă multă, ca să putem face față trebuințelor igienei.

După multe decenii de luptă, de rugăminți și apeluri la guvern, a dat Dumnezeu și idealul s'a realizat. Și acum, că nu mai suntem așa departe de vremea că apă de izvor va putea îndestula pe ieșeni, va face ca ulițele să fie spalate și oamenii să se deprindă cu spalatul, care este un real indiciu de civilizație, acum chestia apei a întrat pe calea negoțului.

Se reproduc în altă parte a numărului de astă-zi, părțile esențiale ale antreproiectului comunal, asupra condițiilor de abonament ect. Este foarte curios, că autorul acelui ante-proiect, mai bine plagiatorul său, căci este evident că a plagiat, nu înțelege că scopul aducerei apei n'a fost să creeze venituri comunei, ci ca să răspundă unei imperioase necesități igienice și sanitare.

O comună, în adevăr, are tot interesul să îngrijească de sănătatea cetățenlior și să contribue la asanarea cît mai bună a orașului și la curățenia populației.

Comuna va trebui să plătească la anuități pentru amortizarea împrumutului și pentru întreținerea personalului de supraveghere, vre-o 800.000 lei anual. Trei sute mii are de la stat și restul de cinci sute mii—poate ceva mai mult—trebue să se acopere din abonamente.

Pentru acoperirea acestei sume, s'a ajuns. precum arată ante-proiectul, la taxe exorbitante și la unele dispozițiuni extrem de ridicole. Fie-care va consuma după plac, dar va plăti progresiv, după chiric.

Cu mijlocul acesta se trece de la ridicol la enorm și este incontestabil că taxele acestea vor rîdica protestări unanime.

Comuna nu vrea să contribue cu nimic la acoperirea anuității. Nu vrea să ia nimic de la capitolul asfaltului, nici alte economii nu vrea să facă.

Dar este o socoteală foarte simplă.

Iașul are 70.000 locuitori. Să mergem pînă la extrem și să spunem că din acești 70.009 numai 12.000 mii locuitori vor putea să plătească. Dacă presupunem că acești 12.000 vor plăti anual 50 lei pentru apă—acum nu există gospodar, care să nu cheltuiască 100 pe an—vedem o sumă totală de 600.000 lei, mai mult încă de cît i trebue administrației pentru restul anuității.

Publicăm astă-zi aceste cîte va observații și declarăm discuția deschisă.

Căci marele public va avea să se pronunțe asupra taxelor—nu cei doi—trei inși de la primărie, mai ales cînd prea multe dovezi de incapacitate au dat ei—în chestiuni edilice mai elementare.

CATE VA NOTE

Viitorul vorbește despre evoluțiunea presei. Nu despre evoluțiunea... înapoi, cum ar fi drept să grăiască, ci despre adevărata evoluțiune.

Și ajunge la următoarea concluzie pro domo sua:

Viitorul a dat totdeauna pilda unei discuțiuni curtenitoare. El va continua a stărui pe această cale și va face **opintiri sincere** pentru a răspunde la înalta concepție ce-și face de rolul presei.

Toate ca toate. Dar opintirile sincere —tare nu-s curtenitoare!

*

Independența face reclamă noului roman ce-l va publica și care se intitulează: *Chez les heureux du monde.* Inutil de-a zice că romanul se petrece la Florica.

*

Excelentul trădător Gr. Moldovanu, după ce emite părerea „că limba maternă trebue s'o știe fie-care", publică, în foileton, o harababură întitulată „Todor se corege".

Iată cum îl corege pe Todor; „Nu peste mult însă negura amețelei se coborî asupra societății întregi. Todor se trezi în urma unor scuturări puternice.

...Todor grăbi înaintea lui cu propusul firm că va cerși de la el..."

Iată ce limbă maternă știe Moldovan și iată cum se „corege" Todor.

Chestii didactice

Criterii de selecționare

Sîntem în toiul examenelor. Examene de capacitate pentru elevii pregătiți în particular; examene de absolvire de cursul primar, de clasa a 4-a gimnazială, de liceu; examene de capacitate pentru școli secundare.

Examene și tot examene!

Desființate de la clasă la clasă, ele își iau sborul lor în recrutarea tuturor slujbașilor din stat. Prin esamene se aleg profesorii; prin examene se aleg magistrații, prin examene se aleg administratorii de plasă, polițiștii, etc. In selecționarea pe specialități controlul prin examinare este un criteriu superior nu mirei directe pe sprinceană.

De cît o observare avem de făcut.

A rămas în sistemul de selectare al corpului didactic primar ca criteriu de izbîndă tot vechile probleme de aritmetică și geometrie, cari fac încă mult sînge rău unora, multă trudă altora.

Pentru elevii cursului primar, unde temeiul culturei e cetirea, scrierea și socoteala, nimic mai potrivit ca selecționarea elevilor să se facă pe aceste criterii: Exercitarea minții cu calculul oral, scrierea frumoasă, cetirea expresivă iată atîtea sporuri ce cată să le aducă școala primară.

Calculul aritmetic intră pentru micul copil în cultura lui generală elementară.

Trecînd la cursul secundar, matematica întră în cadrul culturii generale, ca o specialitate, unde nu mai răspunde acelei culturi generale, ci speciale profesionale, cu aplicări în viață.

Permanentizarea ei ca obiect de judecat întreaga cultură secundară nu mai corespunde adevaratei culturi și adevaratelor nevoi actuale. Departe de-a ascuți mintea cu problemele sale, matematica pe nouă părți e obiect de încurcătura memoriei, din ce în ce mai îndepărtat de realismul vieții și cuprins într'un dedal de sofisme și subtilități scolastice.

Tineretul pregătit adhoc pentru a face față acestor subtilități, știe să prindă mecanismul, dar atîta! Simte încă cum în dosul acestor cerinți legale, se nesocotește un mare fond cultural, în dauna formalismului sec matematic.

Cultura secundară pune pe elevi în fața atîtor probleme sociale, economice, literare, politice, legislative, istorice, geografice, că a mai dăinui în selecționarea tineretului chemat a intra în învățămînt după tradiționalele probleme de aritmetică și geometrie, seci și pline de subtilități, însamnă că se nesocotește adevărata cultură.

Nu că ne ridicăm contra tiraniei matematicilor, dar nu voim să credem că numai prin subtilitatea rezolvirei problemelor se plătește de adevarata cultură.

Se nesocotește așa de mult în învămînt dreapta judecată, propria interpretare de texte, stîngăcia și zăpăceala în problemele istorice, morale, politice, că nu ne prinde mirarea cînd ne tînguim cu toții despre scăderea nivelului studiilor. Iar dacă studiul matematicei cere de la elevi precisiune, sobrietate de limbaj, logică în raționament, nici aceste nu se ating în cele mai multe cazuri.

Să se reducă învățămîntul matematicei la adevarata sa valoare, reprezentînd nu jumatate de învățămînt în selecționarea intelectualilor ci atîta cît locul său în învățămînt îi impune.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

Caragiale—despre sine

Foarte anevoie și numai cu încetul adunăm materialul biografic complect al unor anumiți scritori. De aceea e datoria noastră să urmărim ori-unde putem găsi cîte ceva privitor la literații contemporani, cu deosebire la acei pe care posteritatea îi va consacra printre acei puțini și aleși... Dar să nu cădem în panegiric, ci să vorbim de Caragiale.

Din cea mai recentă a lui corespondență cu poetul A. Vlăhuță, aflăm că viitorul autor al „Momentelor" era pe punctul de a se deda carierei.. avocățești. Sub duioasa formă a unei confesiuni fantastice, ilustrul prozator apare în figura adolescentului de 20 ani, sunt 37 de ani de atunci!

„Stimate domnule, am împlinit două zeci de ani. Sunt copil de părinți sărmani și fără nume. Am rămas, după moartea lui tată-meu, singurul sprijin al mamei și al sori-mi.

Am învățat atîta școală cîtă, la limită, mi-ar fi ajuns să mă pot apuca de învățătura dreptului—să mă fac avocat și să mă introduc încet-încet în afaceri și 'n politică.

„Am o educație nu tocmai îngrijită, fiind-că părinții mei n'au avut mijloace să-mi dea una aleasă; dar am puțin bun simț și, cum poți constata și d ta, mă exprim, fără vre-un fel originar de gîndire, destul de limpede și de comod. Pe lîngă asta, sunt slavă Domnului sănătos și voinic; duc bine la tăvăleală; dovadă că pot fi în același timp, sufler și copist la teatru și corector într'o tipografie mare la două ziare, și dau lecții la niște copii; așa că pot, cu una cu alta cîștiga, destul cu ce să ne susținem eu și familia pînă să termin studiul dreptului.

„Pe de altă parte însă, să-ți mărturisesc drept, stimate domnule, eu încă de mic, din clasele primare, am mare tragere de inimă pentru altă carieră—pentru literatură; și dacă voiu fi avut noroc să fiu înzestrat cu cîtuși de puțin talent, mi-aș da osteneala să covîrșesc, prin muncă și răbdare de meșteșugar cinstit, lipsa de înzestrare... Mi s'a spus că n'am să cîștig mai nimic cu asta; dar e o meserie pe care simt că aș îmbrățișa-o cu mare dragoste.

„Mama și soră-mea îmi sunt devotate, și nici odată nu le ar trece prin minte să cîntărească bucata de pîne ce le-o pot da; nu s'ar plînge să viețuiască tot deauna în sărăcie, numai să mă știe pe mine cu sufletul mulțumit... Ba chiar am luat sama, mamei parcă-i fac plăcere apucăturile mele de bucher.

„De aceea, am venit la dumneta stimate domnule, să te rog a-mi da o povață ce să fac? pe ce cale să apuc?.. Să mă dau încotro mă 'ndeamnă interesul real, la advocatură și la politică, unde cred că n'aș rămînea mult mai pre jos de atîția alții? sau să mă duc încontro mă tîrăște pornirea sufletească, la cariera literelor?

... Spre norocul literaturii romîne povața pe care Vlăhuță i-o dă astăzi imaginarului tînăr și-a dat-o Caragiale singur acum 37 de ani. Pledoariile, ori cît de strălucite, ar fi zburat, dar de a pururea vor rămînea creațiunile pe care ni le-a dăruit în scrierile lui.

Rodion

Procesul lui „Chantecler"

Consumația lui „Chanteclér".—Costumul cucoșului.—Comanda lui Rostand.—Opera lui Charkson.—Moartea cucoșului.—Procesul-reclamă.—Cucoșul roș.

In lumea juridică din Paris, e iarăși vîlvă mare. Un proces de cea mai bizară speță, se va perinda în fața tribunalului Senei, cu privire la consumația piesei lui Rostand. In jurul căreia s'a făcut atîta sgomet.

Se știe că Eduard Rostand, se pusese în legătură cu costumierul londonez Mr. Clarkson, pentru furnizarea costumelor necesare diasei Chantecler.

Dar se pare că directerii teatrului unde urmează să se joace piesa lui Rostand, au întîrziat cu avansarea banilor și întărirea comenzială a comandei, ceia ce a silit po creitorul englez, să le ceară 50.000 lei daune-interese, bazat pe următoarele considerente.

Imediat după comanda făcută de autor, Mr. Clarckson își cumpără un cucoș —cel mai mare cucoș ce a putut găsi— pentru ca studiindu-i mișcările să poată confecționa adevăratul costum al acelui cucoș galic care are să fie purtătorul de cuvînt al autorului.

S'a închis într'o cameră mare cu cucoșul și făcîndu-l să... circule, 'i studia mișcările, luînd în fie care zi cîte un „croquis", așa că la un moment dat, grație multiplelor desenuri, maistrul se văzu în stare să confecționeze costumul visat de de autor, care trebuia furnizat lui Coquelin întâi, și la urmă, lui Guitry, care fusese acceptat pentru rolul principal din Chautecler.

*

Odată costumul terminat, Clarckson, trebui să-l supue aprobării lui Rostand. Dar autorul aflîndu-se la Cambo, maestrul părăsește capitala Angliei, sosește cu costumul la *locul* de odihnă al poetului și cere să-i se verifice opera, la lumina lampelor electrice.

Unul din fiii lui Rostand se oferi să îmbrace costumul, și oferta fu oprobată cu entusiasm.

Costumul place autorului. A doua zi, se cearcă din nou costumul, dar în grădină, la lumina soarelui.

Autorul complect mulțumit, aprobă costumul, rămînînd ca în urmă direcția teatrului să facă comanda, spre a fi pusă în posesiuuea garderobei.

Dar, directorii Hertz și Coquelin, nu se grăbese a face comanda sau a avansa vre-o sumă de bani și în timpul acesta, cucoșul, — adevăratul cucoș — acela care servise ca model la confecționarea faimosului costum, moare, lăsîndu-și proprietarul cu... buzunările goale.

*

Mr. Charckson, chiamă atunci în judecată pe directorii de teatru, cerînd suma de 50000 lei, dauna—interese, în care sumă figurează și gigantul cocoș pentru o sumă destul de importantă, căci dacă costumierul ar fi avut resurza de a vinde cel puțin p a s e r e a, carea fost plătită cu un preț colosal, ar fi avut cel puțin o mică despăgubire materială, și ar fi rămas numai cu munca și materialul perdute ceea ce desigur a fi constituit iarăși o sumă destul de rotunjoară, dar n'ar fi încercat și această pagubă materială care covîrșește pare-se celelalte cheltueli.

Avocatul Jean Rapaport, care a avut de represintat în fața justiției, multe cazuri similare... îmbrăcînd clientela costumierului cu sentințe în favoarea clientului seu. Se pare iarăși, că afacerea ie destul de parisiană întru cît, lumea e foarte pasionată și că se așteaptă cu multă nerăbdare hotărîrea justiției.

Nu se știe încă—de oare-ce noutatea e proaspătă—care e atitudinea lui Rostand față de directorii recalcitranți și față de costumier, care de sigur se va bucura de toate simpatiile sale.

*

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

Pînă aici au ajuns lucrurile cu această lucrare teatrală, care pare a avea menirea să facă încă mult sgomot înainte de a fi pusă în scenă.

Cine știe? De la apariția acestei piese s'au succedat atîtea evenimente, care au făcut să se vorbească de ea, mărindu-i dosarul istoric, în cît, cu oare care bună voință am fi inclinați a crede că și afacerea costumierul londonez să nu fie un truc al directorilor pentru a excita mai mult curiositatea parisianilor, căci pare că se bucură de mare succes, mai ales, piesele al căror istoric e mai complicat și nu de mult, justiția pariziană a avut să se pronunțe între directorul comediei franceze și un autor dramatic destul de cunoscut, dînd cîștig de cauza autorului pe de oparte, și mărind cu mult numărul spectatorilor ce ar fi numărat lucrarea sa dramatică.

Să așteptăm. Adevărul e că în afacerea celebrului Chantecler publicul s'a deprins cu așteptarea,—așa de mult că s'ar putea zice că povestea piesei acesteia e a cocoșului roșu...

Cum se va face distribuția apei în oraș

Regulamentul pentru distribuția apei.—Predarea apei.— Instalațiuni.— Condițiunile.— Autorizarea funcționărei instalațiilor.—Instalațiuni particulare.— Simpla folosință.—Abonamente.— Tariful.—Alte amănunte.

Am promis în numărul de eri, că vom publica pe larg, din cuprinsul anteproectului de regulament întocmit de ad-ția comunală, pentru distribuția apei în oraș.

Prin regulament se prevede că ad-ția comunală va putea procura apa: a) de la cișmelele publice în mod gratuit; b) prin cumpararea de la sacagii autorizați de primărie; c) prin abonamente cu robinet liber și d) prin abonamente cu comptor.

De la cișmelile publice apa nu va putea fi carată de cît cu brațul și numai de locuitorii din disp. în care se găsesc instalate cișmelele publice.

Sacagii nu vor putea lua apă de cît de la coloanele înființate de comună în acest scop. Ei nu vor putea duce apa afară din raza orașului.

Locuitorii din disp. I, III și a IV-a de pe străzile pe care se găsesc instalate conducte de distribuție, vor fi considerați ca abonați și își vor face instalații particulare, locuitorii din disp. II și V, de pe stradele pe care sunt instalate cișmele nu vor fi considerați ca abonați, de cît atunci cînd își vor face instalația nesesară.

Ori-cine va voi să'și facă instalație pentru aducerea apei în imobilul seu, va trebui să adreseze primăriei o cerere pentru a fi autorizat să facă acea lucrare, alăturînd o schiță de plan și devizul instalației, lucrare care nu se va putea începe, de cît după obținerea autorizației. Fie-care proprietate privată va trebui să aibă o legătură proprie cu conducta publică, cu priză de apă aparte; se exceptează cazul a două proprietăți alăturate, aparținînd aceleiași persoane și așezate în aceiași curte, care se vor putea alimenta prin o singură priză.

Conductele de pe proprietățile particulare vor putea fi: de fontă coaltarizată, de plumb căptușit cu un strat de cositor de ½ m. m. grosime, sau de fer galvanizat; conductele de diametru mai mare de 30 m. m. va fi, în mod general, de fontă coaltarizată. Tuburile din interiorul proprietăților private și clădirilor vor trebui să reziste la o presiune de 15 atmosfere cel puțin.

Robinetele și toate piesele distribuției se vor executa în mod general din bronz; robinetele vor fi toate de tipul cu șurub, pentru a evita „loviturile de berbec".

Doritorii de a obține autorizația de a face instalații particulare, vor trebui să adreseze o cerere primariei, însoțită de actele ce posedă, pe baza cărora solicită autorizația de instalator. Vor putea fi admiși: a) inginerii și architecții pe baza diplomelor de studiu; b) persoanele ce vor dovedi prin certificate că au cunoștințele technice necesare și că au executat lucrări similare ca instalatori. Odată cu prezentarea cererei de autorizație petiționarii vor depune la casa comunală, o garanție de 800 lei.

Autorizația se va acerda pe 3 ani. Prețurile pe care instalatorii le vor putea pretinde pentru lucrările de instalări particulare, nu vor putea fi cu nici un chip mai mari de cît cele stabilite de primărie.

In ceia ce privește simpla folosință, regulamentul prevede că toți locuitorii din disp. II și V-a, în care s'au instalat cișmele gratuite și care nu 'și vor fi făcut instalații în interiorul proprietății, vor plati numai o taxă anuală de 3 la sută din venitul anual produs de imobilul ce posedă. Imobilele ce au un venit anual mai mic de 300 lei inslusiv, vor fi scutiți de ori ce taxă. Taxa se va plăti de proprietar.

*

In privința abonamentelor, regulamentul fixează două feluri: 1) cu robinet liber și 2) cu comptor.

Abonamentele cu robinet liber se vor acorda numai pentru trebuințele casaice propriu zise; totuși abonații vor fi obligați a'și instala contori atunci cînd primăria le va pretinde aceasta. Stabilimentelor comerciale și industriale li se va acorda numai abonamente cu comptor.

Abonamentele vor fi anuale. Abonamentele cu robinet liber vor fi obligatorii pentru toate imobilele din disp. I, III și IV ce aduc un venit mai mare ca 299 lei și cari sunt așezate pe stradele pe care există conducte de distribuție. Pentru imobilele din disp. II și V, abonamentele sunt facultative.

Plata costului abonamentelor cu robinet liber se va face la casieria comunală la începutul fiecărui trimestru. Cît timp un imobil este locuit de un chiriaș, acesta e răspunzător de plata abonamentului. In caz cînd un imobil rămîne neînchiriat în total, abonamentul va fi considerat suspendat pe tot timpul cît imobilul nu va fi închiriat.

In ce privește comptorii, aceștia vor fi așezați numai de comună, sau de un întreprinzător autorizat de comună. Plata abonamentului cu comptor se va face la finele fie-cărui trimestru și va fi calculat pe baza cantității de apă consumată arătată de comptor. Ori-se cerere de abonament cu comptor va cuprinde și arătarea cantității maxime anuale ce voește să aibă abonatul.

Prețurile cu care comuna Iași se obligă a procura apa cetățenilor sunt următoarele:

a) abonamente cu robinet liber: după venitul fonciar:

Pînă la trei sute lei, nu se va plăti nici o taxă. De la 300—399 lei, venitul imobilului, se va plăti cinci lei dare pe trimestru; de la 400—499 lei, 7 lei; de la 500—599 lei, 9 lei; de la 600—699 lei, 11 lei; de la 700—799 lei, 13 lei; de la 800—899 lei, 17 lei. La 1000 lei, 21 lei; la 2000 lei, 46 lei; la 2500 lei 57 lei; la 3000 lei, 70 lei; la 4000 lei, 96 lei; la 5000 lei, 118 lei; și așa mai departe.

In aceste prețuri se cuprinde apa necesară uzagiului domestic, stropitul grădinilor ce nu au o suprafață mai mare ca 50 m. p. și apa necesară unei băi cu o cadă și un duș și a unei private cu un ochiu.

b) Tariful cu comptor:

Pentru imobile ce consumă pînă la 1500 m. c. pe an, m. c., lei 0.30; pentru cele ce consumă 1501—3000 m. c., pe an, m. c., lei 0.29; pentru 3001—6000 m. c., pe an, m. c., lei 0.28; pentru 6001—12000 m. c., pe an, m. c., lei 0.26; pentru 12001—20000 m. c., pe an, m. c., lei 0.24; pentru 20001—30000 m. c., pe an, m. c., lei 0.22; pentru cele ce consumă peste 30 000 m. c., pe an, m. c., lei 0.20. Instituțiile de binefacere vor plăti m. c., lei 0.20. Pentru întreținerea comptorului, pe an lei 12. In afară de aceasta se va plăti: 5 lei pe an pentru fiecare vită mare, 8 lei pe an pentru fiecare milimetru de țeavă pentru fîntînele țîșnitoare cu diametrul pînă la 10 milimetri exclusiv, 15 lei pe an pentru fiecare milimetru de apă la fîntînele țîșnitoare cu diametrul mai mare de 10 milimetri; 10 lei pe an de fiecare 50 m. p., grădină de lux, deducîndu-se cei 50 m. p., scutiți de plată și menționați mai sus.

Această taxă privește numai imobilile ce au un venit mai mare ca 1200 lei pe an; 3 lei pe an de fie-care milimetru de diametru și pentru fiecare robinet la care se poate adopta furnituri pentru stropit, 3 lei pe an de fiecare milimetru de diametru de hydrant; 15 lei pe an pentru fiecare privată, în plus peste cea scutită de taxă; 25 lei pe an pentru fiecare bae în plus peste cea scutită; 50 lei pe an pentru fiecare ochiu de latrină instalată cu descarcarea automată; 10 lei de fiecare duș simplu; 25 lei de fiecare trăsură de lux, 15 lei de fiecare trăsură de piață; 10 lei de fiecare saca de apă de maximum 300 litruri, luată de la coloanele înființate de comună; 5 lei la mia de lei pentru construcțiuni sau repareții de imobile.

Litere-Științe-Arte

Un sunet romînesc.—Am anunțat într'o mică notiță că pentru înlocuirea sunetului german „sch" s'a propus, între altele romînescul „ș". Ziarul german care agită problema zice că a primit obiecțiuni și rezerve din considerațiune de „rivalități naționale". S'a propus apoi sunetul grecesc σ, corespunzător, dar, de oarece el figurează și în grecia modernă s'a înlăturat din aceleași motive. Acum e vorba să se recurgă la sunetul din limba experento s, ceea ce însamnă numai o diferență de formă față de semnul romînesc, căruia i-am fi dorit din toată inima și cu toată mîndria firească să fi putut obține un loc într'un grai atît de frumos și de bogat cum este cel german. Dar din nefericire, se opun rivalități naționale!

*

Zilele trecute s'a deschis în Amsterdam (Hollanda) o mare expoziție de lucrări casnice, la care ia parte și Romînia. Secțiunea romîniască se bucură, ca și la Berlin, de favoarea publicului, care găsește produsele romînești incomparabil mai frumoase decît celelalte. Costumele, țăsăturile și covoarele romînești expuse aici, întrec cu mult chiar pe cele suedeze, expuse într'o sală alăturată.

Secțiunea romînească cuprinde, în afară de costume, velințe și diferite țesături din colecțiile muzeului de artă națională din București și produse ale societăților de binefacere Albina, Munca, Furnica și Țesătoarea. Ministerul industriei a expus mătăsuri produse de atelierul de silvicultură.

Foarte apreciate sunt mai ales frumoasele lucrări ale soc. Albina cari fac admirația tuturor.

*

Templul chinezesc din Kufu, vechiu de peste două mii de ani și unul din cele mai celebre din cîte are Confucius în provincia Schantung a ars zilele aceste.

*

In „Grădina plantelor" din Paris s'a inaugurat în prezența președintelui Fallieres, a prințului Monaco și a înaltelor autorități, monumentul marelui naturalist Lamarck.

Directorul muzeului naturalist, Perier, a rostit un discurs.

*

Țarul Rusiei, mare amator de muzică are la curtea sa două orchestre proprii.

Orchestrele acestea dilectea familia imperială iarna în palatul imperial și vara în parcul Petchof-ului.

Programele cari sunt aranjate în bună parte de țarina, conțin un mare număr de piese naționale, dar se cîntă mult și Wagner și din alți compositori francezi la curte. Orchestra imperială servește însă și unor scopuri pur ideale; de multe ori componiști de valoare necunoscuți pătrund în arena publică prin intermediul ei.

*

Instituțiunea Rabert Koch pentru combaterea tuberculosei, a capatat acum două donațiuni însemnate.

O colectă făcută în Japonia subt egida profesorului Citasato a produs 9500 lei, care au fost imediat transmise instituțiunei.

Firma Leitz din Wetzlar asemenea a donat instituției al o sută mielea microscop fabricat acolo și închinat lui Robert Koch.

Microscopul va rămînea la dispoziția instituției fiind construit astfel că respunde tuturor cerințelor medicale pentru cercetări științifice.

Microscopul acesta e în valoare de 2000 mărci.

*

Din inițiativa consiliului comunal, a avut loc la Trient zilele acestea o escursie științifică pentru cercetarea pelagrei în Tirolul italian. Au luat parte profesorii de la Universitatea din Innsbruk: Lode, Mayer, Merk și Ozrner și inspectorul de pelagră dr. Probizer.

Au cercetat comunele Calavino, Cavedine și Lasino. Călătoria lor de studii s'a sfîrșit cu vizita sanateriului de pelagroși din Rovereto și a bolnavilor internați acolo.

*

Societatea archeologică „Haga", căruia orașul cu acelaș nume îi datorește mult din reconstruirea frumuseților de odinioară, a deschis acum o expoziție de desenuri, picturi, manuscrise și monede referitoare la nașterea, botezul și tinerețea tuturor principilor și principeselor de Nassau.

Expoziționea a fost deschisă de prințul Henrie iar prof. dr. L. I. Kämer ținu o scurtă cuvîntare istorică cu ochire asupra timpurilor din care ne-au parvenit obiectele expuse.

Expoziționea are 500 numere și conține foi prețioase din colecția regineei Wilhelmina.

*

In Berlin a sosit acum un colector de opere prețioase de pictură.

Tablourile sunt expuse la Thomas Agner și în special atrage atenția între ele deliciosul tablouaș „Maria și copilul" precum și trei opere a lui Barluzon și un mare „Carot" cu nimfele dansînd.

Secolul al XVII este în special bine representat în această colecție.

Informații

❑ *In ședința de ieri a* micului Parlament, *ministrul finanțelor s'a pronunțat contra armonizărei lefurilor, care, a declarat ministrul, n'ar aduce nici o economie.*

D. Costinescu a aratat apoi că fondul de rezervă a fost atacat și că va veni cu un proiect pentru a stabili ca fondul acela să nu poată fi atacat de cît în caz de rezboiu.

D. Costinescu a cerut apoi să se suprime funcțiuni în sumă de cinci milioane, care sumă să servească ca anuitate la noul imprumut pe care guvernul trebue să-l facă pentru acoperirea deficitului.

❑ *D. prof. dr. Toma Ionescu, președintele asociației medicilor romîni, a declarat că hotărîrea luată de medici pentru neparticiparea la congresul din Pesta, nu va fi schimbată în urma grațierei Anei Vlad.*

❑ **Contramandarea manevrelor.**—*In urma unei conferințe cè-a avut loc ieri la ministerul de război, s'a decis contramandarea manevrelor ce urmau să aibă loc la toamnă.*

Motive budgetare ar fi îndemnat asemenea hotărîre. Numai cavaleria permanentă (roșiorii) va face exerciții de rezboi în Dobrogea. Ac ste exerciții urmează să aibă loc în cursul lunei August, sub direcția A. S. R. Principelui Ferdinand. Se vor face și concentrări pentru instrucția trupelor cu schimbul și manevre locale de brigăzi.

❑ Iată comisiunile pentru examinarea elevilor preparați în particular de curs primar, din localitate:

Comisiunea I-a.—C. Vartic, președinte, Viorica Lecea, Luereția Constantinescu, Maria Savinescu.

Comisiunea II-a.—N. Arbore președinte iar membri Eliza Vasiliu, Sofia Scriban și Iulia Motăș.

Com. III-a.—G. Ștefănescu, președinte, iar membrii Natalia Zaharia, Elena Poruzan și Natalia Araga.

❑ Suntem informați că marele serbări cari am anunțat că se vor da Sîmbătă 6 și Duminică 7 Iunie curent in grădina Copoului de către Societatea „Domnița Ruxanda" și Societatea de Gimnastică, muzică și sport, sunt în plină organizație.

Comitetul își dă toate silințele și nu cruță nimic, pentru ca aceste serbări să fie într'adevăr splendide.

Materialul cel mai bogat și ales pentru asemenea serbări s'a adus din străinătate; focurile de artificii sunt organizate de un maistru specialist anume adus astfel că în această parte distractivă publicul ieșan va admira ceva ne mai văzut încă.

Incă dupe acum se construesc numeroase și frumoase chioșcuri splendid împodobite. Distracții numeroase atractive și amuzante vor face nota veselă a serbărei.

Teatru de varietăți, producțiuni superioare de gimnastică, cantonete, producțiuni caricaturistice, dansuri, proiecțiuni fotoelectrice, etc. etc.

Pentru toate acestea nu se va plăti de cît numai intrarea în grădină 1 leu de persoană, toate absolut tot programul distracțiilor intră în prețul intrărei.

Duminică ziua ora 4 va avea loc un splendid „corso" de copiii cu batae de flori intrarea tot 1 leu, copiii, elevii și soldații pe jumătate.

Lume foarte multă va asista la aceste serbări, până acuma, s'au plasat peste 3000 bilete, Comitetul roagă pe persoanele care dețin bilete pentru plasat, să trimită comptul lor Vineri sau Sîmbătă.

❑ Elevii școalei primare de băeți No. 8 din localitate, vor face Duminică o excursiune la Bordea și vor vizita și tunelul dela Ciurea.

❑ Parchetul a fost vestit că într'un bordei din Valea Ursului, comuna Miroslava, a fost găsit mort losuitorul Ion Grădinariu.

Cadavrul a fost găsit pe pat, așezat de-a curmezișul, cu capul spre perete și cu picioarele în jos.

S'a orînduit o anchetă.

❑ D. Costandinovici a fost numit director al școalei de agricultură din Roman, iar d. Mocanu secretar al acelei școli.

DIVERSE

— Serata cinematografisă Pathé Frères (Chateau aux fleurs) cedată d-lui P. Andriescu s'a amînat pentru Vinerea viitoare 12 Iunie a. c.

Biletele deja plasate rămîn valabile.

— Eri a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea lui Neculai Spiridon, pensionar.

— Un cîine turbat a mușcat aseară pe servitoarea Ruxanda Ionescu, din strada Golia.

❑ **Pentru cititorii noștri din localitate.**—Pe lîngă depozitele și chioșcurile existente, depozitarul nostru din localitate a mai înființat următoarele depozite noi:

1) Ecaterina Popovici, debit de tutun str. Sfț. Lazăr No. 33.

2) Profira Dăscălescu, debit de tutun str. Socola No. 37.

3) Paraschiva Emanoil, debit de tutun str. Socola 56.

4) F. Rubins, magasin de sticlărie str. Nicolina No. 32.

5) Soituz, cîrciumar vis a vis de Abatorul de vite.

6) H. Drubici, cîrciumar, str. Cuza-Vodă No. 52.

7) Gh. Balean, deb. de tutun str. Palat No. 46.

8) L. Hagiu, debit de tutun str. Anastasie Panu No. 48.

9) Maria Alexandrescu, debit de tutun str. Anastasie Panu No. 21.

10) Margareta Maticiuc, debit de tutun str. Veche 63.

11) H. Leonte, debit de tutun, capela Armeană No. 4.

11) Ștefan Velik, deb. de tutun strada Ghica Vodă No. 26.

12) Vasile Croitoru, debit de tutun Bulevardu Ferdinand No. 4.

„VULCAN"

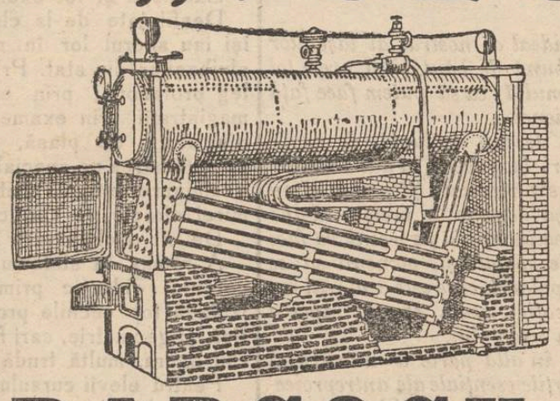

FABRICĂ DE MAȘINI

SOCIETATE ANONIMĂ

BUCUREȘTI

EXECUTA CA SPECIALITATE:

CAZANE

multitubulare cu circulațiune de apă și supraîncălzitoare

SISTEM ȘI BREVET

BABCOCK-WILCOX

LONDON

Curățitoare de apă brevet HALVOR BREDA, Transmisiuni de forță Economisoare

OFERTE ȘI PROSPECTE după cerere GRATUIT

❑ Talentatul sculptor d. Ernest Ţatomir a executat, cu o deosebită mărestrie un bas-relief al fostului prim-ministru d. Dim. Sturdza.

Bas-relieful e executat în alabastru şi e reuşit de minune.

❑ D. Panaite Bottez, împiegat definitiv cl. II la administraţia financiară din Vaslui, a fost transferat în aceiaşi calitate la Iaşi, în locul d lui Roşculescu, care trece la Vaslui.

❑ Regimentul 14 infanterie din Roman, va sosi Duminică în tabăra de la Şipote, unde va rămînea pînă la 29 Iunie c.

❑ Plutonierii-bacalaureaţi, aspiranţi la gradul de sub-locotenent, vor fi concentraţi pe timp de două luni, de la 15 Iulie la 15 Septembre, pentru a face stagiu.

❑ In deraiarea trenului de la Sîrca, acum doi ani, şi-a găsit moartea conductorul Stîngaciu. Erezii acestuia, acţionînd în judecată direcţia generală a C. F, aceasta s'a văzut condemnată de curtea de Apel din Iaşi, s. II, la 5000 lei daune şi la servirea unei pensiuni viagere de 720 lei anual, d-nei Stîngaciu.

Direcţia generală, renunţînd a face recurs, d-na Stîngaciu a fost învitată să se prezinte ca să-şi rădice despăgubirile.

❑ **Alergări de cai.**—In Duminicele de 14 şi 21 Iunie a. c., vor avea loc, pe hipodromul de la platoul Abatorului, mari alergări de cai.

Aceste alergări presintă un deosebit interes, mai întâi prin faptul că Alteţa Sa Regală Principele Ferdinand va onora cu prezenţa Sa aceste alergări; apoi cursele nu mai au loc, ca în anii precedenţi, toamna, cînd timpul este atît de schimbăcios; zilele sunt apoi aşa fixate în cît alergările au loc imediat după închiderea Hipodromului din Bucureşti, aşa că toţi proprietarii nu vor mai avea nici un motiv de a cruţa caii lor în vederea altor curse; amatorii de pariuri vor găsi şi dînşii cîmpuri numeroase de cai pentru a'şi încerca norocul şi în fine Premiul Subscriptorilor—o inovaţie pentru alergările din Iaşi—dă putinţa ori-cui, ca în schimbul unei piese de 5 lei să devină proprietarul calului care va cîştiga acea cursă. (Biletele pentru acest premiu—loterie se găsesc de pe acum de vînzare la agenţia Thalia).

Faţă de toate aceste alergări de la 14 şi 21 Iunie vor avea un succes desăvîrşit şi tot ceea-ce are Iaşul mai distins şi-a dat întîlnire pentru acele zile la Hipodromul de la Abator.

Ultime informaţii

❑ *Pe timpul revoltelor agrare, satul Bereşti, fusese precum se ştie. spectacolul celor mai sîngeroase scene, De atunci şi pînă acum, ţăranii de acolo nu s'au mai astîmparat. Au răslăşit o mulţime de pămînt din moşia Bereşti, jud. Covurlui, proprietatea Spiridoniei din Iaşi.*

Acum epitropia a însărcinat pe inginerul Orghidan cu facerea hotărniciilor pe moşie şi sunt temeri că, cu acel prilej, ţăranii se vor revolta.

❑ *Ziarul carpist local desminte cu multă „energie" afirmarea noastră că, în calitatea sa de serjent recrutor al partidului carpist local, d. D. Grecianu, fost ministru al justiţiei, amestecă numele M. S. Regelui, spunînd că Suveranul va chema la putere pe carpişti.*

Noi desminţim energic „energica" desminţire şi afirmăm că, dăună-zi, la palatul justiţiei, d. Grecianu, căţînd să convingă pe un fruntaş al desidenţei liberale locale, a afirmat acestuia, că M. S. Regele va chema la putere pe carpişti.

Dacă, şi de astă dată, vom fi energic desminţiţi, vom publica şi numele acelui fruntaş desident.

❑ *Magistraţii tribunalului sunt ţinuţi, după noul regulament, să vie la tribunal la ora 11, iar şedinţa s'o deschidă la 11 jum.*

❑ După cum am anunţat ieri, secţia III a tribunalului va avea să judece, de aici înainte, şi afacerile comerciale, care, pînă 'n prezent, erau de competinţa secţiei II.

Aceasta regulamentare, care urma să între în vigoare pe ziua de 1 Iunie, a fost comunicată abia ieri şi ca a suprins secţia III fără registre, nepregătită şi cu o grefă insuficientă pentru două din cele mai principale materii: comercialul şi notariatul.

In afară de aceasta, primul-preşedinte are facultatea de a repartiza la aceeaşi secţia III-a şi afaceri civile şi coreţionale, aşa că acea secţie cată să devie universală.

❑ Cavalerul de Gribowsky, consulul Austriei în Iaşi, a plecat în străinătate.

❑ Comisiunea pentru cercetarea tezelor absolvenţilor şcoalelor normale din ţară se va întruni, mîine, Vineri, în localul liceului „Mihai Bravul" din Bucureşti.

Comisiunea este presidată de d. I. Stravolca, profesor la universitatea din Iaşi.

❑ Ministerul cultelor a înştiinţat pe toţi protoereii de judeţ că preotul, care nu va locui în mijlocul enoriei pentru care a fost hirotonisit şi numit, va perde dreptul la leafă pentru totdeauna, fără posibilitate de revenire şi va fi înlocuit. Protoereii vor fi ţinuţi a comunica ministerului toate cazurile de acest fel constatate în judeţele lor.

❑ **Transportul cailor de curse la Iaşi.**—Direcţia generală a C. F. a hotărît să acorde o reducere de 50 la sută pentru transportul cu mare iuţeală, a cailor, cari vor lua parte la cursele de cai ce vor avea loc în zilele de 7 şi 14 Iunie la Iaşi. Pentru transportul cu trenurile accelarate se va adăugi 2 jum. la sută.

Reducerile vor fi acordate dacă frachtul va fi întovărăşit de un certificat al cluului Jockey din Iaşi, care va purta pecetea clubului şi semnătura d-lui Gr. Buicliu, presidentul clubului.

Fie care cal, transportat în aceste condiţii, va putea fi întovărăşit de un lockey şi de un om de serviciu, cari vor călători gratuit în vagonul de cai.

Taxele veterinare şi de desinfectare precum şi taxele accesorii de căi ferate vor fi plătite fără nici o reducere.

❑ După-cum am anunţat, examenele elevilor preparaţi în particular pentru cursul primar, se va începe la 13 Iunie.

In ziua de 10 Iunie revizoratul şcolar va face repartizarea elevilor inscrişi, în cele trei secţiuni.

❑ Revizoratul şcolar al judeţului va înainta zilele acestea ministerului raportul asupra conferinţelor generale ale institutorilor şi învăţătorilor, ţinute în vacanţa Paştelui.

❑ Salariile pe lunile de vacanţă ale institutorilor şi învăţătorilor, se vor plăti în primile zile ale lunei Iulie.

❑ **Curtea cu juri.** — Astă-zi a venit înaintea Curţei cu juri, judecarea interesantului proces privitor pe Constantin Bottez şi amanta sa Maria Faur Stănescu acuzaţi de omor sevărşit dar neisbutit şi furt.

Curtea e prezidată de d. D. Sturdza, consilier al Curţei de Apel, asistat de d-nii: Iulian Teodorescu şi Gr. Demetrescu, judecători de şedinţă.

Fotoliul ministerului public e ocupat de domnul prim-procuror Adam I. Bercea.

La deschiderea şedinţei, după ce se introduc acuzaţii şi se formează comisiunea juraţilor, d. grefier Sc. Gheorghiu dă citire actului de acuzare, din care reiese următoarele:

Costică Bottez, acum 6 ani, avînd vrîsta de 17 ani, face cunoştinţă cu Maria Faur Stănescu, de loc din Bucovina cu care intră în dragoste şi cu care se refugiază la Bucureşti.

Aci ei au lucrat timp de 4 luni la pirotechnia armatei. Tatăl lui Botez, reuşi să readucă pe fiul seu Costachi la Iaşi şi'l înrolă în regimentul 7 roşiori.

Maria Faur se reîntoarse şi ea la Iaşi şi continuă a trăi în relaţiuni cu Costachi Bottez. Anul trecut eşind din armată, Costache căpată de la părintele seu bani pentru a'şi deschide un debit de tutun, pe care însă în scurt timp îl închise. Maria Faur intră atunci ca serviteare la d-na Petraş şi'l întreţinea şi pe Bottez. După 2 luni ea eşi de la d-na Petraş şi se tocmi în serviciul d-nei Victoria Cozadini, din strada Bana-Vestire, pe la 26 Ianuarie.

De şi aveau locuinţă în strada Spancios, Botez locuia împreună cu Maria, la d-na Cozadini.

In ziua de 18 Februarie a. c., pe la orele 1, Maria îşi ceru permisie de la stăpîna sa, pentru a se duce la mama ei, în strada Gărei,—seia-ce d-na Cozadini îi încuviinţă.

Nu trecu însă mult şi d-na Cozadini, se pomeni în casă cu Costachi Bottez, pe care nu'l cunoştea şi care cu ton poruncitor îi ceru bani. Văzindu-şi viaţa în primejdie d-na Cozadini îi dădu cheile de la un scrin unde avea bani.

Bottez ne putînd să opereze, sili pe d-na Cozadini să deschidă scrinul.

După ce luă mai multe pungi şi tabacherea cu bani, Bottez se năpusti la d-na Cozadini, o isbi pe canapea şi îi aplică mai multe lovituri, cauzîndu-i grave contuziuni, iar în urmă s'a dus de s'a bărbierit. A căutat apoi pe amanta sa, cu care apoi s'a dus la locuinţa lor din str. Spancioc, ascunzînd banii într'un coteţ de porumbei.

Acuzaţii sunt asistaţi de d-nii avocaţi T. Stoenescu şi Lascar Tărăbuţă; partea civilă e reprezintată prin d. advocat Buiucliu.

După ce d. preşedinte a luat, pe rînd, interogatorul acuzaţilor, s'a început ascultarea martorilor'

❑ **Universitare.**—D. A. D. Xenopol, decanul facultăţei de litere a stabilit următoarele comisiuni pentru examenele candidaţilor la licenţe:

D-rele Natalia Burada şi L. Rosler, licenţa în filosofie, vor trece-o cu d-nii profesori A. D. Xenopol, I. Caragiani Petrovici, şi Găvănescul, Teohary Antonescu şi Philippide. Iar licenţa în filologie modernă vor trece-o d-rele N. Grigoriu, Elisa C. Severia, d. Al Naum cu d-nii I. Găvănescul, Al. Phillippide şi Xenophon Gheorghiu, sub preşedinţia d-lui Phillpide care va fixa şi zilele.

D-rele Cleopatra Lupu Maria Munteanu d. C. Stamboliu, Andreea Donici, Lucreţia Rădulescu—Preavătz şi Virginia Boldescu, vor trece licenţa în Istorie, cu d. profesor A, D. Xenopol P. Rîşcanu, şi Teohary Antonescu, în ziua fixată de d. Rîşcanu.

— D. A. D. Xenopol va începe examenele anuale cu studenţii facultăţii de litere la 15 Iunie, ora 9 dim.

— Pentru siua de 6 Iunie ora 3 p. sunt chemaţi a trece examenul de economie politică d-nii Scriban Traian, Eugene Decusară, Mircea Serion, Ioan Hotnog, Petrov Mihail şi Eftimie C.

La 7 Iunie ora 3 p. m. Ioan Rîşcanu, Atanasescu St., Nicolau I., Teodorescu M., Gh. Mironescu, I. Apostol, St. Petrescu şi Constantinescu S. D.

La 8 Iunie, ora 3 p. m. Matei Millo, Teodorescu Justin, Lambrino D. Gh. Cuţic D., Grigoriu Teodor şi N. Cadelcu,

Marţi 9 Iunie, Ioan Mitescu, Scorpan, Mogîldea Gh., Dornescu Gh., Hangan D., Lambrino Al., Georgescu Vintilă.

Mercuri 10 Iunie, Nicolescu Octav, Constantinescu T. D., căpitanul C. Petrovici, Otto Huch, Donici Eug., H. Schor, C. Stamate, Beşteley M. C.

— Examenele de geologie şi paleontologie la d. profesor I. Simionescu, vor avea loc dela 20—30 Iunie.

— Mîne urmează a da examen de drept roman I, la d. prof. Burada, — la orele 8 dim. d-nii St. Coroi, Genoi, A. Gheţu, I. Marinescu, I. N. Spiridoneanu, Ed. Zarian, iar la 8 sara examenul de drept roman II d-nii Gabrielescu Titus, Gherasim P. I., Ioaniţiu C. G., Oghină Grigore, Popovici G. G. şi I. Rang.

— D. profesor Philippide va ţine examenele de filologie modernă în ziua de 10 Iunie dimineaţa.

❑ D-na Lucia Gheorghiu, institutoare în Huşi, se află greu bolnavă.

❑ D. I. Codreanu, directorul gimnaziului din Huşi, s'a făcut vinovat de o faptă reprobabilă asupra căreia atragem serioasă atenţie a ministrului instrucţiei.

D. Codreanu a organizat un spectacol teatral, în seara de 31 Mai, în profitul unei escursiuni pe care plănuieşte s-o faca cu elevii—în vacanţă. Directorul a stabilit preţuri foarte scumpe faţă de puterile materiale ale părinţilor şi a silit pe părinţi să cumpere atîtea bilete, cîţi copii elevi aveau în gimnaziu.

D-lui Alex. Mazilu, comerciant, i-a trimis patru bilete a patru lei şi d. Mazilu neputînd suporta o cheltuială de 16 lei, a retrimis biletele directorului, cu rugămintea să-i trimeată din cele mai ieftine.

Foarte enervat de aceasta, directorul, a doua zi după reprezentaţie, şi-a descărcat nervii în mod nepermis pe obrazul copiilor d-lui Mazilu.

A chemat în cancelarie pe Mazilu Toma din clasa I şi Mazilu Gh. din cl. II. După aceea a încuiat uşa şi a poruncit elevului Gh. Mazilu *să tragă palme fratelui seu mai mic.* Elevul refaziind, a fost bătut şi pălmuit astfel de director, că i-a umflat obrazul.

Asemenea faptă nu poate rămînea nepedepsită.

❑ **Judiciare**—Divergînţa ce s'a ivit în privinţa cuantumului ce se cuvine d-nei A. Nanu şi d-rei Florica Muzicescu, din moşia Pomîrla, se va judeca la 15 Iunie de complectul secţiei I-a a Inaltei curţi.

— Curtea secţia I-a a condemnat ieri pe I. Maer Catz la 200 lei amendă şi pe Buium Faibis, din Huşi, acuzat de acelaş fapte l'a chitat.

❑ Parisul în timpul nopţii, restaurantele din Montmartre petrecerile, dansurile etc. tablouri vii ale vieţei nocturne din Capitala lumei sunt fidel redate pe pînza cinematografului din grădina Chateau aux fleurs. In programul, cu desăvîrşire nou din astă seara Joi 4 Iunie se mai cuprind şi două piese teatrale interpretate de artiştii teatrului Odeon, Renaissance şi Réjane. O serbare religioasă în Rusia, la malul rîului Moscova, sunt de asemenea scene foarte interesante cuprinse tot în programul de astă seară, Se succed apoi comedii inedite: O farsă macabră a nepotului, Umbrela lui Anatole, Moneda, toate excelînd prin humorul francez, care înveselesc pe cel mai sombru spectator.

Scene foarte interesante, sunt apoi datinile şi obiceurile Budhiştiilor din India, serbările lor religioase, templele, elefantul sfînt. Aceste animale,—idoli vii ai budhiştilor,—sunt căutate cu cea mai mare îngrijire, băi frecvente, culcuş confortabil etc, şi la un caz de boală, elefantul e îngrijit de toţi medicii şi astrologii—o căutare mult mai mare de cît s'ar da însăşi oemenilor.

Luni 8 Iunie „L'assomair" de Zola; va cuprinde două acte cinematografice jum. de spectacol).

Biuroul „AURORA"
IAŞI Str. BARBOI No. 19
— Se însărsinează cu procurări de acte, copii şi informaţii de la orice autorităţi.
— Mijloceşte vinderi, cumpărări, închirieri şi arendări de moşii, vii, păduri, vile, case etc.
Plasări şi împrumutur de bani pe ipoteci, gajuri, garanţii sigure, cesiuni de cîştiuri etc. **Executări silite.**
Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poştă d-lui **Aurelian G. Nicolau** — Iaşi str. Bărboi 19

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 4 Iunie.

Şedinţa micului parlament

Bucureşti.—Eri la orele 4, a avut loc la ministerul de externe, a doua consfătuire a comisiunei budgetare.

Au asistat 35 d-ni senatori şi deputaţi. Din partea opoziţiei au luat parte d-nii: N. Filipescu şi Mişu Cantacuzino. D-nii Take Ionescu şi Nestor Cincu, care fac parte din comisiunea budgetară, n'au luat parte la şedinţă.

D. *I. Brătianu*, preşedintele consiliului de miniştri, zice că vrea să clarifice scopul convocărei comisiunei budgetare: d-sa zice că nu e vorba de modificarea budgetului, nici ca starea financiară ar fi rea, ci pentru că la anul viitor să se alcătuiască mai uşor budgetul.

D. *I. Poenaru Bordea* zice că a constatat că s'au făcut prea mari cheltuieli. Reforma sanitară şi legea pentru poliţia veterinară, cer cheltuieli foarte mari.

Sunt multe comisiuni, care ar putea fi suprimate. In calitate de preşedinte al comisiunei budgetare, zice d-sa, a intervenit ca să se facă economii, dar intervenţia sa n'a avut nici un rezultat.

D. *Em. Costinescu*, ministru de finanţe, se declară contra egalizărei salariilor, care nu va realiza nici o economie.

D. *Em. Porumbaru* zice că e pentru prima oară cînd s'a dat o deosebită reorganizare ad-ţiilor publice.

D. *N. Filipescu* afirmă că s'au făcut depăşiri de credite îndrăzneţe. D-sa spune că trebue să se facă economii, însă economii dintre acele ce sunt absolut necesare. Reforma ad-tivă e prea costisitoare.

D. Emil Costinescu, face din nou expunerea situaţiei financiare a ţărei şi din nou se declară contra egalizărei salariilor- D-sa spune că noul împrumut se va putea face în condiţiuni mai bune ca cel precedent!

Camera comunelor

Londra.— Lordul Lonodale intreabă dacă dispoziţiile cu privire la evacuarea Cretei de către trupele internaţionale au fost schîmbate.

D. Kinnon Wood, subsecretarul de stat la afacerile străine, respunde, în mod negativ.

HOLERA

Petersburg.—Eri au fost 22 noi cazuri de holeră şi 6 morţi. Totalul bolnavilor este de 96.

Epidemia este în creştere în guvernămîntul Petersburgului.

O alianţă turco-romînă

Constantinopol. — Un articol de fond al ziarului „Tasviri Efchuar". al cărui editor este deputatul Tevfik Ebbuzia, pledează în favoarea unei alianţe turco-romîne.

Serviciul militar în Turcia

Constantinopol.—Camera discutînd legea pentru perseperea impozitelor, a şters din budget taxele prevăzute pentru scutiri din armată.

Ministerul a cerut să se continue a se percepe acele taxe şi anul acesta, de oare ce noua lege militară n'a fost încă votată.

Deputaţii creştini au insistat pentru suprimarea taxei cerînd ca şi creştinii să facă serviciul militar. Camera a adoptat un amendament prin care articolul respectiv capătă o formă vagă cu interpretare vagă.

Cuirasate ruseşti

Petersburg.—Astă-zi s'a început în şantiere construirea a 4 cuirasate ruseşti tip „Dreagnought" de 23000 tone.

Ştire pesminţită

Londra.—Agenţia Reuter comunică că ştirea pe care a dat'o eri, după care detaşamentele de trupe internaţionale nu vor fi rechemate, se bazează pe o reaînţelegere; din potrivă toate trupele internaţionale vor fi retrase.

Situaţia la Constantinopol

Constantinopole.—Un comunicat oficial al ministerului poliţiei zice, că de oare ce liniştea s'a restabilit în Constantinopole, comunicaţia pe străzi noaptea este din nou permisă.

Declaraţiile d-lui Buelow

Berlin.—Se dă cetire proectelor de impozite suplimentare.

Principele Buelow ia imediat cuvîntul şi începe prin a explica poziţia sa faţă de marele partide din Reichsfag.

Respinge acuzarea că n'ar fi ţinut samă de negocieri de centru, în chestiile financiare. Nu m'am gîndit, a zis el, a apropia programul liberalilor, dar colaborarea partidelor liberale în marile alcătuiri legislative, este absolut de dorit în interesul liniştei şi desvoltărei sfinte a Imperiului. Cancelarul reaminteşte cum Bismark, realizînd uniunea germană, a făcut nu numai pacea cu liberalii, dar a acordat o mare influenţă ideilor liberale, atît în epoca de fundare a Imperiului, cît şi în chestiile de legislaţie.

Cancelarul arată apoi că trebuie să se recunoască că vindecarea boalei financiare, de care suferim, nu este cu putinţă fără o puternică doză de impozile asupra alimentelor.

Se ocupă apoi de politica partidului conservator contra impozitului. Acel partid îşi sapă singur groapa, dacă nu înţălege exigenţele timpului şi dacă părăseşte de bună voie la timp, poziţiuni care nu mai pot fi apărate.

D. Buellow conchide zicînd că e o datorie de dreptate şi o necesitate socială şi politică, ca noile impozite să fie suportate în cea mai mare parte de acei ce dispun. Insist asupra impozitului pe moşteniri, de oare-ce el isbeşte în mod proporţional ori-ce fel de posesiune.

Termină arătînd că de două săptămîni ziarele se agită pentru a şti dacă pleacă sau rămîne la postul seu. „Rămîn atîta timp, a zis d. Buellov, cît Majestatea Sa va socoti că colaborarea mea în politica externă şi internă a ţărei este folositoare pentru imperiu şi atîta timp cît voiu crede că pot lucra în mod folositor.

Alegerea consiliului superior al magistraturei

Bucureşti.—Inalta Curte de Casaţie, întrunită în secţiuni unite, a ales astă-zi pe d nii consilieri Prodan, Cuculi şi Iulian, ca membri în consiliul superior al magistraturei şi pe d. Giuvaru, ca supleant.

Curtea de Apel a ales pe domnii: Oscar Nicolescu şi Stambolescu, membri şi G. Buzdugan, supleant.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Soulli, vila Grierul.

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac**, recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

La cofetăria „Comercială"
De inchiriat Seral un salon cu preţuri foarte convenabile, pentru **bal, nunţi şi logodne.** A se adresa d-lor Gh. Iane şi Cristea Ioan vis a vis de Banca Agricolă str. Ştefan cel Mare. 37

Teodor Stoienescu
Fost procuror de Curte
AVOCAT
Iaşi 17, str. Vechie
(poarta bisericei Bărboi).

Dr. Benno Th. Stenner
fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.
Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.
Iaşi str. Muzelor No. 40

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Ripa galbănă)
Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux
Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Curăţenia cea mai perfectă.
Müller

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 123

Dr. H. Solomovici
Specializat în clinicele din Berlin — şi Paris —
Pentru boale de:
Nas, gât şi urechi
Consultaţiunile de la 9—11 şi 3—6
Str. Golia 67 (casele camerei de comerţ)
Instalaţiune pentru massaj vibrator electric

Vaccinări şi Revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. Golia 12

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELI

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) — De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

PONDOIR déposé
Prix 6f 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS en FONTE INOXYDABLE
Prix 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc
Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES GARIEL 2ter quai de la Mégisserie PARIS
Cloture de Chasse, le mètre... 0f 22
Chassis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 4 50
Porte-Bouteilles pour 72 Places..... 7 »
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa la mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuțchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoștiința intinsei sale clientele și în special D-lor

Antrepenori, Arendași și Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru și Cărămizi refractare, POMPE, Țevi, Robinete

și toate accesoriile pentru

Instalațiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier și Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă și fier pentru cladiri etc. etc.

Mașini agricole și Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ȘI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu prețurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societăței peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și

Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia București

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni și Joi

Grădina complect reînoiată și amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Prețurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Terasa 1 leu 25 b, Arena 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, prețurile pe jumătate și începutul la 5 ore p. m.

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f 30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BUNCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. și 7—9 seara

TITUS LAPTEȘ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărboi No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. și 4—6 p. m.

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîștigà in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute doua-zèci și două Mii de Lei

Grăbiță vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Garantez serviciu cel mai Prompt și conștincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iași Strada Primăriei No. 17.—Instalație cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iași.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 743 – Sîmbătă 6 Iunie 1909

Armonizarea salariilor

Micul parlament—cum i se zice comisiei budgetare din vacanță—a luat în discuție între altele și chestia armonizărei salariilor.

Armonizarea salariilor! Un ideal de îndreptățire socială, luîndu-se în vedere condițiile de primire, munca prealabilă depusă pentru a ocupa slujba, serviciile depuse, rolul social al serviciului dat.

Nimic din toate acestea n'avem astă-zi.

La alcătuirea budgetelor s'a avut pînă acum în vedere numai rațiuni politice pe departamente, nu proporționalizarea funcțiilor din punct de vedere al rolului lor în stat.

Ca idee chestia pusă în discuție de comisia budgetară e un succes pentru corpul didactic, căci el s'a făcut ecoul acestei idei, ce-și are azi curs oficial. Insuși ministrul președinte d. I. I. Brătianu s'a făcut apărătorul acestei idei cu toate greutățile momentului, căci în atmosfera de salarii nu trebue văzută nici reducere de lefuri, nici risipă, ci o dreaptă întocmire a serviciilor publice.

Reducere de salarii; dar care e nebunul să încerce astă-zi o asemenea operă! Reducere de slujbe inutile și gras retribuite! Da.

Partidul liberal a îngreuiat budgetul statului cu 40 milioane salarii pe an pentru servicii nu numai neabsolut trebuitoare, dar și gras plătite și prisoselnice.

Ca să vadă cetitorii în mod viu acest lucru, vom lua pe departamente slujbele din nou create cu salarii de la 500 lei în sus; salarul de 500 lei reprezentînd în parte pe cei mai bine retribuiți în stat.

Cînd d. Costinescu a cerut în comisia budgetară că îi trebuesc 5 milioane economii de la salarii nu s'a gîndit să mai facă apel la vre-o curbă de-a lui Haret, ci singur a rămas convins, că în ultimii 2 ani s'au creat slujbe mari și de prisos, cari ar putea fi tăiate fără să țipe oamenii, căci s'au plasat oamenii nechemați, cari nu fac nimic, cari nu pretează statului mai nici un serviciu, și încasează cele mai mari lefuri.

Liberalii s'au specializat de data aceasta în asemenea creări inutile, mai ales că aveau de hrănit elemente noui, dornice pentru budgetul statului.

Putea-va întreprinde guvernul liberal acest lucru? Nu; n'are nici autoritatea morală, de a o face, nici interesul. N'are autoritate morală, căci a dat dovadă că e patron al cartelurilor și a sporirei slujbelor în mod nesăbuit. N'are interesul, căci și-ar lovi proprii săi partizani, bine plasați, bine plătiți, ce să le pese lor de nevoile publice!

Contra acestei risipe în banul public ministrul de finanțe a cerut o reducere de aproape 5 milioane. Stăpînit de grija unui an rău financiar, sfâșiat de spectrul unui deficit, după 9 ani de excedente; amenințat de o secetă mare, cu toate ploile ce au început să cadă și să îndrepte recoltele și ținețele, totuși cere 5 milioane de economii prin reduceri de slujbe prisoselnice.

Doi miniștri trebue să fi holbat ochii mari la d. Costinescu, cînd le-a cerut reduceri de slujbași, căci cerința ministrului de finanțe îi viza pe dînșii!

Erau d-nii Ionel Brătianu și Toma Stelian.

Deci pe față și peziș ministrul de finanțe e în contra întregei politice de guvernare a premierului și a logofătului dreptății.

Ca în fața unei comisiuni întregi budgetare, unde erau și membri marcanți de ai opoziției, să vină un ministru, și un ministru de talia d-lui Costinescu în situația lui excepțională de astă-zi și să afirme că s'a prea umflat budgetul cu creări inutile, înseamnă că raporturile politice dintre membrii guvernului sunt destul de întinse, ca să nu se rupă cît de curînd.

Și întrucît d. Costinescu avea sau nu avea dreptate stă dovadă budgetul.

Să-l examinăm.

Cu salarii de la 500—599 lei s'au sporit 60 slujbe, cu o cifră budgetară de 269,154 lei.

Cu salarii de la 600—699 lei s'au sporit 383 slujbe, din care 299 sunt numai la ministerul de justiție al d-lui Toma Stelian, iar cifra budgetară e de 2,776,102 lei, din aceștia d. Toma Stelian mănîncă 2,162,880 lei!!!

Cu salarii de la 700—799 lei s'au sporit cu 81 slujbe cari reprezintă 648,188 lei.

Cu salarii de la 800—999 lei s'au sporit cu 190 slujbe cu un spor de 2,039,364 lei.

Iar de la 1000 lei în sus s'au sporit cu 71 de slujbe, cari reprezintă un spor de 1.234,884 lei.

Deci, d. Costinescu știa în momentul cînd cere de la colegii săi ca să reducă slujbele, că s'a încărcat budgetul statului cu 601 slujbe gras retribuite, iar ca spor budgetar în sumă de 6,965,692 lei!! Și încă în această sumă nu intră creațiunile de slujbe de la ministerul de interne dintre 300—499 lei salar lunar în suma de 2.500.000 lei.

Deci numai 2 ministere, din cele mai vizate au încărcat budgetul țării cu 5 milioane în slujbe mari, de discutat în privința utilității lor.

Asta trebue să știe țara, că încărcătura cea mare, nu e în crearea slujbașilor mici; ei satisfac o nevoe a mecanizmului statului. Cangrena cea mare e că s'a creat din considerente *pur* politice slujbe mari și multe cari apasă cu milioane budgetul.

Cați din cei 601 slujbași din nou creați, trebuesc în adevăr statului, și cîți pot fi suprimați? Singur d. Costinescu ne dă norma. Cînd el cere reduceri de 5 milioane dă a înțelege, că din cei 601 slujbași pot fi reduși fără nici o mustrare 423 slujbași, rămînînd folositori statului numai 178 slujbași!!

Și are de ce să se uite chiondorîș, d-nii Toma Stelian și Ionel Brătianu, căci cele 5 milioane erau tocmai cuantirea operei lor de reformă judecătorească și administrativă.

Iată dar, ce chestii complicate rădică în sine chestia armonizării salariilor! Face-se-va? Noi nu credem!

Gh Ghibănescu

Budgetul colectivist

Manevrele de toamnă au fost contramandate din motive budgetare; ministrul finanțelor, în ședința de alaltăeri a așa zisului mic parlament, a fost și mai categoric, de cît în prima ședință; d. Costinescu a declarat că fondul de rezervă a fost atacat, că împrumutul de o sută milioane, pentru acoperirea deficitului, trebue făcut și mai trebue făcute cinci milioane economii prin suprimări de funcțiuni, pentru acoperirea anuității împrumutului ce se va face.

Complexul acesta de fapte invedează un adevărat faliment. Căci, fără a crede că contramandarea unei manevre de toamnă este întru cît-va o nenorocire, este, însă, evident, că asemenea contramandare, pentru motive budgetare, pentru economii, sau, cum ie în specie, fiindcă statul n'are cu ce acoperi cheltueli de manevre, în asemenea împrejurări faptul este extrem de grav. Este extrem de grav și prin faptul că ne va pune în lumină foarte rea în afară, și prin acela că, în materie de armată, economiile nu se fac decît la extrem.

Apoi ministrul a declarat că însuși fondul de rezervă a fost atins, ceea ce explică natural că toate celelalte capitole au fost mîncate, că s'a ajuns a mînca din banul pus la o parte în pușculiță, sau la cioraр — și cine nu știe starea precară în care ajunge cineva, cînd este nevoit să pape economiile.

Suntem dar în plină criză financiară și ea va avea de efect scumpirea banilor. De ce am ajuns în această stare?

La 1 Aprilie s'a încheiat anul financiar cu excedent de peste două zeci milioane. S'a întrebuințat o bună parte a excedentului pentru diverse cheltueli de lux și după două luni de la încheierea anului financiar—suntem în adevărat faliment.

D'intr'un condeiu ministrul vrea să radă *cinci milioane* **din budget și faptul explică cu cîtă largeță s'a risipit banul public.**

Partidul liberal care are atîtea mari pacate în această guvernare de doi ani, arată acum că a mers pînă în fundul sacului averei publice.

E un adevăr vechiu, că fie care trecere a colectiviștilor la putere, a însemnat jaf și risipă și îmbogățirea clientelei.

Și acum ei continuă să guverneze, cu același sistem, chiar în secolul XX.

Și vor încă să se remanieze, ba chiar să se complecteze!

CATE VA NOTE

D. doctor M. L Stroe s'a stabilit în București, strada Justiției 16. Circulări redactate în stil de „Birt frances", anunță faptul stabilirei doctorului în zisa uliță. „La ori ce oră, ziua și noaptea, scrie doctorul, mă puteți chema: voi fi exact.

După aceea semnează, cu profundă stimă, firește și își declină sub titlurile: medic al soc. Generala; al societății „Roman"; medic al d-lui G. Panu, G. Meitani și medic de casă al mai multor familii distinse.

D. doctor Stroe mai asigură că a practicat la clinica profesorului Noorden, dar nu spune dacă a învățat acolo să fabrice asemenea circulări.

TOT d-l HARET

In ciuda *Liberalului* tot dl. Haret e la ordinea zilei. El a plecat la Ems, *în Franța* —cum zice Voința— dar a lăsat în urmă-i destule boațe ca să nu se vorbească de el și ale lui.

O nonă măsură chemată de a eluda legea pensiilor prin proteguirea favoriților săi. Iată de ce e vorba!

Se știe că profesorii secundari sînt legați de cîte o catedră, socotit bugetar la 12 ore pe săptămînă. Legea nouă de la 1898 prevedea ore suplimentare cel mult, pentru favoriții regimului, plătindu se pînă la 80 lei grupa de 4 ore suplimentare. Atîta!

S'au favorizat însă cîți-va din vechii profesori, cari au intrat în învățămînt înainte de 1898, că au putut capata cîte 2 catedre. In 1900 cînd dr. Istrati a prezentat legea Invățămîntului avea gata în ghiozdanul lui de ministru proectul de lege prin care reducea la jumătate leafa celei de a doua catedre. In tabloul întocmit erau 28 profesori fericiți cu 2 catedre.

Sistemul legal era că profesorul cu 2 catedre se bucura de leafa și gradația ambelor catedre, iar ajuns la pensie se bucura numai de pensia de la o catedră și pierdea reținerea celei de a 2-a catedre.

Iașii prin excelență posedă cel mai mare număr de profdsori cu 2 catedre de la stat.

Iată cîteva nume:

Teodor Vasiliu, profesor de istorie, la 2 catedre, I. Praja profesor de matematică la 2 catedre, St. Popescu profesor de matematică și geografie și agregat la Universitate.

Gh. Ghiorghiu, profesor de matematici la 2 catedre, A. D. Atanasiu maestru și profesor de desen. Ilie Burghelea maestru de desen și gimnastică, Aurescu și Mezetti profesori și maeștri de muzică. Apoi alți profesori cu școala militară: I. Mitru, Severin, I. Paul, D. Pompeiu, M. Carp etc.

Deci numărul trece de 10!

Tot 2 catedre are și d. D. A. Teodoru secretarul general la Instrucție.

Ce și-a zis dl. Haret? Cum ar putea înlesni pe prietenii săi profesori cu 2 catedre!

De o parte secretarul general, de altă parte deputatul profesor! S'a plănuit ca să treacă în o singură rubrică în state cele 2 catedre ale profesorului titular. De pildă d. T. Vasiliu-Raki cu cele 2 catedre de Istorie la liceul Internat și Externat, trecut cu 720 lei leafă plus 432 gradații—dacă are 4, fac un total de 1152 lei lunar, din care scăzîndu se 10% pensia adică 115.20 lei, rămîn buni 1036. 80 b. Mai scăzînd 3% taxa pe salariu fac 31 lei, adică de primit bani buni 1005 lei bani 80.

O dată înscrisă această leafă unitară ea va da drept la pensie de maximum 700 lei, după lege.

Toate statele de prezență ale profesorilor pe luna curentă au fost făcute așa, cu cele 2 catedre concentrate în una, ca să nu se mai știe de rostul catedrelor două.

Vedea-o-vom și pe aceasta, căci ce nu mai născocește crierul d-lui Haret!

***

Discursul d-lui TAKE IONESCU

Rostit la marele banchet al partidului conservator-democrat din Tîrgoviște în ziua de 31 Mai 1909.

— După notele stenografice —

Domnilor,

Nuași fi putut să fiu prilejul marei emoțiuni a lui Caragiale, cel mai mare artist pe care l-a produs neamnul nostru, (aplauze prelungite ovațiuni entuziaste), dacăași putea să nu fiu adînc mișcat de cuvîntarea lui călduroasă, de acel zbor către ideal care a însuflețit cuvîntarea lui. (Aplauze prelungite și îndelung repetate.

D-lor, Tîrgoviștea de sute de ani a încetat să fie capitala administrativă a Romîniei, și de trei săptămîni a devenit capitala ei politică. (Aplauze).

Rînd pe rînd cele trei partide politice, și ca să fiu drept, matematic, cele două partide și jumătate ale Romîniei, (aplauze prelungite), toate răspunzătoare de mer ul țării acesteia, 'și-au ales Tîrgoștea ca să-și spună cuvîntul lor la sfîrșitul unei campanii și la începutul une alteia. (Aplauze prelungite).

Au venit aci unde au crezut că secole de tradițiuni strămoșești, suveniruri de victorii și de răspunderi, le vor sta strajă dinaintea fanteziei, și-i vor sili să nu spună de cît adevărul așa cum se reflectează în mintea lor serioasă și îngrijită. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Ei, d-lor, am avut o adîncă decepțiune cînd am citit cuvîntul liberalilor, cînd am citit cuvîntul junimiștilor. Nu era nevoe să vină la ruinele vechei capitale pentru ca să coboare viața noastră politică la o chestiune de tîrg. Căci ce au spus și unii și alții?

Unii v'au spus că vor sta la putere,

Unii v'au spus că vor sta la putere, alții v'au spus că ver veni la putere. Nici unii nu v'au vorbit de cele înălțătoare, toți s'au tîrît pe pămînt. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni).

Ca să spună cele ce au spus d-lor, puteau să se învîrtească pe lîngă pivnițele băncei unde cam își așează junimiștii speranțele; nu aveau nevoe să vină în Capitala Voivozilor de odinioară unde nu s'au plămădit nici combinațiuni de afaceri, nici lingușiri de rînd, nici învoeli pentru successiuni la putere cu acoperirea păcatelor unora, pentru creditarea păcatelor altora (aplauze), unde a fost o viață primitivă, da, dar o viață curată cu temerea unei ființe supreme așa cum o pricepeau etc, etc...)

Cum ași putea dar, cum 'mi-ar fi posibil d-lor, ca împreună cu dv. să mă ridic în sferele unde bat sufletele d-vs.? Cînd am s lupt cu oamenii cari se tîrăse pe pămînt, sunt dator să-i urmez pe pămînt. (Ovațiuni).

V'a spus unul că va sta la putere și așa de puțin v'a spus pentru se va sta la putere. V'a spus numai că va sta la putere, pentru că astăzi nu se mai află su cavaleria și cu artileria. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Dacă acesta li este idealul pentru conducerea acestui popor, am dreptul să vă spun, sărac ideal și mai sărac servitor de ideal! (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni prelungite).

Da d-lor, nu se mai află cu cavaleria și artileria, pentru că cei în contra sărora era nevoie de artilerie și cavalerie sunt la putere. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Incolo, d-lor, ce v'a mai spus? Am citit și nu prea am găsit. Unui prieten care mă întreba: rău sau bine, cum a fost? 'I-am spus, nici rău nici bine, n'a spus nimic. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni).

Uitam! L'ați auzit spunînd că este popular. E popular cînd la toate alegerile nu ajunge nici 30 la sută din voturi? Cum d-lor? Veți vedea imediat: „sunt popular fiind-că reprezint o concepție pe care nu o prisepe veșinta națională, am autoritatea morală care este deasupra națiunei și puțin mă interesează voturile alegătorilor".

Dar atunci dacă el reprezintă forța morală, țara electorală în schimb este forța imorală. Un asemenea limbagiu îl primesc de la Nicolae Pavlovici, nu'l primesc de la un șef de partid liberal.

Plîng adînc pe șeful partidului liberal care are concepțiunea că atunci cînd urmărești un ideal moral, fatal te găsești în deosebire cu masa națiunei, și vă zic că dacă acest popor așa de jos este încît atunci cînd deoparte se înalță steagul moralității el se pune de partea cealaltă, (Aplause), ei bine, atunci nu mai este viitor pentru asest popor, atunci degeaba mai facem politică în această țară. (Aplause prelungite și îndelung repetate, ovațiuni).

Ce ne-a mai spus d-lor? S'a ocupat de armată și vorbind de afacerea nenorocită de la Giurgiu ne-a spus că nu sînt două mentalități, una civilă și alta militară și că atunci cînd fîlfîe steagul ne bate inima la toți.

Așa ar trebui să fie, dar eu eram în Cameră în ziua cînd steagul n'a făcut să bată inimile dumnealor atunci, cînd pentru a dărîma un ministru incomod cînd pentru a se scăpa de un ministru incomod, s'a tîrît în noroi prestigiul militar al țărei. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

E rău să te plîngi de anarhia unor ofițerași cari primind exemplul anarchiei de sus, s'au purtat și ei anarhici ca și cei de sus. (Aplause prelungite și îndelung repetate).

Ne-a mai spus d-lor, că va face remanierea cînd va găsi cu cale. Compliment pentru cei cari erau la masă, căci remanierea însemnează că unii dintre ei se vor premeni, și nu se primenesc de cît rufele cari au slujit și cari nu mai pot sluji.

Are însă dreptate d-lor; țara nu are nici o curiositate, în privința remanierei. Țara e convinsă că ori pe cine va scoate și că ori pe cine va pune, tot așa de slab va fi rezultatul, dar țara are un drept, și acest drept al ei este imprescriptibil; țara are dreptul să zică că nu este permis ca resboiul și treburile din afară să stea fără represintanți ori cît de slabi, or cît de inferiori ar fi acești represintanți căci la alt ceva mai bun țara nu se mai așteaptă cît va fi partidul liberal la guvern! (Aplause prelungite și îndelung repetate, ovațiuni entusiaste).

Și atunci d-lor, ce a rămas ca să explice de ce are să stea partidul liberal la putere? A trecut Europa, printr'o criză cum nu a mai fost de 30 de ani, și Romînia a eșit... cum a eșit? A eșit teafără, nu e așa? Eu nu știam că criza din urmă compromisese Romînia, nu știam că era posibilitate pentru Romînia să iasă țîrbită!

Știu d-lor, că a fost o chestie în care putea să iasă țîrbită, era chestiunea Dunării, dar aceia era provocată de guvernul liberal! Și dacă în urmă grație imprejurărilor că nu s'a mai strîns un congres din care să iasă Dunărea țîrbită, aceasta este un merit negativ, iar nu un merit pozitiv cu care să se laude primul ministru. (Aplause prelungite și îndelung repetate.

Așa că d-lor, din partea acelora cari vor să'mi explice de ce vor sta la putere nu am priceput absolut nimic. Din potrivă, este așa de simplu să pricepem de ce numai poate să stea la putere. Nu pot să stea la putere pentru că reprezintă anarchia în guvern și risipa în finanțe. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Nu poate să stea la putere un guvern în care domnește o absolută anarchie, un guvern în care ministrul instrucțiunii publice calcă peste restul de demnitate al Senatului, zic rest de demnitate, fiind-că vreau să fiu politicos cu un guvern sfîrșit, nu poate să stea la putere un guvern în care ministrul de justiție își calcă propriului lege din lăcomia de a umple cît mai mult scaunele judecătorești. (Ovațiuni prelungite și îndelung repetate).

D-lor, spuneam că nu mai poate să stea la putere, și acum mă veți întreba: dar dacă va pleca? Aci intrăm, domnilor, în politica jumătății de partid. Jumătatea de partid nu mai știe de cît o singură vorbă, și vă mărturisesc că dacă veș a să le respundă, d. Brătianu, nu putea ușor să le spună: ce să mă ocup de meritul nostru de a sta la putere, cînd văd starea păcătoasă a d-voastră, a opoziției; în loc să vă ocupați de greșelile noastre, vă tîrguiți ca la un tîrg ordinar, cine are să moștenească, căci asta vă este politica de un an de zile: „o să venim la putere". Da, aceasta este partea necurată a politicei junimiste! (Ovațiuni). Nu este vorba să vă dovedească, că au dreptul să vină la putere, vă afirmă că au să vină, ca să vă momească să mergeți după dînșii.

Ce este această concepțiune de Bizanț? Ce este această concepțiune orientală? Ce este această propagandă: nu aveți nimic de urmărit cu democrații, pivnița cu con-

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei)

serve este la noi, veniți la conserve! (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Da, d-lor, vă mărturisesc, d. prim-ministru ar fi putut dintr'un înalt dispreț să spună: opoziționea care nu are altă preocupare de cît cum și cine are să se îmbrace în hainele noastre lepădate, o asemenea opozițione nu are dreptul să se ocupe de păcatele noastre! (Aplauze prelungite).

Ei, domnilor, în afară de lîngă această opozițione tărîtoare, mai este și o altă opozițione mai vie și mai sănătoasă. (Ovațiuni prelungite).

D. Filipescu a întrebat aci la Tîrgoviște: să spună Take Ionescu că este sigur că are să vină la guvern după liberali. D-lor, nu am să spun lucrul acesta, căci ar fi în același timp o necuviință față de Rege, și o înșelăciune politică la adresa țării. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni).

O necuviință față de Rege, căci dacă eu v'aș afirma că știu că am să viu la putere, ar însemna că am o înțelegere pe dedesubt cu Regele, ar însemna că pe cîtă vreme M. S. își dă încrederea lui partidului liberal, căci altfel n'ar fi liberalii la guvern, s'a înțeles pe sub ascuns cu mine. Eu nu pot aduce în contra Regelui o astfel de acuzațiune. (Ovațiuni prelungite și îndelung repetate), cum nici pe mine, șef de partid, nu pot să mă văd într'un astfel de rol. (Aplauze prelungite, ovațiuni).

Loialismul meu față de Rege este bizuit pe concepțiunea atitudinei unui om liber în fața unui Suveran respectat și iubit. (Ovațiuni prelungite).

Regele este Suveranul tuturor și al liberalilor, și al conservatorilor democrați și al junimiștilor și al nenumăraților romîni neînregimentați în nici un partid, și al trecutului cari stă ca o datorie sfîntă pe capul nostru și al generațiunilor viitoare cari au dreptul la o moștenire glorioasă, iar eu nu sunt de cît un slujbaș al intereselor de astăzi ale Romîniei neavînd altă putere de cît încrederea d-ooastră, (ovațiuni entuziaste prelungite), dar respecînd această încredere fără să o tracfichez nici odată, fără să o scobor nici odată în nici un fel de intrigă. (Ovațiuni entuziaste.

Iar dacă totuși d-lor, v'ași spune, știu că am să vin la putere, ași face o eschrocherie politică, căci ar fi să vă momesc să mergeți după noi, nu fiind-că credeți că reprezentăm nevoile țărei, dar pentru că reprezentăm bucuriile paradisului terestru (ovațiuni prelungite și îndelung repetate).

Nu, nu pot să vă arăt nici o Italie bogptă de cucerit; n'am nimic de cucerit alt-ceva de cît munca pentru binele țărei! (Ovațiuni).

Și cînd d. Filipescu spune că dînsul știe că va moșteni guvernul, cînd prin urmare, afirmă că d-sa va fi încasatorul favorurilor regale probabil, pentru că a fost vecinicul vrăjmaș al autorităților regale, (Ovațiuni prelungite), cînd dînsul spune că știe cum că dînșii vor ven probabil pentru că a știut să ceară; cînd ast fel d-lor scoboară și pe Rege, vă scoboară și pe d-voastră și scoboară și partidul căruia aparțin, eu zic să rămînă fericiți pe acest drum pe care conștiința și demnitatea mea mă împedică să calc. (Aplauza prelungite și îndelung repetate, ovațiuni).

Dacă însă mă întrebați d-lor ,alt-ceva dacă mă întrebați: am eu convingerea că am dreptul să viu eu la putere? Vă răspund da, da, am această convingere. (Aplauze).

Dacă mă întrebați alt-ceva, am eu convingerea că este în interesul țării să venim noi la putere? Vă răspund da. (Aplauze prelungite).

Dacă mă întrebați d-lor, am eu convingerea că ar fi spre paguba țării și a dezvoltării ei normale ca să nu venim noi la putere, vă răspund da, am această convingere. (Aplauze prelungite și îndelung. repetate).

Dacă mă întrebați d-lor, am eu conștiința de care ne-ar fi soarta dacă nu em veni la putere? Vă răspund da. am această conștiință! (Aplauze prelungite și îndelung. repetate). Restul d-lor nu mă privește.

D. Olănescu a spus aci, la o întrunire, că conservatorii cari au avut nebunia să mă urmeze se vor reîntoarce.

O voce: Și-a bătut joc de ei. (Mare ilaritate).

D. Take Ionescu: O cunoașteți această istorie, o cunoașteți! Intr'o vreme eu eram bun și cine era cu mine era ticălos. Acum s'a schimbat problema, fiind că suntem mulți, voi sunteți buni iar eu sunt ticălosul. Numai un lucru este periculos eu cu d-voastră și d-voastră cu mine. Aceasta este insuportabil! (Aplauze prelungite și îndelungate repetate, ovațiuni).

Și de aceea d-lor, d. Olănescu a spus că eu sunt o cometă, care ca ori ce meteor va dispare de la orizont.

D lor, d. Olănescu a fost slab în astronomie! (Rîsete).

O voce: A fost prefect liberal.

D. Take Ionescu: Meteorii sunt accidente atmosferice, a voit să zică meteorit ori stea căzătoare. Ei bine d-lor, d-sa se înșală! Stelele căzătoare vin din văzduh și dispar în văzduh, cometele sunt astre cari dacă nu sunt în stare perfectă, totuși au o revoluțiune cunoscută și care poate să fie determinată de astronomi ca și a celorlalte corpuri cerești.

Eu nu pot să le întorc politeța căci nu este nici unul dintrînșii pe care să-l pot compara cu stelele, nu este unul dintr'înșii despre care să vă pot spune că trăește în ceruri, cînd eu știu că toți trăesc pe pămînt. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Pentru partidul nostru primesc nu ca o critică, dar ca un mare compliment, că nu ne mulțumim cu viața terestră și că sufletele noastre se ridică cît mai sus. Da, d-lor, în regiunea astrelor merg aspirațiunile noastre. Noi călcăm pe pămînt dar cu sufletul în ceruri. Căci dacă n'ar fi așa, n'am merge mersul nostru! (Ovațiuni prelungite și îndelung repetate).

S'au coalizat în contra noastră și se vor mai coaliza în contra noastră, dar cu cît se vor coaliza pe pămînt, cu atît mai sus se vor ridica sufletele noastre! (Ovațiuni). D-lor, în această operă dacă vom fi învinși, nu vom fi primii idealiști care au încercat să cucerească o viață nouă și au fost striviți. Dacă îmi dați să aleg între soarta oamenilor cari se mulțumesc cu viața de toate zilele, fără ca nici odată să se ridice mai sus, și soarta idealistului care mergînd pe pămînt vrea să ridice pămîntul spre cer, prefer această soartă, ori-care i-ar fi riscurile. Primesc ori ce riscuri decît să mă tîrăsc pe jos, fără ca odată ochii mei să se deschidă, fără ca odată sufletul meu să se înalțe spre acele mari idealuri pe care le așteaptă acest popor, și fără care, credeți-mă, toată mișcarea noastră politică, toate serbările noastre, toate trudele noastre, ar fi o trivială, o meschină comedie, care nu ar merita atențiunea d-voastră. (Aplauze prelungite și îndelung repetate.

Dacă, d-lor, — și cu aceasta voiu încheia, — pun așa de sus menirea partidului nostru, este pentru că noi nu suntem moștenitorii risipitori ai unei averi cîștigate de alții, și nu suntem nici creațiunea unui accident. Noi suntem creați de dv., noi suntem organe ale vieței dv., noi suntem așa de mult opera dv., încît din soarta partidului nostru voiu judeca și soarta acestui popor. (Urale prelungite și îndelung repetate).

Pentru prima oară ați creat ceva singuri. Dacă ați creat o mare ticăloșie, păcat de această țară și mare decepțiune pentru noi toți, iar dacă ați creat o forță, eu nu mă simt decît directorul ei, iar nu stăpînul ei. (Urale prelungite și îndelung repetate). Această forță a făcut-o neamul românesc pentru desvoltarea lui în toate direcțiile și această forță nici nu o voiu închina-o, nici nu o voiu scoborî-o, căci dacă a-și face-o, a-și fi trădătorul d-voastră, a-și fi trădătorul neamului romînesc, căruia i-o datoresc. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, urale).

Fiindcă, d-lor, la această națională zămislire, Dîmbovița 'și-a luat partea ei cea frumoasă, partea ei în raport cu răspunderile unui trecut glorios, eu închin bînd în sănătatea conservatorilor-democrați din Dîmbovița, a celor de față ca și a celor absenți, a celor mărturisiți ca și a celor nemărturisiți cari, credeți-mă, că sunt și mai numeroși, a celor mici ca și a celor din frunte. Beau și în sănătatea lui Vasile Dimitropol care din ceasul dintăiu și pănă astăzi a întrupat ideile d-v, inima d-voastră și aspirațiunile d-v. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni fără sfîrșit).

Litere-Științe-Arte

Pierde-vară. — Cu ocazia recentului discurs academic, al d lui Duiliu Zamfirescu, s'au adus acuzări celui mai popular și mai alintat dintre scriitorii noștri moderni, Gheorghe Coșbuc. Se poate să-i lipsească „miragiul", cum afirmă poetul Duiliu Zamfirescu. Dar cu ocaziunea apariției în excelenta *„Bibliotecă romînească Socec"* a volumului „Ziarul unui pierde vară" nu putem în deajuns recomanda de a se pune în mînile tineritului volumașul acesta. E cea mai fecundă sursă de optimism sănătos și frumusețile poetice abundă la fel cu imaginile plastice, de la prima pagină chiar:

Ca lacrima-i limpede cerul
Și-aproape de ziuă. Frumos
Stă 'n mijlocul bolții Oierul,
Luceafăru-i gata s'apuie
Iar Carul spre creștet se suie
Cu oiștea în jos
Și doarme și apa și vîntul
Iar spaima și oștile ei
Țin mort, sub călcîie pămîntul.
Și-atîta e roua ce-o plînge
Cîmpia, că'n palme-o poți strînge
Ca'n cupă s'o bei.

Cu tot titlul său frivol, volumul cu titlul Coșbucian: „Ziarul unui pierde vară, e o lucrare clasică.

*

Campanila din Veneția una din gloriile arhitectonice ale poeticei Veneții dărămată pe jumătate la 1902, se reconstruește acum și se depune tot zelul pentru ca lucrările să fie terminate cît mai repede.

Venețienii sunt încîntați că-și resapătă faimosul turn din al cărui vîrf de 99 metri înălțime, se desfășură o priveliște asupra mărei și a orașului.

Tot odată va fi reconstruită și Loggeta lui Sansovino, dărăpănată și acoperită în parte de dărămăturile Campanilei.

Piața St. Marc își va relua ast-fel vechiul ei aspect și va continua a fi marea atracție a călătorilor străini.

*

S'au făcut experiențe de telefonie fără sîrmă între încrucișătorul Condé și Arsenalul din Paris, la depărtare de 166 klm. Electricitatea atmosferică n'a adus nici o turburare. Departarea e ca de la Nisa la Corsica.

*

Mite Kremnitz scriitoarea berlineză atît de populară la noi prin colaborarea ei la „Memoriile Regelui" și la unele opere ale Carmen Sylvei publică un nou roman cu titlul: „Ist das—das Leben"? Aceasfa să fie viața?"

*

Doctor Iohan Nepomuk Sepp Nestorul tuturor profesorilor universitari, istoric al artelor și politician bavarez clerical, a încetat din viață în München în vrîstă de 93 ani.

*

Ministerul cultelor din Berlin dînd urmare acuzațiunilor consilierului sanitar Friedman, anchetează cazul unui număr de medici între care și somități științifice cari plătesc unor intermediari pentru recomandarea pacienților.

Cu toate însă că sunt în joc și medici de înaltă valoare științifică ministrul este hotărît să ancheteze cu severitate și în caz de dovedire a abuzurilor să ice măsuri în consecință.

Cum se pare că ar fi inculpați și profesori berlinezi se așteaptă la senzaționale... destituiri.

*

Ministrul artelor și știinților din Belgia, a refuzat expunerea bustului lui Zola în sala museului din Bruxelles.

Bustul este sculptat de Meunier, unul din cei mai de frunte maiștri ai școalei belgiene și înlăturarea acestui maistru strălucit nu se poate explica în Bruxelles.

Nu știm însă dacă vina e a sculptorului sau a medelului.

Informații

❑ **Consiliul superior al magistraturei.** După cum ne-a comunicat ieri corespondentul nostru din București, înalta Curte a ales, în consiliul superior al magistraturei, pe domnii consilierl Prodan, Cuculi și Iulian și pe d. Giuvaru, supleant; iar Curtea de Apel pe domnii; Oscar Niculescu și Stambulescu și pe d. Buzdugan, supleant.

Atribuțiunile acestui consiliu vor fi următoarele: își va da părerea asupra confirmărei, numirei și înaintărei magistraților de orice grad, începînd cu judecătorii de ocoale și cei de tribanale de județe; va judeca infracțiunile magistraților inamovibili la datoriile profesionale și va hotărî pedepsele; își va da avizul în toate cazurile în care va fi consultat de ministru.

Funcțiunile membrilor aleși durează doi ani.

❑ M. S. Regele va semna mîine, Sîmbătă, decretele relative la numirile celor cinci inspectori judiciari: unul pentru Curțile de Apel și patru pentru tribunale și judecătorii.

❑ La Cernăuți, din cauza torențialelor ploi, partea de jos a orașului a fost acum trei zile inundată.

Pe dealul Habsburg a fost ucis de trăsnit un oare-care Teodor Cassvan.

❑ Procesul de eri de la jurați privitor pe Constantin Bottez, care a atentat la viața d-nei Victoria Cozadini, și pe complicea lui Maria Faur Stănescu, a durat pînă la orele 8 și jumătate seara.

Jurații aducînd vendict afirmativ, curtea a condemnat pe Bottez la 6 ani închisoare, iar pe Maria Faur la 1 an închisoare.

❑ Mai mulți credincioși au adresat o petiție I. P. S. S. Mitropolitului Pimen al Moldovei și Sucevei, prin care cer reînturnarea icoanei făcătoare de minuni a Sf. Mina la biserica domnească Sf. Neculai, în care a stat de cînd a fost adusă de la Constantinopol, de către domnitorul Anton Russet și pînă la începerea îndelungatei restaurări a bisericei.

❑ Tribunalul din Cernăuți urma să judece zilele trecute procesul țaranilor din Crasna (Bucovina) în număr de 257 pentru revoltă.

In urma intervenției deputaților romîni bucovineni, țaranii au fost grațiați de Impărat și scoși de sub judecată.

❑ Anul acesta, în urma unei deciziuni ministeriale, nu se vor mai ține examene de fine de an la școalele normale clasele I și V.

❑ Iată în ordinea clasificărei, candidații cari au reușit la examenul de capacitate pentru limba romînă:

La specialitatea principală: Caracostea D., Damianovici C., Bogrea V., Mazilu D., Bistrițianu I., Nediogiu Gh., Popovici P., Ionescu N., Baciu D., Galița M., Garabet I., Georgescu D., Mihăilescu G., Stupcanu C., Ionescu R. Ion.

La specialitatea secundară: Panaitescu C., Dascălu C., Pîrvescu P., Barbu Gh., Brătescu C., Ghițescu V., Ardeleanu C. Gh., Bănăsescu St., Botez C., Cernescu I. M., Gălușcă D. C., Lazea C.

❑ Suntem rugați a anunța că la serbarea dată de soc. „Cantina Școlară", în grădina Copou, în seara zilei 31 Mai a. c., s'au vîndut 2472 bilete a 50 bani adică 1236 lei, 2035 bilete a 25 bani adică 508 lei 75 bani, florile 53 lei 50 bani, diverse încasări 14 lei 25 bani, ceea ce face un total de 1995 lei. Cheltuelile au fost de 298 lei și a ramas un venit de 1697 lei.

Comitetul aduce vii mulțumiri tuturor persoanelor care au contribuit la reușita acestei sărbări și în special elevilor școalei normale „Vasile Lupu", care au îmbogățit programul sărbărei cu fanfara și jocurile elevilor, precum și d-rei Tereza Stratilescu, directoarea externatului de fete, care, ca în tot-deauna, s'a interesat și de data aceasta, trimițînd pentru tombolă 56 obiecte.

❑ **Recesămîntul școlar.**—Ministerul instrucțiunii a trimes următoarea circulară revizorilor școlari cu privire la recensămîntul școlar.

Ministerul voind să exercite un control serios dacă recensămîntul copiilor în vîrstă de școală se face în mod conștiincios a luat dispoziționea ca în foile de înscriere a copiilor să se introducă o rubrică în care să se noteze numărul de ordine al copilului din foaia de recensămînt.

In cazul cînd un copil ar dori să urmeze la o școală primară din altă circumscripție școlară, va fi obligat să aducă din partea directorului sau dirigintelui școalei din circonscripția în care locuește o încuviințare că poate fi înscris și să le arăte numărul de ordine din foaia de recensămînt.

Cele ce preced le veți aduce la cunoștința diriginților și directorilor școalelor primare, ca să se conforme întocmai dispoziționilor luate, iar dv. veți ține seamă de ele cînd va fi să faceți controlul modului cum s'au alcătuit listele de recensămînt.

❑ Din cauza timpului nefavorabil Marele serbări de la Copou anunțate pentru 6 și 7 Iunie ale societ. „Domnița Ruxanda" și soc. de gimnastică se amînă.

Se vor anunța prin ziare, prin afișe și prin strigători, pe toate străzile, zilele în care vor avea loc și care nu se pot fixa de cît după fixarea timpului bun, exprimată de enor. cetățeni ieșeni.

Marele cheltueli făcute și dorința ca să participe la aceste serbări cît mai numeroși, impun că serbările nu se pot amîna de azi pe mîne, fără dată precisă și se vor hotărî cînd timpul va fi frumos.

Dacă timpul va fi favorabil, numai Duminică după amiază va avea loc marele „Corso" de copii, iar serbările serale vor fi în cursul săptămînei viitoare, cînd serile nu vor mai fi friguroase.

❑ Duminică 7 Iunie, la Teatrul Sidoli, o singură reprezentație dată de **Jassy.**

Acesta e cuprinsul afișului cu care neîntrecutul transformist se anunță marelui public și în adevăr e de ajuns, căci Jassy n'are nevoie de reclamă.

Ceilalți transformiști, care s'au perindat pe la noi, au dat dovadă că Jassy e mult superior lor, atît prin jocul de scenă cît și prin iuțeala de nestrezut cu care se transformă.

Nu ne îndoim că publicul va lua parte în număr cît mai mare.

Luni Jassy pleacă la Odessa, unde are un splendid angajament la teatrul Ostrovschi.

DIVERSE

— A fost adus și internat în institutul antirabic, locuitorul Ioan Pascal din comuna Leorda, județul Dorohoiu, fiind grav mușcat de un cîne turbat.

— Locuitorul Mihai Neghifor, din mahalaua sf. Vasile No. 11, a reclamat poliției că băietul N. Boldescu, din servisiul seu, a rănit grav cu o secure pe soția stăpînului seu, pentru că aceasta'i refuzase oare-cari intimități.

— Elevii preparați în particular, care dau examenul clasei V-a, au trecut azi dimineață la liceul internat proba scrisă la matematici.

— Duminică dimineață vor plesca la Șipote, regimentul 13 Ștefan cel mare și batalionul 4 vînători; tot atunci se va întoarce regimentul 8 roșiori, care a luat parte la examenele de maiori.

— D-nii T. Gavrilescu și I. Gheorghiu au fost numiți agenți încasatori la corporația metalurgică din Iași.

GUY DE MAUPASSANT

TATAL LUI SIMON

NUVELA

V

Unul dintre fierari intrerupse liniștea nopții și ca și cînd ar fi ghicit gîndul tuturor, spuse lui Filip:

— Blancheta este o fată bună și cum se cade, inimoasă, cuminte, și cu toată nenorocirea ei, este foarte așezată; ar fi o femeie foarte bună pentru un om cinstit.

— Da, este adevărat, spuseră cei lalți.

Dacă a fost batjocorită, este oare vina ei? I-a promis că o ia în căsătorie; dar cunosc atîtea femei, foart e respeciate, cari au făcut tot atîtea cît și ea.

— Da de sigur, răspunseră de o dată ceilalți trei.

— Cîte suferinți a îndurat ea, pentru creșterea copilului ei, și numai bunul Dumnezeu știe cît a plîns ea de cînd nu mai iesă din casă, decît pentru a merge la biserică

— Da, da, e adevărat r nseră ceilalți trei.

Nu se mai auzia decît suflarea burduțului care intreținea focul. Filip se întoarse brusc către Simon și îi spuse:

— Du-te și îi spune mamii tale că deseară vreau să-i vorbesc ceva.

Și apoi petrecu copilul afară.

Se întoarse iarăși la lucrul lui în aceiași clipă cele cinci ciocane cădeau de odată pe nicovală. Așa bătură fierul înroșit pînă la asfințit; erau foarte dispuși și mulțumiți parcă de ciocanele lor. Dar după cum Duminica bălăngănitul clopotelor catedralei vibrează mai puternic și plutește parcă pe deasupra bălăngănitului subțiratic al celorlalte biserici, tot așa ciocanul lui Filip întrecea ciocănitul celorlaltă, lăsîndu-se pe nicovală cu un vuet asurzitor. Și cu ochiul înflăcărat făurea fierul, cu patimă, în picioare, împresurat de scîntei.

Cînd Filip bătea la ușa Blanchettei, cerul era senin, era splendid înstelat.

Era îmbrăcat în haine de sărbătoare, cu o camașă curată, cu barba pieptănată cu îngrijire. Blanchetta apăru în pragul ușei și-i spuse cu un aer de foarte mare îngrijorare.— „D-le Filip, stă rău să vii la mine noaptea, atît de tîrziu".

El voi să-i răspunză ceva, borborosi cîte-va cuvinte și ramase fîsticit în fața ei.

— Vezi d-ta, n'ași vrea ca să mai vorbească cine-va de mine.

Atunci Filip plin de speranță îi spuse:

— Ei și, ce'ți pasă, dacă vrei să fii femeia mea.

Nimeni nu'i răspunse; i se păru că aude nelămurit în întunericul odăei sgomotul unui corp care cade jos.

Intră repede înăuntru; și Simon culcat în patul lui auzi lămurit sgomotul unui sărutat și cîte-va cuvinte șoptite încet de mamă-sa. Apoi se simți luat în brațe de bunul său prieten, care îi și spuse:

— Ai să le spui mîine camarazilor tăi că tatăl tău este fierarul Filip Remy și că are să rupă urechile acelora cari se vor mai gîndi să te supere.

A doua zi, cînd clasa era plină de copii, Simon se rîdică în picioare, palid și cu buzale tremurătoare de emoție le spuse: — „Tatăl meu este Filip Remy, fierarul; a spus că o să rupă urechile la toți cari se vor mai lega de mine".

De astă-dată nimeni nu mai îndrăsni să răză, pentru că toți cunoșteau pe fierarul Filip Remy; era un adevărat tată, de care ori-cine ar fi putut fi mîndru.

Traducere de **Ioan Andreiaș**

— Sfîrșit —

❑ **Comemorarea morţei lui Eminescu.** —Iată programul marelui festival, ce va avea loc Duminică 14 Iunie, ora 9 sara, la Teatrul Naţional, pentru comemorarea a 20 de ani de la moartea marelui poet Mihail Eminescu, festival la care vor da concursul d-nele: Sofia Teodoreanu, prof. la Conservator,—Aglae Pruteanu, artistă a Teatrului Naţional,—şi d-nii: Caudella, Enrico Mezzetti, State Dragomir, profesori la Conservator şi Mihai Popovici artist la teatrul Naţional.

Partea I.—1) Conferinţa d-lui A. D. Xenopol, despre Eminescu.

2) M. Eminescu: a) Somnoroase păsărele, muzica de Th. Flondor exec. de Corul Conservatorului sub conducerea d-nei Sofia Teodoreanu. b) Vezi rîndunelele se duc, muzica de Th. Flondor, cîntat de d. V. Ionescu. c) Cîntec de serenă, muzica de E. Mezzetti cîntat de d-na V. Ionescu (acompaniaţi de d-na Teodoreanu şi de d. Mezzetti).

3) M. Eminescu, Luceafărul, recitat de d-na Aglae Pruteanu.

Partea II.—Sărmanul Dionis (extras din nuvela cu acelaş nume a lui Mihail Eminescu, de State Dragomir).

ACTUL I

Persoanele

Dionis	D. State Dragomir
Riven	D. Mihail Popovici
Maria	D-na Aglae Pruteanu
Glasul	

* * *

Partea III.—1) M. Eminescu: a) Ce te legeni codrule, muzica de Sabletti-Mezzetti, exec. de corul Conservatorului sub conducerea d-nei Sofia Teodoreanu. b) Se bate miezul nopţii, muzica de E. Caudella, cîntat de d. V. Ionescu acompaniat de d. Mezzetti.

2) M. Eminescu, Din versurile poetului recitat de State Dragomir.

3) M. Eminescu, La arme, muzica de Ed. Caudella, pentru cor, acomp. de pian şi quintet de coarde sub cond. D-nei S. Teodoreanu.

4) M. Eminescu, Recitări, State Dragomir.

Comitetul organizator se compune din d-nii profesori universitari, dr. Bogdan, rectorul Universităţei, A. D. Xenopol, P. Rişcanu, dr. L. Cosmovici, dr. Dragomir Hurmuzescu.

Ultime informaţii

❑ *După cum am anunţat eri, noul regulament al tribunalelor, prevede că de la 1 Iunie şedinţele tribunalelor să se deschidă la ora 11 şi jumătate.*

D. prim-preşedinte al tribunalului Iaşi, într'un raport ce va adresa chiar astă-zi ministrului justiţiei, va arata imposibilitatea, ca, şedinţele în Iaşi să înceapă la acea oră, de oare-ce trenul ce vine din spre Dorohoiu, şi mai ales acel din spre Paşcani, şi cari aduc aproape zilnic oameni cu daraveli procesuale, sosesc la orele 11 şi 10 şi 11 şi 20, au apraape zilnic întârzieri, aşa că acei pasageri nu vor putea răspunde nici odată exact la apelul nominal.

D. prim preşedinte va cere deci prin raport ca să se menţie ora de înainte, adică 12.

Un raport în acelaş senz a fost trimes şi de fostul prim-preşedinte Urlăţeanu, cu ocazia chestionarului ce l'a primit de la ministru cu privire la regulament, dar se vede că n'a fost luat în samă.

❑ **Cantina R. M. S.**—Am anunţat la timp că, din iniţiativa directorului R. M. S. din Iaşi, d. Teodorescu, o cantină a fost înfiinţată pe lîngă manufactura de tutunuri din localitate, graţie căreia lucrătorii şi lucrătoarele mănîncă ieftin şi bine.

La această cantină, se hrănesc 600—700 lucrători şi lucrătoare, pe zi, în schimbul micei sumi de patru lei pe lună, ceea ce ar veni vr'o 13 bani pe zi de fie-care lucrător.

In schimb, primeşte dimineaţa un ceai şi pîine cît are trebuinţă; la amează două feluri de mîncare foarte bine gătite.

Mîncarea e pregătită de 3 bucătari specialişti, iar serviciul la masă îl face dintre lucrătoare, cu rîndul.

Ceea ce e de observat e faptul că deşi numărul e destul de mare a celor ce iau masa la această cantină, totuşi există cea mai perfectă ordine, avînd fie-care tacîmul său complect.

Pentru complectarea sumei necesare pentru întreţinerea acestei cantine în afară de cei 4 lei pe lună ce plăteşte fie-care lucrător, contribue direcţia generală a regiei monopolului tutunurilor, în urma unui raport amănunţit făcut în acest scop de d. Teodorescu, care a ţinut foarte mult să creeze o situaţie mai bună muncitorilor de sub direcţia d-sale.

❑ In unele cercuri judecătoreşti se agită ideia, ca în vederea îmbulzelei ce există la tribunalul secţia III-a, localul actual nefiind suficient, secţia să fie mutată în locul parchetului, iar parchetul în localul ocupat de zisa secţie.

❑ La cursurile de vară de la Vălenii de Munte va vorbi, vara aceasta, şi d. Delavrancea.

Bietul domnul P. Carp!

❑ Liberalii tineri, cari se agită contra taxelor asupra apei, propun formarea unui comitet, din care să facă parte frunţaşi din toate partidele, şi care comitet să rezolve chestia.

❑ Artistul craiovean Radu Dumitrescu al cărui talent sub-mediocru a putut fi apreciat, iarna trecută, de publicul ieşan, urmează a fi angajat societar cl. I la Iaşi în locul d-lui Bulfinschi.

Biata harahabură!

❑ D. Luca Ionescu, preşedintele consiliului superior administrativ se află de eri în localitate.

D-sa va inspecta până Duminică plăşile din localitate.

Azi dimineaţă, însoţit de d-nii Gh. Kernbach, prefectul judeţului şi căp. Stavăr, comandantul companiei jandarmilor rurali, d. Luca Ionescu a plecat în inspecţie la Galata, Bucium şi Poeni.

❑ Gazeta carpistă din localitate a rămas punctul de despărţire între carpişti şi greceniştі. Aceştia, cînd au ceva de publicat, recurg la gazeta din Bucureşti a d lui Filipescu. Chiar şi anumite versuri, lipsite de duh, cari odinioare, umpleau coloanele ziarului local, acum s'au strămutat la „Epoca",

D. A. Holban, care împlineşte misiunea ingrată de şef intelectual al greceniştilor, se deprinsese şi el să scrie în ziarul local al cărui director avea să devie. Şi tocmai fiind-că junimiştii s'au opus la intrarea d-lui Holban, condeile greceniste au trecut la d. Filipescu.

Alaltăieri s'a publicat o „poezie" a lui Bum, astă-zi un articol al d lui Holban, asupra budgetului, articol cu sfîrşit ameninţător pentru M. S. Regele; „nu suntem noi oare în drept să rădicăm vocea—scrie d. Holban—pentru ce să se audă *unde se cuvine*—şi să zicem cu tărie: acest guvern este un pericol naţional.

D. Holban vrea să ţipă tare: „chiamă-ne la putere, Majestate"— iar carpiştii au, zic ei, în buzunar, promisiunea Suveranului că-i chiamă la putere.

Protestare şi dinasticism?

❑ La examenul de capacitate al ofiţerilor de poliţie, au reuşit din Iaşi d-nii: M. Bonciu, comisar cl. I, N. Cociorva comisar cl. III, Aurel Neculau sub-comisar cl. II şi Ioan Vîrgolici, sub-comisar clasa I-a.

❑ Din cauza numărului mereu cresînd de cazari de boli mintale, nici un loc, la ospiciul Socola din Iaşi, nu mai este liber. In mediu se prezintă cîte nouă bolnavi pe zi, dar toţi sunt retrimişi, din lipsă de locuri.

S'a luat dispoziţia ca, în viitor să nu se primească de cît bolnavi furioşi.

❑ Astăzi au avut loc la Conservator examenele la clasa de oboe a d-lui profes Alexandru Aurescu şi la clasa de corn, trompetă şi trombon a d-lui prof. An. Cirillo.

Mîine va avea loc examenul clasei violină, a domnului profesor At. Teodorini.

❑ Seziunea de vară a Curţei cu Juri din Haşi, se va deschide la 16 Iunie a. c.

Curtea va fi prezidată de d. A. Suciu, consilier al curţei de apel din Iaşi.

❑ In urma ploaiei reci şi torenţiale, care a căzut zilele trecute, în satele Stiobărei şi Munteni, din judeţul Vaslui, au pierit un mare număr de vite.

❑ Ziarul romînesc „America", care apare la Cleveland, anunţă că cu ocazia aniversărei a 100 de ani de la naşterea marelui Mitropolit Andrei Şaguna, Romînii din America vor organiza o mare serbare naţională la Cleveland (Ohio).

❑ Zilele acestea se vor numi comisiunile pentru examenele de capacitate ale elevilor cl. IV-a şi a VIII-a.

❑ D. Sachelaresca, inspector al învăţămîntului primar, a plecat să asiste la examenele de absolvire ale cursului primar din Dorohoiu.

❑ Luni 8 Iunie c., la orele 8 şi jum. seara, va avea loc, la Liceul Internat „Costache Negruzzi", o producţiune muzicală-literară, dată de elevii şcoalei.

Corul, sub conducerea d-lui A. Aurescu va cînta mai multe bucăţi; de asemeni vor fi producţiuni de violină, piano, flaut voce etc.

Se va juca şi frumoasa comedie a lui Caragiale „Noaptea Furtunoasă".

❑ **Judiciare.**—Au fost trimeşi în judecata Curţei cu juri din Iaşi şi vor fi judecaţi în seziunea curentă numiţii M. A. Şaraga şi Leon Schnürer zis şi Bercovici, acuzaţi că în luna August trecut, au tras focuri de revolver asupra lui Gh. Ungureanu şi jandarmului rural Grosar, din comuna Tarteştii de jos.

Cei doui indivizi mai sus numiţi au comis o crimă în Bucovina în comuna Cacica, unde au ucis pe cîrciumarul Ignatz Meer şi au maltratat şi pe femeea acestuia, după care au furat suma de 540 coroane şi un ceasornic de nichel.

După comiterea crimei, asasinii au luat drumul spre România şi fiind urmăriţi, după semnalmentele date de poliţia din Bucovina, au fost surprinşi în comuna Tarteştii de jos, unde au tras focuri asupra celor doui arătaţi mai sus.

După ce şi vor termina pedeapsa, la care vor fi condemnaţi în Iaşi, cei doui asasini vor fi extradaţi autorităţilor din Bucovina.

— La secţia I-a a Curţei se judecă astă zi apelul negustorului falit Davidovici, care a fost condemnat de trib. Bacău la 2 ani pentru bancrută frauduloasă şi a complicilor săi, care au fost condemnaţi la cîte 6 luni.

❑ Astă seară Vineri 5 Iunie are loc la *Circul Sidoli* o mare reprezentaţie cinematografică sub conducerea d-lui A. C. Botez. Programul cu totul nou cuprinde scene şi sujete senzaţionale.

Pentru ca reprezentaţiile de cinematograf să nu fie întrerupte nici o seară s'a aranjat ca în serile ploioase sau reci, spectacolele să aibă loc în Sala Circului Sidoli.

Se face prin urmare cunoscut, că în caz de timp nefavorabil, aceste reprezentanţii vor avea loc în Circul Sidoli.

❑ **Universitare.**—D. profesor P. Bujor a plecat aseară cu trenul de 9 şi 5 în Dobrogea. D-sa se va reîntoarce după 15 a. c. iar examenele la cursul seu vor avea loc de la 20 Iunie înainte.

— Mîne Simbătă la orele 8 dimineaţă vor trece examenul de drept roman I la d. profesor I. Th. Burada, studenţii Buzdugan, Costiniu D, Traian Elisievici, E. Gabrielescu, Pogonat I., Teodor I. C. şi N. Boţ iar la orele 8 seară din C. Ionoliu, C. Vasiliu, Gregore Leonardescu, C. Petrescu, I. Alexiu, şi Pilat Neron.

— La d. profesor Gregore Demetrescu au trecut examenul de Roman II d-nii D. Ştiubei, N. Ţintă, Ernest Venier, Georgescu N. N., Gregorescu C. Tănăsescu, Alexandrescu Poni.

— Examenul de drept internaţional privat, la d. prof. Aurel Zauleanu, începe Mercuri 10 Iunie.

— D. Tabacovici va asculta la drept civil de la 15 Iunie.

— Pentru azi la orele 5, este convocată comisiunea examelor de licenţă în filologie modernă pentru a hotărî zilele în care candidaţii urmează a se trece examenele. Candidează la această licenţă, d-rele Elise Severini Natalia Gregoriu şi d. A, Naum—Preşedinte al comisiunei pentru licenţă e d. A. Phillippide.

❑ *Adunarea generală a clubului conservator-democrat din Vaslui, va avea loc Duminică 7 c, ora 4 jumătate p. m.*

D. A. A. Badareu va prezida.

❑ D. Unanion d'Artagnun, doctor în drept de la Louvain, şi-a trecut astăzi, cu mult succes, echivalenţa la facultatea locală.

❑ *D. Luca Ionescu, preşedintele consiliului superior administrativ, fiind ieri în inspecţie în comuna Ţiganaşi, judeţul Iaşi, a constatat că pe acea moşie, pe care o ţine în arendă Froim Fischer se găseau muncitori streini, bucovineni şi sîrbi, peste numărul prevăzut de lege.*

Muncitorii au fost trimişi la Iaşi cu jandarmi şi astăzi li se vor face actele de expulzare, prin Galaţi.

Arendaşul Fischer va fi dat în judecată.

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:
2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*
3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 5 Iunie.

Incidente de la alegerea consiliului superior al magistraturei

Bucureşti.—Eri cu ocazia alegerei consiliului superior al magistraturei au avut loc cîte-va incidente.

La casaţie, alegerea s'a făcut sub preşedenţia d-lui Bagdat, prim-preşedent. Aci au fost puse în discuţei două puncte: 1) Dacă şi preşedinţii pot fi aleşi şi 2) Dacă procurorii de secţie pot lua parte la vot.

Consilierii au cerut ca aceste două chestiuni să fie puse la vot.

D. prim-preşedinte Bagdat a refuzat să pue la vot primul punct, spunînd că regulamentul e clar şi el spune categoric că preşidenţii nu pot fi aleşi.

Al doilea punct pus la vot, s'a răspuns că procurorii de secţie nu pot lua parte la vot.

La Curtea de Apel alegerea s'a făcut sub preşedenţia d-lui prim-prezident Oscar Niculescu. La început consilierii se deciseră să aleagă pe toţi prezidenţii.

La primul scrutin fiind balotaj, d. Budişteanu a rugat pe colegii săi să nu 'i mai dea nici un vot.

Aci au votat şi procuorii de secţie.

Incercare de sinucidere

Bucureşti.— Tînăra Ştefana Ionescu, croitoreasă, a încercat azi dimineaţă să se sinucidă din cauză că mama ei i-a spus să nu se mai ducă să lucreze.

Ea a luat o cantitate de spirt de naturat şi într'o stare gravă a fost transportată la spital.

Intrevederea Ţarului Rusiei cu Impăratul Wilhelm

Reval.—Iachtul „Hohenzollern" a sosit la Bjoekoe, la orele 10 dim.

Ţarul a făcut Imparatului Wilhelm o vizită de o jumătate de ceas pe yactul „Hohenzollern" şi apoi Impăratul Wilhelm i-a înapoiat vizita imediat în urmă pe vasul „Standart", însoţit de d. Schoen şi de alţi demnitari.

Perechea rusă, împreună cu suita a salutat pe Impărat. In suita Ţarului se remarcă d-nii Stolypin şi Iswolski.

Intîlnirea a fost foarte cordială. Cei doui Suverani s'au îmbrăţişat de mai multe ori. La ora 1 a avut loc dejunul pe vasul „Standart".

Ţarul a făcut numeroase daruri marelui maestru al Curţei d. Eulemburg şi adjutantului general Plessen. A conferit d-lui Schoen ordinul „Newsky" în briliante şi numeroase alte decoraţiuni.

Din camera turcească

Constantinopol.—O discuţie furtunoasă a avut loc în cameră, asupra rezultatului nedecis al şedinţei de dăunăzi, în chestia instituirei subsecretarilor parlamentari şi asupra acestor instituţii. Janii turci, armenii şi israeliţii sunt pentru; turcii conservatori şi grecii contra.

Desbaterile au degenerat în scene tumultoase. Un incident a avut loc între israelitul Mazliach şi deputatul religios Muselmon.

In cele din urmă, din cauza lipsei a două treimi, principiul instituirei de sub secretari parlamentari, a fost respins, ceiace este o infrîngere a junilor turci.

Creanţele lui Abdul-Hamid

Constantinopol.—Poarta a depus la Cameră un proect de lege privitor la regularea creanţelor statului asupra lui Abdul-Hamid, în sumă de 1120000 livre.

Procesul Eulemburg

Bérlin.—Se asigură că procesul Eulemburg a fost fixat la 7 Iulie.

Incendiu pe un submarin

Toulon. — Un incendiu a isbucnit pe submarinul „Saphir", datorit firelor electrice.

Un ofiţer a fost rănit. Sunt pagube însemnate.

Bandele greceşti

Sofia.—Ziarele semnalează o puternică sporire a propagandei greceşti în vilaetul Adrianopole.

Agenţi greci, între cari numeroşi ofiţeri ar fi împărţit arme la ţărani.

Chestia Cretei

Constantinopol.—Ziarul „Ittihad" dezminte ştirile date de ziare despre măsurile luate de Rusia pentru rechemarea trupelor din Creta şi declară că negocieri între Poartă şi puteri, tinzînd la o soluţie serioasă a chestiei Cretei şi răspunzînd intereselor otomane, au luat cursul satisfăcător.

Grevă

Marsilia. — Mecanicii şi mateloţii remorcherelor din portul Marsilia, solidarizîndu-se cu înscrişii maritimi s'au pus în grevă.

Lupte cu insurgenţii

Salonic.—Se comunică din Elassona că din nou insurgenţii au apărut în împrejurimile de la Tigeorgi şi Loros.

O ciocnire a avut loc între bandele greceşti şi trupele turce, la graniţa greacă.

Incidentele de la Aivali

Constantinopol.—Cu privire la incidentele de la Aivali, semnalate în ziua de 15 c. Monitorul oficial constată că cîte-va persoane au atacat casa a 2 ofiţeri şi au tras focuri asupra trupelor, care au căutat a le împiedeca. Un soldat a fost grav rănit.

O depeşă a Mitropolitului din Aivali, adresată Patriarhului, zice din potrivă, că trupele au atacat pe cetăţenii paşnici, că 2 civili au fost ucişi şi 20 răniti. Oraşul este împresurat. Notabilii oraşului au fost maltrataţi.

Constantinopol.—După o depeşă greceasă din Aivali, consulul onorar al Angliei, de naţionalitate greacă, a fost atacat de o patrulă militară şi eliberat numai în urma intervenţiei secretarului consulatului.

Populaţia e foarte neliniştită. Corpul consular negociază cu caimacanul, precum şi cu comandantul trupelor.

Predau lecţiuni de limba engleză la domiciliul meu pentru doamne şi domnişoare.
Adresa la ziar.

HIRSCH IAŞI Lăpuşneanu 38.
CEL MAI MARE ASORTIMENT DE
MOBILE
DORMITOARE. SALOANE
SUFRAGERII şi BIROURI
cu preţurile cele mai ieftine
Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.
GALERII
pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete
tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
Din cele mai renumite Fabrici din străinatate
Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Soulli, vila Grierul.

Domnişoară, cunoscînd germana binişor, găseşte ocupaţie imediat.
La administraţia ziarului.

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.
A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

Teodor Stoienescu
Fost procuror de Curte
AVOCAT
Iaşi 17, str. Vechie (poarta bisericei Bărboi).

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
— Str. Zmeu No. 1, Iaşi —

Incă cîte va picături de
No 4711. Eau de Cologne
si toaleta e terminată.

Neintrecut în bunatate şi aromă.
Excepţional de invioărător. — Improspătează miraculos teinul şi pielea
Veritabilă numai cu marca inregistrată în toate statele.
No 4711.
pe etichetă albastră-aurie
Furnisorul multor curţi
Casă fondată 1792
Representant: JACQUES L. METHSAFT—IAŞI.

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

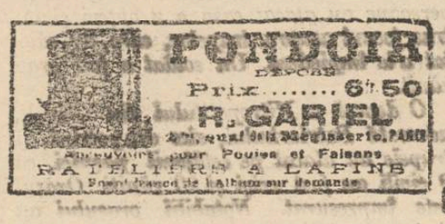

PORTE-POTS
EN FONTE INOXYDABLE
Prix 0f 50c
Raymond GARIEL
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc
Envoi franco de l'album sur demande

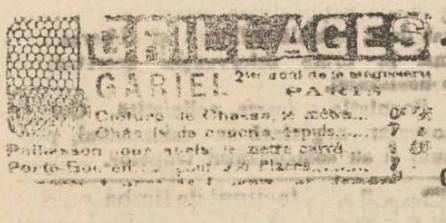

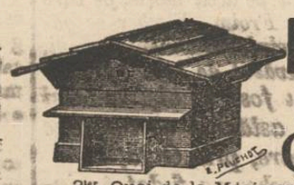

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua dr: 2 dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe dr.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„ANCORA"
(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 48/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţ i peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa I a Loteriei VI
s'au pus în vânzare
Tragerea
la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute douăzeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi vă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Princip la Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac printr'o carte poştală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal
Garantez servicin cel mai Prompt şi conştincios
PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL
Magasin de incredere—Str. de Sus
Fondată în 1852
Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor
Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari
că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de
Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete
şi toate accesoriile pentru
Instalaţiuni de conducte de Apă
Tablă, Fier şi Otel divers
Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.
Maşini agricole şi Pluguri
accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.
CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.
Toate cu preţurile cele mai convenabile

Gradina Chateau aux Fleurs
In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Programul se schimbă Luni şi Joi
Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.
Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani, Terasa 1 leu 25 b, Arena 1 leu, Amfiteatru 50 bani.
In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

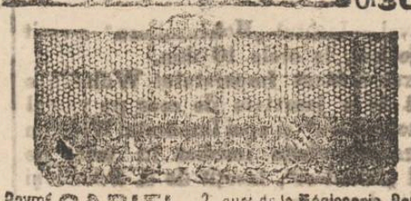

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES les 100 mèt. 5f.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— *Strada Goan 77* —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— *Str. Bărbei No. 19* —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 744 – Duminică 7 Iunie 1909

ZECIMEA APEI

Anteproectul de regulament al taxelor pentru apă trebue să ne îngrijască pe toți, cari trăim în Iași, căci de la greșala care se va face acum la început va atîrna greaua impunere a cetățenilor la taxe de apă.

Formula primă la care s'a oprit anteproectul — *chiria* — e cea mai vexatorie. Pentru ori-ce plată dă indicii chiria, numai pentru consumul de apă nu.

Pare că stă în mintea tuturor raționamentul: cine consumă apă multă să plătească mult; cine consumă apă puțină să plătească puțin.

Se face însă, o mare greșeală aici. Socoteala la apă nu trebue să fie aceiași ca la lumină. Cînd consumul de apă e pentru mine — fără să fac trafic din el, nu e drept, nu e echitabil să plătesc după consum. Apa trebue să curgă în abundență și omul să se folosească de ea pe cît îi trebue. Apa o dă D-zeu și a lăsat'o pentru folosul omului. Focul, lumina au fost cucerite de om din ceriu; apa însă s'a lăsat de D-zeu din belșug pe pămînt spre folosul omului.

Judecînd ast-fel, mie unuia îmi place a crede că nu e în totul drept ca să plătești apa după consum, ca lumina electrică, ci după alte norme generale.

Zic însă că acel ce trafică apa, și din traficul ei căștigă, la birt, la cafenea, la otel, la fabrică, la spălătorie, să plătească după consum, cît de eftin ar fi m. c., chiar supt 20 de bani. Să fie chiar 5 bani m. c., dar să plătească.

Cetățanul însă să zică că are apa la domiciliu pe degeaba. E datoria Primăriei să facă față la aceste cheltueli cu din veniturile sale generale.

Să ne explicăm.

Iluminatul costă pe Primărie 186910. Ce taxe plătesc cetățenii pentru acest iluminat? Cu din toate veniturile se plătește iluminatul. Foarte bine.

Intreținerea drumurilor costă pe Primărie 399,000 lei pe an și prestațiile dau în medie 96,107 lei, bani 17. Cu ce se acopere restul? Cu din veniturile comunale generale. Foarte bine.

Clerul și școlile apasă budgetul comunei cu 215,000 lei. Cu ce se plătește? Cu din veniturile generale. Foarte bine.

Cele 43 articole de venituri se socializază și asigură budgetului comunei plata tuturor cheltuelilor sale. Felurile veniturilor nu stau în raport cu natura cheltuelilor și banul luat de la condica de servitori merge să plătească pe doctor ori pe preut, căci așa e în regim fiscal, cuminte, drept și sănătos.

Articulele de venituri — în număr de 43—sunt atîtea părăoașe cari formează fluviul cel mare al budgetului pentru a uda și satisface toate nevoile de utilitate și agrement ale comunei.

Așa trebue socotită și apa. Pentru acest spor de cheltueli (800,000 lei) primăria trebue să avizeze la noi venituri.

De pildă, toți acei cari trafică apa vor plăti primăriei pentru acest trafic. Este foarte drept aceasta. Să presupunem că se trafică pe zi 1000 m. c., la diferitele stabilimente industriale și comerciale a 20 bani m. c., va aduce primăriei pe an circa 70000 lei venit.

S'ar putea azvîrli o zecime în plus pe lîngă cele existente, care ar mai spori cu mult venitul general. Și adică:

Totalul celor 4 zecimi de căi de comunicație (19523 lei), licențe (25367 lei), patente (41481 lei) fonciar (89031 lei), dau budgetului comunei Iași suma de 165,402. O zecime în medie ar da încă un spor de aproape 50,000 lei, cu o dreaptă repartizare, ca să nu se plătească de 3 ori de unul și același care ar avea și patentă și fonciară și căi de comunicație.

Iată deja 120,000 lei.

O urcare cu cîte 2 lei numai la prestații ar spori încă cu aproape 15,000 lei venitul budgetar.

Partea cea mare e însă la fondul comunal. Partea în budget a fondului comunal e de 1,305,245 lei, sporită prin o nouă repartizare acum 3 ani în urmă cu 50,000 lei.

In teză generală fondul comunal din întreaga țară se soldează cu un excedent de 2 pînă la 3 milioane. In 1907 veniturile au fost de 32.867,000 lei, iar cheltuelile de 29,405,000 lei, deci un excedent de 3,400,000 lei.

Aici e chipul de *a se ciupi* ceva pentru budgetul comunei Iași, cel puțin 200,000 lei, ca să se rădice la 1,500,000 lei partea Iașilor.

Mai are apoi primăria de creat venituri noui: *pe piane, pe cîni de lux*, etc., etc., cari ar mai putea scoate un 50,000 lei, și am ajunge la cifra de aproape 400,000 lei. Cu partea apei ce dă statul de 300,000 lei se fac 700,000 lei.

Iar la urmă se poate azvîrli o taxă generală și proporțională după 2—3 clase asupra apei de 10 lei sau 20 lei, cari ar mai aduce cît și prestația, încă 100,000 lei.

Cum se vede dar, se pot face atîtea manevrări în budgetul general, se pot majora unele taxe, crea altele noui pe obiecte de lux, că ceia ce vor plăti cetățenii pentru apă, va părea că e o nimică toată, dînd iluzia că Iașii au apă pe degeaba.

Proprietarii de imobile, cetățenii Iașilor, cu plăcere se supun la taxe proporționale, dar unitare si de așa natură să nu fie vexatorii. Iar întrebuințarea apei să nu între în categoria luminei, că de cînd avem lumină electrică e întunerec prin case și pe străzi, căci și primăria face economii ca și particularii.

Apa trebue să fie din belșug, să curgă pe străzi, prin ogrăzi, să ne spălăm casele, ogrăzile, privățile; să ne stropim grădinile, să fie curat, căci curățenia e higiena; și Iașii e murdar ca Podu-Iloaei, ca Herța și mai murdar. Dacă se va sili cetățenii să socotească cadranul contorului la apă nu s'a făcut nimic.

Omul civilizat trebue să înoate în apă. Murdăria va rămînea endemică Iașilor cîntărind apa.

Cîntăriți-ne lumina, lemnele, pînea, carnea, apa; dați-ne-o să curgă din belșug.

Asta o cere orașul Iași.

Gh Ghibănescu

Consiliul magistraturei

După consiliul superior al agriculturei, consiliul superior permanent, avem acum și un consiliu superior al magistraturei.

Acest de pe urmă se osebește de celelalte două prin aceea, că cei șase membri și doi supleanți cari îl compun, nu se numesc direct de guvern, ci sunt, prin alegere, „expresia neinfluențată" a Curței de casație și Curței de Apel din București.

Dar d. Stelian n'a voit să aibă alegere neinfluențată, cum nu vrea să înțeleagă că a fost născut să fie un Stătescu complectat. In vederea acelui consiliu a creat și secția IV, căci numai grație consilierilor noi numiți la acea secție, a reușit să-și facă un consiliu după plac.

Curtea de Apel din București dorea —aceasta ie clar vizibil după voturi— să fie reprezentată în consiliu și de d. președinte Budișteanu.

Atunci procurorii, deci funcționarii ministrului, au fost aduși la vot—cum, în alegeri, se aduc morții, iar d. prezident Budișteanu, care la primul scrutin întrunise mai multe voturi, a declarat că se retrage.

D. Stelian are acum un consiliu după plac. Dacă legea ar fi prevăzut, că consiliul are a fi numit de ministru, d. Stelian ar fi numit, suntem siguri, aproape pe toți cei aleși.

Consiliul superior al magistraturei este, deci un simplu instrument în mîna ministrului, precum întreaga lege a reformei judecătorești și inspectorii ce urmează a fi numiți, sunt creați pentru scopuri personale.

Idealul actualului ministru ar fi fost să suspende inamovibilitatea în magistratură și s'o reașeze la moment oportun.

N'a putut s'o facă. Dar, prin eludare, și a întocmit, cum a putut, o magistratură personală.

Chestii de edilitate

PE DE GEABA

Noul proect de taxare al consumului de apă în Iași prevede la bază ca normă: *chiria*.

Chiria mai slujește ca normă și la alte impuneri fiscale, și știm că d. P. P. Carp își făcuse din chirie normativul impositului complimentar.

Intre semnele exterioare, cari pot da indiciul indubitabil al veniturilor cuiva, s'a socotit că cel mai fără greș e chiria, întru cît prea puțini sînt aceia cari nu-și așează viața în conformitate cu venitul. Excepțiile nu trebue să strice puterea normativă a indiciului exterior.

La acest indiciu formal s'au oprit și autorii proectului de regulament în consumarea apei la Iași. Dar aceasta a stîrnit cu drept cuvînt ingrijorarea tuturor, căci între ori ce poate fi raport mai mult sau mai puțin apropiat, dar între chirie și consumul apei nu e nici un fel de raport...

Apa face parte din acele bunuri ale naturii, de care trebui să se bucure omul ca de aer, pămînt, drumuri, etc. Oamenii și-au pus așezările lor lîngă apă, ca s'o aibă la îndămînă, să nu aibă a plăti nimănui nimic. Iar dacă din împrejurări politice, economice sau altele un oraș și-a impus creșterea pe locuri fără apă suficientă, oamenii după vremuri și-au agonisit apa de unde au putut și cum au putut. In special în orașul Iașii, voevozii țării au îndestulat orașul cu apă bună de băut, dînd'o norodului pe degeaba, ba și înlesnind unor anumite case de boeri, dreptul de a'și trage apa acasă cîte o măsură două de apă. Dacă nu mă înșel erau vre o 16 case mari boerești cari se bucurau de acest privilegiu.

Intimpinarea cheltuelilor cu aducerea apei de la Ciric, și de la Copou s'au făcut din caseta domnului, adică din veniturile generale ale țării, ale domnului Iar Conaki cînd cînta la 1803 în versuri omerice fapta lui C. Moruzi Vodă, proslăvea fapta domnului spre binele gratuit al obștiei norodului.

Azi se agită ideia taxării apei după chirie, cel mai vexatoriu sistem, care stă de-a curmezișul vechiului sistem. De la apa pe degeaba la apa cea mai scump plătită nu însamnă că am progresat în bine...

Prețul chiriilor atîrnă de locul unde se află imobilul, de traficul negoțului, de concurența vecinilor. Pentru o simplă odae sau *ochiu* de fereastră poți plăti în strada Lăpușneanu sute de lei pe an; fără ca prețul chiriei plătite să schimbe în ceva consumul apei. Omul va consuma atîta apă cît necesitățile lui o cere, pentru sine, pentru menajul său și se prea poate ca unii să facă pe sgîrciții la apă, ca și la lumină, de și sporul de civilizație cere consumare de apă mai multă.

Deci ori să se facă o nouă catagrafie a tuturor imobililor și să se facă o anchetă gospodărească a maximului de consum al apei la fie care casă după starea actuală, și atunci se va plăti după acea taxare, deci după mai multe categorii, ori să se lese în formă apa pe degeaba, iar comuna să avizeze la alte mijloace generale pentru sporirea veniturilor sale, din care să se facă față cheltuelilor sale generale și speciale de apă.

Cel mai bun sistem de imposit e acela care n'are destinația specială, căci acesta cuprinde în el mai multă nedreptate, după cum ori ce cheltuială ce are a se face să nu fie ținută de a anunța anumite venituri, ci de cele generale.

CATE-VA NOTE

Un judecător de ocol, care este chemat acum să complecteze și tribunalul compare ca martor înaintea justiției.

— Profesiunea dv.?—îl întreabă prezidentul.

— Magistrat— ermafrodit: dimineața sunt judecător de pace și după prînz membru de ședință la tribunal.

*

Voința afirmă că nu știe dacă *La Roumanie* are sau nu mulți cititori.

Confratele frances, mai precis, poate să afirme că ziarul liberal n'are nici mulți nici puțini cititori.

*

Băile prusiane Ems, situate nu departe de Coblentz pe Rhin, *Voința* le a mutat în Franța, cu prilejul congediului dureros pe care d. Haret îl va petrece la acele băi pe Rhin, în Franța.

Dar atîta geografie credem că știe și „Voința": că satul țigănesc Pocreaca, renumit pentru lăcățile, tingirile și peptenii deși ce se fabrică acolo, că Pocreaca vine în județul Iași.

*

Ziarele publică lista ororilor... utile pentru birtași, cîrciumari, pe care medicii, în inspecțiile lor sanitare le-au descoperit în București.

La noi, în Iași, asemenea inspecțiuni n'au loc nici odată—de și nu credem că stomacul Iașului să fie mai puțin oribil de cît acel al Capitalei.

Dar și la noi se fac razzia: poliția cu biletele de teatru și medicii comunali la constatarea... deceselor.

*

Ante-proiectul pentru distribuția apei în Iași—este o capo d'operă anonimă. Nu se știe cine este autorul. In tot cazul trebuie să fie un străin sau un indigen, care a compus opera, spre a fi citită două mii ani mai tîrziu—de oare-ce, vorbind de chiriile din Iași, ajunge pînă la casa cu chirie anuală de *60 000 lei*.

In altă ordine de idei, mult mai comună, ca să zicem așa, necunoscutul, vorbind despre closete, le împarte în diverse closete vizibile: closete cu un ochiu, cu doi ochi, cu trei etc.

Cele cu un ochi—vor fi lucru mare în țara orbilor, iar cele cu mai mulți ochi vor fi „Argus".

OAMENI ȘI LUCRURI

DUPĂ MOARTE

Sinuciderile devin tot mai frequente— la noi ca și în alte țări Viața modernă se distinge par'că prin facultatea—sau poate prin nevoia sufletească—ce capătă omul de a renunța de bună voie la dînsa. De bună voie, nu-i tocmai cuvîntul propriu, căci hotărîrea de a și curma viața o iea omul sub presiunea unor grele suferinți de diverse naturi și în momentul cînd nu poate ori cel puțin îi se pare că nu poate, să-și mai găsească rost în lume.

Nu toate încercările de sinucidere izbutesc. Glontele poate ricoșă; otrava poate să nu fie destul de forte nu tot deauna omul are sîngele rece trebuitor pentru a pregăti reușita sigură a actului de disperare. Și omul care zisese ramas bun vieței cu gîndul hotărîtor de a închide ochii în veci de veci, la un moment dat îi deschide în vr'un spital, în vr'un sanatoriu, în mijlocul doctorilor care-l îngrijesc, ori în mijlocul alor săi, iar cei dimprejur se agită făcînd sforțări pentru reducerea la viață a celui care-și luase rămas bun de la ea.

Situația socială și sufletească a celor reîntorși - fără voie—printre cei vii e negreșit extrem de ciudată și anormală. Ceea ce însă e cu deosobire paradoxal este că sinucigașii lasă de obiceiu, scrisori pe urma lor, scrisori în care și destăinuiesc colțurile ascunse ale sufletului lor îndurerat, misterul care i-a împins la actul disperat pe care l'au săvîrșit ori au încercat a-l săvîrși. Justiția intră neaparat în posesiunea imediată a acestor scrisori... postume, de multe ori presa izbutește fără întîrziere să dee publicității celei mai întinse cuprinsul indiscret al acestor scrisori, iar „toată lumea" cunoaște ast feliu taina dramei cu deznodămîntul cam... ridicol.

Căci a te sinucide pentru a te trezi apoi reînviat și a ceti zilnic în gazete amănunte „noui și senzaționale" asupra propriei tale sinuciderei e a fi făcut pasul de la eroizm la ridicul, însamnă a fi victima unei tragedii care se termină în mod comic, însamnă să te expui unei suferințe continue și a fi pus la index de către o societate căreia i ai manifestat întreg disprețul tău, părăsiud-o printr'un act de suprem curagiu e, într'un cuvînt, o nenorocire.

A! Dacă cel puțin n'ar fi scrisorile,— acele scrisori postume care-ți dezvăluiesc sufletul, credința, simțirea și amarul în fața tuturor! Dacă cel puțin autoritatea printr'un gest de superbă renunțare sau îngăduință, ar renunța în schimbul dovezei de abnegare ce ai dat, a intra în stăpînirea lor, în cazurile cînd o fatalitate—sau, să-i zicem, un noroc—te-a redus la viață!

De aceea, resignații sau îndrăzneții, cari au puterea de a-și curma existența și suferința prin un gest suprem să iee aminte. Glontele poate ricoșă; gazul nu e totdeauna otrăvitor; doza de venin e uneori prea slabă. Iar cel mai cuminte lucru e să părăsească lumea fără a lăsa scrisori postume. Trebuie să fie cine va practic și cuminte mai cu seamă.. după moarte. Tăcerea este floarea cea mai mîndră a sfîrșitului.

Rodion

CURTEA DE ARGEȘ

— FANTEZIE —

Un nobil istoric al timpurilor antice, ne spune că în acel lung secol de proeperitate, care prezintă o eră plină de amintire, s'a zidit Curtea de Argeș, unică în felul el.

Despre acest monument prețios și de gust care-mi umple toată memoria a mers vestea așa de departe, în cît nu numai Roma, regina națiunilor, fu cuprinsă de uimire, dar chiar tinerii Domnezei aflînd acest mister, descinseră să admire palatul tatalui lor.

După o lungă călătorie, ajungînd la malurile Argeșului, se opriră și priviră cu mirare, cum el își plimbă valurile majestoase și voind a-l trece, ordonară: „Argeșule, retrage-te!"

Atunci undele lui, respectuoase la acest cuvînt, încetară cursul lor impetuos, se deschiseră reefrîngîndu-se în doui munți de cristal, dînd trecere prin această molatesă poartă.

*

Toată valea Argeșului e un adevărat decor feerie al naturei, brodat de o pictură de mare farmec pentru ochi. Aici totul concură la iluziune; până și peatele petroase ale munților sunt acoperite cu flori de o culoare roșie închisă ce se întinde la suprafața unui sol steril.

Această vegetație nu înveselește privirea economistului, însă ea are pentru ochiul artistului un farmec selbatic pe care nu-l poate înlocui cea mai frumoasă cultură.

Ochiul uimit strînge în unitatea globului, urmele unei creațiuni care începe și care nu sfîrșește niciodată.

Din aceste poziții pitorești, am împrumutat și eu un suflet imaginar. Poate să pară cuiva curios, ca un medic să fie visător, ocupîndu-se și de povești; dar cîte fabule nu au ramas sugerate imaginațiunei populare, prin fapte reale?

Și apoi nu ambiționează toți reputația strălucită ce o dă succesul profesional, Oare cultura științifică poate să facă pe cineva incapabil pentru exercițiul gîndirii și iubirea frumosului?

Cîți oameni vedem astă-zi ocupați cu cercetări științifice, care nu-i împiedică de a simți poate mai viu de cît alții, poezia dimprejurul lor.

Faptele științifice nu sunt lipsite de poezie. Deși neîncetat avem sub ochi lumea fenomenelor, cu toate acestea, isvorul inspirațiilor, variază cele mai adese ori cu anotimpul.

Aici însă, prin un farmec tăinuit, puterea climatului, corij-ază sezoanele, așa că toate lunele au boschetele lor și boschetele au primăvara lor.

In fața acestei priveliști delicioase, privirile rătăceau atît de încîntate asupra cîmpiilor, că nu mă puteam hotărî să le părăsesc.

Cît farmec în această existență! Pare că razele soarelui aprindeau și mai mult verdele foilor noi. Seara sosește, de o puritate radioasă; cerul devine roș auriu, stropit cu nouri mici de un cenușiu fó te fin; frunzele copacilor zimțuite cu o delicateță încîntătoare.

Arborii, mai toți de vrîsta mea, stau nemișcați, vîrful lor se slatină a lene la sălutarea unei suflări nesimțite a vîntului. Aș putea zice că ei răspundeau printr'un semn cu capul la care care cuvinte de un ordin depărtat.

Lumina devenea din ce în ce mai pală ca un crepuscul de toamnă; iar în sinul nopții se precipită din cer cîte un astru scînteietor; păraiele repezite din munți, pentru a se topi în undele Argeșului șopteau prin niște accente așa de alinătoare, încît alungă supărările, durerile și insenineză simțirile.

*

Ori încotro întorc capul, pitorescul captivă vederile și le farmecă.

Trebuie să fie cineva pregătit de a vedea, de a iubi și a simți frumosul. Fericit e acel înțelept, ce posedă această știință sacră și știe să se inițieze în secretele naturei și ale artei.

Dumnezeu a făcut lumea; omul a înfrumusețat'o. In acest lux inocent al Curței de Argeș, trăcește: natura, arta, geniul și gustul și nici una din aceste numiri nu sună falș, pentrucă arta nu ar însemna nimic, dacă nu ar fi farmecul imaginațiunei și seducțiunea spiritului omenesc.

Aici artistul, atît prin generozitatea inspirației cît și prin perfecțiunea formei, pare că a așezat pe pămînt, cu o fidelitate scrupuloasă, această mărire din undele cerului, în care meșterul Manole a fost factorul esențial de succes.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

O surpriză omenească, teribile mai sunt și credințele tale!

Ele sunt crude și injuste ca și idolii, Industanului Manole, în prodigioasa lui tandrețe, vorbește soției sale cu blîndețe, o desmeardă, cu mîndrie și cu sufletul plin de o supremă voluptate, o... cimentează în zidărie.

Ea, sărmana, aruncă priviri așa de fulgerătoare, în cît dacă s'ar fi ridicat pe cer, de sigur că ar fi trăsnit. Rugîndu-se barbatului său, cu o emoție comunicativă de inteligență și sentiment, zicea: „Manole, lasă-mă să trăesc și să mor cu tine! Nu este oare între noi e egalitate de amor și de onoare"? Amorul are mai multă forță ca prejudițiile: trebue oare ca credința ta să triumfe alăturea de el care sucombă? Nici-un sentiment ridicat nu vibrează în tine?

Femeile cele mai rele, sunt capabile de lucruri mari; ajunge ca un sentiment puternic să le sguduie. Iar unele cu atîta pasiune, că dau chiar calomniilor un aer de adevăr; dar eu care am fost totdeauna de tine numită cea mai frumoasă printre cuminți și cea mai cuminte printre frumoase, atîta de sus pusă încît nu te-ai temut nici odată de căderea mea, tocmai acum cînd port sub cingătoare fructul tînărului nostru amor nu am oare dreptul de a trăi?".

Dar Manole cu o bunătate barbară, iubește, triumfă și cîntă victoria sa...

*

Nici odată n'a fost o tăcere mai eloquentă ca atunci,—n'a fost! O pasere vorbitoare, scotea din vîrful unei stînci eroice, țipete atît de jalnice, în cît spinteca aerul cu o notă ascuțită, pe care colinile o ascultau, pădurile răspundeau, iar codrii plîngeau cu lacrămi ce amenințau, fiindcă în cursul lor, nu mai conțineau mîngîierea și bucuria, ci tristețea, turburarea și spaima!

Natura era atît de dezolată, încît nu mai veghea la echilibrul vieței!

Cerul începu a tuna. Vînturile care pînă atunci, se amuzeau în acea umbră poetică a codrilor, acum începură a suspina și după ce-au dat mărilor furtuna și norilor uraganul cel negru, se adresară lui Mars, cerînd să le împrumute fulgerele.

Aerul începu a geme slobozind niște șuerături oribile, încît desrădăcina copacii și dispica stînceле!

Cerbii aventurieri, părăsind codrii, dau navală în văi; insectele stau îngrozite, stau înțepenite pe stînci și pe copaci, iar în sinul Dumnezeilor domestici, era o adevărată vijelie.

Marte în semn de doliu, aprinse pe cer făclia cea mare, iar dragonii cari beau focul soarelui și apa mărilor, suflau lumină. Dar nu trecu mult și începu a se arăta o vastă coloană de nouri, ce se ridicau, se îngroșau și purtați de curente înspăimîntătoare, se rupeau.

Atunci cerul se scoboară ca o apă și se culcă pe pămînt; torentele mugeau precipitînd undele lor pe cîmpiile inundate; trăsnetele mutilau munții, încît universul întreg sguduit și înspăimîntat, rămase foarte posomorît.

Adîncă fu durerea întregului suprins!

Se simțea acel sentiment dramatic, atît de intens, încît fiecare lovitura de ciocan, suna ca un glas de durere; fiecare cărămidă ce o acoperea, scotea un suspin, ce cădea cu așa desperare a afecțiunilor pierdute și a speranțelor duse, întocmai ca murmurul notelor clopotului de sat, ce se scoboară asupra sicriului.

... Și acum crește o iarbă pioasă pe durerea unei mame și pe amintirea unui copil!

Dr. I. Antoniu

Taxele asupra apei

— D. deputat G. G. Mârzescu face importante declarațiuni OPINIEI —

Am anunțat că ante-proiectul asupra regulamentului pentru distribuțiunea apei a nemulțumit pe unii liberali, în fruntea cărora se află d. deputat Mîrzescu.

Ziarul nostru publicînd apoi părțile principale ale acelui ante-proect, ele au stîrnit mari nemulțumiri în public, prin faptul că taxele proiectate sunt exorbitante și multe din prevederi—ridicole.

Ne-am adresat d-lui deputat G. G. Mîrzescu și am obținut de la d-sa importantele declarațiuni pe cari le reproducem mai la vale.

Vom publica, cu multă plăcere, și alte declarațiuni, căci nu gîndim să facem din chestia apei o chestie politică,—ci am dori ca, din cît mai multă lumină, chestia să găsească o tranșare cuminte.

Iată acum, reproduse cu fidelitate, declarațiile deputatului ieșan:

Am studiat proectul de regulament al direcțiunei lucrărilor de aducțiune a apei și sunt hotărît împotriva lui.

Am avut ocaziunea să dissut proectul cu d. Tancred Constantinescu și i-am arătat punctul meu de vedere. Aceiași declarațiune am făcut-o tuturor amicilor mei politici.

Vă pot asigura, însă, că nu cunosc încă pe nimeni în partidul liberal, care să fi luat apărarea acestui proiect. Proiectul întîmpină o împotrivire unanimă. De almintreli, el nu e opera administrațiunei comunale respunzătoare, nici opera partidului liberal. E o simplă propunere a direcțiunei lucrărilor de aducțiune a apei, supusă aprobărei administrațiunei comunale.

Sunt convins, că nu va fi aprobat nici de primar, d. Nicu Gane, care era la Academie în timpul cînd se concepea acest proiect, nici de ajutoarele sale, nici de consiliul comunal.

*

Acest proiect nu poate fi abrobat, în primul loc, din două puncte de vedere:

1) Apa fiind de prima necesitate și, ca urmare, de neaparată consumațiune, nu se poate admite, ca din ea să se facă un articol de speculațiune, de creare de venituri comunei; înțeleg ca ea să contribuie la acoperirea anuității împrumutului de 13 milioane, dar nu înțeleg ca, din venitul apei, să se mai aștepte acoperirea altor cheltueli ale comunei.

Anuitatea e de 730 mii lei. Statul contribue pentru plata ei cu 300 mii lei. Remîn 430 mii lei pentru acoperirea ei. Se zice că ar reminea ceva de la asfalt, se poate, nu mă voi opri asupra lucrurilor ce se pot discuta; 430 mii de lei trebuesc acoperiți.

*

Pentru acoperirea acestei anuități, proectul propune o taxă fixă de comptor; o taxă de folosință 3 la sută asupra venitului funciar pentru locuitorii din disp II-a și V-a de pe străzile pe unde trece conducta de apă, o taxă fixă de abonament pentru disp. I, III și IV-a taxe obligatorii pentru toate imobilele și care consistă în calculul meu într'o taxă de 10 la sută aplicată asupra imobililor, adecă un al doilea și îndoit impozit funciar; în fine în abonamentele cu comptor rezervate instituțiunilor mari particulare, stabilimentelor industriale și comerciale din Iași.

Ce poate realiza comuna din toate aceste impuneri? Nu pot să dau cifra exactă și nimeni nu o poate da, pentru comptor; nici la cît se va urca venitul taxei de comptor, nici ceia ce se va prinde din desfacerea apei cu comptor; atîrnă de consumațiune.

Ceia ce știu însă precis este că pentru taxa de 3 la sută, proectul a avut în vedere un venit de 421132 lei al imobilelor din disp. a II și a V-a, iar pentru abonamentele cu robinet liber, un venit de 3.03.485 lei al imobileler din disp. I, III și a IV. Prin urmare numai din aceste taxe comuna va prinde suma de 347 617 lei, care este suficientă pentru acoperirea anuității. Dar, la această sumă se adaugă taxa pe comptor, consumațiunea de apă a așezămintelor particulare, a stabilimentelor industriale, precum și taxele impuse pe grădini, pe latrine, pe fartunuri, pe trăsuri, pe vite mari, pe reparațiuni, pe băi, pe dușuri, pe hydranți, etc. etc., mai mult venitul provenit din aplicarea comptorului de la imobilile supuse regimului de abonament (robinet liber) în cazul în care s'ar părea comunei că cetățeanul risipește prea multă apă. Nu pot să admit cîștigul pe care proectul îl rezervă într'un mod atît de dibaciu comunei.

*

2) Nu pot să admit acest rezultat straniu din punctul de vedere al regulelor economice ca apa să fie mai scumpă, aproape de prețul vinului, atunci cînd apa va fi mai abundentă în Iași, de cît astăzi cînd suntem în suferință.

Iată un calcul simplu dar precis: Astăzi în gospodăria mea plătesc 15 lei apa lunar, adusă cu sacaua; prin urmare 180 lei pe an. În urma proectului, după ce voi avea apa la domiciliu voi avea de plătit: 300 lei taxă fixă pe an la un imobil pentru care plătesc chirie 3200 lei anual. Că taxa isbește pe proprietar e un chip de a vorbi; taxa va isbi pe chiriaș—chiria se va urca; rezultat favorabil al campaniei în contra asumpirei traiului—căci numai un naiv poate să creadă că proprietarul își va rezerva sie-și plata taxei pentru apa ce nu consumă.

20 lei pentru 2 ochiuri de latrină ce imobilul are în plus,—căci nu există casă gospodărească în Iași care să aibă numai un singur ochiu de latrină. Proectul crede că isbește luxul. În concepțiunea proectului latrina e lux;

50 lei pentru grădină, căci am mai mult de 50 m. p. de grădină (mi se pare vre-o 150 m. p.). Grădinile sunt considerate ca lux, ca ceva inutil pentru igiena locuinței și a orașului. Aci proectul e adorabil: aplică grădinelor din tîrgul Iașului taxa pe care a găsit-o în Anglia lovind parcurile lorzilor englezi.

Până aci m'ar costa pe an 370 lei, adecă cu 190 lei mai scump ca astă-zi; noroc că n'am trăsură, cai, bae, etc, căci s'ar mai urca încă cu vre-o cîți-va zeci de lei.

*

Luați tariful și faceți socoteală pentru gospodăria dv. și veți vedea cît veți plăti apa. Proiectul în dorința lui de a acoperi cu orice preț anuitatea este de o cruzime nemai pomenită; nu acordă proprietarului nici macar aceea ce acordă impozitul funciar Calculul impozitului funciar se face asupra venitului net după norme anume stabilite.

Proiectul aplică taxa asupra venitului bruto. Ce-i pasă proiectului de impozitile ce plătește imobilul către stat, către județ sau chiar către comună!!..

La calculul impozitului funciar se scade o a patra parte pentru cheltueli de întreținere și reparațiuni al imobilului; proiectul nu numai că nu scade, dar isbește construcțiunile și reparațiunile cu o taxă specială pentru apă!!! E într'adevăr extraordinar!!.

*

Proiectul de regulament al Direcțiunei lucrărilor apei este inacceptabil și din alte puncte de vedere pe care le stabilește comuna, sunt inice pentru că în stabilirea lor nu s'a ținut seamă de două regule: că ele trebuesc să greveze pe locuitor în raport cu avantajele pe care le trage din lucrările de aduțiunea apei, că ele trebue să fie proporționate cu averea locuitorului, cu venitul ce posedă, nu numai cu venitul imobilului situat în Iași. Mă explic.

Nu se poate impune cu aceiași taxă locuitorul care locuește într'o regiune prin care trece numai conducta de apă, cu locuitorul din regiunea canalizată.

E just oare ca proprietarul imobilului producător a unui venit de 3000 lei situat în regiunea nesanalizată (fără canal de scurgere) să plătească aceiași taxă cu acel din regiunea canalizată?

E just oare ca proprietarul imobilului producător unui venit de 3000 lei avînd ca singură avere acest imobil, să plătească aceiași taxă ca și proprietarul unui imobil de 3000 lei, dar pe lîngă care mai are un venit însemnat provenit din o altă avere?

Taxele mai sînt inice pentru că grevează mai mult pe acei ce consumă mai puțin și nu ating pe acei ce consumă mai mult. Profesiunea nu intră în nimic în stabilirea acestor taxe. Exemple practice: spălătoreasa din mahalaua Țicăului care consumă cea mai mare cantitate de apă pe zi, dar plătește o chirie mai mică de 300 lei n'are a plăti nici o taxă.

In schimb negustorul manufacturist care plătește o chirie de 2000 lei în tîrg, în care nu va consuma nici o picătură de apă, nu va scapa unei taxe de 200 lei pe an, pentru plata unei cantități de apă ce nu consumă. Și cazul manufacturistului este cazul tuturor comersianților, meseriașilor, în genere al tuturor acelor ce au a plăti 2 chirii.

In desp. II și V-a taxele pot cădea în sarcina populațiunei mai nevoiașe fără să atingă pe acei mai cu dare de mînă. Proiectul zice: Vor plăti o taxă de 3 la sută asupra venitului funciar proprietarii de pe strada pe unde trece conducta. Ergo, proprietarii de pe străzile pe care nu trece conducta, ori cît de apropiați ar fi de conductă, n'au a plăti nici o taxă.

*

Părerea mea este:

a) Că nu se poate impune de pe acum un regim definitiv și obligator. Experiența celor întăi doi ani va indica sistemul definitiv.

b) Regimul de experimentat nu poate fi acesta al taxelor exorbitante, ci regimul echitabil al plății pe consumațiune, adică cu comptor, chiar dacă s'ar ridica ceva prețul pe m. c., de apă. Sunt convins că din 12 000 m. c., ce Iașul va avea zilnic, 1500 m. c., pot fi desfăcuți cu plată, ceia ce e suficient pentru acoperirea anuității.

Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a țărei și*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

Litere-Științe-Arte

Un concert romînesc.—Foarte original va fi concertul dat de d. Gh. Borteanu în seara de 20 Iunie 1909 în sala circului Sidoli, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate muzicală.

Programul foarte bogat și variat cuprinde bucăți din repertoriul lui Barbu Lăutarul, bucăți de orchestră, de vioară, de flaut muzică vocală, cîntice naționale. Artistul Borteanu va cînta între altele bucată „Eu sunt Barbu Lăutarul" și „Antractul lui Caragiale".

Astfeliu aranjat, concertul va fi în adevăr o mare atracțiune pentru ieșani.

*

Numărul 5 al „Vieței Romînești", apărut astăzi, atinge la „Miscellanea"—de ce nu sub alt titlu? cele două teme de actualitate: atacul d lui Duiliu Zamfirescu în contra poporanizmului și chestiunea „scriitorilor monopolizați". Vom spicui cîte ceva din aceste polemici.

In contra obiceiului, poezia e reprezentantă, în acest număr, prin o singură bucată, extrem de slabă: un Sonet al d-lui St. O. Iosif,—fără d. Anghel.

*

„Diario del Madrid" spune că ultimile maimuțe europene care se adăposteau în cele mai îndepărtate ținuturi ale Gibraltarului au dispărut cu totul.

Aceste maimuțe fără coadă numite Guejas de spanioli întăresc teoria că continentul african a fost cînd-va legat de cel european printr'o punte de uscat. Cu cîți-va ani în urmă „Guljas" puteau fi văzute din depărtare cu ajutorul ocheanelor și se numera vre-o 30 de viețuitoare. Animalele erau foarte sperioase și nu era posibil să te apropii de ele la o distanță mai mică de 1200 metri.

De multă vreme însă „Guljas" n'au mai fost zărite se crede că vre-o epidemie a curmat viața la toate și ast fel au dispărut ultimele maimuțe europene.

*

Camille Flammarion, cunoscutul literat și director al institutului astronomic din Paris pune în „New-York-Herald", apropos de cutremurele ce au străbătut sudul Franței, întrebarea dacă se pot sau nu prevesti cutremurile de pămînt"? Și el ne răspunde cu un categoric nu.

S'au semnalat în adevăr anul acesta cutremure cu mult mai numeroase ca în alți ani dar a pune aceasta în legătură cu luna, soarele sau vre-o altă planetă este absolut greșit; dovadă că pe ziua de 11 Iunie și 28 datele catastrofei din Roggio și Calabria, în Decembrie nu s'a remarcat nici un fenomen astronomic.

Remîn aparatele seismografice dar ele sunt sensibile numai mișcărilor pămîntului constatată un fapt îndeplinit dar în nici un caz nu'l prevăd.

S'a remarcat chiar că în ziua catastrofei din Messina cu cîteva ore mai înainte ele erau încă mai liniștite ca de obiceiu.

Singure indicii prevestitoare, putem găsi după credința strămoșească, la animale.

Cu cîte-va minunte înaintea unui cutremur, cîinii și alte animale devin grozav de neliniștite, și în ziua de 28 Decembrie s'a remarcat aceiași neliniște și la păsări.

„Dacă cutremurile pămîntului, închee Flammarion stau în legătură cu neobicinuitele schimbări de temperatură și presiune, a barometrului, care ne întîmpină de la începutul acestui an este o shestiune pentru a cărui lămurire trebue încă mult muncit și căruia îi rezervă respunsul viitorul.

Informații

❑ *Noul împrumut, în sumă de opt-zeci milioane, va fi contractat în țară.*

❑ Serviciul comerțului din ministrul de industrie și comerț, continuă campania de propagandă pentru înființarea de oboare organizate în orașele Moldovei, mai ales unde nu există pînă acum asemenea oboare.

Deocamdată s'a adresat prefecturilor, primăriilor și Camerilor de comerț din Iași, Vaslui, Bîrlad și Galați, cerîndu-le concursul.

In aceste localități vor pleca și inspectorii comerciali pentru a studia împrejurările economicee și a conlucra cu autoritățile sus pomenite în alegerea locului celui mai priincios și pentru stabilirea celorlalte condițiuni.

❑ Distinsul publicist englez, d. Seton Watson (Scotus Viator), s'a întors ieri în Capitală din excursiunea ce făcuse prin munții Moldovei și în Iași, Botoșani, Dorohoi și Fălticeni.

D-sa va merge mîine la Sinaia, apoi va face o excursiune pe Dunăre și peste 2 săptămîni va face cîte-va excursiuni prin Transilvania spre a cunoaște mai bine pe romînii de acolo.

❑ D. Luca Ionescu, președintele consiliului superior administrativ, însoțit de d-nii Gh. Kernbach, prefectul județului și căpitan Stavăr, comandantul companiei jandarmilor rurali, a plecat azi dimineață în inspecție la: Bivolari, Bălcești, Șipote, Cotnari, Tg.-Frumos.

❑ Trupele din garnizoana locală vor pleca mîine dimineață în tabăra Șipotele pentru concentrare.

❑ **O circulară păstorală.**—Noul protoereu al județului, părintele Ioan Tănsoca, a trimes o circulară-păstorală preoților din localitate și din județ, prin care le dă sfaturi asupra îndatoririlor lor și asupra frumoasei servire în biserică, pentru o demnă și înțeleaptă conducere a credincioșilor în viața economică și socială.

„Vă reg, să vă faceți obiceiul, a da sfaturi și învățături în toate ocasiile în care oficiați ori asistați; înființați școli de adulți, biblioteci, săli de lectură și la toate să fiți încredințați că aveți ajutorul meu, aprobarea și răsplătirea I. P. S. nostru Mitropolit pe care-și ocupă în gradul cel mai mare înălțarea culturală economică și morală a poporului.

Vă rog a vă aminti, că cuvîntul și sfatul sunt moarte dacă lipsește exemplul, de aceia silițivă a fi și C. V. însivă și cei ai casei, gospodarii cei mai buni, apicultori, crescători de gîndaci de mătasă, grădinari pricepuți în plantarea și creșterea pomilor și a florilor și în cultivarea a tot felul de zarzavat.

Nu încetați a îndemna pe suferinzi să alerge la doctori spre a se lecui, pe cei loviți de nenorociri mîngîiați-i și întăriți-i, pe cei certați și mîniați împăcați-i, luptați spre a învinge viciurile, care distrug satele și orașele; lucrați neobosit spre a înmulți între credincioși meșteșugurile, care să-i ocupe în timp de iarnă scăpîndu-i prin aceasta din ghiara nelucrărei și a sărăciei, stăruiți ca băncile populare și cooperativele să fie conduse cu cinste, nepărtinire și dragoste de bine.

Meșcăriile economice desbrăcate de prudență, de îngăduință, de pătrunderea împrejurărilor în care se desfășoară, au darul de a ascuți și chiar înăsori relațiunile dintre feluritele stări sociale ale profesorului nostru.

Iarmați pe parohienii ce păstoriți cu acele scumpe calități, îmbrăcațivă înșivă cu ele și stați între unii și alții ca un părinte al tuturor sămănînd împrejur respectul dreptului fie căruia, pacea cea ziditoare de fericire și răbdarea cea statornică spre bine.

Toate acestea vi le am pus înainte ca program de lucru atît pentru Cucerniciile Voastre cît și pentru mine; asupra lor vom discuta totdeauna, despre ele vă voiu intreba la inspecții, și împlinirea sau neglijarea lor va fi unica măsură, după care vom fi la olaltă prețuiți de șeful nostru I. P. S. S. Mitropolit, de geniile bune ale țărei noastre și de poporul nostru romînesc care veșnic își îndreaptă ochii și inima la crucea cu care conducem și'i bine-cuvîntăm, așteptînd de la noi numai bine.

Și tot după această măsură ne va judeca Domnul Nostru Isus Hristos, care ne a pus înainte odată pentru totdeauna pilda smochinului neroditor.

Sfîrșesc cu credința, că inimile Cucernicilor Voastre mă simt și se vor întări puternic a mă urma cu toată buna voință și cu aceiași dragoste cu care astăzi vă salut și rog pe Banul Dumnezeu să binecuvinteze lucrul mîinilor noastre și să ajute silințelor noastre.

❑ D. G. Șerban președintele Camerei de comerț din Iași, a fost delegat de ministerul instrucțiunei de a asista la examenul cursurilor serale ce se ține la școala comercială din Iași.

❑ Examenul de capacitate al absolvenților seminarului „Veniamin Costachi", vor dura până Luni 8 Iunie c. e.

❑ Ministerul instruncțiunii a anulat lucrările înscrise de limba romînă și matematici, date de elevele și elevii școalelor normale din țară, la examenul de capacitate.

Absolvenții acestor școli, vor depune o nouă probă înscrisă la aceste două materii, în zilele de 10 și 11 Iunie.

❑ Cassa școalelor a făcut cunoscut revizoratului școlar că anul acesta să plece o colonie de 40 de eleve la M-rea Neamț. Colonia va plesa la 1 Iulie, pe timp de o lună de zile.

❑ D. N. Ionescu, revizor școlar al județului, a plecat azi dimineață să prezideze cercul de absolvire a școalelor primare rurale Tomești.

❑ Mîine seară va avea loc la Teatrul Sidoli o singură și mare reprezentație, dată de talentatul și neîntrecutul transformist *Iassy*.

Foarte multă lumă și-a dat întîlnire pentru mîine seară la Sidoli mai ales în urma reprezentațiilor Francardi, căruia simpaticul Iassy îi este cu mult superior atît prin jocul de scenă cît mai ales prin iuțeala cu care se transformă.

Biletele se iau cu asalt la Agenția „Thalia" (Maximovici).

❑ Cu începere de Luni 8 -21 Iunie 1909 oarele de cancelarie la Creditul Urban de Iași, vor fi numai de la 9 oare dimineața și pînă la ora 1 p. m.

Casieria va fi deschisă pentru plăți și încasări, de la orele 9 jumătate dimineața pînă la orele 12 a. m.

DIVERSE

— Ministerul lucrărilor publice a fost autorizat de consiliul de miniștri să execute în regie construcția podului definitiv de pe șoseaua Iași—Sculeni și construcția a altor trei poduri de pe aceiași șosea în valoare de 14,000 lei.

— D. N. Mateescu a fost numit subchirurg la spitalul din Podul-Iloaia.

Ultime informaţii

❑ *Luptă de mîine pentru alegerea decanului şi consiliului de disciplină—se anunţă foarte interesantă.*

Vor fi trei liste: una cu d. C. B. Pennescu; alta cu d. G. Roiu şi a treia cu d. Abgar Buicliu.

Caracterul politic nu poate să lipsească luptei, întru cît toţi avocaţii sunt înscrişi în diferitele partide şi grupări politice.

Intre fraţii junimişti şi greceniştii este fundamentală osebire de vederi şi cu prilejul alegerei acesteia. Pe cînd greceniştii susţin candidatura naţionalistului Buicliu, junimiştii, în frunte cu d. M. B. Cantacuzino, susţin pe d. G. Roiu. D. Sculi este de părere ca toate partidele să fie represintate în consiliul de disciplină.

❑ *De oare-ce holera începe să ia proporţii în Rusia, direcţiunea generală a serviciului sanitar a dispus de a se lua măsuri de carantină la graniţa rusească, pentru călătorii care vin în Romînia.*

❑ *După cum anunţăm la primele ştiri, examenul de capacitate, în scris, la şcoalele normale, a fost casat şi că un nou examen va avea loc în zilele de 10 şi 11 Iunie.*

Suntem înformrţi că această casare se datoreşte comisiei examinatoare din Craiova, care a dat tezele la Romînă în prima zi, după prînz, în loc de a doua zi.

❑ *Mişcarea în magistratură se va face foarte probabil Joi, 11 c.*

❑ Ziarele din Constantinopol spun că cu prilejul trecerei prin acest oraş a prinţului Nicolae, Sultanul Mahomed V. aflînd că pe bordul vaporului „Impăratul Traian" se află micul prinţ, a trimis pe şambelanul său spre a-i exprima salutările sale.

Şambelanul Tefik-bey s'a prezintat mai înainte la legaţiunea romînă, apoi, însoţit de d. Ministru Papiniu, s'a dus pe vaporul romîn.

Inaltul demnitar otoman a remis prinţului Nicolae o cutie de argint plină cu bomboane.

❑ Regimentul 13 Stefan cel Mare va pleca la Tabăra Şipote, mîine dimineaţă, la ora 6. Trupa va merge pe jos până la Larga, unde va poposi noaptea. A doua zi dimineaţa îşi va continua drumul spre Şipote, unde va ajunge noaptea.

❑ Se afirmă că membri de şedinţă la tribunalul Iaşi vor fi numiţi domnii: Volanski, de la trib. Vaslui şi H. Mîrzescu.

❑ La concursul de gimnastică ţinut între şcolile secundare, cu prilejul serbărei societăţii de gimnastică din Iaşi, cea întăiu clasificată a fost şcoala normală „Vasile Lupu"; în al 2-a loc au fost clasificate liceele externat şi internat; şi în al 3-a loc gimnaziul Stefan cel Mare. Dl. I. Scobai a retras din concurs gimnaziul Stefan cel Mare.

Maestru de gimnastică la şcoala normală „Vasile Lupu" e d. Ilie Burghelea.

❑ **Curtea cu juri**.—Astăzi curtea cu juri judecă procesul privitor pe tînărul Constantin Codrescu, din comuna Tăuteşti, cot. Zahorna, acuzat de omor.

Din actul de acuzare reiesă următoarele:

Un oare care—Gh. Tescu a venit acum cîţiva ani şi s'a stabilit în satul Zahorna. El intră în relaţii de dragoste cu femeea Ana Al. Codrescu, care avea din căsătoria dintăi 4 copii: trei băieţi şi o fată. Tescu trăi mai mult timp în concubinaj cu ana Codrescu, folosindu-se de averea rămasă pe urma lui Codrescu. In mai multe rînduri el a avut neînţelegeri şi certuri cu locuitorii din Zahorna, cu care chiar s'a judecat, pentru nişte pămînt.

Cînd fata Maria Codrescu ajunse la vrîsta de 15 ani, Tescu o seduce, părăseşte pe mama aceştia. Fata Maria Codrescu rămîne însărcinată şi Tescu se hotăreşte să o ia în căsătorie. Făcu căsătoria civilă şi avu cu Maria Codrescu trei copii.

Unul dintre minorii Codrescu, fratele Mariei şi fiul vitreg al lui Tescu, (acuzatul de astăzi) iar în timpul din urmă cumnatul lui Tescu, era veşnic prigonit de aceasta. Tescu îndrăzni chiar să'l alunge din casa părintească şi să'l maltrateze, din care cauză rămase infirm.

In ziua de întăi Martie Tescu se duse calare la primăria Tăuteşti, pentru a lua parte la o licitaţie. Băiatul Constantin Codrescu se jusa prin livadă cu o armă, împuşcînd vrăbii. La un moment dat, Tescu se reîntoarce de la primărie şi cum îl vede pe Codrescu îl loveşte cu biciul, spunîndu-i că „de ce se joacă şi nu face treabă". Băiatul începu să fugă prin grădină şi Tescu alergă după el calare, lovindu-l întruna cu biciul. Văzîndu-se maltratat, Codrescu îndreptă puşca spre Tescu zicîndu-i:

— Fugi bădie, dă'mi pace, că te'mpuşc. Cum însă Tescu nu înceta de a'l lovi cu biciul, Codrescu descărca două focuri spre Tescu, care căzu jos de pe cal, mort.

S'a constat că el capatase 27 contuzi-uni, căci puşca era încarcată cu halice de vînat.

Curtea e prezidată de d, D. Sturdza. Se continuă cu ascultarea martorilor.

❑ Producţiunea de fine de an a elevilor şi elevelor Conservatorului de Muzică şi Declamaţie, va avea loc Joi 11 Iunie, la orele 2 p. m., la Teatrul Naţional, cu un program foarte bogat şi interesant.

Publicul este rugat să vie din timp, căci producţiunea se va începe la 2 ore precis.

❑ **Serbările de la Copou.**—Comitetul organizator al serbărilor anunţate pentru azi 6 şi mîine 7 Iunie, ne roagă să anunţăm că mîine la orele 4 p. m., va avea loc în grădina Copou marele „*Corso*". Mîine seară Duminică va avea loc o mare „Kermesă de elită", cu toate surprizele şi distracţiile anunţate.

Intrarea 1 leu de persoană. Copii şi militarii plătesc preţul pe jumatate.

Luni la orele 8 seara va urma o mare serbare populară, cu surprize ne mai văzute.

Foarte multe bilete au fost plasate.

❑ Firma manufacturieră Rabinovici şi Mendelsohn din Iaşi, mergea foarte bine. Eri, însă unul din asociaţi, Rabinovici scoase din lada de fer o sumă de 28.000 lei, o puse în buzunar şi invită pe celalalt tovarăş să se declare în stare de încetare de plăţi.

Pasivul firmei se urcă la 180.000 lei. Creditorii au reclamat contra lui Rabinovici şi au cerut arestarea lui

❑ **Examenele particulare de curs primar**.—Revizoratul şcolar a făcut repartizarea elevilor de curs primar înscrişi pentru examenele particulare care se vor începe în ziua de 13 Iunie.

Elevii au fost repartizaţi astfel:

Comisiunea întăia (şcoala Trei Erarhi): Gatoschi D., Gatoschi Elena, Ber Silvia, Cahana Arnold, Handosa A. Ortansa, Handosa A. Constantin, Vicol Vladimir Nicolae, Horovitz Jeana, Leib Froim Leib, Şalaru Mândiţa, Faisilberg Sonia, Spiegler Martin, Spiegler Leopold.

Tot la această comisiune se vor presenta: institutul Notre Dame cu 10 eleve, şcoala parohiei catolice cu 15 elevi, şcoala Junimea No. 1 cu 23 elevi, Junimea 2 cu 11 elevi şi şcoala primară David Herman cu 22 elevi.

Comisiunea doua (şcoala Vasile Adamachi): Adase Maria, Carniol Arnold, Cernătescu P. Matei, Frenchel Oscar, Faidelovici Leib, Grimberg Natan, Machedon Andrei, Moise Aron Iacob, Moise Ecla Hana, Nacht Conta, Rudberg Mendel Constantin, Washtel Burăh.

La această comisiune se va presenta şcoala Cultura cu 40 de elevi, şcoala evanghelică cu 8 elevi, institul Champalbert Herovanu 14 eleve şi pensionul Khnech cu 3 eleve.

Comisiunea treia (şcoala Mihail Cogălniceanu). Calinescu A. Ioana; Crupenschi C. Neculai; Crupenschi C. Marietta, Penescu C. Maria; Penescu C. Adela; Racovitza N. C.; Ghika Gr. Grigore; Ghika Gr. Olga; Apostoliu Emil; A. Costăchioaei Gheorghe; Enescovici Alexandru; Buzătov R. V; Negruţi L; Zarifopol I.; Theodorescu Lucreţia; Patriciu Aurel; Chaland Oscar; Ionescu Aurora; Tabacovici Gheorghe; Vexler Bernard; Stan Janeta; Herşcu Moise; Ravner Moriţ; Gheorghiade Virginia; Grimberg Camelia; Barberis Margareta; Barberis Clemansa; Lefter Mariana, Teodoreanu Laurenţiu; Hurmuzescu Dan Gheorghe; Hurmuzescu Maria Rodica; Käuerl Maxim; Teohari Antonescu Andriana; Stănescu M. A.; Şloimovici Ana; Popescu C. Maria; Caza A. Maria; Longhin Maria; Hălăceanu Profiriţa; Granet Leonie; Deladecima Pauleta; Grimberg Iulius; Marislov Pento; Cesar A. I., Leibovici L. Froim; Wahtel Charlotta; Haimovici Corina; Rrgenstreich Roza; Schneer Alex., Naftulovici Carolina.

La această comisiune se vor mai prezenta Institutului Hampel cu 15 eleve şi pensionatul Rang cu 14 eleve.

❑ **Judiciare.**—Camera de punere sub acuzare, cercetînd astă-zi dosariul privitor la Şaraga şi Bercovici, cari au comis un omor în Bucovina şi un altul, neizbutit, în România, a hotărît ca pentru ambele să fie judecaţi în Iaşi.

Procesul se va judeca în seziunea din Septembre, de oare-ce urmează a fi citaţi mulţi martori stabiliţi în Bucovina.

— La secţia I-a a Curţei urma să se judece astă-zi apelurile direcţiei tramvaiului şi a erezilor Furtună, unul din victimele catastrofei din 1905.

Ivindu-se divirgenţă, procesul se va judeca din nou de complectul secţiei.

❑ Astă seară Sîmbătă 6 Iunie, are loc o reprezentaţie cinematografică la grădina Chateaux aux fleurs.

Programul nou cuprinde numai noutăţi, ultimele aparaţii cinematografice, precum: Parisul în timpul nopţii, restaurantele din Montmartre, petrecerile, dansurile etc., tablouri vii ale vieţei nocturne din Capitala lumei sunt fidel redate.

In acest program se mai cuprind şi două piese teatrale interpretate de artiştii teatrului Odeon, Renaissance şi Réjane. O serbare religioasă în Rusia, la malul rîului Moscova, sunt de asemenea scene foarte interesante care figurează tot în programul de astă-seară. Se succed apoi comedii inedite: O farsă macabră a nepotului, Umbrela lui Anatole, Moneda, toate excelînd prin humorul francez, care înveselesc pe cel mai sombru spectator.

Scene foarte interesante, sunt apoi datinile şi obiceiurile Budhiştilor din India, serbările lor religioase, templele, elefantului sfînt. Aceste animale,—idoli vii ai budhiştilor,—sunt căutate cu cea mai mare îngrijire, băi frecvente, culcuş confortabil etc., şi la un caz de boală, elefantul e îngrijit de toţi medicii şi astrologii—o căutare mult mai mare de cît s'ar da însăşi oamenilor.

Mîne Duminică Matineu la Circul Sidoli (5 ore), şi seara reprezentaţie la Chateau aux fleurs.

Luni 8 Iunie „L'assomair" de Zola; va cuprinde două acte cinematografice (jum. de spectacol).

Se aduce la cunoştinţă că în serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 6 Iunie.

Interimatul finanţelor

Bucureşti. — Interimatul ministerului de finanţe va fi ţinut de domnul Anton Carp, iar nu de d Djuvara care şi d-sa pleacă în concediu săptămîna viitoare.

Inspectori judiciari

Bucureşti.—Au fost numiţi inspectori judiciari, d-nii: Al. Panaitescu, care pînă la 1 Iunie funcţionase în postul de inspector delegat al judecătoriilor de ocoale, a fost confirmat inspector pentru tribunale şi judecătorii; d. I. Coandă, actualul procuror la Curtea de Apel din Craiova; d. M. A. Balş, preşedintele secţiei comerciale Ilfov şi d. N. Săulescu, preşedintele trib. Gorj.

Urmează a fi numit inspectorul pentru Curţi.

Geometri Arpentori

Bucureşti.—Au fost declaraţi reuşiţi la examenul de geometri arpentori:

Bacău: V. Turen, V. Gane şi G. Martin; Botoşani: I. G. Nifon; Iaşi: C. Petrea şi Racoviţă Grigore; Tecuciu: C. Pîrvu; Roman: N. Voicu şi I. Cangirea; Tutova: V. Alexandrescu, N. Mintuţă şi N. Iancu; Vaslui: I. Antoniu şi M. Begea.

Mişcarea în poliţie

Bucureşti.—Pe ziua de azi s'a făcut următoarea mişcare în poliţie.

Iaşi.—D. C. Costescu comisar cl. II a fost avansat comisar special de siguranţă clasa I, în locul d-lui Duţescu din direcţiunea generală a poliţiei.

Ungheni.—D. V. Truţescu, comisar special de siguranţă în direcţia generală a fost numit şef al poliţiei punctului Ungheni.

Tecuciu.—D. N. A. Ştefănescu a fost numit sub-comisar cl. III-a.

P.-Neamţ.—D. I. Postoi a fost numit sub-comisar cl. II-a.

Mişcare în magistratură

Bucureşti. — D. P. Neaţu, prim preşedinte trib. Dolj, a fost numit procuror de secţie la Curtea de Apel din Craiova; d. I. Florian, fost magistrat, a fost numit procuror la trib. Romanaţi, în locul d-lui Maldarescu destituit; d. Al. Tacu, actual şef de biurou în ministerul de justiţie, a fost numit secretar al consiliului superior al magistraturei.

Desfiinţarea comisiunei macedonene

Constantinopol. — Ziarul „Sabath" află că toate puterile au consimţit la desfiinţarea comisiunei macidoneană.

Protocolul a şi fost sicălit.

HOLERA

Petersburg.—In ultimile 24 ore s'au constatat 34 cazuri noui de holeră.

Dintre acestea 10 au fost mortale.

VAPOR ENGLEZ ATACAT DE ESCADRA RUSĂ

Stockolm.—Din Svenska se telegrafiază la Helsingfors că pe cînd vaporul englez „Wortbourg" a întîlnit Mercuri dimineaţă escadra rusească, un vas de răsboiu rusesc a tras asupra vaporului englez un foc alb şi după cinci minute două, cari au lovit vaporul englez, distrugînd căldările şi rănind în mod grav pe un maşinist, cari a fost transportat la spitalul din Wiburg.

După ce a fost reparat, vaporul „Wortbourg" a plecat spre Anglia.

*

Helsingfors. — In privinţa incidentului cu vaporul englez „Wortbourg" se mai comunică: Mercuri seara vaporul „Wortbourg", încarcat cu lemne şi îndreptîndu-se spre Anglia, a fost invitat, prin semnale, să se oprească din cauza violărei prescripţiunilor stabilite. Această somaţie nefiind satisfăcută, un torpilor a tras trei focuri albe, apoi patru ghiulele în contra vaporului englez.

Din Camera austriacă

Viena.—In şedinţa Camerei se discută budgetul exerciţiului viitor. D. Simionovici, deputat romîn din Bucovina, a cerut realizarea mai multor dorinţi ale Romînilor din această provincie. In ceia-ce priveşte şcoalele romîneşti, d. Simionovici cere mai cu seamă crearea unei catedre pentru istoria romînă, în limba romînească la Universitatea din Cernăuţi.

In timpul acestei şedinţi, care a ţinut 13 ceasuri, au fost adoptate budgetele ministerelor de interne, instrucţiune publice şi justiţiei.

Şedinta va continua mîine.

Procesul d-nei Steinhel

Paris.—D-na Steinhel a fost tradusă în faţa curţei cu juraţi ca acuzată principală în uciderea barbatului şi a mamei ei.

Grevă

Ratibor.—După cele ce spune un ziar din acest oraş, 400 mineri din Brad s'au pus în grevă.

Situaţia la Aivali

Constantinopole. — După o telegramă din izvor grecesc, n'a mai fost nici un incident la Aivali. Numeroase arestări au fost operate.

Astăzi se aşteaptă aici sosirea Valiului din Brusa, cu două batalioane precum şi venirea comisiunei de anchete din Constantinopole. Oraşul Avali este încunjurat din toate părţile. In cercurile turceşti nu se dă o mare importanţă acestor evenimente.

Chestia Cratană

Paris.—In privinţa afacerei Cretane, ziarul „Petit Parisien" declară că puterile protectoare nu au luat încă nici o holărîre în ceeace priveşte retragerea contingentelor de trupe internaţionale.

Acum 15 zile, consulul francez, din Camera a primit ordinul de a pregăti retragerea trupelor francezе. Atunci Poarta a cerut ca trupele internaţionale se mai rămină încă cîtva timp în insula Creta.

Convorbirile diplomatice urmează în privinţa acestei chestiuni, dar Anglia este de părere că Crèta trebuie lasată să se administreze singură.

Manevrele flotei engleze

Londra.—La manevrele flotei engleze vor lua parte 40 de vase de resboiu de mine, 27 crucişători cuirasate, 26 crucişătoare, 16 canoniere, 114 contratorpiloare, 79 torpiloare, 26 vase sub-marine, 3 vase pentru aşezarea minelor, 16 vase auxiliare, adică în total 347 bastimente de răsboiu.

Intervederea Ţarului cu d. Fallieres

Paris.—Se telegrafiază din Cherbourg că întrevederea dintre Ţarul Rusiei şi preşedintele Fallieres, va avea loc pe bordul vasului de război „Leon Gambetta".

De data aceasta nu se va face la arsenal nici recepţiune, nici serbare. Intervederea se va face în rada din Cherbourg.

Mai multe ziare asigură că aceste dispoziţiuni sunt o consecinţă de ameninţările socialiste.

Afacerea Harden-Moltke

Berlin.—Ziarul „Zukumft" publică o corespondenţă între Harden şi contele Moltke, după care Harden declară că retrage cererea sa de revizuire a procesului.

Prin urmare afacerea aceasta este terminată.

Intrevederea de la Reval

Reval. — D. de Schoen, secretar de stat german la externe, a avut pe bordul yachtului rus, „Standard" o lungă convorbire cu primul-ministru Stolypin şi cu ministrul de externe d. Isvolsky.

Impăratul Wilhelm a conferit d-lui Stolypin ordinul meritului coroanei prusiane şi d-lui Iswolsky marea cruce a vulturului roş cu briliante.

*

Helsingfors.—Impăratul Vilhelm s'a dus pe bordul yachtului rus Standard pe la 11 jum., apoi s'a reîntors pe bordul yachtului său „Hohenzolern" pe la 12 şi 5 minute; atunci yachtul german însoţit de alte vase a rîdicat ancora la 3.40 şi a plecat luînd direcţia din Narva.

Excese antisemite în Basarabia

— Armata noastră spre frontieră —

Grave turburări au isbucnit în Basarabia. Excesele contra evreilor au reînceput.

Două companii a regimentului 13 Ştefan cel Mare din Iaşi, au fost trimise astăzi, una la Ungheni, alta la Bivolari, pentru a împedeca invadarea fugiţilor din Basarabia în ţară, prin trecerea Prutului.

Una din companii va fi comandată de căpitanul Drăgulănescu şi cealaltă de căpitanul Duca.

Domnişoară, cunoscînd germana binişor, găseşte ocupaţie imediat.
La administraţia ziarului.

Mare ocazie pentru toate cumpărătoarele Magazinului

LA „VULTUR"

Avînd un mare şi bogat asortiment de Bluze de vară, Linon, Torschon şi Chiupură, le-am pus în vînzare cu preţul de 5 şi 6 lei bucata pe tot cursul lunei Iunie.

Ornamente noui pentru Coifure şi Cache-Corsete de linon pentru Dame.

Teodor Stoienescu

Fost procuror de Curte

AVOCAT

Iaşi 17, str. Vechie (poarta bisericei Bărboi).

Staţiunea climaterică şi balneară

SOLCA din BUCOVINA

Localitate ideală pentru cură şi recreaţie, indicată pentru bolnavi cronici, slăbiţi şi convalescenţi.

Poziţie pitorească, Parc splendid şi cu întinse alee pentru plimbări prin pădure.

Ca distracţii: Tennis, Popicărie etc; Muzica cîntă de două ori pe zi.

UN SANATORIU

şi

Două stabilimente de cură şi hidroterapie.

Direcţia: **Doctor Weinberg şi Herschmann.**

Medicul Sanatoriului: **Doctorul Basil Collo.**

Instalaţiunile cele mai moderne pentru **hidroterapie** (Prof. Winternitz), **băi de acid carbonic, cura de Nauheim, băi de sare şi medicinale** (brad, malţ, pucioasă şi fier), **băi de soare, cură de aer; inhalatoriu complect (inhalaţiuni cu vapori de brad), inhalaţiuni cu termovariatorul dr. Bulling,** cură de apă minerale şi dietetică (lapte, zer, kefir), cură de îngraşare etc.

Camere mobilate confortabile, bucătărie aleasă; preţuri moderate.

Sezonul ţine de la 15 Mai, pînă la sfîrşitul lui Septembrie.

Se acordă reducere a tacsei de cură, numai până la 1 Iulie şi de la 26 August.

Informaţiuni şi Prospecte prin DIRECŢIA

BYRRH

CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

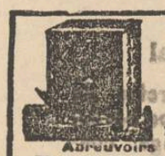

FONDOIR DEPOSE Prix..... 6f 50

R. GARIEL 2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS En FONTE INOXYDABLE Prix 0f 50c.

Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

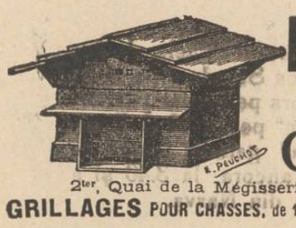

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f

Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

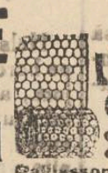

GRILLAGES GARIEL 2ter quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre..... 0f 20

Châssis de couche depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 4 30

Porte-Bouteil... pour 20 Places..... 7 »

Instrumente Muzicale de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis LEIPZIG Preţul-curent ilustrat gratis

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA* fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Princip. la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Terasa 1 leu 25 b, Arena 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, MATINEU la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREL DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f 30c.

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— *Strada Gelia 77* —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— *Str. Bărbei No. 19* —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 745 — Marți 9 Iunie 1909

Politica financiară a guvernului

Cele două conferinţe, ţinute la ministerul de externe, de către comisiunea budgetară au pus în evidenţă destrăbălata politică financiară a guvernului,

Din tot ce s'a vorbit şi hotărît, noi tragem concluzia că un adevărat dezastru financiar ne prevesteşte noul an budgetar, chiar din cursul primului seu trimestru, şi că cea mai importantă lucrare legislativă a guvernului din cursul trecutei sesiuni parlamentare: *budgetul*, a fost în totul nepregătită şi nestudiată.

După legile păcătoase cu cari liberalii au încurcat ţara, vine acum şi un budget, care s'o ducă la faliment!

Noi am spus'o de mult, că actuala guvernare liberală, va fi o nenorocire pentru ţară şi că datoria tuturor claselor sociale este de a impune printr'o voinţă hotărîtoare schimbarea acestui regim.

In cele mai grele timpuri prin care a trecut statul nostru, am avut la guvern pe cei mai nepricepuţi miniştri, conduşi de un tînăr şi vanitos şef de partid, de o valoare politică foarte contestabilă.

Din această cauză, ei au fost incapabili să rezolve toate problemele de stat pe cari evenimentele din 1907, le-au pus in discuţie, şi au făurit un mănunchiu de legi inaplicabile, pe cari viitorul guvern, are datoria să le desfiinţeze pe d'antregul.

De pe urma acestor legi nesăbuite survin încurcăturile financiare de cari am pomenit mai sus şi cari au provocat intrunirea comisiunei budgetare a Camerei.

Astfel numai legile administrative şi judiciare au încărcat budgetul statului cu aproape 30,000,000.—La această urcare extraordinară de cheltueli, guvernul a trebuit să prevadă spor de venituri fictive, pentru a echilibra în mod falş un budget care se solda cu un deficit rigur.

In timpuri normale, şi totuşi cu greu s'ar fi putut lăsa ca un asemenea buget să-şi trăiască în chipul acesta viaţa sa anuală.

Dar cînd ni se anunţă un an agricol mediocru, şi cînd pe deasupra e nevoe de contractarea unui nou imprumut de 80,000,000 care va greva prin ratele sale, încă cu o bună sumă, cheltuelile budgetare ale Statului, ne putem închipui ce dezastru financiar ne aşteaptă.

Dar cum şi în ce fel s'ar putea îndrepta lucrurile? Se desfiinţezi legile administrative ale d-lui Brătianu? Dar ce s'ar face cu miile de slujbaşi, începînd cu inspectorii de plasă şi sfîrşind cu jandarmii împrăştiaţi în toate colţurile ţărei şi cari înghit cîte-va milioane din budgetul Statului?

Să desfiinţezi legile d-lui Stelian?

Dar ce să faci cu sutele de judecători răspîndiţi pretutindeni şi cari înghit alte milioane?

Unde să arunci această pusderie de funcţionari creaţi de guvernul liberal pe spinarea statului şi a contribuabilului?

Şi apoi ce s'ar face cu fericirea ţăranului romîn, cîntată pe toate strunele de guvernul liberal? Unde ar mai exista această fericire, dacă ar dispărea de la ţară subprefectul care să poruncească, judecătorul care să judece şi jandarmul care să execute?!

Intre legile liberale din aceşti din urmă doi ani şi intre bugetul nenorocit al statului, este azi o aşa de strînsă legătură, în cît nu se poate atinge cu nimic bugetul, fără să nu se sgudue în temelia lor, legile acestea inutile.

O diminuare ori cît de mică a cheltuelilor exagerate produse de pe urma extraordinarului număr de slujbe create, implică în acelaş timp o schimbare în economia lor a însăşi legilor în chestiune şi atunci ce mai rămîne din faimoasa operă de reforme liberale?

Ce mai rămîne din legea învoielilor agrare, dacă dispare inspectorul agricol cu salarul său fabulos?

Ce mai rămîne din legea reformei administrative, dacă se reduce numărul inspectorilor de plasă la cel de mai înainte?

Şi ce mai rămîne din faimoasele legi de organizare judecătorească, dacă dispare judecătorul ambulant şi stagiar etc, etc.?

De aceia credem că cele două conferinţe ale comisiunei budgetare n'au avut alt efect de cît să constate o stare de lucruri foarte tristă pentru finanţele statului nostru, dar nici de cum s'o înlăture sau s'o tămăduiască.

Că d. Costinescu s'a gîndit că e bine s'o ia d-sa înainte în calitate de Ministru de finanţe, n'a făcut reu. A vrut să arate că e om prevăzător şi că fuge de a'şi asuma întreaga răspundere a unui dezastru financiar inevitabil.

Dar că s'a putut da o soluţie serioasă de tămăduire a reului ce ne ameninţă şi care va avea urmări incalculabile, aceasta n'am văzut'o şi nici n'o putem vedea de la liberali.

Singura soluţie sănătoasă şi de natură a îndrepta în mod radical această deplorabilă situaţiune, nu poate consista de cît în desfiinţarea completă a tuturor legilor liberale, cari au urcat în chip atît de impovărător budgetul statului.

Dar această desfiinţare n'o poate face de cît un alt regim politic.

Vespasian I. Pella

Propunerea direcției tramvaiului

Intre afacerile rele, puţine la număr, pe cari societăţile străine le-au făcut în ţară la noi, figurează şi vestita în lume A. E. G., concesionara tramvaiului în Iaşi.

Societatea e în perdere în concesiunea ei locală. Oraşul este şi el în perdere, cu tot venitul frumos—patru-zeci mii lei anual, dacă nu greşim—pe care comuna îl încasează de la direcţie. Iaşul a perdut, însă, mult din punct de vedere estetic şi stradele sale, celebre altă dată, au ajuns urîte ruini—pe unde trece tramvaiul.

Acum vine societatea concesionară şi propune o prelungire pe timp de două-zeci ani—pînă la 1958—a concesiei. Idealul lui A. E. G. ar fi, cu siguranţă, să scape de Iaşi, dar fiind că nu poate, stărue să se aşeze mai bine aci şi este călăuzită de trei motive: de speranţa că Iaşul va progresa, de speranţa că o dublare a liniilor, deci o mai bună şi repede circulaţie, va face tramvaiul mai căutat şi, în fine, că schimbarea pavajului ce-l propune, i va aduce economii.

Fireşte, propunerea aceasta nu este dintre acelea, cari n'ar merita să fie studiată.

Ceea ce interesează mai mult în această propunere este pavajul. Tramvaiul, pe o reţea considerabilă, străbate stradele pavate cu asfalt. După contract, direcţia are îndatorirea să repare acele strade. Experienţa ne-a făcut să vedem, că asfaltul nu resistă, stradele au ajuns o pacoste şi ele, cu toate prevederile contructului ele nu se mai repară, sub această administraţie comunală, fără pereche de incapabilă.

Dar în afară de aceasta, fiind că este dovedit că asfaltul nu rezistă, o schimbare a acestui pavaj, de şi el este ideal, se impune.

Să se schimbe asfaltul pe stradele unde circulă tramvaiul. Dar să profite alţii de această schimbare.

Comuna, dacă ar accepta propunerea, ar realiza o economie de vre-o cinci-zeci mii lei anual. Iată dar bani găsiţi pentru pavarea, dar cu asfalt, a tuturor stradelor zise secundare.

Cine ar fi contra ca unele strade principale din Iaşi, să fie pavate cu piatră cubică; că stradele asfaltate, pe unde nu trece tramvaiul: Stefan cel Mare, Veche, etc., să rămîie cum sunt, iar toate celelalte strade, cele multe, să capete un pavaj ideal.

Cu asemenea pavaj şi cu apă din belşug, Iaşul s'ar asana departe peste idealul nostru al tuturor.

Dar n'am terminat.

Intrunirile noastre

Partidul conservator democrat îşi continuă pe fie-ce săptămînă, seria de întruniri şi consfătuiri politice.

Pretutindeni şeful nostru este primit şi sărbătorit de amicii noştri, şi îmbărbătat la luptă în potriva guvernului, care a ajuns o nenorocire pentru ţară.

Cele două partide adverse privesc cu ochi răi această puternică mişcare sau desfăşurare de forţe a partidului nostru, care pe fie-ce zi se impune mai mult ţărei şi tronului prin admirabila sa organizaţie. Şi de aceea clevetesc cu invidie înpotriva şefului nostru şi a partizanilor cari 'l înconjoară cu drag şi vor să diminueze efectul puternic pe care 'l produc în ţara aceasta, aceste frumoase şi instructive consfătuiri politice.

De la Cîmpu-Lung, la Tîrgovişte, de acolo la Alexandria şi apoi la Brăila, şeful nostru este purtătorul de cuvînt înţelept asupra rostului politicei actuale a ţărei, şi prevestitorul luminat al schimbărei unei guvernări ticăloase.

La Cîmpu Lung, şeful nostru a declarat, că junimiştii nu pot forma guvernul de mîine pentru că nu sunt de cît o frîntură de partid, pe cari nimeni nu i ia cu serios în această ţară.

La Tîrgovişte, a recunoscut că singurul partid care se impune factorilor constituţionali ai ţărei, chemaţi a rezolva chestiunea aducerei şi menţinerei la putere a unui guvern, este partidul conservator democrat.

Iar la Alexandria, a afirmat, că guvernul Brătienist, care represintă anarhia în legi şi risipa în finanţe se va retrage în curînd, ori ce guvernare mai departe fiind cu totul imposibilă.

Şi la toate aceste cuvîntări splendide ale şefului nostru, întreaga armată conservatoare democrată, a răspuns că e pregătită de ori-ce luptă şi-a asigurat pe şef, de încrederea şi devotamentul ei nemărginit.

Este un frumos şi înălţător exemplu de solidaritate şi bărbăţie politică; este o pildă rară de iubire şi spirit de organizaţie, cu care ori ce partid, se poate mîndri!

Un asemenea partid trebuie să trăiască şi să facă operă de guvern, spre binele ţărei, care şi a pus într'nsul toată încrederea şi simpatia ei.

Alegerea decanatului

Eri s'a săvărşit alegerea decanului şi a consiliului de disciplină al baroului iaşan.

Această alegere capatase o osebită importanţă prin faptul că anarhiştii, care au pus stăpînire pe... piaţa Unirei, gîndeau acum se pună mîna şi pe decanat

Din fericire lovitura n'a reuşit D. Abgar Buicliu, prietinul d-lor Cuza şi Şumuleanu, care mai fusese o dată decan şi căruia, după o foarte scurtă activitate, i se dăduse vot de blam, abia dacă a putut întruni ieri opt voturi, de şi alegerea sa părea „asigurată".

In consiliu s'au ales avocaţi, cari, în ce priveşte politica, aparţin tuturor partidelor din Iaşi: liberali, liberali desidenţi, democraţi, junimişti.

Aceasta este o chezăşie că la decanat se va face treabă şi trebue să recunoaştem, că multe sunt de refăcut în corpul avocaţilor locali.

Avocatura a ajuns în Iaşi ceea ce se chiamă o bucată de pîine amară. Sunt prea mulţi avocaţi, prea puţine pricini şi prea a ajuns o banalitate uşoară să iei licenţa în drept.

Concurenţa nu cunoaşte diferenţe. Cum se concurează neguţitorii, aşa se concurează şi profesiunile libere. Şi concurenţa duce la excese. Datoria noului decan şi a noului consiliu, este să cate a aşeza corpul avocăţesc la locul de cinste pe care-l merită.

Nu vom pune punctele pe i. Destul să spunem, că, cu prilejul alegerei de ieri, aceeaşi dorinţă s'a manifestat: să se facă treabă.

Nu vom da sfaturi. Dar vom spune noilor aleşi: aţi fost aleşi să faceţi treabă, v'aţi angajat la aceasta.

Noi vă dorim succes şi spor la muncă.

CATE-VA NOTE

Grădina zoologică a Iaşului.

Anunţăm cu multă plăcere, că o grădină zoologică, ambulantă de-o cam dată, a fost creiată în Iaşi. O mare invazie de momiţe, conduse de ţigani din Serbia, s'a abătut asupra oraşului.

Piaţa Unirei—spectacolul atîtor variaţii—este zilnic şi spectacolul producţiunilor momiţelor.

Se ştie că, până a da căldurile mari, piaţa aceea ajunsese locul de întîlnire al cîinilor. Acum speţa s'a schimbat.

Cînd se vor mulge vacile în piaţă—vom anunţa.

*

Poliţia locală este, precum se ştie, foarte caritabilă în desfacere de bilete pentru spectacole.

Despre aceasta au aflat şi ţiganii cu momiţele şi mers-au cu ele la poliţie, ca să ceară ca dînsa să le aranjeze un spectacol.

La raport, fie-care gardist, ipistat, furier, sub-comisar şi comisar — fu vestit despre noul act caritabil şi primi cîte un număr de bilete.

Imediat după aceea, unul din subcomisari, de cei de cl. I şi cu concurs, se prezintă unui neguţitor evreu.

— Să-mi cumperi două bilete, pentru momiţe. Să nu zici ba, fiind-că noi cu toţii, şi eu şi d-ta, ne tragem din ele.

— Mă rog matale, respunse evreul: d-ta eşti creştin, eu sunt jidan, prin urmare nu ne putem trage d'intr'un loc.

OAMENI ŞI LUCRURI

TORTURA FOAMEI

La un mic banchet organizat de editorul William Heinemann din Londra în onoarea locotenentului Shackleton, norocosul explorator al regiunilor polare de sud, acesta din urmă a vorbit conmesenilor despre o temă foarte mişcătoare.

Le-a povestit cît de mult, în această expediţiune, au suferit şi oamenii lui—de foame. Multă vreme n'a mai existat pentru dînşii sensaţia de săturare căci mîncau mult mai puţin de cît le cerea trebuinţă organică şi în ce-l priveşte pe dînsul cunoaşte acum ce însamnă tortura foamei şi în viaţa lui n'ar mai putea trece cu indiferenţă înaintea unui om flămînd.

Invăţămîntul e în adevăr util şi omenesc, dar ar fi trist dacă am aştepta să ne chinuiască lipsa de hrană pentru a crede celui flămînd.

Să nu ne scoborîm însă cu reflecţiile în proza vieţei de toate zilele ci să ne menţinem în regiuni şi înălţimi... polare.

Inspăimîntat, poate, de încercările prin care a trecut expediţiunea lui Shackleton, organizatorul viitoarei expediţiuni la polul nord, Amundsen, apelează la marele public ca să-i vină în ajutor pentru a putea porni şi a-şi îndeplini programul. Amundsen, are intenţia de a cerceta nu numai regiunile propriu zise, ci prin mijlocirea baloanelor să facă şi explorări aeriane. Dar înainte de toate cată să fie bine pregătit şi să posede mijloace suficiente.

E drept că nu aceasta dă siguranţă desăvîrşită exploratorilor. Soarta nenorociţilor Erichsen şi Hagen—morţi de foame în gheţurile polare, pentru că-şi părăsise corabia spre a face cercetări—este încă vie în mintea tuturora.

Actualmente chiar se fac pregătiri de către cunoscutul explorator Eynar Mikkelsen care va întreprinde în primăvară o expediţiune pe coastele de răsărit ale Grönlandei avînd în primul rînd scopul de a regăsi cadavrele celor două victime şi—poate—insemnările lor de mare importanţă.

Cei doi nefericiţi exploratori au simţit mult mai mult ca locotenentul Shackleton ce însamnă a suferi de foame în acele extrem de depărtate regiuni polare, la enormă distanţă de pămînt. Instrăinaţi de tovarăşii lor de drum, izolaţi şi stingheri pe enormele blocuri de ghiaţă rupte şi despărţite de massa uriaşă a gheţurilor polare, îndrăzneţii cari sperau să înfrunte necunoscutul, au cunoscut cea mai grozavă moarte posibilă,—moartea prin frig şi prin foame. Tînărul explorator englez a simţit-o numai: el a frizat pericolul şi s'a cutremurat de apropierea lui. Prin aceasta însă s'a înnălţat nu numai în ochii lumei, dar şi în ochii săi proprii, simţindu se mai aproape de acei cari sufăr în mod obişnuit de tortura foamei, pe lîngă care—nu va mai trece nepăsător...

Rodion

PENTRU EROI

Cea mai nouă donaţiune a lui Carnegie. Eroismul celor mici.—Răsplata jertfei. Un miliardar generos.—Arta de a da. Făgăduinţă îndeplinită.—Cît a donat Carnegie până acum.

Andrew Carnegie, miliardarul scoţiano-american a donat după cum se ştie Franţei în ultimul timp un fond de 5 milioane franci, sumă din al cărei venit să se întreţie cei rămaşi pe urma bravilor cari şi-au sacrificat viaţa pentru a salva pe aproapele lor şi pentru a răsplăti pe salvatori sau pe „eroii civilizaţii" după expresia lui Carnegie.

Primul fond, într'un scop identic l'a înfiinţat Carnegie în Statele-Unite în 1904 şi cîţiva ani mai tîrziu, convins de binefăcătoarele servisii aduse de acest fond concetăţenilor săi, el dotă şi patria sa Scoţia cu asemenea fond.

Şi nu se poate imagina accente mai nimerite pentru fondul eroilor ca acele găsite de Carnegie în scrisoarea lui adresată la 21 Septembrie anul trecut comitetului de administraţie a celor 10 milioane dăruite pentru înfrumuseţarea oraşului său natal Dunfermline în Scoţia.

*

Iată cum sună aceste rînduri:

„Succesul fondaţiunei pentru „eroi" în America de Nord este aşa de mare, încît m'am decis de a întinde binefacerile sale şi asupra patriei mele.

Nu o dată suntem sguduiţi de fapte eroice, cu a căror ocaziune bărbaţi şi femei sunt răniţi sau şi-au pierdut viaţa salvînd pe a aproapelui.

Aceştia sunt adevăraţii eroi, eroi ai civilizaţiei. Falşii eroi ai epocelor barbare se mutilau sau se omorau reciproc.

Eu am simţit de mult că aceştia sînt adevăraţi eroi şi cei cari depind de dînşii trebue liberaţi de ori-se nevoie pecuniară isvorîtă din eroismul lor şi în acest scop am donat 1 milion şi un sfert dolari în bonuri cu 50 la sută, cari produc anual 250.000lei.

*

Fondul donat Franţei va fi administrat şi întrebuinţat în acelaş fel ca în Anglia şi America de Nord.

Conform dorinţei marelui scoţian vor beneficia de acest fond aceia cari se vor fi nenorocit pentru binele aproapelui în Franţa şi în apele sale.

In această categorie vor intra şi medicii, infirmieri, gardiancele, impiegaţii drumului de fer, marinarii şi pompirii întru cît aceştia nu vor fi primit nici un ajutor de la stat.

Nimic nu poate arunca o lumină mai vie asupra fondaţiunei Carnegie, ca un exemplu din viaţă, Intîmplarea făcu ca în Anglia în ziua în care fondaţiunea Carnegie fu adusă la cunoştinţa publică un lucrător din fabrică, să moară în mijlocul unor operaţiuni chimice încercînd să salveze pe colegul său.

El lăsă în urma sa soţia cu şapte copii, iar conform dorinţei lui Carnegie aceştia au fost primii cari au beneficiat de fondul eroilor din Britania.

In Petesburg America, comitetul instituit pentru „Carnegie Hero-Fund" ţine şedinţă la fiecare 3 luni.

La ultima adunare care a avut loc în Mai, au primit recompense pentru fapte eroice 23 locuitori din toate statele Americei de Nord, parte din ei au primit medalii în aur, argint sau bronz şi parte ajutoare băneşti. Medaliile s'au dat celor cari n'aveau trebuinţi pecuniare, iar celor nevoiaşi li s'au dat pensiuni şi ajutoare momentane.

Premiaţii aceştia sunt cunoscuţi şi serbătoriţi în America sub numele de „eroi carnegiani".

Iată acum mai multe exemple despre modul cum se distribuesc aceste premii. Unei eleve sărace în vrîstă numai de 14 ani, care salvase de înec pe o prietenă a ei, i s'a conferit medalia de bronz şi 2000 dolari pentru terminarea studiilor

Un ţiran de 60 ani din Rech, care salvase viaţa unui alt ţăran pe timpul unei inundaţii, primi 600 dolari pentru ridicarea unei hipoteci, o văduvă din Massachusett, al cărei bărbat pierise salvînd doi copii i se dădu de veci 35 dolari lunari şi pentru fiecare copil mai tînăr de 16 ani cîte 5 dolari. Un maşinist care cu risicul vieţei sale opri locomotiva în ultimul moment pentru că zărise un copil

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

de 2 ani jucîndu-se pe linie, primi medalia de bronz și 1000 dolari pentru a'și cumpara o căsuță, și așa mai departe.

Iar pentru încheere, comitetul dărui 10000 dolari pentru văduvele și orfanii celor 117 lucrători pieriți în minele de Gvitchback la 29 Decembrie 1908 și 12 Ianuarie 1909.

*

Cu donațiunea de 5 milioane făcută Franței, Carnegie a atins un total de donațiuni în suma de 684 milioane. Generosul rege al otelului retras la 70 de ani din afaceri cu 800 milioane și-a ținut deci cu credință cuvîntul, întrebuințînd cea mai mare parte a averei sale pentru binele omenirei. Din aceste 684 milioane primesc 168 milioane, 1400 biblioteci din America de Nord, Canada, Marea Britanie și Irlanda. Poșta Rico, Noua Zelandă, și Africa de Sud. Pentru universitățile scoțiene a donat 60 milioane și pentru pensiunile profesorilor bătrîni din Statele Unite și Canada 40 milioane.

Institutul Carnegie din Pitsburg-creațiunea propriu zisă a lui Carnegie îl prevăzu cu 88 milioane; pe lîngă care adaugă 44 milioane pentru școala politecnică din Pitsburg.

Universității din Chicago îi dădu 12 milioane, colegiului de ingineri din Statele-Unite 6 milioane, galeriei americane de arte 6 milioane și universității din Princeton tot 6 milioane. Pentru palatul păcei din Haga donă încă 6 milioane iar Germaniei a făcut o singură donațiune de 500.000 lei institutului Robert-Koch pentru combaterea tuberculosei.

O PROPUNERE

Țara Noastră, excelentul confrate Sibian, face următoarea propunere, cu rugămintea de a fi reprodusă de ziare:

Se confirmă în mod pozitiv știrea lansată de ziare: Moștenitorul nostru de tron, arhiducele Francisc Ferdinand va trece la începutul lunei viitoare granița Romînaiei pentru a vizita la Sinaia pe M. Sa Regele Carol. Nu vom stărui din acest prilej asupra împrejurărilor de diferit ordin cari ridică importanța acestei vizite peste însemnătatea trecătoare a obișnuitelor acte de curtenire și în urma căror poate fi socotită ca o expresie a raporturilor politice între două state învecinate.

Să rămînem de astădată la durerile noastre. Trecerea Moștenitorului de tron pe pămîntul locuit de Romînii acestei țări trebue să fie un prilej de-a ne manifesta sentimentele ce nutrim față de viitorul Impărat și Rege. Trebue să arătăm și cu aceeași ocaziune, că dinastieismul tradițional al neamului romînesc din această țară trăește și astăzi în puterea lui istorică și n'a fost clătinat de multele încercări dureroase la cari am fost supuși. Trebue să arătăm că credința în ziua de mîne, această mîngăiere a tuturor popoarelor asuprite, nu s'a stins în sufletele noastre, cari tresar înviorate de speranțe în fața celui menit a ne ocroti viitorul. Această dovadă a sentimentului nostru de alipire către tron s'o aducem tocmai acum cînd Monarhul viitorului va străbate cîmpiile locuite de credinciosul nostru popor nesocotit, pentru a petrece cîteva zile în mijlocul fraților noștri din Regat.

Venim deci cu următoarea propunere, care am dori să fie acceptată și răspîndită în cercuri cît mai largi de ziaristica noastră: Din prilejul trecerei Alteței Sale prin părțile locuite de Romîni să fie adunați țărani de-ai noștri în haine de sărbătoare și sub conducerea preoților și a altor fruntași să manifesteze cu demnitate alipirea noastră către reprezentantul Tronului. In cîteva puncte mai însemnate, cari vor fi atinse în călătorie de A. Sa, să se concentreze masse mari de țărani, al căror strigăt de binevenire—ecoul atîtor sbuciumări de credințe seculare,—să arate augustului călător simțemintele poporului Romînesc.

Suntem de credință că prin această manifestare nu ne împotrivim nici unui paragraf și nu călcăm nici una din multele porunci cînd concretizăm în acest chip starea adevărată a vieții noastre sufletești. Și mai credem că și Cel menit a fi sărbătorit de noi nu va fi neplăcut surprins cînd va vedea rînduri de țărani romîni, urmașii atîtor viteji cari în avîntul de credință către Tron au jertfit rîuri de sînge.

Rugăm ziarele noastre,—îndeosebi cele de zi,—să discute această propunere și ne adresăm fruntașilor noștri politici cu rugămintea de-a lua inițiativa pentru realizare.

Lansăm deocamdată ideia.

Intre ministru și învățător [10])

Să scriu că timp de 21 ani, m'am luptat cu cea mai mare energie și cu putere supra omenească pentru propășirea „Neamului Romănesc"? Că am făcut curs de adulți cu țaranii și șezetori cu țarancele? Că am făcut biserică și am ținut predici? Că sunt printre cei întăi cari au înființat cercurile culturale și am ținut conferinți? Că am fost printre fruntașii ce au înființat „Societatea de Economie a corpului didactic din jud. și orașul Iași, unde și astăzi învățătorii găsesc credit deschis? Că am întrodus cultura viermelor de matasă, portul național, lucru de mînă la fete? pe care în mod gratuit, timp de 10 ani, soția mea l'a predat în școală? Că timp de 16 ani am fost ca membru în judecătoria comunală, și am împărțit țaranilor dreptate fără ură și părtinire? Că în toată viața mea am fost un exemplu viu de dreptate și adevăr? iar în raporturile mele sociale am dat dovezi de cea mai mare cinste? Că am făcut bancă populară? Obște sătească? asociație pentru vînzarea în comun a cerialelor? Că am luat o moșie din mînile exploatorilor și am dat-o țaranilor? Că am introdus mașini agricole în cultura pămînturilor țărănești?... Iată atîtea genuri și forme de activitate extrașcolară ce am făcut în timp de 21 ani. Pot să le scriu toate acestea în răspunsurile ce mi se cer? Față de cele ce mi s'au întîmplat, am curajul să răspund că nu! Pentrucă nimic din toate acestea nu mai sunt acum; totul e distrus și nimicit ca prin farmec. Iar brevetul de cinste, de capacitate și destoinicie, nu-l mai am; pentrucă după mijlocirile scrise și verbale ale lui Dumitrescu Bumbești, Casa centrală a băncilor populare, mi l-a distrus. Așa că, acum, conform cu dorința Domniei-Voastre de a nu îndosi și denatura sfîntul adevăr, după ce ași trece în locurile cuvenite în chestionar, toate faptele bune ce am făcut, enumerate mai sus, la întrebarea din chestionar: „Spuneți ce mai credeț că trebue știut", ar trebui să mă pun în cea mai dureroasă poziție, mă silesc din toate puterile ca să-mi înnăbuș colosala revoltă sufletească și să încep a scrie așa:

„Cu toate că am muncit așa de mult, cu toate că am făcut așa de mare progres pe tărîmul activității extrașcolare și am adus cauza aproape de izbîndă; cu toate că cei mai desamă oameni din țara asta, au pus așa de mare preț pe inteligența și energia mea, m'am ajutat și m'am încurajat cu vorba și prin numeroase scrisori; pînă cînd și M. S. Regele m'a recompensat cu răsplata muncii și coroana Romăniei; totuși, acestea nu sunt adevărate, pentru-că Dumitrescu-Bumbești, inspectorul băncilor populare, cu experiența ce are și cu agerimea inteligenței, cu care natura l-a înzastrat, a descoperit lucruri extraordinar de grave în sarcina mea. El numai într'o singură noapte și numai într'o singură seară, a analizat cu exactitate și pătrundere toată activitatea și faptele mele, și s'a convins pe deplin, că atît țaranii, cît și cei mai desamă oameni din țară, s'au înșalat în speranțele ce au pus în mine; căci eu sunt un incapabil, un necinstit, un falșificator de acte și am furat 3029 lei așa dupăcum să dovedește din actele dresate de d-sa, pe care le dau mai jos în copie; și în puterea cărora mă reclamă justiției, mă spune „Casei Centrale", care și ea la rîndul ei mă spune Ministrului școalelor. Acesta conform legei, nu putea tolera ca un om așa de compromis să mai poată sta printre membrii corpului didactic; și de pe înălțimea catedrei să mai vorbească țaranilor și copiilor despre dreptate, adevăr și cinste și printr'un ordin mi-a făcut cunoscut, că motivat de cererea Casei Centrale, sunt suspendat din postul, ce cu multă demnitate îl ocupasem pînă atunci. Ba încă mi-a reținut și partea de salar, care după lege trebuia să mi se dee; ca să nu mai am nici macar cu ce să mă hrănesc, căci cu drept cuvînt, unui astfel de om nici hrană nu trebue să i se dee. Cu alte cuvinte, toți m'au înhațat ca să mă sfâșie: și Casa Centrală, și Ministrul școalelor și exploatatorii țaranilor pe care-i biruisem, dar care acum din nou a rîdicat capul. Așa că, numai justiția, abia după trei luni, cu mare greutate a reușit să mă scape din mînile lor; și să facă să fiu reinstalat în postul ce pe nedrept mi se rîpise".

Iată, Domnule Ministru, ce trebue să scriu eu în chestionar. Și de aceea îndrăznesc a pune întrebarea: Pot eu să fac una ca asta? Declar că nu pot; pentrucă faptele bune ce am făcut, sunt adevărate și în orice moment ele stau de față și le pot dovedi cu acte; iar învinuirile ce mi se aduc nu sunt drepte, lucru ce de asemenea îl pot dovedi cu acte. Că progresul la care ajunsese țaranii, mie se datorește; iar nimicirea acestui progres, și căderea mea altora se datorește.

Dar cui anume se datorește nimicirea progresului și scăderea mea? Mie? că am fost un incapabil? Nu! pentrucă actele ce posed, dovedesc pînă la evidență o prudență și o prevedere nemaipomenită din partea-mi.

Faptului că țaranii au fost refractari? și nu m'au priceput? Nu! Căci prin tactica și exemplele ce le-am dat, acum puțini refractari se mai găseau. Dușmanilor firești ai cauzei pentru care m'am luptat? Camatarilor și exploatatorilor? Nu! căci cu energia ce am avut, în mai multe rînduri i-am învins, și acum nu-mi mai aveau grija. Cui dar să datorește faptul că la Prigoreni s'a nimicit totul și eu am căzut?

Să știți, Domnule Ministru, că în numele dreptății și al sfîntului adevăr, pe care singur D-voastră îl cereți în ori-ce ocazie de la noi, am curajul să afirm cu toată puterea cuvîntului meu, că compromiterea operei începută de mine la Prigoreni, și încurcăturile în care am căzut, se datoresc numai și numai „Casei Centrale a băncilor populare", care a comis cele mai neertate greșeli și care a dat ocazie lui Dumitrescu-Bumbești, ca în numele ei, să vină la Prigoreni și cu puterea și incapacitatea lui, să mă asasineze împreună cu familia și să mi nimicească toată opera la care am muncit o viață întreagă!!!

(Va urma)

Litere-Științe-Arte

Literatură în... bonuri.—Obicinuit a găsi în ziarele populare numeroase bucăți literare mai numeroase și mai apreciabile, un cetitor amator de atari producțiuni a cumparat eri ziarul care apărea pînă acum „în opt pagini mari, conținînd bucăți literare semnate de scriitori cunoscuți și valoroși".

Cetitorul însă—care putea foarte bine să fie autorul rîndurilor de față—se trezi cu... un bon, pe care i-l puse în mînă micul și agilul vînzător, iar în locul bucăților căutate găsi o sumă de anunciuri, reclame, mai cu seamă tablouri mari de premii, în frunte cu cele... 50 pălării de paie.

De ce oare va fi părăsit bogatul ziar bucureștean obiceiul de a publica bucăți literare semnate de scriitori cunoscuți și valoroși? Să fi manifestat oare cetitorii o aversiune pentru asemenea procedeu? Ori să se fi convins administrația ziarului în chestiune că literatura cea mai... gustată este acea distribuită în... bonuri cu drepturi la diverse cîștiguri ispititoare începînd cu pălăriile de sezon?

*

In Octombrie se deschide în Paris muzeul de falșificări. Planul e al lui Emile Guimet, întemeetorul muzeului cu același nume. Călătorind în Egipt, Persia și India a văzut o mulțime de „antichități", fabricîndu-se, călătorii se pîcîlesc și le cumpără, ba se întîmplă de-o pățesc și învățații. Și nu sunt eftine!

Guimet face o secție specială a falșificatelor în muzeul său. Tiara lui Saitaphernes și Scarabeii lui Necao ar trebui să se afle la loc de cinste.

La Berlin se pregătește ridicarea unui monument marelui istoric și filolog Mommsen. Acest monument, care va fi așezat în mijloeul fațadei bibliotecii regale din Berlin, va fi inaugurat cu ocaziunea centenarului universității de la Berlin.

*

Intre noutățile aduse din espedițiunea întreprinsă la polul sud, locotenentul Shackleton a adus multe fotografii cinematografice pe care le-a expus în conferințele sale din Londra și cari vor face de sigur, ocolul pămîntului.

*

Incepînd de la 1 Octombrie cele 22 de teatre pariziene va urca prețurile cu zece la sută. S'a socotit că toate aceste teatre vor încasa o diferență de 4 milioane de lei în urma acestei urcări.

*

Boția de eter se întinde din ce în ce mai mult între americanele din high-life. Cu toată lupta dusă de unele americane contra alcoolismului, damele aristocrației, cu nervii tociți de atîta lux nemăsurat se reped, în căutarea unei noui sensațiuni de plăcere asupra sticlei cu eter.

Și în acest scop ele aranjează anume dineuri și supeuri festive la cari nici odată stiela cu eter nu lipsește.

De obiceiu iau parte la aceste serbări numai femei și serviciul este încă făcut exclusiv de femei. Apartamentele destinate acestor petreceri sunt special aranjate, cu tot confortul necesar.

Scaunele lipsesc aproape cu totul din camerele unde se oferă eterul, iar în schimb tot ce este necesar culcatului nu lipsește.

Damele costumate de obiceiu iau masa stînd culcate și de multe ori aceste serbări se prelungesc până la a doua seară.

De care-ce de mai multe ori au luat parte și fete minore la aceste petreceri, poliția a interzis strict vînzarea eterului. Se găsesc însă destui negustori fără scrupule care în schimbul unei plăți întreite procură eterul amatoarelor bogate.

Informații

❑ **Politică dezastroasă.**—Astfel caracterisează *Liberalul-Democrat*, organul desidenței liberale din Prahova, politica guvernului și, subliniind declarațiile făcute în „micul parlament" le comentează astfel:

Față de aceste grave aprociări, făcute de partizani, de complici, a căror imparțialitate nu poate fi suspectată, noi ceștia, care ne-am despărțit de partidul de la cîrmă, revoltați și alarmați fiind de tendințele primejdioase și de nechibzuința celor ce îl conduc, ne întrebăm cu o reală îngrijorare: dar ce fel de oameni sunt aceștia și care este politica lor, cînd după ce au dezorganizat și discreditat toate instituțiunile țărei, după ce au săpat și mai adîncă prăpastia între muncitor și proprietar, după ce, într'un cuvînt au comis atîtea extravagante, se tresesc abia acum, ca dintr'o bolnăvicioasă buimăceală, pentru a recunoaște singuri că au greșit până acum și că trebue să desfacă tot ce a săvîrșit?

Nu e politica aceasta a lor, o politică de halucinați? Există o altă expresie mai ușoară, mai blîndă, dar care să se potrivească rătăcirei lor adînci, de cît halucinația?

Iar deslarațiunile făcute de ministrul de finanțe și de cîțiva membri ai majorităților în întrunirea de la ministerul de interne, prin care și unul și alții deplură rătăcirile la care au ajuns, nu constituesc ele oare, cea mai puternică justificare a pasului ce am făcut noi liberalii-democrați părăsind, la timp, partidul liberal, spre a ne smulge nefastei tiranii a demagogiei socialiste?

Avem adîncă convingere că da.

❑ Inspectorii judecătorești pentru tribunale și judecătorii, ale căror numiri le-am anunțat Sîmbătă, sunt asimilați în grad și leafă cu consilierii de Curte.

Reședința lor ie în București și fiecare va inspecta orice circumscripție de Curte.

Inspectorul pentru Curți va fi delegat de ministrul dintre consilierii Curței de Casație. Funcția sa este temporară și revocabilă.

❑ **Polemică delicată între junimiști.**—D. Eugeniu I. Melik, junimist stabilit în Iași, face politică la Botoșani. In această calitate a deraiat în senzul, că a trecut cu condeiul la colectiviști și, într'un articol publicat în *Libertatea*, a înjurat pe prințul Calimach, fruntaș junimist.

Acesta publică următoarea grațioasă scrisoare la adresa d-lui Melik:

In „Libertatea" ziar național-liberal, cu data de 31 Mai 1909, un domn Eugeniu I. Melik, adresează o scrisoare deschisă domnului Darie, în care se leagă și de mine.

Despre mentalitatea acestei secături,—care ca director a unui ziar conservator, găsește de cuviință a scri într'un alt ziar liberal și încă sub inițialele lui și asta numai pentru a-și apăra—de altfel fără nici o meșteșugire—o eventuală candidatură la colegiul al III-lea de Botoșani—vorbește destul prin ea însăși scrisoarea publicată.

Ca corolar, adaug că acest individ s'a prezentat acuma cîteva zile la mine în București, fără ca să'l cunosc, în urma unei recomandații telefonice a d-lui Filipescu, care m'a rugat să-l primesc fiind un „băiat bun"—aici s'a înșelat d. Filipescu—căci nici atîta nu e. Scopul vizitei, în care s'a arătat față de mine de o slugărnicie desgustătoare, era ca să organizeze un complot în favoasoa mea și în contra președintelui clubului conservator local, cerînd în schimb încrederea mea personală și sacrificarea unor prieteni politici. Mi-a și remis atuncea scrisoarea către d-nia-ta, aci alăturată.

Atîta am de zis pentru luminarea opiniei publice; căci pentru acest trist personagiu, îl previn că n'are trebuință măși dea multă osteneală ca să găcească o afacere cu mine și fiind-că dorește să ajungă alesul „obijduiților din colegiul al III-lea, prin „Gazeta Botoșanilor" eu le trimit o vorbă scumpă acestor obijduiți, vorbă care mărturisește cu fală bărbăția neamului.

❑ Păr. I. Țincoca, protoereul județului a inspectat Sîmbătă bisericile din Galata, Valea Adîncă și Miroslava, însoțit fiind de păr. Popovici din Galata.

Păr. Țincoca a promis că va intervani ca la capela de la închisoarea militară Galata, să se ție predici în fie-care Duminică și sărbătoare.

❑ Aflăm că d. I. Gomoiu, licențiat în teologie, va fi numit defensor eclesiastic în locul vacant.

❑ **Biserica romînă din Canada.**—Actualmente se construește la Roulean, Sask, Canada, o biserică romînă ortodoxă.

Această biserică este vorba să se sfințească Luni 29 Iunie, în ziua de Sf. Petru și Pavel.

In acest scop, preotul acelei biserici, protosinghelul Benedict Iliescu, a intervenit pe lîngă Administrația Casei Bisericei din București să-i trimită un rînd de vestminte preoțești. Pentru plata acestor vestminte, numitul protosinghel a trimis și suma de 30 dolari, adică 150 lei. Suma a fost subscrisă de d-nii Dumitru Oglan 100 lei. Petru Avram, epitrop 25 lei și Ghiță Sasu 25 lei.

Vrednicul preot mai rosgă Administrația Casei Bisericei să-i trimită, odată cu vestmintele, și pînza necesară pentru a face un steag național romîn care—după expresia inimosului slujitor al altarului—„să fîlfîe alăturea cu al Marei Britanii în ziua sfințirei bisericei".

Lucrările, zice părintele, în scrisoarea sa, se urmează cu activitate, așa că vor fi terminate cît de curînd.

Administrația Casei Bisericei a cumpărat un rînd de vestminte frumoase și le-a expediat eri la Roulean, Sask, împreună cu tricolorul național.

DIVERSE

— D. C. Dabija, fost ofițer de poliție, a fost numit ofițer cl. I în poliția locală.

— Doi copii ai d-lui Gh. Mustață din Erbiceni, bolnavi de scarlatină, au fost internați la „Caritatea".

— Un automobil, condus de directorul Regiei tutunurilor, a izbit, între Cucuteni și Valea Lupului, căruța lipovanului Toma Tudose și a rupt piciorul calului.

— Numitul I. Popovici, din strada Stejar 13, presintîndu-se ieri la domiciul lui Petre Constantin, casap, și, în urma unei certe, i-a aplicat cinci lovituri de cuțit. Rănitul a fost transportat la spitalul Pașcanu, iar agresorul a fost arestat.

BAILE OGLINZI

TÎRGUL NEAMTZ

(PRIN GARA PAȘCANI)

Inceputul sezonului la 25 MAIU

Stațiune climaterică lipsită de curenți cu un aer curat sănătos, situată la poalele munților Neamțului lîngă o pădure seculară avînd o poziție pitorească.

BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reichenhal, conținînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalațiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofulozei, linfatismului; boalelor de femei și copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metrite, salpngite, fibrome, etc.

HOTEL ȘI RESTAURANT EXCELENT

sub conducerea d-lui Max fostul director al Hotelului Binder din Iași

O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd și cafeaua cu lapte: copii până la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.

Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimițîndu-se un acompt la Tg. Neamț.

EFTIN ȘI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conținînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administrației.

Concesionar RUDOLF FRITZ

❑ Regimentul 7 roșiori s'a reîntors eri în localitate, venind din tabăra Șipotele.

❑ In procesul de Sîmbătă de la juraţi, aducîndu-se un verdict negativ, curtea a achitat pe băietanul Constantin Codrescu, acuzat de omor.

Acuzatul a fost aparat de d-nii avocaţi D. Longinescu și G. C. Băileanu din Bacău.

❑ Cursurile școalelor primare vor lua sfîrșit poimîne Mercuri 10 Iunie.

Rezultatul de promovare al elevilor se va da în ziua de 24 Iunie.

❑ Examenul de maior al căpitanilor de infanterie, din corpul 4 de armată, se va începe în ziua de 14 Iunie, în tabăra Șipotele.

❑ Comitetul organizator al alergărilor de cai se întrunește astă-seară pentru a întocmi programul definitiv al cailor înscriși care vor lua parte la marile alergări ce vor avea loc la hipodrom Duminică 14 și Duminică 21 Iunie a. c.

❑ Am vorbit acum cît-va timp despre dispariția agentului fiscal Simion Mazilu din Comănești, care a delapidat suma de 3500 lei.

Numitul agent fiscal s'a predat singur alaltă-eri parchetului de Bacău și a declarat că în afară de delapidarea de 3500 lei, a comis falșuri în valoare de 12000 lei.

❑ Am anunțat într'un număr trecut, că, cu prilejul inspecțiilor ce le-a făcut în județ, d. Luca Ionescu, a descoperit la moșia Țiganași, ținută în arendă de Froim Fischer, un număr de 65 muncitori streini peste numărul legal prevăzut în lege.

Muncitorii, cari au fost găsiți și fără pașapoarte, au fost expulzați eri, pe cale administrativă, prin Galați.

Prin urmare, cu tot regretul, nu putem primi desmințirea ce ne-o dă, în această privință, corespondentul local al *Adevărului*, care declară că știrea noastră nu este exactă.

❑ Eri s'a sărbătorit 20 de ani de existență a societății științifice și literare din Iași, a cărei organ de publicitate e *Arhiva*. O mare parte din colaboratorii vechi și noi s'au strîns la o masă cîmpenească la *Leagănul fluturilor*, avînd în fruntea mesei pe d. T. T. Burada președintele societății și harnicul culegător etnograf romîn.

S'au închinat mai multe toaste pline de interes pentru desfășurarea activității literare a acestei societăți, care cuprinde o pagină de 20 de ani din viața intelectuală a Iașilor.

S'au primit și mai multe scrisori de la foști colaboratori ca I. Bogdan, M. Strujan și alții.

Petrecerea a durat până la 7 seara.

❑ Sub titlul „Un răspuns" primim la redacție o broșură scrisă de pr. D. Lascar. fost protoereu de Argeș, actualminte pensionar la Huși, prin care aruncă toate infamiile ce o clică de perverși și dușmani ai săi personali i-au scornit pe samă-i. *Opinia* a vorbit la vreme de aceste lucruri, și azi ne place cînd vedem că se aruncă lumină asupra acestor calomnii ordinare.

❑ Aseară, în fața unui numeros și ales public, a apărut din nou, pe scena Teatrului Sidoli, simpaticul transformist Jassy.

A fost un nou prilej pentru excelentul transformist pentru talentul de neîntrecut și un nou și rar prilej pentru publicul ieșan de a 'l admira

Fără a exagera, putem spune că Jassy a devenit de neîntrecut în arta sa grea, așa că te uimește prin agerimea și prin iuțeala de necrezut cu care el se transformă. Aproape nu-ți vine a crede că o piesă e reprezentată de el singur și atîta iuțeală și pricepere nu s'a văzut încă la nici un transformist din cîți au fost pe la noi.

Aseară publicul i-a făcut ovațiuni bine meritate, strigîndu i: „Jassy regele transformiștilor".

Ultime informații

❑ *Celé două sute soldați, cari, sub conducerea d-lor căpitani Drăgunălescu și Duca, au plecat Sîmbătă la Ungheni și la Bivolari, ca, împreună cu grănicerii, să întărească paza Prutului, n'au fost trimiși în vederea unor neliniști în Basarabia, cari, după informațiunile luate, nici n'au avut loc, ci spre a opri trecerea înot a rușilor, cari ar voi să vie în țară de teama holerei.*

Soldaților plecați din Iași li s'au dat și cartușe de rezboi, ceea ce dovedește că au ordin să tragă, în caz de nesupunere.

❑ *La clubul conservator-democrat din Vaslui a avut loc ieri instalarea noului comitet executiv al acelui club.*

D. A. A. Badarău, președintele clubului, într'o caldă cuvîntare, a comemorat activitatea politică a mult regretatului D. Donici.

Au mai ținut cuvîntări d-nii P. Gorgos și Sandu Rășcanu.

❑ *D. Luca Ionescu, președintele consiliului superior administrativ și-a terminat eri înspecțiile administrative din județul nostru și aseară cu trenul de 9 și 5 a plecat în Capitală.*

După cum se știe, d. Luca Ionescu timp de 4 zile a inspectat toate plășile din județ.

Din sorginte absolut sigură aflăm că d. Luca Ionescu a rămas nemulțumit de administraiorii comunali, din județul nostru, afară de unul pe care l'a găsit în regulă.

D. Luca Ionescu va înainta un raport ministerului de interne asupra inspecțiilor din județul Iași.

❑ **Alegerea de la decanat.**—Eri s'a efectuat alegerea decanului și a consiliului de disciplină al corpului avocaților din Iași. La orele 12 s'a format biroul, care trebuia să conducă efectuarea alegerii, compus din domnii avocați: C. B. Pennescu, Gh. Virnav-Liteanu, Em. Socor, și Averescu, cari au eșit la sorți sub prezidența d-lui N. Leonescu procuror general.

Votarea a început pe la 12 jumatate și a continuat pînă la orele 5 p. m. O singură listă s'a pus în frunte cu d. C. B. Penescu, care a și fost aleasă. D. Abgar Buicliu, care a candidat pentru demnitatea de decan n'a întrunit decît 8 voturi, căci parte chiar din acei avocați, cari timp de 2—3 săptămîni au agitat pentru candidatura sa, au găsit eri, în ziua alegerei, că această candidatură n'ar fi serioasă.

In cea mai perfectă liniște 68 din avocați și-au depus buletinele de vot, iar la orele 5 p. m. d. procuror-general declară aleasă lista: C. B. Penescu, decan cu 57 voturi; iar ca membri, E. Mazlim 56, Dim. Botez 56, N. Neculaide 53, P. Sion 53, E. Herovanu 54, Gh. Vîrnav-Liteanu 54. Restul voturilor s'au împărțit cîte unu de fiecare pe numele d-lor V. Dimitriu, At. At. Ghiorghiu, N. Suțu, I. Liatris, și alții.

Rezultatul acestei alegeri, care în ziua efectuării ei se întrevedea, dar care cu două zile mai înainte părea imposibil, a satisfăcut aproape întreg corpul avocaților ieșeni. De remarcat este atitudinea avocaților conservatori, cari încercînd o lovitură politică au susținut și propagat vre-o 3 săptămîni pentru candidatura d-lui Abgar Buicliu. Dar și de astă dată, ca în ori ce act politic al grupării carpiste, s'a produs în ultimul moment dezbinarea fatală, care o face neputincioasă. D. M. B. Cantacuzino nici nu voia să audă de d. Abgar Buicliu. Junimiștii, spre deosebire de grecianiști au trebuit să se supună șefului lor, deși cu multă nemulțumire și astfel lovitura politică a fost înlăturată ca și candidatura marelui barbat de statură mică. In căutarea unei satisfacții junimiștii alergau să facă alte combinații; încercările însă au fost zădarnice, propunerile lor de combinațiuni și compromisuri au fost respinse de toți cărora li s'au adresat.

In modul acesta baroul ieșan a fost scutit și de astă dată de amestecul politicei și al intereselor de parttd.

❑ In ziua de 14 lunie, ora trei p. m. va avea loc o consfătuire în localul prefecturei Huși, spre a aviza asupra mijloacelor pentru facerea unui dig la Prut.

❑ Ministerul industriei și comerțului a însărcinat pe d. inginer M. Djuvara (până la numirea unui titular) să inspecteze fabricile încurajate de stat, din circ. a 6-a, compusă din județele Iași și Bacău.

❑ La gimnaziul din Cîmpulung (Bucovina), s'a serbat Mercurea trecută aniversarea a 20 ani de la moartea marelui nostru poet Mihail Eminescu. Directorul gimnaziului, d. dr. Voronca, într'o cuvîntare, a explicat însemnătatea zilei. A mai ținut o frumoasă cuvîntare ocazională profesorul Logigan. Elevii gimnaziului au întonat apoi și diferite bucăți muzicale și au recitat versuri.

❑ Consiliul de război al corpului IV de armată va fi convocat pentru zilele de 25, 26 și 27 a. c., spre a judeca mai multe afaceri fără mare importanță.

Tabloul membrilor consiliului, în vedere că mulți au fost transferați, va fi refăcut.

❑ Locuitorii din satul Borșa, comuna Vlădeni, s'au plîns prefecturei de județ, că administratorul I. Atanasiu, de pe moșia lui Froim Fischer, îi maltratează, îi bate și chiar îi schingiuește.

Locuitorii mai reclamă că numitul administrator le-a împușcat și niște rîmători.

Ei cer o severă anchetă.

❑ Elevii școalei inferioare de agricultură din Roman vor pleca zilele acestea în excursiune în Bucovina.

Ei vor vizita Cernăuții și hergheliile din Rădăuți.

❑ **Examene de maior.**— Săptămîna trecută s'a ținut, în tabăra Sipote, examenul căpitanilor din cavalerie, aspiranți la gradul de maior, s'au prezentat d-nii căpitani: Bene Anibal, BalifErnest, Flor Alexandru și Trantomir Ernest.

Comisinnea examinatoare s'a compus din d-nii: general N. Tătărăscu, comandantul corpului IV de armată, general Lambrino, colonel Alex. Musteață, comandant de brigadă și lt.-colonel A. Călinescu, comandantul regimentului 7 roșiori.

Din candidații prezentați au reușit numai d-nii căpitani: Ernest Balif și Flor Alexandru.

❑ In astă seară, trebueiasă aibă loc grandioasa Kermessă organizată de soc. „Doanița Ruxanda".

Cum însă, din cauza ploaiei materialul s'a stricat, Kermessa s'a amînat pentru Sîmbătă 12 a. c.

Intrarea generală va fi numai *50 bani.*

❑ Bancherul Carol Unter, șeful casei de bancă C. Unter și & din Iași, a încetat din viață ieri noaptea în sanatoriul vienez din Cotage, condus de profesorul Noorden.

Greu bolnav de afecțiune a cordului și de diabet, d. Unter plecase la Viena, acum o lună, și fu internat în zisul sanator.

Pe urma defunctului rămîne soția și șase copii, din care cinci minori, din care cauză parchetul va interveni pentru aplicare de sigilii.

Unter era cumnatul d-lui M. Blanc, din firma Marmarosch-Blanc.

❑ Trenurile de plăcere pe distanța Iași—Ungheni, vor începe să circule de la 1 Iulie st. n. (18 Iunie st. v.)

❑ D. Manolescu, inspector administrativ, a început astă-zi să inspecteze plășile din județul Vaslui.

❑ **Clasificarea grefierilor.**—După noua lege judecătorească grefierii sunt împărțiți în două clase. In ce privește curtea și tribunalul Iași, clasificarea grefierilor a fost comunicată astă-zi de minister, în urma rapoartelor d lui prim președinte al Curței și cel al tribunalului.

La Curte: domnii I. Popescu și I. G. Mancaș, au fost clasificați grefieri cl. I și domnii ajutori de grefieri: G. Vartic și Sc. Gheorghiu, clasa I, Vasiiiu și Roban cl. II.

La tribunal: domnii grefieri Hulubei, Secărescu și Zamfirescu, grefieri cl. I. Bodescu Mesteș, Gavrilescu și Vicol, ajutori cl; Bogdan Neculau, Colceag, Carp și Lefter, ajutori cl. II.

❑ Procurorul general a comunicat astă-zi noului decan și membrilor consiliului de disciplină, faptul alegerei lor, confirmînd'o.

❑ Astăzi urma să se ție concurs pentru ocuparea postului de copist în grefa Camerei de punere sub acuzare.

Cum, însă, noul regulament desființează asemenea concurs, numirea se face prin recomendarea primului președinte al Curței.

❑ Inaintea curței cu juri a venit astăzi spre judecare procesul lui D. Hascalovici comerciant, acuzat că și-a incendiat casele sale din strada Golia.

Acuzatul e aparat de d-nii avocați T. Stoienescu și Osv. Teodoreanu.

❑ Serviciul sanitar al județului a constatat un caz suspect de rabie, în satul Miroslava—Beldiman.

❑ Amicul nostru d. Sandu Rîșcanu, fost deputat de Vaslui, a fost primit Vineri în audiență de M. S. Regele, la Sinaia.

Audiența a durat mai bine de o oră.

❑ D. consilier de cancelarie Natale Racovich, de la vice-consulatul imperial și regal din Sulina, a fost însărcinat a gira afacerile consulatului Austro-Ungar din Iași, pe timpul concediului de 2 luni al titularului, d. consul general Grzybowski.

❑ Societatea Esperantistă Romînă a organizat un congres al Esperantiștilor în Romînia, pentru zilele de 19, 20 și 21 Iulie viitor în București.

La acest congres vor lua parte, pe lîngă esperantiștii din țară și esperantiștii din Serbia și Bulgaria.

Cu ocazia acestui prim congres esperantist la noi, se organizează: serbări, escursii, cuvîntări de propagandă, vizite pe la fabrici, muzee etc.

Pentru ori ce informații și înscrieri la acest congres să se adreseze la sediul societății: București str. I. C. Brătianu 5. Odată cu înscrierea să se trimeată și taxa de congres lei 2, care dă drept la diferite reduceri (50 pe C. F. R. etc).

❑ Aflăm cu plăcere că d. P. A. Pogonat, fost magistrat și-a susținut cu un deosebit succes teza de doctorat în drept, la facultatea juridică de la Universitatea din Paris.

D. P. A. Pogonat s'a reîntors în țară și se va stabili în Iași. D-sa e nepotul d-lor N. Pogonat și St. Negruzzi.

Felicitările noastre.

❑ Mercuri 10 Iunie a. c., cursurile școalelor secundare iau sfîrșit.

Duminică 14 Iunie vor avea loc la fiecare școală producțiunile de fine de an.

❑ Următorii absolvenți ai clasei a VIII-a de la seminarul „Veniamin Costachi", au reușit la examenul pentru diploma de absolvire:

Ardare Gh., Isăceanu Alex., Negoiță, Popescu Alexandru, Timircan, Ursu și Zugravu.

❑ D. Brănișteanu, proprietar, venea ieri cu trăsură pe șoseaua Tg. Frumos—Strunga, cînd fu atacat de o bandă de hoți.

D. Brănișteanu a reușit să fugă. Dar vezeteul, numit Mihalache Surugiu, a fost așa crunt schinguit de hoți, că nici nu este în stare să vorbească.

Nenorocitul se află internat în spitalul sf. Spiridon din Iași.

❑ **Universitare.**—D. I. Petrovici va ține examenul de logică — cursul d-lui profesor P. Negulescu—teoria conștiinței și metodologia Sîmbătă 13 Iunie, de la 9—11 dimineață, iar de la 5—6 aceași zi examenele de Psihologie.

— Azi la orele 3 p. m., au loc examenele primei serii de studenții, la d, Teohar Antonescu Arheologia, Seria a II-a va fi examinată odată cu examenele de licențe.

— Mîne Marți vor trece examenul de drept penal, la d. Iulian Teodorescu, d-nii studenți Titus Gălinescu, Ioanițiu, Popovici Gh., Oghină Gregore și Cherșin C., iar examenul de drept roman I, la d. profesor I. Th. Burada la orele 8 dim., d-nii Baltă, Codreanu, Ionescu Eugen, Păncescu, Vasiliu I., Teoderu E. V., Buzdugan C. D., și sara la 8 d-nii N. Constantinescu, Eugen Boureanu, Victor Eminescu, Aurel Ionescu, Teodor Ionescu și Petru Ionescu.

— D-rele Cecilie Trantomir, Cleopatra Lupu Livia Smîdu, Maria Stefănescu și d. I. Băjean, au trecut Sîmbătă la orele 3 p. m. proba scrisă și oralul la limba latină, iar azi Luni, la orele 9 dimineața, d. I. Oiță și d-rele Adela Raiciu, Maria Stefănescu, Mărioara Badareu, Maria Rădulescu și d. Băjean, vor trece examenul de limba și literatura franceză.

— Eri au avut loc examenele la Istoria filosofiei vechi, la d. profesor Găvănescul. Mîne Marți, 9 Iunie, orele 10—12 acelaș d. profesor va examina pe candidații la Psihologie.

Mercuri 10 Iunie, de la 3—6 la Estetică și Sociologie iar Joi, 11 Iunie la Etică și Pedagogie.

— Azi Luni 8 Iunie au trecut examenul de drept roman I la d. profesor Burada la orele 8 dim. studenții în drept: C. Ianoliu, C. Vasiliu, Gr. Leonardescu, C. Petrescu, I. Alexiu, Pilat Neron, iar la 8 sara, aceiași zi, vor trece romanul II d-nii: I. Rîșcanu, V. Rezmeriță, C. C. Teodorescu, N. C. Palade, Ulrich R. și V. Vîrgolici.

— Examenele de geografie vor continua la d. prof. St. Popescu Mercuri 10 Iunie orele 3 d. a.

— Candidații și candidatele la licența în filologie modernă au trecut eri tezele la franceză.

Eri 7 Iunie, ora 2 au trecut proba scrisă din filologia romînă.

❑ **Judiciare.**—Camera de punere sub acuzare a cercetat astă-zi pentru prima oară un dosar venit de la judele instructor al tribunalului Tutova.

Gh. Stavăr, ucigînd în exercițiul funcției, cu lovituri de cuțit, pe jandarmul rural I. Magdaliniș, numitul a fost trimis în judecata Curței cu juri de Tutova, care, precum se știe, se va deschide la 16 curent.

— In judecata curței cu juri de Neamț a fost trimisă astă-zi Catinca N. Stanciu, acuzată de pruncucidere.

— Cu procesul de astă-zi se închide seziunea de Iunie a curței cu juri din Iași.

Viitoarea seziune, potrivit nouei legi, se va deschide la 15 Septembrie.

❑ Pentru întăia oară cinematograful din grădina Chateau aux fleurs sub conducerea d-lui A. C. Bottez, ne aduce pe pînză o piesă teatrală, care cuprinde două acte mari, adică o jumătate din întregul spectacol. Această piesă este scrierea lui Emile Zola, „L'assomoir" adaptată pentru cinematograf și interpretată numai de celebrități pariziene precum: Gretillat de la Odeon, Vurennes de la Rejane, d-rele Nau, Fonteney, Peros Roger de la teatrele Gymnase, Sarah-Bernhart, Antoine etc.

Tendința de a înlocui teatrul prin cinematograf, se realizează din ce mai mult și aceasta va dovedi-o redarea pe pînză a piesei de mai sus precum și incomparabila ei interpretare.

Programul nou de astă seară Luni 8 Iunie cuprinde în celelalte două părți de cinematograf multe scene comice precum: soldatul curier-poștal, parodieri de la greva cea mare din Paris, Eterna romanță, dramolită artistică, Cel mai formidabil strănut care sgudue întreg Parisul etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

București 8 Iunie.

Numire

București.—D. Triandafil Juvara a fost numit ministru plenipotențiar la Bruxelles, în locul d-lui Mavrodin, trecut la pensie și care va fi numit director al Loteriei Regatului Romîn.

D. Duiliu Zamfirescu a fost numit delegat al țărei în comisiunea Dunăreană.

Ploile

București.—După rapoartele sosite la ministerul agriculturei, ploile din uitimile zile, au fost generale în întreaga țară.

In urma acestor ploi, sămănăturile și pășunele s'au îmbunătățit în cele mai multe părți.

Numirile în magistratură

București.—Consiliul superior al magistraturei va fi convocat Mercuri sau Joi, în vederea numirilor din magistratură, în locurile declarate vacante.

Ciocnirea unui crucișător

Lydd.—Din cauza ceței, crucișătorul englez „Sapho" s'a ciocnit în canalul Mînicei, cu un vapor.

Echipagiul a scapat.

*

Douvres.—Crucișătorul „Sapho" a sosit aci aproape scufundat; remorchierele și bărcile de salvare sunt gata. In ori ce caz se pun silințe de a se pune crucișetorul pe coaste.

† Aurel Mureșanu

București.—O telegramă din Brașov ne aduce tristă veste despre încetarea din viață a marelui luptător romîn, dr. Aurel Mureșanu, directorul proprietar al ziarului „Gazeta Transilvaniei".

Entuziastul și simpaticul luptător al neamului s'a stins din viață eri Duminică după amiazi.

D-rul Aurel Mureșanu era fiul lui Iacob Mureșanu și s'a născat la anul 1847 în Brașov.

Studiile primare și le-a făcut în orașul natal, iar cele superioare în Blaj. Incă de tînăr Mureșanu a primit de la tatăl său îndrumarea în mersul luptei pentru cauza națională. La 1863 era reporter al „Gazetei Transilvaniei" iar la 1865 s'a dus la Viena unde a studiat filosofia și dreptul, iar mai apoi științele juridice.

In 1878 Mureșianu scrise în revista „Die Reforme" un frumos articol, întitulat „Autonomia Transilvaniei", pentru care 121 femei romîne din Transilvania iau oferit un frumos dar. In intervalul de la 1868—1877 el a colaborat la diferite ziare străine, iar de la 1877 începu să lucreze împreună cu Gh. Barnuțiu la „Gazeta Transilvaniei", al cărei proprietar a devenit mai tîrziu. De atunci și pînă în prezent, Aurel Mureșanu a adus numeroase îmbunătățiri ziarului, care e cel mai vechiu ziar românesc de peste munți. Anul trecut „Gazeta Transilvaniei" și-a sărbătorit jubileul de 70 de ani, cînd Aurel Mureșanu a înființat un prim fond pentru ajutorarea și pentru pensiile ziariștilor romîni de peste munți.

Aurel Mureșanu a luptat toată viața pentru apararea neamului românesc, stăruind pentru o legătură a naționalităților nemaghiare, care au acelaș interes ca și Românii. Din resputeri a luptat acest mare romîn contra persecuțiilor maghiare și a susținut în totdeauna cu succes cauza Romînilor de peste munți.

In 1890 Aurel Mureșanu a avut un proces de presă, în urma căruia a suferit o pedeapsă de 6 luni închisoare, pentru un articol de aparare al cauzei fraților de peste munți.

Numeroși fruntași romîni din Capitală au expediat condoleanțe familiei marelui luptător romîn, care s'a stins din viață, spre regretul tuturor romînilor.

Afacerea Woodburn

Petersburg. — Statul major al marinei comunică următoarele asupra afacerei „Woodburn":

„De oare-ce în repețite rînduri vapoarele de comerț ruse, sau streine, s'au apropiat de postul escadrei staționată în apele teritoriale rusești și au pătruns în teritoriul de apărare al sus zisei escadre, cu toate insistențele vaselor de gardă, s'a socotit trebuincios în anul trecut a se fixa regule complectatoare în această privință. Aceste regule stabilite de către guvernatorul general al Finlandei au fost reproduse în limba engleză în notițele pentru navigatori editate de oficiul comerțului englez.

Vaporul de comerț „Woodburn" apropiindu-se de vasele cari escortau yachtul împărătesc, torpilorul de gardă i'a eșit înainte, somîndu-l a părăsi acest teritoriu de aparare. Woodburn stăruind, în drumul seu spre yactul împărătesc, torpilorul a tras trei focuri oarbe și de oare-ce vaporul nu și-a schimbat direcția, torpilorul a tras un foc cu o ghiulea asupra părței superioare a vaporului. Un alt torpilor, văzînd în acelaș timp că Woodburn își urma drumul spre yacht și trecuse deja linia cercului de apă de aparare, a tras de asemenea asupra lui, întâi cu praf, apoi cu o ghiulea cu o piesă de tun de 75 m. m.

Din ordinul comandantului vasului, amiral adjutant general Milow, un ofițer a mers pe vasul Woodburn pentru a vizita stricăciunile și a preciza pentru-ce ordinile vaselor de gardă nu fuseseră observate.

El a constatat că un obuz pătrunsese mantaua coșului și sdrobise tubul aburului, precum și aparatele de rezervă. Un mecanic era ușor rănit de așchiile obuzului.

Căpitanul lui Woodburn, întrebat, a declarat că pilotul a fost acela care voia să taie linia cercului de aparare și că el, căpitanul, urmase ordinul pilotului.

CURSE

Paris.—Din cauza unei mici greve cursele de autenil, după ce fuseseră dezorganizate, au avut loc în urma manifestăriii de nemulțumire din partea publicului.

Două garduri au fost incendiate.

O femee a fost trîntită și rănită.

Președintele Fallières nu a asistat. S'au făcut arestări din cauza aruncărei de proiectile asupra ofițerilor și pentru incendiu.

BYRRH

CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

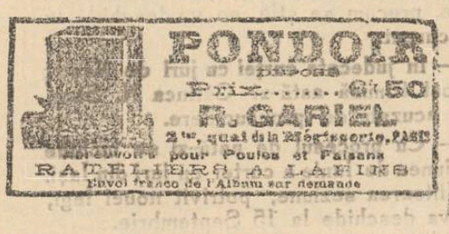

PONDOIR Prix 0f50 R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS en FONTE INOXYDABLE Prix 0f50c Raymond GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc. Envoi franco de l'Album sur demande

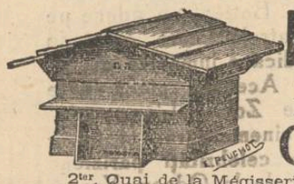

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f20

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS Ceinture de Chasse, le mètre... Châssis de couche, depuis... Treillisson pour abris, le mètre carré... Porte-Sourcilles, pour les Plantes... Grillage à mailles de 5 mm. pour Jardins

Instrumente Muzicale de toate felurile în mare asortiment **Jul. Heinr. Zimmermann** LEIPZIG Preţul-curent ilustrat gratis Preţul-curent ilustrat gratis

„ANCORA"
(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invalidate acordînd şi o rentă anuală de invalidtate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Terasa 1 leu 25 b, Arena 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1m de haut. 0f20

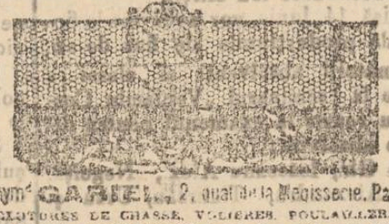

Raym. GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris GLUTORES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS Prix : 14 fr. R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS Envoi franco de Catalogue

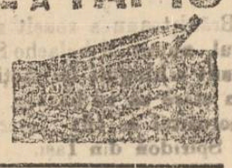

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— *Strada Golia 77* —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— *Str. Bărboi No. 19* —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa I a Loteriei VI
s'au pus în vânzare
Tragerea
la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7,322,000 LEI
Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi-vă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua şi Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal
Garantez servicia cel mai Prompt şi conştincios
PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL
Magasin de incredere—Str. de Sus
Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor
Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari
că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de
Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete şi toate accesoriile pentru
Instalaţiuni de conducte de Apă
Tablă, Fier şi Otel divers
Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.
Maşini agricole şi Pluguri
accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.
CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.
Toate cu preţurile cele mai convenabile

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 746 — Mercuri 10 Iunie 1909

Scumpirea traiului

Ne aflăm în plină agitare cu scumpirea traiului. Muncitorimea și meseriașii, mai cu seamă, se agită de la un capăt al țărei la altul, contra scumpirei alimentelor, hainelor și chiriilor. Chestiunea e importantă și are rădăcini adînci, cari pătrund în întreaga noastră economie națională, pentru a putea ușor găsi soluția, care să o facă să dispară. Mișcarea a accentuat mai cu samă ca pricină a scumpirei traiului, *cartelurile fabricanților indigeni.*

Cei ce au în mînă destinele țărei, n'au spus nimic pînă acum în chestie și n'au spus nimic, credem noi, pentru că n'au găsit leacul acestei rane adînci, care necăjește muncitorimea și pe toată suflarea romînească alcătuită din muncitori, meseriași și micii funcționari.

Noi, cari avem datoria a cunoaște întreaga evoluție economică a țerei, putem să ne spunem cuvîntul așa cum sunt faptele, așa cum se găsesc causele. Scumpirea traiului nu provine numai din cauza cartelurilor dintre industriași. Ea provine dintr'un complex de împrejurări; care toate concură la a crea starea lucrurilor de astă-zi.

Intreaga noastră creștere a avuției publice se razimă pe scumpirea, fie a muncei, fie a pămîntului și deci, fatalmente, prin scumpirea produselor, fie agricole, fie industriale. Protecția industriilor naționale, reducerea orelor de muncă, sporul salariilor și sporul la plata muncitorilor, creșterea veniturilor statului prin vămi, a zecimilor județiene și comunale, urcarea arenzilor, exploatarea pădurilor, desvoltarea exportului, valorificarea producțiunei în genere, au ca consecință inevitabilă scumpirea produselor și deci scumpirea traiului.

Cînd arenda pămîntului, varia între 30—30 lei falcea,
Cînd vagonul de grîu se vindea cu 1200—1400 lei,
Cînd pădurile stăteau netăete,
Cînd industriile lipseau,

Negreșit lucrătorul era eftin, pentru că brațele prisoseau și deci, normal era ca pîinea, lemnul, chiria, carnea să fie eftene.

Astă-zi însă, cînd grîul s'a scumpit, cînd lucrătorul e scump plătit, orele de muncă reduse, repaosul reglementat, arenda urcată, fatalmente, pîinea, carnea, sunt și trebue să fie mai scumpe.

Deosebirea în creștere la rețeta statului, din veniturile funciarului rural și urban sunt dovada urcărei valorei lor și deci scumpirea traiului. Lucrul e simplu, pentru a-l înțelege ori-cine, că creșterea avuției publice și private, are ca consecință inevitabilă scumpirea produselor fie agricole, fie industriale.

Coborîrea arenzilor, coborîrea taxelor vamale, reducerea salariilor, suprimarea protecțiunei industriale, nereglementarea orelor de muncă, prohibirea exportului și în genere reducerea sau micșurarea valorei întregei noastre bogății naționale, va da resultatul contrar celui de astă-zi, adică: eftenirea produselor și deci, eftinirea traiului.

Dar în afară de legile firești ale progresului în creșterea avuției naționale, sunt și cauze provenite din dorinți, de alt-fel legitime, dar stricătoare mulțimei.

Vroim să vorbim de carteluri, de speculațiuni cu ținta de inavuțire.

Regimul protecțiunei pentru industrii nu poate fi în întregime suprimat, pentru că în atare caz, industriile ar dispărea, iar dispariția lor, ar lasa pe drumuri fără ocupațiune mii de lucrători, ar reduce la nimic valoarea atîtor materii prime, în procurarea cărora alte mii de brațe găsesc existența.

Pentru armonisarea acestor interese, noi, prin raportul nostru către Ministeriul Comerciului și Industriilor, am preconisat, vorba fiind de modificarea legei asupra industriilor, sistemul, ca protecțiunea să consiste în apararea industriilor noastre de concurența celor străine, numai pe atît pe cît, protecțiunea e necesară, fără însă a facilita cartelurile și fără ca industriile să fie o sarcină pentru Stat și pentru consumatori.

Nemulțumirile contra cartelurilor, nu sunt de dată nouă, ele s'au manifestat și altă-dată; măsuri de înlăturarea lor sunt necesare, atît pe cît acele măsuri n'ar amenința însăși existența lor.

Scumpirea traiului însă, nu ne poate lasa reci și cu toate laudele ce avem de adus progresului, care a rîdicat fără tagadă și valoarea muncei, nu numai a produselor, totuși trebuie să ne oprim asupra chestiunei, pentru a o studia și a înlătura abuzurile ce se pot comite.

Fără a ne îndepărta de la binefacerile obținute pentru Stat și cetățean, după urma progresului realisat pe cîmpul muncei naționale în cei din urmă 40 de ani, progres în care idei și făptuiri socialiste și anarhice, au avut partea lor, în creiarea situației actuale.

Credem că a venit momentul să procedăm la o revizuire generală și bine socotită a întregului nostru regim economic, revizuire, în care munca și producțiunea să fie puse în măsură a resufla fără zugrumare, îndepărtîndu-se abuzurile, chiar pînă la posibilitatea a fi practicate.

Să nu se uite însă, că în afară de chestiile mari, mai sunt și altele mai mici, cari scumpesc traiul, administrațiile publice, au partea lor de vină, care ar trebui înlăturată.

G. D. Șerban

Chestii politice

REDUCERI de CHELTUELI

Au trecut 2 luni dela aplicarea noului budget și n'avem încă publicat bilanțul încasărilor pe aceste 2 luni. Se anunță însă deficite numai la unele articole de peste 2 milioane lei.

Grija unui an rău a vizit în spăriați pe guvern și trebue să fie lucrul grav dacă însuși ministrul de finanțe a trebuit să pună în cumpănă factorul ploei pentru a nu se incheia budgetul cu dificite.

Politic financiară a liberalilor a dat faliment, și falimentul va fi fatal liberalilor, că nu numai îi va discredita în ochii țării, dar îi va îndepărta de putere pe multă vreme.

Guvernul d-lui Ionel Brătianu, tradează o rapacitate de canibala, căci acum se adevereşte vorba bătrînului D. A. Sturza spuse în 1904, cînd a căzut dela putere, că motivul căderii n'a fost altul de cât că Brătianu cu ai lui a vroit să-i mănînce economiile.

Astăzi guvernul d-lui Ionel Brătianu nu numai că a mîncat economiile d-lui D. A. Sturdza, dar a îngreuiat budgetul țării cu 44 milioane lefuri pentru ghiftuirea tuturor apelpisiților roșii.

Astăzi d. Ionel Brăteanu e îngrozit de opera sa nefastă, căci tot golul budgetar va fi datorit politicei sale de căpcăun.

D. A. Sturdza ca șef a rezistat politicei de flămînd a d-lui Ionel Brăteanu și ocultei, d. Costinescu însă n'a putut să reziste, ci mai mult s'a supus ca o mașină cerințelor șefului, trecînd peste tóte considerentele de politică urmată financiară de la 1901 încoace.

De ce d. Costinescu n'a putut rezista politicei hrăpăreațe a d-lui Ionel Brătianu? Pentru că și în partid d-sa n'are greutatea d-lui Sturdza. Ceiace s'a făcut a fost mai mult joc de culise de cît adevărata politică solidă.

Astăzi dl. Ionel Brăteanu își acoperi falimentul politicei sale prin formula: *armonizarea salariilor*, cerînd o studiare aprofundată a cheltuelilor pentru a da viitoarelor budgete o întocmire reală și solidă.

Dar cum legea sanitară nu e votată, d-sa va mai rîdica cu 3 milioane cheltuelile de personal, căci partidul liberal a ținut și ține ca din judecător medici și administratori de plasă să-și facă niște credincioși plătiți buni pentru ori-ce vreme rea de tulburat apa în țară cu dinșii.

Fiind ast-fel lucrurile, imposibil ca pe baza a 50 milioane încărcături de personal nou să se facă o dreaptă armonizare de salarii.

Și aici începe bancrata politicei liberale. Ministrul de finanțe și întreaga comisie financiară a cerut reducerea cheltuelilor, fiind toți cu inverșunare contra sporirilor de personal.

Singur miniștrii au arătat că statul personal s'a sporit în 2 ani cu 30,000 de funcționari. Aceste legiuni de funcționari tradează nota guvernării liberale.

Garantăm de pe acum că reforma sanitară nu se va mai face, căci nimene nu va îndrăzni să mai urce cheltuelile de personal cu peste 3 milioane lei; iar țara cere să înceteze cu un an mai degrabă guvernarea celor ce s'au arătat incapabili să sporească veniturile țării, ci să urce în mod nesăbuit cheltuelile.

La din contra, ar fi prea dureros ca corpul de funcționari să mai sufere operații de economii dela 1901.

***

Cuvîntarea d-lui A. A. BADAREU

— rostită Duminecă la clubul nostru din Vaslui —

Domnilor,

Mi-ați făcut onoarea de a mă chema la greaua sarcină de a continua în județul Dumneavoastră opera regretatului nostru fruntaș Dimitrie Donici.

Imi explic starea d-voastră sufletească, cînd a-ți dat un ast fel de vot. Iubitul nostru dispărut, la vrîsta lui, la experiența lui, la situația lui socială n'avea de cît calități, pentru că împrejurările făcuse, grație desigur și caracterului său nobil, să nu mai aibă nici o preocupare de ordin personal, de ordin material, și singura lui preocupare să fie interesele mari ale țărei, interesele generale ale județului D-voastră, succesele morale ale partidului nostru.

Desigur că ați fi găsit și printre Dumniavoastră, oameni, cari să se apropie de calitățile lui Donici și în mînele cărora ați fi putut, deci, să puneți steagul partidului cu încredere. Probabil, însă, că a-ți dorit ca omul, pe care-l căutați, să lipsească de defecte, ca și acela pe care trebuia să-l înlocuiască. Nu v'ați gîndit, însă, că acest ideal nu-l poate realiza nici un om în plină activitate, care participă la lupta pentru viață în toate formele ei, și pe care împrejurările nu l'au ajutat încă să se dispenseze de această luptă pentru trai și să nu se mai preocupe în fiecare zi de legitimile lui interese personale, fie materiale, fie morale.

Distanța produce miragiul. Ați crezut că eu n'am defectele fruntașilor noștri din localitate. Iluzia provine din faptul, că n'am cu D-voastră de cît contact politic, și nu m'ați văzut în ceasurile cînd lupta vieței scoate la lumină și lipsurile omului.

Nu mi fac iluzii, n'am să pot corespunde în totul așteptărei d-voastră, pentru că n'am să pot înlocui decît în parte pe regretatul nostru amic. Donici era o personalitate politică a țărei, dar în acelaș timp era numele de fală al județului dumneavoastră, cu care se identificase. De cîte-va decenii, cine zicea „Vaslui", zicea „Dimitrie Donici", și cine zicea „Dimitrie Donici" zicea „Vaslui". Exemplul lui este unic în țară. De și situația sa socială, unul dintre cele mai mari nume a Moldovei, de și inteligența, cultura și marea lui cunoștință de oameni și de lucruri îl puteau duce la cele mai înalte demnități, dacă ar fi vrut să emigreze din Vasluiul seu; deși împrejurările l'au chemat la cea mai înaltă dregătorie, după acea de ministru; deși a avut încrederea nemărginită a unuia dintre cei mai puternici oameni de stat, a regretatului nostru șef Lascar Catargi; totuși, munca de predilecție a lui Donici era munca imediată pentru interesele orașului și județului Vaslui. Depărtarea lui de Vaslui a fost totdeauna provizorie și Donici făcea totul ca să scurteze durata deslipirei sale, deși această deslipire era mai mult materială, căci nici odată Donici nu-și lua gîndul de la Vaslui.

Patruzeci de ani de viață politică, desbrăcată de orice interes personal, în aceeași localitate, dintre care șaptesprezece ani la prefectorat. Iată un capital social și politic care'mi lipsește și mie, și i-ar fi lipsit probabil și oricărui dintre d-voastră, căruia i-ar fi căzut sarcina succesiunii lui Donici, în conducerea partidului din localitate.

Cu această legătură morală dintre dînsul și concetățenii Vaslueni, Donici a putut face toate minunile politice, printre care, pe aceea de a reuși chiar în opoziție ori de cîteori își punea candidatura, ori cît de tare și de fără scrupule ar fi fost guvernul care l combătea, ori cît de restrîns ar fi fost colegiul al căruia sufragiu cerea, ori cît de pe față și de controlabilă ar fi fost forma votărei.

Cît de sugestiv este exemplul politic al lui Dimitrie Donici!.

Pentru concepțiunea noastră de conservatori democrați, Dimitrie Donici a fost un simbol. Numele și averea îi dădeau un mare capital social.

Ar fi putut trăi ca mulți alții pe baza acestui capital. A dorit însă să-și sporească capitalul social prin munca lui personală, și de aceia de timpuriu a părăsit palatul domnesc unde avea o situație pe care mulți i-o invidiau, situațiune care în ori ce caz îi putea procura o viață foarte plăcută, pentru a se deda la o muncă mai grea, dar mai utilă țărei sale. Cu ideia foarte întemeiată, că administrația este hotărîtoare în progresul unei țări noi, a intrat în administrație la o epocă cînd țara avea mare lipsă de oameni pentru administrație, și ne-a dat exemplul, rar la acea epocă, de un administrator care în loc să-și agonisească moșii prin administrație și-a perdut pe acelea ce le avea, și în definitiv a ajuns să-și sfîrșească viața ca un foarte modest pensionar.

Nu e de mirare deci, ca Dimitrie Donici, care prin fapt a dat dovadă de cultul ideei că, numele și averea cu toate că constitue un puternic și respectabil capital social, nu-s suficiente pentru ca cine-va să fie folositor țărei, ci trebue să le complecteze printr'o muncă bine orientată și cu toate jertfele necesare.

A fost printre cei dintăi care a înțeles trebuința creărei partidului conservator democrat și ne-a dat prima victorie politică, primul nostru succes electoral, material și real.

Conștient cum sunt de greutatea sarcinei pe care mi-ați dat'o, n'o primesc de cît cu speranța că, și d-v, pătrunși de misiunea partidului nostru, mă veți ajuta cu toate puterile d-voastră.

Ca să reușim, trebuie mai presus de toate să domnească între d-v cea mai complectă armonie, cel mai desăvîrșit spirit de solidaritate.

Victoria contra adversarilor celor mai puternici—și, slava Domnului, adversarii noștri nu sunt în această situațiune — este ușoară, cînd forțele din cetate nu-s paralisate prin neînțălegeri. In schimb o forță mică dușmănoasă, înăuntrul cetății, poate face mai mult rău, de cît o forță mare, din afară.

Noi elementele conservatoare am făcut această tristă experiență și am plătit-o foarte scump. Pentru a scapa de paralisarea prin dușmanul dinăuntru, am primit cu curaj situațiunea în care am fost puși, de a ne constitui în partid conservator-democrat. Progresele pe care le a făcut partidul nostru și cari multora apar ca niște adevarate minuni, se datoresc lipsei dușmanului dinăuntru și comunității de idei și sentimente dintre șef și partid.

Cetesc pe fețele d-v că găsiți întemeiată cererea care v'o fac și o veți satisface.

De aceea primesc cu toată încrederea sarcina ce mi-ați dat-o. (*Vii și îndelungate aplauze*).

***

Acestei cuvîntări, a respuns d. Pavel Gorgos, în numele conservatorilor democrați din Vasluiu, asigurînd pe președinte, că sunt complect de acord, cu ideile și sentimentele președintelui, atît în privirea marelui gol lăsat în partid de regretatul Donici, cît și în privința misiunei ce incumbă partidului conservator-democrat. D-sa făgăduește, că cu toate că în lupta viitoare partidul va fi lipsit de un candidat, cu suprafața defunctului președinte, partizanii din localitate vor desfășura lupta cu mai mare energie, pentru ca succesului de acum un an, să-i urmeze un nou succes.

D. Sandu Rîșcanu, după ce se asociază la cele spuse de d. Gorgos, pune în discuție cîte-va chestii relative la organisarea partidului, la viitorul candidat, cerînd ca acest candidat să se presinte în campania ce va face-o pe lîngă programul general al partidului, cu asigurări în privința satisfacerei intereselor orașului și județului Vaslui, care au fost foarte maltratate până acuma.

D. Badareu respunde, rugînd pe prietenii noștri să nu-și suspende nici in timpul vacanției activitatea pentru facerea de aderenți, pentru provocarea de curente simpatice pentru partidul nostru.

D-sa a făgăduit că în luna Septembrie, campania electorală se va deschide în mod formal și atunci vom stabili cîteva idei precise despre actele adversarilor noștri și despre ideile și actele noastre.

Din lumea celor uitați

Jubileul „Arhivei".—Vii și morți.—Poetul „Pămîntului.—Scriitorul și vecinii. Omagiu postum. Articolul lui A. Mirea.

In afară de aniversarea a 20 ani de la moartea marelui poet Eminescu, Iașul a înregistrat în cursul acestor zile și o altă zi de aniversare literară, acea a întemeierei societății literare științifice a Iașului, reprezentată prin organul ei: „Arhiva".

Odinioară se afla strînsă în jurul acestui organ o pleiadă puternică de publiciști, despărțiți fie de foasta grupare a „Contemporanului", fie de acea a „Convorbirilor", iar printre acei care au dat strălucire poetică revistei ieșane se găsea unul dintre uitații de astăzi, poetul N. Beldiceanu.

Am atras în alte rînduri luarea aminte asupra soartei nemeritate care urmărește după moarte numele și mormîntul acestui duios cîntăreț al durerilor sale proprii, dar mai cu seamă al mizeriei celor mici.

Cu prilejul aniversărei „Arhivei" e fără îndoială momentul de a redeștepta atențiunea asupra defunctului poet și nu știm dacă e o simplă coincidență în faptul că talentații autori ai Caleidoscopului—d-nii Anghel și Iosif—consacră în „Ordinea" un mișcător articol de omagiu uitatului scriitor ieșan. Cităm o parte din acel articol.

«Pe la anul 1890, într'o mahala a Iașului, se mutase doi tineri cari visau cu ori-ce preț să cucerească Olimpul.

Casa în care locuia era ferită de zgomotul trecătorilor și făcută par'că anume pe gustul lor. Din lăuntrul ei tihnit și patriarhal dedeai într'un ceardac bătrînesc, streșinit și umbros de unde puteai zări amestecul pitoresc de case și grădini a Tătărașilor, cu drumul alb ce urca pieptiș și la capătul căruia scînteia crucea aurită a bisericei din țintirimul Eternitatea.

Serile, cînd umbra ștergea conturul zărilor, una după alta luminile se aprindeau licărind sfioase, amestecîndu-se până sus și continuîndu-se cu stelele cerului.

In cerdacul acestu, iarna, cînd troenele urcate până la ferești, îi strîngea pe acasă la gura sobii, steteau până tîrziu, urzînd întăele lor visuri sau depănînd planuri fantastice pentru viitor, cei doi tovarăși de atunci,—dintre cari unul nu mai cunoaște altă muză de cît pe Ceres, iar celalt își urmează Bohema, urcînd cu îndărătnicie coastele Olimpului...

Era o liniște în interiorul acesta alb, cum n'a mai aflat-o în veșnicele lui peregrinări ireductibilul bohem. Rămășițele unei mobile vechi părintești îmbrăcau încăperea dîndu-i un aspect de statornicie și ce fericiți erau cei doi ucenici-poeți în Tebaida lor!

Singurătatea aceasta împovorată de visuri juvenile, arar dear de o tulbura un sunet clar de clopoțel, și un zîmbet de mulțumire le ilumina fața amîndorura.

Atunci intra „Bădița Culai".

Ca un alt Atlas, redus la proporții moderne, intra pe uțe puțin încovoiat, ca de greutatea sarcinei, purtînd „Pămîntul" subsuară.

„Bădița Culai" era poetul Neculai Beldiceanu, care locuia în vecinătate, iar „Pămîntul" acela era manuscrisul fantasticului poem la care lucra atunci».

*

Afară de cei doi, mai era vecin cu poetul nostru al treilea tînăr—mai tînăr de cît cei doi, el locuia mai în vale, într'o mică și rustică locuință înconjurată de o grădină ce se confunda pe alocurea cu grădina lui Beldiceanu. Acolo în umbra copacilor mari îndrăznisem să-i cetesc primele și timidele încercări poietice; acolo primisem întăile încurajări și povețe ale excelentului dascăl și poet și acolo am așteptat cu emoțiune sfîrșitul uneia din ședințele „Arhivei" la care mi-a cetit două producțiuni în versuri.

Primele și puternicile iluziuni ale vrîstei cînd visul de glorie sau măcar de renume stăpînește simțirea cînd aripile încearcă zboruri temerare,—sfînta vreme a ambițiunilor, a dorințelor și a inspirațiunii!

Dacă amintirea nu mă 'nșală, cei doi tineri ce locuiau în vecinătatea poetului erau d-nii Artur Stavri, pe atunci fecund diletant într'ale poeziei și Dim. Anghel, autorul articolului sub pseudonimul A. Mires, pe care-l împarte cu poetul St. O. Iosif.

Dar să cităm încă un pasagiu din frumosul articol:

„ A muncit omul acesta, o muncă sfîntă și necunoscută. Unul dintre cei doi—cel

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

care stăruе încă să urce coastele Olimpului—își mai aduce aminte de versurile lui, își mai dă seama de drumul pe care l'a străbătut. Știe că pastelurile pe care le-a scris Beldiceanu nu sunt mai prejos decît ale lui Alexandri; știe că desrobit de influența generației în care a trăit, s'a ridicat mai presus și a căutat să'și taie un drum nou, că în „Contemporanul" a scris bucăți sociale în cari durerile și lacrămile celor mici au stors lacrămi celor puțini cari le-au citit; a urmărit evoluția lui mai departe, în acel bizar poem științific, care vădește o concepție grandioasă la care numai un poet mare poate năzui, cunoaște îndrăzneala premergătoare ce a căutat să capteze izvoare noui de inspirație, punînd știința la contribuție și neocolind neologismul plastic și rima bizară, ce putea să dea o nouă viață versului; mai știe că iuptînd să scape din cătușa strîmtă a ritmului tradițional, din haina aceea obișnuită a versului de atunci, a încercat forme noui în elegiile poliritmice din anii din urmă. Cel ce le spune acestea și se revoltă acum de nedreptatea acestei vieți ignorate, a fost prin casa acestui lucrător neobosit, și și-aduce aminte de vitrinele în cari stăteau rînduite ciocanele de piatră, silexurile, vasele de lut, idolii, brățările de bronz, pietrele de măcinat și toată acea gospodărie a vremurilor preistorice pe care cu toată truda și cheltuiala proprie a micei lui lefi de profesor a desgropat-o în stațiile de la Cucuteni, Rafaila și aiures, ca mai pe urmă s'o dăruiască aproape pe un preț de nimic muzeelor noastre... Își aduce aminte de teancurile de copii epigrafice, culese de mîna lui cu atîta trudă, stăruință și cheltuială. Și cînd își dă seamă astăzi că acest om a fost într'adevăr un premergător și în poezie, și ca archeolog și ca epigrafist, se întreabă: e o dreptate pe lumea asta, ca să muncești zadarnic și să fii uitat cum a fost Beldiceanu?

Nu era ceva mai mult ca o presimțire amară că timpul nu-l va îngădui să meargă pînă la capăt, n'avea el oare dreptate să scrie aceste admirabile și desnădăjduite versuri din poemul „Pămîntul":

Cînd vezi în raza minței acest moluz de (timpuri
Frumoasă epopee cu valuri drept Olim- (puri,
Cu adîncimi de ape ce's tulburi ca in- (ternul,
Cu secoli ce's o clipă slăturі cu eternul,
Te prinde-atunci mîhnire, te 'ntrebi de (unde vii,
De ce sînt umbre 'n raze, de ce sînt (morți și vii?
Și'ți pare rău de urma ce pe nisip o lași
Cînd știi că vine vîntul de-ți șterge ai (tăi pași..

*

Știam că editura „Minerva prepară un volum care să cuprindă partea cea mai însemnată a operei poetice a defunctului N. Beldiceanu. Dar editura, prea împovorată de „actualități" întîrzie cu tipărirea volumului. E păcat. Generația de azi a cetitorilor e numeroasă și ar găsi în acel volum multe lucruri demne de cetit și de admirat. S.

O rușine a învățămîntului secundar

Tot Hușului îi este dat, se pare, a mai arăta opiniunei publice din țară încă un specimen în sensul d-rului Lupu, cu deosebire că, dacă acesta și-a făcut de cap cu modul aplicărei legilor și sămănarea în cel mai mare grad a urei de clase în populația județului, cel despre care vrau să vorbesc își face de cap în școală.

Ilustrul necunoscut pînă mai acum vr'o doi ani *Iohan Zelinschi* (Ioan Zelea Codreanu) directorul gimnaziului din Huși a ajuns astăzi prin purtările'i indecente în multe ocasiuni, a calomniilor aruncate asupra unora, a relei conduite față de colegii sei, în pornirilor sale pătimașe a maltratărei elevilor și a micilor afaceri ce și le face în tot felul de ocasiuni, unele chiar sub pretextul și forma unei *activități extrașcolare* să fie cunoscut astăzi ca disprețuitul colegilor sei, groaza elevilor și părinților lor, scîrba și rîsul tuturor oamenilor de samă din Huși, fără distincție de culoare politică.

A crezut poate individul că făcînd pe naționalistul infocat—de ce n'a rămas în Bucovina să'l facă acolo dacă e bun romîn?—și pozînd în censor al moralei și cinstei, *el care n'are nici una nici alta*, a crezut, zic, că-și va bate joc de lume; s'a înșelat însă. Da, își bate joc, însă de gimnaziu, unde de cînd e director a introdus nedisciplina printre elevi, intriga neîncrederea și ura între profesori și el, își bate joc de cei de la ministerul instrucțiunei publice pe care i-a amețit cu rodomontadele sale naționaliste, poporaniste, antisemite și mai nu știu ce fără să vadă nenorocitul că'și bate singur joc de propria'i ființă la urma urmei.

Oare naționalism făcea I. Zelea Codreanu, cînd mai anul trecut la 10 Mai, seara la retragerea cu torțe, făcută de gimnaziu, a pus pe elevi să strige trăiască A. C. Cuza, N. Iorga, Dr. Lupu, I. Z. Codreanu? Antisemitism făcea asemenea cînd la o nevoe a sărutat mîna și pe dos și pe față d-nei Beer (israelită), soția unui arendaș; și cîte poate care nu le știm? Act de om cu judecată sănătoasă și respundere față de posiția lui, făptuia astă primă-vară, cînd cu ocazia întreruperei trenului Crasna-Huși din cauza inundațiilor, dînsul, fără voe, a luat dresina și a plecat spre Huși și cînd au venit oamenii de serviciu, din ordin, să ia înapoi, la distanța de un kil. mintosul Codreanu a tras cu revolverul asupra lor? Purtare morală are acest om, cînd acum un an, la Dobrina, s'a scăldat în costumul lui Adam, față de cîte-va familii de presența cărora n'a voit să ție seamă, și cînd acum doi ani a tăinuit actele depravate a unei eleve din profesionala, ruda unor buni prieteni ai lui, aducînd ast-fel desolare și jale în acea familie? De ce s'a condus atunci, care-i erau gîndurile? Administrație cinstită face la direcție, cînd înaintează Ministerului conturi umflate? Educație solidă dă el elevilor cînd îi maltratează și dă ordin unora să bată pe alții? Activitatea extrașcolară desvoltă el nenorocitul, cînd ia elevii în excursiune prin județ, îi îmbată prin sate (ca la satul Moșna), îi lasă să doarmă pe pămînt și să se îmbolnăvească de pneumonie, cum sunt azi trei elevi în căutarea medicului comunal, din care unul pe moarte? De sigur că nu și toată lumea din Huși zice așa.

Și să se noteze că toate aceste fapte au ajuns la cunoștința celor de la București, Ministrul, secretarul general, inspectorii știu toți; la început s'a dat oare cari promisiuni de înlocuire, însă pacoste pentru școală a rămas. A rămas și se poate întîmpla să rămîe pentru că după cum se vede e destul azi să bați în struna naționalistă, antisemită etc. etc., și poți fi putregai ca sentimente, cu sufletul păcătos și vei ajunge, vei impune, căci reclama este sufletul comerțului!! Și așa este.

Exemple la noi avem multe începînd cu d-rul Lupu și sfîrșind *pînă acuma* cu Zele Codreanu. Ce o fi la bază nu se cercetează. Bună credință, suflet curat, un ideal ori un interes personal d'a fi cineva, d'a parveni, asta puțin importă pe cei de sus. Dacă se dau banchete chiar cu șervete, cuțite, furculiți furate de comeseni (banchetul prim al d-rului Lupu) se fac portrete și reclame kilometrice prin gazete, representațiuni teatrale, acțiune extrașcolară făcută *chiar cu mîna stîngă*, e de ajuns, te-ai impus cît de ticălos vei fi. Resplata muncei cl. I încă, Benemerenți, vr'un decret oare care urmează... E trist dar e adevărat.

Ultimul cas însă petrecut la gimnasiu și, al cărui autor este tot directorul Codreanu a pus pe gînduri pe toți părinții copiilor producînd în același timp o indignare colosală printre Hușeni. Eată'l. Se știe că în scop de a strînge un fond pentru o excursiune prin țară e elevilor gimnasiului Directorul a plănuit să dea o representație teatrală cu elevii.

Prețurile biletelor începeau cu 4 lei și sfîrșeau cu 50 bani biletul. Pentru desfacerea acestor bilete Codreanu a dat cîte un număr fiecărui elev avînd grija ca cele de 4 lei să predomine ca alișverișul să fie mai mare. Mulți însă din aceștia fiind copii saraci, familiile lor n'au putut să cumpere biletele și le-au întors înapoi. Intre aceștia se găseau și copii un mic negustoraș cu o casă grea de vr'o 8 copii anume Al. Mazilu care au restituit 4 bilete a 4 lei cumpărînd trei a 50 bani. Atîta a fost de ajuns pentru ca a doua zi de reprezentație, directorul să cheme pe frații Mazilu în cancelarie, și să pue pe cel din cl. II-a să'l ia la palme pe cel din cl. I-a, pînă ce i-a umflat gura și obrazul țipînd la cel I să 'dea tot mai tare, căci altfel îl va îndepărta din școală!! O selbatăcie mai mare nici că se poate, ea zugrăvește pe lîngă cele spuse mentalitatea acestei rușini a învățămîntului care e tolerată a sta în fruntea unei școli pentru a'i da directiva. Pedeapsa acestui individ care ajunge să semene chiar ura între frați nu trebuie să fie nu numai destituirea din direcție, ci chiar trimeterea înaintea consiliului permanent pentru că bataea nici animalelor nu se mai aplică azi de cît numai de brute. Părintele copiilor reclamînd cazul ministerului vom vedea dacă cei d'acolo vor pastra aceiași indolență de pînă acum pentru a reveni. A.

Litere-Științe-Arte

Suzanne Desprès.—atît de populară în țeară la noi și în orașul nosru prin cele cîteva turnee artistice în care nu ne-a uitat,—ne face cinstea de a ne pomeni într'un foileton de impresii, dar numai așa,—din fuga condeiului. Marea tragediană publică în „Neue Freie Presse" un articol: „Reprezentațiile mele la Constantinopol" și arată împrejurările mai mult decît ciudate în care au urmat cele cîteva seri de teatru în Capitala Turciei, coincidînd cu spectacole mult mai dramatice și chiar mai tragice, epizode ale revoluțiunii din Aprilie, terminate cu detronarea Sultanului, cu execuțiuni capitale și altele.

„Incă de la începutul turneului nostru mi se spunea că la Constantinopole nu va fi chip de jucat. In drum aflarăm noutăți despre importantele evenimente, iar la Budapesta ne resignarăm să nu mai vedem Bosforul în această primăvară. Dar cu cît ne apropiam trecînd și stînd cîte puțin prin Iași, București, Brăila și cu cît aflam tot mai mult despre zguduitoarele întîmplări din Orient, cu atît mai vie era dorința noastră de a fi acolo, în mijlocul împrejurărilor istorice. Toți camarazii mei aflară cu mîhnire proclamarea stării de asediu. Lugné îi convocă pe toți și le zise: „Cărțile de drum sunt scoase, dar cer declarațiile în scris ale fiecăruia că vrea să ne însoțească de bună voie, nu pe răspunderea mea. In acest caz plecăm acolo, chiar de ar fi să nu putem juca". In ziua de 2 Mai ne îmbarcarăm la Constanța, îmboldiți de dorul de a vedea, de a cunoaște tot ce se petrece...

Ceea ce a văzut Suzanne Desprès și tovarășii săi face parte din marea dramă otomană desfășurată în jurul marilor schimbări. Artista le descrie cu o concisiune foarte suggestivă.

*

„Pester Lloyd" află că în Veneția a fost expusă zilele acestea colecțiunea de pictură a ex-sultanului Abdul-Hamid și a fost cumpărată pentru o sumă colosală de un amator de artă vienez.

Colecțiunea conținea afară de maiștri unguri și vienezi copii admirabile a diferite opere ale lui Millete, Puvis de Chavanes Brenghels Molenears și mai mulți holandeji.

Un mic tablou de Geiger intitulat „Undine" pare a se fi bucurat de atențiunea specială a sultanului căci este înramat în argint incrustat cu turcuase.

*

In minele de aur din Transvaal încercările de a se coborî cu săpatul cît mai adînc au izbutit și au dovedit că se poate, cu folos, scoate aur de la adîncimi mari.

Nu e adevărat că ar fi crescînd repede temperatura în jos. Cea mai adîncă mină e Jupiter, pînă la 1410 de metri și apoi Centra Deep de 1400.

In Australia și Statele Unite sînt și mai adînci.

*

„Romeo și Julieta" sărbătorește acum succese și între arabi, tradusă sau mai bine zis prelucrată, piesa este representată fiilor pustiului de o trupă arabă.

Un jurnalist italian Luscor, a asistat în Egipetul de sus la una din aceste curioase reprezentațiuni.

Din capo d'operă Shakhsparian n'a rămas mult în prelucrarea arabă; s'a „apropiat" piesa gustului arab și puține pasagii mai amintesc originalul. Dar și acelea nu sunt vorbite ci cîntate.

Actorii apar pe scene în costume de prin secolul al XV-lea pe cînd artistele sunt îmbrăcate în veștminte moderne europene.

Julieta moare în actul al treilea căzînd dupe frînghia cu care se lăsa în brațele lui Romeo iar el adînc îndurerat... cîntă vre-o trei minute și apoi se străpunge cu un pumnal.

Iar publicul este entusiasmat și cere gălăgios repetarea acestor curioase întîmplări.

*

A apărut „Noua Revistă Romînă" No. 9, volumul 6, avînd sumarul următor:

Noutăți.—Revenirea expediționei Shackleton de la polul sud,—Revista revistelor.

Politică.—Ion D. Arginteanu. „Uniunea popoarelor balcanice".

Critică literară.—Dr. K. Kristeff-Miroljuboff. „Privire asupra literaturii bulgare contimporane".

Pedagogia.—Pană Popescu. „Problema educațiunii și noile îndrumări pedagogice".

Z. Bădeanu.—Teatrele de vară.

Chestiuni Sociale.—A. Ștefănescu-Galați. „Asupra dreptului social".

Literatură.—Alfred Tennyson. Ulysses.

B. Nemțeanu. „Istoria unei idile".

Note și discuțiuni.—E. P. „Conservatorul de artă dramatică: Examene și programe".

Informații

Crima din Tatarași.—S'a înregistrat eri, ca un fapt divers, faptul întîmplat eri seara în strada Stejar

Cazul e cu multmai grav și dăm amănunte asupra împrejurărilor în care s'a petrecut:

In grădina Osoianu se adunaseră eri seara mai mulți băietani la chef, între cari era și numitul Ion Popovici. La altă masă se afla casapul Petru Constantiniu. La un moment dat au intrat în grădină niște țigani cu maimuțe și propietarul grădinei dădu ordin servitorilor să-i scoată afară. Popovici se împotrivi și spuse țiganilor să rămînă. Constantiniu obiectă lui Popovici că n'are nici un drept să se amestece și de aci începu cearta. Popovici pretinde că Constantiniu l'ar fi lovit cu un ciomag.

Se isprăvise cheful și toți se duseră pe la locuințele lor. Popovici, ducîndu-se și el acasă, luă un cuțit mare și se înapoia la locuința lui Petre Constantiniu. Stătu afară și'l strigă de la poartă. Constantiniu, fără a bănui ce-l aștepta, eși afară la poartă și imediat se pomeni atacat de Popovici. Acesta îi dădu 5 lovituri de cuțit: două în față, una în mîna stîngă și două în piept, iar apoi dispăru.

Nenorocitul casap căzu jos în dureri mari și sosind un sub-comisar l'a transportat la spitalul Pașcanu.

Pepovici a fost găsit abia după miezul nopței, ascuns acasă la el.

El a fost imediat arestat. Astă-zi criminalul a fost înaintat parchetului.

D. G. D. Gabrielescu, fost președinte al cemitetului teatral din Craiova, fost profesor la Conservatorul din Iași, s-a înscris în partidul conservator democrat.

In ziua de 10 Iulie a. c. se va ținea în localul prefecturei de județ, licitația publică pentru vinderea spre exploatare a următoarelor păduri ale statului: Buhaiu și Livenii Mitropoliei, din județul Dorohoi, Bucecea, seria I-a cant. Găvanul din județul Botoșani, Costuleni, cant. la Rotari, din județul Iași.

Consiliul comunal va fi convocat pentru ziua de 16 Iunie a. c., cînd va discuta mai multe chestiuni.

D. Gh. Dimitriu-Păușești secretar inspector al Camerei de meserii a plecat azi dimineață să inspecteze corporațiile din Roman, Buhuși și P. Neamț.

Procesul de eri de la jurați, privitor pe I. Hascalovici și complicele său Idelovici, acuzați că și-au încendiat casele a durat pînă la orele 8 seara.

Jurații au adus un verdict afirmativ și curtea a condemnat pe Hascalovici la 2 ani închisoare, iar pe celalt la 1 an.

O. S. S. Episcopul Ghenadie Georgescu al Rîmnicului și Noului Severin va sosi zilele acestea în localitate.

Consiliul de miniștri este convocat pe Miercuri după amiază spre a stabili definitiv programul recepțiunei A. S. I. Archiducelui Moștenitor Frantz Ferdinand al Austro-Ungariei.

Ministerul instrucțiunei a aprobat ca cursurile școalelor profesionale de fete, din țară să se prelungiască pînă la 20 Iunie.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a inspectat mănăstirile Rîșca și Slatina, iar acum se află în inspectarea mănăstirelor Agapia și Varatic.

Se știe la ce scandal a dat loc, acum cîte-va săptămîni, judecarea procesului inginerului N. Andronescu, la tribunalul Tutova.

Inginerul, acuzat de abuz de încredere a fost judecat și achitat ieri.

Procurorul va face apel la Iași.

D. Ohl, din inspecția C. F. Iași, a fost trimis la Botoșani în inspecția gestiunei fostului magazioner V. Atanasiu.

D. Ohl, constatînd, în sarcina numitului, o lipsă de 9000 lei, el a fost arestat.

Ministerul instrucțiunii publice a mai numit următoarele comisiuni de examinare a elevilor preparați în particular de curs primar, și care va examina pe elevi la:

Notre Dame de Sion d-nele Eleonora Dimache și Elena Popovici institutoare.

Școala parochiei catolice d. C. Andreescu și d-na Aristia Botez.

Școala căilor ferate romîne din Pașcani d. Lascar Matasariu și d-nele Natalia Vasiliu și Maria Țintilă.

O ambasadă extra-ordinară turcă, compusă din E. S. Noradonghian—Bey, ministrul lucrărilor publice și Halil-Pașa, general de divizie, va fi primită la castelul Peleș, în ziua de 12 Iulie, st. n. spre a notifica M S. Regelui urcarea pe tron al lui Mehmed V, noul Sultan.

Părinții, cari doresc să-și pregătească copiii în vacanță în mod economic și sistematic pentru cursuri la școalele: Normale, Seminarii, liceie, gimnazii. școli de meserii, agricultură etc.., să-și procure *preparatorul absolvenților și absolventelor școalei primare*, lucrarea didactică alcătuită de d-nii Institutori Victor Munteanu și C. Zaharia.

Comenzile la librăria Iliescu Iași. Prețul 3 lei franco.

Joui la orele 2 și jumătate p. m. va avea loc la Teatrul Național producțiunea generală de fine de an a elevilor și elevelor conservatorului de Muzică și Declamație.

Programul prodocțiunei este foarte bogat și cu bucăți alese.

DIVERSE

— Doamna Charlotte Kahane soția domnului Heinrich Kahane, cunoscutul comerciant local, a dat naștere unui băiat căruia i s'a dat numele Alexandru.

— Din cauza ploilor șanțul de canalizare din dreptul spitalului Sf. Spiridon s'a spart astă noapte.

— Din partea școalelor „Cultura" se vor presenta la examenul elevilor de curs primar pregătiți în particular, patru zeci și opt elevi—și nu patru zeci cum s'a zis ieri greșit.

— Aseară lucrătorul I. Pavelescu de la lăcătușeria de lîngă cantonul 110, din nebăgare de samă a răsturnat o laternă aprinsă din care cauză au luat foc niște haine și alte lucruri din lăcătușerie.

Lucrătorii sărind, cu mare greu au putut localiza focul.

—Birjarul cu doi cai cu No. 11, a dat peste băiatul D. Chiru, pe care l'a trîntit jos, cauzîndu-i mai multe leziuni la față. Băiatul a fost dus la spital.

„VULCAN"

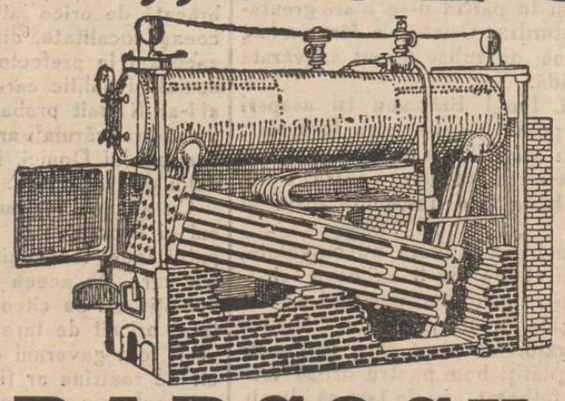

FABRICĂ DE MAȘINI
SOCIETATE ANONIMĂ
BUCUREȘTI
EXECUTA CA SPECIALITATE:
CAZANE
multitubulare cu circulațiune de apă și supraîncălzitoare
SISTEM ȘI BREVET
BABCOCK-WILCOX
LONDON
Curățitoare de apă brevet HALVOR BREDA, Transmisiuni de forță Economisoare
OFERTE ȘI PROSPECTE după cerere GRATUIT

Ultime informaţii

❑ *In Basarabia a isbucnit în mod latent, o mişcare agraro-antisemită. Guvernul nostru, prin consulul din Odesa, a fost vestit despre aceasta şi a hotărît ca ministrul de interne, de acord cu acel al războiului, să iee cele mai riguroase măsuri de pază la Prut, spre a opri o eventuală invazie a refugiaţilor în Romînia.*

Pînă în prezent, în afară de cele două companii trimise din Iaşi, au mai fost trimise, de aiurea, încă patru companii şi ordine au fost date garnizoanelor din Iaşi, Huşi, Botoşani şi Dorohoi, ca, la nevoe, să fie gata de plecare la Prut.

❑ *Biroul de consultaţii gratuite al spitalului Sf. Spiridon va fi închis de la 1 Iulie la 1 Octombrie.*

Motive de economii ar fi determinat această dispoziţie, de şi asemenea economii, după părerea noastră, nu sunt permise unei case cu venituri considerabile, cum ie acea a Sf. Spiridon.

❑ Lucrările în scris ale candidaţilor la examenul de capacitate de la şcoalele normale s'au casat. Teze noui se vor da mîine în ziua de 10 şi la 11 Iunie a. c.

Alte chestiuni, altă cheltuială de timp, de scrieri şi mai ales de nervi. Ştirea aceasta a căzut ca un trăsnet pe capul absolvenţilor de la Iaşi, eleve şi elevi normalişti. De ce s'a casat? Se zice că delegaţii de la Craiova n'ar fi lucrat aceiaşi teză în aceiaşi zi şi în acelaşi ceas. Ei şi! Dar se zice ceva mai grav, ceia ce aruncă o foarte proastă lumină asupra celor ce diriguesc azi învăţămîntul. Se zice că elevele de la Azil ar fi făcut lucrarea proastă la matematici. Pentru a fi păsuite, graţie stăruinţelor puse la centru, s'ar fi recurs la măsura de a se casa întregul esamen, pentru a se tulbura bunul mers.

Măsura aceasta anarhică de la ministerul Instrucţiunei arată partea rea a sistemului de centralizare în lucrările esamenului de capacitate. Pentru cele cîteva sute de locuri în loc să se simtă nevoe de un tablou central şi unic, iar putea împărţi pe şcoli şi pe zone, lăsînd fiecărei şcoli putinţa de a pregăti pentru judeţe: Iaşi, Bărlad, Galaţi, Buzeu, Cîmpulung, Bucureşti, Craiova, adică 7 zone *normale* pentru bărbaţi şi 2 pentru fete: Iaşi şi Bucureşti.

Fiecare centru normal va avea organizarea sa similară, dar descentralizatoare, şi nu se va mai repeta cazul absurd ca acest de acum, ca pentru o lipsă de formă la Cralova, sau pentru un hatîr la Bucureşti să se tulbure bunul mers al altor 8 şcoli normale. Datu-şi-a samă ministrul cînd a casat concursul, de starea sufletească a elevilor, mai ales a fetelor, care sînt mai slabe în a suporta emoţiile unui examen. Noi preferăm examenelor actuale centralizatoare impersonale dar foarte blajine, formei cealaltă mai personală dar mai severă! Şi apoi laşi calificarea elevilor la 2 probe tot profesorilor şcoalei, şi numai cea în scris o ceri aşa de riguroasă. E curat caraghios şi pedantism pedagogic. Dacă va fi vre-odată ceva humoristic va fi strădania pedagogilor noştri de felul cum au întocmit esamenul în scris al normaliştilor: *pedanterie seacă*. Anarhia de anul acesta va fi lovitura de graţie a felului actnal de examinare.

❑ **Abuz de putere.**—Prin astuala lege a clerului s'a şters dreptul de apărare la consistoriu al teologilor civili.

Nici un profesor de religie laie, nici un teolog laic nu va mai putea lua apărarea unui vinovat înaintea consistorului. De ce Sinodul a cerut această măsură şi ministrul Haret s'a grăbit s'o primească? Cu apărătorii clerici episcopii pot influenţa. Dovada ne dă Episcopul de Huşi Conon.

Intre preuţii licenţiaţi, cari apărau pe preuţii traduşi în judecata consistorului era la Huşi şi economul D. Lascar. Ei bine Episcopul de Huşi l'a oprit de a pleda şi canonieşte un preut nu poate eşi din porunca Episcopului subt pedeapsa de caterisire. Unde e principiul sfînt al dreptului de apărare? Dacă toţi chiriarhii ar influenţa pe preuţii teologi apărătorii să nu mai pledeze, cum a făcut Episcopul Conon cu preutul D. Lascar, am ajunge în divorţ la anularea textului din lege. Consistoriile ar judeca turceşte după porunca Episcopilor.

Şi se zice că ministrul liberal Haret a făcut o lege liberală, să-i fie în baftă, căci e cea mai reacţionară lege.

❑ Consiliul facultăţei de litere a fost convocat pentru mîine, Mercuri, ora 9 dimineaţă, spre a se pronunţa asupra lucrărilor d-lui Ilie Ghibăneseu, care urmează a fi numit docent.

❑ Despre abuzul ce se face de poliţie cu vînzarea de bilete pentru multele spectacole pe cari poliţia bine voeşte a le patrona, s'a insistat, în repetiţe rînduri, în ziar.

Chestia aceasta a fost desbătută astăzi la tribunal. Se judeca procesul d-lui Argintaru, fost sub-comisar în piaţa Halei, acuzat că ar fi luat mită.

Argintariu şi martorii, între cari şi medicul veterinar, au arătat că acuzatul nu lua mită, dar era nevoit să stoarcă bani de la neguţitorii evrei, cărora le vindea bilete de teatru.

Tribunalul a pronunţat achitarea.

❑ D. N. Gane, primarul Iaşului, ar fi declarat că d-sa este absolut străin de ante-proiectul asupra distribuţiei şi taxelor apei şi că nu va permite ca ante-proiectul, aşa cum este întocmit, să fie adus în discuţia consiliului.

❑ S'a aprobat călugăria fraţilor: Gheorghe Gh. Popa, din M-rea Neamţ' Ion I. Petcu din schitul Măgura, şi a surorilor Elisabeta Gavril Mîndru din M-rea Varatec şi Ilinca Petrovici din M rea Agapia.

❑ Noul consiliu de disciplină se va instala Joi la orele 2 după amiază.

Vice-preşedinte al consiliului va fi ales d. avocat Efrem Mazlîm.

❑ In urma unei invitaţii a I. P. S. S. Mitropolitului, o consfătuire a comisiei numită pentru redactarea statutelor soc. de bine fecere „Solidaritatea", urma să aibă loc ieri, la orele cinci.

Nici unul din comisie n-a venit însă.

❑ La secţia II-a a înaltei Curţi de casaţie se va judeca mîine Mercuri, recursul cîrciumarilor locali în proces cu d. dr. Şumuleanu.

O amînare pare esclusă.

❑ Examenele elevilor preparaţi în particular, pentru cursul primar, vor începe Sîmbătă 13 Iunie a. c.

❑ D. Gh. Kernbach, prefectul judeţului, a plecat aseară în Capitală, în interes de serviciu.

❑ Consistorul mitropolitan din Iaşi va judeca procese în zilele de 10, 11, 12, 15, 16 şi 17 Iunie.

Intre alte procese se vor judeca procesele privitoare la preuţii Balan şi Maxim, învinuiţi că ar fi perceput taxe ilegale şi al preutului Focşa, din comuna Humuleşti, jud Neamţ, dat judecăţei de minister pentru nereguli financiare.

Se va judeca de asemenea, părintele Possa, din Botoşani, acuzat de purtare necuvincioasă faţă de I. P. S. S. Mitrotropolitu.

❑ Mai mulţi cetăţeni din disp. IV-a ne roagă să întrebăm pe Onor. Primărie, cînd se va repara podul de peste Bahlui, zis al Bercului, care cu ocaziunea revărsărei Bahluiului de astă iarnă, a fost stricat de nu se mai poate trece pe el şi din care cauză populaţia din partea locului sufere foarte mult, căci pentru a se aduce spre pildă o căruţă cu lemne trebue să înconjoare distanţe mari.

Credem că Onor. Primărie Va ţine seamă de justa cerere a locuitorilor.

❑ Ministerul lucrărilor publice a scos de sub tipar hărţile căilor de comunicaţiune pe anul 1908, ale judeţelor: Argeş, Buzău, Dîmboviţa, Doljiu, Gorju, Ialomiţa, Ilfov, Mehedinţi, Prahova, Rîmnicu-Sărat, Suceava şi Vlaşca; iar hărţiile celorlalte judeţe să găsesc acum sub tipar.

Hărţile se găsesc de vînzare, atît la minister, cît şi la librăriile din Capitală.

❑ Secretarul general al ministerului instrucţiei a făcut astăzi cunoscut telegrafic d-lui Matei Cantacuzino, că ministrul a primit demisiunea sa din comisiunea de judecată a profesorilor superiori şi secundari.

❑ D. dr. M. V. Bottez, care a fost numit medic secundar al spitalului Spiridoniei din Botaşani, a demisionat din cauză de boală.

In los va fi numit d. dr. Tirs Bulău.

❑ Mîine începe la Universitate concursul pentru ocupurea catedrei de istorie medie şi modernă, vacantă la facultatea din Iaşi.

Preşedinte al comisiuvei a fost numit d. P. Rişcanu, iar delegat al ministerului, în locul d-lui Ion Bogdan, care a demisionat, a fost numit I. Bianu.

❑ D. I. Borcea a fost abilitat docent în specialitatea zoologiei la facultatea de ştiinţi din Iaşi.

❑ Parchetul a ordonat jandarmilor rurali dintr'o comună învecinată, să cerceteze următorul caz de moravuri: Intr'o comună din judeţul Iaşi sunt situate alături două vii, din care una este proprietatea unui funcţionar public. Intre femeea acestuia şi vecinul ei existau mai de mult relaţiuni de dragoste şi acum în urmă femeea îşi luă lucrurile şi trecu la vecin.

Vecinul, om practic, profitînd într'o zi de lipsa îndrăgostitei sale, deschise cu forţa unul din sipete şi'i fură bijuterii şi alte lucruri de valoare.

Ast-fel afacerea a ajuns la parchet.

❑ **Producţia liceului Internat**—Aseară a avut loc la liceul Internat o frumoasă producţiune muzicală-literară, dată de elevii liceului, cu ocazia închiderei anului şcolăr.

Producţiunea s'a început la orele 9 fără un sfert, cu Imnul Regal de Hubsch, intonat de corul şcoalei, sub conducerea d-lui prof. Al. Aurescu, după care corul a executat atît de minunat „Serenada" lui C. Porumbescu, în cît publicul asistent a aplaudat şi a bizat bucata, care a plăcut foarte mult.

Elevul N. Aprihamian a executat apoi la piano Potpouri din „Prophet" de G. Meyerbeer, iar elevul Al. Văjianu a executat cu flautul „Klange aus der Pusta" de W. Popp. Ambii au fost mult aplaudaţi, dînd dovadă de mult talent.

„Steluţa" de Fr. Spindler a fost executată cu multă fineţă la piano de elevul S. Demetreseu, după care a urmat o Romanţă a lui Swanoden, executată la violină cu multă simţire şi cu multă pricepere de elevul R. Drăghici acompaniat fiind la piano de maestrul Ed. Caudella, profesorul său. Elevul Drăghici, a dat dovadă nu numai de multă pricepere, dar a dovedit că e însufleţit şi de mult talent. Publicul l'a răsplătit cu lungi aplauze.

Bine executată a fost şi „Doina" din Feeria „Luceafărul" a d-lui Ed. Mezetti, cîntată de elevul S. Abdulachim, care e dovedit că are o voce foarte drăguţă şi un timbru curat. Elevul I. Goilaw a executat din violoncel „Wie einst în schonen Tagen" de D. Popper, iar elevul M. Jora la piano „Gondoliera" de M. Moskowski. Ambii elevi, şi în special cel de al doilea au produs execuţiuni admirabile. Elevul Cr. Cozloschi a cîntat din violină o romanşă a lui A. Rubinstein, după care a urmat un frumos trio „Berceuse de Jocelyn" de B. Godard, executat cum nu se poate mai bine de elevii: Cozloschi O. (violină), Văpianu Al. (Flaut) şi Jora M. (piano). Trio a fost mult aplaudat şi bizat de public, care a remas convins de progresele ce le fac elevii acestei şcoli. Cu admirabilul trio s'a terminat partea I-a a programului, după care fanfara liceului, care'şi are deja reputaţia bine restabilită, sub conducerea d-nului Haas, a executat cîteva bucăţi.

Partea a II-a a programului cuprindea frumoasa comedie a lui Caragiale „Noaptea Furtunească", cu care s'a încheiat serbarea.

Piesa a fost bine pregătită şi interpretarea rolelor a fost foarte bine. Rolele erau ţinute de elevii: Gh. Nicolaiasa, care a redat cît se poate de bine pe Jupîn Dumitrache, Gh. Munteanu în Nae Spingescu, Ost. Tomida, care s'a distins în rolul lui Chiriac tejghetarul; S. Dimitrescu, care a fost un admirabil Rică Venturiano, V. Zălmăneanu în Coana Veta foarte bine, I. Ghika în Ziţa şi E Marinescu în rolul lui Spiridon.

Intr'un cuvînt, producţiunea a fost foarte bine reuşită, execuţiunile au fost ca ale unor specialişti, aşa că publicul care u asistat a putut admira atîtea talente şi totodată convingîndu-se de progresele elevilor şi educaţia aleasă se o săpată în această şcoală, pentru care se cuvin laude d-lui Tomida directorul şcoalei, ca şi profesorilor.

Din numeroasa asistenţă care a luat parte, am remarcat:

D-şoarele E. şi Calomela Cimara, d-na şi d. Julian Teodorescu, d-na şi d. Tancred Constantinescu, Tabacovici, doamna Manu, familia maior Liciu, d-na Ciuntu, d-na şi d-ra Marinescu, d-na şi d. maior Cătuneanu, d-na şi d-rele Micleseu, d-na şi d-rele Mărgărintescu, d-nii Ghinea Ionescu şi Protopopescu procurori de curte d-na şi d-ra Rusovici, d-na şi d-ra Leonardescu, d-na inginer Damian, d-na Tomida, d-ra Ioan, d-na Gemma Mezetti, d-na Mayer, d-na şi d-ra Jellea, d-na şi d-rele căpitan Costinescu, căpitan Ienăchescu, d-na Şerban, d-na şi d-ra Ionescu, d-na şi d. locot. Voinescu, d-na şi d-ra Ioanid, d-na şi d-ra Brînzei, d-na Antoniade, d-şoarele Dospinescu, d-na şi d-şoarele Paleologlu, d-na şi d. Emil D. Leifer, d-ra Flişinescu, d-na Florica Popovici, d-ra Miţi Ionescu, d-ra Marie Ciudin, d-na şi d-ra Natalia Simionescu, d-ra Constanţa Simionescu, d-na Beresecu, d-na Emilia Berbece, d-na şi d. St. Drăghici, d-na Teodorescu, d-na şi d. Al. Averescu maior Eugherliu, d-nii: Gh. Lascar, C. Meissner, Ed. Caudella, I. Prassa, Vellea, I. Carp, Jacotă, C. Hogaş, Sporea, T. Berescu, dr. Nimereanu, dr. C. Popovici. dr. Bottez, drd. Ţaicu, Triandafil, Berbece, C. Theodorescu, Cirillo, Barbu etcetc.

❑ Băietul Ion al Chiţei, în vrîstă de 12 ani, în serviciul viei d-lui Constantinescu, a furat de la aceasta un portofel cu 13 lei şi o bicicletă pe patru roţi.

Cu acea bicicletă a hotărît să meargă la Dorohoiu, locul seu de naştere, dar ajuns în satul Ibrăişeni şi ne mai ştiind drumul, a fost prins de un jandarm rural şi adus la Iaşi.

❑ Mîne, Mercuri, profesorii şcoalei Normale „Vasile Lupu" se vor întruni în cancelaria şcoalei, pentru a încheia situaţia scolară de fine de an.

Clasificarea elevilor se va ceti Marţi 16 Iunie.

❑ In zilele de 13, 14, 15 Iunie a. c. elevii şcoalei Normale Vasile Lupu vor face o escursiune în împrejurimile Iaşilor până la Dobrovăţ.

Iar în zilele de 17—22 Iunie profesorii şcoalei împreună cu elevii din clasa V, şi VI vor face o excursiune la Constanţa.

❑ **Universitare**—Astăzi are loc examenul oral de licenţă al candidaţilor la catedra de filologie modernă.

— Luni 15 Iunie se vor ţine examenele de limba şi literatura germană, la d. profesor Traian Bratu.

— Mîne Mercuri, la orele 3 p. m. vor trece examenul de economie politică d-nii Constantinescu T. D., Niculescu Ost., căpitan Petrovici, Otto Hach, Eugène Donici, Henry Schor, C. Stamate, M. C. Besteley.

— D. profesor Aurel Zeuleanu va începe mîne examinarea studenţilor la dreptul internaţional-privat. Vor trece examenul d-nii V. Eliad, Lambrino D. G., Lambrino A. A., Amăricăi I.

— D. Iulian Teodorescu nu va ţine mîne examenul. Iar Joi, va examina pe d-nii: I. Dobreanu, E. Triandafil şi N. N. Georgescu.

— Mîne urmează a da examenul de roman II la d. I. Th. Burada, studenţii: I. Lăzărescu, St. Macedonescu, D. Militeanu, Em. Popp, Rîmniceanu N. şi Stefănescu Stefan, iar Joi, d-nii sublocotenent Dobre Varodin, Gh. Zăhărescu, D. Guţă şi Cristea Constantinescu.

❑ Duminică 14 Iunie, după cum am mai anunţat, va avea loc, la orele 9 seara, în sala Teatrului Naţional, festivalul pentru comemorarea a 20 de ani de la moartea marelui nostru poet M. Eminescu. In afară de producţiunile muzicale, se va reprezenta, „Sermanul Dionis" extras din nuvela cu acelaş nume a lui Eminescu de S. Dragomir.

Preţul biletelor pe jumatate. Biletele se găsesc la agenţia Thalia (Maximovici).

❑ Inmormîntarea regretatului bancher Carol Unter va avea loc mîine, la Viena.

Trimitem îndureratei familie condoleanţele noastre.

❑ **Judiciare.**—D. Petro Bett, comerciant de arme din strada Golia, a cerut astăzi să fie declarat în stare de faliment.

— După o dispoziţie luată astăzi de d. preşedinte al secţiei a III, şedinţele se vor deschide cu începere de mîine la acea secţiune, la ora 1 şi nu la ora 2 ca până astăzi.

❑ Pentru întăia oară cinematograful din grădina Chateau aux fleurs sub conducerea d-lui A. C. Bottez, ne aduce pe pînză o piesă teatrală, care cuprinde două acte mari, adică o jumătate din întregul spectacol. Această piesă este scrierea lui Emile Zola, „L'assomoir" adaptată pentru cinematograf şi interpretată numai de celebrităţi pariziene precum: Gretillat de la Odeon, Vurennes de la Rejane, d-rele Nau, Fonteney, Peros Roger de la teatrele Gymnase, Sarah-Bernhart, Antoine etc.

Tendinţa de a înlocui teatrul prin cinematograf, se realizează din ce mai mult şi aceasta va dovedi-o redarea pe pînză a piesei de mai sus precum şi incomparabila ei interpretare.

Programul nou de astă seară Marţi 9 Iunie cuprinde în celelalte două părţi de cinematograf multe scene comice precum: soldatul curier-poştal, parodieri de la greva cea mare din Paris, Eterna romanţă, dramolită artistică, Cel mai formidabil strănut care sgudue întreg Parisul etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 9 Iunie.

Anchetă

Bucureşti. — Se ştie că în pădurile munţii Vrancei, s'a produs acum cît-va timp adevărate devastări, producînd mari pagube.

Ministerul de domenii a numit o comisiune care să constate modul cum se face exploatarea pădurilor din acea parte.

† C. I. Stăncescu

Bucureşti. — Eri la orele 2 şi jum. a încetat din viaţă la locuinţa sa, cunoscutul pictor şi literat C. I. Stăncescu.

Defunctul era o figură foarte cunoscută, şi în ultimul timp devenind grav bolnav, se afla în căutarea d-rului Gerota. Defunctul a fost vice-preşedinte al Ateneului. S'a născut la 20 Octombrie 1837 în Bucureşti. După terminarea liceului la 1855 a urmat cursurile facultăţii de drept şi a învăţat pictura cu Tătărăscu. In 1857 a plecat la Paris ca bursier al Statului unde a urmat 7 ani cursurile şcoalei de Belle Arte.

A fost membru în Comitetul teatral. Ca pictor a avut numeroase tablouri de valoare.

A scris pentru teatru: Rezbunarea morţilor, dramă; 13 Septembrie, tablou istoric, Bunul părinte, comedie. A tradus şi numeroase piese din repertorul frances.

Inmormîntarea are loc mîine Mercuri.

Regele Petru şi conjuraţii

Belgrad. — Se afirmă că Regele Petru a oferit şefilor conjuraţilor suma de 100 mii lei pentru a părăsi ţara şi pentru a pune astfel capăt conflictului dintre conjuraţi şi Principile Gheorghe.

Conjuraţii au refuzat propunerea.

In chestia Cretei

Paris.—D. Hanoteaux, fost ministru de externe, scrie în „Le Journal" despre chestia Cretană, că Franţa, conform cu trecutul ei şi interesele sale, nu poate să aibă în Marea Mediterană nici un alt scop, de cît menţinerea statului-quo. Franţa trebuia numai să-şi manifeste dorinţa ca să iase contingentul ei în Creta, pînă cînd dificultăţile actuale vor fi aplanate. Celelalte puteri îşi vor menţine de asemeni trupele lor şi ast-fel ţinîndu-se seamă de tratativele internaţionale, Franţa din nou a ocrotit în Europa cauza păcei şi echilibrul puterilor.

Vizitele Sultanului

Londra.—Ziarul „Standard" află că Sultanul Mehmed va vizita, în timpul toamnei viitoare, o serie de curţi europene şi că va sosi în Anglia pe la începutul lui Decembrie.

Chestia convenţiei

Viena.—La camera deputaţilor urmează discuţia asupra budgetului ministrului de comerţ.

D. Weisskirchner vorbeşte pentru o repede confirmare a convenţiei austro-romînă, ca şi pentru votarea grabnică a proectului de lege prin care se autorizează guvernul să reguleze raporturile comerciale cu statele balcanice.

Deces

Berlin. — D-rul Langerhaus, fost preşedinte al delegaţilor comunali din Capitală şi membru în Reichstag şi în dieta prusiacă, a murit.

HOLERA

Petersburg.—Eri au fost 40 cazuri noui de holeră, dintre care 19 au fost mortale.

Măsuri de ordine

Moscova.—Starea de protecţia extra-ordinară a oraşului, a fost suprimată şi înlocuită cu starea de protecţie întărită.

Casa Rurală

AVIZ

Se aduce la cunoştinţa publică că Sâmbătă 27 Iunie 1909 orele 12 din zi, în pretoriul Tribunalului Dorohoi, se va vinde prin licitaţie publică fabrica de spirt (velniţa) şi dependinţele ei, cum şi un teren înconjurător şi alăturat construcţiunii, în întindere totală de 50 Hectare situate pe moşia Târnauca-Probotesti, plasa Harţa, judeţul Dorohoi.

Licitaţia va începe de la suma de Lei 110,000.

Detaliile se pot vedea în Monitorul Oficial No. 286 din 22 Martie 1909, pagina 11387.

DIRECŢIUNEA

De închiriat

Marele Otel Traian

Din Iaşi, împreună cu cafeneua, Restaurantul şi Tunelul-Crîşmă, este de închiriat cu începere de la 23 Aprilie 1910.

Conţine 67 camere de pasageri şi atenanţe necesare.

Este înzestrat cu parte din mobilier, lumină electrică, apă şi canal.

A se adresa: La Direcţiunea Creditului Fonciar Urban din Iaşi.

CELE MAI COMPLECTE

Analize Chimice şi Microscopice

DE

Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.

execută

Doctor A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Genève.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi

— Laborator Special Str. Golia 46 —

Laboratorul va fi închis dela 15 Iulie până la 15 Septembre

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

PONDOIR DÉPOSÉ Prix..... 6f 50 R. GARIEL 2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS EN FONTE INOXYDABLE Prix: 0f 50c. Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc. Envoi franco de l'Album sur demande

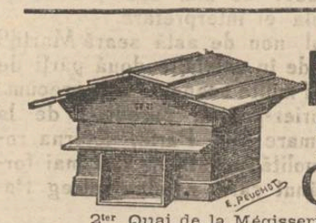

RUCHE à Cadres mobiles Prix: 20f Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

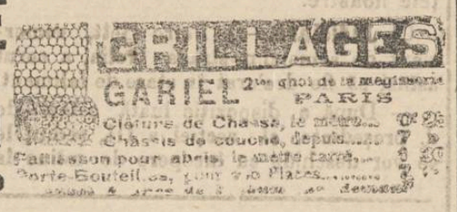

GRILLAGES GARIEL 2ter quai de la Mégisserie PARIS Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25 Châssis de couche, depuis... 7 » Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50 Porte-Bouteilles, pour 6 à 10 Places... 1 »

1430 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'ontâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Terasa 1 leu 25 b, Arena 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1m de haut. 15 MÈTRES 0f 30c.

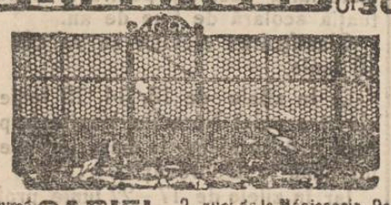

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS Prix: 14 fr. R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS Envoi franco de Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Gelia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 747 — Joi 11 Iunie 1909

Reorganizarea financiară

Șeful nostru în frumoasa si inimoasa întrunire de la Alexandria pe lîngă vorbele potrivite locului ce le-a zis, a atins una din cele mai vitale chestiuni politice, care capătă valoare de actualitate prin truda neizbutită ce și-a luat'o partidul liberal.

A zis șeful nostru, că regimul nostru fiscal așa cum este el clădit astă-zi, nu mai corespunde nevoilor noastre și nici simțului de echitate. Dar că pentru a atinge această chestie, pentru a încerca să faci o reformă financiară se cere de la guvernul care ar întreprinde-o o mare popularitate în țară. Are guvernul liberal această popularitate? Nu, a zis șeful nostru, căci nu e popular guvernul, care nu întrunește de cît o treime din numărul voturilor, și că dar, pentru o asemenea reformă guvernul liberal nu se poate încumeta s'o întreprindă.

Dar guvernul d-lui Ionel Brătianu, a dat țfară în țară cu micul parlament, cerînd să se studieze armonizarea salariilor și reducerea cheltuelilor. Pe cea dintîiu o combate ministrul de finanțe, pe cea de a doua a combătut-o însuși primul-ministru. Deci, între miniștri nu este înțelegere asupra reformelor financiare; putea-vor ei să întreprindă o reformă? Putea-vor ei s'o prezinte parlamentului? Putea-vor ei s'o susțină cu tărie?

A pune chestiunea e a răspunde negativ.

Ceia ce a făcut guvernul d-lui I. Brătianu e o încercare ridicolă, demnă de ridicului său președinte.

Asupra vacanței cînd miniștrii pleacă în căutarea sănătății, a presupune că poate lucra comisia e o nerozie; fără miniștri nu poate lucra o comisie, cînd ea n'a fost în stare să lucreze în timpul sesiunii parlamentare. Și ce să reformeze comisia, cînd miniștrii nu se înțeleg între dînșii? Să reducă cheltuelile? Nu lasă primul-ministru și toată tinerimea generoasă; să armonizeze salariile? Nu lasă d. Costinescu. Deci se bate apa în piuă. Iar țara care privește aceste atitudini grotești ale regimului vede că partidul liberal s'a istovit și că șefia d-lui Ionel Brătianu e clătinată.

Dar, a zis șeful guvernului la întrunirea de la Tîrgoviște, că ori-care ar fi rezultatele parțiale ale alegerilor, ori cît ar pretinde unii și alții că au *popularitate*, singur partidul liberal se bucură de o mare popularitate, și că pe acest teren dă întîlnire îmbelor partide.

Ș-a zis șeful partidului liberal, că popularitatea lor izvorește din muncă și cinste.

Aferim!

Cînd într'un partid se ajunge șef numai pentru că este fiul babacăi, de *tombateră*, și că un partid întreg ți se închină ție, ca unei statui, fără să se întrebe de capacitate, de munca, de meritele ce le ai, sigur că popularitatea unui asemenea partid nu e izvorită din muncă. Cît despre cinste, după ce partidul a dat babacăi milionul, ca și Regelui domeniul Coroanei, azi dinastia s'a transformat în o clică de exploatare a țării, de nesocotire a legilor, de impilare a săteanului. Guvernarea de 2 ani a liberalilor costă pe țară 44 milioane încărcături nesăbuite pentru a-și plăti o falsă popularitate.

Popularitate? Dar la Vaslui? Dar la Craiova? Dar la București? Dar la Constanța? Unde vă e popularitatea, din care mai puteți perde încă, cît de cît pentru a întreprinde reforme financiare? Nimic nu uzează un partid ca o reformă financiară, pentru că ea atinge toate interesele mulțimei.

In zadar asmut lumea cu micul parlament; în zadar pun în discuții chestii, cari trec de competența și putința de a le discuta și realiza.

Liberalii nu mai pot pierde din popularitate, căci au pierdut-o toată. Țara nu mai are încredere în ei; ei girează, cel mult, afacerile statului.

Iată de ce am zis, că declarațiile șefului nostru, făcute la Alexandria, asupra reformei financiare sunt de o mare actualitate.

In față ai un partid și guvern în deplină decădere politică. Mai ai apoi partidul d-lui Carp, care e ros de intrigi și întreceri. Urmași ai unor posesori de titluri goale, s'au deprins într'atîta cu diplomatica seacă a nobleței, că nu mai știu cum să se întituleze: *vornici, vel vornici, biv vel vornici, logofeți, vel logofeți, biv vel logofeți; hatman, vel hatman, biv vel hatman;* șef, vel șef, biv vel șef; general, vel general, biv vel general; *generalism!!*

Un partid, compus din *bivșii*, adică *ex-uri* n'are vreme să-și bată capul cu studiarea chestiilor mari, ci cel mult își pot căuta în spițe întîetatea familiei, în armoarii prioritatea stemei, în lăzi superioritatea titlurilor de proprietate.

A! da; a venit d. Carp cu caetul d-sale de legi financiare, dar a rămas de pomină. Partidul conservator a dat o dată numai, pe Mavrogheni la 1872; de atunci n'au mai avut ministri de finanțe. Ghermanimort; Gheneral Gh. Manu-Achile retras în cort; Take Ionescu—șeful democrației Romîne, cu partidul seu. A rămas d. P. P. Carp!

D. P. P. Carp și finanțele, nu se potrivește! De aceia nici nu agită carpiștii chestia financiară, căci pentru aceste legi trebue să te întrebi ce popularitate ai.

Dar junimiștii n'au avut nici odată popularitate, căci nici n'au îmblat după dînsa și o disprețuesc; ei nu vreau egalitate și pentru... căței, ci numai pentru dulăi.

Liberalii au avut popularitate; și o pot rîvni în principiu, în doctrină; dar acum au pierdut'o.

Iar țara nu poate înghiți un budget sălbatic al rîsipelor, unde cu banii nevoeșilor să se plătească gras energumenii partidului.

O reformă generală financiară se impune. Dar această reformă nu o poate face de cît Take Ionescu.

El are popularitate; *el* are destoinicie; *el* are experiență financiară. Din cei 8 ani ai săi de ministru al Măriei Sale, 5 i-a petrecut ca ministru al școalelor și 3 ca ministru de finanțe.

Intregul nostru regim financiar se resimte de mîna lui Take Ionescu. El trebue să însănătoșeze finanțele, căci așa cum sînt nu-s nici drepte nici prielnicei țării.

Și el o va face; țara o cere, țara o dorește, țara i-a dat și-i va da încredere nețărmultă.

Gh Ghibănescu

Iar are spazme—Filipescu

Drept zece zile au trecut de cînd, la banchetul ce i-a fost oferit la Tîrgoviște, șeful nostru, în două răstimpuri, l'a executat pe N. Filipescu. L'a executat cu finețа dureroasă a omului superior, care, în cuvinte alese, doboară victima și trece înainte.

Zece zile de pregătiri, de convulziuni isterice, de spasme—i-au trebuit lui Filipescu, ca să răspundă d-lui Take Ionescu. In ziarul seu, canal de scurgere a tuturor zoilor politice, se publică, astăzi, la loc de „cinste", un articol intitulat *Canalia în valea voevozilor.*

Articolul nu este iscălit. Dar lanțul de incoherențe ce se ține de acel articol, săriturile de la o pretinsă idee la alta; întreg sistemul ușa cortului ce se degagează din el—toate descoper repede pe autor; așa grăește la Făurei, așa scrie la gazetă.

D. Filipescu s'a introienit în drumul ordinar al sudălmilor de rînd și acolo cată să rămîie.

Politica lui este bâta și injuria și cu ele gîndește să-și conducă partidul și să doboare pe adversari.

Este inspre lauda și fericirea moravurilor noastre politice, că acest sistem nu mai prinde—și este o mare fericire că politica aceasta de spasme, de convulziuni epileptice, coboară tot mai jos pe omul care a îmbrățișat-o.

D. Filipescu face politică de alcoolic; se îmbată din politica sălbatecă pe care o face și apoi, sticlind ochii în ziare, —înjură.

D. Filipescu înjură pe cine a lăudat și laudă pe cine a înjurat—după imprejurare.

Un simplu lăutar, care, rînd pe rînd cîntă de mort și de ochi albaștri—la toată lumea.

Nimeni nu-l mai bagă în seamă. Nici nu merită mai mult.

In chestia tramvaiului

Tramvaiul este un vehicul menit să respundă unei mari necesități—nu unui lux.

La noi, în Iași, tramvaiul este un lux, în senzul că corespunde necesității orașelor mari, că, adică, suntem un oraș civilizat. Dar n'am avut nevoe de tramvaiu—asta ie sigur.

Că avem tramvaiu ie o mirare, că s'a găsit o societate — ba chiar una din cele mai solide din lume—care să se prindă la astfel de concesie, asta ne miră și mai mult.

Direcția generală, cu sediul în Berlin, fără indoială că a judecat Iașul pe de rost, sau l'a judecat comparativ cu orașe similare.

Pe vremea cînd societatea berlineză se hotărîse să vie la noi, geografiile apăreau încă nerevizuite: Iașul avea 100.000 locuitori dupe unii geografi, 90.000 după alții.

Nici o cifră, nici cealaltă nu erau exacte. Exact era, însă, că societatea a aflat că avem Curte de Apel, Universitate, că suntem centru de comerț și centru cultural. Și, făcînd comparație, între ce este un asemenea oraș în Germania și ce trebuie să fie Iașul—societatea s'a prins.

Și atunci noi ne-am civilizat și concesionara s'a păcălit. Acum, cu speranța într'un viitor mai bun, societatea vrea să i se prelungească concesia și să i se îngăduie să-și mărească afacerile.

Noi am arătat punctul principal pentru care credem, că propunerea este foarte discutabilă.

Dar mai vroim, ca și unele strade, neprevăzute în propunere, în primul rînd strada Unirei, să capete linii duble, prin lărgirea stradei, pe socoteala societății.

Am mai dori ca unele periferii cum foarte drept a observat prietenul Victor Munteanu, să fie străbătute de tramvai.

Prin mijlocul acesta ar cîștiga orașul și ar cîștiga, cu siguranță, și direcția.

Chestii școlare

O TIRANIE

Ni se afirmă că d. D. Petrovanu, profesor la gimnaziul Stefan cel Mare a fost pus în concediu din oficiu din cauză de boală. De și intrat de curînd în învățămînt, după ce a trecut un examen de capacitate, tînărul profesor și-a văzut organismul sdruncinat de o boală, care nu iartă. Suferind din ce în ce; concediul i s'a refuzat supt forma blajină a învoelei directe și i s'a pus în spate congediul din oficiu pentru a asigura unui tînăr apelpisit de guvern o suplinire oneroasă titularului.

Sîntem la finele anului și asemenea măsuri nu s'ar putea lua de cît pentru începutul anului școlar viitor, dar graba cu care s'a impus congediul din oficiu tradează sufletul negru al celor din capul învățămîntului.

Un profesor bolnav e silit să-și plătească suplinitorul și să se caute pe dînsul. Alt venit n'are în specie de cît catedra, dar și acela redus la jumătate. Mai pune că are femee, copii, greutăți familiare; toate acestea să le întîmpine cu jumătate de salariu! Greu, foarte greu!

Dar era obiceiu în școală ca miniștrii depe vremuri rar că acordau cu multă largețe congedii profesorilor suferinzi; dar îi lăsau să se aranjeze cum pot cu suplinitorul, numai să fie suplinitorul bun.

Profesorul Gh. Lucescu de la Liceul din Iași a fost ani întregi în congediu; după ce-și recreia puterile sub cerul senin al Italiei, venea în lunele de vară, își ținea cursul și în asprimea ernei își făcea cura. Era regretabil lucru, și dureros; dar Lucescu a fost o figură în școală cu toată boala lui.

A impune titularului să fie lipsit de 60% din salariul lui pentru a l da unui favorit al regimului iată ceia ce lovește mai crud ca boala chiar.

In jurul profesorului bolnav e adesa ori o familie, ori a lui care l'a crescut și așteaptă acum de la fiu ajutor, căci care profesor e fecior de bani gata. ca familia lui să nu aștepte ajutor de la dînsul? ori e familia lui, femee, copii cari așteaptă hrană, îmbrăcăminte și educație de la tată.

Numai știrea că graba ce ar fi arătat ministerul actual prin cazacii săi să pună în congediu din oficiu pe un tînăr profesor suferind, ne arată tirania, ce stăpînește azi învățămîntul.

După ce cazacii vin și căzăcesc pe profesorul bolnav, apoi canibalul cel mare cu vădită răutate și sete de ură și rezbunare contra corpului didactic a impus în legea pensiilor *pentru a doua oară* ca timpul petrecut în congediu de boală nu se socotește la pensie.

Dați atunci cu parul în capul profesorului bolnav, căci nu de geaba e *armenească* vorba: și-a trăit traiul și-a mîncat malaiul.

Tu profesor n'ai voe să te îmbolnăvești, căci cei de la minister astă-zi ori nu-ți aprobă congediul, *dacă nu ești de ai lor*, ori îți toarnă în spate un generos suplinitor cu $^{2}/_{3}$ din salariu și pas de te mai curariseşte.

Curată tiranie; curat canibalism!

***

CATE VA NOTE

Sub titlul „Manopere deochiate" un ziar carpist, ce apare pe ceea lume, publică un articol cu următoarea uvertură constipativă:

Omul, cînd trage de moarte, ori în alt chip își prilejuește sfîrșitul, își cată scaparea de un firicel de iarbă, de-o frunză, fie cît de șubredă pentru că, în suprasurescitarea-i nervoasă, acele neînsemnate și slabe lucruri, iau în mintea-i proporția faptelor, cari, impotrivind pericolului puterea rezistenței lor temeinice, pot să interverteasca ordinea și să-i dee izbăvirea.

Acest frazo-kilometru a fost reprodus cu ortografia autorului și trebue să ne dăm oboseala a-l tălmăci.

Omul—fie-i lui acolo—trage de moarte, sau în alt chip își „prilejuește" (verb nou, rudă de aproape cu prietinul Prilogeanu). A-și „prilejui" în alt chip sfîrșitul, înseamnă, după înțelesul modern, a se ospata într'un birt din București.

Omul, dar, cînd trage de moarte, își cată scaparea de un firicel de iarbă, de o frunză, fie cît de șubredă (sunt și frunze solide—probabil cele de lămîiță).

De ce?

Fiind-că în suprasurescitarea i (cuvînt compus din 19 litere, care, la telegraf se socotește două cuvinte) nervoasă—sunt, probabil, și supraescitări calme—acele neînsemnate și slabe *lucruri* (iarba ie lucru), luînd în mintea-i proporții de fapte (iarba a devenit din lucru—fapt), cari (iarba—fapte), impotrivind pericolului puterea de rezistență (agonie cu putere de rezistență), pot să interverteasca ordinea.....

Adică, să fim drepți,—de ce s'ar putea interverti ordinea de zi la Cameră și n'ar putea s-o facă omul care trage de moarte, sau acel care altfel își—vorba ceea—„prilejuește" sfîrșitul?

Frumoasă uvertură de articol—ce ziceți? S-o pui pe muzică, ar luau-o la goană și momițele.

OAMENI ȘI LUCRURI

DINCOLO DE PĂMINT

Un amic care se află de un scurt timp într'o frumoasă stațiune climaterică îmi scria în una din zilele aceste, între altele:

— Pe cînd te bucurai de apariția în mica grădiniță a primului trandafir, noi aci ne plictiseam de mulțimea trandafirilor; ne plictiseam mai mult încă de a tot auzi limba maghiară—căci e sezonul cînd ungurii formează marea parte din populația stațiunii. Singurul lucru de care nu ne plictisim aici nici odată este—Marea.

S'ar părea paradoxal, dar lucrul e foarte posibil. Trandafirii însiși, cu toată grația și frumusețea lor, cu toată inocența și aroma lor, pot plictisi pe un vizitator într'o localitate unde ei sunt prea abundenți, mulțumită climatului și culturei. Nouă ne este scumpă singura roză ce apare, sporadică, în vîrful unui ram, salvată cu mare îngrijire de intemperii; de îndată însă ce ar fi mulți, ni s'ar părea poate că sunt prea mulți și ne-ar da impresia de... plictiseală.

Tot ce este pămîntesc nu ne poate bucura multă vreme; ci cu grabă ajungem să ne săturăm privirile, sensațiile, sufletele și se nasc doruri de altele, dorul de impresiuni noui.

Dar marea—ea îi se pare cu drept cuvînt prietenului meu, acel element miraculos de a cărui vedere nu se mai satură nici ochiul, nici simțirea cui-va.

Pentru că ea nu este un element—pămîntesc, ci este ea însăși, este Marea, este dătătoarea de sensații cu totul speciale, cu totul deosebite de acele pe care ni le dă pămîntul cu florile lui, cu grădinile lui, cu poezia lui.

Marea este formidabilă, este infinită. De ori unde o privești, ai înaintea ta nu numai conștiința eternului și a nemărginirii, dar și a forței creatoare și a adîncimei fără sfîrșit în care trăește o întreagă lume ce te atrage cu necunoscutul ei, cu neînțelesul ei, cu mărimea ei.

Ea nu cere nimic alta de cît s'o privești,—să i urmărești și să-i numeri undulațiile line, mici sub bătaia blîndului zefir, ori mișcările largi sub atingerea violentului Sirocco; s'o privești cînd, în zorii zilei, răsare maiestos și înflăcărat, soarele din sinul ei, ori seara tîrziu cînd oglindește scînteierlie milioanelor de stele sau fața palidă a lumei; s'o asculți cînd rîde blajin, cînd plînge plînsul morților din fundul ei, cînd geme și urlă cu gînd de cotropire a malurilor pe care le bate de secole în zadar.

Și în toate acele clipe și în toate acele schimbări o regăsești pe ea, stăpîna, dătătoare de orizonturi, și de gîndire și care te îmbie la odihnă, te readuce la liniște, la astîmpăr și te vindecă de plictiseala vieței pămîntești.

Privește-o mult, privește-o necontenit, ziua și seara. Mereu vei descoperi aspecte noui, tablouri noui, mărețe și inimitabile; mereu vor izvorî din adîncul ei inspirațiuni de repaos și senzațiuni de mulțumire, căci vei recunoaște tot mai mult nimicnicia vieței din povestirile ei, din liniștea ca și din frămîntările ei.

... Pe malul aceleiași mări, nu de mult am stat de-am meditat multe ore și am cules multe învățăminte. A! Dacă mi-ai putea trimite de acolo una din acele oare frumoase și liniștitoare, amicul meu!.

Rodion

Jocurile de noroc la băi

Una din principalele distracțiuni ale vizitatorilor stațiunilor balneare și climaterise o formează desigur jocurile de noroc. Aceasta atît din cauza ușurinței cu care ele se pot înjgheba cît și mai ales din cauza pasiunei funeste a jocului, atît de înrădăcinată în sufletul omenesc.

Jocul, zice Buffon, este o pasiune lacomă a cărei obișnuință e ruinătoare; prin natura sa însăși este un contract viţios chiar în origina sa; vătămător fiecărui contractant în parte, contrar intereselor întregei societăți.

Din punct de vedere individual el favorizează trîndăvia, seacă toate isvoarele de energie și distruge ori ce sentimente generoase. Din punct de vedere familiar el contribue la zdruncinarea instituțiunei căsătoriei. Iar din punct de vedere social el e contrar desvoltărei societății spre progres, ca neproductiv, întru cît operă un transport de bunuri bazat pe simpla întîmplare, și ca pildă dănătoare de cîștig obținut fără nici o muncă.

Iucă din antichitatea cea mai îndepărtată jocul a fost combătut de către moraliști și diferitele legislațiuni. Unele, la epocele în care pericolul jocului a devenit de ordine publică, au înseraat chiar să-l nimicească prin legi privatoare de libertate. Insă și aici, ca și în ori care domeniu al altor pasiuni, legea nu poate de cît cel mult să mișcureze pericolul.

Ravagiile jocului pot fi prin lege micșurate și limitate la un cerc cît de restrîns. Sarcina însă de a le înlătura complect nu poate fi lasată de cît progresului ce-l vor realiza moravurile.

Sunt considerate ca jocuri de noroc acele în care întîmplarea întrece dibăcia sau combinațiunile inteligenței. O distincțiune între jocurile de adresă, ca sporturile în general, și cela de combinațiune ca de ex. nobilul joc de șah, de o parte, și jocurile de pur hasard de altă parte, se face și în dreptul civil.

Codul nostru civil dînd dreptul să ceară în justiție cîștigul obținut cîștigătorului unui joc care „contribue la exercițiul corporal" ca cursele, tirul etc., refuză ori ce acțiune aceluia care a obținut cîștigul printr'un joc de noroc sau chiar de combinațiune.

Dispoziţiunea aceasta împreună cu acele din codul penal care prevăd pedepse și amenzi pentru acei care „fac meserie din jocuri de noroc" sau „țin case de jocuri de noroc", sunt singurele în legislațiunea noastră relative la jocurile de noroc.

Dat fiind însă pericolul mare ce-l prezintă creșterea bolnăvicioasă a acestei pasiuni urîte a jocului, o reglementare specială pare a se impune.

Folosele ei, se zise vor fi mai multe, printre care limitarea răului într'un domeniu cît de restrîns posibil, împedecarea îmbogățirei nedrepte a unor antrepenori de cele mai multe ori străini, responsabilitatea stabilită de mai înainte a acestora, controlul permanent al autorităților administrative și ajutorarea din beneficiul întreprinderilor de astfel de natură a operilor de binefacere, igienă și

Cumparați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

utilitate publică ar fi principalele.

In Franța legea din 15 Iunie 1907 relativă la jocurile de noroc în stațiunele balneare, ternale și climaterice reglementează modul cum cercurile și casinurile vor putea funcționa în acele localități în baza unei autorizațiuni temporale din partea ministerului de Interne, jocurile ce vor fi permise, responsabilitatea directorilor care nu vor putea fi decît franceji și partea din beneficii ce se va da comunei și ministerului de interne spre întrebuințare pentru opere salutare.

Caracterul acestei legi e o derogare de la termenii generali ai codului penal francez, o măsură excepțională luată pentru apărarea unor interese demne de protecțiune, interesele stațiunelor balneare de a atrage cîți mai mulți vizitatori și si distra cît mai pe placul lor.

Această idee însă nu este compatibilă cu concepțiunea moralei și ordinei publice căci dacă este adevărat că jocul de noroc e contrar acestora, măsurile excepționale inovate de legea franceză lovesc în ele sau în cel mai bun caz fac să se acrediteze teoria unei morale cu compartimente, din care unele s'ar închide în zilele de sărbători, sau a unei morale cu accese intermitente, care s'ar manifesta la intervale mai mult sau mai puțin apropiate", după cum foarte fericit se exprimă Tribunalul Ilfov în hotărîrea dată în afacerea Casinului de la Expoziția din București.

In așteptarea îndreptărei moravurilor, ceea ce ar trebui de făcut e să se renunțe la principiul de folosință a statului în vederea creerei sau îmbunătățirei operilor de igienă și utilitate publică din specularea pasiunelor omenești, ca jocurile de noroc, loteriile etc., și să se împedece participarea marelui public—ori unde și în ori ce împrejurare—la jocurile de noroc, reglementîndu-se chiar asociarea în cercuri restrînse **V. G. C.**

Alergările de cai

Caii înscriși la cursele de Duminică 14 și Duminică 21 Iunie

Iată programul definitiv al marilor alergări ce vor avea loc la 14 și 21 Iunie la hipodrom, precum și caii ce vor alerga la aceste curse:

Ziua I-a

Duminică 14 Iunie

CURSA I-a.—*Premiul Cristești Țuțora* (Oferit de principele Mihai D.Sturdza). Gentlemen-Riders și oficieri.

Distanța 1800 m.

Premiul I, 1600 lei; Premiul II, 250 lei; Premiul III, 150 lei.

Locotenent Alexandrescu	Caraghioson
Zissu	Peterdi
M. Fălcoianu	Salba
Locotenent Butunoiu	Schah
Zănescu	Montagne
Artur Rozetti	Hane-Downe
Lt. Demir Sion	Filer
Locot. Opaitz	Gazela

CURSA II-a,—*(Premiul Çopou)* Alerla trap. Distanța 3000 metri.

Premiul I, 1700 lei; premiul II 300 lei.

Conte de Roma	Marie-Rachel
" " "	Tenor
Gaetan	Axtel
"	Spion
Frank	Mambrino
Gh Pilat	Andalusa

CURSA III-a. — *Premiul Jokey-Club Iași.* Distanța 2400 metri.

Premiul I 5000 lei; premiul al II-lea 500 lei; pr. III 300 lei.

Zissu	Peterdi
Alex. Marhiloman	Sâiat-Jules
" "	Flamiera
Negroponte	Good-Bye
Zănescu	Gyrel
Locot. Butunoi	Fruit-Piker
I. Cămărășescu	Dame de mense

CURSA IV. *Premiul Moldova.* Distanța 1600 metri. Premiul I 7000 lei; pr. II 200 lei; pr. III 100 lei.

Lt. Lassarov	Torent
Lt. Romano	Zapada
Al. Marghiloman	Punsch
Lt. Predeleanu	Cobourg
Sub-lt Constantinescu	Pantazi Espanos
Lt. Filip Iacob	Eclereur
Lt. Slăvescu	Passionette
Sub-lt. Șendrea	Doina
Lt. Slomnescu	Litera
Sub-lt Pamfil	Cui
Lt. Butunoi	Parapet
Sub-lt. Patrulius	Ma désirée
" " Domibrowski	Astuce
Lt. Titu Bolintineanu	Leioaica
Lt. Dobrescu	Steluța
Căp. Trantomir	Haiduc
Lt. Ghenovici	Fulger
Căp. Motăș	Oșești
N. Țenovici	You

CURSA V-a. *Militară* (conform programului ministerului de resboiu). Alergări de garduri. Distanța 3000 metri. Premiul I 500 lei; premiul II 150 lei; premiul III 100 lei.

Lt. Slăvescu	Amaradia
Sub-lt. Zissu	Bender
" " Vernescu	Zorab
" " Dombrowski	Indolent
Locot. Birsan	Vanda
" Opaitz	Gazela
" Dobrescu	Șoimu
Căpit. Motăș	Oșești
Locot. Savopol	Salba
Sub-lt. Florian	Furios

Ziua II a

Duminică 21 Iunie

CURSA I-a. *Premiul Prut.* Alergare de trap la ham. Distanța 2000 metri. Premiul I 1400 lei: premiul II 20 lei, premiul III 100 lei.

Baron Andrei Capri	Vanda
G. Gaetan	Spion
M. Fălcoianu	Vizir
Frank	Mambrino
Gh. Pilat	Andaluza
Gh. Pilat	Baroaaise

CURSA II-a. *Premiul Bahlui.* Alergare plată. Distanța 1500 metri.

Premiul I 700 lei, premiul II 200 lei, premiul III 100 lei, din care 200 lei oferiți de comuna Iași.

Lt. Eliade	Trăsnet
Lt. Capșa	Lizetta
Alex. Marghiloman	Punsch
Lt. Predeleanu	Cobourg
Lt. Slăvescu	Passionette
Lt. Mihailescu	Facăra
M. Fălcoianu	Micașa
Sub-lt. Patrulius	Ma desirée
Lt. Butunoi	Parapet
Lt. Dobrescu	Steluța
Căp. Trantomir	Haiducul
Lt. Ghenovici	Fulger
N. Țenovici	You
Kalmanovici	Fulger

CURSA III-a. *Premiul jud. Iași.* Alergare la trap. Distanța 2220 metri.

Premiul I 600 lei; premiul II 150 lei; premiul III 100 lei, din care 500 lei oferiți de județul Iași.

Baron Andrei Capri	Vanda
Frank	Mambrino
Conte de Roma	Tenor
" " "	Petuza

CURSA IV-a.—*Premiul Comunei Iași.* Alergare plată. Distanța 2100 metri.

Premiul I 2500 lei; premiul II 300 lei.

A. Zissu	Peterdi
Al. Marghiloman	Era odată
M. Fălcoianu	Jalba
Lt. Butunoi	Schah
Artur Rosetti	Hans-Downe
Negroponte	Good-Bye
"	Lastrose
Lt. Butunoi	Fruit-Piker
I. Cămărășescu	Dame de meuse

CURSA V-a.—*Premiul subscriitorilor.* Alergare plată. Distanța 2200 m.

Premiul I 1200 lei; premiul II 300 lei.

Locot. Romano	Sabor
" Slomnescu	Catti-Conventri
" Capșa	Liserl
" Dobrescu	Steluța
" D. Sion	Filer
Căpitan Motăș	Oșești

CURSA VI-a.—*Ofițerii.* (Conform programului ministerului de Resboiu). Alergări de garduri.

Distanța 3000 metri.

Premiul I 600 lei; premiul II 150 lei pr. III 100 lei.

Lt. Anghelescu	Dimiana
Sub-lt. C. Popescu	Focșani
" Sebri Ali Ismail	Straja
Locot. Poltzer	Tea-Leff
" "	Amaradia
" Dobrescu	Șoimul
" Opaitz	Gazela
" Mihailescu	Postașu

Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a țărei și*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

Litere-Științe-Arte

Urlă! Nu o singură dată s'a relevat tonul mai mult decît ciudat în care polemizează, ele în de ele, ziarele romînești de peste munți. Iată în ce chip face uz ziarul romîno maghiar „Ungaria" de cele spuse la Academia Romînă de către d. Duiliu Zamfirescu contra poetului poporanist Octavian Goga:

„Și are toată dreptatea d-l Zamfirescu.. Intreagă poezia lui (Goga) este expresia celei mai rabiate tendințe politice. Intreagă tînguirea lui este întruparea fățarn că a gărgăunilor nutriți de apostolii corifei ai luptei ce-l stăpînește... In gîndul lui clocotește dorul după vărsări de sînge și dacă ne uităm cum îi clocotește mînia și ura față de tot ce-l încunjură, ne vine să privim în el un monstru al erumperilor..... Tălmăcitor mincinos al stării țăranului romîn, Goga caută de-apururi cum l-ar putea pe acesta prezenta într'o mizerie cît se poate mai neagră, ca astfel mai cu ușurință să se zămislească în gîndul aceluia dorul după răsvrătiri și vărsări de sînge..... Zamfirescu ți a trimis răspunsul: Urlă racamente... tu ești arândașul de talent al neamului romînesc".

Acest „urlă!" este pur și simplu admirabil și vrednic de tot ce a produs mai trival pînă acum celebra „Ungaria".

*

In articolul literar de eri „Din lumea celor uitați" s'a tipărit din eroare numele Artur Stavri în loc de Raul Stavri. Confuziune între doi frați.

*

Andrew Carnegie, aflînd că Regele Italiei se interesează mult de descoperirile făcute în anii din urmă cu privire la speciile animale de mult dispărute a propus Suveranului să-i ofere o reproducțiune a faimosului diplodocus, descoperit acum cîți-va ani în America de Nord și Regele Victor Emanuel a exprimat miliardarului mulțumiri scriindu-i că primește cadoul cu mare plăcere.

*

La Societatea de Sociologie din Paris, un bătrîn ziarist, Paul Vibert, a făcut o comunicare în care analizează rolul și mentalitatea ziaristului în viața socială modernă. Chinezii afirmă că ziaristica există la ei de mai bine de 3.000 de ani, iar Franța dacă posedă ziare ca Mercure de France, Gazette de France de foarte mult timp, (sec. al XVII-lea) ziaristica modernă, așa cum o concepem azi, nu s'a născut și desvoltat decît de la marea revoluție.

De atunci numai, cugetarea omului și-a luat aborul și a început să creeze o opinie publică.

Tipul însă al adevăratului ziarist începe să dispară din zi în zi. Ziarele se găsesc în mînile diferiților antreprenori, capitaliști, cari pentru a se îmbogăți nu se dau în lături de la nimic. Cauza e mercantilismul brutal al Americei, care a trecut și prins rădăcini din neferisire și pe pămîntul Europei.

Arată apoi calitățile ce trebue să le aibă un adevărat ziarist: cunoștinți enciclopedice, mult spirit și simț critic, și pe deasupra o adîncă cunoștință de oameni și de lucruri. Vibert încheie spunînd, că ziaristica azi este și rămîne un minunat instrument de libertate, de progres, de justiție și de emancipare socială.

*

D-ra Bertha Pappenheim publicistă din Frankfurt a făcut la Liga contra comerțului cu carne vie o dare de seamă asupra audienței pe care a avut-o de curînd la Regina Romîniei, căreia I-a înmînat un memoriu în această chestiune rugînd pe Suverană să se ocupe de această mișcare.

Carmen Sylva la făcut publicisticei o prietenoasă primire și a făcut asupra ei o vie impresiune.

*

Puțini vor fi știind că una din cele mai grele probleme astronomice este aceea de a se cunoaște depărtarea de la pămînt la soare.

Cunoașterea acestei distanțe e de o importanță fundamentală în rezolvirea tuturor celorlalte probleme cerești, ea fiind luată cu unitate de măsură peste tot.

De secole se preocupă astronomii cu dezlegarea acestei probleme și s'au adunat foarte multe date, observațiuni, calcule, fotografii. Cei mai reputați specialiști și-au încordat munca în acest scop și cea mai probabilă cifră aflată acum este de 149,471,000 kilometri.

Cea mai mare diferență în diversele calcule a fost de 90.000 kilometri. Opera însă nu e terminată și din diverse puncte ale globului se vor continua cercetările și în acest an până se se vor găsi cele mai neînsemnate diferențe între diversele observațiuni.

Informații

❑ *După cum am mai anunțat, d. Luca Ionescu, președintele consiliului superior administrativ, cu ocazia inspecțiunilor ce le-a făcut în județul nostru, n'a prea rămas mulțumit de administratorii noștri de plasă.*

D. Luca Ionescu a plecat acum în inspecție în județul Dolj, iar peste cîte-va zile se va reîntoarce în Moldova și va face inspecții în județul Suceava.

După terminarea acestor inspecții d-sa își va depune raportul la ministerul de interne, iar în ziua de 27 Iunie c, se va publica în Monitorul oficial rezultatul acestor inspecții si numele administratorilor de plasă cari rămîn definitiv și acei ce vor fi puși în disponibilitate.

❑ Sub iscălitura umoristică „Gr. Lohan, avocat", Ziarul carpist din localitate, în numărul seu de ieri, publică un „articol", care ar avea menirea să trateze despre alegerea decanatului baroului local.

D. Gr. Lohan este slujbașul acelui decanat și, dacă n'ar fi un personaj ridicul, s'ar părea îndrăzneț ca funcționarul unei instituțiuni să polemizeze asupra unui fapt privitor la acea instituție.

Dar slujbașul Lohan, în tot timpul până la alegere, a jucat un rol foarte dubios: în credința că d. Buicliu va fi ales decan, d. Lohan a făcut pe agentul acestuia și, ca să se afirme și mai mult, a luat cuvîntul într'o întrunire naționalistă.

Acum, cînd s'a ales d. Pennescu, care este un convins adversar al politicei d lui Buicliu, d. Lohan, devenit slujbașul d-lui Pennescu, laudă alegerea acestuia de și d. Lohan nu l'a putut vota pe d. Pennescu, pentru două motive: fiind că d. Pennescu a candidat în contra d-lui Buicliu și fiind-că greceniștii, din cinaclul cărora face parte d. Lohan, au fost contra listei în frunte cu d. Pennescu.

Dacă, însă, de și naționalist și grecenist, d. Lohan a votat lista Pennescu atuncea și acest fapt dă măsura consecvenței sale.

Ne pare sincer rău, că am fost nevoiți a ne ocupa de acest domn Lohan, dar am făcut-o pentru învederarea moravurilor naționalisto-greceniste.

❑ **Scumpirea traiului.**—Agitația meseriașilor în chestia scumpirei traiului continuă cu multă energie.

Clubul meseriașilor romîni din București a ținut Duminica trecută o mare întrunire de protestare la Craiova. Clubul meseriașilor romîni din Iași va ține *Duminică 14 Iunie* a. c. *o asemenea întrunire la Vaslui,* la care vor participa din Iași un număr de peste 20 delegați.

Mișcarea întreprinsă de meseriași e apreciată de toate clasele sociale întru cît nu are la baza ei de cît sfărîmarea cartelurilor a alimentelor de primă necesitate, care se practică în mod scandalos, fiind tolerate de acei care au responderea lucrurilor.

Aceștia nu vor înceta mișcarea lor pînă cînd nu se vor lua măsuri ca cei săraci să poată și ei avea dreptul la o viață omenească.

❑ Aflăm cu mare părere de rău despre decesul fruntașului nostru M. Bibian, fost primar de R.-Vîlcea.

❑ D. locot. Marinescu Iulian, de la școala militară din localitate, a fost trecut în jandarmăria rurală.

❑ D. C. Artachino a fost recomandat ca profesor la catedra de desen dela școala de arte frumoase din Iași.

❑ Comisiunea mixtă pentru delimitarea Prutului, s'a început lucrările.

Comisiunea lucrează în prezent la Rădăuți și va sosi peste cîte-va zile în județul nostru.

❑ Direcțiunea generală a serviciului sanitar a trimes medicului primar de Iași suma de 500 lei pentru înființări de infirmerii în județ în scop de a combate scarlatina.

❑ In zilele de 1, 2, și 3 Octombrie se va ținea la Ploești, o conferință generală a profesorilor de religie, de la toate școalele secondare din rară.

Președintele conferenței va fi Păr. Nazarie, directorul învățămîntului teologic.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei și Sucevei, s'a reîntors eri cu trenul de Pașcani de 6 și 10 p. m., venind din inspectarea Mănăstirilor din Eparchia Sa.

❑ Regimentul Ștefan-cel-Mare No. 13 a sosit eri după amiază în tabăra Șipotele. Regimentul a pornit din Iași, după —cum se știe, Duminică dimineață, și a cantonat la Larga.

Batalionul IV de Vînători a sosit eri dimineață.

Eri, întreaga brigadă, aflătoare în tabără, a început a face instrucțiile după program.

❑ Pe ziua de 1 Iulie a. c., se va face o mișcare între administratorii de plasă, din întreaga țară.

❑ D. General Pavlov, comandantul diviziei a VII-a, se va duce mîine în tabăra Șipotele, în inspecție.

❑ **Fistivalul Eminescu.**—La Botoșani s'a alcătuit următorul program pentru marele festival, organizat pentru Duminică 14 Iunie, cu prilejul comemorărei a 20 ani de la moartea marelui nostru poet M. Eminescu:

La ora 9 jum. a. m., școlile primare și secondare, corporațiile de meseriași, diferitele societăți și autoritățile, cari vor binevoi a lua parte la această festivitate, se vor aduna la biserica „Uspenia" Catedrala orașului, unde se va oficia un parastas.

După oficiarea serviciului divin se va pleca, în procesiune, la monumentul poetului din fața școlii „Marchian", unde se vor depune coroane și se vor rosti scurte cuvîntări ocazionale.

Sara la ora 9, va avea loc în grădina publică „Belvedere" o serbare:

D. D. A. Teodoru secretarul general al Ministerului Instrucțiunii publice, va ținea o conferință.

D-na Natalia Iosif și d-nii St. O. Iosif și D-trie Anghel, cunoscuții noștri literați, vor face lecturi.

Se vor executa cîntece și dansuri naționale.

❑ Școalele secundare din localitate și-au terminat astăzi cursurile.

Duminică vor avea loc producțiunile de închiderea anului școlar.

❑ Un incendiu a distrus eri noapte o șură și casele locuitorului Vasile Jitariu, din satul Dancu, comuna Holboca.

❑ La marele festival pentru comemorarea morței lui Mihail Eminescu, ce va avea loc Duminică, va lua parte și o delegație a societății „Armonia" din Cernăuți.

DIVERSE

— Primăria orașului Iași a comunicat ministerului instrucțiunei, că a prevăzut în budgetul anului curent, o sumă de 4000 lei, care se va plăti ca remunerație membrilor corpului didactic care au dat lecțiuni la școalele de adulți din acel oraș.

— D. dr. Demetriade din Iași medicul băilor Călimănești, se va instala acolo pe ziua de 22 lunie a. c.

— Ni se scrie din Certești, Tutova, că Duminică, 7 lunie, s'a celebrat căsătoria învățătorulu I. Ghinea, cu d-ra Ileana Negru, din Certești. Nuni au fost d-na și d. Grigore Patrici, fost inspector general școlar.

Stațiunea climaterică și balneară

SOLCA din BUCOVINA

Localitate ideală pentru cură și recreație, indicată pentru bolnavi cronici, slăbiți și convalenscenți.

Poziție pitorească, Parc splendid și cu întinse alee pentru plimbări prin pădure.

Ca distracții: Tennis, Popicărie etc; Muzica cîntă de două ori pe zi.

UN SANATORIU

și

Două stabilimente de cură și hidroterapie.

Direcția: **Doctor Weinberg și Herschmann.**

Medicul Sanatoriului: **Doctorul Basil Collo.**

Instalațiunile cele mai moderne pentru **hidroterapie** (Prof. Winternitz), **băi de acid carbonic, cura de Nauheim, băi de sare și medicinale** (brad, malț, pucioasă și fer), **băi de soare, cură de aer; inhalatoriu complect (inhalațiuni cu vapori de brad), inhalațiuni cu termovariatorul dr. Bulling,** cură de ape minerale și dietetică (lapte, zer, kefir), cură de îngrașare etc.

Camere mobilate confortabile, bucătărie aleasă; prețuri moderate.

Sezonul ține de la 15 Mai, pînă la sfîrșitul lui Septembrie.

Se acordă reducere a tacsei de cură, numai până la 1 Iulie și de la 26 August.

Informațiuni și Prospecte prin **DIRECȚIA**

Ultime informaţii

❑ *Marele colegiu universitar al Universităţei din Iaşi a fost convocat pentru ziua de 12 Iunie, spre a decide asupra oportunităţei sărbărei jubileului de 50 ani, de la crearea universităţei din Iaşi, care urmează a avea loc în cursul lunei Octombrie 1910.*

❑ La eforia cassei Sf. Spiridon s'a ţinut astă-zi licitaţie pentru darea în întreprindere a însemnatelor lucrări de restaurare şi complectare ce vor fi făcute la clădirea Maternităţei din Iaşi.

Aceste lucrări, în valoare de 800000 lei, au fost adjudecate asupra d-lui architecht Reschoski din Bucureşti, care a oferit 10.80 la sută sub deviz.

S'au mai prezentat încă alţi 3 concurenţi. între cari d-nii fraţi Rameder şi Blechman din Iaşi.

❑ *Primul examen de doctorat în drept la Iaşi, a fost fixat pentru ziua de 12 Iunie, ora 9 seara.*

Comisiunea examinatoare se compune din domnii: I. Burada, I. Peretz. D. Alexandrescu, M. Cantacuzino.

Un singur candidat, D. Const. Bazali, s'a înscris.

❑ D. I. Ganciu, doctor în drept de la Gand, şi-a verificat astă-zi diploma la facultatea din Iaşi.

❑ La d. profesor de drept internaţional A. Zeuleanu au trecut astă-zi examenul, domnii: Eliad Vasile, Gh. şi Al. Lambrino şi I. Amăricăi.

❑ Au sosit la rectorat diplomele de licenţă ale domnişoarelor Elena Malaxa, Laura Gheorghiu şi Maria Revent—şi diploma d-lui dr. în medicină Isr. Goldştein.

❑ O manifestaţie de elevi contra d lui Haret.

Elevul Protopopescu, din cl. VIII a liceului Naţional din Iaşi, a fost pedepsit direct de d. Haret, cu perderea dreptului de examenul de capacitate timp de un an fiind-că, la jocul de oină, a pălmuit pe un elev din gimnaziul Ştefan cel Mare.

Eri fiind alegerea premianţilor elevii cl. VIII-a, ca manifestaţie l'au ales premiat pe colegul lor Protopescu.

❑ Toţi d-nii candidaţi la examenele de licenţă în litere sunt rugaţi a se prezenta la decanat, în ziua de 15 Iunie ora 9 dim., spre a comunica obiectele ce le-au ales, în vederea constituirei comisiunei de examen pentru fie-care candidat, aşa cum cere noul regulament."

❑ Poimîne se începe concursul de agregaţie pentru catedra de Dr. Roman, de la facultatea de drept din Iaşi.

Comisiunea examinatoare este compusă din d-nii: M. B. Cantacuzino preşedinte; D. Alexandrescu, I. T. Burada, V. Dumitriu şi C. G Stere.

❑ D. judecător de şedinţă D. Ciohodariu a fost delegat telegrafic de ministru să plece la Tecuci, pentru complectarea tribunalului de acolo.

❑ Ministerul lucrărilor publice a scos de sub tipar hărţile căilor de comunicaţiune pe anul 1908, ale judeţelor: Argeş, Buzău, Dîmboviţa, Doljiu, Gorju, Ialomiţa, Ilfov, Mehedinţi, Prahova, Rîmnicu-Sărat, Suceava şi Vlaşca; iar hărţiile celorlalte judeţe să găsesc acum sub tipar.

Hărţile se găsesc de vînzare, atît la minister, cît şi la librăriile din Capitală.

❑ Următori elevi ai şcoalei de Arte Frumoase au reuşit eri la examenele cursurilor teoretice,—Istoria Arteior.

Anul I. domnii: O. Hahn, Dîrfu, A. Boambă, d-rele; Gîrneaţă şi A. Filipescu.

Anul al II-lea d-rele: Stroici Lucia Banche Carp şi Maria Marta, d-nii A. Boambă, A. Grigorovici şi R. Hette.

Anul al III-lea d rele: Maria Bănescu şi Elena Gavrilescu.

Anul al IV-lea d-rele: Victoria şi Natalia Popovici. E. Bardazare şi d. D. Hăliucă.

La cursul de estetică. Anul I, d-rele: Veronica Florescu, Natalia şi Victoria Popovici şi părintele Filaret Gheorghiu.

Anul al II-lea d-rele: Natalia şi Victoria Popovici.

❑ **O statistică** —D. dr. V. Bejan, medicul primar al Institutului Grigorian, a întocmit o statistică generală a mişcării primirii copilor, găsiţi de la întemeierea orfelinatului, din 1852 sub Gr. Alexandru Ghica.

Institutul Grigorian funcţionează neîntrerupt de 57 ani. In tot acest timp s'au primit 10,208 copii din cari 7159 prin leagăn, 566 găsiţi pe stradă 1763 primiţi cu forme, 720 de ai lehuzelor, cari au mâncit după reglement 4 luni.

Din aceşti 10,208 copii, 7867 au murit, ceia ce reprezintă o mortalitate de 77 la sută, lucru destul de îngrijitor pentru un aşezămînt public, de care în 57 ani Institutul Grigorian n'a dat societăţii de cît 41 copii pe an din 180 cîţi s'au primit în medie.

In jurul acestei escesive mortalităţei e absolută nevoe ca Epitropia să avizeze la alte sisteme mai ştiinţifice pentru a împuţina mortalitatea.

Din cei 2341 copii ce au fost crescuţi, situaţia lor e următoare:

704 copii au fost reclamaţi de mame, deci au reintrat în familiile lor.

791 copii au fost adoptaţi de săteni deci au devenit copii de familie.

125 copii s'au trimes la Azilul Elena Doamna, din care cît a fost Doamna Elena Cuza s'au primit şi băeţi.

130 dispăruţi şi nu li s'a mai dat de urmă.

12 daţi la mănăstirea Neamţ şi Varatec, aceasta până la 1862.

71 copii au îmbrăţişat diferite meserii.

15 copii au intrat în şcoala militară, de plutonieri între 1869—1871.

20 copii au fost internaţi la liceul Pomîrla şi au eşit din ei ingineri, medici, profesori şi avocaţi.

11 copii la şcoala de meserii din Buciumi.

10 copii la muzica regimentului 13 dorobanţi.

8 copile au eşit moaşe.

4 copile la şcoala de menaj dela Tăuteşti.

5 copii la şcoala de agricultură de la Dărmăneşti.

39 copii în orfelinatul actual al casei Sf. Spiridon.

11 copii infirmi la Galata şi Socola.

346 copii prezenţi actualminte la îngrijirea institutului.

❑ Parchetul a intervenit astă-zi la preşedintele secţiei a III, spre înfiinţarea unei tutele copiilor minori ai defunctului bancher Carol Unter.

❑ La Şipote au fost arestaţi astă-zi indivizii Gh. Tătărăşanu, Gh. Petrariu şi Gh. a Anei, veniţi acolo din comuna Fîntînele şi cari au comis un însemnat furt de cereale, la proprietarul Gr. Maximovici.

❑ **Examene de capacitate.** — Pentru lucrările înscris ale examenului de capacitate de la şcoalele normale primare din ţară s'au dat pentru al 2-a rînd următoarele 5 chestiuni alese tot din domeniul Istoriei Romînilor.

1). Contribuit-a Biserica românească cu ceva la conservarea limbei şi naţionalităţei noastre.

2). Urmările revoluţiunei de la 1848 pentru Romînii Trans.-Carpatini.

3). Avut-a dreptate Stefan cel Mare ca să recomande fiului său Bogdan că e bine să închine ţara Turcilor?

4). Se poate dovedi că România a servit cauza civilizaţiunei Europei?

5). Insemnătatea istorică a Carpaţilor pentru elementul romînesc.

Cum se vede mai toate chestiunile date privesc o sinteză mai mare a chestiilor istorice, care trec caracterul de repetare rezumativă a istoriei patriei, mai ales în partea ei desvoltătoare a elementului românesc din ţările subjugate, materie care se face mai pe larg în clasa a V-a.

Unele chestiuni fiind de domeniul criticei şi a disputei se prea poate la seria aceasta a doua de lucrări să fie mai slabă ca prima serie de lucrări, care în mod aşa de grotesc s'au anulat.

❑ Se dă ca sigură sosirea A. S. R. Principelui Ferdinand, Duminică în localitate, pentru a lua parte la cursele de cai de la hipodrom.

❑ Duminică dimineaţă se va oficia la Mitropolie un parastas pentru pomenirea sufletului lui Mihail Eminescu.

Serviciul divin va fi oficiat de I. P. S. Mitropolitul.

❑ Consiliul profesoral al facultăţei juridice a desis astăzi următoarele, în vederea aplicărei noului regulament: „Studenţii anului al III-lea vor da examene după vechiul regulament, adică toate materiile în bloc; iar studenţii, candidaţi la examenele din anul *I* şi II, vor da examene separat, fără ca aceasta să influenţeze rezultatul unui examen asupra altuia, ale aceluiaş an.

❑ Senatul universitar a fost convocat pentru Vineri 12 Iunie ora 5 jum. p. m., pentru a proceda la alegerea a trei delegaţi dintre care unul urmează a fi numit de ministru, membru asesor în comisiunea de judecata corpului didactictic secondar şi superior, în locul d-lui M. B, Cantacuzino, demisionat.

❑ **Judiciare.** — Inaintea curţei secţia I-a au continuat astăzi dezbaterile în importantul proces de moştenire dintre d-nele Eugenia şi Elena Docan din Dorohoiu.

Pentru comunicare de acte procesul a fost amînat pentru la toamnă.

— La aceiaşi secţie au compărut astăzi Paraschivescu, fost primar de Fălciu şi Dumitrescu, fost notar la aceiaşi comună, condemnaţi de tribunalul Fălciu la cîte 7 luni închisoare, pentru falşuri în acte publice.

Afacerea s'a amînat.

— La secţia II-a a curţei urma să se judece astăzi procesul complicilor fostului conductor poştal Costăchescu, care după cum se ştie a delapidat 50000 lei din vagonul poştal.

Procesul s'a amînat din cauză că expertul caligraf V. Cestin n'a depus raportul.

— Se ştie că între d. Anton Prunca din Roman şi foasta sa soţie, d-na Maria Ciolac, există un vechiu şi pasionat proces pentru creşterea copilului d-lor.

Tribunalul Roman încredinţase copilul d-lui Prunca, iar Curtea de Apel din Iaşi secţia II-a stricase asea hotărîre.

Curtea de casaţie, primind recursul d-lui Prunca, trimise afacerea la curtea de Galaţi, care dăduse cîştig de cauză d-lui Prunca. După aceia, asupra recursului d-nei Ciolac, curtea de casaţie trimise afacerea la curtea de apel din Bucureşti, cari în şedinţa de eri a reformat sentinţa trib. Roman, dînd ast-fel copilul în creşterea d-nei Ciolac.

Acum d. Prunca va face din nou recurs, şi dacă el va fi primit, afacerea va merge la curtea de Craiova, şi va fi străbătut ast-fel toate curţile de Apel din ţară.

— Rabinul din Roman, refuzînd să oficieze un jurămînt more-judaico, a fost condemnat la amendă.

Recursul s'a judecat şi casat fără trimitere de secţia III a înaltei curţi, aşa că tustrele secţiunele ale curţei de casaţie s'au pronunţat acum în această chestie, achitînd pe rabinii, cari nu vor voi să oficieze acel jurămînt.

❑ Cinematograful din grădina Chateau aux fleurs sub conducerea d-lui A. C. Bottez, dă astă-seară Mercuzi 10 Iunie pentru ultima oară celebra scriere a lui Emile Zola, „L'assomoir" adaptată pentru cinematograf şi interpretată numai de celebrităţi pariziene precum: Gretillat de la Odéon, Varennes de la teatrul Rejane, d-rele Nau, Fonteney, Perot, Roger de la teatrele Gymnase, Sarah-Bernhardt, Antoine etc.

Tendinţa de a înlocui teatrul prin cinematograf, este aproape realizată şi aceasta va dovedi-o redarea pe pînză a piesei de mai sus precum şi incomparabila ei interpretare.

Programul splendid de astă seară Mercuri 10 Iunie cuprinde în celelalte două părţi de cinematograf multe scene comice precum: soldatul curier-poştal, parodieri de la greva cea mare din Paris, Eterna romanţă, dramoletă artistică, Cel mai formidabil strănut care sgudue întreg Parisul etc.

Mîne Joi 11 Iunie program exclusiv nou, care cuprinde şi: manevrele de primavară ale armatei franceze, la cari au azistat ofiţeri de la mai toate armatele europene şi aziatice.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 10 Iunie.

Scandalul d lui Filipescu din gara de Nord

Bucureşti.—D. N. Filipescu vrea să trească la nemurire prin înjurături şi scandaluri.

Aflîndu-se în gara de nord, d. Nicu Filipescu dădu unui hamal o scrisoare recomandată, ca s'o predea la oficiul poştal. Cum însă, pe scrisoare nu era semnat numele expeditorului, amploiatul poştal refuză să primească scrisoarea.

Furios, d. Nicu Filipescu, întră în oficiul poştal, începu să răcnească şi să adreseze o serie de înjurături la adresa funcţionarului poştal, înjurături ce din respectul către cititori nu se pot scrie. S'a dat naştere unui mare scandal, care cu greu a putut fi aplanat.

In cele din urmă, s'a dresat cuvenitul proces-verbal de ultraj.

Mişcarea în diplomaţie

Bucureşti. — In curînd se va face o nouă mişcare în diplomaţie, cu care ocazie se vor numi miniştri la Sofia şi Belgrad.

E probabil că numirea unui ministru la Sofia se va face mai curînd ca celelalte, întru cît în Septembrie vor avea loc la Sofia serbările de încoronarea Regelui Ferdinand.

Pentru postul din Belgrad candidează d-nii: Mitilineu, C. Popovici, Diamandi şi Cantacuzino de la Viena.

Sosirea d lui Take Ionescu

Bucureşti.—D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, care a stat 2 zile la Sinaia s'a reintors azi dim. în Capitală.

Din camera austriacă

Viena.—In cameră se continuă discuţia budgetului.

Deputatul romîn Iosupescul Grecul respinge atacurile socialiştilor, criticînd atitudinea cluburilor romîne avută faţă de expulzarea profesorului universitar romîn N. Iorga şi pledează pentru realizarea diferitelor dorinţe ale Romînilor din Bucovina.

Congres

Copenhaga.—Al 39-lea congres al asociaţiunei internaţionale literare şi artistice a fost deschis azi, în prezenţa Regelui, a miniştrilor şi a corpului diplomatic.

Răsboiul iminent între Turcia şi Grecia

Constantinopol. — „Jeni Gazetta" zice că Poarta a trimes puterilor protectoare o notă, zicînd că după retragerea trupelor şi a vaselor puterilor în Iulie, Cretanii sau Grecii vor încerca probabil o acţiune în scop de anexare, dar că Poarta nu va permite aceasta si nu se va da în lături chiar de a declara rezboiu.

Poarta se declară gata a negocia cu privire la autonomia Cretei şi invită puterile a'şi reglementa atitudinea în conformitate cu această propunere.

*

Constantinopol.—Se confirmă ştirea că Poarta a trimes o notă puterilor cu privire la Creta. Poarta declară prin acea notă, că vrea să tranşeze înainte de evacuare şi e de acord cu puterile.

In cursul unor convorbiri cu cîţiva diplomaţi, marele vizir Rifaat-Paşa, nu a ascuns că Poarta a examinat chiar eventualitatea unui răsboiu.

Cercurile Porţei sunt de părere, că evacuarea Cretei ar fi iminentă.

*

Constantinopol.—Poarta primeşte d n interiorul ţărei şi din străinătate depeşi de protestare din partea otomanilor contra anexărei Cretei. Ziarele publică şi nişte telegrame ale mahometanilor din Creta, care se tem de masacre.

Poarta a trimes la Xanthi trupe şi artilerie, dată fiind atitudinea Grecilor.

HOLERA

Petersburg.—De eri au fost 61 cazuri noui de holeră, din care 15 mortale.

Pr. Lucaciu

Bucureşti.—Fruntaşul romîn păr. Lucaciu, deputat în camera ungurească, a plecat azi dimineaţă la Braşov pentru a lua parte la înmormîntarea lui Aurel Mureşanu.

Mîine păr. Lucaciu se va reîntoarce la Bucureşti.

Incendiu

Berna.—O casă locuită de numeroşi italieni a ars noaptea trecută în comuna Wattwil.

Azi dimineaţă s'au scos de sub dărîmături 10 morţi. Sunt temeri că numărul victimelor e mai mare; 6 italieni au fost grav răniţi.

Demisia lui Wekerle

Buda-Pesta.—Ministrul preşedinte dr. Wekerle a fost primit astăzi în audienţă de Impărat şi i-a înmînat demisia, de oarece Suveranul nu a admis propunerea se o făcuse primul ministru cu privire la criză.

Impăratul a rugat pe d. Wekerle să gireze afacerile ministerului, pînă ce va fi luat o hotărîre.

Recursul cîrciumarilor

Astă-zi s'a înfăţişat ioaintea Inaltei Curţi de Casaţie recursul cîrciumarilor din Iaşi în contra decisiunei Curţei cu Juraţi din Vaslui prin care sunt condemnaţi la amendă şi despăgubiri civile către reclamantul Sumuleaau pentru delictul de calomnie prin presă.

Din partea recurenţiilor s'au presentat cu procură d-nii avocaţi Lascar Antoniu şi Vespasian Pella, asistaţi de d-nii avocaţi P, Sadoveanu şi P.P. Poni.

Partea civilă e representată prin d-nii avocaţi Delavrancea, G. G. Mîrzescu, G. Danielopol.

Fotoliul ministerului public ocupat de d. procuror general Stătescu.

Motivele de casare sunt de 5 categorii şi vor fi desvoltats în ordinea următoare:

1) Incompetinţa şi prescripţia, de d. Vespasian I. Pella.

1) Reaua alcătuire a comisiunei juraţilor d. Lascar Antoniu.

5) Ilegala conducere şi închidere a desbaterilor d. P. Sadoveanu.

4) Greşita redactare, scriere şi semnare a verdictelor d. P. P. Poni.

5) Nedreapta interpretare a legei şi aplicare a pedepselor d. P. Sadoveanu.

D. avocat Vespasian I. Pella are cuvîntul pentru desvoltarea primelor motive. D-sa susţine că delictul imputat recurenţilor, nu este un delict de presă, şi ca atare nu intră în competinţa curţei cu juraţi de a 'l judeca. Fapta cîrciumarilor consistă într'o petiţie scrisă adresată Ministerului de Interne, şi la care a alăturat un memoriu, tipărit şi prin care se plîng, în potriva d-lui Şumuleanu care în calitatea sa de inspector sanitar delegat, aplica greşit legea sanitară, în ce priveşte controlarea şi scoaterea din comerţ a băuturilor spirtoase.

Singurul fapt al *imprimărei* acestui memoriu explicativ, chiar dacă ar fi socotit ca ofensator pentru d. Şumuleanu, nu-i dă caracteral delictului de calomnie prin presă, cît timp recurenţii prin nici un mijloc n'au căutat să 'l aducă la cunoştiinţa terţetelor persoane printr'un mijloc de publicitate determinat de lege.

D. Pella, arată care sunt elementele constitutive ale delictului de calomnie prin presă şi dovedeşte că lipsind elementul esenţial: *publicaţiunea* (distribuirea în care rezidă delictul, Inalta Curte are dreptul de a verifica dacă circumstanţele relevate în decisiunea atăcată cu recurs sunt susceptibile a determina publicitatea exigeată de lege a presei.

D. Pella, concide, demonstrînd că motivul tras din incompetinţă este de ordine publică şi poate fi relevat pentru prima oară şi chiar din oficiu Inaintei Curţi, care are dreptul de a casa, şi fără trimetere decisiunea Curţei cu Juri, ca emanînd de la o juridicţiune incompetintă.

Dacă însă, suprema Curte, va găsi că prin faptul că ziarul *Opinia* în numărul său de la 29 Decemb. 1907 vorbeşte de memoriul recurenţilor, face a se prezuma caracterul publicităţei atunci delictul e prescris prin trecerea a 4 luni de la data şi pînă la sesizarea Curţei cu Juri de reclamaţia d-lui Şumuleanu, punctul de plecare al prescripţiei începînd din ziua *faptului publicaţiunei*. Şi acest motiv fiind de ordine publică poate fi invocat de asemeni din oficiu, şi pentru prima oară—înaintea Casaţiei, care constatîndu-l, urmează să 'l admită, casînd fără trimitere decisiunea în chestiune.

D. Lascar Antoniu desvoltînd două din celelalte motive susţine că chiar dacă Casaţia va Considera că juraţii din Vaslui au fost competinţi de a judeca faptele imputate inculpaţilor, totuşi decisiunea Curţii este casabilă din următoarele puncte de vedere:

1) S'au violat dispoziţiunile art, 284 şi 290 din pr. pen., prin aceea că s'a comunicat inculpaţilor o listă neregulată a juraţilor, nemenţionîndu-se profesiunea lor. Ne arătîndu-se profesiunea, nu le-a fost stabilit în deajuns inculpaţilor identitatea juraţilor şi astfel fiind nu s'a putut face recuzările în cunoştinţă de cauză, sustrăgîndu-li-se cu modul acesta judecătorii lor firesti. Şi cum dreptul de recuzare face parte esenţială din dreptul de apărare, împedicarea arătată la libera exersitare a dreptului de resuzare, viciind cu desăvîrşire compunerea juriului, aceasta atrage nulitatea tuturor lucrărilor care au urmat, şi a decisiunei pronunţate.

In sprijinul acestei argumentări invocă cea mai recentă decisiune a Curţei s. II din *1904*, prin care s'a casat decisiunea Curţii cu Juri din jud. Mehedinţi.

2) Trecînd la al doilea motiv de casare violarea art. 263 pr. pen., prin aceia că juratul C. Desilă era în calitatea sa de administrator de plasă ofiţer de poliţie judecătorească. D. Lascar Antoniu arată cum sus menţionatul articol prevede incompatibilitatea de jurat a funcţionarului public investit cu puterea de agent de poliţie judecătorească, funcţiune pe care o ocupă prin decret regal juratul Desilă.

Argumentul ce s'ar invoca în combaterea acestui motiv, că Desilă cînd a judecat acest proces avea delegaţiunea de Director de prefectură, nu poate resturna incompatibilitatea declarată de lege, de oare ce această delegaţiune este temporară şi fiindu-i dată de autoritatea administrativă superioară, nu schimbă întru nimic caracterul funcţiunei obţinută prin decret regal şi atribuţiunile ei consfinţite prin lege.

D. Petru Sadoveanu, fostul procuror de secţie la Inalta Curte de Casaţie, ca avocat luînd cuvîntul în apararea inculpaţilor, începe prin a desvolta al cincilea motiv de casare: Violarea art. 303 pr. pen. prin aceia că preşedintele Curţei cu Juraţi din Vaslui a declarat desbaterile închise fără a întreba pe juraţi dacă sunt luminaţi.

In acest moment d. Sadoveanu continuă.

TILLIE HAIMS
SALOMON KAHANE
logodiţi
New-Iork Jassy
Iaşi 1909 Iunie

Noul depozit de CHERESTEA

Subsemnatul H. Lazarovici, antreprenorul pădurei Cozia, am deschis în strada Moţoc No. 82, **un depozit de cherestea**, *scânduri de stejar, ulm, teiu, cireş, paltin etc.* precum şi lemne de construcţie: *grinzi, furci şi căpriori, doage patrare, lucrate de mînă etc.*

Asemeni **lemne de foc**, *tăiate şi netăiate*, pe care le vînd în *en gros şi in detail.*

Preţuri avantajoase. Rog pe onor. public a vizita depozitul.

Str. Moţoc 28

Dr. H. Solomovici

Specializat în clinicele din Berlin — şi Paris —

Pentru boale de:

Nas, gât şi urechi

Consultaţiunile de la 9—11 şi 3—6

Str. Golia 67 (casele camerei de comerţ)

Instalaţiune pentru massaj vibrator electric

DIM. M. BOTTEZ

AVOCAT

— Str. Zmeu No. 1, Iaşi —

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) — De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

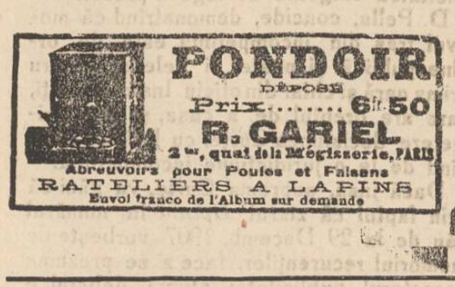

PONDOIR DÉPOSE Prix..... 6f 50 R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS en FONTE INOXYDABLE Prix : 0f 50 c. Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc Envoi franco de l'Album sur demande

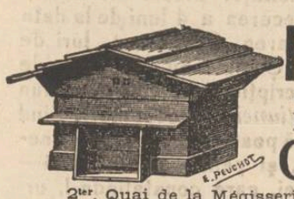

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

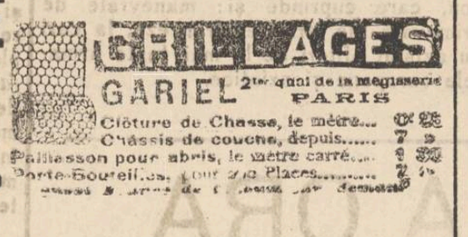

GRILLAGES GARIEL 2ter quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50
Porte-Bouteilles pour 2 à 3 Places..... 2 »
Envoi franco de l'Album sur demande

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări :
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferitè alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi :
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

☛ In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1m de haut. LE METRE 0f30

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 748 —Vineri 12 Iunie 1909

40 milioane maculatură

La întrunirea întăia a micului parlament, d. Costinescu ministru de finanțe, în expozeul ce-a făcut asupra situației financiare, pe care n'a prea lăudat-o, a zis că guvernul trebue să emită rentă de 80 milioane internă, pentru a face față cu 40 milioane la lucrările angajate, iar restul de 40 milioane să se rețină în casa statului în locul fondului de rezervă, care s'a mîncat.

Partidul conservator în 1905, a creiat un fond de rezervă din excedentele tezaurului. In adevăr prin legea din 12 Aprilie 1905 se instituia un fond de rezervă: 1) din 3 milioane fondul disponibil în tezaur la 30 Septembrie 1903; 2) din 3 milioane ce se vor prelua din exercițiul 1903—1904, care urma sa se închidă la 30 Septembrie 1905; 3) din prelevare de 15 la sută, din excedentele budgetelor viitoare.

Cum excedentele anilor 1905—1908 au fost de circa 150 milioane lei, partea de preluare la fondul de rezervă a fost de 22 milioane. Tezaurul dar, dispune de un fond de rezervă de peste 30 milioane, iar cu exercițiul în curs se urcă la peste 40 milioane lei.

Această lege *infamă* a fost și este opera d-lui Take Ionescu, care spăriat de dezastrul anilor 1899—1900, s'a gîndit la crearea acestui fond de rezervă *real, bănesc* în rentă neguțată prin casele de bancă și reprezentînd un fond metalic real.

Acest fond de rezervă avîndu-și circulația sa își putea spori singur valoarea cu cel puțin un trei la sută, cît ia casa de depuneri la capitalurile de circulație.

Acest fond de rezervă, Statul îl putea păstra el, ori îl putea depune la casa de depuneri contra recipisei, încasînd procentul său minimal.

Ei bine, liberalii; căpcăunii de liberali cu toate excedentele, cu toate împrumuturile de 70 milioane *în străinătate*, au mîncat și tot fondul de rezervă metalic, real și neguțabil cu 103 la sută cel puțin.

Au tăcut pînă acum, dar acum o mărturisesc cu rușine și pe încunjur.

Da, liberalii au mîncat toată rezerva metalică a Statului, ca un fiu risipitor, care mănîncă și banul legat de părinte cu 7 noduri.

Mai mult încă; în setea lor nebună de a înghiți avutul statului au tăiat puterința creșterii acestui fond prin prelevarea de 15 la sută asupra excedentelor, încărcînd cheltuelile cu 44 milioane în 2 ani, deci mănînd excedentele, vechea teamă a d-lui D. A. Sturdza, pentru a înghiți în ghiolul lor nesățios și fondul de rezervă.

Casa statului e pustie; îmblă șoarecii într'insa. Dar ca să nu se zică, că e goală și bună de vîndut la darabană, iscusitul d. Costinescu, în înalta sa experiență financiară, s'a gîndit s'o înlocuiască cu hârtie de rentă în pachete, pachete pînă la concurența sumei de 40 milioane.

40 milioane titluri de rentă neneguțate înlocuind 40 milioane numerar, putînd fi neguțat la ori ce bancă, la casa de depuneri, contra chitanță, contra recipisă. Era aur, era argint, rezultat din economii reale, nu din hârtie nebancată.

Banca Națională suntem siguri, că are în beciurile sale rafturi întregi de bilete de bancă, nepuse în circulație, care nu reprezintă de cît valoarea hârtiei, 60 bani chilogramul, căci după vorba lui Cilibi Moise: „de cînd a eșit tiparul, hârtia scrisă e mai eftină de cît cea nescrisă"; așa și cu biletele de bancă.

In măsura în care stocul metalic se urcă, iar transacțiile cresc, se scot bilete noi de bancă din beciurile încuiate și se emit atîtea bilete în piață cît suportă stocul metalic, adică 33 la sută.

Așa face banca; așa face statul. Ce fel de bancă ar fi aceia, care ar emite bilete de un milion și n'ar avea în casă un franc de contravaloare metalică. S'ar prăbuși operațiunea, ca și vechiul sistem a lui Law, căci lumea venind să schimbe hârtie i s'ar da tot hârtie, și el cere *aur* ori *argint*, care are valoare reală.

Ori așa voește să facă d. Costinescu. După ce au cheltuit liberalii 40 milioane bani curați, azi se gîndesc să pună în loc 40 milioane hârtie, maculatură, fără nici o contravaloare.

De ce această operațiune idioată și *imbecilă* vorba lui *La Roumanie*? 1) Ca în caz de rezboiu, România să aibă în ladă 40 milioane rentă și să le depună la bănci ca contravaloare pe bani gata; 2) că dacă s'ar face de pe acum emisiune de 80 milioane in piață s'ar prea scoborî valoarea rentei; și altele, și altele, unele mai idioate ca altele.

Ar vrea d. Costineseu să facă cu o svârlită două pălite: Să acopere cu 40 milioane maculatură de rentă golurile efective din tezaur și să eschiveze risipa printr'un nou împrumut.

Iar sărmanul d. D. A. Sturdza uitat de toți ai săi, urgisit și nepomenit nicăirea la nici o întrunire sau banchet, își duce viața sa moartă, căci dacă ar auzi că Ionel Brătianu, *pupilul* i-a mîncat și economia colțunului și escedentele, ar întra în groapă de viu, cînd ar mai afla că în locul celor 40 milioane bani de aur, a pus 40 milioane hârtii de rentă nemercantilisată, nebancabilă.

Și cu toate că d. Costinescu o gîndește, a zis'o, va face-o—de va avea vreme după Plombièr-ul lui—pentru a marca în totul nefastul regim al guvernării d-lui Ionel Brătianu regim de urgie, de jaf în averea țării, de răsipă, de îngenunchiarea țării, de căpcăuni.

Gh Ghibănescu

UN FAPT DIVERS

Un simplu fapt divèrs.

Alaltăeri, în gara de Nord din București, cîteva minute înainte de plecarea trenului expres, s'a petrecut, un fapt care dovedește că articolul din Epoca *de alaltăeri era simptomul îngrijitor al unei boale crude.*

La 9 fără zece minute dimineață, se prezintă un hamal cu o scrisoare recomandată, la ghișeul poștei din gară. Amploiatul de serviciu ia scrisoarea și vrea s'o taxeze; atunci, însă, observă că pe verso *nu era indicată adresa trimițătorului, pentru ca, conform regulamentului să i se poată restitui în caz cînd nu s'ar găsi adresantul.*

Amploiatul întreabă pe hamal de numele persoanei care expediază scrisoarea —și hamalul, care nu cunoștea pe client, a plecat să-i comunicé observația funcționarului.

După cîteva minunte apare, furios, d. Filipescu, și, de la ușă interpelează pe cei din biurouri:

— De ce nu'mi primiți scrisoarea, mă, dobitocilor?

— O primim d-le Filipescu, răspunde uimit amploiatul, dar suntem ținuți de regulament să amintim trimițătorilor că le e spre folos să'și însemne adresa—și am vrut să vă fac un serviciu însărcinînd pe hamal să vă atragă atenția.

— Sunteți niște măgari!

— Domnule...

— Să tăceți din gură tîmpiților! a încheiat d. Filipescu, aruncînd amenințător pe biuroul funcționarului paralele și scrisoarea, și eșind apoi, ca să culeagă, pe peron, aplauzele publicului, care nu putea de cît să se cutremure de admirație față de mintea senină și de sufletul ales, pe cari le dovedea omul acestea din „elită" care reclamă pentru dînsul dreptul de a fi pus în locul de unde să asaneze moravurile publice ale țărei.

Cei din birouri rămăseseră încremeniți —și în birouri, pe lîngă public, erau patru amploiați și 3 domnișoare.

Funcționarul astfel maltratat a intentat proces de ultragiu.

Incheiem cu o mărturisire: din limbagiul ținut de d. Filipescu în cancelaria poștei, n'am înregistrat de cît ceea ce se putea încredința hîrtiei—destul de răbdătoare, de altfel

E probabil că ne apropiem de sfîrșit...

Intrunirea de la Alexandria

Atunci cînd partidul conservator-democrat își începuse, anul trecut, campania sa de întruniri politice în întreaga țară, ziarele junimiste se prefăceau că fac haz pe socoteala noastră...

...Și atunci puteau rîde, căci grupulețul d-lui P. P. Carp nu se manifestase pe calea întrunirilor, și deci puteau să insinueze că dacă, d-sa, d. Nicolae Filipescu, s'ar porni pe întruniri, ne-ar face marț. Și rîdea *Epoca*; rîdea și *Conservatorul*.

Anul acesta însă, ziarele junimiste au pierdut mult din veselia lor trecută. D-nii Alex. Marghiloman și N. Filipescu au avut neprevederea să convoace cîte-va „întruniri" în țară. Ce s'a petrecut la acele așa zise întruniri, o știe fie-care, cîți partizani au luat parte la ele — i-ar fi putut număra pe degete.

Iată de ce le-a pierit oficioaselor junimiste pofta de a rîde de întrunirile noastre.

Azi, după întrunirea partidului conservator-democrat din Alexandria, atît *Epoca* cît și *Conservatorul* au uitat să rîdă.

Seriozitatea de azi a ziarelor carpiste e cea mai bună măsură a reușitei noastre. Intr'un județ, în care de ani de zile e stăpîn politicește o personalitate ca d. general Manu, partidul conservator democrat a izbutit totuși să atragă în rîndurile sale, numai în Alexandria, aproape 200 de alegători de colegiul I de Cameră și de Senat.

Iată cauza seriozității lugubre, a *Conservatorului* și *Epocei*.

Chestii sanitare

Un apel la Epitropie

De 57 ani există în Iași institutul Gregorian, așezămînt datorit inițiativei și generozității marelui voevod Grigore Alex. Ghica. Pus supt administrația Casei sf. Spiridon, institutul Gregorian a fost totdeauna o simplă anexă, o belea mai mult de cît o grijă de căpetenie.

Mersul lucrurilor însă de la institutul Gregorian lasă foarte mult de dorit supt raportul sanitar.

S'au primit 10000 de copii în 57 ani și au murit 7500, adică 77%. S'au căutat abia 2500 copii în 57 de ani, ceia ce nu e suficient nici din punct de vedere financiar, nici din punct de vedere umanitar.

E mulțumitor lucrul acesta?

Nu.

Epitropia nu s'a achitat și nu se achită conștiincios de însărcinarea ce i-a dat'o înaltul donator, Vodă Ghica.

Dacă înaltul donator a vroit să scape din gura morții pe micii prunci asvîrliți pe stradă; dacă înaltul donator a voit să apere slăbăciunile oamenilor; dacă înaltul donator a vroit să dea societății elemente sănătoase, dornice de muncă și tefere, cu durere constatăm că acest înalt gînd e departe de a fi ajuns.

In medie s'au primit pe an 180 copii și au murit 140, scăpînd abia 40 pe an în medie.

Cauza acestui mare, covărșitor de mare rău, stă în permanenta indolență a Epitropilor de după vremuri, în lipsa unei organizări mai științifice al acestui orfanotrofium, și ar fi ca acum cel puțin să se studieze chestia mai de aproape și să se avizeze la mijloace mai bune pentru a se asigura viața la atîția nedreptățiți ai soartei.

Un leagăn de copii sistematic,
O grădină de copii.
O școală primară.
O școală de menaj.
O secție profesională.
O îndrumare practică, în felul cum s'a făcut la Halle de Francke.

Acest mare pedagog poate sluji Epitropiei ca gînd, ca sistemă și ar fi pentru Iași cel mai frumos așezămînt, ca și *Vospitatelnii domu* din Moscova, cînd s'ar reorganiza à la Francke; iar Epitropii, cari ar încerca această mare reorganizare vor face cea mai frumoasă o peră, căci în loc de a înălța ziditi, care se dărîmă de ploae, se vor asigura societății atîtea brațe, atîtea puteri regenerătoare, iar nu ca acum că se înghit de pămînt, fără nici un bine pentru societate.

Sistemul dării copiilor pe la țărani, pe lîngă că e primitiv, dar e mormîntul micilor copilași, căci cei 7500 copii ce și-au găsit moartea sînt mai mult victima răului tratament al sătencelor interesate.

***

CATE VA NOTE

Pătratul Dinastiei. Se știe din geometrie că patratul ipotenusei este egal cu suma patratelor celorlalte două laturi.

Dinastia Brăteanu se compune din 3 laturi: *I. B*; *V. B.* și *D. B.*

Latura V. B. e a primăriei; latura D. B. e a furniturilor și concesiunilor de fabrice; latura I. B. *este ipotenusa.* Patratul încasărilor și ghelirurilor ce le face în numele partidului și a dinastiei ipotenusa I. B. este egală cu patratul laturei Primăriei lui V. B. plus patratul laturei exploatărilor în regie a lui D. B.

Cele 3 beizadele se complectează de minune în specialitatea exploatării țării și cum un alt geometru observa, de și dinastia în notația sa complect patronimică ar fi niște curat patrulatere: I. I. C. B; V. I. C. B; D. I. C. B, avînd numai lungime și lățime, de fapt totuși trei la un loc, suprapuse dau naștere la un mare, *ghiol* pe care nu-l poate umple nici fabrica Letea, nici tramvaele Bucureștilor, nici exploatarea băilor statului, căci unul este trei și trei sînt unul.

*

Prin o cartă poștală ce ne adresează, un cititor ne învață să atragem atenția poliției asupra faptului, devenit, grație toleranței, de o banalitate fără pereche, că damele și domnișoarele, cari iesă singure pe strade, sunt acostate, pistuite și plictisite—de juni tineri și juni bătrîni, civili, militari, elevi de liceu, funcționari de la tramvai....

Leacul ce ni-l dă cititorul, intervenția poliției, n'are nici un rost. Acostarea femeilor pe stradă face parte și din educația noastră și din excesul de libertate și din faptul, că femeilor, în genere, nu le displace anomalia aceasta de cît atunci—cînd le displace tipul.

In lungul vremurilor, acostarea, cuvintele aruncate în vînt și tot restul sistemului—a ajuns o îndrăzneală prin încurajare, prin faptul că sistemul a rămas nepedepsit și de oameni și de legi.

Și ar trebui și legi și severitate pentru ca să se scoată obiceiul înrădăcinat, căci este fapt că expresiuni absolut înjurioase ca: „ce ochi frumoși aveți", „vă ofer simpatia mea"—aruncate unor femei sau fete nenunoscute—au ajuns la noi un obicei permanent, pe cînd aiurea, în lumea mare ele sunt îngăduite odată în an: la carnaval.

OAMENI ȘI LUCRURI

MORALA IMORALITAȚII

Peste cîte-va zile gazetele europene, —în plină vacanță astă-zi și în mare lipsă de subiecte interesante—vor abunda din nou în coloane și pagini foarte... palpitante. Telegraful va înștiința întreg universul, transmițînd pretutindeni vești despre procesul celebru: căci vor fi reînceput din nou dezbaterile în afacerea principelui d'Eulenburg la Berlin.

Lucrul s'a făcut în chip precipitat și pe neașteptate. Bătrînul și infirmul erou al tristei afaceri plecase la băi, la Gastein, pe teritorul Austriei, pentru a-și căuta de sănătate. Presa liberală atrase atențiunea; unele ziare dădură alarma altele se mulțumiră a ironiză justiția părtinitoare. Cum însă dictonul vechiu că „la Berlin sunt judecători" nu se dezminte nici odată s'au văzut în adevăr lucruri extra-ordinare.

Prințul a trebuit să-și întrerupă cura de la Gastein și să se întoarcă în Germania; cauțiunea pentru a fi lăsat în libertate provizorie fu ridicată de la o sută de mii la cinci sute de mii de mărci iar procurorul luă toate măsurile ca procesul să reinceapă dînd ast-feliu satisfacției opiniei publice.

Opinia publică! Iată negreșit un factor cu care se comptează mult în țara germană, de oare-ce cu nici un preț autoritățile constituite ale Germaniei și justiția în special nu se încumetează a nu ținea seamă de ea. Dar cere oare într'adevăr această opinie publică urmarea scandalosului proces? Se pare că da. Trebue însă mărturisit că, cea mai dezgustătoare afacere ce a existat vre odată este acest proces al principelui d'Eulenburg, al acestui trist personagiu căzut din înălțimi culminante în abisul rușinei publice, dat în vileag mai mult ca ori-cine, dezvăluit și despicat în tot ce avea mai ascuns într'un trecut depărtat, tras la bara justiției pentru a plăti nu numai propriile sale păcate, ci ale unei generațiuni întregi, ale unei clase întregi, în mijlocul căreia se speră—poate —că va fi distrus germenele teribilei corupțiuni prin exemplul nemai văzut de severitate și de nemiloasă strășnicie.

Dezvăluirea în amănunțimi a procesului de omosexualitate—cu prilejul procesului pentru jurămînt falș—confruntarea prințului, membru al „vulturului negru", fostul intim al Impăratului și atot puternic în Imperiu—cu pescarii și țăranii din împrejurimile Liebenburgului, publicitatea aceea imensă în jurul actelor de cea mai scabroasă specie, toate aceste sunt și vor fi extrem de penibile, aproape insuportabile pentru mintea normală a cetitorului.

Cu toate aceste vor apărea din nou și vor umplea iar coloanele ziarelor cine știe cîte zile sau săptămîni de-a rîndul!..

Se zice că răul acesta e necesar pentru îndreptarea moravurilor. Se prea poate! Amatorii de senzații să aibă puțină răbdare, scandalul reîncepe și va face deliciul nervilor în așteptare ca să... moralizeze societatea.

Rodion

Tunurile contra grindinei

Mai zilele trecute cetii într'un ziar din localitate, la informațiuni, că societatea viticultorilor din Iași în adunarea sa a hotărît sau că numai a deliberat, să introducă în podgoriile noastre tunuri contra grindinei.

Cred că îmi fac o datorie, arătînd prin publicitate cîte-va constatări relative la această chestiune.

*

In ziarul „Lyon Republicain" sub titlul: „*Iluziuni perdute*", presidentul sindicatului viticol din Saône-et-Loire, publică mai anul trecut, următoarele:

„Noi am fost în congresul internațional ținut în Italia la Casale-Monferrata, printre cei mai convinși partizani ai gurelor de tun contra grindinei.

„Cu un entusiasm neprefăcut propagam cu vorba și cu scrisul, lupta înverșunată contra grindinei, ilustrînd propagandele cu rezultatele obținute de agricultorii Styriei și Italiei, cu cele se ni se raportau de către profesorii eminenți, de către observatorii scrupuloși și de experimentatori cu reputație.

„In urma acestei campanii fără pereche dusă cu ardoare de către d. M. Guinard, vice-presidentul uniunei sindisatelor agricole din Sud-Estul Franței, s'au întreprins încercări în regiunea Lyoneză, unde numeroase stațiuni de tir au fost creiate.

„Dar, pe cînd în Franța tunurile se bucurau de toată favoarea celor ce le întrebuințau, în Italia perdeau, iar iluziile se spulberau ca praful. Pe cît erau italienii de entuziaști partizani ai tunurilor de grindină, pe atît au devenit astăzi de pesimiști: prefăcînd în scrum ceea ce adorase.

„Au ei dreptate, sau greșesc?

„Această întrebare și-a pus'o ministrul de agricultură italian.

„Experiențe oficiale au fost făcute în cele mai bune condițiuni, cari au dat loc unui raport foarte documentat, *concluziunile însă nu sunt de loc în felul de a propaga tirul contra grindinei*,, și lucru de remarcat, că aceste concluziuni ating în bună parte *și pe celelalte sisteme de luptă prin exploziune.*

„Și pentru că aceste concluziuni trebuesc cunoscute de toți agricultorii francezi interesați în lupta contra grindinei, iată-le:

„Terenul ales pentru experiențele se au avut loc din 1902—1906, avea o suprafață de 6000 hectare.

„In prima serie de experiențe au ținut să'și des socoteală de eficacitatea tunurilor. In acest scop 300 de piese au fost înșirate pe acest teren. Țevile tunurilor aveau lungime de 4 metri și primeau încărcătură 180 gr. de pulbere de mină. Mai tîrziu s'au adus alte 22 tunuri cu acetylen. Numeroase focuri trase după toate regulele artei, *n'au avut nici un efect.*

„Imediat atunci s'au întrebuințat niște puternice rachete menite să se ducă la înălțimi considerabile, încarcate puternic, să facă explozie în sinul norilor—acest procedeu a întîlnit în Franța o sumedenie de partizani înflăcarați—, ei bine: toate modelele s'au perindat în experimentare, până la modele ce făceau explozie între 900 și 1400 m. înălțime, *deci aproape totdeauna în sinul norilor de grindină.* In cursul anului 1906, s'au zvîrlit 250 de boambe în nouri, fără să poată *macar o singură dată*, înlătura primejdie.

„Pentru că forța explozivului se părea mică, s'a recurs la un mijloc mai violent, lansîndu-se boambe mari al căror conținut era de cîte 8 kilograme de pulbere, îmbracate într'o camașă groasă de carton bine presat și încheiat, cari, cu ajutorul tunurilor cu țava fără ghint, împrumutate de la armată, erau aruncate să facă explozie la 1000 m., înălțime mijlocie. Șeasezeci din acest fel de boambe au fost aruncate în norii de grindină *fără vr'un rezultat oare care macar.*

„Toate experiențele fiind destul de bine conduse, să poate admite proba fără pic de îndoială *și cît de iluzorie* este ideia de-a risipi norii încarcați cu grindină".

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

Și pentru ca să ne dăm mai bine samă de cele ce ni se prezintă de către cei interesați poate în lupta contra grindinei, iată și un alt extras dintr'o comunicare făcută de M. Angot, savant meteorologist, acum de curînd într'o ședință a soc. Naționale franceze de agricultură:

„... Experiențele de tir făcute în Franța, contra grindenei nu sunt hotărîtoare. Pentru a judeca eficacitatea lor, ar trebui, cum s'a făcut în Italia, organizat de jur împrejurul cîmpului de experiență, o rețea deasă de posturi de observațiuni, unde se vor nota toate particularitățile furtunei; atunci s'ar putea dresa hărței pe o scală mare, după cari s'ar compara pozițiunea regiunelor bătute de piatră în raport cu acea a tunurilor puse în acțiune. Or, nici odată în Franța nu s'a putut forma sindicate de tir, care să se preocupe de asemenea observațiuni indispensabilo—(se să zicem de noi cînd n'avem nici posturi de observație în vederea epidemiilor oriptogamice ce bîntuie regiunile noastre viticole! N. R.),—fără cari, zice autorul, nu este permis cuiva a decide, cînd a tras și n'a căzut grindină, că aceasta s'a datorit tirului care a împedecat'o să cadă acolo unde și fără aceasta n'ar fi cazut...“

Și cu drept cuvînt: suprafețele bîntuite de grindină, mulți cunosc, sunt neregulate, une ori se reduc ca fîșii de cîte o sută de metre lățime. Și mai departe zice:

„... aceste studii n'au fost făcute cu seriozitate, de cît în Italia și totuși rezultatele au fost *în totul contrarii eficacității tirului*“.

Așa dar Italia dacă ar fi întrebată, ne-ar răspunde categoric: păstrați-vă banii, munca și puterea de observațiune pentru alte nevoi ce poate vă copleșesc

Alt fenomen semnificativ: pe cînd unii ca M. Guinaud, Blanc, Chatillon și alții susțin înainte, cu încăpățînare, tunurile „al căror tir practicat rațional dă efecte sigure contra grindinei“ publicînd, poate cu bună credință și dări de samă favorabile acestui sistem; alții în frunte cu dostoru Vidal, au toată încrederea în rachetele lor, în boambele lor, cari, după ei, *„n'au dat încă greș“*...

Din cele de mai sus vedem că încercările au ramas încercări și banii, bani cheltuiți, asolo în Franța în Italia. Ce putem dar spune de... țara noastră?

Personal socotesc că tunurile, boambele sau alt sistem de exploziuni ca mijloc de luptă contra grindinei, vor fi de folos *atunci cînd vor putea schimba cu preciziune direcțiunea curenților atmosferici, temperatura lor, etc.*, ca picăturile să nu apuse să înghețe și să desgheațe grindina ce-ar fi formată înainte de-a fi atacată de noi prin tir.

Cu toate acestea nimic nu împedică să se facă experienți oficiale pe sama Ministerului de agricultură, din fondul filoxeric, cari cred că nu s'a epuizat—ce ziceți?—numindu-se o comisiune de specialiști. Hotărît lucru, că rezultatele vor fi ca cele dobîndite în Italia, dar vor avea darul să spulbere și la noi iluziunile unora cari, fără să le bănuesc gîndurile, au darul de-a imprima în public fel de fdl de... inițiative.

Societățile viticole să pot uni în vederea aceluiași scop cu cele agricole, cu sindicatul agricol, de-o pildă, să ceară ministerului de Agricultură să înființeze unul sau două cîmpuri de experiență cari ar putea să dee indicațiuni precise. Aceasta-i singură concluzie și singurul sfat de primit, dată fiind starea în care se găsesc astăzi experiențele de tir contra grindenei.

Gr. Gr. Dabija
Agricultor

Intre ministru și învățător [11])

Jur, Domnule Ministru, că dreptatea este a mea, și nu a celor ce vă induc în eroare pe Domnia-voastră. Și vă asigur, că expresiunile energice din acest memoriu, *ce par a fi eșite din cadrul modestiilor ce datoresc unui Ministru*, sunt cele mai sincere, spuse în baza sfîntului adevăr; dar cari tradează o colosală revoltă sufletească, din cauză că mi s'a făcut și mi se face încă, o nedreptate din cele mai strigătoare, ne mai auzită și ne mai pomenită încă în țara asta. Numai în „imperiul moscovit“, cred că s'or fi mai petrecînd asemea lucruri!!!

Dreptatea ce mi se cuvine, și pe care de doi ani o cerșesc de la Domnia-voastră, și de la Cassa Centrală, prin numeroase petițiuni, cărora nu li se dă nici un curs, în senzul de a se face o anchetă locală și publică spre a se face lumină; precum și învinuirile de greșeli, necinste și incorectitudini, ce pun în sarcina celor cari m'au asasinat și mi-au distrus opera, niciodată nu mă voi încerca să le sprijin pe vorbe și prezumțiuni; ci pe fapte evidente și pe acte scrise și subscrise de însuși mîna celor cari mă acuză, cari au comis greșeli, cari m'au împins în luptă fără de nici un sprijin și fără de nici un rost, și nu m'a lasat să procedez cum știu eu și să mă retrag din luptă atunci, cînd am crezut că e necesar; și în fine pe actele și scrisorile celor care au profitat de sinceritatea, de inima mea largă și de dragostea ce am pentru țaranii ignorați și exploatați; dar cari, la primul gest și la prima șoaptă a lui Dumitrescu-Bumbești, cu toții s'au dat la o parte și m'au părăsit.

Dacă pun chestia și din alt punct de vedere, iarăși rezultă că nu pot complecta chestionarul.

Să presupun că las la o parte tot ce s'a petrecut și scriu „toate faptele „bune ce am făcut. Doar dacă d-voastră veți ordona să se facă un control riguros la fața locului? nu mă veți pedepsi că am îndosit tocmai ceeea ce trebue să se știe? Eu cred că da!

Atunci să arăt că n'am făcut nimic. Dar țara întreagă și colegii mei, din presă și din scrierile mele, împrăștiate în cîte-va sute de exemplare, știu că la Prigoreni s'au început lucruri mari și vor pune întrebarea: „Ce s'a făcut de nu e nimic acum?. Apoi mai este și altă ceva.

Eu cu nici un preț nu pot renunța nici la onoarea ce mi s'a răpit, și nici la dreptul de a fi trecut la pagina cea mai luminoasă din această operă, ce sub conducerea d-voastră se întocmește. Căci numai faptul că voi fi trecut în mod just la acea pagină, ar însamna că țărănimea romînă, își manifestă recunoștința ce-mi datorește pentru dragostea și abnegația de sine cu care m'am luptat și m'am sacrificat, ca să-i scot din ignoranță și sărăcie.

Și pentru cucerirea acestora, sunt dator ca să mă lupt pînă la moarte. Iar dacă nu voi reuși, atunci voi lăsa familiei și colegilor mei, toate scrierile și actele ce posed; cu însărcinare, ca în puterea acestora să ducă lupta pînă la definitiva izbîndă.

Și atunci, oamenii de bine, punînd marea operă ce se întocmește acum, alăturea cu scrierile și actele mele și cu numeroasele petițiuni ce am înaintat domniei voastre și Casei centrale, vor cere socoteală oamenilor de azi? și nu-i vor întreba: „De ce a-ți ținut în umbră chestia lui Pogor? și de ce v'ați ferit de a rîdica vslul întunericului, ca să vedeți cine are dreptate“? Și dacă oamenii de azi vor răspunde celor de mîne, că Dumitrescu-Bumbești a făcut destulă lumină; aceștia nu vor pune iarăși întrebarea; „Bine, dar din scrierile și actele lui Pogor, n'ați văzut că lumina făcută de el, e tocmai întunerecul în care Pogor s'a prăbușit cu întreagu lui familie“? Și deci, ce vor mai răspunde oamenii de azi, celor de mîne în asemenea caz?

Poate că se va zice: „Să treci peste toate aceste considerațiuni, și să complectezi chestionarul, arătînd faptele așa cum s'au petrecut“. Dacă este așa, apoi eu nu am curajul să fac aceasta, pînă cînd nu mi se va da un ordin special; pentru că în asemenea caz, răspunsurile ce a-și da, ar fi defavorabile operei ce se întocmește și ar atinge direct pe Ministrul școalelor și pe Casa Centrală a băncilor populare; așa dnpă cum rezultă din exemplu ce dau mai jos:

Intrebare: „Afară de învățători, ce alte persoane oficiale au dat concurs la înființarea băncii și obștei“?

Răspuns: Casa Centrală a băncilor populare și actualul Ministru al școalelor, după cum reesă din actele și scrisorile următoare....

Intrebare: „Fost-a oprit învățătorul să se mai ocupe de bănci și obștii? Cînd și de cine? Dacă sunt ordîne să se arăte)“.

Răspuns: La 8 Martie 1908, Inspectorul cemunal, împreună cu revizorul școlar, din ordinul d-lui Ministru actual, în fața țaranilor m'a ultragiat și m'a oprit de a mă mai ocupa de bancă și obște; iar mai pe urmă d. ministru actual, fiind indus în eroare, prin Ord. No. 2394 (908) de asemenea m'a oprit a mă mai ocupa de bancă și obște.

Intrebare: „Ce mai aveți de zis în chestia obștiei?

Răspuns: Mai am de zis că Casa Centrală a băncilor popnlare, a dat concurs la înființarea Obștei; dar tot ea a și distrus-o prin greșelile ce a făcut. Apoi inspectorul și controlorii băncilor din nepricepere și răutate, falșificînd compturile m'au aruncat în cea mai mare încurcătură. Și ca culme, această casă, cu nici un preț nu voește să dee curs numeroaselor mele reclamațiuni și pe toate căile se opune de a face o anchetă publică și locală, așa după cum se constată din scrierile și actele ce însoțesc prezentul chestionar. (Va urma).

Litere-Științe-Arte

Simțire sau gîndire?—Acum în ajunul aniversării celor două decenii de la moartea marelui poet Eminescu, chestiunea pusă de d. G. Panu în „Săptămîna“ asupra condițiunii de gîndire și de simțire în opera poeților e în adevăr de actualitate.

D-l Panu crede că:

Poeții trebuie să fie gînditori ca ori și ce alți scriitori. Un poet care nu gîndește nu este poet și cînd zic că un poet trebue să gîndească, înțeleg că trebue să simțească înainte de toate. Ce e gîndirea și ce e simțirea? Unde se oprește una și unde începe alta? Chestii de nuanță, fondul fiind comun.

Lucrul nu e tocmai clar în expunerea d-lui Panu. Nu prea se vede ce cere d-sa poetului „înainte de toate“. Apoi expresia că fondul e comun simțirii și gîndirii e contestabilă din punctul de vedere filosofic...

D-l Panu, evident, înclină pentru poeții gînditori:

„Un poet care nu gîndește, după mine nici nu poate să simțească, nici să aibă fantazie. Fantazia nu e ceva în aer, un joc în afară de gîndire; la baza ori cării fantazii trebue să găsești o gîndire“.

D-l Panu cere scriitorilor „marea poezie“ pe care la noi n'a relizat-o încă nimeni, crede d-sa, nici Eminescu. Sunt numai începuturi, indicații, în favoarea poetului Al. Vlahuță.

Iată o temă vrednică pe aprofundat din partea criticei noastre competinte, acum în ajunul aniversării de care am pomenit.

*

O foarte ingenioasă idee se va pune în aplicare de către un editor parizian și anume. Romane celebre de ale lui Balzac, Dumas, Flaubert, Zola, Daudet etc., vor fi imprimate într'o formă nouă și într'o edițiune așa de eftină cum încă nu s'a pomenit.

Operile vor fi vîndute cu prețul de 10 bani—romans à deux sous—iar formatul edițiunii va fi acel al marilor ziare pariziane, în cîte opt pagini, cu o distribuțiune specială a coloanelor, așa feliu ca să încapă un roman complect în fiece număr de gazetă.

*

Societatea de economie socială fondată de F. Le Play ține zilele acestea un congres la Paris. Ședințele congresului sunt ocupate cu discuțiunea asupra cauzelor și mijloacelor de a opri emigrațiunea oamenilor de la țară spre oraș. Cunoscutul om politic al Franței, d. Mèline, a ținut, cu această ocazie, un discurs, pe care îl rezumăm mai jos:

Relele produse de emigrațiunea spre oraș, a zis d. Méline, se agravează pe fii. care zi. De aceste rele suferă nu numai populațiunea rurală dar și cea orășenească. La țară brațele devin insuficiente; la oraș ele se oferă cu un preț de concurență, așa că periclitează soarta celor ce se găseau aci ocupate. Apoi cu cît emigrațiunea spre orașe crește cu atît crește și numărul victimilor pe care le fac tuberculosa și alcoolismul.

Mèline crede că trebue oprită cu orice preț emigrațiunea aceasta. Viața la țară nici nu mai este așa de grea ca odinioară. Propune să se înlesnească formalitățile după care devine cineva proprietar de pămînt, pentru ca, în chipul acesta să fie atrași cumpărătorii spre țară. De asemenea învățămîntul rural să fie îndreptat cît mai mult în spre agricultură.

După d. Mèline, d. Maenhaut deputat în camera belgiană a arătat mijloacele care sunt întrebuințate în Belgia pentru a se reține locuitorul de țară să nu emigreze spre oraș.

*

Un hortisultor din Franța a făcut curioasa experiență de a norcotiza arborii. El avea niște pruni exotici care nu dădeau fructe din cauză că se întîmplau înghețuri după ce copacii înfloreau și, ca să nu se distrugă florile prin îngheț, s'a gîndit să întîrzie cu cîte-va zile înflorirea.

In acest scop el a făcut la rădăcina fiecărui copac cîte-o gaură îngustă, adîncă de vr'o 40 centimetri, a turnat în ea cîte 200 c. m. cubi de eter, ori de chloroform și a astupat-o apoi.

Rezultatul a fost că înflorirea a întîrziat cu 15 zile, florile n'au mai fost stricate de îngheț și arborii au dat fructe.

*

D'Annunzio lucrează acum la un roman „Pietà“. Acest titlu e în legătură cu celebra statuie a lui Michel-Angelo și se ocupă de tema iubirii materne.

*

Din localitatea italiană Signo se scrie ziarului „Popolo Romano“ că administratorul unui domenia al lui Caruso, un anume Colone Pietro Gaggioli în vrîstă de 61 de ani s'a sinucis pentru că-i povestise cineva că stăpînul său, cîntărețul Caruso e pe punctul de a-și pierde veacea.

Iată un straniu exemplu de devotamet agraro-artistic.

Numai de n'o fi iar o mică reclamă de specie italiană....

*

O frumoasă serbare artistică și istorică a avut loc zilele acestea la Versailles.

In galeria bătăliilor erau adunate pentru întăia oară 10 covoare cari reprezintau subiecte antice.

Au stat închise până acum în garderoabe, de la Ludovic XIV. Vor fi expuse timp de 3 luni; subiectele mai interesante sînt: „Didon și Enea“, „Sacrificiul Ifigeniei“, și vestitul „Achile răzbunînd moartea lui Patrocle“.

Mai sînt expuse și alte covoare în apartamente mari. S'a luat inițiativa de a se aduna toate capo-d'operele, uitate, de pe timpul imperiului, epocei lui Ludovic-Filip și ale Restaurației.

Informații

❑ *D. Matei Balș, fost prețedinte al tribunalului Ilfov, numit inspector judecătoresc, a fost repartizat pe lîngă tribunalele și judecătoriile de ocaale din circumscripția curței de Iași.*

❑ Aflăm că în urma inspecțiilor făcute de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, o mișcare se va face pe ziua de 1 Iulie în administrațiile mănăstirelor din Eparhia Moldovei și Sucevei.

❑ La marile alergări de Duminică, de la hipodrom, promite să asiste un foarte numeros public, date fiind înscrierile cailor celor mai renumiți din țară.

Comitetul va da o deosebită îngrijire parcurilor.

In numărul de mîine vom da prognosticurile noastre asupra cailor care probabil vor învinge.

❑ Elevii liceului național vor face o excursiune Luni 15 Iunie a. c., la Bîrnova, sub conducerea d-nului prof. Teodoreanu.

❑ Consiliul de higienă al orașului se va întruni în ședință ordinară Luni 15 Iunie a. c., cînd se va ocupa cu mai multe chestiuni.

❑ Alaltă-eri seara a încetat din viață la locuința sa din strada Arcu, pensionarul I. Cosminschi, fost șef de depou la c. f. r.

Numitul Cosminschi era unul din revoluționarii poloni refugiați la noi în țară.

La 1863 cînd s'a început revoluția polonă, se știe că cei care făceau parte din comitetul revoluționar, au fugit, pentru a se refugia în diferite părți.

O parte din aceștia, între care era și Cosminschi, au luat drumul prin Austria, spre România. Cosminschi luase un mare depozit de arme. Ei erau urmăriți de cazaci și Cosminschi, care era capul celor refugiați, a fost nevoit să stea 36 de ore assuns într'o mlaștină, pentru a nu fi descoperit.

După cum se știe, refugiații au trecut la noi în țară și s'au dus la Constangalia.

Guvernul de pe atunci fiind înștiințat că au trecut polonii în țară, s'a trimes la Costangalia regimentul 5 de linie din Iași și 3 de linie din Galați. Aci s'a dat un atac contra lor și mulți au fost măcelăriți.

Mai tîrziu s'a văzut că ei nu veniseră cu vre-un scop ascuns, ci pentru a se refugia de urmărirea cazacilor.

Cei care au mai rămas, între care și Cosminschi, s'au strîns din nou la un loc și au trecut în Austria, de unde fiind goniți, au trecut apoi în Belgia, iar de acolo în Franța, Italia etc.

Cosminschi și cu alții s'au reîntors apoi din nou în România. Cosminschi intră la C. F. R. și luă parte la prima construcție Constanța—Cernavoda, apoi lucră la linia ferată Giurgiu-București, iar mai tîrziu se duse la T.-Severin unde ajunse sub șef de depou.

A fost apoi transferat la Iași, unde fu avansat șef de depou și unde a funcționat până la eșirea la pensie.

Cosminschi era dintr'o familie nobilă poloneză și el a fost unul dintre acei ce a provocat revoluția poloneză.

Astăzi la orele 2 p. m. i s'a făcut înmormîntarea. Au asistat toți împiegații din gara Iași.

❑ La întrunirea de aseară de la „Arhiva“, au luat parte un mare număr de membri. Aniversarea de 20 de ani ai Arhivei a făcut să se animeze ședințele. Intre altele însă era la ordinea zilei și comunicarea ce avea să facă d. Th. Burada asupra călătoriei la Cairo și Arabia petreasă, unde sunt urme de Vlahi duși de Iustinian ca să apere pe călugării de mănăstirea sf. Ecaterina.

S'au dus atunci 100 de familii, cari azi sunt 5000 toți arabi și musulmani, însă deosebindu-se de toți ceilalți bediuni prin înfățișarea și sufletul lor.

Tot odată a comunicat că societatea înjghebată pentru strîngerea fondurilor ca să clădească o biserică romînească la Ierusalim a intrat în tratative cu un mare palat al unui nobil rus, așezat în incinta Ierusalimului, cu preț de 15000 lei. Societatea va aviza la mijloace, cerînd și intervenirea statului pentru 60000 lei.

Nu putem să nu ne cuprindă admirarea cum acest bătrîn septagenar dus de dorul descoperirilor etnografice romînești nu cruță timp, oboseală și bani pentru a potrivăli pămîntul să găsească vlahi și-i dorim încă multă sănătate pentru a isprăvi cu planul său conceput.

❑ Doamna Eleonora Dimachi, institutoare, numită în comisia de examinare a elevelor pregătite la Sacré-Coeur, a demisionat din acea însărcinare.

❑ Aflăm cu părere de reu, că P. S. S. Savin, directorul Seminarului, se află suferind.

❑ Acceleratul de București, din cauză că frîna de la vagonul special era defectă, a sosit astă-zi în Iași cu o întîrziere de patruzeci minunte.

❑ Suntem rugați să anunțăm, că alegerea elevului Protopopescu ca premiant de către colegii săi, nu trebuește considerată ca o manifestație contra ministrului, ci ea este rezultatul meritelor acelui elev.

S-a luat act.

D. D. Petrovanu, profesor la gimnaziul „Ștefan-cel-Mare“ și școala comercială gr. I, a fost numit definitiv la catedra de limba romînă și cea de istorie.

❑ D. G. Mișoc, administrator cl. II de la liceul militar din Iași, a fost numit comptabil în bani și materii.

❑ Pentru azi, Joi, sunt convocați la serviciul comerțului din ministerul respectiv toți secretarii Camerilor de comerț din țară. In această consfătuire, de sub prețidența d lui Dobrovici, șeful serviciului, se va discuta și studia chestiunea elaborărei unui regulament tip, pentru oboarele de cereale.

DIVERSE

— D. Ioan Păun a fost numit secretar contabil la corporația confecțiunilor din Iași, în locul d-lui Alex. Popovici, demisionat.

— Ministerul industriei și comerțului a aprobat dizolvarea comitetului corporației constructorilor din Iași și a confirmat numirea unui comitet provizor, compus din d-nii: Ion Ciupagea, I. Macovei, Gh. Vieru, V. Ionescu, N. Mărgărit, Vasile Alexandrescu, V. Pădurariu, Iordache Pandelescu, I. Ștefăniu și V. Racoviță.

— D. doctor B. Agatștein, din spitalul militar din Iași, s'a logodit cu d-ra Beatrice Cohn.

Intrebuințarea regulată de

№ 4711. Eau de Cologne

însemnează un imens căștig în frumusețe

Tenul devine foarte fraged și remâne învăluit într'o aromă plăcută și delicioasă.

Puritate absolut garantată.

Respingeți ori ce Eau de Cologne fiind vătămătoare.

A se cere **anume**

№ 4711.

Eticheta albastră aurie

Furnisor multor curți

Casa fondată 1792

Repreesntant: JACQUES L. METHSAFT—IAȘI.

Dispoziţiune bună aplicată rău

Toate legiurile şcolare au prevăzut, ca cheltuelile necesare cu întreţinerea şcoalelor rurale, să fie în sarcina comunelor, deci de la 1864 şi pînă azi învăţătorii s'au amărît sufletul trăind în antagonizm din astă cauză cu primarii inculţi, hursuzi, morocănoşi, pretenţioşi, care făceau pe dascalul şcoalei, pentru 3—4 lei să facă scurte colindînd pe la primărie, căciulindu-se înaintea îngîmfatului şi a tot puterniciei primarului.

Prin legea d-lui Tache Ionescu din 1898 art. 81 se prevedea că acele comuni ce nu ver da sumele necesare cheltuelelor şcolare să nu li se dea dreptul a face singure plăţile, ci se vor înscrie sumele din oficiu şi se vor lua de ministeriu, pentru a'şi regula trebile şcoalei în mai bine.

De atunci au strigat mereu învăţătorii, să-i scape de pacostea primărească, care manifesta numai se prosternezo şi pe aşa zisul luminător al satului.

De la 1 Aprilie anul curgător sau luat sumele pe sama Cazei şcoalelor să facă plăţile după cerinţele fiecărei şcoale.

Pînă aci, toate bune ; însă ministeriul, pentru justificarea plăţii odăiaşului, cere chitanţă în regulă legalizată şi certificată de primar, că servitorul s'a făcut conştincios datoria, cu alte cuvinte iată-l pe primar controlînd serviciul la şcoală, un fel de radavoin în casa învăţătorului. Cîtă îngîmfare, cît spionaj pe capul şcoalei cînd ministrul n'are încredere în dirigintele şcoalei!—Plata sa va face trimestrial, la jumătatea lunei a II-a, dar au trecut două şi nu s'a plătit un ban, cu ce s'a plătit servitorul ? căci leafa săracăcioasă nu-i ajunge nici a-şi oleji traiul amărît.

Pentru reparaţiuni se va da revizorilor şcolari, cari ver distribui după apreciarea lor. Aci se vor face multe nedreptăţi ; revizorii vor fi tare părtinitori cu *ai noştri* plus *budgetul secret la extraordinar*.

Pentru ca această dispoziţiune să îndeplinească dorinţele unanime ale învăţătorimei cerem :

1) Odăiaşul să se plătească lunar odată cu învăţătorul, dispensîndu-ne de viza primarului pe chitanţa justificativă, înlăturînd amestecul acestui slujbaş în afacerile şcolare.

2) Cheltuelele celelalte să se dea direct dirigintelui după cerinţele şcoalei fie chiar controlate şi de revizori.

Urmînd calea apusată am dori ca prooroscia noastră să nu se adeverească. „Rătăcirea din urmă va fi mai mare ca cea dintâiu".

Scipia.

Ultime informaţii

❑ **D. Brătianu a declarat unor prietini ai sei, că s'a săturat de a mai guverna.**

Situaţia guvernului iar este foarte critică.

❑ *In toiul muncei viilor prefectura judeţului Iaşi, mai drept directorul Moţet, fostul anarhist de la Paşcani, a luat dispoziţia de a expulza pe arendaşii străini, cari ţin vii în arendă.*

Arendaşii sunt alungaţi, iar recoltele lor, în cari au vărît şi banii lor şi bani luaţi cu împrumut, rămîn prada altora.

Sistemul acesta echivalează cu o confiscare de avere, fapt la care litera constituţiei se opune categoric.

Şi fiind-că sistemul va avea, drept consecinţă, sărăcie şi falimente — protestăm contra măsurei ilegale luată de acel domn Moţet, care este identic cu fostul avocăţel de la Paşcani, apărătorul bandei de anarhişti, cari, acum cîţi-va ani, batjocorise portretele perechei regale.

D. Kernbach, prefectul ar face bine să renunţe la reverii poetice şi să refacă stricăciunile ce le făptueşte directorul seu.

❑ **Astăzi s'a subscris contractul între Eforia spitalului sf. Spiridon şi o casă din München, pentru instalarea de aer comprimat la băile Slănic.**

Lucrările sunt în sumă de 1400 mărci.

❑ **Examen de capacitate**—La examenul de matematici la şcoala normală, s'a dat astăzi următoarea temă : un negustor cumpără o proprietate de 256 Hect. şi 8 arii, cu 447.116 lei. După 2 ani bagă de samă, că moşia aduce un procent de trei şi $^2/_3$%. Negustorul se hotărăşte atunci să-şi vindă moşia şi să-şi plaseze capitalul cu cinsi % pe an.

Cu ce preţ trebue să vindă hectarul de pămînt, pentru ca, în ziua vînzărei să-şi ia banii, apoi să aibă un folos de 7% din această sumă şi să-şi capete înapoi şi diferenţa de dobînzi, până la 5% pe cei 2 ani din urmă.

La geometrie s'a dat următoarea problemă : din punctul A al unei circonferenţi cu raza de 3 m., se duce un diametru A. B şi o coardă A. C, a cărei proecţie A. B, pe diametru este de 1.50.

Să se calculeze suprafaţa laterală şi volumul solidului născut prin rotaţia triunghiului A. C. B în jurul diametrului A. B.

❑ *O companie din regimentul de infanterie Tecuci 24 a plecat azi dimineaţă, cu întreg echipamentul, la graniţa Prutului.*

❑ Astă-zi s'a constituit noul consiliu de disciplină, sub preşidenţia d-lui decan Pennescu.

Prodecan a fost ales d. Efrem Mazlîm ; casier, d. Eug. Herovanu.

Consiliul se va întruni din nou luni 15 c.

❑ Magistraţii curţei de Apel din Iaşi vor încheia mîine procesul verbal relativ la modul de compunere al Curţei în vacanţă.

Se crede că domnii prim-preşedinte Burada şi consilierii Hinna şi Grigorovici, vor forma Curtea de vacanţă.

❑ Ministrul instrucţiei va publica concurs de agregaţie pentru ocuperea catedrei de igienă de la facultatea de medicină din Iaşi.

Se ştie că Senatul universitar local şi consiliul facultăţei de medicina au fost pentru scoaterea la concurs a catedrei, pe cînd senatul şi consiliul facultăţei din Bucureşti, au recomandat, cu patrusprezece glasuri, pe d. dr. Slătineanu.

Spre mirarea tuturor, d. Haret s'a raliat la părerea Iaşului, de şi d. Slătineanu este colectivist-poporanist.

Hotărîrea d lui Haret este o manifestaţie contra d-rului Cantacuzino, protectorul d-rului Slătineanu, fiind-că, precum se ştie, d-rul Cantacuzino, ca manifestaţie contra d-lui Haret, a demisionat din comisia de judecată a profesorilor.

❑ Ocupîndu-ne eri de cazul profesorului D. Petrovanu, n'am avut în vedere de cît procedarea tătărască a celor de la Minister, fără a stărui asupra caracterului boalei. Fiind informaţi că d. profesor Petrovanu n'a avut şi n'are decît o *bronşită* cronică, provenită din o răceală de astă iarnă, ne grăbim a edifica pe cetitor asupra celor spuse cu privire la boală, fiind miraţi cu atît mai mult cu cît un simplu inspector şcolar—fără avizul vre-unui medic, să inducă pe ministru în eroare ca să pună pe un profesor în concediu din oficiu, contrar ori-cărei legi şcolare.

❑ Gorănescu, fostul casier al Băncei comerciale romîne din Bacău, acuzat că a delapidat 96,000 lei din capitalul acelei bănci, a fost condemnat ieri la patru ani închisoare şi 96,000 lei despăgubiri. Complicele lui Gorănescu, Stoianovici, a fost condemnat la două luni închisoare şi cinci-zeci lei amendă.

❑ In astă seară se întruneşte, în şedinţă extra-ordinară, comitetul executiv al clubului meseriaşilor Romîni din localitate, pentru a delega membrii ce trebue să participe la întrunirea din Vaslui ce va avea loc Duminică 14 c. în chestia scumpirei traiului.

O asemenea întrunire are loc şi la Focşani, tot Duminică 14 c., organizată de un comitet de meseriaşi.

❑ Un mare incendiu a distrus casele d-nei Profira Gr. Temiş, din satul Munteni, comuna Bivolari.

Focul a cauzat pagube de 4500 lei. Casele erau asigurate.

Din ancheta făcută, s'a constatat că focul a fost pus de rău făcători. D-na Temiş nu se afla acasă şi uşile erau încuiate.

S'a orînduit o anchetă.

❑ Eforii Sf. Spiridon, întruniţi astă-zi au anulat licitaţia cu privire la lucrările de clădirea „Maternităţei", care fusese adjudecată provizor asupra d-lui inginer Reschoski din Bucureşti.

O nouă licitaţie, va fi publicată pentru ziua de 11 Iulie.

❑ D. Matei Balş, care după cum anunţăm în altă parte, a fost numit inspector judecătoresc al tribunalelor şi judecătoriilor din circumscripţia Curţei de Iaşi, este un om foarte tînăr,—el are abia 35 ani,—şi este un excelent magistrat de carieră. A intrat în magistratură în 1896 ca supleant al trib. Covurlui. A fost preşedinte al trib. Constanţa şi de la 15 Octombrie 1905 a fost preşedinte al trib. Ilfov s. comercială.

❑ Sîmbătă vor sosi în tabăra Şipotele, escadronul I şi II din regimentul 11 calaraşi din Brăila.

❑ Un caporal din regim. 4 artilerie s'a înecat astăzi în Jijia, în comuna Comăndureşti, jud. Botoşani.

Identitatea lui n'a putut fi stabilită, dar cum se ştia că este din Iaşi, cadavrul a fost transportat în comuna Şipotele.

❑ **Situaţia elevilor.**—Profesorii şcoalei Normale „Vasile Lupu" s'au întrunit aseară în conferinţă de fine de an şi au încheiat situaţia şcolară.

Elevi înscrişi 231 (cl. I, 58 ; cl. II-a, 46 ; cl. III, 38 ; cl. IV, 39 ; cl. V, 23 ; cl. VI, 27).

Prezenţi la examen 222 ; promovaţi 204, din care 27 absolvenţi ; procentul promovaţilor e deci de 92 la sută.

Cetirea situaţiei se va face Marţi 16 Iunie a. c., cu această ocazie părintele I. Andriescu, profesor de Religie va ţine o dizertaţie tratînd despre „Educaţie şi instrucţie".

❑ Pe ziua de 1 Iulie a. c., se va face o mişcare între notarii din comunele din judeţul nostru.

❑ In vederea conferenţelor păstorale care vor avea loc în cursul lunei August, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen va convoca pe toţi protoereii din Eparchia Sa.

❑ D. Lahovary, inspectorul general al meseriilor, va veni peste cîte-va zile în Iaşi, pentru a inspecta Camera de meserii şi Corporaţiile meseriaşilor, din localitate.

❑ Astăzi după amiazi a avut loc la Teatrul Naţional producţiunea de fine de an a elevilor şi elevelor Conservatorului de Muzică şi Declamaţie, din localitate.

In numărul de mîine vom face o dare de samă.

❑ Ministerul de interne a respins recomandarea d-lui M. Voluţă, în postul de şef de birou, la serviciul administrativ, de la prefectura de judeţ.

❑ **Judiciare.**—Camera de punere sub acuzare a rezolvit astăzi următoarele lucrări de trimeteri la Curţile cu juri :

Gh. N. Stavăr şi alţii, acuzaţi de omor, la Curtea cu juri din Tutova ; Pavel Pascal pentru omor la Curtea din Bacău ; Catinca Stanciu, pentru uncidere la Neamţ ; şi trei fraţi Lupan pentru loviri cauzatoare de moarte, la Neamţ.

❑ Ministerul lucrărilor publice a scos de sub tipar hărţile căilor de comunicaţiune pe anul 1908, ale judeţelor : Argeş, Buzău, Dîmboviţa, Doljiu, Gorju, Ialomiţa, Ilfov, Mehedinţi, Prahova, Rîmnicu-Sărat, Suceava şi Vlaşca ; iar hărţiile celorlalte judeţe să găsesc acum sub tipar.

Hărţile se găsesc de vînzare, atît la minister, cît şi la librăriile din Capitală.

❑ Manevrele armatei franceze sub conducerea generalului Millet, sunt redate pe pînza cinematografului Pathè Frères din grădina Chateau aux Fleurs, astă seară Joi 11 Iunie.

Asistăm la un război, în timp de pace, redat după natură în toate detaliile. Defilează succesiv înaintea spectatorilor :

Infanteria franceză, Batalionul de biciclişti, cavaleria, pregătirea balonului captiv, bucătăriile ambulante, reporterii gazetelor, ataşaţii militari străini în diferitele lor uniforme : Ofiţeri ruşi, Japoneji, Spanioli, Italieni, Montenegreni, Turci etc. Salvele de artilerie etc. etc.

Cu autorizaţie specială casa Pathè Frères a înregistrat cu multe dificultăţi, aceste manevre ale armatei franceze, care sunt de un interes deosebit pentru spectatorii cinematografului.

Reamintim cetitorilor noştri că programul de astă seară Joi e complect nou şi mai cuprinde cîteva piese teatrale datorite penelor ilustre franceze şi interpretate numai de celebrităţi artistice pariziane precum şi comedii, scene după natură, în plin aer etc. etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 11 Iunie.

Scandalul d lui N. Filipescu din gara de Nord

— Proces-Verbal —

Bucureşti. — Iată procesul-verbal, încheiat cu ocazia ruşinosului scandal, provocat la oficiul poştal, din gara de Nord, de d. Nicu Filipescu :

„Astăsi 22 Iunie 1909, prezentîndu-se la ghişeul poştal un hamal cu o scrisóre pe care vroia s'o dea recomandată, amploiatul S. Cristescu i-a obiectat că'i lipseşte numele şi adresa prezentatorului refuzînd să o primească.

Hamalul ducîndu-se să întrebe de adresant, nu trecu mult şi întră în oficiu un doma care începu să strige : „Bine, dobitocule, de ce nu primeşti scrisoarea ?" Amploiatul cerîndu-i numele, d-sa a început a înjura, strigînd, „sictir!" (şi înjuratura de la Făurei ! N. R.). Toţi amploiaţii din birou, ca şi publicul au rămas foarte miraţi de această atitudine necuviincioasă. In urmă, cercetîndu-se s'a aflat că persoana era d. N. Filipescu".

Drept care i'a încheiat prezentul proces-verbal.

(ss) S. N. Cristescu, C. Roiu, I. Dimitriu, N. Cepleanu, Aristiza Stamatopol, d-na Leoveanu şi d-na Marasec.

O sinucidere

Bucureşti.—Doctorul Natansohn, medicul multor ziarişti şi intelectuali din Capitală, s'a sinucis astă-zi dimineaţă la orele şapte.

Fire zbuciumată, veşnic preocupat de gînduri melancolice, prietenii au prevăzut de mult sfîrşitul tragic al doctorului, care abia a împlinit treizeci ani.

Sinucisul, originar din Bărlad, era foarte culti. A studiat medicina în ţară, un an la facultatea din Iaşi, apoi a studiat şi în Viena unde ajunsese unul din asistenţii d rului Noorden. S'a ocupat şi cu ziaristica şi unele din articolele sale, semnate Lupu Stoleru, au fost apreciate.

Printr'o scrisoare adresată d-lui Al. Mavrodi, redactor al *Adevărului*, Natansohn esplică pricinile sinuciderei, dar acea scrisoare n'a fost deschisă încă de procuror, aşa că nu se ştie ce conţine.

O arestare

Galaţi.—Din ordinul d-lui prefect Gussi tînărul Frimu de la „România Muncitoare" care a sosit aci, a fost arestat.

FLOTA TURCĂ SPRE CRETA

Constantinopol.—Guvernul turc a dat ordin flotei turceşti ca imediat ce trupele străine vor părăsi Creta, să ocupe apele Creatane, pentru a apara şi supraveghia pavilionul turcesc.

Sunt temeri ca această măsură să nu deie loc la o complicaţie.

Camera austriacă

Viena.—Camera a adoptat budgetele ministerelor de aparare naţională, comerţ, căi ferate, agricultură, lucrări publice şi a decis a se trimete la o comisiune moţiunea socialiştilor, prin care se cere suspendarea vremelnică a drepturilor vamale asupra grîului şi furajului.

Camera a început apoi discuţia pe articole agrupei din urmă, anume budgetul financelor.

In chestia convenţiei cu Romînia

Viena,—Partidul agrar german a decis, în unanimitate, să voteze în contra proectului de lege, prin care guvernul este autorizat a încheia tratate de comerţ, din cauza pagubelor pe cari le-ar aduce agriculturei austriace.

Comisiunea economică a Camerei deputaţilor, discutînd tratatul de comerţ încheiat cu Romînia, precum şi proectul de lege, prin care se autoriză guvernul a regula raporturile comerciale cu statele balcanice, ministrul de comerţ d. Weisskirchner respinge obiecţiunile făcute eri de către deputatul Spacek. Ministrul declară că condiţiile veterinare în Romînia sunt bune. Stocul de vite este în Romînia atîta de scăzut, în cît nu se poate gîndi într'un timp apropiat la o exportaţiune considerabilă. Ministrul respinge mai ales atacurile absolut neîntemeiate ales d-lui Spacek în contra amploiaţilor statului romîn. Cine cunoaşte această ţară, are impresia unei administraţiuni bine regulate.

Agrarienii unguri

Buda-Pesta.—Congresul agrarienilor a adoptat moţiunea, protestînd contra tratatelor de comerţ cu statele balcanice, cari vor păgubi interesele agriculturei.

Spioni condemnaţi

Belgrad.—Tribunalul de prima instanţă a osîndit pe acuzaţii Jankovici şi Muller la închisoare de 5 ani, pentru spionagiu.

Acuzaţii Nusic şi Schatim au fost achitaţi.

DIN TURCIA

Constantinopol.—Ştirea că generalul Djavid s'a întors la Mitrovitza, e neexactă.

Djavid venind dinspre Djakova a sosit alaltă-eri la Ipek cu trei batalioane.

Din ordinul ministerului de războiu biroul presei a interzis ziarelor de a publica ştiri despre mişcările flotei, comandelor de arme etc.

HOLERA

Petersburg.—Pe ziua de eri s'au constatat 75 cazuri noui de holeră, din care 19 au fost mortale.

Sunt acum în total la Petersburg 313bolnavi.

Călătoria Impăratului Wilhem

Kiel.—Azi a sosit aci yachtul „Hohenzolern", avînd pe bord pe Impăratul Wilhelm.

Crucişătorul Sapho

Londra.—Crucişătorul „Sapho" a fost despotmolit azi şi a plecat la Sherness.

Explozie într'o mină

Pittsburg.—In explozia minei companiei «Lokwuna», au fost 150 mineri ucişi.

Au fost scoase numeroase cadavre groaznic mutilate.

Cutremure

Palermo. — Astă-noapte s'a simţit aci un puternic cutremur de pămînt.

*

San-Francisco. — Puternice sguduituri s'au simţit aci eri după amiază.

Au fost cîte-va accidente.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 4 Iulie a. c. oara 11 a. m. se va ţinea în Camera acestei Primării licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiilor art. 72—80 din Legea comptabilităţei Publice pentru vinderea parcelei de teren No. 9 din Ţicăul de Sus în suprafaţă de 1000 m. p.

Garanţie provizorie 50 lei numerar.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Administrativ.

MULŢUMIRE

Soţia mea *Ietti Rifca Segall* decedată de curând, fiind asigurată la societatea de asigurare „Ancora" (Anker) pentru suma *de lei 10000 (zece mii)*, numita societate mi-a plătit imediat în mod foarte culant suma de mai sus deşi asigurarea n'a fost în vigoare de cît un an şi jumatate.

Aduc deci prin presenta viile mele mulţumiri *Societăţei „Ancora"* pentru culanţa şi promptitudinea cu care m'a lichidat recomandându-o călduros.

Ch. Iancu Segall

Comuna Copou
Iaşi în 9 | 22 Iunie 1909

Doamnă, dispunînd de garanţie, caută loc de vînzătoare la debit în Iaşi, sau provincie.

La ziar sub M. C.

HIRSCH IAŞI Lăpuşneanu 38.

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE
SUFRAGERII şi BIROURI
cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară ; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

D-r Max Schwamm

Viena IX Elisabethpromenade 35
TELEPHON 12304
Consult. în limba romînă şi franceză

Casa de Bancă

MORITZ WACHTEL,—IAŞI

—PIAŢA UNIREI—

Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum :

Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhaill
Wiesbaden, etc.

de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd

SCRISORI DE CREDIT
şi
LIBRETE DE ECONOMIE.

Avansează asupra Titlurilor, Mărfurilor şi altor garanţii.

Mare ocazie pentru toate cumpărătoarele Magazinului

LA „VULTUR"

Avînd un mare şi bogat asortiment de Bluze de vară, Linon, Torschon şi Chiupură, le-am pus în vînzare cu preţul de 5 şi 6 lei bucata pe tot cursul lunei Iunie.

Ornamente noui pentru Coifure şi Cache-Corsete de linon pentru Dame

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.

Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.

Iaşi str. Muzelor No. 40

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Ripa galbănă)

Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux

Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Curăţenia cea mai perfectă.

Müller

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac**, recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Predau lecţiuni de limba engleză la domiciliul meu pentru doamne şi domnişoare.

Adresa la ziar.

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

PONDOIR pivoan Prix..... 6f 50 R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS en FONTE INOXYDABLE Prix : 0f 50 c. Raymond GARIEL 2me, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc Envoi franco de l'Album sur demande

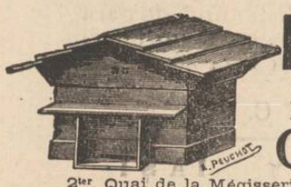

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel 2me, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

GRILLAGES GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 20
Chassis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 80
Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 2 »
Envoi franco de l'Album sur demande

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea dintâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *care se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia a
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908, a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1m de haut. LE METRE 0f 30
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
BORDES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 35 f

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie PARIS
Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Gelia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus in vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 749 — Sîmbătă 13 Iunie 1909

APA LA DOMICILIU

Avem în față planul de distribuirea apei. Cu toată nevoia ce se simte de a se aduce apă pînă la pragul casei fie-căruia, au rămas și rămîn multe străzi și stradele fără conducte. In special, colina Sărăriei dinspre Căcaina, n'are de cît 2 rețele de apă: Scăricica și Albinet, iar toate celelalte stradele și străzi rămîn fără apă de și fac parte din disp. III și deci din cea obligatorie pentru taxă de apă.

O sumă de case de mici funcționari, de mici proprietari, vor rămânea fără apă la îndămînă, dar obligați a plăti taxe; iar cînd vor voi să aibă apă la domiciliu vor trebui să cheltuiască cu adusul tubului de legătură de la conducta principală pînă în ograda casei lor.

Toate acestea necesitînd cheltueli pe metru liniar, a cărui preț încă nu e fixat, dar trebue să fie cel puțin 8—12 lei cu totul, dacă nu și mai mult, vor face, zic, să se întărzie cu împrăștierea apei în tot întinsul orașului.

Am ales o parte din tîrg, care cade în zona a 3-a, deci supusă taxelor obligatorii de apă și am lăsat disp. V-a, Tatarașii, unde nici taxele nu sunt obligatorii și nici rețelele de adus apă nu sunt asa de multe; una pe strada *Cuza-Vodă*, alta pe strada *Bulgară*, alta pe strada *Eternității*, unită cu *Brânduța*, ce duce la spitalul Pașcanu. Tot intermediarul e lăsat liber fără conducte, deci fără apă la domiciliu.

Deci singură Primăria n'a înlesnit tuturor locuitorilor Iașilor apa la domiciliu, de cît cu mari spese, ce privesc pe particulari și generalizarea acestui lucru va fi un fapt de viitor.

Apoi apa la domiciliu e legată de canalizare, care s'a făcut pe o rază și mai redusă, căci plecînd de la strada de Sus prin Alexandri, strada Goliei și a Primăriei, toată partea de mijloc și de jos a Iașilor, vechea Muntenime de mijloc și de jos e lăsată pentru viitor.

Deci, nu tot Iașul e pus pe picior de egalitate în ceea ce privește aducerea apei la domiciliu și canalizarea.

Trebue să fie însă egal la sarcini?

In gînd curat și voință dreaptă, *da*; căci amînarea pentru apoi a restului de lucrări, nu însamnă părăsirea îmbunătățirilor generale; și cu cît toți cetățenii vor contribui în o anumită măsură la satisfacerea bănească a tuturor acestor necesități, cu atît se va grăbi restul de lucrări.

Chestia apei pentru Iași este de un ordin așa de general, se frămîntă așa de demult, sunt acum 50 de ani, că rezolvirea ei și chestiile legate de dînsa privesc în modul cel mai general comuna Iași.

Aducerea ei, necesitează o urcare de circa 800,000 lei în budget peste cheltuelile de pînă acum. In vederea acestei sumi mari, care covărșește pe toate celelalte: drumuri, lumină, școli și cult, trebue făcut o primeneală generală și o revizuire pe deantregul budgetului.

Trebue studiat statul personalului; trebue studiat capitolul fie-cărei cheltueli, ca să se vază ce să se mențină și ce nu; iar sumele schimbate să se prevază la capitolul apei.

O dată budgetul cheltuelilor revizuit nu se poate să nu iasă un condeiu de aproape 100,000 lei și mai bine.

Imposibil ca de la personal și de la material să nu se facă viriment mare pentru apă. Odată operațiunea aceasta făcută, vine a doua revizuire celor 43 articule de venituri, care iarăși vor da ceva.

De pildă e loc de sporit prestația cît de mult; ea atingînd persoanele, primăria își poate vîrî în această dare tot ceea ce dă în schimb cetățanului: *drum, lumină, apă.* Căci primăria dînd cetățanului străzi bune și curate, lumină în deajuns, și apă berechet, trebue să ia pentru folosul acestor bunuri generale o taxă generală, care întru cît există și lumea e deprinsă cu dînsa se poate majora o dată, de două ori chiar, și cetățenii se vor supune, căci știe că în ea se cuprinde tot sacrificiul pentru Iași: funcționar, meseriaș, comerciant, rentier, poporan, laic, militar sau civil, toți să plătească. In loc de 2 clase facă-se trei, patru, cinci chiar. Crească clasele din 10 în 10, dubleze-se, nu ne interesează detaliul. De unde azi comuna ia în medie 95,000 lei să ia 300,000 lei; facă-se o nouă catagrafie a tuturor cetățenilor impozabili, fac-o mai obligatorie, aici e treaba consiliului comunal.

Apoi mai e proprietatea fonciară și cea mobiliară, căci azi și dînsa e sesizabilă, și comuna o poate face și pentru dînsa, nu numai pentru stat.

Cînd va veni consiliul comunal la venituri din apă, să-l pue numai pe cei ce trafică apa, ca ori-ce obiect de consum, de fabricațiune.

In sfîrșit isprăvite toate aceste operatiuni de revizuire se va vedea cu cît s'au sporit veniturile, cu cît s'au răsturnat cheltuelile, ca'să rămînă știut de cetățeni că *apa vine la domiciliu pe gratis, că nu se plătește un ban* pentru apă.

Vederile partidului nostru și ale fruntașilor noștri, cari au condus destinele orașului Iași, sînt ca comuna Iași, să nu ia nici o taxă pentru apă. Să facă ce crede dînsa, să facă—vorba Românului—pe dracul în zece, numai apa să fie pe degeaba.

Cetățenii Iașilor să știe că apa nu se plătește. In Iași apa nu s'a plătit nici odată.

Vasile Vodă Lupul a adus apă în Iași pe degeaba;

Antonie Ruset Vodă a adus apă la Sf. Neculai gospod pe degeaba.

Grigore Ghica Vodă bătrînul, a adus apă de la Copou pe degeaba.

Moruz Vodă a adus apă dela Ciric pe degeaba.

Tot așa primăria Iașilor în 1910 va aduce apa în Iași pe degeaba.

Ieșenii plăteau dări și la 1640, ca și la 1680, ca și la 1730, ca și la 1803 ca și la 1909 dar n'au plătit dări pentru apă.

Asta e tradiția Iașilor, asta e dorința partidului nostru; asta va realiza mîne cînd va avea din nou destinele Iașilor.

Să se știe.

Cetățenii Iașului plătesc dări către primărie pentru că și primăria le dă sau trebue să le dea *trotuar* la poartă, *lumină* pe stradă și *apă* în ogradă; dar cum nici o dare nu e specială pentru drum și lumină *să nu fie specială nici pentru apă.*

„OPINIA".

Chestii economice

Oiță bărsană

Cea mai veche și mai romînească ocupațiune e păstoria. Creșterea oilor e cea mai veche ocupațiune romînească. In ea se încheagă cele dintăiu urme de viață românească, cîntate de popor în *doină* (cîntec de oi) și în *Miorița*, și după cum și Văcărescu spune:

Că ori-ce neam întăiu începe
prin poesie, fința a-și pricepe,

Așa și noi Romînii prin păstorie ne-am închegat neamul, limba și poezia.

Unitatea noastră etnică de limbă, gîndire, credință și simțire, din viața păstorală a eșit. Mocanii romîni au dus românizmul pretutindeni în Em și în Carpați; iar în părțile unde Vlahii au fost înstrăinați cu graiul, cu simțirea, terminologia stînei a rămas tot cea românească: *caș, brînză, flueară, chiag*, etc., căci în păstorie toți mocanii erau una:

Unu-i Ungurean
Altul Moldovan
Și altul Vrîncean.

dar toți romîni neaoși,

Din cele mai vechi timpuri ciobanii și-au trecut turmele de oi din Ardeal în șesurile Dunării, iar Voevozii noștri au dat cărți la mîna juzilor, părcalabilor și starostilor pentru libera trecere a turmelor de oi cu ciobanașii lor.

Plaiurile munților n'au fost hotare pentru ciobani, cum geograficește nu sînt nici astăzi; iar vămile politicești ale Voevozilor și Crailor din Ardeal prin învoele scrise lăsau să treacă nevămuite *vîntul* și... *oile!*

Seria aceasta istorică a unei pagini din viața neamului se va închide grație naționalismului vîndut al guvernului. Ce trist! Ce rușinos lucru!

Și cruda soartă a făcut că pe cînd la Academie ciocoiul literat, Duiliu Zamfirescu, negă poporului romîn și n special ciobanului romîn inspirațiunea poetică și criticà în strîngere de inimă a auditorului lipsa de poesie în *Miorița*, guvernul ciocoilor liberali zugruma politicește dreptul la viața *românească* al tuturor ciobanilor!

Dar mare-i Domnul Dumnezeu! Chestia se va desbate la Viena, la Pesta, la București. Pretutindeni sînt deputați romîni.

La Viena deputații romîni vor combate dispoziția aceasta din convenție, înfruntînd pe nemți — agrarienii lor. Deputații romîni din Viena își vor face datoria lor de buni romîni contra Nemților!

La Pesta grupa inimoșilor și valorosilor noștri deputați va combate cu înverșunare aceiași dispoziție din convenție, pentru că știrbește o parte din dreptul la viața economică a elementului romînesc. Toată presa românească din Ungaria e unanim contra acestei măsuri dușmănoase.

Dar și la București, tot ce va fi romîn în inimă, în gîndire se va scula ca un singur om să protesteze contra acestei vexatorii măsuri primite cu mînile largi de guvernul naționalist al d-lui Ionel Brăteanu.

Romînismul modern se va găsi unit etnicește pentru apărarea unei chestiuni primordiale românești: *oița bărsană.*

La Academie Duiuliu Zamfirescu, ciocoiul literat, a fost cioclul poeziei poporului.

La guvern, Ionel Brăteanu, ciocoiul parvenit, este cioclul naționalismului străvechiu.

Oiță bărsana, fă-te năsdrăvană, să spui tuturor, de al tău omor, că azi pe tine, vor să te zugrume, guvernul nemțesc și cel Unguresc, *și cel brătienesc.*

***

Furia disperaților

Am intrat în canicULă.

Nenorociții cari încearcă să și dea un gen făcînd pe furioșii profită de călduri ca să rupă zăgazul omeniei.

Nu mai cunosc frîu neputincioșii de cînd au văzut că, față de avîntul tot mai mare al partidului conservator-democrat, grupul lor ridicul a rămas doar ca să invedereze cum se stinge, sub disprețul public, un organism bicisnic, în care nu trăiește de cît ura și invidia.

Pe cînd, în timpul vacanțelor de Paști suspendasem seria de întruniri, impulsivii cărora se vede că acum le-a dat drumul d. Carp, ne denunțau țărei că, avînd interes ca liberalii să stea la putere, am încetat ori-ce acțiune de opoziție. Și ne insultau trival,—ei cari trăiesc ca paraziți din mila guvernului.

Cînd am reluat campania de întruniri și am uimit pe adversari cu formidabilele succese dobîndite, neputincioșii din ambele tacîmuri ne sfidau să mergem la Teleorman—căci păreau a fi informați junimisto-liberalii că acolo avea să se stingă lumina pe care cu profuziune o împrăștie asupra țărei șeful partidul conservator-democrat, omul către care se îndreaptă toate speranțele poporului acesta.

Am fost, în fine și în Teleorman—am fost și am învins. Această îndrăzneală, de a pătrunde ca cuceritori în județul de care 'și rîde d. Iarca, noi cari am cutezat anul trecut să ne facem drum spre izbîndă, aiurea, trecînd chiar printre măgarii junimiști— această îndrăzneală a năucit, se vede, pe cei cari la intervale fac pe nebunii cu un talent ce întrece natura. De aceea, la entuziasmul cu care cetățenii din Alexandria au primit, Duminică, pe conducătorii partidului conservator-democrați *Epoca* a răspuns, Luni prin articolul scris cu pumnalul: *Canalia din Valea Voevozilor.*

S'ar părea că e monstruos—dar e, în realitate, simplă socoteală, care se face pururea la codru: cel de către pădure, se repede năvalnic ca să înfricoșeze pe călător; acesta, dacă e slab, aruncă tot și fuge, ca să-și scape cel puțin viața; cînd e bărbat, însă e destul să se uite în ochii... viteazului ca să 'l facă să alunece pe poteci dosnice.

Și noi suntem bărbați. N'am omorît pe nimeni, e drept, și nu facem din zângănitul armelor semnal de adunare pentru partizanii noștri—dar nici o primejdie nu ne-a găsit afară din rînduri și nici un adversar n'a biruit cînd s'a măsurat cu noi.

Ne uităm dar, fără emoție, în ochii celor cari ne pîndesc—și așa de puțin ne gîndim să ne întoarcem din cale, în cît ne-am făcut o lege din datoria de a învinge pretutindeni.

„Canalia din Valea Voevozilor" este legiunea cu al cărei eroism s'au cîștigat pe vremuri, bătăliile cari constituesc pagina glorioasă a partidului căruia-i slujesc fără de credință ienicerii de astăzi și în fruntea „canaliei din Valea Voevozilor" a stat la Tîrgoviște, omul căruia *Epoca* se temea, altă-dată, că-i zice prea puțin zicîndu i *vultur*—a stat ca să vorbească așa, în cît să pară că mîndria neamului romînesc, că nevoile și aspirațiile lui au luat ființă vie și se reflectă în argintul talazurilor de elocință în care învăluia auditoriul.

Cei cari întrupează geniul Romîniei—oameni cari îmbracă haină de nebuui ca să pară inspirați, sunt alt-ceva Aceștia nu robesc opinia publică; fiorii lor nu trec în sufletul auditoriului; pe ei nu i întristează durerea mulțimei și nu-i mișcă bucuria națiunei. Cei cari scuipă pe hîrtie imundicii, ca să producă articole violente, sunt ființe excepționale, din cari nu se poate alcătui „canalia", căreia în veci i s'a dat sarcina de a face zid din pieptul ei ca să stăvilească năvala de necazuri a poporului.

Nu; aceștia sunt oameni aleși; natura a lepădat calapodul după ce i-a croit ca să nu le mai poată semăna alții.

De aceea se și dedau la îndeletniciri mai înalte.

Nu adună „canalia" din Valea Voevozilor, pentru ca din sfatul cu ea să țîșnească stropi de lumină—nu; ci cînd au moșteniri, molipsesc o țară cu trivala lor imoralitate; iar cînd nu mai au, nu cunosc înjosire pînă la care să nu se coboare ca să-și îndestuleze bestia. Nobilii aceștia opaițe presărate de natură în calea vieței popoarelor ca să le arăte pe unde e murdăria, nu pot fecunda spiritul partizanilor, fiind-că sunt sterpi sufletește ei însăși—dar spurcă sanctuarul în care prietenii își adăpostesc cinstea familiei, distrug pe cei cari le stau în potrivă și îneacă în durere și în rușine pe cei cari au nenorocul să li se încrează.

„Canalia din calea Voevozilor" este o bucată prețioasă din ceea ce formează granitul de care va să se izbească tot dușmanul țărei romînești; „elita" care și moaie condeiul în cloacă pentru a-și oglindi sufletul în articole ca al *Epocei*, este abcesul care doare și face cu atît mai mult propriu, pe trupul pe care a cășunat cu cît e mai aproape să spargă.

Și, că organizmul romînesc e robust, o dovedește rezistența lui la abcesele din trecut, mai multe și mai mari ca cele de azi.

E, dar inutil ca *Epoca* să ne atragă atenția asupra infecției pe care o conține abcesul: o cunoaștem—și suntem imuni.

„Ordinea".

OAMENI ȘI LUCRURI

COPIII NIMĂNUI

Statistica oficială a mișcării și a mortalității copiilor în vechea instituțiune iașană fundată de Ghica Vodă, în 1857, este nu numai îngrijitoare, dar chiar întristătoare.

E o statistică funebră! Căci, privită în totalul ei și în linii sumare, vedem că aci se vorbește de mii de morți, anume de 7,500 morți din 10,000.

Socotită pe fiece an, erau 140 copii morți, adică mai mult de zece copii pe fiece lună a anului, aproape trei copii pe săptămînă!

Iașanii cunosc acel așezămînt bine făcător al „leagănului" și-i cunosc rostul Trecem cu toții și în toate zilele în dreptul acelui leagăn cenușiu și din prea mare obișnuință nu ne mai dăm seama, ori nu ne mai gîndim măcar o clipă la dramele sufletești cari se petrec în fiece noapte în fața acestui straniu aparat social.

Cine, trecînd pe acolo, mai are în fața lui, imaginea vie a momentului cînd vre-o nenorocită femee și mamă, îndoliată pentru a fi mai puțin recunoscută și a se confunda mai deplin cu culoarea nopții, s'apropie tremurînd, ferindu-se de strănicia legei și depune cu grabă febrilă pruncul ei în acel ochiu de fereastră căruia îi zicem „leagănul maternității"?

Haina de doliu nu-i se potrivește numai pentru a nu mai fi văzută în timpul nopții, dar și se cuvine să o poarte: leagănul este în cea mai mare parte a cazurilor mormîntul copilului.

Firește. Condițiunile de naștere, împrejurările în care are loc acea funestă operațiune de „lepădare" a copilului, toate aceste—unite cu obișnuita stare de sărăcie, cu hrana insuficientă ce au primit de la nastere contribuie a da asezămîntului copii bicisnici, puțin pregătiți pentru viață. Apoi o parte din ei sunt copii găsiți în stradă, pe jumătate morți de foame ori degerați, dinainte condamnați la moarte. Aduși ori culeși în această stare, e firesc că nu rezista multă vreme, mai cu seamă cînd instituția nu e înarmată în asa feliu ca să dee luptă în jurul fiecării vieți de copil.

Cu toate aceste ce însemnat capital social, ce înaltă și inapreciabilă valoare este în necunoscuta existență viitoare a fiecăruia din asei copii fără nume! Cine știe ce forțe nebănuite zac ascunse sau mor în mijlocul nepăsării sociale, în a cele zeci, sute de copii ce cad în toți a nii victime pe altarul mizeriei a cărei res pundere ne incumbă tuturora!

Proporția unei mortalități de 10 copii pe fie care lună, cel puțin, e mai mult decît îngrijitoare și statistica în totalitatea ei se cuvine să pună pe gînduri pe toți oamenii cu simțire, cari știu ce însamnă o viață de om prin ceea ce *poate* să îndeplinească în condițiuni sociale normale.

Fie ca marele și noul asezămînt ce va fi clădit să fie nu numai salvarea viitoare a numeroșilor copii de pripas, dar și monumentul funerar al miilor de prunci stînși înainte de vreme și pierduți pentru societate—prin vina ei.

Rodion

Banii Suveranilor

O carte de cifre.—Ce averi au Suveranii. Saraci și bogați.—Majestatea sa Banul. Listele civile. — Averea lui Abdul-Hamid.—Vechiul și Noul Regim.

Intr'o carte apărută în Bruxelles și datorită penei unui profesor universitar, se găsesc interesante indicațiuni asupra averei regelui Belgiei, care este în acelaș timp și suveranul statului Congo.

Averea asestuia constă principalmente în enormele teritorii ce posedă în statul african Congo și cari au întindere de 289.375 kilometri pătrați adică de 10 ori atîta cît măsoară întreaga suprafață a Belgiei. Numai de la exploatarea sauciucului a avut în timp de 10 ani un venit de 80 milioane.

Clădirele pe care le-a cumpărat regele în acelaș spațiu de timp sunt în valoare de peste 18 milioane și ast-fel el a adunat din statul Congo o avere care îi produce cel puțin 20 milioane venit.

Apropos de aceste relațiuni asupra averei lui Leopold al Belgiei, ziarul francez „Gaulois" ne dă o sumă de indicațiuni asupra averii suveranilor în general.

*

Conform situațiunei lor sociale cel mai rău stau președinții de republică, cari atît în Statele Unite cît și în Franța nu primesc un salar care să poată măcar acoperi cheltuelile lor de representare.

Statul nu se ocupă nici de soția nici de copii lor, a căror întreținere este altfel ținută în seamă de lista civilă a tuturor suveranilor.

Un președinte al Statelor Unite care primește numai 50.000 nu va putea pune ceva de o parte și un președinte al Franței care primește 1.200.000 încă nu va putea economisi nimic, în afară de ar fi așa de economn ca Loubet, care după cum se povestește ar fi făcut minunea de a economisi ceva.

In statele unde domnesc suveranii lista civilă este mult mai încărcată, dar un suveran are cu totul alt-fel de obligațiuni de representare decît cu totul alt-fel de cheltueli ca un președinte.

Cîte o dată suveranul trebue chiar să plătească datoriile predecesorului seu Victor Emanuel și Oscar al II-lea al Suediei pentru fratele său Carol al XV-lea. Victor Emanuel lăsase peste 60 milioane datorii și lista civilă a regelui Italiei este una din cele mai mari între statele constituționale: ea prevede 16 milioane lire regelui, dar el trebue să întreție din această sumă peste 20 palate regești, rămase de la diferitele state italiene de mai înainte, care însă nu-i aduc lui nici un folos.

Regele Humbert, care a fost un bun administrator, lăsă fiului seu oare-care avere, iar acesta încă econom și strînge, dar averea lui nu este apreciată la mai mult de 20 milioane lire.

Impăratul Austriei a fost în totdeauna un administrator priceput al averei sale. El și-a plasat banii în hîrtii a căror valoare a crescut colosal de atunci, și se apreciază averea la 100 milioane.

Lista lui civilă este de 11 milioane frc. dar trebue avut în vedere că el e nevoit să dee întreținere și apanagiu la 150 de archiduci și archiducese. Dară cîți dintre aceștia, precum archiducele Albrecht în-

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

vingătorul de la Custozza sunt bogați, unii din ei însă sunt complectamente săraci.

Regele Spaniei dispune de o listă civilă de 8.450.000 pesetas, sumă care face abia 6 milioane franci. Tatăl seu Alfons al XII începuse să introducă cîte-va măsuri de economie, căci după cum obicinuia el să zică preferă să fie „un rey destranada, perono tronado“ joc de cuvînt care nu se poate traduce textual, dar care zice „mai bine un rege detronat desit falit“. El a cunoscut valoarea banului din timpul exilului său, și cît timp Alfons al XIII a fost minor mama sa regina Christina economisi și-i mări averea rămasă regelui de la tatăl seu. Cu această avere regele a înzestrat apoi surorile sale dînd la fiecare cîte 5 milioane.

Regina Victoria a lăsat o avere apreciată la 2000.000.000 dar ea lăsa fie-cărui copil în parte cîte o sumă respectabilă din aceasta, ast-fel că averea ei este acum mult împrăștiată.

Regele Eduard al VII are ca și mama sa o listă civilă de 13 milioane franci.

Regii Greciei și Portugaliei trec ambii de foarte bogați, ei și-au mărit însă averea prin manipulări reușite, căci lista lor civilă au este tocmai considerabilă.

*

Cei mai săraci dintre suverani sunt: regele Suediei care are lista civilă de 2 milioane, Regele Danemarcei cu 1 600.000, regina Holandei cu 2.400.000, ea are însă și avere personală mare,—regele Serbiei cu 1 200.000, regele Norvegiei cu 675000, marele duce de Luxomburg cu 200.000 și principele Muntenegrului cu 100.000.

Mai greu este de stabilit averea suveranilor autocrați, între care se mai poate numera și țarul Rusiei. El are o listă civilă de 40 milioane și deosebit apanagii pentru marii duci.

Sultanul Abdul Hamid avea oficial 2 miliarde se zice că era cel mai bogat dintre suveranii Europei, dar averea sa nu poate fi stabilită cu presiziune nici astăzi, deși noul regim e pe cale de a avea socotelele exacte în urma intervenţiunii făcute pe la diversele bănci europene unde Abdul Hamid și-a depus „economiile“.

Pe acestea din urmă guvernul otoman și-a întemeiat mari speranțe. Numai de ar izbuti să le confisce!

O lămurire

Dăm loc următoarei scrisori de la un fruntaș liberal:

Domnule Director,

Am cetit cîte-va dări de seamă, publicate în stimatul dv. ziar, privitor la situațiunea politică a partidului liberal din Huși și am constatat că, corespondentul dv. nu este destul de bine informat pentru care mi-am propus, să fac cîte-va observațiuni asupra lor, începînd cu acea publicată în numărul de la 3 Iunie.

Prima observațiune este: partidul liberal la Huși este în plină disoluțiune, nici urmă de grupare nu mai există; vechea lui organizațiune a fost distrusă de acei ce azi dau direcțiune în partid, fără a reuși să alcătuiască o nouă organizațiune, care să înlocuiască pe cea veche. La Huși s'a rămas de cît cîte-va individualități—după cum bine ați observat—mai mult sau mai puțin liberale, fără nici o coheziune, fără ideal și fără unitate de vederi.

Cauzele sunt multiple, le voi arăta într-o viitoare corespondență.

A doua observațiune este asupra pretinsei mentalități a noului prefect.

Ce fel de mentalitate este acea, care dă loc la lupte în taberile liberale după cum afirmă corespondentul dv.? Dacă se recunoaște că atitudinea prefectului a dat naștere acestor lupte, implicit rezultă că, acțiunea sa a fost unilaterală, și de fapt, sub aparența unei mentalități, d-sa a rămas înconjurat de aceiași clică, respirînd aceiași atmosferă de intrigi, urmînd aceiași cale, care a necesitat înlăturarea predecesorului său, și s-aizolat de ori ce individualitate mai marcantă, care i-ar putea suggera o altă direcțiune, de cît acea suggerată de Costache Lupu fratele prefectului și ai lor.

Tot prin aceiași dare de seamă, corespondentul dv., descrie luptele dintre individualitățile liberale, lăsînd a se crede că, deslinarea lor provine din cauze locale. Se înșală, cauzele pornesc ceva mai de sus, ele sînt aceleași care au determinat rupturi mai în toate județele. Județul nostru a avut organizațiunea sa liberă, bine alcătuită, și bine selecționată și a dat roade bune, probă alegerile de 1901, efectuate fără concursul pretinsului mare electar Nicu Cișman.—D. Cișman este mare elector, numai cînd dispune de bugetul primăriei și de tovărășia conservatorilor.

La această dată și-a primit d. Irimia Gheorghiu botezul politic, cînd, prin îndemnul tinerilor generoși, intrați atunci la cîrma țărei, a început acțiunea sa destrugătoare și de atunci de cînd în continuitate distruge, fără a fi în stare, să creeze ceva.

Patronii săi, văzîndu-l incapabil de a crea ceva, la a doua venire la putere, a inventat pe dr. Lupu Acest imberb, fără nici o experiență, fără cunoștințe necesare, fără o pregătire pentru înalta situațiune ce i s'a încredințat, a crezut că, prin reclame americane, și printr'o jonglerie politică, își va face partid; în realitate însă a reușit, să complecteze opera de distrugere, începută de d. Ir. Gheorghiu, și a mai reușit cu un deosebit meșteșug de a nemulțami pe toți, dar absolut pe toți coreligionarii săi politici.

Consecințele acestor acțiuni distrugătoare și care vor servi ca lecție autorilor lor, este că, sub guvern liberal avem reprezentanți în parlament conservatori; consiliul comunal conservator, consiliu județean conservator; numai prefect liberal, dar și acesta nu se simte.

Hași, 4 Iunie 1909.

Producția Conservatorului

Eri după amiazi, a avut loc la Teatrul Național, producțiunea de fine de an a elevilor și elevelor Conservatorului de Muzică și Artă Dramatică, din localitate.

Și de astă dată, publicul nostru a ținut să dea dovadă de marea indiferență pentru ceia-ce e bun și ceia-ce e frumos, asistînd în număr mic la producțiunea de eri.

Producțiunea, în general, a fost bine reușită, de cît numai atît că prea s'a încarcat programul, așa că producțiunea a trebuit să țină 4 ore. Ar fi fost mai bine, credem, dacă se puneau bucăți mai scurte; orchestra, bună-oară, a executat bucăți prea lungi, nu tocmai ni merite pentru o producțiune de fine de an a elevilor.

Doui distinși elevi ai clasei de violină, Jean Bobescu și L. Bongart, au executat primul număr din program: o simfonie concertană în re major pentru 2 violine, a lui D. Alard, cu acompaniament la piano de eleva E. Bottez. Elevul Bobescu în special, e un bun violonist.

Elevul C. Paraschivescu, de la clasa de oboe, a executat cu multă dibăcie, acompaniat la piano de eleva Alice Sion, concertul în fa major a lui Kaliwoda; a urmat apoi eleva Stela Weinberg din clasa de piano a d-lui I. Sibianu, care a executat cu o adevarată măestrie la piano, „Rondo op. 51“, a lui Beethoven. Această elevă a dat dovadă, în adevăr, de mult talent și multă aptitudine în mănuirea clapelor. Elevul C. Popovici, absolvent al clasei de flaut, a executat „Fantasie Pastorale“ de Dopplor, după care apoi a urmat eleva Alice Sion, din clasa de piano a d rei Sion, care a executat destul de bine „Papillons“ de Schumann. Talentata elevă M. Buliga, a executat la violină „Fantasia“ souvenir de Bellini, a lui I. Artôt, acompaniată la piano de eleva E. Botez. D-șoara Buliga e stăpînită de mult talent și mult simț muzical.

Cu aceasta s'a terminat partea I-a a producțiunei.

In partea a II-a a concertat orchestra conservatorului, condusă de d. At. Teodorini, directorul școalei: A executat întăi Simfonia No. 6 de Haydn, iar apoi elegia No. 3, pentru orchestră cu coarde, a lui Tchaikowsky. Despre execuție, nici vorbă nu poate fi, căci a fost minunată,—orchestra conservatorului avîndu-și deja stabilită renumele ei. Un lucru însă: nu s'ar fi putut ca orchestra să execute bucăți mai scurte? La un moment dat, nu mai știai dacă ești la o producțiune școlară, sau la un concert simfonic!

D-șoara E. Cantacuzino, absolventă a clasei de piano a d-rei A. Sion, a ținut să'și afirme încă odată talentul, care nu'l întîlnești atît de des. D-ra Cantacuzino, a executat cu multă fineță și cu un talent desăvîrșit, concertul în mi minor p. I-a a lui Chopin. Numita absolventă a fost mult aplaudată și a primit și un frumos coșuleț cu flori.

Nu de mai puțin talent a dat dovadă elevul E. Strassberg, care a executat la violină, sonata în sol minor a lui Tartini.

Un talent de samă, care s'a manifestat încă odată și care a plăcut foarte mult publicului, e d. Virgil Ionescu, elev al clasei de canto a d-lui E. Mezzetti. D. Ionescu are o plăcută și puternică voce de bariton și datorită maistrului seu d. Mezetti, face mari progrese. D-sa a executat frumoasa romanță din opera Dinorah „Alfin vendicata sei“ a lui Meyerbeer, acompaniat fiind la piano de profesorul seu d. En. Mezzeti. Execuția a fost atît de bine și vocea lui Ionescu a plăcut atît de mult, încît publicul i-a făcut atît lui cît și maistrului Mezzetti ovațiuni, bizîndu-l.

Incă un fapt care a cam nemulțumit publicul, a fost acela, că n'a avut prilejul să asculte mai mult excelentul cor al Conservatorului, de sub conducerea d-nei prof. S. Teodoreanu. Corul a executat frumosul marș, „Mihai Bravul“ a d-lui En. Mezzetti. Lungi aplause și mari ovațiuni s'au făcut corului și autorului marșului d. En. Mezzetti, care a fost chemat de public de cîte-va ori și care a fost mult aplaudat și felicitat, pentru frumoasa-i compoziție. Meritul, fără îndoială, pentru progresul corului, se cuvine d-nei prof. S. Teodoreanu, căreia de asemeni i s'au făcut ovațiuni și care a primit un prea frumos coș cu flori.

Producțiunea s'a sfîrșit cu o scenă din „Despot-Vodă“ în care s'au distins mult, doui talentați elevi ai clasei de Declamație: N. Beligan (absolvent) și Demetrescu. Și unul și altul promit să fie două bune elemente pentru Teatru. De d. Beligan ne am ocupat și altă-dată, relevîndu-i talentul; d. Demetrescu, întrunește toate condițiunile pentru un bun dramatic.

E de regretat însă că nu s'a produs nici una din eleve, cum bună-oară e d-ra M. Horga, care absolvește, — de și era anunțată în program, — și care e destul de talentată cum și e d-ra Ort. Bottez.

D. Dragomir putea să se îngrijească mai din vreme ca și clasa de Declamație să se producă, așa poate cum merita.

Litere-Științe-Arte

Țara făgăduinței.—Fără îndoială că în evoluția noastră către o adevărată mișcare literară modernă ne aflăm astăzi în stadiu nuvelei, mai mult încă a schiței nuvelistice. Către „roman“ tindem de—abia, dar lipsește încă vigoarea, spiritul de răbdare, de muncă și atențiune pentru înfăptuirea acestui gen literar, mai pretențios decît celelalte.

E însă netăgăduit că ne îndreptăm într'acolo și de mirat e numai că abundența întîmplărilor și conflictelor sociale de tot feliul n'au fost încă destul de „exploatate“ pe tărîmul literar. La noi doară, după cum crede d. Duiliu Zamfirescu în discursul d-sale de recepțiune.

„...Toate clasele sociale pot fi puse la contribuție și studiate. Toate dau ochiului cercetător subiecte de dramă sau de comedie. Ce este mai interesant decît societatea noastră romîniască, în care se întîlnesc femei foarte fine, bărbați superiori, alături de curtizane, de parveniți și de pehlivani. Politica, mai cu seamă, drenează de prin fundul provinciilor nămolul ambițiilor și poftelor celor mai triviale. Tipul care încă n'a evoluat se întîlnește alături cu tipul care a evoluat atît de mult, în cît e decadent.

Țara noastră e țara contrastelor; prin urmare, pentru scriitori, pămîntul făgăduinței. Ea cheamă pe romancieri, și eu am bună nădejde că oamenii de talent își vor îndrepta privirile într'acolo“.

*

A apărut *Bătrînețea* studiu de Elie Metchnicoff, directorul Institutului Pasteur. Prețul 40 bani editura Librăriei Nouă cal. Victoriei 18 București.

De vînzare la toate librăriile.

*

Directorul teatrului Burg din Viena a reușit să angajeze pe Kainz pentru acest teatru până la anul 1921; dar cu obligațiunea de a fi în Viena numai timp de 4 luni pe an.

Aceasta a fost singurul mijloc de a reține pe Hainz la Burg, de și direcția se mîngîe cu speranța că Kainz nu va face mare uz de concediu și va sta mai mult la dispoziția vienezilor.

*

Universitatea din Liverpol în afară de lucrările sale literare și științifice se interesează și de fasturile hippismului.

Ea reclamă acum pentru muzeul ei special de anatomie veterinară scheletele celor mai ilustri cai de curse și i s'a și trimes scheletul unuia „steeple chaser“, Ambush II care a cîștigat multe premii în viața sa.

In cele din urmă nu-i lucru de mirat e vorba doară tot de istorie naturală!

*

Editorul german al romanului „Svanin de Artzibatchew, acuzat de a fi răspândit o carte imorală a fost achitat de tribunal.

Judecătorii berlineji se pronunțară pentru liberarea romanului pe motivul că lucrarea autorului rus are numai tendința de a ne da un portret din viața culturală a Rusiei.

Sunt în această carte pasagii care tratează numeroase fapte destrabalate, dar aceste pasagii nu ocupă în cadrul romanului așa de mult loc, ca să devie caracterul general al volumului indecent.

Lucrarea ar fi de mare valoare dupe părerea unor competenți.

*

A apărut No. 419 din „Biblioteca pentru toți“, conținînd: „Lăutarul din Cremona“ și „Pater“, de François Coppée, traduceri în versuri, de Traian Demetrescu.

Geniul admirabilului poet Coppée, numără în țară la noi, ca și pretutindeni, cei mai înflăcărați admiratori și aceasta pentru motivul că puțini poeți există cari să aibă o muză mai omenească și mai gingașă ca admirabilul Coppée care este înnainte de toate cîntărețul celor umiliți și un admirabil evocator al familiei.

„Lăutarul din Cremona“, e o încîntătoare povestire de dragoste și sacrificiu, care mișcă până la lacrimi; „Pater“, e o scenă dureroasă și tragică din vremea comunei, în care un revoluționar își caută refugiul în casa în care șeful familiei a căzut jertfa revoluției.

Văduva vrea mai întăiu să răsbune pe soțul ei ucis poate chiar de acela care-l cere să-l scape. Și ce luptă grozavă în sufletul bietei femei care se zbuciumă sub gîndul răzbunărei și glasul conștiinței care-i strigă să iarte.

Rare-ori pagine mai zguduitoare, mai pline de viață și de o mai adîncă filosofie ca în aceste două piese ale lui Coppée. Pentru aceste calități sublimul și minunatul poet Traian Demetrescu le-a ales ca să le traducă.

Versiunea romînească scintelează prin versuri curgătoare, omenești, de o formă care atinge adesea perfecțiunea.

Informații

❑ *La înmormîntarea regretatului Aurel Mureșeanu, înmormîntare ce s'a făcut eri, autoritățile maghiare au provocat un incident penibil.*

Coroanele ce s'au trimis din Romînia. printre cari și coroana sindicatului presei, aveau cîte o panglică tricolorâ romînească. Cînd cortegiul se puse în mișcare, poliția maghiară l'a oprit și a somat pe organizatorii funerariilor să scoată imediat panglicile tricolore, de oare-ce culorile Romînici sunt interzise în Ungaria.

Spre a se evita un scandal regretabil, panglicile romîne au fost scoase, apoi predate poliției.

❑ *D. Scarlat Popescu, consilier la înalta Curte de Casație, a fost numit inspector judecătoresc al Curților de Apel din țară.*

D. Aurel Procopiu, secretar general al ministerului de justiție, a fost numit delegat al ministerului în consiliul superior al magistraturei.

Acest consiliu se va întruni, pentru prima oră, astă-zi, Vineri, și va alege de președinte pe d. consilier Cuculi.

❑ **Incidentul de la Giurgiu.**—*Eroii militari ai acelui trist incident au fost pedepsiți ieri pe cale disciplinară: d. locot-colonel Caribol, comandantul regimentului 10 roșiori, 40 zile arest; cîte 60 zile sub-loc. Popescu, Negulici, Șendrea și Fălcoianu.*

La expirarea pedepselor, toți aceștia vor fi transferați la alte regimente.

❑ Energicul maior C. Petala, din regimentul 13 Ștefan-cel-Mare, a fost numit pretorul taberei Șipotele.

❑ D. I. D. Ștefano, împiegat cl. II-a în administrația financiară de Roman, a fost transferat la Iași.

D. I. Sferdeschi, absolvent al școalei comerciale, a fost numit împiegat cl. II-a la Botoșani, în locul d-lui V. Ionescu, mutat la Suceava.

❑ D. Sandu Rășcanu, fost prefect și deputat, a adresat o scrisoare d-lui ministru al lucrărilor publice prin care-i atrage atențiunea, rugat fiind de țăranii de la Valea Satului, asupra unui fapt foarte important: actualminte se fac mari lucrări de șosele în județul Vaslui. Dar toată atenția administrației este concentrată asupra șoselei de la Scînteia, fiind că ea duce spre pădurea Țibana, care este explotată de prefectul Ghica și de secretarul Lupașcu.

Acum în toiul muncei cîmpului, cînd țaranii urmează a munci spre a avea ce mînca la iarnă, prefectul, prin jandarmi, silește pe țărani să lucreze la soșeaua, de care-l leagă însemnate interese materiale.

Credem că ministrul Morțun va da toată atenția scrisorei d-lui Rîșcanu.

❑ **Absolvenții Conservatorului.**—In cursul anului școlar 1908—1909 s'au înscris la Conservatorul de muzică și declamație, din localitate 115 elevi și 85 eleve, din care s'au prezentat la examen 61 elevi și 64 eleve.

Iată numele absolventelor și absolvenților Conservatorului, din anul acesta:

Teorie și solfegiu: Weinberg Estela cu media 8.50, Arteni Cicilia 8.34, Sion Alice 8.00, Apostolescu Silvia 8.00, Aritonovici Aneta 8.00, Cantacuzino F. Elena 8.00, Apostolidi Margareta Artemisa 8.00, Giurcăneanu Florica 7.50, Filipescu Emilia 7.34, Holban Aglae 7.00, Popescu Elena 7.00.

Armonie: Știubeiu Natalia, Popovici Constantin și Clinescu Paul.

Flaut: Popovici Constantin.

Piano: (eleve cl. d șoarei Sion): d-ra Cantacuzino F. Elena. *Piano*: (elevi cl. d-lui Sibianu): d-șoara Ficșinescu Florica.

Declamația: d-șoara Horga Maria și Beligan Neculai.

Celelalte clase n'au absolvenți.

❑ D. general Plavof a început alaltăeri inspectarea trupelor aflătoare actualminte în tabăra de la Șipote.

❑ Aflăm cu plăcere că în curînd va ave loc logodna drăguței d-șore Cornelia Damaschin, studentă în farmacie, fiica d lui Gh. Damaschin, cu d. Titi Varbiu, student în drept.

Felicitări.

❑ După cum anunțat, un caporal din regimentul 4 artilerie, s'a înecat eri în Jijia, la Comăndărești.

Soldații regimentului 4 artilerie plecase eri după amiază la spalat rufele în Jijia. Ajunși la rîu, mai mulți brigadiri și sergenți au sărit în apă, fără să cunoască adîncimele ei; între aceștia era și caporalul Odobașe, de los din Vaslui. La un moment dat s'a observat lipsa lui. După vre-o 15 minute de căutare în apă, soldații i-au pescuit cadavrul.

D. maior C. Petala, pretorul taberei și d. maior dr. Gavrilescu, au deschis o anchetă.

❑ Examenele de capacitate ale absolvenților claselor a IV-a și a VIII-a se vor începe la 20 Iunie c.

❑ O Calugăriță, de la mănăstirea Agapia, fiind atinsă de alienație mintală, a voit să se sinucidă sărind într'un puț din curtea mănăstirei.

Sărindu-i mai multe surori în ajutor, ea a fost scoasă din puț.

BAILE OGLINZI

TÎRGUL NEAMTZ

(PRIN GARA PAȘCANI)

Inceputul sezonului la 25 MAIU

Stațiune climaterică lipsită de curenți cu un aer curat sănătos, situată la poalele munților Neamțului lîngă o pădure seculară avînd o poziție pitorească.

BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reichenhal, conținînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalațiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofulozei, linfatismului; boalelor de femei și copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metrite, salpngite, fibrome, etc.

HOTEL ȘI RESTAURANT EXCELENT

sub conducerea d-lui Max fostul director al Hotelului Binder din Iași

O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd și cafeaua cu lapte: copii până la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.

Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimițîndu-se un acompt la Tg. Neamț.

EFTIN ȘI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conținînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administrației.

Concesionar RUDOLF FRITZ

Ultime informaţii

❑ *Situaţia financiară la eforia sf. Spiridon este foarte critică. Experienţa foarti rea ce se face cu obştiile săteşti, cărora le s'au arendat multe din moşiile Spiridonici, a adus această stare.*

Obştiile n'au depus garanţiile, nici n'au plătit arenzile. Aceasta a adus, fireşte, un mare deficit şi de patru luni de zile nu se mai achită datoriile pentru hrana bolnavilor.

A fost nevoe să se schimbe nişte bani ruseşti, proveniţi din achitarea unei arenzi a unei moşii din Basarabia, spre a putea face faţă unor plăţi urgente.

❑ *Societatea de medici şi naturalisti din Iaşi îşi va serba în Octombrie jubileul de şapte-zeci ani de existenţă.*

Zilele acestea se va stabili programul festivităţilor ce vor avea loc cu acel prilej.

❑ *Serviciul medicamentelor gratuite a fost suspendat, pe lunile Iulie şi August, nu numai la spitalul central din Iaşi, dar şi la spitalele Paşcanu şi cel din Galaţi al Spiridoniei.*

❑ *Eri urma să înceapă concursul de agregaţie pentru catedra de Istorie modernă şi medie, vacantă la facultatea din Iaşi.*

Demisionînd d. I. Bianu, care fusese numit delegat al ministerului, concursul s'a suspendat.

❑ *D. Costinescu se dezminte.*

In urma celor declarate de ministrul finanţelor, că va fi nevoe de un împrumut de opt zeci milioane pentru acoperirea deficitului, corespondentul din Bucureşti al ziarului „Vossische Zeitung" *a telegrafiat faptul ziarului său. In urma acestora, banca „Disconto" a trimes pe unul din directorii săi la Bucureşti cu oferta de a face împrumutul de 80 milioane.*

D. Costinescu şi-a exprimat mirarea, spunînd că nici nu este vorba ca statul romîn să contracteze un nou împrumut.

Atunci directorul se întoarse la Berlin şi comunică faptul şi direcţiunei ziarului citat. Aceasta a telegrafiat corespondentului ei, făcîndu-i aspre observaţiuni.

Corespondentul a trimes direcţiunei toate ziarele romîneşti, între cari şi cele oficiale, care toate conţineau declaraţia ministrului de finanţe că va fi nevoie să contracteze un nou împrumut.

In cercurile politice declaraţia din urmă a d-lui Costinescu, se explică prin faptul că d sa a fost prea categoric şi limbut în discuţiunile urmate iu micul parlament şi că în urmă a fost nevoit, în interesul finanţelor ţărei, să se desmintă categoric.

❑ D. P. P. Poni, cunoscutul avocat din Bucureşti s'a înscris în partidul conservator democrat.

❑ *D. C. Dobrogeanu Gherea a terminat de scris un important studiu asupra chestiei agrare în România.*

Studiul va apare la iarnă.

❑ P. S. S. Archiereul Theodosie Atanasiu Ploieşteanu, vicarul Mitropoliei Ungro-Vlachiei, a sosit azi dimineaţă în localitate, făcîud o vizită I. P. S. S. Mitropolitului Pimen.

❑ D-nii 'Al. Marghiloman şi Negroponte vor sosi mîine dimineaţă în Iaşi, pentru a asista la alergările de cai de Duminică, de la hipodrom.

❑ D. general Pavlof, care se află în inspecţie în tabăra Şipotele, a inspectat eri batalionul 4 vînători, iar astă-zi a inspectat regimentul 13 Ştefan-cel-Mare, cari se află în tabără.

❑ Importanta lucrare *Figuri Contimporane din România*, care apare în Capitală sub direcţiunea confratelui nostru Th. Cornel, a fost înscrisă eri la tribunalul Ilfov, secţia comercială, sub No. 342, pe numele d-lui Th. Cornel Dimitriu, numele seu întreg de familie.

❑ D. C. Dobrogeanu Gherea, cunoscutul critic, a sosit astă-zi în Iaşi.

D. Gherea n'a venit la noi în scopuri literare. D-sa şi ginerele d-sale, d. Zarifopol, sunt proprietarii imobilului din strada Rece 4, unde fusese instalată, pe timpul gloriei ei, celebra Boltă rece.

Acest imobil a fost vîndut astă-zi.

❑ In ziua de 18 c, se va judeca la Iaşi importantul proces Milas-Violatos, venit aci prin trimitere.

Este probabil că d. Take Ionescu, care pledează în acel proces, să vie în acea zi la Iaşi.

❑ Ministerul instrucţiunei a fixat ţinerea concursului candidaţilor la catedra de limba şi literatura latină, vacantă la facultateade litere de la Universitatea din Iaşi, pentru ziua de 1 Octombrie.

❑ De cînd serviciul sanitar al comunei a trecut sub administraţia directă a serviciului sanitar superior, se petrece o mare anomalie cu reţetele gratuite, pe care le prescriu medicii comunali.

Serviciul sanitar superior a redus la minimum posibil numărul reţetelor şi a stabilit şi ce poate prescrie medicul şi anume numai reţete simple, fără ingrediente, cum sunt chinina, sarea amară şi altele.

Doctorii poartă cu ei, în buzunare, asemenea prafuri şi de se epuisează un medicament, spre pildă chinina, nu se mai capătă, pînă la celalalt trimestru ori cîte rapoarte s'ar face.

Ast-fel, dacă doctorul rămîne numai cu prafuri de tuse, el le serveşte bolnavilor, ori care ar fi boala lor.

Şi cu toate aceste măsuri de economie stupidă şi, pentru sănătatea populaţiei sărace, periculoase măsuri, serviciu Isanitar se află în plin faliment material, acel moral fiind în floare mai de mult.

❑ **Prognosticurile pentru alergări.**—Pentru mariile alergări ce vor avea loc Duminică 14 Iunie, facem următoarele pregnosticuri:

La cursa I-a (premiul Cristeşti-Ţuţora) lupta va fi între Montague şi Schah şi e probabil că va învinge Montague; la cursa II-a alergări la trap lupta va fi între Marie Rachel şi Andaluza şi foarte probabil reuşita va fi a lui Marie Rachel; la cursa III-a (premiul Jok y club) e probabil să învingă Girel seu St. Jolles. La cursa a IV-a (premiul Moldova) lupta va fi între Oşeşti şi Zăpada. Reuşita probabil s'o aibă Oşeşti. La cursa V-a (militară) lupta va fi între Amaradia şi Gazela.

❑ La parchetul general şi la comenduirea corpului IV de armată se cercetează un denunţ contra fostului primar Gaman, că ar fi eliberat un certificat falş unui sorţar, atestînd că tatăl sorţarului este mort, pe cînd, de fapt, el trăeşte.

Graţie acelui certificat, sorţarul a fost scutit de a face armată.

❑ Curtea de vacanţă s'a stabilit astăzi precum urmează: în lulie domnii prim-preşedinte Burada şi d-nii consilieri T. Crivăţ şi D. Grigorovici; în August: domnii consilieri T. Crivăţ, Al. G. Hinna şi Dim. Grigorovici.

Tribunalul de vacanţă se va putea forma abia după numirea noilor magistraţi.

❑ **De la Clubul Meseriaşilor.**—Co-Comitetul executiv al clubului meseriaşilor romîni din localitate, s'a întrunit aseară, în şedinţă extra-ordinară, şi a delegat, pentru a participa la întrunirea ce se va ţine la Vaslui, Duminică, 14 c., în chestiunea scumpirei alimentelor, pe următorii: N. V. Ştefănuiu, V. Arsenie, C. Palade, Al. Stoia, M. Ganoiu I. Breabăn, P. Nedelcu, C. Grigoriu. I. Alexandrescu, V. Grădinaru, I. Păun, I. Comarzischi, V. Capa, N. Pascu ş. a.

Pentru întrunirea ce are loc la Focşani, în aceiaşi zi şi în acelaş scop, comitetul a decis să se trimeată o telegramă de aderare.

Tot aseară s'a decis, ca meseriaşii din Iaşi, să organizeze, în toate oraşele din Moldova, întruniri de protestare în chestia scumpirei traiului şi să nu înceteze aţiunea, până cînd starea de lucruri nu se va îndrepta.

❑ D. D. Rojniţă, inginer silvic al Spiridoniei, a demisionat.

Demisia i-a fost primită.

❑ Suntem informaţi, că vechia Cassă de bancă C. Unter & Co., va continua a funcţiona, sub conducerea unui reprezentant al erezilor regretatului şef al firmei.

Universitare.—Azi au trecut examenul de drept internaţional privat la d. profesor Aurel Zeuleanu—următorii studenţi: N. Economu, Angelescu M., Diamant Carol, Teianu Barbu, Petrescu St, Alexandru Alevra, Cuţic D., Gavrielescu V,. Georgescu.

Mîne 13 Iunie vor trece d-nii Millo Matei, Petrov, Pionesau Aurel, Dernescu G., Gîdei P., Apostol I. Iar la 14 Iunie d-nii Enache Lupu, Denici Eugène, Hangan D., Mogildea Gh., Niculescu O t., C. Stamate.

— Examenele de drept comercial vor începe Duminică 14 Iunie, orele 9 dim. cînd urmează a se prezenta d-nii inginer I. Bunescu, Valeriu Buţureanu, V. Climescu, Corei C. C., Grigoriu Th., Lupu N., Mironescu Gh., Niţă Sergiu, I Rebescu, Serian Mircea. Vor continua Marţi cînd urmează a se prezinta în seria II-a d-nii Al. Balaban, Cadelcu N, Eliad V., Gîdei P., Hotnog I., Lupu Th. Ioan, Neculau I, Teodorescu I.

— Eri a avut loc examenul candidaţilor la licenţa în filologia modernă. S'au presintat d-rele E. Severin, Natalia Grigoriu şi d. A. Naum. Comisiunea se compunea din d-nii Philipide preşedinte, şi Ioan Găvănescul şi Xenofon Gheorghiu.

D-ra E. Severin a reuşit „cum laude" şi a fost viu felicitată.

— D. profesor Obregia, va ţine examenele de chimie organică de la 16—17 Iunie.

— Examenele licenţelor la ştiinţi încep la 25 Iunie.

— D. Traian Bratu va ţine examenele de germană la 15 Iunie. Tot în acea zi vor începe examenele la d-nii Teohar Antonescu şi I Ursu.

— Luni 15 Iunie ora 8 dim. sunt chemaţi a trece examenul de drept civil, la d. profesor Gh. Tabacovici d-nii Oraţiu Alexandrescu, I. Alexiu, L. Baidaf, N. Borş, Bazdagan Al, iar la orele 4 p. m. d-nii Capşa Gr., Coroi V. St., Costiniu D, Dimitrescu I., Drăjescu C. şi Ilisievici Traian.

❑ In vederea marelui festival, ce va avea loc Duminică la Teatrul Naţional cu ocazia comemorărei morţei marelui nostru poet, se fac mari pregătiri.

Vor da concursul la acest mare festival d-nele: Sofia Teodoreanu, profesoară la Conservator, Aglae Pruteanu artistă a Teatrului Naţional, precum şi d-nii: Ed. Caudella, Ernico Mezetti, State Dragomîr, şi Mihail Popovici.

Ilustrul nostru istoric, d. A. D. Xenopol, va ţinea o conferinţă despre Eminescu. De asemeni vor da concursul corul şi orchestra conservatorului.

Se va juca cu această ocazie, de către d-nii S. Dragomir, M. Popovici şi d-na Aglae Pruteanu, artişti ai Teatrului „Sărmanul Dionis", extras din nuvela cu acelaş nume a lui Eminescu de S. Dragomir.

Biletele se găsesc la Agenţia „Thalia" (Maximovic).

❑ **Judiciare.**—Primarul comunei Mitoc, judeţul Dorohoi, Al. Ionescu este un barbat foarte distins. Intr'una din zile primarul cumpără o iapă de la locuitorul I. Jugariu, dar în loc de o sută lei, preţul cumpărăturei, i dete un bilet de bal.

Curtea, în audienţa de ieri, a condemnat pe Ionescu la patru luni închisoare corecţională.

— Judele instructor Kessim va semna mîine ordonanţa definitivă în afacerea falimentului Antoniade.

— Firma falitei Mendelsohn şi Balaban a făcut propunere de concordat. Creditorii se vor întruni la 20 Iunie.

❑ Sumarul numărului de mîine din **„NOUA REVISTĂ ROMÂNĂ"** de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru este:

Noutăţi: Noua direcţie în studiul limbei elene.—Ştiri teatrale.—Revista Revistelor.

Chestiuni actuale: A. D. Xenopol. Comemorarea d-lui Eminescu: Pecetea morţii.—C. Rădulescu-Motru. Cultura romînă şi Mihail Eminescu.

Literatură: Riria. Moartea lui Eminescu.—Jules Lemaître. Fără suflet (nuvelă).

Ştiinţă: Căpitan Gh. Grigoratu. Psihometrul Minciunei.—Victor Anestin. O nouă teorie cosmogonică.

Note şi discuţiuni: N. Ştefănescu-Ianeit. Principiile naţionalităţilor în politica externă.

❑ Manevrele armatei franceze sub conducerea generalului Millet, sunt redate pe pînza cinematografului Pathé Frères din grădina Chateau aux Fleurs, astă seară Vineri 12 Iunie.

Asistăm la un război, în timp de pace, redat după natură în toate detaliile. Defilează succesiv înaintea spectatorilor: Infanteria franceză, Batalionul de biciclişti, cavaleria, pregătirea balonului captiv, bucătăriile ambulante, reporterii gazetelor, ataşaţii militari străini în diferitele lor uniforme: Ofiţeri ruşi, Japoneji, Spanioli, Italieni, Montenegreni, Turci etc. Salvele de artilerie etc. etc.

Cu autorizaţie specială casa Pathé Frères a înregistrat cu multe dificultăţi, aceste manevre ale armatei franceze, care sunt de un interes deosebit pentru spectatorii cinematografului.

Reamintim cetitorilor noştri că programul de astă seară Vineri 12 Iunie 1909 mai cuprinde cîteva piese teatrale datorite penelor ilustre franceze şi interpretate numai de celebrităţi artistice pariziane precum şi comedii, scene după natură, în plin aer etc. etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 12 Iunie.

O scrisoare a d-lui Filipescu

Bucureşti.—D. Nicu Filipescu, publică în „Epoca" de astăzi o scrisoare, prin care spune că în două zile consecutive i s'a refuzat la oficiul poştal primirea unei scrisori recomandate.

D. Filipescu afirmă că cu funcţionarul în chestie ar fi nemulţumit şi pe alte persoane.

La sfîşitul scrisoarei d. Nicu Filipescu recunoaşte că a procedat rău şi că trebuia să se adreseze printr'o petiţie directorului general al poştelor, şi că a întrebuinţat, fiind enervat, cuvinte prea aspre!

Mişcarea la Lucrări Publice

Bucureşti.—In corpul technic s'a făcut următoarea mişcare.

D. inginer cl. II Victor Ionescu a demisionat din postul de şef de secţie al ad-ţiei c. f. r. şi detaşat în cadrul tecnic ca sub şef al serviciului apei Constanţa.

D. inginer N. Georgescu a fost numit în serviciul de poduri din Constanţa, d. conductor cl. III-a Cugler, e fost ataşat la serviciul technic Neamţ.

In chestia Cretei

Londra.—La camera comunelor, ministrul de interne Syr A Grey, răspunzînd la diferitele interpelări în chestia Cretei, a spus că puterile protectoare ale Cretei s'au hotărît în înţelegere să'şi retragă trupele lor pe la 27 Iulie.

Puterile vor proceda şi vor păstra lîngă ţărmurile Cretei vase de resboiu. Puterile vor lucra în înţelegere şi vor face demersuri comune, spre a menţine statul q o.

HOLERA

Petersburg.—Pe ziua de eri s'au constatat 76 cazuri noui de holeră.

Din acestea 13 au fost mortale. In total sunt acum în Petersburg 586 cazuri de holeră.

Bandele greceşti

Salonic.—La Cercovitza, lîngă Iannina, o bandă de antarţi greci, a rănit un bulgar, a omorît pe nevasta acestuia şi a rănit pe o fată.

Tot în apropiere de aceasta localitate a avut loc o luptă între o bandă de greci şi jandarmi.

Un jandarm a fost omorît; mai mulţi au fost răniţi.

Din Turcia

Constantinopol.—Discuţia asupra budgetului a fost terminată.

*

Constantinopol.—Se asigură că o bancă germană, unde fostul Sultan Abdul Hamid a încercat să retragă un depozit de 5 milioane franci, a refuzat să facă plata şi a pus această sumă la dispoziţia guvernului Otoman.

Reischtagul

Berlin. — Reischtagul a respins în a doua cetire, prin 198 voturi contra 187 şi o abstenţiune, paragraful a 9-lea din proectul guvernului, privitor la moşteniri.

Fiind că aproape toate paragrafele au fost respinse preşedintele Reichstagului a declarat că o a treia cetire nu se poate face, fiind-că nu mai rămîne nimic din proectul guvernului.

Cutremure

Reggio di Calabria.—Astă noapte, pe la ora 2 şi jumătate, s'a simţit aci un violent cutremur de pămînt.

Cîte-va ziduri s'au dărămat. Populaţia înfricoşată a fugit.

*

Mileto.—Azi dimineaţă s'a simţit aci un puternic cutremur de pămînt.

*

Messina.—Astă noapte au fost 3 sguduituri de pămînt; una la 11 şi celelalte la 1 şi 3.

Cîteva case s'au prăbuşit, dar n'a fost nici un accident de persoane.

*

Messina.— Toată noaptea a fost aci şi la Reggio di Calabria un şir neîntrerupt de cutremure.

Populaţia, îngrozită, a dormit pe cîmp.

Lupte în Maroc

Tez.—O luptă a avut loc la 15 km. la sud de Capitala Fez, între Negrii lui Roghi şi armata Sultanului, comandată de Said Bagdadi, care a respins pe duşman.

Deces

Madrid.—Bario Y. Myer, şeful partidului carlist, a murit.

Demisiunea unui ministru

Belgrad.—Ministrul de externe d. Milosavlevici şi-a dat demisia, în urma neînţălegerilor ivite între el şi cîţi-va membri din cabinet.

Mult întristată şi inconsolabilă familie aduce la cunoştinţa prietenilor şi cunoscuţilor perderea prea iubitului lor

CAROL UNTER

Decedat la Viena în ziua de Duminică 7 | 20 Iunie şi înmormîntat în ziua de 9 | 22 c., la Cimitirul Central din Viena.

Fie-i ţărna uşoară.

Noul depozit de CHERESTEA

Subsemnatul H. Lazarovici, antreprenorul pădurei Cozia, am deschis în strada Moţoc No. 82, **un depozit de cherestea,** *scânduri de stejar, ulm, teiu, cireş, paltin etc.* precum şi lemne de construcţie: *grinzi, furci şi căpriori, doage patrare, lucrate de mînă etc.*

Asemeni **lemne de foc,** *tăiate şi netăiate,* pe care le vînd în *en gros şi in detail.*

Preţuri avantajoase. Rog pe onor. public a vizita depozitul.

Str. Moţoc 28

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.

Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.

Pentru lămuriri şi condiţii adresa la *D. C. N. Paraschivescu Iaşi.*

Clinica boalelor de ochi

Doctor C. MICLESCU.

oculist operator.

CASELE FARMACIA CONYA

Str. de Sus No. 123

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Soulli, vila Grierul.

Casa de Bancă

MORITZ WACHTEL,—IAŞI

—PIAŢA UNIREI—

Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:

Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhaill
Wiesbaden, etc.

de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd

SCRISORI DE CREDIT

şi

LIBRETE DE ECONOMIE.

Avansează asupra Titlurilor, Mărfurilor şi altor garanţii.

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.

Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.

Iaşi str. Muzelor No. 40

Staţiunea climaterică şi balneară

SOLCA din BUCOVINA

Localitate ideală pentru cură şi recreaţie, indicată pentru bolnavi cronici, slăbiţi şi convalescenţi.

Poziţie pitorească, Parc splendid şi cu întinse alee pentru plimbări prin pădure.

Ca distracţii: Tennis, Popicărie etc; Muzica cîntă de două ori pe zi.

UN SANATORIU

şi

Două stabilimente de cură şi hidroterapie.

Direcţia: **Doctor Weinberg şi Herschmann.**

Medicul Sanatoriului: **Doctorul Basil Collo.**

Instalaţiunile cele mai moderne pentru **hidroterapie** (Prof. Winternitz), **băi de acid carbonic, cura de Nauheim, băi de sare şi medicinale** (brad, malţ, pucioasă şi fier), **băi de soare, cură de aer; inhalatoriu complect (inhalaţiuni cu vapori de brad), inhalaţiuni cu termovariatorul dr. Bulling,** cură de apa minerale şi dietetică (lapte, zer, kefir), cură de îngraşare etc.

Camere mobilate confortabile, bucătărie aleasă; preţuri moderate.

Sezonul ţine de la 15 Mai, pînă la sfîrşitul lui Septembrie.

Se acordă reducere a tacsei de cură, numai până la 1 Iulie şi de la 26 August.

Informaţiuni şi Prospecte prin **DIRECŢIA**

BYRRH

CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală **7 Milioane** BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

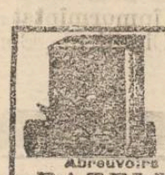

FONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles

Prix : **20f**

Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. **0f 20**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 500 Places.....	2 »

Envoi franco de l'Album sur demande

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

☛ In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f 30 c.

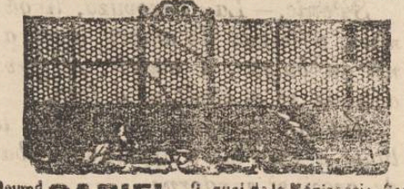

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 35 f

BROSSE A TAPIS

Prix : **14** fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 750 —Duminică 14 Iunie 1909

OBIDĂ

Faptele zilnice în destinderea lor neplănuită desvălue pe om în toată golătatea sa. Ceia ce conduce pașii omului nu e numai judecata rece, nu e numai rațiunea transcedentă, care e proprie filosofului de cabinet, ci acel complex de acte pasionale și volitive, care te duc unde nu înclină recea minte.

Clipele socotite și măsurate sunt mai rari de cît cele izvorîte din pătura pasională, care în mare parte califică omul. Luptă el omul ca din ce în ce prin experienta vieții să covîrșească clipele socotite și măsurate pe cele nemăsurate și nesocotite, mecanisînd procesul psihic al fenomenelor interne; dar pe cît de lesne e de susținut în teorie o asemenea mecanizare, pe atîta e de greu de realizat în praxă.

Mersul iritațiunei de pe firul sensitiv pe firul motor al procesului psihic nu întâlnește în celula nervoasă, în ganglionul central, totdeauna atîta forță psihică de experiență ca să stîmpere curentul sau să-l devieze, și iată că simburele rațiunei, care luptă să încoltască în obștia proceselor intelectuale, e secătuit și împedecat prin plusul de forță nervoasă reactivă.

In acest proces de fenomene psihice nu puțin rol joacă și elementul social pe lîngă cel individual. Ce-ia lta individul de cît un produs al mediului social exemplificat în unitate, în *monada* lui.

Luați de pildă un țăran, deprins din timpi seculari cu *obida*; el nu va riposta la ofensa adusă de maimarele său, ci va tăcea, mai ales cînd acea obidă vine de la stăpînul său. Obida stăpînului e înghițită de slugă și capul plecat sabia nu-l tae.

Incetul cu încetul se formează sufletul individului după al mulțimei și se ajungi că un popor întreg, în masa lui, să sufere o stare socială fără să reacționeze.

Din contra cel deprins de mic prin familia din care a eșit, prin clasa din care face parte, să poruncească numai și totul să i se îndeplinească de-a gata, își formează sufletul în această direcțiune și se crede în drept a apăsa, a nesocoti, a înjosi, a face obidă ca un derivativ inerent firei sale.

Iar dacă clipa socotită și măsurată îl îndeamnă să se resemneze, vine îndată puhoiul nesocotit și nemăsurat al sufletului, care îl covîrșește și individul își descoperă toată golătatea sufletului său.

Societatea nu i-a dat putința de a-și mecaniza, prin dese exerciții de clipe măsurate și socotite, predomnirea intelectului asupra lumei pasionale, și atunci individul e victima nervilor săi, victima clasei și familiei din care face parte.

Predomnirea intelectualității e un ideal; lumea pasională ne stăpînește și dacă pentru aprecierile de zi, ne isbesc izbucnirile pătimașe ale unui om, ce ar trebui să se stăpînească, supt raportul psihologic se explică. Individul reprezintă atavismul familiei, atavismul mediului de clasă, din care a eșit.

In domeniul vieții politice se dau mai dese prilejuri de asemenea întîlniri atavice.

Iată un om, care eșit din clasa mijlocie a națiunii, izbutește, grație mijloacelor ce societatea de azi a dat pentru instruire, să-și capete toată cultura timpului, să răzbată sus la cîrmă și prin superioritatea intelectului său să stăpînească masele.

E un fapt notoriu, că din clasele de jos și mijlocii nu pot răsări și sui înălțimile de cît cei mai bine inzestrați cu intelectul lor, răpunînd pe similarii lor bizuiți pe moșteniri și titluri.

Clipe măsurate și socotite vor fi mai multe în viața lui și ele vor face dunga luminoasă a pașilor săi. Cu asta a răsbătut, cu asta s'a impus, cu asta predomină. Fondul pasional la un asemenea individ e pus în serviciul lumei intelectuale. Atunci omul nostru superior luptă pentru o idee cu toată pasiunea nobilă a sufletului său.

Conștient de superioritatea sa sufletească, el privește cu fruntea senină, cu zîmbetul pe buze, cu nepăsarea rece a celui stăpîn pe sine la svîrcolirile pătimașe ale dușmanului său.

Dar iată că în față are pe protivnicul, ce se crede de drept în rangul întîiu. Naștere, creștere, titluri, avere, educația de a poronci și a *face obidă*, toate îl indritesc a se crede *el* și numai *el* in locul întîiu.

Din punct de vedere social și politic acest factor joacă așa de mare rol, că cu greu se lasă bătută lumea în anumite drepturi ale sale, individul în anumite privilegii ale sale.

Ideia—ori cît de confuză—el o revendică pentru sine, și ideia o pune în slujba elementului pasional al sufletului și luptă nu atîta pentru rodirea ideii ca idee, ci înlătură pe toți cei ce prin pasiune luptă pentru aceiași idee.

La individul sorocit de soartă de a face obidă ideia e în slujba pasiunei, iar nu pasiunea în slujba ideii. Unul scoboară ideea prin pasiune, altul înalță ideia prin pasiune. Unul lucrează cu instinctul de clasă, de familie, nu cu rațiunea, și isbutește a strînge în juru-i pe toți cei de o trampă cu dînsul.

Dar pasiunea pusă în slujba ideii înalță ideia, adună cât mai mulți în juru-i prin pasiune, și o asemene pasiune înalță pe om.

Viața partidului conservator de 18 ani în urmă a dat prilej de înflorire celor două individualități politice, care plecate pe drumuri deosebite, din clase deosebite, cu tradiții familiare deosebite, unul făcînd obidă, altul inghițînd obida, s'au întîlnit în acelaș partid, unul crezîndu-se ca băștinaș, altul ca adus, și cu toate ciocnirile, cu toate întîlnirile și bune și rele au ajuns la antipodul ideii prin pasiunea lor.

Băștinașul tare pe pasiunea atavică, a injosorit ideia conservatoare prin potopul de clipe nesocotite și nemăsurate ale vieții sale, și azi își vede hirosită o întreagă muncă de o viață de om.

Adusul s'a identificat așa de tare cu ideia conservatoare, că toată pasiunea de care este încălzit sufletul său în slujba ideii a pus'o și a invins.

Azi el are diriguirea ideii, stăpînirea ideii conservatoare, căci a slujit'o cel mai bine, cel mai demn, cel mai victorios în lungul său drum de viață politică, iar țara spectatoare la cei doi antagoniști vede în unul speranța viitorului, în altul urgia trecutului.

Obida însă și-a făcut vacul.

Gh Ghibănescu

Două congrese didactice

Vom avea în curînd 2 congrese didactice: congresul institutorilor la București, în zilele de 26, 27 și 28 Iunie; congresul învățătorilor, la Iași, în zilele de 3, 4 și 5 Iulie a. c.

Două rînduri de congrese pentru acelaș corp didactic primar. Ne miră cu drept cuvînt acest fapt, mai ales astăzi cînd avem unificat corpul didactic primar în organizarea lui legală.

Nu știu ce au avut în vedere organizatorii acestor congrese, cînd le-au întocmit în loc deosebit și în timp deosebit, de și chestiunile ce-i agită sînt aproape aceleași.

De pildă chestia întâia: răspîndirea culturii în popor privește mai mult satele ca orașele; căci la orașe avem lume mai compactă, mai cultă, și mai cu grijă pentru cultura copiilor; mai avem aici societăți de ajutor, primăriile mai dau ceva ajutor, apoi particularii; în sfârșit și statul cheltuește mai mult, căci pentru 80000 copii avem 1300 institutori, și procentul analfabeților e supt 50%.

Pe cînd la țară e cu totul dimpotrivă. Acolo e mare lupta pentru cultura poporului și adevăratul popor e cel rural, care și prin ocupațiune și prin destinație e deosebit de cel urban.

Ne temem că în discuțiunea acestei chestiuni va lipsi și focul și interesul obștesc al vorbitorilor, întru cît institutorul e mai mult funcționar de stat de cît apostol al neamului în înțeles strict al cuvîntului.

A doua chestie e îmbunătățirea stării materiale a corpului didactic. Aceasta e așa de generală, că atinge întreg personalul de la învățător la profesorul de Universitate. De cît au dreptate institutorii să agite în special chestia aceasta pentru dînșii, căci față cu scumpirea traiului la orașe, lefurile actuale ale institutorilor sînt insuficiente și e miserie goală în casa unui institutor familist.

Viața la oraș a devenit iad pentru micul funcționar și institutorimea nu este scutită de această boală,

Pe noi ne interesează despărțirea congresului didactic primar în urban și rural, căci ne place a vedea în convocarea celor 2 congrese mai mult o urmă a trecutului, de cît un plan pentru viitor.

De 10 ani de zile corpul didactic primar e stăpînit de o lege unitară, în care zac măsuri de apropiere și contopire. Filiera recrutării e că pe viitor toți vor trece pe la țară nu că orașele reprezintă o superioritate în grad, ci că trebue să se apropie cele 2 categorii de profesori primari.

A strînge în 2 tabere deosebite cele 2 categorii de profesori primari, însamnă a întîrzia deplina contopire, ceia ce nu ar fi în gîndul legiuitorului de la 1900, care unificînd școlile normale, a unificat corpul didactic primar.

Nu congrese deosebite, ci unul și acelaș, cu secțiuni deosebite pentru discutarea acelor chestiuni ce comportă colorit special după sate și orașe.

Vom urmări lucrările acestor 2 șiruri de congrese didactice pentru a vedea spiritul ce domină, căci tare ne temem că se va încerca de cei de sus să se ia aer haretist acum cînd Haretismul e pe ducă.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

LEACUL SUPREM

De la cine-va care mă preocupă foarte de aproape tocmai primisem înștiințarea că aștepta rezultatul unei analize microscopice din partea doctorului N pentru a lua o deciziune..

Răspunsul doctorului a întîrziat. In schimb apăru, pe neașteptate, știrea ziarelor că „astă-zi în zori de ziuă s'a sinucis în camera sa, d-rul N un cunoscut și simpatic intelectual"...

Fusese văzut, noaptea tîrziu, în cercul prietenilor, mai cu seamă ziariști și publiciști; apoi stete singur într'aceeași cafenea; plecă acasă și se sinucise.

Acolo, în cafenea, așteptă oara priincioasă; acolo căută să omoare puținile ceasuri ce-i mai rămăsese, căci în acel interval nu mai trăia în el de cît conștiința unui singur instinct,—acela de a-și curmă viața.

Că actul a fost determinat de mici mizerii cari împresurau un moment frumos, romantic al vieței; că erau în joc decepții sufletești adînci, ori numai greutăți meschine de cîte-va sute de lei, cum scriu ziarele,—lucrul e indiferent. Cu aceeași hotărîre și cu aceeași siguranță—ori-care ar fi fost cauza—el și-ar fi desemnat inima ca să-i trimită glontele străpungător cu aceeași putere și energie ar fi așteptat în zgomotul cafenelei sosirea ceasului fatal, care să-i însemne sfîrșitul, pentru c'o făcea în virtutea unei convingeri, în urma unei îndelungi și vaste experiențe asupra deșertăciunii vieței pămîntești. Conștiința aceasta i-o înlesnia i o întăria fără îndoială vederea zilnică, mereu, reînnoită, a atîtor suferințe fizice dimprejurul lui, observarea necontenită a oamenilor în luptă cu durerea trupească, luptă stearpă care sfîrșește fatalmente, mai curînd ori mai tîrziu, de a dreptul ori mai pe încunjur, acolo unde într'o singură clipă avea să-l ducă glontele înfipt în inimă.

Iar în același timp celalalt, clientul încrezător pacientul nerăbdător, aștepta zi cu zi, ceas cu ceas răspunsul medicului Cu acea tenacitate pe care ne-o dă ce lor mai mulți dragostea de viață, îndărătnicia de a birui boala și pericolul de a prelungi cît mai mult apropierea sfîrșitului de care cu toții ne temem, a ștepta din gura doctorului devotat și sincer, cuvîntul deciziv, cuvîntul mîntuitor, urmarea cercetărilor promise.. Cu ce drag și cu ce speranțe avea să i privească adînc în ochi pentru a scrutà în ei cel mai ascuns reflex al adevărului, al adevărului științific și al adevărului relativ, care avea să-i spună soarta ce-i este hărăzită, gravitatea boalei, mijloacele de a o înlătura. Cum oare să bănuiască că în același timp omul de știință își pregătia în gîndire și în fapt osînda propriei sale morți, de par'că ar fi vrut să indice tuturor mijlocul suprem de mîntuire?

Rodion

Discursul d-lui TAKE IONESCU

rostit, în ziua de 7 Iunie 1909, la întrunirea partidului conservator-democrat din Alexandria.

Iubiți cetățeni

Pentru prima oară mă aflu într'o întrunire politică în județul Teleorman.

Deși aproape două zeci și cinci de ani stau în Camera țării, în Teleorman nu am fost nici o dată la vre-o întrunire politică. De sigur îmi pare rău că nu am fost aici în trecut, dar parcă-mi pare și bine că încep cu această manifestațiune politică, căci acest județ este sintetizarea mai bine desît oricare altul prin muncă și economie, și acestea d-lor, se tradac în cuvinte politise prin democrație și conservatorism! (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

D-lor, în această Alexandrie în care am fos primit cu atîta căldură calc pentru prima oară în viața mea. Poate că aceasta se datorește și faptului că așa s'a alcătuit legătura drumurilor de fier cu București, în cît acest centru de viață, acest centru de producțiune, nu are legătură cu Capitala țării.

Voisem d-lor în precedentul guvern să începem construcțiunea drumului de fier de la Craiova la Bucuresti, care ar lega și orașul d-voastră cu Capitala țării; o vom face d-lor. țin să vă declar, în apropiata noastră guvernare. (Aplauze prelungite, ovațiuni, urale).

Dar dacă d-lor, nu sunteți în legătură directă cu București, vă văd totuși în legătură sufletească, întocmai așa ca și cum ați sta la un ceas de drum fier de București, căci găsesc și aci ecoul pe care l-am găsit pretutindeni, la apelul pe care l'am făcut țării, în numele partidului conservator-democrat! Aplauze prelungite, ovațiuni, urale).

Imi amintesc d-lor, văzînd buna voința d-voastră și dragostea cu care ne-ați întîmpinat, o altă luptă politică pe care am adus-o în Teleorman, alegerea lui Dissescu în Ianuarie 1904 Seamănă ceasul de atunci cu ceasul de acum, ca două picături de apă! (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni nesfîrșite).

Ce era atunci d-lor? Ce era acea alegere? Era vorba numai ca un om de seamă ca Dissescu să între în Cameră? Nu! Era vorba ca și Teleormanul să pronunțe o sentință politică în lupta care se dedea și atunci ca și acum, între cele trei partide, sau mai bine zis între cele trei grupuri politice în care era împărțită atunci ca și acum țara. Și atunci ca și acum era la putere partidul liberal, foarte desconsiderat, foarte scăzut, semnalat printr'o administrațiune cu desevîrșire destrăbălată și printr'o guvernare nu numai anarhică, dar cu desevîrșire nepricepută. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Și atunci ca și acum d-lor, erau două opozițiuni, era o opozițiune junimistă, și era o opozițiune conservatoare. Și opoziționea junimistă, și atunci ca și acum, afirma în toate zilele, drept singur program al ei, pentru a veni la putere, știința că dînsa va fi chemată la putere. La 1904 ca și astăzi, așa răsturnau junimiștii adevărul constituțional, asa voiau ei să înjosească voința și conștiința dv., încît în los să vă zică: „Veniți cu noi ca să ajungem la putere" vă spuneau: „noi o să ajungem la putere, luați-vă deci după noi". (Ovațiuni prelungite).

Cu alte cuvinte d-lor, d-voastră nu erați aceia cari trebuiați să desemnați prin încrederea d-voastră viitorul guvern, pentru ca guvernul să fie guvernul d-voastră, d-voastră nu puteați să fiți de cît alaiul care strigă „ura" acelora cari au fost hotărîți de Dumnezeu să guverneze. (Mare ilaritate, ovațiuni prelungite).

Ei bine d-lor, și astăzi ca și atunci, ne găsim tot în fața acestor două grupuri, căci nu faptul că s'a adăugat d. Cantacuzino la junimiști—căci mai numai atît s'a dus din cei cari erau cu noi atunci—poate să schimbe proporțiunile, căci dacă s'a dus d. Cantacuzino, în schimb a venit Fleva, și mi se pare că dacă vom cîntări, balanța atîrnă cu mult mai tare în spre ce a venit de cît în spre ce a plecat. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni nesfîrșite).

Așa că vedeți aci toată forța dela 1904, transformată, întărită și îmbogățită prin experiență. (Ovațiuni entuziaste)

Ei d-lor, în zilele din urma am auzit iar cîntecul acela vechiu junimist, l'am auzit pretutindeni: „veniți cu noi, fiindcă noi știm că avem să venim la putere". (Ovațiuni prelungite).

A fost destul să-i scuturăm la C.-Lung și la Tîrgoviște, ca să'și schimbe limbagiul. (Rîsete, ovațiuni). Acum nu mai spun: „*stiu* ca au să vină la putere", ci spun că *cred* că au să vină la putere". (Rîsete, ovațiuni prelungite și entuziaste).

Dar atunci ne-am făcut deopotrivă, căci și noi credem că noi o să venim la putere (ovațiuni prelungite și îndelung repetate, urale).

Așa dar, dacă și unii și alții credem, dar nu știm nici unii nici alții, s'a restabilit echilibrul. După o lungă muncă am redus losurile pe adevăratul lor teren și acum nu mai este treaba pentru d-tră să puneți dar urechia la pămînt sa să aflați dincotro are să se audă treapătul cailor viitorului stăpîn, ci treaba este ca d-voastră să ascultați glasul conștiinței d-voastră și să hotărîți d-voastră dincotro trebue să se rîdice aceia, care să guverneze pe acest pămînt. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni nesfîrșite).

D-lor, nu pot să discut mai mult cu junimiștii căci nu am ce să discut.

Ce să discut cu o grupare care se pretinde opozițiune și nu este opozițiune? ce să discut cu o opozițiune care pretinde că vrea să vină la guvern, dar care mărturisește, care are nerușinarea să mărturisească, că vrea să vină la guvern din mila acelora pe cari vrea să-i dea jos, și să stea la putere prin mila acelora pe care-i vor fi dat jos? Aplause prelungite și îndelung repetate, ovațiuni nesfîrșite).

Cu assmenea concepțiune politică cu asemenea concepțiune morală, e să-ți pierzi vremea, este să-ți știrbești demnitatea, ca să stai de vorbă. Nu stau la vorbă! (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Stau la vorbă d-lor cu altcineva, stau la vorbă cu liberalii, și zic d-lor că astăzi partidul liberal este tot așa de scăzut, tot asa de slab, ba încă mai slab de cât la 1904.

Și de ce este mai slab? La 1904 d-lor, dacă se arătase incapabil în administrațiune, dacă se arătase anarhic în concepțiune, dacă rămăsese absolut persecutor și iacobin în procedeuri, avea totuși cîteva raze de glorie: luase parte la restabilirea financelor noastre, căci prin asea operă a economiilor, de sigur pusese și el o piatră, și o piatră puternică la restatornicirea finanțelor noastre, și odată cu dînsa la restabilirea prestigiului Statului romîn, la restabilirea puterei de viață a Statului Român. (Aplause prelungite).

Astăzi, d-lor, dimpotrivă, au moștenit o situațiune financiară strălucită și după doi ani de zile, au ajuns să se uite pe cer, să spună ministrul lor de finance: „dacă nu va ploua, budgetul meu va da deficit", iar acum cînd a dat Dumnezeu să ploaie, să spună: „cu ajutorul ploii am scapat de deficit!" (Mare ilaritate, aplause prelungite și îndelung repetate).

Și dacă, d-lor, teama de deficit ar veni numai dela fenomenele neînlăturabile ale naturii! Nu, d-lor, teama de deficit provine din risipa care a făcut-o, din nenumărate cheltueli de prisos cu crearea unui personal absolut nefolositor și care nu se poate menține de cît scuturînd prea mult punga fiecăruia dintre d-tră! (Ovațiuni prelungite).

Ei d-lor, mare ispravă au făcut curioasă concepție a avut partidul liberal!

A fost la 1907 o jalnică tragedie în această țară. Au fost de sigur oameni cari au agitat, au fost de sigur mizerabili cari au atițat, dar au găsit teren preparat, căci altminteri, s'ar fi întîmplat cu atițările for ceeace se întîmplă cu o țarță aprinsă care aruncată într'un butoi cu apă se stinge, iar dacă o arunci într'un butoi cu praf de pusă, face explozie! (Ovațiuni fustuoase).

Ei d-lor, la baza oricărei mișcări populare, în orice suferință care fase exploziune, este și sentimentul că sarcinele Statului sunt excesive și nu drept împărțite asupra capetelor tutulor.

Care era prin urmare datoria, una din datoriile de căpetenie ale unui guvern de reparațiune, după ce a restabilit ordinea materială? Era să revadă organizațiunea financiară a Statului, și cel puțin d-lor, din acele excedente moștenite să ușureze întru cît-va sarcinile celor mulți ca să se mai restabilească puțin echilibrul sarcinelor asupra tutulor. (Ovațiuni prelungite).

Cînd după o revoluțiune ca aceea din 1907 se asvîrle 40 de milioane în chel-

tueli de personal, drept răspuns la explozia nemulţumirilor unui popor, acésta este d-lor, o politică pe care n'a mai făcut-o nimeni în nici o vreme şi în nici o ţară din lume. (Aplause prelungite şi îndelung repetate).

Şi dasă nu ar fi de cît atît, ar fi destul să zic că partidul liberal nu şi-a înţeles misiunea! (aplauze), că partidul liberal este cu drept cuvînt mai jos de cît ori-cînd, în conştiinţa dv. (Aplauze prelungite şi îndelung repetate, ovaţiuni).

Va trebui dar, d-lor, ca viitorul guvern să facă ceea ce nu a făcut guvernul liberal: să restabilească adevăratul echilibru şi tot odată să înzestreze serios armata, armata care este pentru o ţară ceea ce pentru d-voastră agricultorii este asigurarea în contra grindinei şi a focului. (Aplauze prelungite şi îndelung repetate)

Căci de ce vă asiguraţi d-lor? Pentru ca să vă păziţi ceea ce aveţi să scăpaţi de primejdie.

De ce să avem armată puternică? Pentru ca să vă păstrăm ceea-ce avem, să ne ferim de primejdie! Prin urmare, economii de personal şi înzestrarea armatei cu ce-i trebue! (Aplauze prelungite şi îndelung repetate).

Va trebui dar, d-lor, să revedem toată opera financiară a liberalilor, să uşurăm sarcinile şi să ajungem la un adevărat echilibru al bugetului nostru. (Ovaţiuni prelungite.

Dar o asemenea operă nu o poate face ori-cine.

Dacă la 1901 partidul liberal a putut să lucreze, a putut fiindcă a venit tare la putere. Era tare partidul liberal la 1901, avea încrederea ţărei şi cu dînsa a venit la putere.

Astăzi d-lor, nu va putea să facă opera mîntuitoare de cît un partid popular. Orice operă mîntuitoare d-lor însemnează şi durere pentru unii, şi cine nu are capital mare de popularitate şi de încredere, nu îndrăzneşte să taie nicăeri, fiindcă îi este frică să nu scurteze din acea sărăcuţă zestrişoară pe care o are la spatele lui. (Ovaţiuni prelungite).

Or, vă închipuiţi că acest partid tare ar putea să fie partidul junimit, care de a capo vă spune că nici să umble singur nu poate, şi va trebui să ceară, să cerşească ajutor dela celălalt oleg, de la ologul pe care îl goniţi d-voastră, tocmai pentru că numai umblă bine! (Ovaţiuni prelungite şi îndelung repetate).

Dar, domnilor, suntem noi un partid tare?

Să'mi daţi voe să va spun, eu nici odată nu vreau să má cred tare pentru că vrăşmaşii mei sunt slabi. Tăria pe care o ai prin slăbiciunea altora nu preţueşte nimic pentru că istoria ne spune că şi cei slabi se pot întrema. Tăria reală este aceea pe care o ai prin tine însuţi! (Aplauze prelungite şi îndelung repetate).

Or, domnilor, suntem noi un partid tare?

Voiţi să ştiţi cît suntem de tari?

Intrebaţi-i d-voastră dacă ei nu ne simt tari? întrebaţi-i pe dînşii dacă nu îngrozesc de noi şi nimeni nu se îngrozeşte de o nălucă, nimeni nu se îngrozeşte de un anemic. (Ovaţiuni prelungite şi îndelung repetate).

D-lor, sunt atît de îngroziţi de noi, încît un orator de al lor a spus la Constanţa că noi suntem o primejdie naţională.

D-lor, o primejdie pentru naţiune, nu! Pentru naţiune suntem astăzi o uădejde, şi după ce ne veţi vedea la treabă o garanţie! (Aplauze prelungite şi îndelung repetate).

Da, suntem o primijdie, şi ştiţi pentru cine? Suntem o primejdie pentru acei cari ocupă situaţiuni pe cari nu le merită! (Aplauze prelungite şi îndelung repetate). Suntem o primejdie pentru toţi aceia cari s'au înalţat atunci cînd ar fi fost mai drept să stea jos. (Ovaţiuni prelungite).

Suntem o primejdie pentru toţi aceia cari cred că umflîndu-se dînşii îi vom vedea şi noi umflaţi în meritele şi capacitatea lor. (Ovaţiuni prelungite şi îndelung repetate).

Suntem o primejdie pentru toate coteriile cari se coalizează între dînsele pentru aşi pastra pentru totdeauna o egemonie pentru care nu au făcut nimic să o cîştige şi pe care nu o merită! (Ovaţiuni prelungite).

Da, această primejdie suntem! Această primejdie dorese să crească din ceas în ceas, şi ceea ce vă rog pe d-voastră, şi ceea ce cer de la d-voastră, este că prin dragostea pe care ne-o arătaţi, prin sprijinul ce ni'l daţi, şi ni'l veţi da, să întăriţi această primejdie pentru dînşii, această nădejdie pentru ţară! (Aplauze prelungite şi îndelung repetate, Ovaţiuni).

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

Comemorarea lui Eminescu

După douăzeci de ani. — Amintiri din viaţa poetului.—Cinste Gălăţenilor!— Un nou monument al poetului.—Date şi note biografice.— Autografe şi documente.—Omagiul comemorativ.

Duminică 14 Iunie va avea loc la noi ca şi în multe oraşe principale din ţară, o comemorare cu adevărat naţională—, aceia cu prilejul a 20 de ani de la moartea marelui poet şi cugetător *Mihail Eminescu.*

Iniţiativa acestei comemorări se datoreşte înainte de toate unui comitet de scriitori şi ziarişti din Galaţi, în fruntea căroia avem pe valorosul magistrat şi publicist Corneliu Botez.

Comitetul a lansat din timp un apel în vederea acestei comemorări, cu care ocasiune a publicat şi un elegant volum ca *„Omagiu lui Mihail Eminescu"*, volum care se vinde pentru strîngerea fondului necesar unui monument al marelui poet.

*

Cu drept cuvînt a exclamat ilustrul nostru istoric, d. A. D. Xenopol: „Cinste vouă, gălăţenilor!" pentru admirabila iniţiativă ce a luat-o comitetul gălăţean în frunte cu d. Corneliu Botez.

Această iniţiativă pare că... distruge imputarea ce a făcut'o anul trecut oraşului seu poetul B. Nemţanu în frumoasa poesie „Galaţii":

„Galaţi, oraş cumplit de negustori
La tine stă poetul ca'n Sodoma..."

Volumul comemorativ d n Galaţi e pe cît de elegant, pe atîta de interesant pentru marea mulţime admiratoare a poetului Mihail Eminescu.

Remarcam înainte de toate amănunţita şi documentată biografie scrisă de d. Corneliu Botez: „Viaţa poetului Mihail Eminescu", în care se arată toată viaţa acestui mare cugetător al neamului. Resunoaştem că autorul acestei biografii,— originar pare-mi-se din Botoşani, de unde a cunoscut de apreape pe Mihail Eminescu,—a făcut întinse cercetări şi s'a orientat după isvoarele cele mai sigure şi după mărturisirile persoanelor în măsură de a cunoaşte toate amănuntele, demne de încredere, şi că, ast-fel scrisă, această biografie este una din cele mai exacte şi întărită cu acte şi documente autentice care nu mai pot fi discutate.

Biografiia d-lui Corneliu Botez, scrisă cu multă scrupulozitate şi cu o riguroasă cercetare, este însoţită de numeroase ilustraţiuni, dintre care cităm toate fotografiile existente ale lui Eminescu, întreaga familie a poetului, satul Ipoteşti, unde a copilărit Eminescu, busturile şi mormîntul lui Eminescu, muza poetului, Veronica Micle, şi mai multe versuri ale poetului reproduse după manuscrise (autografe).

*

In legătură cu această interesantă biografie, volumul mai conţine un „Memoriu asupra familiei Eminescu" datorit căpitanului Matei Eminescu, fratele poetului, actualminte profesor la Turnu-Severin—articol de mare importanţă întru cunoaşterea genealogiei familiei Eminescu.

„Omagiul lui Mihail Eminescu mai cuprinde o serie de articole critice şi literare—toate relative la viaţa şi opera marelui poet dintre care cităm: „Eminescu-Omul" de I. Slavici, prietenul intim al poetului; „In Nirvana" de I. L. Caragiale; articole şi versuri de A. Vlăhuţă, T. Maioresou, I. Gheres, G. Panu, Traian Demetrescu, Păun—Pincio, Rira, Ilarie Chendi, Cincinat Pavelescu, Gr. Păucescu, precum şi diferite note, comunicări, date şi fapte precise din viaţa lui Eminescu, care constitue o adevărată monografie a operei şi vieţei ilustrului poet.

Pe tema „Sermanului Dionis" d-nii G. Orleanu, Jean Bart şi C. Calmuschi au scris o poemă scenică în 5 tablouri, care se va representa la festivalul din Galaţi. In această poemă autorii au mai intercalat fragmente din celebrele poesii ale poetului, dîndu-i astfel aceste poeme ocasionale o mai mare extensiune şi un colorit mai profund poetic!

Notiţele din volum, puse la fie-care articol sau la fie-ce ilustraţiune sunt de asemenea foarte interesante pentru materialul biografic. Ele explică cetitorului toate versiunele, toate orientările, pentru ca conţinutul biografic să apară mai verosimil.

*

Astfel cum e alcătuit acest volum— 214 pagini format mare, 20 fotografii, 8 vederi, 4 autografe, 3 documente şi o bucată de muzică—comitetul comemorativ din Galaţi a făcut o adevărată operă de artă, interesantă şi folositoare, şi precum am mai relevat, acest album se datoreşte activităţei neîntrerupte a d-nului Corneliu Botez — magistrat şi în acelaş timp distins publicist — căruia se cuvine toată lauda pentru iniţiativa luată.

Albumul comemorativ din Galaţi este cea mai frumoasă cunună ce se depune pe mormîntul marelui poet şi filosof, în amintirea căruia se închină cu smernie toată simţirea şi cugetarea romînească de azi.

Litere-Ştiinţe-Arte

Direcţiunea „Bibliotecei pentru toţi" a adresat profesorilor secundari următoarea circulară:

„Pentru educaţiunea patriotică a generaţiunilor tinere, nu este mijloc mai potrivit decît acela de a le pune în contact direct cu producţiunile în care sufletul poporului romînesc şi-a găsit expresiunea lui cea mai deplină. De aceea am socotit că «Biblioteca pentru toţi» răspunde unei nevoi simţite, dînd admirabila colecţiune de poezii populare a lui V. Alecsandri într'o ediţiune accesibilă tuturor.

In această ediţiune tipărită sub îngrijirea d-lui Ion Bentoiu, profesor secundar de limba romînă, s'a lasat la oparte balastul greoi de erudiţiune falşă şi inutilă, care împovăra ediţiunile anterioare şi s'a pastrat din note numai ceeace cu adevărat slujeşte la înţelegerea textului. Au mai fost adăogate ici colo şi lămuriri care lipseau în celelalte ediţiuni.

Nădăjduim că între operile destinate lecturii particulare a elevilor dv. veţi avea bunătatea a recomanda şi aceste poezii populare, din care vă trimitem un exemplar spre cercetare".

*

Henri Lavedan a terminat o nouă piesă în cinci acte, al cărei titlu nu-l cunoaşte nimeni.

Cu această piesă se va deschide viitoarea stagiune a „Comediei Franceze".

*

Piesa cea mai noua a lui Björnson intitulată „Cînd înfloreşte via" va fi jucată pentru prima oară în traducere germană pe scena teatrului H-Ibel din Berlin.

*

Noul teatru de operete din Berlin va oferi în sesiunea viitoare publicului o navitate: „Contesa satului" operetă în trei acte cu muzica de R. Danzger şi textul de Nordes-Millo şi Erich Urban.

*

In Cambridge s'a început ciclul celor 3 zile de serbări jubilare a centenarului lui Darwin în presenţa fiilor ilustrului naturalist şi a numeroase delegaţiuni ştiinţifice din întreaga lume.

China şi Japonia au fost şi ele reprezentate. Din Germania au fost faţă profesorii Waldeyr Stamyf, Diels Engler contele Solons şi alţii.

*

Regele Leopold a primit dupe cum comunică ziarul „Le soir" 15 milioane lei pentru colecţiunile sale artistice.

*

A apărut în editura librăriei Soccec, „Sărmanul Dionis", piesă în trei acte şi cinci tablouri, extrasă din nuvela cu acelaş nume a lui Mihail Eminescu, de de State Dragomir, piesă care se va juca mîine seară la Teatrul Naţional, cu ocazia festivalului Eminescu.

Informaţii

❑ *Ziarul d lui Filipescu are mare nevoie să înăbuşe efectele dezastroase ce le-au produs ultimele două dovezi de starea mintală îngrijitoare a patronului seu.*

De aceea a inventat „desfiinţarea" partidului conservator-democrat din Brăila. Asigurăm că afirmarea aceasta a ziarului filipescian, este o invenţie bolnavă.

Nimic nu este adevărat. Aceasta se va vedea chiar mîine, la întrunirea şi banchetul ce vor avea loc la Brăila şi la cari vor asista fruntaşii noştri: d-nii Take Ionescu, Badareu, Dissescu, Fleva.

Dinainte spunem, însă, că prietenul Al. Răşcanu, unul din fruntaşii brăileni, se află bolnav, în pat, de cîte-va zile. Aşa că, dacă „desfiinţarea totală" a partidului la Brăila, nebunii de la „Epoca" o vor reduce la „abţinerea sensaţională" a d-lui Răşcanu, să se ştie de pe acum cum stau lucrurile.

❑ *O ştire oficlală asigură că guvernul austriac a căzut ieri de acord cu şefii diferitelor partide din Parlament, pentru a se vota convenţia cu Romînia.*

Guvernul a mituit pe agrarieni, ca să tacă din gură, înscriind suma de un milion pentru creşterea vitelor.

❑ Aflăm că tabricele de Zahar, aflătoare în cartel, au hotărît să mai urce preţul Zaharului, aşa că suntem ameninţaţi a plăti *un leu trei zeci bani* chilogramul de Zahar.

❑ După cum am prevăzut ieri, d. consilier Cuculi a fost ales preşedinte al consiliului superior al magistraturei.

Consiliul se va întruni din nou astăzi, spre a-şi da avizul asupra unor numiri în magistratură.

❑ D. Al. Marghiloman, care trebuia să sosească astă-zi în Iaşi, a telegrafiat că va sosi mîine Duminică.

Motive hipice—nu politice—au îndemnat pe d. Marghiloman să vie la Iaşi.

❑ Protoereul judeţului a trimes o circulară preoţilor din localitate şi din judeţ, prin care arată că ministerul cultelor a decis formarea statelor personale ale preoţilor şi diaconilor din întreaga ţară, şi în acest scop le cere actele: de naştere, căsătorie, decretele de diaconie, preoţie, duhovnicie, conferiri de ranguri, decrete de decorări şi medalieri etc.

† **Aurel Mureşianu.**—In *gazeta Transilvaniei*, care ne-a sosit astă-zi, găsim următoarele amănunte privitoare la moartea în veci regretatului fost director al preţiosului confrate din Braşov:

Regretatul nostru director a muncit pînă în ultima clipă a vieţii sale. Deşi era suferind de timp mai îndelungat, a condus foaia scriind şi dictînd articoli şi ştiri politice. Pe Luni a fost citat să se prezinte la judele de instrucţie din tîrgu Mureşului pentru a fi ascultat în procesul de presă ce i-s'a intentat pentru articolul «Crăciunul» apărut anul trecut în «Gazetă». Sîmbătă seara a expediat judelui de instrucţie certificatul medical oficial pe baza căruia a cerut amînarea ascultărei sale. Duminecă dimineaţă a trimis prin mandat poştal 1000 cor. procuraturei din Tîrgu-Mureşului, amenda dictată în procesul intentat d lui Ioan Spuderca. In decursul zilei a scris o scrisoare vechiului său prietin, advocatul Hosszn-Longin şi a primit cîte-va vizite. După amiază a cetit ziare, a pregătit manuscript pentru numărul de Luni al «Gazetei», apoi a cerut să i-se aducă cina. In momentul, cînd voia să guste din mîncarea ce i-s'a adus, a fost lovit de apoplexie şi a încetat îndată din viaţă.

Nefiind acasă membrii familiei, deoarece d-na Mureşianu plecase la Praga, ca să-şi aducă acasă pe fiica Elena, care urmează conservatorul din acel oraş, iar fiul Aurel aflîndu-se în Viena— rudeniile mai de aproepe din Braşov şi membrii redacţiei şi administraţiei au luat primele dispoziţiuni, înştiinţînd imediat pe membrii familiei. Luni au sosit la Braşov d. profesor Iacob Mureşianu din Blaj, fratele, şi surorile d-nele Elena general Groza şi Sevasta inginer Davidescu împreună cu soţii lor. Marţi, după amiazi a sosit văduva d-na Elena Mureşianu, cu fiica, Elena şi fiul, Aurel.

❑ Pe ziua de 8 lunie mai erau în Iaşi următoarele epidemii: scarlatină 11 cazuri, pojar 3 cazuri, febră tifoidă 8 cazuri şi tuse convulsivă 38 cazuri.

❑ Cursurile la şcoala superioară de Arte şi Meserii din localitate, vor lua sfîrşit la 15 lunie c. Elevii vor lua vacanţă la 1 lulie, iar absolvenţii de la 1 August.

❑ Tinerimea romînă din Cernăuţi a hotărît să comemoreze cu mare solemnitate, în ziua de 21 lunie, a 20-a aniversare a morţei lui Eminescu.

❑ Consiliul de miniştri a aprobat procurarea mobilierului necesar staţiilor de pe linia ferată Podul-Iloaia—Hărlău în valoare de 16.192 lei.

❑ Procesul abordajului de la Cerna-Voda, dintre vaporul „Radu Negru" al navigaţiei fluviale romîne şi vaporul „Franţ Iosef" al societăţei ungare a luat sfîrşit prin intervenirea unei transacţiuni.

Se ştie că Curtea de Apel din Craiova condemnase ministerul lucrărilor publice la o despăgubire de 450 de mii lei în folosul societăţei ungare.

Hotărîrea aceasta a fost casată de Inalta Curte de Casaţie şi acum procesul urma să se judece la o altă Curte de apel.

Spre a se pune capăt acestui proces, s'a încheiat o transacţie între ministerul lucrărilor publice pe deoparte, societatea de asigurare „Provedenţa" din Viena şi societatea ungară de vapoare pe de alta.

Ministerul va plăti o despăgubire de cîte 150.000 lei fiecărei societăţi, adică în total 300.000 lei.

❑ **Festivalul Eminescu.**— Festivalul ce se organizează pentru mîine, cu ocazia aniversărei a 20 de ani de la moartea lui Mihail Eminescu, promite a avea mult succes.

Aproape toate biletele au fost reţinute.

E probabil că A. S. R. Principele Ferdinand, care va veni să ia parte la alergări, va asista şi la festivalul de mîine seară de la Teatrul Naţional.

Foarte multă lume din diferite localităţi a sosit azi în localitate, pentru aasista la frumosul festival de mîine seară de la teatru.

❑ D. N. Gane, primarul oraşuiui, va pleca în concediu de o lună de zile, cu începere de la 1 lulie c.

❑ D. I. Ghiulea, sub comisar la comisia disp. V-a, a fost transferat la disp. I-a, iar d. Aurel Necolau, de la comisia I-a a fost trecut la disp V-a.

❑ D. dr. N. Leon, profesor la Uniniversitatea din Iaşi, a fost numit preşedinte al comisiei examinatoare de la şcoala profesională de fete „Roşca Codreanu" din Bîrlad.

❑ **Examen de notari.**—In ziua de 22 lunie a. c., la orele 10 dim. se va începe la prefectura de judeţ examenul pentru aspiranţii la posturile de notari.

Pentru admiterea la acest examen candidaţii vor trebui să prezinte prefecturei pînă în ziua examenului următoarele acte:

1) Certificatul doveditor că e de naţionalitate romînă.

2) Certificatul emanat de la Primăria locului unde domiciliază, că s'a bucurat în tot-deauna de o bună purtare.

3) Certificatul pentru absolvirea cursului primar rural, sau în lipsă un certificat că a ocupat postul de notar, sau secretar comunal, emanat de la Prefectura judeţului în circumscripţiunea căruia au servit şi constătător că a dat dovezi de pricepere şi onestitate în conducerea serviciului,

4) Dovada, că a satisfăcut cerinţele legei de recrutare.

5) Acelaşi drept îl au şi pensionarii civili sau militari, care vor putea prin derogare de la legea pensiunilor, să primească pe lîngă pensiune şi retribuţiunea de notar.

Comisiunea de examinare se va compune din d-nii: Gh. Kernbach prefectul judeţului, Adam Bercea prim-procuror şi un membru al consiliului judeţian.

❑ Examenul pentru gradul de maior al căpitanilor din infanterie din corpul 4 de armată se va începe poimîne Luni 15 lunie, în tabăra Şipotele.

❑ Examenul oral la şcoalele normale se vor începe în ziua de 22 lunie c.

Ministrul instrucţiunei a numit următoarele comisiuni de examinare.

Şc. normală „Vasile Lupu" din Iaşi d-nii P. Pompei preşedinte, Neagoe Popea şi D. Bogdan membri.

Şc. normală de fete „M. Sturdza" din Iaşi, d-nii Andrei Obreja preşedinte, Hogaş şi G. Nădejde membri.

❑ Licitaţia ce s'a ţinut la prefectura de judeţ pentru darea în antrepriză a aprovizionărei cu lemne de foc a şcoalelor, n'a fost aprobată de ministerul instrucţiunei.

Ministrul a dispus să se ţie o nouă licitaţie în ziua de 18 lunie c.

❑ **Militare.** — Comandantul regim. 14 infanterie Roman, care fusse în călătorie de stat major, a sosit eri în tabăra Şipotele.

— Companiile din regim. Ştefan cel Mare No. 13, care au fost trimese pentru pază la graniţa Prutului, vor fi înlocuite cu companii din regim. Vaslui No. 25.

— Eri, după cum am spus, d. general Pavlov a inspectat, în tabăra Şipote, regimentul 13 Stefan cel Mare.

Inspecţia a început la orele 7 şi jum. dimineaţa. D. general a trecut în revistă tot regimentul, ofiţerii veniţi noi la corp şi cei propuşi pentru înaintare.

Azi d. general Pavlov va inspecta regimentul 14 Roman.

❑ După cum se ştie conform regulamentului, elevii şi elevele şcoalelor secundare, aleg pe cel mai bun camarad al lor, din fiecare clasă, care este premiat.

Ministerul instrucţiunei a hotărît ca cu ocazia serbărei de fine de an să se dea acestor premiaţi cîte o diplomă.

Formularele de diplome au fost deja trimise direcţiunilor şcoalelor.

❑ Aseară pe la orele 11, în strada de Sus, nu era mult ca să se întîmple un caz la fel cu cel de la Giurgiu.

Soldaţii din regim. 7 roşiori, care făceau patrula în oraş, ajungînd la un moment dat în strada de Sus, au provocat un scandal cu nişte tineri civili. Soldaţii, de şi erau provocatorii, au scos săbiile ameninţînd să lovească. A trebuit să intervină publicul şi poliţia pentru a se evita o vărsare de sînge.

Ce zic autorităţile militare în drept?

E de relevat că soldaţii din acest regiment, au mai făcut şi alte scandaluri, cînd erau de patrulă.

Nădăjduim că autorităţile militare vor lua măsuri şi vor pedepsi pe cei vinovaţi.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei va lua dispoziţia ca la mănăstirea Agapia să se înfiinţeze ateliere sistematice, în care să se poată confecţiona de către maice pînzeturi în cantităţi însemnate pentru şcoli şi pentru armată.

❑ Am anunţat ieri, că imobilul din str. Rece 4, unde se afla instalată cu ani în urmă, celebra Boltă Rece, a fost vîndut.

Este interesant să spunem, că imobilul, care are cea mai veche pivniţă şi cea mai solid construită din aproape toată ţara, s'a vîndut cu preţul de zece mii lei.

Imobilul are un rînd de case şi o grădină foarte mare şi însemna altă dată, un monument important al Iaşului. Eminescu şi Creangă, Scheletti şi Negruţii—şi toţi literaţii poeţii—se adunau acolo.

Mai tîrziu, din cauza maniei de a concentra toate în centrul oraşului. Bolta rece situată într'o stradă retrasă, s'a văzut nevoită să se mute şi ea mai aproape de piaţa Unirei.

Acesta s'a întîmplat acum vre-o opt ani şi de atunci n'a mai fost chip să se închirieze imobilul, cu toată pivniţa extraordinară, cu celebritatea şi cu grădina frumoasă a imobilului.

De aceea şi preţul ridicul de 10,000 lei,

❑ Prefectura de judeţ a pus în vedere administratorilor de plăşi să ia măsuri ca medicii veterinari, să facă supraveghierea sanitară a animalelor aduse în tîrguri şi oboare.

DIVERSE

— Aseară Avram Sin Lupu, din str. Eternitatea No. 80, ducîndu-se de acasă a lasat luminarea aprinsă, de la care au luat foc nişte lucruri din casă.

Nişte vecini prinzînd de veste au localizat focul.

— Societatea funcţionarilor fiscali „Armonia" pregăteşte publicului iaşan, o frumoasă serbare cîmpenească pentru ziua de 28 Iunie a. c., în grădinele unite Leagănul Fluturilor şi Luceafărul Stelelor.

— D-na Henrieta Tudoriu a fost numită moaşe în Comuna Lungani, jud. Iaşi, în locul doamnei Maora Gheorghiu, demisionată.

Ultime informaţii

❑ *Aseară a avut loc întrunirea marelui colegiu universitar, pentru a se chibzui asupra pregătirilor de făcut pentru reuşita serbătorirei împlinirei a 50 ani de la înfiinţarea Universităţii, de către Voevodul Cuza,—care serbare urmează a avea loc la 1 Octombrie 1910.*

In urma cuvîntărilor d-lor rector al Universităţii prof. dr. G. Bogdan, A. D. Xenopol, Dragomir Hurmuzescu, Ilie Bărbulescu, I. Simionescu şi dr. Demetriade, a fost ales un comitet organizator compus din d nii dr. G. Bogdan, A. D. Xenopol, P. Bujor, M. B. Cantacuzin, D Alexandrescu, A. Mănescu, dr. G. Socor, şi dr. Emil Puşcariu, care comitet va alcătui un program, ce va fi apoi supus discuţiilor marelui consiliu.

❑ *Principele Şerban Cantacuzino s'a înscris în partidul conservator-democrat.*

❑ **O nedreptate.** — Anunţasem că prefectul judeţului recomandase în postul vacant de şef de birou al serviciului ad-tiv de la prefectură, pe d. M. Voluţă, un vechiu şi priceput funcţionar, care are 14 ani de serviciu şi cunoaşte bine limbele franceză şi germană.

Cu toate acestea, ministerul de interne n'a aprobat numirea, pentru motivul că art. 89 din regul. legei de organizarea autorităţilor ad-tive prevede că pentru postul de şef de birou se cer candidatului 7 clase liceale. D. Voluţă posedă numai 6 clase. Dar, un lucru: de acelaş minister, în aceiaşi prefectură, a aprobat numirea d-lui C. Moţet ca director al prefecturei, de şi art. 183 al regulamentului prevede că în acest post să fie numit un ad-tor de plasă cl. I a, ştiut fiind-că inteligentul Moţet e ad-tor cl. II-a. Prin urmare iată o calcare de regulament.

O a doua calcare a dispoziţiei regulamentului e o numire de curînd făcută la prefectură, a unui oare-care Gh. Dimitriu, în postul de copist, pentru care regulamentul prevede că candidatul trebue să poseadă certificat de cel puţin 4 clase gimnaziale, sau să fi servit în ad-ţie cel puţin 2 ani. Ei bine, acest Dimitriu n'are decît 4 clase primare şi n'are servite de cît 2 luni. Cum dar s'a putut calca legea pentru aceşti doui şi nu s'a putut face şi pentru d. Voluţă, care e recunoscut de toţi ca un destoinic funcţionar şi căruia îi lipseşte o singură clasă pentru a intra în prescripţiile legii?

Explicaţia e uşoară: inteligentul Moţet e protejatul d-lui Stere, iar Dimitriu omul lui Pennescu. D. Voluţă însă are „nenorocirea" de a avea un frate înscris în clubul conservator-democrat!

Jundece lumea!

❑ De la prietinul nostru C. B. Pennel, apreciatul artist, actualminte suferind, internat în secţia d-lui prof. dr. Negel, primim o cartă poştală, din care reesă că Penel merge mult mai bine.

Penel ne scrie că, în ziua de 1 Innie, făcuse o preumblare pe jos până la „Viaţă Lungă" şi înapoi şi că a avut o insolaţie, fiind foarte cald în ziua aceea.

❑ Licitaţia pentru lucrările clădirilor „Maternităţei", fixată, precum am anunţat, pentru ziua de 11 lulie, a fost redusă de la 800,000 la 270,000 lei. Aceasta din cauză că epitropia nu dispune, anul acesta, de o sumă mai mare şi fiind-că planurile n'au fost aprobate încă de consiliul tecnic superior.

❑ Mîne are loc cetirea clasificaţiei alevilor de la gimnaziul Stefan cel Mare din Iaşi. Cu acest prilej profesorul de limba Romînă, va vorbi despre „Teatrul lui Alexandri".

❑ Consiliul profesoral al facultăţei de drept se va întruni mîine, 14 lunie, spre a se ocupa de aplicarea noului regulament al acelei facultăţi.

❑ Astăzi a apărut *Anuarul universităţei* pe anul curent şi a fost distribuit tuturor profesorilor universitari. Acest anuar va fi trimis de rectoratul de Iaşi tuturor universităţilor din lume—cu care universitatea are schimb.

❑ Sub firma *Lupta* s'a înfiinţat în Iaşi o nouă asociaţie a unor lucrători cizmari din Iaşi.

Actul de constituire a fost autentificat astă-zi la secţia de notariat.

❑ Mercuri şi Joi, săptămîna ce vine, regimentul 7 roşiori face aplicaţiuni asupra serviciului în campanie, trimiţînd plutoane în diferitele localităţi din împrejurimile oraşului, la distanţe de 20—30 km., care vor manevra şi face aplicaţiuni luptînd unul contra altuia.

❑ D. N. Iorga a fost numit delegat al ministrului instrucţiei în comisia examinatoare a concursului de agregaţie pentru catedra de istorie medie şi modernă, de la facultatea din Iaşi.

Dacă d. Iorga va primi însărcinarea, atragem atenţia celorlalţi din comisiune, că d. I. Ursu, singurul candidat, are legături de prietenie cu d. Iorga, fiind unul din oratorii de sezon de la Vălenii de munte.

❑ Senatul universitar avea să recomande trei profesori pentru a fi ales, unul din ei, de ministru, în locul vacant din comisia de judecată a profesorilor.

Neîntrunindu-se în număr reglementar, o nouă convocare va fi făcută.

❑ Mîine la orele 5 p. m. are loc la Seminarul pedagogic universitar o serbare de sfîrşit de an, a elevilor şcolei de aplicaţie: Practicanţii seminarului, absolvenţii şi domnişoarele studente asistente vor lua parte.

❑ D. Matei Balş, inspectorul judecătoresc al tribunalelor din circ. Curţei de Iaşi, va sosi Luni, în Iaşi în inspecţie.

❑ Tribunalul Iaşi s. III-a a pus în aplicare prevederea noului regulament, privitoare la deschiderea şedinţelor la ora 11 jum. dimineaţa.

❑ Iată rezultatul obţinut de elevii şcolei de belle-arte.

D-ra Gîrneaţă Maria media 6 promovată, d-ra Filipescu Adela, 8 menţiunea II-a, Dărzu Ioan, 8 menţ. II-a, Mitescu Ştefan, 9 menţ. I-a, d-ra Boambă Maria, 8 08 menţ. II-a, Gregorovici Al., 9 menţ I, d-ra Scriban Laura, 10 ment., I, cu distincţiune, d-ra Carp Blanche-Marie 9 menţ., I, Bacalu Constantin. 7 menţ., Găluşcă 7, Gheorghiu Filaret 7, d-ra Cecilia Bardasare 10 medalie, Juristeanu Eugene 7 menţiune.

❑ **Un îndrăzneţ furt** —Se ştie că firma Mendelsohn şi Balaban, a fost declarată în stare de faliment.

Intr'un beciu din ograda caselor Neuschotz, faliţii depuseseră ca gaj marfă în valoare de 8000 lei asupra datoriei comerciantului Grossmann, după cum ei mai depuseseră mărfuri şi în alte părţi.

Astăzi dimineaţă venind experţii tribunalului pentru inventariarea mărfurilor în beciu nu se găsi nici un fel de marfă. S'a înştiinţat poliţia şi comisarul Costescu şeful siguranţei începu cercetările.

Primul asupra căruia căzu bănuiala fu croitorul Zupkes, care locuia în ograda caselor Neuchotz, deasupra beciului unde erau depositate mărfurile. El căuta se deruteze cercetările îndrumînd pe şeful siguranţei la otelul Binder şi în strada Căpitan Păun, unde se aflau depuse alte cantităţi de marfă ale faliţilor.

Făcîndu-se o percheziţie la locuinţa lui Zupkes, s'a găsit hărtii de şoşoni şi nişte etichete de la nişte rulouri de atlas. Cu toate acestea Zupkes, căută să nege faptul.

Continuîndu-se cu cercetările s'a constatat că acest Zupkes e în foarte bune relaţii cu un oarecare Zelţer din strada Sf-tul Lazăr, fost şi el manufacturist.

In cele din urmă şeful siguranţei află că furtul a fost comis de Zupkes în unire cu Zelţer.

Acesta din urmă se afla dimineaţă în piaţa halei la tatăl seu care ţine o brînzerie.

Luat din scurt atît fiul cît şi tatăl declarară faptul, spunînd că mărfurile sunt la locuinţa lor din strada Sf-tul Lazăr No. 2.

Ei căutară în primul loc să corupă pe şeful siguranţei, oferindu-i 3000 lei pentru a stînge orice urmărire contra lor. Zelţer se grăbi să şi deie d-lui Cestescu 500 lei care-i avea asupra lui pe care d. Cestescu îi confiscă. Făcînd o percheziţie la locuinţa lor din str. Sf. Lazăr No. 2, se găsi toată marfa furată din beciul din ograda caselor Neuschotz.

Tînărul Zelţer ce şi tatăl seu, precum şi croitorul Zupkes au fost arestaţi la siguranţă unde s'a adus şi marfa furată.

După cît se ştie aceştia operau de vre-o 2 săptămîni.

Se cuvine toată lauda d-lui Costescu, şeful siguranţei, care a reuşit imediat să prindă pe autori. Nimerit ar fi ca cei 500 lei, cu care autorii au încercat să'l corupă, să'i fie daţi ca premiu de încurajare.

❑ *Mîine Duminică la ora 10 jumătate dimineaţă, se va oficia un parastas la Mitropolie pentru odihnirea rămăşiţelor pămînteşti a marelui poet Eminescu, sara reprezentaţie la teatru.*

❑ Astă seară, Simbătă, va avea loc a doua mare serbare populară, dată în grădina Copoului, de către societatea de gimnastică şi de societatea Domniţa Roxanda.

Preţul intrărei va fi numai de 50 bani iar pentru copii, elevi şi militari, până la serjent, 25 bani.

Se cunoaşte de toţi frumuseţa primei serbări, dată Duminecă trecută de aceste societăţi. Pentru preţul mic al intrărei în grădină, ce oferă publicului atîtea distracţii, cortegii şi spectacole, unite cu focuri de artificii din cele mai splendide.

❑ In cursul lunei viitoare, membrii consiliului comunal vor vizita lucrările de la Timişeşti, pentru aducerea apei la Iaşi.

❑ Un ofiţer de marină, a sosit azi dimineaţă în localitate, reclamînd poliţiei că a venit în Iaşi pentru a urmări pe soţia sa, care l'a părăsit de două zile, luînd trenul spre Moldova.

❑ D. V. Duţescu, comisar cl. I-a în direcţiunea poliţiei, a fost transferat comisar şef al poliţiei din punctul Ungheni.

❑ D. Vasile Cucu, a fost revocat din postul de notar al comunei Fîntînele.

De asemeni a fost revocat N. Istrati, ajutorul de primar al acelei comune.

❑ **Judiciare.**—O speţă foarte interesantă a fost judecată ieri la secţia I-a a Curţei de casaţie: la tribunalul Tutova se ţinuse licitaţie, acum vre-o lună, pentru vînzarea mărfurilor firmei falite Kanner şi Sternlicht. Marfa fusese adjudecată, cu 50,000 lei, asupra unui Wechsler. Un alt negustor, făcînd supraofertă, mai avantajoasă, tribunalul hotărî o nouă licitaţie. Wechsler făcu apel la Galaţi, contra acelui jurnal al tribunalului şi curtea i dădu cîştig, confirmînd adjudecarea.

Afacerea a venit ieri la casaţie prin recursul sindicului trib. Tutova şi curtea admiţînd recursul, a trimis afacerea la curtea de Iaşi spre a fi judecată din nou.

— Dosariul privitor la Teodor Negruţi fostul diriginte al oficiului poştal Burdujeni, a fost remis astăzi Curţei.

Negruţi face apel contra hotărîrei tribunalului Botoşni, care l'a condemnat la doi ani închisoare corecţională şi 18 000 lei despăgubiri către stat.

Procurorul face apel a minima contra pedepsei de mai sus şi apel contra faptului, că Negruţi a fost achitat de delictul de sustragere.

Afacerea a fost repartizată la secţia II-a, cu termen la 23 lunie.

— Procesul pentru încălicarea legei trustrului, despre care s'a vorbit în ziar, se va judeca la 15 Septembrie.

— Camera de punere sub acuzare a trimis astăzi în judecata curţei cu juri din Vaslui pe numitul I. Bondolică invinuit că, prin tăierea gîtului a ucis pe amanta sa Maria Nanău.

— D. A h. Lupaşcu a fost numit copist în grefa secţiei II a Curţei, în locul d-lui Adam, transferat în grefa camerei de punere sub acuzare.

— Vitorio Albertelli, fiind casier-contabil la fabrica de cherestea a d-lor Maxim şi Fritz din Neamţ, a delapidat suma de 13 000 lei, luînd drumul spre străinătate. Prins la frontiera Burdujeni, Albertelli fu readus, judecat de tribunal şi condemnat la doi ani închisoare.

Afacerea urma să se judece astăzi la secţia II a Curţei, dar s-a amînat.

❑ **Excursiunea tipografilor ieşeni.**—28, 29 şi 30 Iunie sunt zilele cînd corpul tipografic ieşean, va fi în excursiune la Bucureşti, pentru a vizita diferite instituţiuni şi aşezemînte industriale cum sunt: muzeele zeologic şi Naţional, Ateneul, Arsenalul, Manufactura tutunurilor, Imprimeria statului, tipografiile „Minerva", „Adevărul", „Universul", Socecu etc.

Lucrătorii tipografi din Iaşi vor pleca în corpore în seara zilei de 27 Iunie şi vor sosi în Bucureşti Duminică dimineaţă la ora 9.

La gară vor fi primiţi de către membrii clubului meseriaşilor romîni, toate corporaţiunile de meseriaşi, membrii societăţei „Gutenberg", a lucrătorilor tipografi, corul muzical „Artă şi muncă" şi alte diferite organizaţiuni de meseriaşi.

Primirea ieşenilor de către colegii lor Bucureşteni va fi din cele mai grandioase în onoarea cărora se vor organiza diferite serbări, concerte şi un frumos banchet.

Ca această ocazie se va închega o solidaritate mult mai frăţească şi solidă între lucrătorii ieşeni şi cei bucureşteni şi vor da o mai mare putere organizaţiunei lor a cărui scop este de a îmbunătăţi situaţia lucrătorului sub toate raporturile.

❑ Manevrele armatei franceze sub conducerea generalului Millet, sunt redate pe pînza cinematografului Pathé Frères din grădina Chateau aux Fleurs, astă seară Sîmbătă 13 lunie.

Asistăm la un război, în timp de pace, redat după natură în toate detaliile. Defilează succesiv înaintea spectatorilor: Infanteria franceză, Batalionul de biciclişti, cavaleria, pregătirea balonului captiv, bucătăriile ambulante, reporterii gazetelor, ataşaţii militari străini în diferitele lor uniforme: Ofiţeri ruşi, Japoneji, Spanioli, Italieni, Montenegreni, Turci etc. Salvele de artilerie etc. etc.

Cu autorizaţie specială casa Pathé Frères a înregistrat cu multe dificultăţi, aceste manevre ale armatei franceze, care sunt de un interes deosebit pentru spectatorii cinematografului.

Programul de astăzi Sîmbătă 13 lunie mai cuprinde cîteva piese teatrale datorite penelor ilustre franceze şi interpretate numai de celebrităţi artistice pariziane precum şi comedii, scene după natură, în plin aer etc. etc.

Mîne Duminică matineu la 5 ore la Circul Sidoli cu preţuri pe jumatate şi mîne seară reprezentaţie obişnuită la Chateau aux fleurs.

In programul matineului se cuprinde pentru ultima oară L'assomoir celebra piesă a lui Emile Zola, interpretată numai de celebrităţi pariziane.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 13 lunie.

Pentru marină

Bucureşti.—Ministerul de rezboi a înfiinţat pe lîngă marina noastră două comitete: unul numit comitetul tecnic al artileriei şi torpilelor şi al doilea comitetul tecnic de construcţiuni navale.

Ambele aceste două comitete vor funcţiona pe lîngă comandamentul marinei, şi se vor ocupa cu chestiunile privitoare la marina noastră.

Cursuri de vacanţă

Galaţi.—Astă-zi s'a început aci cursurile de vacanţă ale ajutorilor de învăţători; s'au înscris la aceste cursuri 40 de ajutori de învăţători.

Salariile pe vacanţă

Bucureşti.—Ministerul instrucţiunei publice a decis ca la începutul lunei lulie să se achite institutorilor, învăţătorilor şi profesorilor salariile pe cele două luni de vacanţă.

Convenţia cu Austria

Bucureşti.—Contrar ştirilor oficiale, cari consideră convenţia cu România ca fapt tranşat, se telegrafiază din Viena că partidele din Reisrath nu sunt înţelese încă asupra votărei convenţiei. Din contra, se prevede mare obstrucţionizm din partea clericalilor, agrarienilor şi slavilor clericali.

Vizita arhiducelui Franz Ferdinand d'Este la Sinaia, este în legătură cu convenţia şi dacă chestia nu va putea fi tranşată, moştenitorul tronului austriac îşi va amîna sosirea în România.

Decorări

Londra.— „Gazeta" zice că Regele a numit pe Ahmed Muktar Paşa membru onorar clasa I-a al ordinului „Mihail Ghiorghe" pe Ismail Lufte Bey şi pe generalul Sami Paşa cavaleri onorari ai marei Cruce a ordinului „Victoria"

Camera franceză

Paris.—Camera discută interpelările cu privire la politica brutală ineficace a guvernului, neputinţa majorităţei şi necesitatea radicalilor de a se alia la teoriile socialiste.

Din Persia

Teheran.—Agenţia Westnic află că 400 oameni călări Baltiari se apropie de oraşul Kum. Guvernatorul acestui oraş a fugit la Teheran. Fidaşii din Kasvin merg asupra Teheranului. Populaţiunea reşedinţei se arată alarmată.

Situaţia la Aivali

Atena.—Agenţia din Atena află din Aivali cu data de 24 Iunie, că situaţiunea devine tot mai gravă pe zi ce merge. Arestările arbitrare continuă zilnic, persoanele arestate sunt maltrate. Se procede la vizite domiciliare, pentru a se descoperi arme. Perchiziţiunile se fac cu brutalitate barbară. Pe lîngă aceasta se cere chiar de la supuşi Greci să plătească nişte impozite arbitrare pe mai mulţi ani de odată.

Curtea marţială a dat pînă acum mai multe verdicte severe. Autorităţile militare pretind că constituţiunea a desfiinţat capitulaţiunile şi resping asistenţa legală consulului Grecesc.

Poarta şi chestia Cretei

Constantinopol.—Poarta, de şi păstrează o atitudine neschimbată în chestia cretană, pare totuşi că se sileşte a evita o escitaţie a maselor.

Se afirmă că autorităţile din provincie au primit ordine de a împiedeca energic discuţiile în chestia Cretei.

Din Camera austriacă

Viena.—Camera a adoptat budgetul ministerului de finanţe. Adunarea a respins în apel nominal cu 229 voturi contra 210, propunerea slovenilor de a se şterge din budgetul ministerului de finanţe o sumă de 5000 de coroane.

Intregul budget pe exerciţiul 1909 a fost adoptat apoi în a treia citire. Deputaţii socialişti, Grigorovici şi Pittoni au depus interpelări în chestiunea expulsării profesorului universitar din Bucureşti N. Iorga din Austria.

Supravegherea locuinţei fostului Sultan

Salonic.—Supraveghierea militară a vilei Allatini, unde se află fostul Sultan Abdul Hamid, a fost din nou întărită.

Luptă între cazaci şi revoluţionari

Mesed (Persia) Agenţia Wolff află că s'a dat eri aci o luptă pe stradă între cazaci şi revoluţionari, în apropierea consulatului englez.

HOLERA

Petersburg.—Eri s'au constatat aci 9 cazuri noui de holeră, din care 34 mortale.

Totalul bolnavilor se urcă acum la 9429.

Chestia liniei ferate orientale

Sofia.—Negocierile între guvernul bulgar şi reprezentantul c. f. orientale au ajuns azi la un acod definitiv.

Guvernul bulgar va plăti c. f. orientale 2 100 000 livre, drept compensare, pentru inventar şi încasările exploatărei şi va înapoia întreg materialul rulant. Pe lîngă aceasta căile ferate orientale vor primi din partea Porţei o compensţie de 21 milioane livre.

MULŢUMIRE

D-lui dr. d Silberştein medicul Corp. Confecţiilor arăt sentimentele mele de admiraţie pentru serioasele cunoştinţe medicale ce posedă, şi-i aduc profundele *mele* mulţumiri pentru modul conştiincios în care mi-a dat îngrijirile sale vindicîndu-mă pe deplin de o grea boală de care sufeream de mai mult timp.

P. Botez
Maistru Croitor

De vinzare în Tîrgu-Frumos **o casă** cu un loc de aproximativ o falce, situată pe cea mai sănătoasă poziţie a oraşului.
Preţ avantajos.
Informaţii la **dr. Samsanovici,** Roman

MULŢUMIRE

D-na Andriescu mulţumeşte d-lor A. C. Bottez & Comp. pentru reprezentaţia ce i-a dat-o şi de la care a realizat un beneficiu netto de peste 200 lei; asemenea mulţumeşte şi onor public care i-a dat preţiosul concurs.

HIRSCH IAŞI. Lăpuşneanu 38.
CEL MAI MARE ASORTIMENT DE
MOBILE
DORMITOARE. SALOANE
SUFRAGERII şi BIROURI
cu preţurile cele mai ieftine
Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.
GALERII
pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete
tot ce este mai **nou,** *frumos şi eftin.*
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.
Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

Mare ocazie pentru toate cumpărătoarele Magazinului
LA „VULTUR"
Avînd un mare şi bogat asortiment de Bluze de vară, Linon, Torschon şi Chiupură, le-am pus în vînzare cu preţul de 5 şi 6 lei bucata pe tot cursul lunei lunie.
Ornamente noui pentru Coifure şi Cache-Corsete de linon pentru Dame.

D-r Max Schwamm
Viena IX Elisabethpromenade 35
TELEPHON 12304
Consult. în limba romînă şi franceză.

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)
Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux
Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Cureţenia cea mai perfectă.
Müller

Dr. H. Solomovici
Specializat în clinicele din Berlin — şi Paris —
Pentru boale de:
Nas, gât şi urechi
Consultaţiunile de la 9—11 şi 3—6
Str. Golia 67 (casele camerei de comerţ)
Instalaţiune pentru massaj vibrator electric

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 123

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Soulli, vila Grierul.

Teodor Stoienescu
Fost procuror de Curte
AVOCAT
Iaşi 17, str. Vechie
(poarta bisericei Bărboi).

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
— Str. Zmeu No. 1, Iaşi —

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) — De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

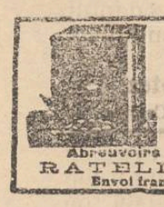

PONDOIR DIROSE
Prix 6f 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS EN FONTE INOXYDABLE
Prix : 0f 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

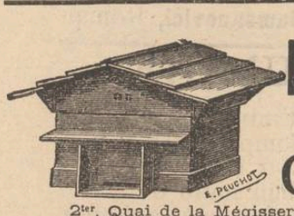

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

GRILLAGES GARIEL 2ter quai de la Mégisserie PARIS
Clôtures de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couches, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 9 50
Porte-Bouteilles, pour 2 ou Places..... 7 »

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'intâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da a bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa unul la dejun şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câte 4 pe ḑi.

A se cere LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

„ANCORA"
(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditat precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL
Magasin de incredere—Str. de Sus
Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor
Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari
că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de
Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete
şi toate accesoriile pentru
Instalaţiuni de conducte de Apă
Tablă, Fier şi Otel divers
Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.
Maşini agricole şi Pluguri
accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.
CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.
Toate cu preţuril cele mai convenabile

Gradina Chateau aux Fleurs
In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, MATINEU la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES

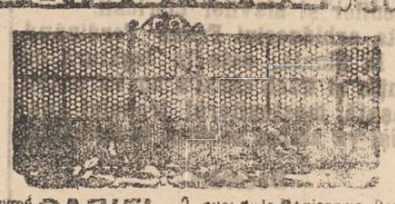

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE VOLIERES
RONCES ARTIFICIELLES les 100 mètres

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— *Strada Gelia 77* —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— *Str. Bărbei No. 19* —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa I a Loteriei VI
s'au pus în vânzare
Tragerea
la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pinir'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal
Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios
PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 751 — Marți 16 Iunie 1909

Intrunirea de la Brăila

De cîteva zile presa carpistă și în special ziarul d-lui N. Filipescu țipă mereu: s'a distrus tachismul de la Brăila. Noi am prevăzut de mai înainte ce amară decepțiune vor încerca adversarii noștri, cari au trîmbițat vestea cînd, cu ocazia intrunirei de ieri vor vedea, nu numai că vestea este absolut falsă; dar tocmai contrarul. In adevăr, intrunirea de ieri a arătat, că partidul conservator-democrat brăilean este o forță vie, o forță care agită, sporește și pune în mișcare.

Sosirea șefului și a fruntașilor noștri la Brăila pe ziua de ieri, a însemnat un moment aproape unic în viața partidului nostru de acolo.

Intrunirea grandioasă, pe care a văzut-o eri Brăila, armonia desăvîrșită care leagă pe toți amicii noștri brăileni, ar putea fi negreșit un exemplu pentru celelalte partide.

Și poate, că chiar zvonurile tendențioase ale adversarilor și-au avut însemnătatea lor. Cînd s'a văzut falsitatea și răutatea lor, prietenii noștri au simțit și mai mult datoria de a face zid în jurul șefului nostru, pentru a face dovada strălucită, că partidul conservator-democrat, conform tradiției chiar de la constituirea sa, este un organizm viu, trăitor prin forța sa, prin coheziunea indistructibilă a elementelor componente.

Și nu numai, că grandioasa intrunire de la Brăila a dovedit toate acestea, dar ea a prilejit partidului nostru *noi adeziuni*, a prilejit și mai mult întărirea lui.

Este ceva simptomatic în cursul acesta al evenimentelor, cari se precipită de cît-va timp în lumea noastră politică. Cu toată răutatea unora și altora, cari se aruncă asupra partidului conservator-democrat cu o furie sălbatecă; cu toate intrigile, pe cari și unii și alții le țese, spre a se alege cu oare-cari profituri; cu toate insinuările foșelătoare și ademenitoare ce le fac toți adversarii noștri, în speranța reducerii la minimum posibil — dacă nu chiar la distrugerea partidului nostru — el crește mereu, se întinde fără preget, iar acțiunea lui devine tot mai intensă.

De ce? Răspunsul noi l-am dat și altă dată. Pentru că partidul nostru izvorește nu din capriciul cîtorva, și nici din iluziile pe cari le poate da unora formațiunea unui partid politic. Pentru că, partidul nostru s'a format și trăește, pentru a îndeplini o funcțiune socială și politică; pentru că el își puizează forțele în însăși forțele poporului. Ori cari ar fi puterile omenești ce i s'ar opune, ori cîte ar fi maliţiozitățile adversarilor, cursul partidului nostru este în cursul evoluțiunii politice a țării, și prin urmare nu va putea fi abătut.

Străduinți zădarnice sunt sforțările partidelor „istorice“, cari dintr'un sentiment explicabil, dar josnic încearcă să ne distrugă. Și dovada este importantul eveniment petrecut eri la Brăila, care a arătat tuturor celor ce pot vedea și pricepe, că pe cît adversarii noștri se vor îndîrji mai mult în ideia de a ne distruge și vor uza de mijloace necinstite în scopul acesta; pe atît partidul conservator-democrat se va rîdica mai puternic, mai mare spre a-și îndeplini cu mai multă rîvnă misiunea sa politică și socială.

Și să se știe, că în politica unei țări nu intrigile și maliţiozitățile înving, ci lupta deschisă, cinstită, condusă de înalte principii politice și morale. Aceasta este lupta și acțiunea noastră, și ea va eși triumfătoare.

Cazul de eri de la Brăila să le fie adversarilor noștri neuitat exemplu ne neputința luptelor meschine. Să se înalțe și ei la concepțiuni mai curate, mai ideale, și să priveasca politica altfel de cît ca un mijloc de satisfacere a ambițiilor și intereselor de gașcă. Atunci numai lupta lor se va putea asemui cu a noastră; atunci numai se vor putea măsura în forțe cu noi.

Comemorarea lui Eminescu: PECETEA MORȚII

Moartea pune pecetea pe viața fiecăruia. In timpul cît omul trăește, el își poate schimba apucăturile și chiar firea; dar moartea îi țintuește făptuirea și icoana în privazul trecutului

La moarte se aleg toate: și averea și sărăcia lăsată de cineva; și cinste și necinste; și merit și nemerit.

Acea clipită nesimțită ce desparte pe: *a fi* de *a nu fi* este îndestulătoare pentru a îndrepta întreaga perspectivă sub care se desfășoară viața unui om, și pentru a pune rostul unei judecăți mai drepte, în locul falșelor închipuiri de mai înainte. Ceeace este adevărat pentru viața morală este cu atît mai netăgăduit pentru cea a minței; căci moartea stînge odată cu ființa, toate gîndurile ce erau alipite de persoană, și care își trăgeau viața numai din șubreda ei existență. Numai acele gîndiri rămîn și străbat veacurile, cari au fost rupte din pomul veșniciei, ca niște roade ale minței omenești.

Cît de mulți sunt scriitorii aceia pe cărțile cărora se închid tartajele, odată cu căderea capacului pe sicriul lor, pentru a nu se mai deschide nici odată, nici unele nici celelalte, și ce rari sunt acei încondeietori ai cugetării, despre care se poate spune:

Iar gînduri luminoase de le-au eșit din frunte
Intre mormînt și viață vor face lesne punte;
Căci ceea ce nu moare nu poate să se stingă
Ori cît ar fi și viața și firea de nătîngă».

Din acești fericiți zămislitori de gînduri a fost Mihail Eminescu, puțin prețuit cît timp a trăit; lăsat să înnebunească și să moară în părăsire, fără a ne da seamă de ceeace pierdeam; dar mărit atît de covîrșitor prin apunerea lui, cînd legănîndu-se pe creasta orizonului învăpăiat, se coborî în marea amurgului, aprinzînd pe cerul gîndirii romînești sclipitoarele stele ale plăsmuirilor lui.

A. D. Xenopol

Manifestația de la Brăila

A fost data aceasta frumos la Brăila, chiar extra-ordinar de frumos.

In cetatea d-lui N. Filipescu și cu toate măsurile, pe cari le poate lua un om, care n'are nici un scrupul, și cu mijloacle bănești ce i le pune la dispoziție rancuna ciocoiască și speranțele naivilor, că cu manopere contra noastră, vor putea în curînd avea guvernul, prin care să ajungă la împărțirea de mari spolii, manifestarea noastră a întrecut toate așteptările noastre și a fost o mare surprindere pentru adversari.

Sala Paradis, grădina care ține de această sală, strada în care dă sala erau toate ticsite de aproape 4000 de oameni, toți într'o însuflețire extraordinară, care timp de 3 ore, au ascultat și manifestat cu vii aclamațiuni pe cei 14 oratori, cari au vorbit la această întrunire.

La banchet au asistat 360 persoane, ceia ce înseamnă, că în afară de banchetul de la București, banchetul de la Brăila a întrecut toate banchetele ce s'au dat în cinstea partidului conservator-democrat.

Succesul manifestației de la Brăila, venit imediat după enormul succes de la Teleorman, dovedește, că curentul pentru partidul conservator-democrat este atît de extra-ordinar, în cît organizațiile cele din urmă create de acest partid sînt cele mai viguroase, atît de mare este îngrămădirea la suprafață a straturilor noi, cari se ridică.

O mică comparație. La banchetul, pe care gruparea d lui Filipescu, l-a avut săptămînile trecute la restaurantul de la Monument, un tînăr conmesean, despre care de atunci încoace s'a aflat că locuia în Iași de un an, și că era chiar înscris în tabloul avocaților din acest oraș, conjurase pe d. Filipescu să treacă și în Moldova unde d. Badareu prăpădește gruparea junimistă.

D. Filipescu n'a îndrăznit să ție întrunire publică cu grupul său la Brăila. La Banchetul de la monument n'au azistat decît 119 persoane. Concluzia naturală este, că d. Filipescu, nu numai că nu poate împedeca perderile grupului său din Moldova, dar cu siguranță cu tot eroizmul său de carnaval, nu va găsi mijloace să împiedece propria sa perdere în Brăila.

Astă-zi trebue să constate, că iluziile ce și pusese în oare cari frămîntări interne dintre militanții noștri din Brăila, au trebuit în mai puțin de 24 ore, să se transforme într'o mare decepțiune, căci atît la banchet cît și la întrunire au asistat toți prietenii noștri, despre care d. Filipescu prin ziarul său afirmase, că s'au răzvrătit. Unul din ei, fostul deputat Rîșcanu s'a sculat chiar din pat după o grea boală, pentru ca prin prezența sa la banchet, să rîsipească iluziile d-lui Filipescu.

Cuibul samavolniciilor

Este fără îndoială Galații, unde fără întrerupere și cu cea mai neînsemnată ocazie, autoritățile superioare, ca și cele inferioare, înfrîng legea, în disprețul celui mai elementar bun simț, fără rușine de opinia publică. Se părea, că era inaugurată de satrapul Atanasiu luase sfîrșit odată cu surghiunul său peste Dunăre. Dar n'a fost așa. Succesorul său, d A. Gussi, a continuat și continuă cu acelaș zel, cu aceiaș rea credință opera predecesorului său.

Zilele acestea, prefectul de Covurlui a comis o nouă infamie. A izgonit ca pe un vagabond oare care la urma lui, pe d. I. C. Frimu, unul din conducătorii mișcării sindicaliste de la noi. Ori cît nu avem nimic comun cu mișcarea sindicalistă și cu conducătorii ei; ori cît nu ne interesează această mișcare; totuși nu putem trece fără protestare această purtare abuzivă a prefectului Gussi, prin care dreptul elementar al unui cetățean romîn, consistînd în libera circulație în tot cuprinsul țării, este călcat în picioare.

Știm, că prefectul a invocat sau va invoca spre a justifica măsura arbitrară, intențiunea de a prevenii oare-cari neorîndueli. Dar pentru tulburătorii ordinei publice nu sunt oare legi, cari să dea pedepse legale și după indicațiunile și procedurile legale? Cum dar își arogă un prefect dreptul de a pedepsi — indiferent sub ce formă—pe un cetățean, în potriva căruia numai justiția are dreptul de a se pronunța; și cum poate un prefect să pedepsească, aceia ce nici justiția n'ar putea pedepsi—intențiunea—presupunînd că d. Frimu, s'ar fi dus la Galați, în adevăr cu intențiunea de a provoca neorîndueli

Absurdă mentalitate! Neruşinat sistem! Cu asemenea pretexte și cu asemenea arogări de drepturi puterea unui prefect devine discreționară și abuzivă, și poate stavili adesea chiar opere serioase, utile

Și rezultatul? Rezultatul este evident și dezastros. In loc de a contribui la liniștirea spiritelor, măsura satrapească a prefectului Gussi a agitat și mai mult spiritele lucrătorilor gălățeni, cari se găsesc acum parte în grevă, parte în look-out

Iată cum anarhia de sus provoacă anarhia de jos.

Em.

Iar Functionarii Comerciali

Hotărît lucru, sîntem o țară înapoiată. Și ca în ori-ce țară înapoiată forța opiniei publice este redusă la zero. De cîți va ani funcționarii comerciali se luptă cu îndîrjire pentru a dobîndi o reformă pe cît de dreaptă, pe atît de necesară unei categorii sociale atît de importante cum sînt ei.

Căci ce cer funcționarii comerciali? Ei cer, ca prăvăliile să se închidă seara la orele 8, iar Duminica să fie închise toată ziua. Și în scopul acesta de ani de zile ei se agită, țin întruniri, prezintă comisiuni la ministrul de resort. Tot de atîta timp opinia publică recunoaște desăvîrșita dreptate a funcționarilor comerciali, și totuși nimic, nimic nu s'a făcut încă.

Ce ironie pentru guvernul liberal, care se lăudă ori cînd poate, că este guvernul reformelor; că în legislația sa reformatoare a îmbrățișat toate necesitățile urgente ale claselor sociale. Eri funcționarii comerciali au ținut o întrunire la București arătîndu-și pentru a 100 oară doleanțele lor. Ar fi de dorit ca glasul lor să fie ascultat, și cît mai repede pentru a nu lăsa timp, ca aceste doleanțe drepte și exprimate într'o formă normală și liniștită, să ia un curs anormal, de natură a tulbura spiritele și ordinea.

Este în interesul nostru al tuturora; este în interesul acestei clase prea mult încercate, ca dreptate să se facă și să li se dea acea zi de libertate și de repaus, pe care sănătatea publică și propășirea trupească a neamului o reclamă.

Id.

CATE-VA NOTE

D. Iorga a devenit martir. Și desigur apostolatul său se încunjoară de acum de aureola falnică a martiragiului.

Fără să vrea guvernul austriac a făcut d-lui Iorga un imens serviciu, expulzindu l de pe teritoriul său, căci pare-se faptul acesta i-a atras d-lui Iorga mila tuturora și a dat prilej partizanilor săi majori și minori să protesteze și să ție cuvîntări patriotice

*

Mare decepție a suferit eri Cc. Nicu de la Făurei. Cînd să dea alarma distrugerei tachismului la Brăila, taman se întîmplă contrarul.

Văzînd cum stau lucrurile, se zice, că Cc. Nicu s'a decis să mai treacă încă odată pe la Făurei. D-sa speră, că de astă dată va *fi mai...* tare.

*

— De ce spune Cc. Nicu, că și-a „formulat în termeni *cam* aspri plîngerea“ în contra funcționarului din Gara de Nord?

— Pentru că aspru *în adevăr* Cc. Nicu uu poate fi decît la Făurei.

OAMENI ȘI LUCRURI

EA...

Cu prilejul comemorării marelui poet Eminescu apare preste tot, apare și în amintirile tuturora figura ei, chipul frumos ca o madonă rafaelică, răsare din strofele pururea calde ale poetului icoana vie a muzei care a inspirat multe din ele, multe din cele mai frumoase.

Veronica Micle ocupă din ce în ce mai mult locul cuvenit în istoria activității lui Eminescu, alături din care a trăit, bucurîndu-se arareori, suferind prea de multe ori, visînd și scriind ea însăși, pentru ca prin puterea creațiunii, pe scara frumosului să poată atinge:

Vîrfu 'nalt al piramidei,

acolo unde știa că o să ajungă gloria netăgăduită de nimeni cu vremea, a celui mai mare poet.

A fost negreșit învinuită de multe ori. Unii au vrut să-i atribuie ei, și nu altcuiva, nici altor cauze, toate nenorocirile poetului după vechiul dicton că femeea trebuie căutată în toate nenorocirile omenești. Mulți au vrut s'o recunoască numai în figura demonului, nu însă și într'a îngerului Eminescian. Nimic real nu îndreptățește însă pînă astăzi aceste învinuiri și cu cît trece timpul, cu atît se înaltă, din opera, ca și din istoria vieței lui Eminescu, mai senină, figura poetei care a fost muză, icoana muzei care a fost poetă în același timp.

Cu deosebire idealizat apare chipul Veronicăi în poemul atît de frumos și de suggestiv în care poeta Riria sub o formă simbolică ne zugrăvește ultimii ani și ultimele frămîntări ale marelui poet: Limiah și Nicovera, sunt negreșit, Mihail și Veronica.

Credincioasa tovarășă, duioasa muză însoțește pe poet, ia parte la luptele lui sufletești, la chinurile îndoielei care-i înneacă simțirea; ea caută pentru dînsul cuvîntul mîngăietor și ast-feliu ființa ei se identifică preste tot cu a lui:

Să stăm la sfat ca doi prieteni ce de pe căi s'au adunat
Să biruiască—o soartă amară ș'un gînd hain, ne 'nduplecat
Să 'ncingem iar mărgăritare l'al țării sîn plin de așteptări
Eu cer azi soarteĭ ca să aibă și pentru mine îndurări.

Poeta presimția că răutatea oamenilor n'o va lăsa în liniște:

Varsat-am multe lacrimi să spăl nu 'ș ce păcate
Ce eu nu am făcut
Ca să te văd acum în raza 'ntunecată...

Ea l'a însoțit și l'a iubit pînă cînd se stinse „ultima rază“ și istoricii fideli au datoria să statornicească și să spună acest adevăr, ca să nu-l spună poeții înaintea lor.

Iar în aceste zile de glorificare a poetului s'ar fi cuvenit să depună vre-o mînă pioasă cununi de flori pe mormîntul pustiu de la Varatic, unde doarme subt o simplă și sărăcăcioasă cruce aceea care a inspirat atîtea frumuseți poetului drag, acea care a iubit atît de mult și a scris însăși atîtea strofe neperitoare.

Rodion

GENIU SI NEBUNIE

Cu prilejul comemorărei lui Eminescu

Răsar, unul după unul, volumele, albumurile, imnurile ocazionale. Inițiativa unei comemorări a celui mai de frunte poet și gînditor al țării romînești a găsit și va găsi totdeauna, terenul prielnic și va fi îmbrățoșată, pentru că din ce în ce mai mult se recunoaște mai deplin, însămnătatea pentru literatură a aceluia care i-a creat cele mai neperitoare imagini, care i-a dăruit cea mai desăvîrșită limbă.

O închinare a poetului francez Lucien Bazin, tradusă de poetul St. O. Iosif, începe cu strofele aceste:

Cunosc povestea tristă și scurt'a vieței tale
Și scârba ta, născută din vanele plăceri
Și lumea ta de visuri, dorințe și dureri.
Năluca urmărită de tine 'n veci pe cale.

Și am cetit o parte din opera-ți măiastră;
Subt biciul suferinței umane te zăresc
Trist implorând în graiul tău dulce romînesc
Pe Amor, pe tiranul divin din lumea noastră

Dar, mai presus, cetit-am poemul tău romantic
Bogat în idealuri și falnice avânturi
Ce-o să-ți rodească neamul, vrăjit de-acele cânturi
In care se trezește al Romei geniu antic.

Poveste tristă și scurtă într'adevăr; iar scurtimea mărește încă nota tragică a acestei vieți, care trebuia să însemne reînoirea literară a unei țări și revoluționarea cugetării sale.

Activitatea literară propriu zisă a lui Mihail Eminescu va cuprinde două decenii. Dar mult interesantă este dezvoltarea aptitudinilor literare ale poetului din primii ani ai adolescenței, studiarea celor dintâiu manifestări și, încercări, în special a acelora pe care le-a descris maestrul Caragiale în clasica bucată „In Nirvana“ scrisă cu prilejul morții marelui poet:

Eminescu era—prin 1868, probabil—sufleor la un mic teatru ambulant. Un actor îi povesti că în trupa lor se află un băiat pe care-l găsise într'un otel din Giurgiu slujind în curte și la grajd, care cetia în gura mare pe Schiller culcat în fîn și care făcea cuplete, poezii. Caragiale ținea să-l vadă.

„Tînărul sosi. Era o frumusețe! O figură clasică încadrată de niște plete mari negre; o frunte înaltă și senină; niște ochi mari; un zîmbet blînd, adînc, melancolic.

Avea aerul unui sfînt coborît din vr'o icoană veche, un copil predestinat durerii, pe chipul căruia se vedea scrisul unor chinuri viitoare“.

*

Dar, aceasta e: predestinarea! Răsplata unui asemenea suflet nu putea fi de cât suferința; iar sfîrșitul—nebunia.

A fi! Nebunie și tristă și goală;
Urechea te minte și ochiul te'nșală

Iar tot ce a făcut, ce a visat, ce a vrut se rezume în versul poetului francez: „Nălucă urmărită în veci...“ Urmărită și nerealizată, până cînd toată viața toată firea lui luă forma inconștienței, a irresponsabilității, iar cugetătorul dispăru în Nirvana, trecînd prin lungul și chinuitorul purgatoriu dantesc,—Nebunia.

Ea s'a manifestat nu după lungi pregătiri, ci spre surpriza tuturor. El începu de-o dată să înșire vorbe fără înțeles, grupîndu-le în pentamentre și hexametre, ca și cum ar fi vrut să repete tuturora versurile pe care le scrisese dinainte cu ani de zile:

Unde-s șirurile clare din viața-mi, să le spun?
Vai! Organele-s sfărîmate și maestrul e nebun!

„La 28 Ianie (10 Iulie) 1883, ora 5 dimineața, d. T. Maiorescu primește un bilet de la d-na Catinca Slavici născută Szöke, la care locuia Eminescu, în următorul coprins: „Dl. Eminescu a înebunit. Vă rog faceți ceva să mă scap de el, că e foarte rău“.

In ziua de 14 Iulie, după cum vedem din documentele adunate de d-na Cornelia Emilian și publicate în „Diverse“ editate de Șaraga—avu loc un consult medical la Iași, Spitalul Sf. Spiridon, între medicii: dr. Otremba, dr. Bottez, dr

lipescu, dr. Negel și dr. Riegler, hotărînd ca Eminescu să fie internat într'o casă din Tatarași și supus unei cure speciale.

Dar lucrurile merge repede și poetul fu trimis la Döbling, unde părea că bolnavul își revine cu încetul.

Din casa de sănătate, a scris între altele această curioasă scrisoare, importantă pentru urmărirea boalei distrugătoare:

Iubite Chibici,

„Nu sunt de loc în stare să-mi dau seama de boala cumplită prin care am trecut, nici de modul cum am fost internat aici în ospiciul de alienați. Știu numai atît că boala intelectuală mi-a trecut, deși fizic stau destul de prost. Sunt slab, rău hrănit și „plin de îngrijire asupra unui viitor care de acum înainte e fără îndoială și mai nesigur pentru mine de cît ori cînd".

„Mi-aduc în adevăr aminte că am venit cu tine în tren, dar în colo nu mai știu nimic de cît c'am stat închis și am suferit nu numai de halucinații, ci și mai mult încă de foame".

„Nu-ți poți închipui starea în care un om se află într'un institut de alienați, după ce și-a venit în fire". Neavînd nimic de lucru, închis alături cu un alt individ, hrănit rău precum se obișnuește la spitale și lăsat în prada celor mai omorîtoare grije în privirea viitorului, mi-e frică chiar, căci (chiar a fost șters) și aceasta ar fi interpretat ca un semn de nebunie.

Astfel, „fără speranță și plin de amare îndoeli, îți scriu", iubite Chibici, „și te rog să-mi lămurești poziția în care mă aflu". Eu aș vrea să scap cît se poate de curînd și să mă întorc în țară, să mă satur de mămăliga strămoșească, căci aici, de cînd mă aflu, n'am avut nici odată fericirea de a mînca pînă la sațiu. „Foamea și demoralizarea, iată cele două stări continue în care petrece".

Nenorocitul tău amic

M. Eminescu

*

Avu apoi o epocă de însănătoșire—relativă. In acest interval a ocupat postul de subbibliotecar la universitatea din Iași.

Deși „dezordinea" era în mod firesc strîns legată de geniul poetului—și de boala lui—posteritatea poate păstra convingerea că au fost nedrepte învinuirile aduse poetului. Iubitorii de documente pot găsi în „Convorbirile literare" din 1905, pagina 1150 un interesant document conținînd „descărcarea" bănească a lui Eminescu în sarcina de sub-bibliotecar. Se știe că în acest interval a făcut și încercarea de a alcătui o gramatică sanscrită și caietele respective se pot vedea și astăzi la biblioteca universității din Iași.

In 1886 accesele de nebunie au revenit și interesant, în brutalitatea lui științifică este actul dresat de doi doctori ieșani, însărcinați a cerceta starea lui Eminescu.

Iată acel certificat:

„Subsemnații doctori în medicină de la Facultatea din Paris, etc, în urma requisițiunei d-lui Prim-Procuror din 5 Noembrie 1886 de a constata starea mintală a lui Mihail Eminescu, mergînd la arestul comisiei despărțirei I unde se află pacientul, din interogatorul și convorsația avută cu Eminescu, „am putut constata că el sufere de o alienație mintală cu accese acute, produse probabil de gome sifilitice la creier și exacerbate prin alcoolism"; starea lui este periculoasă, atît pentru societate cît și pentru el însuși și este neapărată nevoie de a fi internat în o casă specială spre cercetare și observare pe un timp limitat, după socotința medicului curant.

Dr. Iuliano, Dr. Bogdan

Iassy, 1886, Noembrie 6

E fu internat în ospiciul de la *Mănăstirea Neamțu* în ziua de 9 Noembr. 1886

„In registrul din acel timp nu sunt trecute alte indicațiuni decît cele următoare, transcrise de d. dr. Zosin în studiul său: Nebunia lui Eminescu":

„31 ani (?) ortodox; romîn; profesiunea liberă; din urbea Iași; boala: *Manie furibundă,* care diagnoză este ștearsă și pus alături: *Delirium tremens*; eșit vindecat în ziua de 10 Aprilie 1887".

*

Vindecat, e numai o formă. In 1889 fu internat în Capitală, în ospiciul doctorului Șuțu și numai cine a cetit impresia scrisă de poetul A. Vlăhuță, în urma vizitei ce i-a făcut acolo, știe în ce fază teribilă intrase boala din care nu l'a mai salvat decît moartea.

Firește; moartea a fost și ea o mîntuire, după atîtea chinuri îndurate de poet și de cei care-l incunjurau cu iubirea și admirația lor.

Iată cum l'a văzut Vlăhuță în ospiciu:

„Eu mă uitam la el, mi se rupea inima de milă, și nu știam ce să-i spun. După cîteva minunte de tăcere își impreună mîinile, și rid cîndu-și aiurit ochii în sus, oftă din adînc și repetă rar, c'un glas nespus de sfîșietor: „Of, Doamne, Doamne!..." Era în acest suspin al lui și în aceste cuvinte sinteza întregei lui vieți, și poate, c'o ultimă fulgerare de conștiință a străbătut în clipa aceea lanțul tuturor suferințelor lui, din copilărie și pînă în ceasul în care se afla. M'a podidit plînsul și am plecat".

Și atunci erau numai două zeci de ani de cînd îl văzuse Caragiale frumos și senin ca un sfînt coborît dintr'o icoană, plin de entuziasm.

E drept că de pe atunci încă era în el o „ciudată amestecătură, fericită pentru artist, nenorocită pentru om".

Și cu un astfel de temperament, Eminescu era sortit să întrupeze în el și Geniu și Nebunie. S.

Intrunirea Meseriașilor

DIN VASLUI

— In chestia scumpirei traiului —

Clubul meseriașilor romîni din Iași, a organizat o întrunire publică la Vaslui, în chestiunea scumpirei traiului, întrunire care a avut loc eri în saloanele prefecturei de județ.

Delegații clubului din Iași au fost întîmpinați la gară de un însemnat număr de meseriași care i-au condus la sediul corporației locale unde președintele ei d. Gh. Șerpescu după ce face urări de bună venire oaspeților eșeni, expune pe scurt situația meseriașilor vasluieni și mersul corporației.

Intreaga asistență rămîne încîntată de destoinicia cu care e condusă acea instituție.

Grupuri, grupuri, meseriașii pleacă pentru a vizita orașul în care se văd semne de o serioasă desvoltare pretutindeni.

La amiază s'a oferit oaspeților în localul corporației un prînz îmbelșugat la care s-a tuastat pentru luptătorii cauzei meseriașilor pentru triumful cauzei lor și pentru președintele camerei de meserii, d. G. D. Șerban, trimițîndu-i-se și o telegramă.

La ora 2, se deschide întrunirea în splendida sală de ședințe a prefecturei județului în prezența unui public numeros și de toate categoriile sociale.

Adunarea proclamă de președinte pe d. Gh. Șerpescu, consilier județean și președintele corporației, care după ce arată scopul întrunirei și cauza care a determinat mișcarea meseriașilor acordă cuvîntul d-lui

Al. Dimitriu **meseriaș din Vaslui care face un mic istoric asupra mișcărei pornită de meseriași arătînd că nu scopurile politice i-a pus în luptă, ci mizeria vieței care mereu se întinde printre meseriași.**

Vorbind de carteluri, face critica cartelurilor de cereale arătînd loviturile ce ele aduc atît populațiunei rurale cît și celei de la orașe.

Arată sacrificiile făcute de meseriașii de la Iași, le aduce mulțumiri și'i roagă să nu înceteze lupta pînă ce nu vor ajunge la isbîndă (aplauze).

D. ***Al. Stoian*** **face o descripțiune a suferințelor meseriașilor arătînd greutățile cu care au de luptat în exercitarea meseriei lor, zicînd că pe lîngă acestea scumpirea traiului le face viața imposibilă.**

Conducătorii statului trebue să se gîndească fără întîrziere la măsurile ce sunt de luat pentru a nu lasa pe meseriași să-i împingă nevoile la acte de disperare (aplause).

D. ***Miulescu*** **profesor la gimnaziul local, salută mișcarea meseriașilor ca o mișcare serioasă și îndreptățită.**

Expune amănunțit importanța unei nutrițiuni substanțiale pentru viitorul unei națiuni. Arată că populațiunea noastră în marea ei majoritate nu se poate hrăni cum trebue, ceea ce e un pericol pentru țară.

Pune în legătură chestiunea scumpirei traiului cu chestiunea alcoolismului cerînd ca ast-fel cum s'au luat măsuri contra alcoolului să se ea și pentru eftenirea vieței. (Aplauze).

D. ***N. V. Ștefăniu,*** **Președintele clubului meseriașilor din Iași, e primit la tribună cu aplauze. D-sa aduce mulțumiri d-lui prefect de județ pentru că a bine voit a pune sala prefecturei la dispoziațiunea meseriașilor pentru întrunirea lor.**

Face o energică expunere a situațiunei deplorabile în care se găsește astăzi, din cauza scumpirei traiului populațiunea săracă de la orașe.

Dovedește că situațiunea de astăzi ducînd fatal la degenerarea și secătuirea forțelor producătoare ale țărei va împinge la disperare pe cei de la orașe cum au împins în 1907 pe săteni (aplauze).

Atinge chestiunea pelagrei punînd'o în legătură cu chestiunea scumpirei traiului.

Evocă timpurile de eroizm ale poporului romînesc punîndu-le fața în față cu starea lucrurilor de astăzi cînd poporul nostru e alcătuit din lacomi prea energici și flămînzi, fără energie. (Aplauze)

Ataca în chip vehement cartelurile, conchizînd din acte că ele sunt procedee criminale de exploatarea nevoilor celor lipsiți.

Spune că datoria Statului și a autorităților e să intervie fără întîrziere în favoarea celor săraci dar mulți.

Analizează cauzele care provoca scumpirea pentru fiecare articol de prima necesitate în parte arătînd că urcarea prețurilor nu e datorită unor împrejurări normale ci e determinată de coalizari imorale care trebuesc disteruse.

Zice că glasul meseriașilor răsuna în acelaș moment pentru aceiași cauză în 4 părți a țărei: la București la Focșani, la Caracal și Vaslui.

Are cuvinte de revoltă în potriva acelora care pretind că mișcarea meseriașilor ar avea scopuri politice și că ei sunt incopabili de a discuta o chestiune cu scumpirea traiului, spunînd că sub aceste acuzațiuni se ascud suflete fără de lege care sunt aparatorii speculanților nemiloși. (Aplause).

Terminînd face un apel la meseriași și la toți cei loviți de scumpirea traiului să fie uniți pentru ca împreună să lupte pentru dobîndirea unei vieți mai omenești. D. N. V. Ștefăniu e viu felicitat.

D. Gh. Șerpescu, **presedintele adunare aduce mulțumiri Clubului meseriașilor din Iasi pentru sacrificiile ce le face luptînd într'o cauză de atîta însemnătate pentru meseriași.**

Arată efectele dăunătoare pentru interesele mari ale țărei cartelurile ce ocupă viața mișcînd prin aceasta puterea de producție a claselor producătoare.

Se ocupă de fie care din articolele de prima necesitate găsind că scumpirea nu e datorită numai cartelurilor ci și monopolizărei producțiunii. Dă cazul unei fabrici de făină din Vasluiu care face ca pînea din acel oraș să fie scumpă și de rea calitate. (Aplauze).

Făcînd încheerea spune că meseriașii nu vor ceda pînă nu vor vedea realizîndu-se cerințele lor legitime.

După care se dă citire următoarei moțiuni.

MOȚIUNE

Meseriașii din Vaslui și cetățenii acestui oraș dimpreună cu delegații Clubului Meseriașilor Romîni din Iași, adunați în întrunire publică în sala de ședințe a prefecturei județului Vaslui.

Văzînd scumpirea traiului care luînd proporții din ce în ce mai mari, amenință existența populației nevoiașe.

Solicită guvernului și tuturor autorităților a interveni pentru combaterea și sfărîmarea carteliștilor care exploatează în chip neomenos classele sociale care muncesc mult și cîștigă puțin. Și a lua toate demersurile trebuitoare pentru ca articolele de prima necesitate să se eftenească.

Aprobă acțiunea meseriașilor și-îi împuternicește a lupta din răsputeri pentru atingerea scopurilor pentru care au întreprins lupta.

La ora 7 seara delegația meseriașilor din Iași pleacă la gară condusă de un numeros grup de meseriași și cetățeni.

Meseriașii Ieșeni au făcut o foarte bună impresie asupra tuturor cercurilor din Vasluiu.

Innainte de plecare s'a oferit în restaurantul gărei o mică gustare de către d. Butunoi membru al Camerei de Comerț locale.

Litere-Științe-Arte

O medalie — Din partea unui comitet de organizare din Galați s'a luat inițiativa de a bate o medalie comemorativă de 40 m. m. care va cuprinde:

a) pe verso, chipul poetului Eminescu.

b) pe revers. o ramură de lauri și o harpă cu următoarea strofă din poezia „La steaua".

Icoana stelei ce-a murit
Incet pe cer se sue:
Era. pe cînd nu s'a zărit,
Azi o vedem, și nu-e.

Chipul poetului va purta pe cap o cunună, după cum el însuși și-a exprimat dorința, în una din poeziile sale:

Voiu, cînd mi-or duce îngerii săi
Palida-mi umbră în albul munte,
Să-mi pui cununa pe a mea frunte
Și să-mi pui lira sub căpătăi.

Medaliile vor fi bătute în bronz aurit, argintat, aurit fin, argintat antic, bronz oxidat, argint și aur curat.

Prețurile vor fi: 1, 2 50, 20 și 200 l.

*

Căpitanul Mikkelson, s'a îmbarcat în Copenhaga pe iactul seu „Alabama" spre Groelando pentru a începe de acolo cercetările pentru a regăsi carnetele cu notițe zilnice și schițe de hărți.

Vaporul „Alabama" are o mărime de 45 ton. Exoediționea numără afară de Mikkelson 7 inși, și pentru acoperirea cheltuelilor îngrijește comitetul Danemarcei.

Planul expediției este următorul: pe insulele Faroerne se staționează și se încarcă 50 cîni și vaporul se îndreaptă apoi direct spre capul Bismark, unde a fost și cartierul stabil al expediționei Mylius Erichsen.

Mikelson crede că va găsi în depourile făcute de Mylius Evichsen, carnetele sale de însemnări și hărți, și voește la rîndul seu a se ocupa cu desenarea hărței locurilor visitate.

Căpitanul Mikelson pare sigur de reușită și se bucură că comitetul Danemarcei a luat înainte expediționea de jurnaliști englezi cari plănuia regăsirea notițelor lui Erichsen.

Regele Frederic al Danemarcei a trimes expediționei salutările sale și urările de reușită a voiajului.

*

Spiritistul englez Sinnet a intervenit anul trecut la ziarul londonez „Daily Mail" ca să numească o comisiune care să cerseteze adevărul asupra fotografiarei spiritelor.

„Daily Mail" s'a executat, și a numit o comisiune compusă din 3 fotografi, 3 spiritiști și un imparțial, care să stabilească faptele.

Rezultatul cercetărilor a fost negativ cei trei fotografi și imparțialul declară că fotografiarea spiritelor nu e posibilă, spiritiștii însă susțin în raportul lor că astfel de fotografii trebue prinse cu mare îndemanare iar fotografii numiți de Daily Mail" nu pricep nimic în materie de spirite.

Informații

❑ *Gr. Lohan, avocat, își debitează micile salefinețiii, în coloanele Evenimentului local, cu o candoare ce întrece așteptările noastre. Stilul său—o! stilul său—demn de condeiul eroilor lui Caragiale, ne face să credem că acest omuscul-avocat, de-o impertinență crasă și de o naivitate stupidă, își puizează avîntul său polemic în lada de gunoi a ziarului ce-și face cinste cu publicațiunea unor asemenea imbecilități.*

Evident, cum e turcul și pistolul... Am fi dorit numai, ca asemenea infirmități stilistice să dispară odată din presă, spre cinstea și cuvenita demnitate a acestei a patra putere din Stat. Cît despre „amicul" Gr Lohan, avocat, vom închide incidentul prin cuvintele maistrului: a se slăbi, ne nișorule.

❑ Eri a avut loc la hipodromul de pe platoul abatorului prima zi a marilor alergări de cai.

Alergările au fost foarte interesante, cu atît mai mult, cu cît au luat parte și au concurat caii cei mai renumiți.

Vremea era splendidă, căci după ploița ce căzuse cu vre-o oră, două, înainte, se făcuse răcoare.

Au fost cinci curse și au învins după cum urmează:

Cursa I-a (premiul Moldova), alergare plată pentru caii de jumătate sînge de 3 ani. Distanța 1600 metri. Au concurat: Zapada (lt. Romano), Coburg (lt. Predeleanu), Ecleror (lt. F. Iacob), Passionetto (lt. Slăvescu), Doina (lt. Șendrea), Litera (lt. Slomescu) Cui (lt. Pamfil), Parapet lt. Butunoi), Ma Desirée (alt. Patrulius), Astuce (lt. Dobrowsk) Leoaica (lt. Bolintineanu), Hadus (cap. Trantomir), Oșeșt (căp. Motăș), You (M. Tenovici). Au învins: I Oțești, luînd premiul de 700 lei, II Ecleor, luînd premiul 200 lei și III Zapada luînd 100 lei.

Cursa II-a (premiul Copou), alergare la trap la ham. Distanța 3000 metri Au învins: I Spion (Gaetan) luînd premiul de 1400 lei și II Andaluza (G. Pilat) luînd premiul de 300 lei.

Cursa III-a (premiul Jockey Club), alergare plată pentru armasari. Distanța 2400 metri. Au concurat: St. Jules (Al Marghiloman) Famura (Marghiloman), Peterdi (A. Zisso), Dame de Meuse (I. Cămărășescu), Fruit-Picker (lt. Butunoi).

Au învins: I St. Jules (Al Marghiloman), luînd premiul de 5000 lei, II Famura (Al. Marghiloman) luînd premiul de 500 lei și III Dame de Meuse (Cămărășescu) luînd premiul de 300 lei.

Cursa IV a (premiul Țțora), gentelemen-diders și ofițeri. Distanța 1800 m.

Au învins: I Hand-Dowon (A. Rosetti) luînd premiul de 1600 lei, II Chah (t. A. Butuno) luînd premiul de 250 lei, III Montagne (A. Zănescu) luînd premiul de 150 lei.

Cursa V-a (militară), alergare de garduri pentru cai de orice rasă și de orice provenienței. Distanța 3000 metri.

Au învins: I Elcorab (alt. Vernescu) luînd premiul de 500 lei, II Bender (alt. Zissu) luînd premiul de 150 lei, III Șoimu (lt. Dobrescu) luînd premiul de 100 lei.

La ultima cursă s'a întîmplat un accident: calul Vanda a d lui lt. Birsan, în momentul cînd sărea gardul, în timpul alergărei, a căzut, rămînînd mort pe loc, în urma unei hemoragii interne. D locot. Birsan, căzînd nu s'a ales de cît cu o mică contuziune.

Calul Hands-Down, al d-lui A. Rosetti, care a învins la cursa IV-a a fost vîndut la licitație și cumparat de d. Al. Marghiloman, pentru suma de 2500 lei.

❑ **Decorați** — Au fost decorați d-nii: P. Poni și N. Gane, cu ordinul „Carol" în gradul de mari ofițeri; C. Bottez, cu ordinul „Steaua României" în gradul de mare cruce; P. Fîntînaru, dr. Demetriade, S. Haliță, Al. Hinna, Efr. Mazlîm și Th. Vasiliu, cu ordinul Steaua României, în gradul de ofițeri; Gr. Buicliu, C. Climescu, V. Cocuz, C. B. Pennescu și Pandele Zamfirescu cu Coroana României, în gradul de mari ofițeri. At. Gheorghiu și C. Stere în gradul de comandori; I. Bottez și N. Racotă cu Steaua României în gradul de cavaleri; maior dr. N. Vicol cu Steaua României, în gradul de cavaleri; medic lt-col. A. Palauz cu coroana României în gradul de ofițer.

❑ Ni se aduce la cunoștință și suntem rugați a atrage atențiunea celor în drept asupra faptului că pe așa zisa stradă Albinetz — în așa hal se află că nu se mai poate numi stradă —, nu se aprind felinarele de cît la intervale! Ziua e greu de circulat prin acest loc, căci sunt numai șanțuri și gropi, apoi noaptea cînd e întunerec.

Curată bataie de joc!

❑ Ei a avut loc la gimnaziul Ștefan cel Mare, producțunea de fine de an.

Serbarea s'a început la ora trei, în sunetul orchestrei acestui gimnaziu care execută cît se poate de bine „Trăiască Regele" orchestra fiind condusă de valorosul maistru A. Cirilă.

După aceasta, profesorul V Cireș ține o mică dizertație, tratînd despre teatrul lui Alexandri; urmează apoi recitări printre care putem aminti: Dasaratos, recitată de elevul Teodorescu I. etc.

De odată pe cînd nimeni nu se aștepta spre uimirea tuturor es dintr'o cameră alăturată vestiții Tîndală și Pîcală care sînt primiți cu aplauze din cauza mutrelor lor caraghioase.

De asemeni s'a executat destul de bine romanța „Vino dulce păsărică", cîntată de elevul D. Bădăreu, fiind acompaniat la piano de d. Maistru A. Cirillo.

A urmat apoi un quartet la violină.

După aceasta urmează o mică pauză, în care timp lumea se scoboară jos pentru a lua parte la al II punct al sărbărei.

Aici se executară diferite figuri de atenție marșuri și cadrilul.

Au mai fost executări de figuri la aparate la care s'au distins elevii: Bantaș, Bădărău, Teodorescu și alții, toate aceste figuri au fost cît se poate de bine executate.

Au fost și fosuri naționale executate de echipă de elevi dintre care enumărăm: M. Bădărău, Bantaș, Ionescu N., Teodorescu etc.

După ce d. director Gh. Nădejde ține o cuvîntare, urmează cetirea situației acestei școli.

Au absolvit acest Gimnaziu: A. Gross, Obreja, Bădărău, Bantaș, Ionescu N., Teodorescu, Ionescu I, Lipsa, Fruht, Burada, Drăghici, Leon S. Fiebner Chibzui, Grigorovici Biber, Valeanul și Popa.

DIVERSE

— D. Ioan Rusu, diplomat al școalei superioare de comerț din Iași, a fost numit în postul de secretar casier al Camerei de comerț și industriei din Tulcea.

— Au fost autorizați de a vinde produsele monopolului statului: Ecaterina F. Ghiorghiu, în comuna Iași, St. M. Jilavu comuna Mădîrjac, Ghiorghi Vătăman în comuna Vlădeni și Ioan C. Condrea în comuna Sculeni.

— Membrii societății Moldova vor fi convocați în adunare trimestială pentru a li se face o dare de seamă de mersul societății și să procedeze la alegerea unor noi membri pentru complectarea comitetului.

Repreesntant: JACQUES L. METHSAFT—IAȘI.

Festivalul Eminescu

Aniversarea a 20 de ani de la moartea marelui nostru poet Mihail Eminescu s'a sărbătorit eri, cu deosebită solemnitate.

Dimineață, la orele 10 și jumatate s'a oficiat la Mitropolie un parastras, de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu, asistat de întregul cler, pentru odihnirea sufetului marelui poet.

Au asistat membrii comitetului organizator a festivalului și o mare mulțime. I. P. S. S. Mitropolitul a ținut, cu această ocasie, o frumoasă cuvîntare.

*

La orele 9 seara, a avut loc la Teatrul Național, un mare și frumos festival organizat de comitetul compus din d-nii: dr. G. N. Bogdan, rectorul Universității A. D. Xenopol, P. Rîșcanu, dr. L. Cosmovici, dr. Drag. Hurmuzescu

La festivai a luat parte și I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu, care a luat loc în lojă, alături de rectorul Universității.

Festivalul s'a început cu conferința ilustrului nostru istoric și profesor Uniniversitar d. A. D. Xenopol, care cu măiestria-i cunoscută a vorbit despre viața sbuciumată a lui Eminescu, punînd în evidență în ace'ași timp talentul marelui nostru poet, care a trăit sarac și a murit sarac.

Conferința ilustrului istoric a fost mult aplaudată, de numerosul și alesul public din sală.

După conferință, eminentul cor al conservatorului, sub conducerea distinsei profesoare d-na Sofia Teodoreanu, a executat cu atîta măiestrie și cu atîta fineță *„Somnoroase păsărele“* (muzică de Flondor), în cît a fermecat sala.

Publicul, plăcut impresionat de melodia dulce și fermecătoare a bucății, asociată atît de bine cu poezia lui Eminescu, a bizat bucata, făcînd ovațiuni corului.

Dar cît de plăcut și de fermecător a fost și *„Cîntecul de Sirenă“*, o compoziție, după poezia lui Eminescu, a maestrului Enrico Mezetti, cîntat mai mult de cît admirabil de d-na V. Ionescu, al cărei talent și a cărei voce sunt îndeajuns de cunoscute publicului nostru. Acompaniantul la piano a fost ținut de însuși compozitorul d. Em. Mezetii.

Despre această compoziție minunată a d-lui Mezetti, pe care publicul a bizat'o și pe care nu se mai sătura pare că s'o asculte, ne vom ocupa în unul din numerile viitoare.

Talentata artistă a teatrului d-na Aglae Pruteanu, a recit apoi, cum numai d-sa poate recita, *Luceafărul* lui Eminescu.

In partea a II-a s'a jucat actul I din piesa, „Sermanul Dionis“, extras din nuvela cu acelaș nume a lui Eminescu, de d. State Dragomir. Rolele au fost ținute de: State Dragomir (Dionis), M. Ropovici (Riven) și d-na Aglae Pruteanu (Maria)

In partea a III-a reapărut din nou corul conservatorului Duioasa milodie „Ce te legi în codrule“ (m u z i c a de Skeletti-Mezetti), a fost executată într'un chip măiestrit și bizat de mai multe ori de public.

Dar bucata „La arme“, compoziție a d-lui Ed. Caudella?

A fost executată atît de minunat de cor și a plăcut atît de mult, în cît s'au făcut adevărate manifestațiuni și ovațiuni atît d nei Teodoreanu, distiesa profesoară și conducătoare a corului, cît și mai ales compozitorului maestrul Caudella, care se află în sală și pe care publicul, prin aplause îndelungate și ovațiuni l'au adus pe scenă nude a ținut acompaniamentul, cînd după cererea publicului bucata a fost repetată.

Au urmat apoi recitări din poeziile lui Eminescu de către de State Dragomir, cu care frumosul festival a luat sfîrșit.

Din numeroasa asistență am putut remarca;

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, A. D. Xenopol, Al Marghiloman, d-na și d. dr. G. Bogdan, dr. Hurmuzescu, familia general Sckeletti, d-na Brunner, familia Caudella, d-na și d. At. Gheorghiu, d-na și d. Petrovici, d-na și d. I. Gheorghiu, d-na și d. inginer Bottez, d na și d. dr. Socor, familia Vrabie, d-ra Brandia, d-na Os. Teodoreanu, d-na și d. Mezetti, T. Burada, Sion, familia Robert, Gh. Mîrzescu, d na și d. Dobias, Păr. C. Știubeiu, d-na și păr. Cicerone Iordăchescu, păr. Țincoca, d-na Gane, d-na și d. Ciolan, d na și d. Wișnewscki, d-rele Tataru și Stănescu, d-ra Ghica, d-na și d. Kessim, d ra Țaranu d-na Tomida, d-na și d. Tudor, d-na Ionescu etc. etc.

Administrația ziarului „Opinia“ primește abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a țăreĭ și*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

Ultime informații

❑ *După cum am anunțat, pe ziua de 1 Iulie a. c. se va face o mișcare printre administratorii de plasă.*

Din sorginte absolut sigură aflăm că această mișcare va cuprinde și județul Iași, precum și județul Vaslui.

❑ *In legătură cu alergările de cai de eri, astă-zi are loc, la orele 4 și jumătate o întrunire la clubul carpist din localitate.*

Pe lîngă d. Al. Marghiloman, va lua parte și d. P. P. Carp, care a sosit astă-zi în localitate.

Intre altele, se zice, că se va discuta și chestiunea importantă: cine va învinge la cursele de cai de Duminica viitoare!

❑ Din cauză că numărul copiilor lepădați a ajuns așa de mare, în cît la institutul Grigorian nu mai sunt locuri pentru creșterea lor, epitropia Sf. Spiridon a dispus să se închidă leagănul turnant de la Maternitatea.

❑ Poliția de siguranță continuînd cu cercetarile în afacerea furtului din ograda caselor Neuchotz, a cantității de marfă a faliților Mendelsohn și Balaban, a mai descoperit ca complice al lui Zupkes și Zeltzer, pe un oare-care Hascalovici, la locuința căruia de asemeni s'a găsit o cantitate de marfă furată. El a fost arestat la siguranță.

❑ Sâmbătă după amiază la ora 1, a avut loc la școala normală de fete, M. Sturdza o producțiune de fine de an a elevilor școalei.

Au fost producțiuni muzicale, dansuri naționale, recitări etc.

P. C. S Archimandritul Miron Gherasim, profesor la acea școală, a ținut o frumoasă cuvîntare.

In numărul de mâine vom publica o dare de samă.

❑ Urmînd a se face săpăturile pentru canalizare, între Piața Unirea și strada Golia, pînă la administrația financiară, direcțiunea tramvaiu'ui electric a început să așeze o linie care să traverseze Piața Unirea.

Toate vagoanele vor trece prin piața Unirea, apoi se vor distribui în diferitele ramificațiuni prin linia Copou și Sărărie.

❑ D. Grigore Sfetea a fost numit agent pe lîngă corpul portăreilor Tribunalului Iași.

❑ In ziua de 17 lunie c. se va deschide la școala profesională de fete „Tereza Paraschiva general Miclescu, din strada Albinetz No. 5“, expoziția diferitelor comenzi și obiecte de vînzare, lucrate de elevele acestei școli. Expoziția va dura pînă la 19 lunie și va fi deschisă în fiecare zi de la 8—12 a. m. și de la 2—7 p. m.

❑ Eri au au avut la toate școalele secondare din localitate producțiunile de fine de an.

❑ Colonia de 40 de eleve din școalele primare din localitate, vor pleca la mănăstirea Neamț în ziua de 30 lunie a. c.

❑ Cu începerea noului an școlar, se va înființa, de la 1 Septembrie, pe lîngă seminariul „Veniamin“, un curs de practică liturghică.

❑ **Absolvenții liceului Național.**—Următorii elevi au absolvit Liceul Național:

Secția Reală: Apostoleanu Eug, Asbiovici Gh., Cozloski Orest, Daraban I, Dolejan Gh., Goilav M., Grigoriu Alex., Gamberg Artur, Holban Dim., Hatnog Titus, Ianculescu Victor, Nagorie V., Petrovici C, Ropescu Gh., Protopopescu I., Rădulescu Teodor, Rohr Gh, Stocher Arnold, Strasberg Emil, Tirnăuceanu M, Teodorescu I., Zbiszewski Alfons.

Secția Modernă: Anastasiu Victor, Andrian Gh., Bantaș Mihai, Bărbulescu C., Brik Hugo, Chefteux Georges, Dăscălescu Hristea, Dolejan Ioan, Gireineanu Aurel, Gherner Herș, Gusti Eduard, Hanganu C., Hanțescu C., Iamandi Gh., Ionescu Alexandru, Iorga Vasile, Lipșa Alexandru, Mihăănescu Ioan, Pastia Gh. Pavlescu Eugen, Polinghor Samoil, Popescu C, Posner Manoil, Rașcu Ioan, Răut Gh., Savul Gh., Timote C., Tutovanu A Petru, Uater C. Martin, Vițianu Alexandru, Zalman Simon, Zeltzer Herș.

❑ Invățătorii din județul Dîmbovița, vor sosi la 22 lunie, în exsursiune la Iași.

Ei vor vizita instituțiile din localitate și vor face cîteva excursiuni la jadeț.

❑ D. dr. Țaranu, consilier comunal, a fost delegat a face, împreună cu medicii comunali de despărțire, inspecțiuni pe la cîrciumile din localitate.

❑ In comuna Cepleniița și în comuna Voinești s'au constatat cîte-va cazuri de scarlatină.

❑ Colocviul d-lui Ioan Ursu, pentru agregația la Istoria Medie, modernă și contimporană, de la facultatea de litere din Iași, va avea loc mîine Marți 16 Iunie, orele 8 jum. a. m., în aula Universității.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii: A. D. Xenopol, P. Rîșcanu, Theohary Antonescu, Onciul și Iorga Nosulae.

Publicul este invitat a bine-voi să asiste la aceste examen interesant, ce va avea loc în Aula Universității.

❑ Eri la orele 3 a avut loc la externatul secuudar de fete „Oltea Doamna“ producția de fine de an a elevilor școlei. Au fost recitări, spusă cu multă inteligență pe eleve, corul școalei, sub conducerea eminentei noastre de muzică d-na Elena Chirilă, a executat bucăți frumóse și grele, iar sub conducerea d-rei Teliman elevele au executat diferite jocuri gimnastise reușind admirabil.

De asemeni elevele au dansat diversele dansuri naționale romînești pe care maestra de gimnastică le-a admirat personal atît din țară cît și din provinciile romîne subjugate.

❑ Producția de fine de an de la Seminarul pedagogic a fost bine reușită. Corul școalei a intonat mai multe bucăți alese, între care marșul din opera „Norma“ de Beliny și Hora. Corul a fost condus de un bun elev Obreja Gh. Elevul Chefneux A. din cl V M. a executat o bucată muzicală la violoncel, iar elevul Ionescu Gh. a recitat și a spus anecdote.

Au urmat apoi exercițiĭ de gimnastică. S'u dat apoi rezultatul cl. V-a M: I Obreja Gh., II Lazăr V. III Schreiber C- Din cl. I-a: I. Mazurchievici M. II Ionescu L. și III Ionescu C.

❑ Comisiunea instituită pentru cercetarea lucrărilor candidaților la catedra de oftalmologie, vacantă la facultatea de medicină din București, a depus azi raportul asupra lucrărilor celor 5 candidați.

După cît sîntem informați lucrările cele mai bine apreciate au fost ale d-lui dr. Stănculeanu, fost intern al spitalelor din Paris.

❑ **Judiciare.** — Astăzi Curtea s. I-a trebuia să judece procesul corecțional de falș în acte publice privitor pe d. Tachel Corbu, fost primar al Pietrei-Neamtz, membru al grupării carpiste de acolo. In această calitate d. T. Corbu eliberase unui tînăr Crivătz din acel oraș un certificat, constatător că este fiul mai mare al mamei sale văduve, pentru a fi dispensat de serviciul militar.

Tînărul s'a servit de acel act și în adevăr a fost dispensat. Actul însă a fost denunțat apoi ca falș și de aici procesul, care s'a amînat, Curtea dispunînd a se aduce originalul actului.

Cu această ocazie întreg statul major al grupării carpiste de la Piatra a fost prezent la Curte.

De ce?

❑ **O Expoziție**.—La institutul liceal de d-șoare „Humpel“ s'a închis eri expoziția de lucru manual a elevelor acestei școli. Expoziția a fost vizitată de foarte multă lume, care a admirat multe lucrări de adevărată artă, care pune în evidență multe talente, care găsesc o aleasă cultură în această școală, condusă de distinsa profesoară d-na Elena Meissner. Erau cîteva tablouri, flori, peisage, și reproduceri după diferite tablouriușoare, care au atras multă admirație. Intre acestea, s'au distins tablourile Lisettei Vrabie, o foarte talentată elevă, precum și ale elevelor Lily Rey și M. Pallade. De o frumusețe rară erau două eerane, admirabil pictate de d-rele Haller. Cea mai mare parte din merit, natural se cuvine d-nei profesoare Vrabie.

Nu mai puțin de admirat era partea lucrului manual, între care multe costume tailleur, bluse, rochițe copiărești, robe de chambres, foarte bine lucrate, dintre care s'au distins acele ale elevelor: A. Jupano, F. Zamfiresu, Motăș, V. Stefănescu etc., la croitorie, precum și lengerie de tot felul: matinele, cămăși și broderii apoi lucruri de fantezie foarte frumoase, perne frumoase pictate și brodate fețe de masă, D-na prof. Sully merită lauda. De asemeni erau de relevat lucruri foarte drăguțe, încercări de broderie, ciorapi împletiți etc, ale elevelor de curs primar.

Intr'un cuvînt expoziția acestei școli a atras mulțumirea părinților elevelor și admirația publicului vizitator. P.

❑ Cum se creiază o modă la Paris ne va arata printr'un suget humoristic Cinematograful Pathé Frères din grădina Chateau aux Fleurs, condus de electricianul A·C. Bottez.

Acest suget face parte din programul nou de astă seară Luni 15 lunie și acest program escepțional mai cuprinde: Istoria unui bilet de bancă, dramoletă interpretată de somități artistice pariziene, Lecții de acrobatică scene comice, Cinele poliția un suget foarte interesant din care se va vedea gradul de inteligență a cînelui care ne poate salva din mîinile criminalilor.

Programul cuprinde apoi scene de călătorii precum frumoase vederi din Biskra—o posesiune franceză din Africa; pozițiile fermecătoare, Africanii civilizați dansul femeilor negre, pădurile de palmieri etc.

Programul fiind foarte atrăgător nu putem decît îndemna pe cetitorii noștri să aziste la reprezentația de astă seară Luni 15 lunie care are loc în grădina Chateau aux Fleurs.

❑ **Universitare**—D. I. Naum Paraschiv a cerut rectoratului echivalarea diplomei sale de bacalauriat de la Liège, cu diplomele similare din țară.

— Consiliul facultății de drept, a decis în ședința de eri ca și studenții anilor I și II să treacă în această sesiune examenele în bloc, rămînînd ca de la Octombrie să se aplice noul regulament.

— Astăzi au vizitat universitatea noastră publiciști din Constantinopol.

— La 17 Iunie, ora 5 p. m., va avea loc examenul al II-lea de licență în filologia clasică a d-lui I. Oiță, comisiunea examinatoare se compune din d-nii: I. Găvănescul, P. P. Negulescu și Xenophon Ghiorghiu.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei“ —

București 15 Iunie.

Comisiunile pentru Capacitate

București.—Iată comisiunile de examinare pentru capacitate, pentru absolvenții claselor a IV-a și a VIII-a.

Iași: Gimnaziul Alexandru-cel-Bun: D nii I. Caragiani, președinte, Vasile Babeș, T. Culiano, Gr. Bârjovanu și Rudolf Suțu, membri.

Scoala sec. de fete gr. I (Externatul) pentru cl. IV: D. Alex. Popovici, președinte, d-nele Ana Severin, Elena Patti și d-ra Elena Manoilescu; pentru clasa VIII-a: D. A. Obreja, președinte, d. Alex. Prassa, d-nele Matilda Simionescu, Victoria Dragomir și Ema Stroja, membre.

Liceul Național: pentru cl. IV-a d-nii: P. Bujor, președinte, I. Ciolac V. Bottez, Neagoe Popea și I. Siniga-glia, membri; pentru cl. VIII-a d-nii: C. Climescu, președinte, I. Laroche, Xenofon Gheorghiu și V. Popescu, membri.

Liceul Internat: pentru cl. IV-a d-nii: G. Stravolca președ., Gh. Lascar. Calist. Gogaș, N. Sporea și I. Oiță, membri, pentru cl. VIII-a d-nii: A D. Xenopol, președ., Em. Severin, A. Frunză, Oct. Erbiceanu și N. Jacotă, membri.

Gimnaziul Ștefan cel Mare d-nii: I. Ralet președ., V. Cireș, Alb. Patrognet, Emil Briul și N. Mihaescu, membri.

Botoșani.—Liceul „Laurian“, pentru cl. VI-a d-nii: Traian Bratu președinte, G. M. Dimitriu, Irimescu, N. Dumitrescu și V. Dimitrescu, membri, pentru cl. VIII-a d-nii: Teohary Antonescu președ., N. Blebea, N. C. Ghițescu, V. Iamandi și Gheorghiu membri.

Școala sec. de fete gr. I d-nii: Gh. Rîșcanu, președ., d-na Eugenia Necuiau, Coralia Pipescu, Elena Răut și A. Teodoru membre.

Pomârla.—Liceul „Bașotă“, pentru clasa IV-a d-nii: L. Roiu președ., Gr. Popescu, Grenescu, Bottez și Olănescu, membri, pentru cl. VIII-a d-nii: Petrovici preșd., N. Mazere, Al. Valeriu, I. Vasiliu și M. Baciu membri.

Fălticeni.—d-nii: Eugen Lovinescu președ.; M. Stamatiu, I. Mazere, Gh. Spînu și Holban, membri.

Roman (gimnaziu).—D-nii: Dumitrescu-Agraru președ.; C. Băncilă, C. Petrovanu, M. Apostol, dr. Riegler, membri.

Dorohoiu (gimnaziu)—D-nii: M. Răut, președinte; Gr. Pascu, L. Demetrescu, C. Nițescu și I. Barbieris, membri.

Huși.—D-nii: St. Popp, președinte; Ghiga, Ciobanu A., I. Stăiculescu și I. Stefănescu, membri.

Procesul cărciumarilor

București.—Curtea de casație secția II-a urmează să se pronunțe astă-zi asupra recursului cărciumarilor.

In momentul cînd vă telefonez Curtea delibereazā.

Ora 6

București.—Curtea de Casație a făcut divirgență în recursul Cărciumarilor.

Procesul se va desbate din nou.

In chestia Cretei

Colonia.—„Gazeta de Colonia“, scrie că i se pare că puterile protectorie ale insulei Creta nu au ținut în seamă dorințele Porței.

Turcia a înștiințat de această faptă cabinetele din Burlin și Viena, dar aceste două guverne nu'și vor schimba întru nimic atitudinea lor în această privință. Germania vede cu simpatie soarta mahomedanilor din Creta, dar cabinetul din Berlin nu poate de cît să apere că puterile protectoare și Poarta vor ajunge la o soluție satisfăcătoare.

Botezul unei principese

Madrid.—La palatul de la Granja a fost eri după amiazi, în sala tronului, botezul solemn al infantei Beatrice.

Nașii erau Arhiducele Frederic Flavian și infanta Maria Tereza, ținînd locul Archiducesei Isabela.

Seara a fost un mare prinz de gală în onoarea Archiducelui.

HOLERA

Petersburg — Pe ziua de eri erau aci 29 cazuri noui de holeră

Numărul total al bolnavilor este de 506. De la 29 Iunie au fost 744 cazuri, din care 211 mortale.

Industriile italiene

Roma.— Consiliul de miniștri a aprobat un proect de lege cerînd măsuri ocrotitoare pentru industriile italiene.

Criza din Ungaria

Buda-Pesta.— Agenția telegrafică ungară află din Viena că Impăratul Frantz Iosef a însărcinat pe d. Lukaes să negocieze cu partidul independent, spre a ajunge la formarea noului cabinet.

4000 **Decalitri vin alb și roș ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iași.

Noul depozit de CHERESTEA

Subsemnatul H. Lazarovici, antreprenorul pădurei Cozia, am deschis în strada Moțoc No. 82, **un depozit de cherestea**, *scânduri de stejar, ulm, teiu, cireș, paltin etc.* precum și lemne de construcție: *grinzi, furci și căpriori, doage patrare, lucrate de mînă etc.*

Asemeni **lemne de foc**, *tăiate și netăiate*, pe care le vînd în *en gros și in detail.*

Prețuri avantajoase. Rog pe onor. public a vizita depozitul.

Str. Moțoc 28

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantație americană, arătură și fânați ca 38 hect., livezi, nuci mulți, pădure, acarete bune; pivniți mari, Velniță etc.

Situată pe platoul Vișan lîngă pepiniera statului cea mai bună și frumoasă poziție, ferită de brumă și renumită pentru producție de vin bun.

Pentru lămuriri și condiții adresa la *D. C. N. Paraschivescu Iași.*

Casa de Bancă

MORITZ WACHTEL,—IAȘI

—PIAȚA UNIREI—

Emite cecuri și scrisori de Credit asupra tuturor orașelor mari din țară și străinătate, în timpul sesonului de băi și asupra stațiunilor balneare precum:

Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhaill
Wiesbaden, etc.

de asemeni face ori ce operațiuni de bancă, primește spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd

SCRISORI DE CREDIT
și
LIBRETE DE ECONOMIE.

Avansează asupra Titlurilor, Mărfurilor și altor garanții.

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iași și medic al spitalelor Sf. Spiridon la secția boalelor de femei și a căilor urinare.

Consultațiuni de la 12-3 p. m. și 7-8 p. m.

Iași str. Muzelor No. 40

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colț cu Ripa galbănă)

Atelierul de spălătorie și călcătorie pentru lengerii de lux

Execută în timpul cel mai scurt și cu prețuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux și diverse albituri. Curățenia cea mai perfectă.

Müller

Teodor Stoienescu

Fost procuror de Curte

AVOCAT

Iași 17, str. Vechie
(poarta bisericei Bărboi).

De închiriat

Marele Otel Traian

Din Iași, împreună cu cafeneua Restaurantul și Tunelul-Crîșmă, este de închiriat cu începere de la 23 Aprilie 1910.

Conține 67 camere de pasageri și atenanțe necesare.

Este înzestrat cu parte din mobilier, lumină electrică, apă și canal.

A se adresa: La Direcțiunea Creditului Fonciar Urban din Iași.

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

FONDOIR DÉPOSÉ Prix..... 6fr 50 R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS EN FONTE INOXYDABLE Prix : 0f 50c. Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc. Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50
Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 3 »

NEVRALGIELE 1420
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se poŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1m de haut. le mètre 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— *Strada Golia 77* —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— *Str. Bărbei No. 19* —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Princip la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez servicin cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 752.— Mercuri 17 Iunie 1909

In jurul ultimelor noastre intruniri

Cu întrunirea de la Brăila se închee seria întrunirilor, pe care partidul conservator-democrat le-a ţinut în ţară, în cursul acestor două luni din urmă.

De acum intrăm în plină vacanţă politică şi pînă la Octombrie, vom avea destul timp să constatăm, în ciuda tutulor adversarilor noştri, marele succese ce am obţinut în cursul acestui al doilea an, de la organizarea noastră ca partid politic de guvernămînt.

De data aceasta ţinem să relevăm în ce chip admirabil s'a manifestat partidul nostru în oraşele din Muntenia, unde au avut loc întrunirile şi cum de pretutindeni s'au alipit la organizaţia noastră forţe noi, menite să-i dee o putere de viaţă, pe care alte partide n'au cunoscut'o de cît după decenii de lupte şi triumfuri politice.

De sigur, cu mare turburare trebue să privească protivnicii noştri desvoltarea aceasta extra-ordinară, pe care partidul democrat a luat-o în ultimul timp.

Elementele viguroase şi hotărîte s'au grupat sub steagul nostru, afirmînd ast-fel, aceia ce s'a spus din primul moment, că partidul conservator-democrat corespunde unei mari necesităţi sociale.

La Cîmpu-Lung, noi n'aveam încă o organizaţie. A fost deajuns ca doi trei amici să desfăşure steagul partidului, pentru ca, în cîte-va săptămîni, să se formeze o grupare politică mai puternică de cît cele 2 vechi partide din acel oraş.

Acelaşi lucru şi la Alexandria, unde şeful nostru descindea pentru prima oară. O întreagă armată conservatoare-democrată s'a înjghebat, hotărîtă de luptă decisivă pentru triumful causei ce susţinem.

In fine, Brăila a pus capăt tutulor închipuirilor. Dreptul la viaţă a partidului nostru s'a afirmat aci, mai presus de toate aşteptările noastre şi clevetirile duşmanilor. Grupuri întregi de cetăţeni din toate clasele sociale s'au înrolat în partid, dînd ast-fel fruntaşilor noştri Brăileni prilejul de a face din acest important oraş, o cetate conservatoare-democrată de neînvins.

In tot cursul primului an, de la constituirea noastră ca partid, cuvîntul şefului n'a fost de cît să ne organizăm temeinic în fie-ce oraş şi judeţ pentru a şti să rezistăm partidelor cari văd în tăria noastră, propria lor slăbiciune.

Ori de cîte ori eşea cîte un îndemn din partea vre-unui fruntaş pentru începerea unei lupte mai hotărîte în potriva liberalilor, şeful ne răspundea înţelept că avem nevoe să ne fortificăm cît mai mult, pentru a putea rezista în ziua cînd vom fi chemaţi să succedăm pe liberali.

Anul de organizare a trecut şi cu el am făcut şi dovada forţei noastre politice fără pereche.

Acum a trecut şi jumătate din ce de al doilea an—şi organizaţia noastră de partid s'a dovedit a fi cu mult superioară liberalilor şi mai presus de ori-ce comparaţie faţă de junimişti.

Deci nu mai poate fi vorba de organizare—cînd toate păturile sociale ale ţărei, se manifestă zilnic şi în chip strălucit pentru noi.

Cuvîntul tutulor şi de pretutindeni nu poate fi acum de cît pentru răsturnarea regimului liberal, care a adus atîtea neajunsuri şi statului şi populaţiunei ţărei. Şi acest cuvînt care corespunde unei drepte şi legitime dorinţe, a găsit un sincer ecou în sufletul şefului nostru.

De aceia întrunirea de la Brăila, este considerată nu numai ca sfîrşitul acestei serii de întruniri din cursul anului politic ce încheiem, dar şi începerea unui sistem de opoziţie mai energică.

De acum nu va mai fi vorba numai să criticăm toate nelegiuirile liberale şi să denunţăm ţărei cît de periculoasă e guvernarea din ultimii doi ani.

Acţiunea noastră va trece mai departe, căci vom pune cu toţii umărul la resturnarea regimului liberal, pe care azi îl repudiază toate clasele sociale, cari dacă s'au manifestat pretutindene, cu atîta încredere pentru noi, e că văd în partidul democrat singura organizaţie politică în stare a alunga pe liberali de la putere şi a asigura ţărei o guvernare capabilă şi utilă.

Vespasian I. Pella

IN MACEDONIA

Noul regim al Turciei se pare că începe să dea roade. După o telegramă venită din Sofia consiliul de stat otoman a elaborat un proect privitor la regularea chestiunii şcolilor şi bisericilor diverselor naţionalităţi aflătoare în cuprinsul imperiului.

Dacă ştirea aceasta se va adeveri, se va rezolvi în sfîrşit şi grava chestiune a Aromînilor sub raportul bisericei şi şcolei.

Pe noi romînii ne interesează chestiunea aceasta într'un grad destul de înaintat Şi sperăm, că de acum înainte nu vom mai avea de înregistrat conflicte dureroase ca pînă acum. Pe lîngă aceste, proectul consiliului de stat aşa cum se zice că este conceput, are aparenţa de a fi inspirat dintr'un profund sentiment de dreptate. Căci acolo unde se vor ivi neînţelegeri între diversele populaţiuni, populaţiunea în majoritate va avea şcoala şi biserica subvenţionată de stat; populaţiunea în minoritate avînd dreptul de a-şi întreţine şcoala şi biserica pe propriile ei spese!

Este netăgăduit un bun început.

A

Bucuria junimiştilor Ieşeni

Junimiştii Ieşeni, sunt nebuni de bucurie! D. Marghiloman n'a avut de lucru, şi pentru a-i mai încălzi o leacă, i-a asigurat că d. Carp, va forma la toamnă guvernul.

Ba d. Marghiloman, a mers şi mai departe, si a îndemnat pe fruntaşii locali, să se gîndească din timp la împărţirea tuturor demnităţilor şi slujbelor importante, pentru ca toamna să nu-i găsească nepregătiţi sau în plină dispută din această cauză.

Înţelegeam ca să şi bată joc de junimiştii locali, vr'un fruntaş Ieşan, ca d. Matei Cantacuzino bună oară.

Dar însuşi d. Marghiloman, să şadă o zi mai mult în Iaşi, numai pentru lucrul acesta, recunoaştem că a fost prea crud cu partizanii săi din a 2-a capitală a ţărei.

Că d. Marghiloman, a afirmat un adevăr, cînd a spus că la toamnă ne vom găsi în faţa unei schimbări de regim, n'a spus un lucru nou şi nici nu poate fi contrazis de cine-va.

Sunt liberali de seamă cari susţin că guvernul liberal indeplineşte acum un adevărat provizorat, şi că pînă la deschiderea viitoarei sesiuni parlamentare, retragerea liberalilor va fi un fapt îndeplinit.

Dar că, succesorii liberalilor, vor fi junimiştii, să ne dea voe d. Marghiloman, să nu'l credem, pentru multe şi foarte multe motive.

Şi între acestea e şi acela că tocmai pentru a da o mai multă aparenţă de adevăr, spuselor d-sale a recomandat partizanilor împărţirea de pe acum a demnităţilor — Siguranţa unei succesiuni politice, totdeauna te face şi mai discret şi să afirmi cu mai puţină certitudine lucrurile sau faptele care ţi se par a fi cele mai certe.

Cînd însă 'ţi lipseşte asemenea siguranţă—a situaţiei politice viitoare şi pe care de altfel nici nu poţi s'o ai—atunci spui şi prăpăstii, fiindcă ele la nimic nu te angajează şi cu nimic nu te păgubesc.

D. Ionescu—cinci

Dispărut de pe orizontul politicei romîneşti, odată cu ale sale *Opinii*, d. Ionescu Quintus — recte Ionescu al cincilea — reapare, de astă dată acordînd un interview în chestia votului universal.

Nici nu se putea altfel. Adică nu se putea ca d. Ionescu să nu vorbească despre votul universal; căci se putea foarte bine, şi mai ales foarte bine ar fi fost să se poată, ca d-sa să nu mai reapară.

Şi ce a spus d. Quintus? A spus, că şeful său suprem, d. Ionel Brătianu, bănuindu-l că în propaganda ce-o face pentru votul universal este în legătură cu propagandiştii de la sate şi că aşa fiind îi interzice asemenea legături... morganatice.

D. Brătianu a comis, credem noi, o nedreptate faţă de d. Quintus, care—se ştie—eşit din popor manifestă necurmat tendinţa unei repede ascendenţe sociale. Nici cînd s'a gîndit d-sa să se coboare mai jos decît se află, *ab originem*. Şi cu această observaţie ce i-a făcut subalternului său, d. Brătianu a dovedit, că nu e de loc psicholog, şi că nu-şi cunoaşte partizanii. Fără îndoială, că d. I. al cincilea s'a simţit grav jignit de observaţia şefului său, şi noi luăm parte vie la această denegare de dreptate ce i s'a făcut.

Dar, iar ne'ntoarcem şi zicem: este oare cu totul esclusă posibilitatea ca d. Ionescu despre care e vorba să întreţie legături morganatice? Pare că nu, pentru că tocmai tendinţa de a se sui cît mai sus, care l roade atît de mult, îl poate determina la ori-ce numai să-şi ajungă scopul.

Iată dar, că acum se ridică un mic văl de pe afacerile misterioase, care stau la baza unora din răscoalele din 1907; şi iată că primul ministru însuşi a înput să bănuiască şi să caute pe agitatorii ţăranilor între proprii săi partizani.

Să nu se întîmple cu d. Ionescu-cinci cea ce se întîmplă cu atîţia: cu cît te urci mai sus, cu atît ai putinţă să cazi mai tare.

Id.

CATE VA NOTE

Ştiţi de ce carpiştii au ţinut eri întrunire la clubul lor?

— Ca să contrabalanseze efectul întrunirei de la Brăila a tachiştilor. Şi au reuşit pe deplin. Astăzi toţi partizanii din acel club nu se mai ocupă de această întrunire tachistă. Sujetul la ordinea zilei în discuţiile acelor partizani este cuvîntarea d-lui Marghiloman de la acea întrunire, ţinută la acel club. Este vorba de acea distribuire a *acelor* responsabilităţi despre cari a vorbit acel orator.

Mai mare succes se poate?

*

— De ce cc. Petrache a fost aşa de taciturn la întrunirea de eri a clubului carpist local, şi d. Marghiloman atît de elocvent?

— Fiindcă cc. Petrache n'a avut „succese morale" ca cel din urmă.

Unii carpişti, în dorinţa de a-l vedea pe şeful lor suprem mai vesel, mai vorbăreţ, agită ideea de a-l convinge să-şi întocmească grajduri similare cu ale şefului nesuprem.

Ce eufonie ar fi: grajdurile Carp.

— Sublim.

*

Violenţa impută *Epocei* violenţa de limbaj şi reaua credinţă.—Are dreptate.

Epoca impută *Violenţei* vocabularul surugiesc şi „negru".—Are dreptate.

Iar noi vom zice: vouă, din ale voastre.

„Epoca" jubilează...

In numărul său de Duminică 14 Iunie, ziarul Epoca îşi permite luxul de a jubila de rezultatul pe care dînsa l-a obţinut, prin publicaţiunea, în unul din numerele sale anterioare, a unor—e cazul de a se zice, epoc-ale infamii.

A fi rău pînă la turpitudine şi a jubila în urmă, cu o satisfacţie vădit stupidă, de unanimitatea cu care presa conservator-democrată a răspuns invectivelor d-lui Filipescu, însemnă a trece nu peste marginele cumineniei şi a bunei rînduelei politice, dar peste acele, mai largi încă, a unei elementare normalităţi morale. Şi nu doar că ne-am teme de ignominiile caraghioase a omuleţului de la Fáure, sau că publicaţiunea lor în coloanele anemiatului său ziar, ne-ar atinge. Ne place să relevăm însă starea de spirit îngrijitoare a adversarilor noştri, îngrijitoare pînă la sinceră compătimire, şi să denunţăm astfel opiniei publice halul de ne mai pomenită putrejune morală în care dînşii au căzut. Ura sălbatecă cu care se năpustesc asupra noastră, calomniile şi injuriile birjăreşti cu care ei obişnuesc a polemiza cu noi, ne face să credem că aceşti impotenţi politici, geloşi de succesele noastre, au perdut pînă şi simţimîntul propriei lor demnităţi.

Nu e de mirare, de altfel, ca asemenea oameni să practice aseminea moravuri... E cunoscută brutalitatea d-lui Filipescu şi impulsivitatea urîtului său caracter; e firesc deci ca cei din jurul său să se inspire, în servilitatea lor meschină, din această „boîte à ordures", care e sufletul patronului.

Noi însă, cu sufletul tînăr şi plin de cel mai cald entuziasm, trecem peste grija mediocră de a ne vedea ori cînd defăimaţi de către aceşti pătimaşi, şi călcăm înainte, cu paşi siguri, spre izbîndă. Nu calomniile surugiilor de la „Epoca" ne vor opri pe noi în loc, şi nu apucăturile lor grosolane ne vor face să dăm îndărăt. Partidul nostru îşi manifestă vitalitatea, bărbăţia sa, prin succese repetate şi care dovedesc, cu o eloquenţă supărătoare pentru partizanii d-lui Filipescu, că răspundem cu adevărat unei necesităţi sociale interne a acestei ţări, demne de o soartă mai bună.

OAMENI ŞI LUCRURI

IZVOARE DE PESIMISM

Pentru multă, foarte multă lume, Eminescu a rămas pentru veşnicie „clasificat" într'o mică şi simplă formulă: e un pesimist.

Cuvintele aceste se rostesc nu numai ca o sentinţă, dar ca o osîndă. Bătrînii o spun tinerilor; tinerii o spun copiilor de şcoală: „A fost un pesimist"!

Cu toate aceste din numeroasele documente noui şi studii apărute acum cu ocazia comemorării, reiesă că marele poet era departe de a fi pornit, în tinereţea şi vigoarea lui, către convingeri sau înclinări pesimiste, ci căută înţelepciunea şi experienţa ori unde se putea găsi, iar felul său de a fi era mai curînd al unui optimist.

D. Ioan Slavici care a trăit anii de student împreună cu poetul, scrie în volumul galaţean: „Omagiu".

„Cel mai hotărîtor gînd al lui era că omul e din fire bun, că odată toţi oamenii au fost buni şi că idealul social e ca iar să se facă buni, cum au fost".

...„Abia în urmă discutam mereu cu Eminescu asupra lui Schopenhauer, Nici atunci, nici mai tîrziu nu admitea vederile marelui filosof german de cît în principiile lor generale, că lumea adevărată nu e cum o vedem noi"...

„El nici odată nu s'a plîns de neajunsurile propriei sale vieţi.

... Flămînd, zdrenţuit, lipsit de adăpost şi răbdînd de ger, el era acelaşi om senin şi veşnic voios, pe care-l ating numai mizeriile mici ale altora".

Un alt fost coleg de universitate îşi aminteşte că îl găsea pe Eminescu cîntînd şi poetul i-a zis.

—„Măi, să ştii, cînd sunt melodiile vesele gîndesc poezie; dacă sunt marşuri, atunci gîndesc istorie".

...„El avea un mare fond de idealism, de bunătate, blîndeţe, simţ de armonie şi simpatie universală şi acest sentiment idealistisc cerea o viaţă socială pentru a fi cheltuit în zugrăvirea ei".

Fostul coleg de universitate mai povesteşte că după ce Eminescu intrase în legătură cu „Convorbirile" d. Iacob Negruzzi i-a trimis ca dar, la Viena, operile lui Schopenhauer.

A fost de sigur, o nenorocire—nu faptul că cercul „Junimei" l'a îndemnat să studieze filosofia pesimistului german,—pe care o ştia el însuşi din cetiri anterioare, dar că împrejurările vieţei noastre sociale n au îngăduit marelui poet să găsească frumuseţe, cinste, ideal de cît într'un trecut îndepărtat. Ast-fel versul lui, expresiunea unor nemulţumiri adînci, a devenit pentru generaţia lui şi cea de apoi un bogat izvor de reflexiuni pesimiste asupra oamenilor şi lucrurilor şi mult timp încă se va privi şi judeca lumea prin prizma umbroasă a cîntecelor lui, iar asupra societăţei noastre vă apăsa ca un blestem ceea ce a rostit în potriva ei în cea mai neperitoare limbă, marele poet.

Rodion

EMINESCU SI CREANGA

Două iniţiative coincid: a comitetului din Galaţi pentru rîdicarea unui monument lui Mihail Eminescu, şi acea a comitetului din Bîrlad, pentru rîdicarea unui monument lui Creangă.

Dacă Eminescu aparţine numai în parte Iaşului unde şi-a cheltuit anii de activitate poetică în cercul „Junimei" şi al „Convorbirilor", Creagă este exclusiv al Iaşului şi a doua capitală a avut cinstea să-l posede—uneori fără să-l aprecieze—în sinul ei.

Cea mai strînsă prietenie legă pe genialul poet de marele povestitor popular. Autorul „Luceafărului" şi acel al „Soarei cu trei nurori" devenise de la o vreme tovarăşi nedespărţiţi şi pentru mulţi este şi astă-zi încă o enigmă, ce elemente sufleteşti comune legau atît de trainic pe unul de celalalt.

Dacă Eminescu a dăruit limbei literare romîneşti formele cu adevărat clasice, rodul atîtor străduinţi şi cercetări în ceaslovele cronicarilor, Creangă ne-a dăruit acele inimitabile esmori ce formează graiul popular în expresiunea lui cea mai curată, cea mai neatinsă de influenţele orăşăneşti şi străine.

Contemporani, fiecare din ei a corespuns unei mari cerinţi a epocei corespunzătoare în evoluţia noastră literară şi fiecare, pe tărîmul său propriu—absolut propriu—şi-a dobîndit partea sa de nemurire.

Iată în ce mod suggestiv povesteşte d. G. Panu, în ale d-sale „Amintiri" prietenia dintre Eminescu şi Creangă, observată în cercul „Junimei".

Din cele întâi zile, s'a stabilit mare prietenie între Creangă şi Eminescu, sau mai drept Eminescu a fost cuprins de odată de o mare dragoste pentru Creangă.

Eminescu avea, cum am spus, o cultură cu totul de carte. Cu toate aceste, dacă limbagiul sau ideile erau străine, rămăsese însă la dînsul un fond aproape inconştient de aspiraţii şi de năzuinţi naţionale.

Creangă a trebuit prin urmare ca să-l captiveze imediat, căci el reprezenta pentru Eminescu tipul romînului simplu, natural, nefalşificat de ideile şi cultura modernă.

Eminescu ca să poată găsi un tip de romîn vechiu, îşi plimbase eroul „Sărmanul Dionis, prin veacul lui Alexandru cel Bun, şi ca să poată avea înaintea lui case vechi cu cerdacuri largi şi cu obiceiuri bătrîne, trebuia să le inventeze. Creangă cu tipul său de ţăran îmbrăcat în haine nemţeşti şi cu toate expresiile arhaice care-i presărau vorbirea, repet, realiza visul lui Eminescu.

Legătura se stabili astfel, încît pe urmă mai nimenea nu mai văzu pe Eminescu fără Creangă şi pe Creangă fără Eminescu; amîndoi veneau la Junimea, amîndoi ieşani de la Junimea.

Noi ceştilalţi ne duceam după Junimea cîte odată, pe la cafenelele cele mai cu vază ale Iaşului. Eminescu ne a urmat uneori, însă nu cu mare plăcere.

Îndată ce cunoscu pe Creangă el se izolă cu totul de noi, dîndu-se în societatea lui numai.

Ce făceau ei? Unde se duceau? Ce vorbiau oare, zile, nopţi întregi? Ce făceau şi unde se duseau, ştiu. Plecau amîndoi şi se înfundau în vre-o crîşmă de prin Tătăraşi, Păcurari, sau Nicolina, adică prin părţile exterioare ale oraşului. Acolo nu se puneau pe băut, cum se pretindea sau cum se crede, căci mulţi cred că aceasta ar fi ruinat sănătatea şi a lui Eminescu şi a lui Creangă, — nu; ei se puneau să trăiască o viaţă care le plăcea lor, viaţă simplă şi primitivă.

Era o plăcere pentru ei ca să se aşeze într'o odaie din fundul unei crîşme, pe lăviţi de lemn, cu braţele răzimate de-o masă murdară, serviţi de un băeţel naiv.

Ce făceau ei? Drept masă sau dejun cerea să le frigă o bucată de pastramă, mai mîncau cîrnaţ cu usturoi—şi vai de lume cum erau piparaţi—ordonau ca să li se aducă o cană de vin, de calitatea cum s'ar fi întîmplat, şi după ce mîncau pastrama, apoi, înaintea unui pahar de vin, stăteau toată noaptea dacă crîşmarul le da voe.

Cînd crîşmarul vroia să închidă, ei plecau în altă parte a oraşului, unde ştiau că localul stă deschis până în ziuă, şi vorbiau, vorbiau, vorbiau, vorbiau, dar şi beau.

Ce vorbiau între ei? Nu ştiu. Eminescu şi Creangă rar primeau cîte un al treilea în intimitatea lor, dar îmi închipui ce trebuiau să vorbească.

Creangă istorisind poveşti din bătrîni

Cumparați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

și de la țară, Eminescu făsînd teorii metafisice și creind visuri cum ar trebui să fie poporul romîn. Se înțelegeau, cum se zice, ca gîsca cu rața; îi uniau aceleași aspirații.

Cîte odată întrebam pe Eminescu:

— Ce vorbești în tot timpul cu Creangă?

El zîmbia, și cu acea privire vagă și rătăcită, care-i era caracteristică, răspundea în mod evasiv:

Vorbim și noi ce ne trece prin minte!.. Și atîta tot.

Cîte odată Creangă și Eminescu dispăreau cîte trei patru zile; nu se știa ce au devenit. In timpul acesta ei eșiau din oraș pe jos, cutreerau Galata cu tîrgușorul, treceau înspre bariera Păsărarilor, făceau înconjurul pe la Copou și Aroneanu, dormiau pe o laviță la vre-un han sau la vre-o crîșmă, mîncau ce găsiau, și erau fericiți.

Cînd se întorceau, erau de nerecunoscuți: hainele neîngrijite, figurile obosite de veghiere, de trudă și puțin de băutură, însă foarte încîntați de asemenea excursiuni, gata să le reînoiască a doua zi.

Cîte odată noi îi îndemnam să meargă pe la crîșmele noastre boerești; mai tot deauna refusau.

Ne, nu mergem, preferăm să ne ducem la chir Costache crîșmarul, de la Nicolina. Să vezi ce pastramă minunată are! Cer, adăogă Creangă să-mi aducă pe un hîrb de strachină, vre-o trei cărbuni și-mi pun eu singur pastrama pe dînșii de se frige. Apoi este băetul Gh. ț care e un drac și jumătate! Vinu-i cam turbure și cam acrișor, dar bun. Și stăm de vorbă pănă în ziuă. Nu-i așa Eminescule?

Eminescu, cu figură plină de mulțumire, zîmbia. Apoi amîndoi plecau ca oameni cei mai fericiți din lume.

*

Fie ca inițiativele amîndouă, acea de a imortaliza pe Eminescu și aceia de a păstra renumele lui Creangă să găsească în generația de astăzi aceeași ecou și să întîmpine entuziasmul cuvenit. A.

Litere-Științe-Arte

„După logodnă“.—Se intitulează bucata literară originală publicată în foiletonul numărului de față al ziarului și datorită d-nei Eufrosina dr. Roșculeț, născută Papadopol Calimach.

In anii din urmă numărul diletanților literari și al scriitorilor a crescut, căci era firesc să urmăm, la rîndul nostru, legea unei evoluțiuni în virtutea căreia conflictele și problemele sociale sau individuale îmbracă tot mai mult haina literară, ademenind cît mai multe talente să se scoboare în arena producțiunilor nuvelistice și poetice. In ce privește talentele femenine, ele s'au înmulțit de asemenea, deși încă în proporție mai redusă. Cu atît mai mult se cuvine să urmărim cu osebit interes încercările literare reușite și din categoria aceasta face parte și spirituala schiță psihologică a d-nei Roșculetz, după cum se vor convinge cetitorii și cetitoarele ziarului nostru.

*

— A apărut **„Arta Română“** No. 4 și 5 pe Aprilie și Mai, avînd următorul sumar:

A. D. Atanasiu. Spre progres.

V. Ravici. Expoziția societății „Tinerimea Artistică“.

D-na Maria Dr. Buteanu. Cîteva generalități asupra picturei (despre artist, opera de artă și idealul artistului).

Eduard Caudella. Progresul muzicei și al teatrului la noi (Caragiali, Negruzzi, Ventura, Leca, Găvănescul, Prasin, apoi Flechtenmacher...).

V. Ravici. Macheta de compoziție „Unirea“ (concursul pentru catedra de sculptură).

A. D. Atanasiu. Din istoricul Pinacotecei din București. (Fondurile pentru pinacoteci și școala artelor frumoase din București. Prima expoziție oficială a Ministerului, la noi, în 1864).

D-ra Constanța Lucasievici. Observații asupra programei metodei desemnului.

Prof. Dr. N. G. Dossios. Incercări despre începutul teatrului grecesc în Muntenia.

Ada. Sentimentalizmul femeilor.

Al. Aurescu. O bună propunere — Școli muzicale militare.

A. D. Atanasiu. Expoziția oficială a Ministerului din 1909. (Inaugurarea, Expozanții și lucrările, juriul).

A. Cronici.

Vasile Ravici. Eugeniu Voinescu, necrolog.

ILUSTRAȚIUNI:

Van-Dyok. S-ta Familie, în Pinacoteca din Iași.

N. Grigorescu. Primavara.

A. D. Atanasiu. Profil (studiu).

„ „ „ Un modest serviciu p. dulceață în Moldova.

*

Leonardo da vinci a făcut studii de anatomie, însă nu se știa că s'a îndeletnicit și cu embriologia. Edmond Solmi a aflat la Windsor un manuscript nepublicat încă, din cari se vede ce mult a cercetat el anatomia și fi ziologia femeei și în special a nașterei și a creșterei fătului. Se știe de altfel că e între cei cari au descoperit cum umblă sîngele în trupul nostru.

*

La teatrul L'Oenuvre din Paris a fost pusă în repertoriul stagiunii viitoare piesa Sus și jos a compatriotului nostru, d. Emil Nicolau. Zilele trecute, d. Lugné Poe directorul numitului teatru a scris d-lui Nicolau, cerîndu-i și noua sa piesă Urmările care va fi jucată la toamnă la teatrul Liric de compania dramatică Al. Davila. In acelaș timp d. Lugné-Poe a însărcinat pe d. Boniface Hétrat să traducă Urmările în limba franceză.

*

A apărut: **Dunărea de Jos** No. 10, anul I, avînd Sumarul următor:

G. G. Orleanu, „Cid“ de Pierre Corneille, actul II. Gr.. Fortu, Cu prilejul comemorărei lui Eminescu (spicuiri). C. Z. Buzdugan, Din cartea dragostei (poezii). G. Drăgănescu, O moștenire și o datorie. (Generația noastră față de Eminescu). George Angelescu, Ultimul cuvînt al poetului (poezie). G. N. Munteanu, Patriotizmul în poeziile lui Eminescu. G. Cinariu, Poezii. D. V. Țoni, Eminescu ca om de școală. Emil Maur, Versuri. T. A. Teodoru, Poezia lui Eminescu și arta în general. G. Coatu-Cerna, O Prut cît de mare ești! (Versuri).

Administrația ziarului „Opinia“ primește abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a țăreĭ și*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

Informații

❑ *După cum am mai spus, inspecțiile administrative ale d-lui Luca Ionescu, președintele consiliului superior administrativ, făcute în județul nostru, vor avea de rezultat clasificarea și stabilirea poziției administratorilor de plasă.*

Că trei dintre actualii administratori, pe care d. Luca Ionescu nu i-a găsit în regulă, vor fi înlocuiți pe ziua de 1 Iulie,—asta am anunțato.

Un lucru însă nostim de tot, e că d. Moțet, inteligentul director al prefecturei, care funcționează contra legei de oare-ce nu e ad-tor cl. I-a, a fost clasificat întâiul, în urma inspecției d-lui Luca Ionescu, deși d. Moțet n'a fost inspectat de loc!

E bine ca să se obștie!

❑ **Absolvenți.** — Iată lista elevilor care au absolvit *giminaziul Alexandru-cel-Bun*:

Benbasat Haim, Bank O., Golden H., Golden M., Horovitz Filip, Huidei C., Iacobi D., Lerman A., Motăș Camil, Mareș V., Nacht A., Waldman I., Zaharia I., Zusman.

Următorii elevi au absolvit cursul inferior al *liceului Național*:

Acherman Samoil, Blumenfeld Alexandru, Botez Radu, Bulgaru Lucian, Bută Ioan, Cernătescu Radu, Ciolac Mihai, Cobzaru Grigore, Dobreanu Alexandru, Filipescu Ricart, Gall Ioan, Glantzstein Iosef, Hristescu Lazăr, Iepureanu Constantin, Iorga Alexandru, Karakaș Neculai, Manoliu Vlad, Manu Alexandru.

❑ Suntem rugați a atrage atențiunea asupra faptului că distribuția poștei în gara Rediu, pentru tabăra Șipotele, se face foarte neregulat.

Cerem să se ia măsuri.

❑ Aflăm cu plăcere că Duminică a avut loc căsătoria amicului nostru d. Petri P. Poni, fiul d-lui P. Poni, cu d-ra Eva Maria G. Vrăbiescu.

Nuni au fost d-na și d. Em. Cernătescu, consilier al curței de Apel, cumnatul fericitului mire.

Felicitările noastre tinerei distinse perechi.

❑ D. Al Marghiloman, mulțumit pentru succesul ce l'a avut la cursele de cai de Duminică, a plecat aseară în Capitală.

❑ Joi seara membrii camerei de meserii se vor întruni, avînd a discuta mai multe chestiuni la ordinea zilei.

❑ Comisarul de la guvernul țărei din Cernăuți, d. Georghe cavaler de Grigorcea a fost numit atașat la legațiunea Austro-Ungară din Berna.

❑ Sub comisarul cl. III Lazăr Danțeș din poliția locală, a fost revocat.

❑ **O broșură**.—D. Căpitan Alex Vivoschi din Regimentul Ștefan cel Mare, a tipărit în limbile franceză, romînă și germană, interesanta sa broșură asupra „Apărătorului mobil contra gloanțelor“. Broșura este de o mare importanță și pentru a arăta avantajele sus aratatului aparat vom expune cîte-va din punctele mai principale din această broșură:

Acest aparat se compune din două părți distincte,

1) Suporții sau stîlpii și 2) un părete dublu contra gloanțelor.

1) Suporții compuși din doi stîlpi de de lemn de stejar equarisat de ferestrău de 0 40 | 0,45 grosime și de 6 m. lungime, această înălțime sosotită asupra terenului fiind sufisientă pentru un apărator întrebuințat pentru vizări pînă la 800 metri inclusiv din care lungimea 1 m. 50 să îngroapă în pămînt. Fie-care stîlp se termină în partea care trebue îngropată, cu o talpă in formă de cruce, cu contre fise, aceasta cînd nu se va întrebuința apăratul cu roți și șine.

La noi însă, fiindcă ținta este fixă, se recomandă pentru ușurarea sistemului, ca apărătorul mobil se fie mișcat din loc; așa dar așazarea lui la 300 m de trăgător, cînd se vizează și să dă foc la o distanță de 600 m. etc. In interiorul fiecărui stîlp, se află sapat un șanț adînc d 0.25 c. m. Acestui șanț se rezervă un ulue, în care alunecă prin sistemul asulisei apărătorul sau peretele dublu opritor.

2) Peretele dublu opritor compus din doi pereți de scînduri formează partea esențială a apărătorului. Fiecare perete e compus din 7 scînduri imbinate între ele în ulue și avînd 0 30 c. m. lățime, 0.05 grosime și 3 m. lungime. Pereții sunt identici ca construcție și formă, deosebindu-se numai prin aceia că cel anterior va fi de lemn de teiu pentru ușurarea pătrunderii gloantelor, iar acel posterior din lemn de stejar. Acești doi pereți prin mijlocul lor de unire, dau naștere unui gol între dînșii de 0 45 lățime.

In acest gol se află așezat, lipit chiar de peretele posterior, o placă de oțel de 7 jum. m. m. grosime și de dimensiunile apărătorului, adică 6.25 | 0 31 m; iar restul golului adică 44 c. m., 3 m. m., umplut cu cîlți presat formînd o saltea.

Avantagele pe care le procură apărătorul mobil contra gloanțelor, este că oprește orice glonte să treacă peste movila opritoare, sau să se abată lateral de cîmpul de tragere. Peste movila opritoare, abatere în înălțime nu va avea loc, căci o ochire greșită, de ex. 1 c. m., mai sus de marginea superioară a tăeturii de 50 c. m. Inălțime, 1 m. lățime practicată la centrul marginei inferioare a aparatului nu va mai avea nici un efect dînd foc; fiind ă glontele în un asemenea esz plecînd din armă, nu va trece peste movila opritoare; dar va reminea fixat în peretele dublu al apărătorului, din cauză că acolo întîlnește un părete dublu de tei și stejar, cîlți presat și placă de oțel de 75 m. m., pe care glontele n'o străbate la nici-o distanță. Afară de aceste avantaje descrise, acest apărător mobil față de blindele întrebuințate în Austria pe cîmpul de tragere, mai are profitul că soldatul stînd în fața apărătorului și dînd foc, vede un cîmp de tragere întins dinaintea sa, și nu e silit a'și fixa ochii pe un părete, cum se întîmplă cu blindele, care de sus pînă jos sunt căptușite cu scînduri. Ultimul avantaj și foarte principal care ne mai prezintă apărătorul mobil este și acela că nu mai e nevoe ca pe părțile laterale ale Cîmpului de tragere, să se instaleze posturi, căci apărătorul mobil le înlocuește și pe acelea cu prisosință.

D. Căpitan Vivoschi inventatorul sus citatului apărător posedă pe lîngă brevetul de invențiune N. 1047 și o adresă de mulțumire sub No. 5180 din partea inspectoratului Artileriei și aceasta pe cînd apărătorul mobil era mai complicat.

❑ Sub-comisarul Uță, de la siguranță, făcînd o percheziție, a găsit la lipsanul Șmil Leiboviei, din strada Veche No. 24 o bucată de atlas, din stocul de mărfuri furate de la firma falită Mendelsohn și Balaban.

De oarece se crede că o parte din marfa furată de la această firmă a fost trimesă și la Trg.-Frumos, s'au trimes agenți pentru percheziționare.

DIVERSE

— Ministerul de agricultură și domenii a aprobat vînzarea de veci a 58 de bunuri mici din județul Iași.

— In cursul lunelor Aprilie și Maiu a. c., comitetul central pentru ajutorarea incendiaților și inundaților, a primit următoarele contribuții, din partea comunelor: Tg.-Frumos 100 lei, Bivolari 100, Sculeni 20, Ciurea 20, Andrieșeni 10, Prisacani 10, Hermeziu 20, Domnești 20, Cepleniță 20.

— Un cîine turbat a mușcat grav pe copilul Victor Zamer din strada Sfîntu Andrei.

— La cafengiul David I. Talpalariu, din strada Daraban No. 4, s'a declarat aseară un incendiu.

Niște perdele au luat foc de la o lampă aprinsă și focul ar fi luat proporții dacă nu se intervenea la timp. Au ars mai multe lucruri din casă.

❑ D. C. I. Parfenie, absolvent al școalei de mișcare, a fost detașat la inspecția de mișcare Iași.

❑ **Militare.**—Astă-zi dimineață s plecat din localitate regimentul 7 roșiori, de sub conducerea d-lui loct.-colonel Călinescu spre a face aplicații asupra serviciului de campanie.

Iată cum se vor desfășura evenimentele în aceste două zile localitățile unde se vor desfășura luptele între plutoane.

— Ziua I-a, adică azi Marți un pluton trimisdin Iași la Voinești pentru a rîdica de acolo provizii.

Seara o va petrece în Voinești, în presupunerea că trupe inamice sînt în Hadîmbu-Budești.

Tot în ziua I-a plutonul II distruge calea ferată Iași Cucuteni, în dreptul satului Lețcani și apoi continuă drumul pînă la Cucuteni unde noptează. Inamicii sînt în Voinești.

A doua zi Mercuri, la 6 dimineață convoiul e gata de plecare, cînd află că în plutonul II inamic are de gînd să-l atace în drumul spre Iași, și să-l căptușeze, alte două plutoane.

— Ziua I-a, inamicii sînt semnalați înregiunea Cozia-Covasna-Costuleni.

Plutonul I, din escadronul I are a rîdica proviziile din Poeni și ale trimite în Iași. Noaptea are a staționa în Poeni luînd măsuri de siguranță în stație.

Detașamente de cavalerie adverse sînt semnalate în marș la Poiana-Cîrnului către Poiana-Iași. Plutonul are ale recunoaște și suprinde în cantonamentul lor. Itinerarul de urmat Iași-Tomești, Osoi-Comarna—unde va cantona păzînd stația.

Ziua a II a, plutonul I din escadronul I, are același trupe inamice, rechizițiile fiind trimise spre Iași.

Plutonul primește noaptea știrea că detașamente de cavalerie dușmană sînt în marș de la Dobrovăț spre Slobozia Cantemir Ciurea și Iași pe care trebue a le recunoaște urmînd itinerarul Poeni, Schitul Ducăi, Bîrnova-Iași.

Plecarea la 7 dimineața.

Plutonul II primește știrea că toate firile telegrafice și telefonice sînt întrerupte. E nevoie a se instala posturi de corespondență între Poeni-Bucium-Iași, din plutonul acesta. Plecarea din Comarna la 6.30 a. m.

Plutonul I, în vederea înaintărei diviziei spre Bivolari, are a merge un pluton și ocupa podul de pe Jijia între Rediul-Mitropoliei Țiganași, și a recunoaște, toate trecerile peste Jijia între Stînca și Epureni.

Noaptea va petrece o în Rediul-Mitropoliei, unde va prepara cantonamentul pentru întregul regiment, care va sosi a doua zi la ora 1 jum.

In același timp, plutonul II se va afla în satul Larga, unde e mult furaj, pe care are a-l lua și duce la Iași. Aci i se semnalează că trupele adversare sînt în Rediu-Mitropoliei-Țiganași.

Noaptea o va petrece în Larga.

Ziua a II a plutonul I află că convoiul cu furaje pleacă la Iași din Larga prin Horlești. Se va duce, și l ataca la Horlești.

Plutonul II va apăra convoiul.

Operațiile se termină la ora 12 ziua. Seara trupele vor fi la Iași.

Plutonul I-iu, ziua I. Trupe de cavalerie adverse se retrag de la Dărjeni spre Voinești, unde pare că au intenția de a petrece noaptea. Ele vor urma intinerariul Iași-Tîrgușor-Ciorbești-Budești vor ataca în cantonament trupele din Bivolari.

Noaptea vor petrece-o 'n Budești sau Mînzești.

Plutonul II va avea însărcinare să recunească satele Piciorul Lupului și Slobozia Cantemir, din punct de vedere statistic și resursele ce s'ar găsi.

In vederea operațiile ulterioare interesează a cunoaște starea comunicațiilor de la Slobozia Cantemir la Poeni și Dobrovăț.

Noaptea o vor petrece în Slobozia Cantemir.

Ziua a II a, plutonul I din Budești primește ordin de a pune stăpînire pe gara Ciurea și a distruge toate lucrările de artă. Operația aceasta va fi terminată la ora 12 din zi.

Plutonul II găsindu-se 'n Slobozia Cantemir primește știrea că plutonul advers

EUFROSINA D-r ROȘCULETZ

DUPA LOGODNA

Scumpă Ilenuță,

Sunt logodită de eri, de eri seara la șapte! Tot eri am împlinit șaispre-zece ani. Să fie oare o coincidență... sau o manoperă a mamei? Nu știu. Știu atita, că sunt încîntată... fericită; îl ador pe Jean—ai ghicit de sigur că era vorba de el — și el mă adoră. Toată ziua rîd și cînt. Numai Miss Glyde, guvernanta mea, nu se împacă cu această veselie exuberantă;—îmi tot spune că sgomotul nu cadrează bine cu *rezerva impusă în asemenea împrejurări.* Ce împrejurări!? Asemenea împrejurări nu vor fi decît *una și singură*, căci sunt ferm decisă să nu mă mărit de cît o *singură dată* și numai ca un singur bărbat! Deci ce tot aiurează englezoaica cu împrejurările ei!

Drăguța mea, dacă ai ști tu cît de mult iubesc eu pe Jean, și de cînd îl iubesc, de mult de tot... de cînd l'am văzut pentru întâiași dată... de acum o lună.

Cînd mi-a cerut mîna era atît de emoționat, atît de palid, — nu i vorbă, că-i ședea foarte bine—încît am simțit că mi se strînge inima, astfel că spre a-i micșora emoțiunea, am răspuns grăbită întinzîndu-i amîndouă mîinile: *„da! da! domnule, consimt din loată inima, cu foarte multă plăcere să fiu soția dumitale“*. Și i-am spus acestea cu glas tare, înadins... atît mai trebuea, să răspund în șoapte cînd bietul băiat era palid ca ceara!

E drept că mama se uita cam pieziș la mine... dar ce-mi păsa... Jean îmi luase mînile și mi le săruta cu ardoare, din palid ce fusese devenise roș ca un bujor, repetînd într'una: „Ah! e un înger de candoare!“

Nu-i vorbă, aș fi fost mult mai încîntată dacă îmi spunea că sunt un înger de frumusețe dar... lasă, să fiu și înger de candoare, dacă așa îi place lui Jean.

Ce mă enervează, este că Miss Glyde ne urmărește din ochi ca o spioană; femeea asta nu are un pic de suflet în ea. Sunt logodită de 23 de ore și nu mi-a îngăduit măcar 5 minute să pot sta singură cu Jean al meu. Situația aceasta nu mai e de suferit! Mai ales că i-am promis lui Jean să-l las să mă sărute. Și mă voi ține de cuvînt, chiar dacă aș ști că Miss va leșina, tot mă va săruta..

Ilenuță dragă, sunt disperată! Se pare că englezoaica a jurat să mă înebunească. După ce mă luă la o parte și-mi ținu un prolog de un chilometru asupra *dezinvolturei* răspunsului meu, după ce mă cicăli cu *rezerva impusă în aceste împrejurări*, îmi mai spuse la urmă că sunt *lipsită de decență*. De ce? Oare ce-am făcut eu? Doar căsătoria n'o fi lucru indecent.. dragă Miss, tot d-ta mi-ai predat catechismul și acolo am văzut, cetit și reținut că căsătoria este un sacrament, o taină, deci...

In urmă avu loc o consfătuire intimă între tata, mama și Miss și apoi mi se spuse că din cauza *vîrstei mele fragede*, logodna se va prelungi un an.

De oarece mama îmi promise formal, că voi vedea pe Jean în fiecare zi, de oare ce Miss tot îngîna *„Crede-mă my dear, e cel mai frumos moment din viață“*, de oarece simțeam și eu că momentul este destul de frumos.. m'am învoit bucuroasă să aștept un an pănă la căsătoria noastră.

Jean lipsea. Plecase spre a se reîntoarce a doua zi aducînd un buchet mare, splendid, alb, alb... de o albeață orbitoare, din mijlocul căruia se ridica, triumfătoare, într'o frumuseță inolentă, o roză de un roș aprins, una singură. Jean înclinîndu-se adînc îmi zise în franțuzește:

„A la douce candeur de votre âme, cette neige immaculée. Pour moi, que dévore un flamme, cette rose empourprée“.

Și reținîndu-și roza îmi oferi buchetul.

Respirai cu aviditate, îngropîndu-mi fața în el. Eram amețită aproape!! Să fie vorbele lui Jean... sau parfumul florilor... nu știu!

După cîteva momente spusei lui Jean ceia ce îmi comunicase mama. Dar afacerea luă o întorsătură gravă pe care eram departe de a o prevedea: Jean, la auzul că logodna noastră se va prelungi un an, se făcu galben... lar mie, văzînd că nu i convine mi se făcu rău; și simții o crndă remușcare că consimțisem fără a-l consulta.

Jean are dreptate; ce însemnează această tortură? Ii spusei reflecțiunea lui Miss Glyde care pretinde că *Logodna e cel mai fericit moment al căsătoriei.* El zîmbi neîncrezător, cred și eu... Să mai poftească acum Miss Glyde, să vie să-mi mai repete aceste insanități... Doar o fi știind Jean mai bine decît dînsa!

Atunci, decisă a repara greșala mea, intrai hotărîtă în biuroul tatei, și punîndu-i mîinele după gît, îi zisei: „Tată dragă, eu nu mai pot aștepta. Jean nu mai poate nici el; acum înțeleg tot. Tată dragă *trebuie* să mă mărit acum în grabă: Jean e trist ca un mormînt, iar, eu, nenorocită“.

(Va urma)

Teodor Stoienescu

Fost procuror de Curte

AVOCAT

Iași 17, str. Vechie (poarta bisericei Bărboi).

are intenția a distruge gara și are ordin să-l împedice.—Vom da la timp rezultatul luptelor.

— Eri a sosit în tabăra Șipotele d. general Tătărăscu, comandantul corpului IV de armată însoțit de d. colonel Nestorian, șeful statului major al corpului 4.

— Regimentul 8 roșiori din Botoșani a sosit eri în tabăra Șipote.

— La 15 Iulie se vor începe operațiunile repartizărei tinerilor ce formează clasa 1910. Comisiunile se vor compune pentru fie-care județ din comandamentul titular al regimentului de infanterie din localitate, sau de locțiitorul său cînd cel întăi ar lipsi.

Ca medici se vor destina medicii regimentelor de infanterie din localitate. Regimentele de Artilerie și cavalerie vor avea delegați.

In caz cînd șeful de recrutare și mobilizare este absent regimentele vor însărcina pe un oficer care să 'l înlocuiască în comisiunea de repartiție.

❑ **Din Bucovina.**—Festivalul, care se aranjează de studențimea romînă din Cernăuț în memoria lui Eminescu va avea loc, Duminică, în 4 Iulie st.n. Programa, în trăsături generale, e următoarea: dimineața se va oficia un serviciu divin în capela reședinței a hiepiscopale; după amiazi se va face ua pelerinaj la casa în care a petrecut Eminescu în Cernăuți, la studii; ear seara va avea loc în teatrul municipal festivalul.

La festival se va rosti o cuvîntare serbătorească comemorativă, se va ceti „Amintiri despre Eminescu", ce vor declama poezii, se vor cînta mai multe cîntece, cu text de Eminescu, în cor mixst și cor bărbătesc.

— Eri a avut loc la universitatea din Cernăuți o adunare a studențimei universitare romîne, discutîndu-se chestia creierei unei catedre pentru istoria Românilor pe lîngă universitatea din Cernăuți.

— Deputatul romîn Iosupescul-Grecul, în ședința Camerei din 22 Iunie st. n., a intervenit pentru regularea părăielor, regularea Siretului, pentru lărgirea dreptului de a strînge lemne uscate din pădurile fondului, a cerut apoi clădirea unui edificiu pentru liceul din Suceava, lărgirea școalei superioare de fetițe din Cernăuți în un liceu de fete și să se rezolve chestia reducerei la 2 ani a serviciului militar, precum și adunarea unei garnizoane la Storojinetz.

Ultime informații

❑ **Numirea d-lui Scarlat Popescu.** *Știut este că d. Scarlat Popescu a fost numit inspector al Curților de Apel. Numirea d-lui S. Popescu a fost primită cu uimire și cu drept cuvînt.*

In primul rînd, pentru că între ministrul justiției d. T. Stellan și între d. Scarlat Popescu există de mai mult timp o mare tenziune. Primul președinte al Curței de Apel din București n'a vrut să asculte de propunerea de a primi acest post și dacă l'a primit, au trebuit să intervină stăruințele și insistențele primului-ministru d. I. Brătianu și ale d-lui ministru Djuvara.

In al doilea rînd, ceia ce a produs și mai mare uimire acceptarea acestui post de către d. Scarlat Popescu, e faptul că d-sa și-a schimbat foarte brusc ideile. D. Scarlat Popescu era unul dintre acei cari se opuneau din răsputeri la înființarea postului de inspector al Curților de Apel, pe care d-sa astă-zi l'a primit.

In adevăr, în senzaționalul raport, pe care d. Scarlat Popescu, în calitatea sa de prim-președinte al Curței de Apel din București, l'a trimes ministrului justiției, cu observările la anteproectul pentru modificarea legei de organizarea judecătorească, d-sa se pronunța ast-fel în ce privește înființarea inspectorului pentru Curțile de Apel.

Dacă e, poate, o necesitate înființarea inspectorilor pentru judecătoriile de ocoale și tribunale, dat fiind numărul mare al acestor instanțe, Curtea însă, în majoritate, găsește că, **prin înființarea unui inspector pentru Curțile de apel, se aduce o atingere prestigiului și demnității acestor instanțe. Cînd un judecător a ajuns la Curtea de apel, el e conștient de datoria lui, și pentru aceasta nu are nevoie nici de imbold nici de sperietori.**

Dacă, însă, înființarea inspectorilor este o necesitate, Curtea, în unanimitate, este de părere ca **atribuțiunile lui să fie limitate numai în ce privește partea administrației, fără nici un amestec în ce privește distribuirea justiției,** *căci e imposibil de admis ca un inspector, ori cît de genial ar fi, să fie în măsură să judece singur dacă magistrații aplică bine ori nu legile și-și îndeplinesc îndatoririle profisionale.*

Apoi, cum s'ar concilia această a lui apreciere, atunci cînd afacerea, mergînd înaintea Curței de Casație, această înaltă instanță ar avea alte vederi și ar consfinți modul de a judeca al Curței de Apel?

Iată deci, de ce e foarte legitimă uimirea produsă de numirea d-lui Scarlat Popescu, care se dezice el însuși, primind înaltul post, contra cărula a luptat ca să ia ființă!

❑ *Consfătuirea de eri a carpiștilor din localitate a ținut tocmai 25 minute, adecă exact timpul cît a stat d. P. P. Carp în localul clubului.*

Inspirat de la Jokey-club, de unde a venit, d. Carp cum a intrat în club a luat lista membrilor, și a început să întrebe pe mai mulți partizani cum îi cheamă și cam ce.. responsabilitate doresc cînd vor veni la putere la... toamnă.

Unii membri ai clubului au rămas în admirare de deșteptăciunea lui cc. Petrache; alții însă foarte deziluzionați, că șeful nu s'a lăsat nici acum—în ajunul... venirei la putere—de boroboațe și de glume.

După 25 de minute de... consfătuire cc. Petrache a plecat de la club împreună cu d. Naum și dr. Riegler, exprimîndu-și dorința ca să se închirieze încă o sală pentru club, localul actual fiind neîncăpător pentru partizanii numeroși, cari vor sosi în curînd, cînd... va veni la putere.

Astăzi d-sa a plecat la Țibănești; iar d. Marghiloman a plecat aseară cu trenul de București.

❑ D. I. Ursu, unul din adepții d-lui Iorga, a dat astă-zi cinstea pe rușiune.

După cum anunțasem, d. Ursu trebuia să-și treacă astă-zi coloquiul pentru catedra de istoria medie modernă și contemporană, vacantă la facultatea de litere din Iași.

Cum de mai înainte se anunțase cu foc bengal, că colocviul se va ținea în aula Universității, pentru ca publicul să asiste în număr cît mai mare, aula era dimineața arhiplină.

Publicul care venise să admire capacitatea candidatului, a remas în sfîrșit mult de cît surprins: d. Ursu, emoționat peste măsură, n'a putut răspunde nici la chestiunile cele mai elementare. D-sa n'a știut nici ce „e un stil gotic", chestiune de Arheologie pusă de d. Teohary Antonescu, precum n'a știut nici cauzele decăderei Spaniei, etc., etc.

O parte de comisiune, compusă din d-nii N. Iorga și Onciul au fost de părere ca să'l admită, iar restul comisiunei, compusă din d-nii: P. Rișcanu, A. D. Xenopol și Teohary Antonescu, au fost contra. In cele din urmă, s'a admis, contrar regulamentului, ca d. Ursu să treacă un nou cologiu astăzi la orele 5.

De ced. Iorga susținut ca d. Ursu să fie admis, de și n'a știut nimic, e lesne de înțeles: d. Ursu s'a anunțat ca conferențiar de vară la Vălenii de Munte!

❑ **Examene de maior.** — Eri s'a început în tabăra Șipotele examenul de maior, pentru căpitanii din infanterie.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii: general N. Tătărescu, comandantul corpului IV de armată, președinte; general Pavlo și colonel Vlădoianu, precum și comandanții corpurilor din care fac parte căpitanii, membri.

Eri au dat examen d-nii căpitani: Balmez și Dumbravă, din batalionul 4 vînători: astă-zi dau examen d-nii căpitani Gheorghiu Militiade, Gheorghiu Th. și Frunză Anibal din regimentul Roman No. 14 și căpitanii: V. Lecca, Arabu Anibal, din regim. Ștefan cel Mare No. 13.

❑ Consiliul general al județului Vaslui a creat prin budget un post de agronom, în scopul cu acesta să înființeze o lăptărie model, post care s'a încredințat d-lui Amilcar Bogdănescu, care primește un salar de 300 lei lunar.

Ni se scrie din Vaslui că acest d. agronom, nu numai că n'a înființat lăptăria sistematică și în loc de a da sfaturi țaranilor asupra agriculturei, face instigații!

Ce vreți, e protejatul d-lui prefect Eduard Ghica!

❑ Unele ziare de azi dimineață publică știrea că A. S. I. Arhiducele moștenitor Frantz Ferdinand ar fi amînat din nou vizita sa la Sinaia din causa nevotării convenției comerciale cu România.

Știrea aceasta este absolut inexată. Vizita se va face la 28 Iunie conform programului stabilit.

❑ Inalta Curte de Casație S. II-a a fixat termenul de 23 Iunie pentru judecarea divirgenței în recursul cîrciumarilor din Iași.

❑ Din tabăra Șipotele ni se comunică că la examenul ținut eri pentru gradul de maior, a reușit d. Căpitan Dumbravă, din batalionul 4 vînători.

❑ Se știe că d. prim-președinte al tribunalului a intervenit la ministerul de justiție, printr'un raport, ca ședințele la tribunal să se înceapă la orele 12.

Ministerul a refuzat propunerea d-lui prim președinte, așa că cu începere de astă zi, la toate tribunalele, ședințele se deschid la orele 11 și jum. a. m.

❑ Consiliul superior al magistraturei a confirmat ca judecător de ședință pe d-nii: Gr. Suțu, căruia i s'a dat delegația de sindic, și Hipolit Mîrzescu.

De asemeni a fost confirmat d. Volanschi judecător de ședință la Vaslui, care probabil va fi transferat la Iași.

❑ Comisiunile examinatoare ale elevilor preparați în particular, vor începe darea rezultatelor Vineri dim

Se vor da întăi rezultatele elaselor IV și VIII-a, de oare-ce Simbătă 20 Iunie aceste clase încep examenele de capacitate.

Mîne vor sosi mandatele de lefuri ale corpului didactic universitar, pe luna Iunie.

❑ D. dr. S. Bogdan va pleca în concediu de la 10 Iulie și pînă la 10 Septembrie.

Afacerile rectoratului vor fi girate de d. A. D. Xenopol, decanul facultății de litere.

❑ Din cauza că pavagiul este cu totul deteriorat,—aproape toate străzile au numai gropi,—zilnic se întîmplă accidente.

Așa, eri, patru cai și-au fracturat picioarele prin gropile de pe străzi și au perit.

❑ Astă-zi s'a început inventariarea averei remasă pe urma defunctului baucher Carol Unter.

Din partea tribunalului au fost numiți d-nii avocați At. At. Gheorghiu și Liteanu.

Tot astăzi se va constitui tutela legală a minorilor Unter. Tutela se va compune din: d-na Jeana Unter, banchirul Blank din București, banchirul Tenea din Galați, dr. Gherman Unter, Cohn Drăgușineanu și Emil Unter.

D-nii Herman Unter și Emil Strasberg vor primi procura pentru continuarea afacerilor cassei Unter.

❑ Se știe că în importantul proces dintre Cassa școalelor și d-na Alice Nanu și Florica Muzicescu, Curtea de casație secția I-a a respins recursul cassei școalelor, rămînînd în divirgență numai asupra unui punct, anume acela dacă din întreaga întindere a moșiei Pomîrla li se cuvine acestora 2 | 7, cum a zis Curtea de Apel din Iași sau li se cuvine 1 | 4.

In ședința de eri, Curtea de Casație s'a pronunțat și asupra acestui punct, dînd definitiv cîștig d-nei Alice Nanu și d-rei Florica Muzicescu. Cișigul este de 1700 falci din întreaga moșie Pomîrla.

Liceul „Bașotă" din Pomîrla va avea deci de acum 30,000 lei mai puțin pe an, și e probabil că nu va mai putea funcționa, fiindcă cît nici până acum nu'i era suma suficientă pentru întreținere.

D. Nanu va intenta o nouă acțiune, cerînd să i se restitue venitul moșiei pe timp de 5 ani, cît a durat procesul, în sumă de 180,000 lei.

❑ **Jubileul soc. medicilor și naturaliști.**—După cum am anunțat, societatea medicilor și naturaliștilor, din localitate, face pregătiri pentru serbarea jubileului de 75 de ani a societății.

Acestă societate a fost înființată în anul 1834 de către d-rul Chihac.

Jubileul va avea loc la 11 Octombrie a. c. Vor fi invitați să ia parte toți medicii din provinciile subjugate. Serbările vor avea loc în Aula Universității.

Va fi o ședință științifică, după care va urma un banchet, iar mai apoi vor fi o mare excursiune.

❑ **Universitare.** — Comisiunile de examen la litere sînt convocate pentru ziua de 16 lunie, orele 5 jum., pentru a cerceta tezele candidaților.

— D. I. Săvoiu a cerut decanatului facultății de drept să-i admită echivalarea diplomei sale de doctor în drept de la universitatea din Liège.

— In cursul acestei vacanțe se va instala în laboratorul de electricitate, condus de d. prof. dr. Dragomir Hurmuzescu, o baterie de acumulatori de mare capacitate, care va servi experiențelor cursului de Fisică, cît și celor de proecțiuni.

— Licențele studenților dela secția matematică vor avea loc la 24 lunie, iar la științi naturale la 25.

❑ Cum se creiază o modă la Paris ne va arata printr'un suget humoristic Cinematograful Pathé Frères din grădina Chateau aux Fleurs, condus de electricianul A.C. Bottez.

Acest suget face parte din programul nou de astă seară Marți 16 lunie și acest program escepțional mai cuprinde: Istoria unui bilet de bancă, dramoletă interpretată de somități artistice pariziene, Lecții de acrobatică scene comice, Cînele polițaiu un suget foarte interesant din care se va vedea gradul de inteligență a cînelui care ne poate salva din mîinile criminalilor.

Programul cuprinde apoi scene de călătorii precum frumoase vederi din Biskra—o posesiune franceză din Africa; pozițiile fermecătoare, Africanii civilizați dansul femeilor negre, pădurile de palmieri etc.

Programul fiind foarte atrăgător nu putem decît îndemna pe cetitorii noștri să aziste la reprezentația de astă seară Marți 16 lunie care are loc în grădina Chateau aux Fleurs.

Clinica boalelor de ochi

Doctor C. MICLESCU.

oculist operator.

CASELE FARMACIA CONYA

Str. de Sus No. 123

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

București 16 Iunie.

Mișcare la vămi

București.—Pe ziua de 15 Iunie a c., s'a făcut următoarea mișcare în serviciul exterior al vămilor:

D-nii: V. Niculescu și M. Mărgineanu actuali impiegați cl. I au fost avansați șef de vamă cl. III-a; d-nii: Ilie Oncescu, Gr. Grigorovici, St. Anghel, St. Zatrănu și Ioan Holban, actuali impiegați cl. I, au fost avansați taxatori cl. III-a; d-nii: Mircea Sfat, Al. Handurcă, N. Meiu și Marin Iorgulescu impiegați auxiliari cl. I-a și D. Catina, fost impiegat vamal, au fost numiți impiegați definitivi cl. II-a.

D rul Sion

București.—Celebrul dr. Sion, sub-directorul serviciului sanitar, și-a relut ocupațiile și în acelaș timp și colaborarea la „Voința Națională", unde semnează „Zed".

Intr'un articol al seu, dr. Sion afirmă că în 26 luni de administrație sanitară s'a făcut atît de mult, cît nu s'a putut face în timp de 50 de ani.

Curată îndrăzneală!

Decorările

București.—In lumea politică domnește o legitimă indignare, din cauză că guvernul d-lui Ionel Brătianu n'a decorat pe nici un fruntaș al opoziției.

Se știe că sub trecutul guvern conservator, care a prezidat jubileul domniei M. S. Regelui, au fost decorați toți fruntașii opoziției.

De data aceasta, cu toate că s'a sărbătorit aniversarea nașterei M. S. Regelui, la care sărbătorire au luat parte toate partidele politice, guvernul actual n'a decorat nici un fruntaș al opoziției.

Descoperirea unui atentat contra Țarului

Londra.—In camera comunelor, d. Cartile, conservator, interpelează pe procurorul General Robson dacă i-a fost atrasă atențiunea de niste articole apărute de curînd într'un ziar și unde se escită pe față la asasinarea Țarului cu ocazia vizitei proectată în Anglia. Deputatul întreabă ce demersuri se vor lua contra unor atari procedeuri?

D. Robson a răspuns că a luat cunoștința de articolele citate și de caracterul lor criminal, dar dată fiind apropiata vizita a Țarului, guvernul englez nu crede prudent sau necesar de a face actualmente în mod general comunicări cu privire la măsurile luate contra persoanelor respunzătoare de articolele sus zise.

Cererea lui Ismail Kemal

Constantinopol.— Ziarul „Sabah" afla că deputatul fugar Ismail Kemal s'a prezentat ambasadei turcești din Roma, unde a declarat că e nevinovat, cerînd ca adunarea deputaților să hotărască cu privire la urmărirea sa, pe cale judiciară.

Moartea unui artist

Bremen.—Pictorul-poet Arhur Fitger a murit. Era în vrîstă de 68 ani.

Acțiunea înscrișilor maritimi

Marsilia.—Inscriții maritimi venind să reie lucrul au găsit pe mai multe vase echipagii noi recrutate pentru grevă.

Sindicatul înscrișilor maritimi a telegrafiat d-lui Pichon, ministrul marinei, plîngîndu-se că companiile nu observă învoiala încheiată și amenințînd cu reînceperea conflictului dacă nu li se dă satisfacție.

Modificarea constituției turcești

Constantinopol. — Camera a continuat cu modificările constituției revizuite.

In special a discutat articolele privitoare la drepturile Sultanului.

Dreptul sultanului de a destitui pe miniștri a fost pastrat. S'au propus numai cîte-va ușoare modificări acestui drept.

HOLERA

Petersburg.—Infectarea apei din Petersburg cu baccili de holeră se socotește ca foarte periculoasă. Numeroase analize făcute cu apa de Neva și apa distribuită în oraș în casele particulare, prin canale, au dovedit foarte numeroși baccili.

Se consideră ca o nouă sporire a epidemiei.

*

Petersburg.—Pe ziua de eri au fost 65 cazuri noui de holeră, din care 30 mortale.

Totalul bolnavilor este acum de 540.

Criza ministerială din Ungaria

Buda-Pesta.—D. Lukacz s'a prezentat, în calitate de însărcinat al Regelui, d-lui Kossuth și a discutat timp de 3 ore cu dînsul cu privire la toate chestiile privitoare la criză.

D. Lukacz se va pune azi în contact cu cîți-va membri ai partidului independent, după care va avea o nouă întrevedere cu d. Cossuth.

Ziare romînești oprite în Ungaria

Buda-Pesta.—Guvernul a interzis intrarea în Ungaria a ziarelor romînești, care apar în Cleveland (America).

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 27 Iunie curent oara 11 a. m., se va ținea în Camera acestei Primării, în conformitate cu dispozițiunile art. 72—83 din legea Comptabilității publice, licitație publică orală pentru vinderea terenului în suprafață de 652,77 m. m. situat în Tg. Păcurari la No. 21, între proprietățile d-lor Strul sin Șaia și Nahman Lerer.

Garanție provizorie 50 lei.

Condițiunile de licitație și planul locului se pot vedea în fie-care zi la Serviciul Administrativ.

No. 12660 14 Iunie 1909

MULȚUMIRE

Soția mea *Ietti Rifca Segall* decedată de curînd, fiind asigurată la societatea de asigurare „Ancora" (Anker) pentru suma de *lei 10,000 (zece mii)*, numita societate mi-a plătit imediat în mod foarte culant suma de mai sus deși asigurarea n'a fost în vigoare de cît un an și jumătate.

Aduc deci prin prezenta viile mele mulțumiri *Societății „Ancora"* pentru culanța și promptitudinea cu care m'a lichidat recomandîndu-o călduros.

Ch. Iancu Segall

Comuna Copou

Iași în 9/22 Iunie 1909.

EUG. HEROVANU

AVOCAT

Strada Golia No. 19

Apropriindu-se vacanța, toate mărfurile aouse pentru vara aceasta și toate Noutățile Sesonului, se vînd toată luna Iunie cu prețuri foarte reguse la Magazinul

LA „VULTUR"

Mare ocazie de Bluze de Linon, Tors hon, și ghiupiură, unde se vînd numai cu 5 și 6 lei bucata.

Gazuri mari de Pălării de voiaje în toate culorile moderne.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente și în total, pentru vară; e și de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Soulli, vila Grierul.

De vînzare în Tîrgu-Frumos **o casă** cu un loc de aproximativ o falce, situată pe cea mai sănătoasă poziție a orașului. Preț avantajos.

Informații la **dr. Samsanovici**, Roman

HIRSCH IAȘI **Lăpușneanu 38.**

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE

SUFRAGERII și BIROURI

cu prețurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou**, *frumos și eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutățile sunt expuse în Magazinul nostru.

4000 **Decalitri vin alb și roș ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iași.

Dr. H. Solomovici

Specializat în clinicele din Berlin — și Paris —

Pentru boale de:

Nas, gât și urechi

Consultațiunile de la 9—11 și 3—6

Str. Golia 67 (casele camerei de comerț)

Instalațiune pentru massaj vibrator electric

DIM. M. BOTTEZ

AVOCAT

— Str. Zmeu No. 1, Iași —

BYRRH

CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

PONDOIR déposé Prix..... 6f 50 R. GARIEL 2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS En FONTE INOXYDABLE Prix: 0f 50 c. Raymond GARIEL 2 ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc. Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse, le mètre...	0f 20
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré....	1 80
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Album franco de l'Album sur demande

1410 NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, MATINEU la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. en rouleau 0f 30 c.

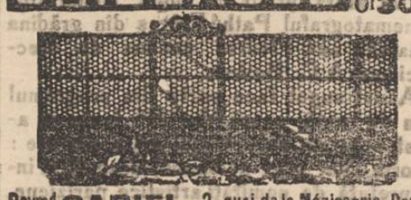

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr. R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu AVOCAT — Strada Golia 77 — Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ AVOCAT s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu AVOCAT — Str. Bărbei No. 19 — Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi doua Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez servicin cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 753 — Joi 18 Iunie 1909

Meseriașii și repausul duminical

Chestia repaosului Duminical, ca și chestia reformei legei meseriilor preocupă de cîți-va ani două clase sociale, funcționarii comerciali și meseriașii.

Se agită și unii și alții, dar fără resultat satisfăcător.

Și nu s'a căpătat un resultat satisfăcător pentru că, opinia publică nu s'a lămurit încă pe deplin asupra necesității acestor reforme.

In țara noastră „trebue să spunem acest lucru“ reformele se făptuesc numai cînd se ivesc nevoi presente, ori cînd se agită ideia unui imposit.

Reformele cu caracter social pur, cu caracter economic prin excelență, dar care n'ar interesa fiscul, cu greu pot trece în domeniul realității.

Din acest punct de vedere, privind lucrul, nu e greu de constatat, că pentru așa ceva, țara are nevoie de oameni pregătiți pentru munca mare și grea a reformelor serioase, care să atingă adînc multe din deprinderile noastre de a legifera în mod superficial, ca decor, ca lustruire de suprafață.

Sforțările funcționarilor comerciali a ajunge la repaosul complect, ca și sforțările meseriașilor a ajunge la eftenirea traiului și protecția numai a muncei lor, cu greu vor putea pătrunde în programul de activitate a unui partid, pe cîtă vreme nu vom avea partide de guvernămînt care să pătrunde adînc în masa poporului, care să se adape din nevoile lui, să-i cunoască grijile și aspirațiile, să-i cunoască aptitudinile, dîndu-și samă de însănătoșirea ce se va produce, atuncea cînd legile vor fi croite așa cum nevoile reale cer, așa cum progresul prielnic reclamă.

Legea repaosului, nu e legată numai de odihna celor ce muncesc prin fabrici, ateliere, ori prin prăvălii. Ea se leagă cu moralisarea muncitorimei, cu buna lui stare fisică, intelectuală și socială.

Omul în zi de sărbătoare e vesel, se găsește în sinul familiei, în mijlocul societății semenilor săi, se hrănește intelectual și moral prin contact, prin comunicare de gîndiri și simțiri, deci, profită ceva mai mult de cît repaosul, prin legea repaosului. Meseriașul e supus unei legiuiri care-i cere cotisație, taxă de înscriere, taxe de contractare cu ucenicii și alte amenzi și taxe, resultate ale actualei organizări;

Dar întru-cît legea nouă a crescut profitul,

Intru-cît i-a mărit prestigiul,

Intru-cît i-a asigurat viitorul și bătrînețe,

Aceste lucruri au rămas obscure în lege, în afară de ajutorul de boală și de înmormîntare.

Dar nu de cei ce mor pe cîmpul muncei în mizerie, trebue să se ocupe o lege în primul loc.

Locul întâi trebue să-l ocupe în lege, dispoziția, ca acei ce mor pe cîmpul muncei, să nu moară în mizerie. Căci nu pentru a produce mizeria e menirea muncei.

Munca e producătoare de bogăție, de starea mai bună, pentru ce oare la noi, munca produce mizeria?

Legea actuală nu s'a ocupat de aceste, care au marea lor importanță, pentru a ocupa un loc de cinste în programul de activitate al unui partid.

Evoluția politică produsă în țara noastră în ultimul timp, a creat o atmosferă plină de speranțe, că cei ce muncesc, la sate și la orașe, vor găsi sfatul și îngrijirea de părinte în partidul nou creat, în partidul alcătuit din cei ce muncesc și care are ca șef pe omul muncei, pe omul cu mintea ageră și luminată, pe Take Ionescu.

Țara se așteaptă de la acest partid la o activitate pe cît de rodnică pe atît de sănătoasă și deci cum muncitorimea aparține țărei și muncitorii împreună cu țara își spun păsurile, neajunsurile și durerile și așteaptă îndreptarea cea bună, îndrumarea cea sănătoasă, ca mizeria să dispară, lăsînd loc belșugului în păturile și casele celor ce muncesc și repaos după muncă, repaos, hrana fisică și intelectuală.

G. D. Șerban

Dreptate, Ordine și Libertate

Aceasta este trilogia în numele căreia și pentru triumful căreia s'a închegat partidul conservator-democrat. Și cît de sugestiv și de plastic a spus-o șeful nostru la întrunirea de la Brăila; și cîtă dreptate are, cînd susține că în țara romînească, sub raportul guvernămîntului, aproape nu există nici dreptate, nici ordine, nici libertate.

In această ordine de idei guvernul liberal a atins culmea. Expulzări și isgoniri nedrepte; arestări și înscenări de procese ilegale: tulburări necurmate provocate prin chiar agenții și funcționarii săi.—Toate acestea avînd rostul de a dezagrega din ce în ce mai mult și mai adînc corpul social de a reduce la zero libertatea individuală, de a stîrni mari nemulțumiri în toate straturile sociale.

Și evident, că o reacție în contra acestei precare stări de lucruri se impune, fiind că în asemene condițiuni funcționarea normală și de progres a Statului este imposibilă.—Șeful nostru a spus-o, și cu această trilogie el a rezumat programul partidului nostru și planul acțiunii sale de guvern: **mai multă dreptate pentru toți, mai multă libertate pentru toți, mai multă ordine în contra tuturor.**

De ce mai multă ordine **în contra** *tuturor? Pentru că oligarhia noastră, a tot stăpînitoare, a toate acaparatoare este astăzi un anacronism, care trebue să dispară; pentru că spiritul sediționos, care a început să se încuibe de la colibă cea mai umilă până la palatul cel mai trufaș trebuește distrus; pentru că fiecare cetățean fiecare clasă socială trebue să aibă conștienția că în stat are de îndeplinit o funcțiune socială și politică, și ca atare nu poate depăși limitele ce-i sînt trase prin însăși organizația statului, fără a periclita ființa și buna ordine a statului.*

Acesta este miezul chestiunii sociale în România, și aci partidul conservator-democrat își vede rolul său mare, imens și acțiunea sa politică utilă.—Infăptuirea dreptății, înfăptuirea ordinei, înfăptuirea libertății vor fi preocupațiunea de căpetenie a partidului nostru, și avem credința —vor fi opera noastră de guvern.

Em.

DECLARAȚIILE d-lui CARP

Se atribue d-lui Carp, că ar fi spus următoarele cuvinte la întrunirea intimă de la Clubul Junimist din localitate:

—„Ca să vin la putere depinde de mine, ca să stau la putere, depinde de d-voastră!“.

Declarațiunea aceasta a șefului junimiștilor e în contrazicere cu tot trecutul d-sale politic.

Nici odată d. Carp n'a venit prin d-sa la putere.

Șeful junimiștilor a fost totdeauna susținătorul cel mai fervent al ideei că șefii de partid vin la putere prin exclusiva voință a Regelui. In afară de aceasta voință, d. Carp, a spus că nu cunoaște altă voință de care să deprindă chemarea vre-unui partid politic în conducerea treburilor statului.

In ce privește șederea la putere, d. Carp, a considerat totdeauna că nu depinde de partizanii săi, ci numai de d-sa.

Dovada e că mai totdeauna d. Carp, a dat cu piciorul unei situații politice, cu toată dorința amicilor săi de a sta la putere.

Dacă d. Carp ar fi spus că venirea d-sale la putere depinde de Rege, iar șederea la putere depinde de d-sa, ar fi fost consecvent cu întregul d-sale trecut politic.

Dar se vede că bătrînețea a operat multe schimbări în concepțiile politice ale d-lui Carp.

Ce bine ar fi fost dacă schimbîndu-și-le ar fi ajuns la concluzia că depinde de țară și numai de țară să vină și să șadă la putere.

D. Carp, ar fi făcut prin aceasta un pas puternic spre democrație.

Susținînd însă că prin d-sa poate veni la putere și prin amicii săi, poate ședea la putere, d. Carp dovedește că a rămas un reacționar și un orgolios bărbat politic care 'și va încheia într'o opoziție perpetuă toată viața sa politică.

CATE-VA NOTE

Epoca susține, că revolta opiniei publice în contra ticăloșiilor sale este o chestie de... vocabular.

Desigur; dar nu găsește *Epoca*, că și chestiunile de vocabular sînt destul de grave, atunci cînd se prezintă în condițiuni Epoca le?

Dar în definitiv, parcă *Epoca* sau patronul ei pot provoca sau ridica alt-fel de chestiuni?

*

Politicianizmul josnic al d-lui Iorga își face curs și la Universitate. D-sa a susținut a se admite un candidat pentru o catedră universitară la facultatea de litere, deși candidatul s'a ilustrat prin cea mai desăvîrșită tăcere la întrebările ce i-a pus comisiunea.

Candidatul este conferențiar la Vălenii de Munte și d. Iorga voia să-și sprijine amicul politic.

Ce-i pasă d-lui Iorga de știință, de Universitate, de studenți. De cînd s'a făcut un politician abject nu visează de cît politică, și nu agită de cît pentru captare de partizani.

*

Ex-micul dictator a prezis distrugerea „tachismului“ de la Brăila. Nu trecură nici două zile și „tachismul“ s'a dovedit a fi mai forte ca oricînd.

Profețiile eroului de la Făurei, dacă nu s'au realizat, au avut însă un rezultat admirabil.

Noi așteptăm cu plăcere continuarea seriei profețiilor acestui erou național.

OAMENI ȘI LUCRURI

IN PLIN ROMAN

Se întîmplă oare în zilele noastre lucruri cari au dreptul să ademenească imaginația romancierilor? Fără îndoială că da. Ceea ce se știe și se scrie acum despre tragica sinucidere a d-rului N. din Capitală, e un roman complect, gata de a fi tras în fascicule și pus în vînzare.

„..Cînd s'a convins că, aceea pe care o îndrăgea, avea un amant, care o vizita aproape în fie-care noapte, doctorul a încetat ori-ce relații cu ea.

Atunci d-ra i-a trimis o scrisoare prin care îl implora să mai vie „o singură dată, pentru cea din urmă oară, avînd să-i spue lucruri interesante și fiind vorba de sănătatea părintelui ei, care este“ greu bolnav“.

De unde își putea închipui bietul medic că este vorba de o cursă?

De unde știa el că o fiică poate specula boala tatălui ei, pentru a-i întinde o cursă?

S'a dus.

Cu fel de fel de atențiuni delicate l'au momit și l'au făcut să bea un pahar de bere, în care se afla o cantitate de narcotic.

Peste puțin d rul a adormit.

Atunci s'a dat svonul în mahala, au adus rudele și prietenii cărora le-a arătat pe d rul Natansohn dormind în patul din camera duduei.

Pentru a se înțelege mai bine scopul acestei curse trebue să spunem că, mai înainte cu cîte-va zile, familia fetei scosese certificat medical că d ra a fost disvirginată.

Și cine altul putea fi autorul acestui fapt, de cît acela care a fost găsit, dormind pe o canapea, de către atîția martori?

Cum vedeți lucrurile au fost bine puse la cale.

Cînd d-rul Natansohn s'a deșteptat s'a pomenit înconjurat de întreaga familie care vroia să-l facă ginere cu ori-ce preț.

Situația era dintre cele mai delicate.

A plecat tulburat acasă.

A doua seară a pîndit lîngă casa „viitoarei“ sale și a văzut pe rivalul său intrînd la d-sa.

Nefericitul tînăr a alergat tremurînd la sora sa căreia i-a comunicat totul.

S'a dus și la părinții fetei cărora le-a declarat că știe totul“.

„Logodnica“ și familia nu vrea însă cu nici un preț să renunțe la prada lor și începe tortura scrisorilor amenințărilor cu parchetul; apare în imaginația supraexcitată a intelectualului spectrul parchetului cu cercetările, cu insinuările, pericolul de a fi ori a părea compromis și atunci el preferă moartea violentă, iar în această privință se citează una din frazele așternute în scrisorile lui postume:

„Aveam un revolver și două pastile de sublimat—scria el—singurile arme cu care îmi pot apăra cinstea“.

Și ast-feliu el plătește cu viața nobila ambițiune a eroinei de a avea în același t mp un mire și un amant.

Un roman, dar un roman dureros rupt din viața noastră modernă.

Parchetul va scrie de sigur ultimul capitol—și cel mai prozaic al afacerei.

Rodion

Discursul d-lui TAKE IONESCU

Rostit la marea întrunire a partidului conservator democrat din Brăila

Iubiți cetățeni, sunt foarte vesel că sea din urmă întrunire în această campanie o ținem la Brăila, orașul care se zicea că va fi veșnic surd la chemarea noastră, că se va izola el însuși în sînul patriei acesteia și va rămînea străin la mișcarea care a cuprins țara întreagă și care nu s'a putut opri la bariera orașului d-voastră. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Această frumoasă întrunire, și numeroasă și însuflețită, mă făsea adineauri cînd mă uitam peste această mare de capete să-mi amintesc congresul nostru de la Februarie 1908, adică întâia noastră întrunire politică, de cînd există partidul nostru.

Sunt vesel că am să fac aci după doi ani,—căci dacă sunt numai șasesprezece luni calendaristice, sunt doui ani politici, —să fac bilanțul existenței noastre în acești 2 ani.

D-lor, cînd a apărut partidul nostru, în organizațiunea lui văzută, căci în forța lui nevăzută partidul exista de mult, mulți s'au întrebat: „Ce este acest fenomen?“ și cu ușurința tuturor acelora cari există la marile mișcări sociale dar nu le înțeleg, mulți au crezut că este vorba de o simplă fantezie, de o dragoste trecătoare, de un fel de apucare a lumii pentru un glas un fel de emoțiuni din nimic, rest al marei emoțiuni din timpul revoltelor țărănești, și care trebuia să dispară odată cu revenirea vieții normale a Statului român.

N'am avut această credință pentru că n'am avut nici odată deșertăciunea să-mi închipuesc că este cu putință ca nedreptatea pentru un om, chiar dacă l'ași crede mare, să fie în stare să producă o astfel de mișcare într'o națiune care în genere e cunoscută prin răceala ei și prin scurtimea de vreme a entusiasmului care o cuprinde cîteodată. (Aplauze prel. și îndelung repetate).

Ei d-lor, eu din ceasul cel dintâi mi-am dat seama că era vorba de altceva: era vorba de eșirea la suprafață a unei adînci nevoi care se ivise în această țară și pe cari aș putea-o rezuma în trei cuvinte: mai multă dreptate pentru toți, mai multă libertate pentru toți, și dați-mi voe să adaug: și mai multă ordine în contra tuturor. (Aplause prelungite și îndelung repetate, ovațiuni, care durează mai multe minunte).

Societatea oligarhică așa cum ne-o făcuse viața noastră, fără orașe, fără cultură, un mănunchiu de oameni cari aveau asupra lor sarcina dar și onoarea să guverneze o națiune, această societate oligarhică, se dezvoltase în libertate foarte absentă pentru cei puțini, și în veșnică nedreptate pentru cei mulți, în ordine excesivă în contra unora, în destrăbălare absolută pentru alții.

Această organizare era posibilă atunci cînd era vorba să trăești prin cîți-va, atunci cînd era vorba să te bizui pe un mănunchiu de oameni, această formă însă a plesnit în ceasul în care forțele mari s'au ridicat de jos, au eșit la suprafața în ceasul în care această cuirasă în care se coprinsese corpul Romîniei, a devenit prea strîmtă pentru trupul ei lărgit. (Aplause prelungite și îndelung repetate).

De aci diferite năzuințe, de transformare. Unele au rămas trecătoare, cea din urmă permanentă, apărînd sub această formă a unui organ politic care avînd drept scop să apere ordinea socială și să păzească ideia de conservare, fără de care nici un stat nu se poate desvolta, înțelegînd însă să dea paza acestor idei în mîinile democrației întregi pentru ca să fie baza cît mai largă și pentru ca ideile de conservare să fie în folosul tuturor, iar nu să servească de pîrghie numai pentru cîți-va. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

De aceea d-lor, la congresul din Februarie 1908 cînd am vorbit cel din urmă după ce auzisem pe toți vechii mei tovarăși de luptă, pot să zic pe toți eroii,—căci era un eroism ca să-și sacrifice oamenii carierile lor, în ceea ce putea să fie o simplă aventură,—eu arătam oare care tristețe, și am terminat cuvîntarea mea prin cuvintele îngrijate: „și mă întreb: fi vor umerii noștri destul de puternici pentru sarcina pe care d-tră o puneți pe dînșii“?

Unii au văzut în aceste vorbe frica; nu d-lor, nu era frică, era înțelepciunea, era sentimentul greutății situațiunei; dacă aș fi crezut că este vorba de o fantazie, de o dragoste pentru un om, m'ași fi îmbătat de deșertăciunea momentului, și n'ași mai fi văzut de cît frumusețea sacrificiul d-voastră, și de sigur ceasul cel mai fericit pe care poate să-l aibă în viața lui un om politic. (Aplause prelungite și îndelung repetate).

Mă gîndeam însă mai departe, și întrebarea mea nu era dacă vom fi o forță; știam că vom fi o forță; întrebarea mea era nu dacă vom avea disciplină între noi; știam că vom avea disciplină între noi, pentru că la noi nu împinge pe nimeni nimic decît încrederea în noi. Era altceva care mă preocupa: dacă vom avea disciplină asupra noastră, dacă vom ști prin această disciplina morală asupra noastră să fim nu numai o forță, dar să fim o forță folositoare, să fim nu numai potopul care desființează zăpezile, dar să fim unda care se revarsă pe cîmpuri și aduce cu ea fertilitatea, aduce cu ea bogăția și mulțumirea. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Ei d-lor, dacă acum doi ani aveam dreptul, și era un merit să fiu timid, astăzi după doi ani de încercare, am datoria să fiu îndrăzneț. (Ovațiuni prelungite).

Căci, d-lor, ispita a fost mare ca să perdem disciplina asupra noastră; cei din urmă veniți ca organizațiune politică în viața acestui stat, fără să fi provocat pe nimeni, fără să fi făcut nimic, am văzut de la primul pas coalițiunea celor două vechi organizațiuni din această țară, am văzut oameni pe cari îl despărțea șanțul adînc al chestiunii agrare, oameni pe cari îl despărțea trecutul de patruzeci de ani, dîndu-și mîna tiptil, aranjîndu-se după culise, în contra noului venit despre care nu se putea încă zice nimic, fiindcă era curat ca pruncul care se naște. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Și în această ispită d-lor, am fi putut să cădem în două feluri: am fi putut să ne îngrozim de coalițiunea viitoare și să ne gudurăm pe lîngă partidul liberal, să'i oferim sprijinul nostru, cînd el este nepopular și slab ca să'și poată tărăgăni guvernarea, pentru ca în schimb să ne ajute la alegeri, și să ajute și la moștenirea puterei. Am fi putut de frică să cădem moralicește, și să scrim încă o pagină de ticăloșie politică într'o istorie destul de plină de ticăloșii politice, în această țară. (Ovațiuni prelungite și entuziaste).

Dar, era d-lor, o altă ispită și mai rea căci dacă faptul dintâiu, ipocrizia opoziționei guvernamentale ar fi fost dezonorant pentru noi, nu am fi jicnit țara mai mult decît o jicnesc ceilalți, dar am fi putut să cădem în cealaltă ispită; goniți aproape de la lupta legală și de la dreptul nostru de viață, noi să ne căutăm puterea în demagogie, și să ne zicem că dacă nu ni se lasă loc la masa Statului, ne vîrîm sub masă și să răsturnăm totul în furia desnădejdei. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

N'ar fi fost întâia oară în istoria lumei, cînd un partid nedreptățit, cînd oamenii atacați pe nedrept, cînd ființe cari știu că le este sugetul curat și că au dreptul la viață, iar nu la distrugere, pierd răb-

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

darea și se transform în organe de distrucțiune de unde firea îi crease organ de producțiune. (Aplauze).

Ei bine, am rezistat acestei ispite, să fim drepți, nici nu am avut să rezistăm, ne-a fost sufletul prea sus pentru ca ispita să poată bate la ușa conștiinței noastre. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni fără sfîrșit) și cu forța pe care ne o da alegerile parțiale, în care pentru întâia oară un partid de opozițiune, răsturna regulat guvernul, și nu numai guvernul, dar și pe cel-lalt partid de opoziție, cu toată această forță, într'o vreme în care se agitau cestiunile cele mai mari, într'o vreme în care se agita cestiunea socială prin reforme agrare într'o vreme în care s'au făcut legi contra cărora eram, ca legea monopolului cîrciumelor de exemplu, am știut să fim așa de stăpîni pe noi înșine, așa de hotărîți în coatra ispitei, am știut să dăm o dovadă așa de puternică că ne putem guverna pe noi, în cît crediți-mă, că dacă ne-am putut guverna pe noi vom ști să guvernăm și țara, căci este mult mai greu să te stăpînești pe tine de cît să stăpînești pe alții. (Ovațiuni prelungite și fără sfîrșit).

Așa d-lor, ca să iau cîteva exemple, ia închipuiți-vă, ce s'ar fi întîmplat în satele noastre dacă părerile pe cari mai tîrziu, după reforme, le-am destăinuit în chestiunea agrară, le-am fi scos cu emfaza cu care d. Carp scoate ideile d-sale? am fi aprins din nou satele în țară deabia de curînd potolite. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Ce s'ar fi întîmplat în orașe, dacă cu prilejul monopolului cîrciumelor ne-am fi pus în capul agitațiilor? (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Am lăsat să treacă pe dinaintea noastră toate ocasiunile de trecătoare popularitate pentru că am vrut să fim siguri că este o putere reală. (Aplauze prelungite și îndelung repetate)

De multe ori se produc mișcări mari și puternice într'un stat, dar se produc pentru o chestiune, sau se produc în jurul unui om ori necunoscut; acele mișcări d-lor, pot să fie cît de mari nu durează. Ei bine nu se clădește nimic cu ceea ce nu durează.

Așa de puțin am voit să sporim prin demagogie forța noastră în cît reserva noastră a fost tradusă prin „n'aveți idei", ca și cum dicționarile nu sunt pline, și dacă am vrea să vă amețim ca alții cu făgădueli, am fi așa de proști în cît să nu găsim făgădueli de dat!

Nu, noi cari ținem să zidim în această țară, am voit să știm întâi dacă ne dați credit în alb, și ne-ați dat credit în alb (Aplause prelungite și îndelung repetate).

Și cînd sunt întrebat, nu dacă vom veni la guvern, căci aceasta nu e treaba noastră, dar, dacă venind la guvern vom putea să guvernăm, eu răspund: dacă ni s'a dat credit alb cînd nu se știa de vom putea face ceva, aveți să vedeți ce credit motivat ni se va da cînd vom face ceea ce suntem în stare să facem (Aplause prelungite și îndelung repetate)

Amicul Xenopol ne spunea, că ne amenință cu coalițiunea lor, și cu desordinea în ziua în care venim la guvern.

D-lor, nimănui nu-i place să se lupte cu desordinea, dar cine de la început este hotărît să nu se lupte cu desordine să se lase de politică, căci acela nu va guverna nici odată! (Aplause prelungite și îndelung repetate, ovațiuni entusiaste fără sfîrșit).

Ne amenință cu coalițiunea. Luptăm și astăzi cu coalițiunea din opesițiune. Dacă ne va fi soarta să luptăm cu coalițiunea și de la guvern, vom lupta cu coalițiunea și de la guvern. (Aplause prelungite și îndelung repetate).

Ne amenință cu desordinea. Nu o vom provoca nisiodată, dar nici nu o vom ceda desordinei, căci ar fi să nu mai avem încredere în avîntul dv. și în dragostea dv. (Aplause prelungite și îndelung repetate.

Și acum d-lor,—și cu aceasta am să încheiu,—mi se spune: „nu e forța pe care ați creiat-o"!

Intr'o țară ca a noastră, unde guvernul reprezintă așa de mult în viața fiecăruia; în care aproape se poate zise că nimeni nu poate să respire fără voia statului; într'o țară ca a noastră în care guvernul nu a renunțat încă la sistemul împărțirei prăzei, este destul două partide, trei e prea mult!

Nu o țară destul de bogată ca să întrețină trei partide, ca să spunem lucrurile verde. (Aplause prelungite și îndelung repetate).

Și eu d-lor le răspund. Poate că au dreptate, poate că din luptele și frămîntările noastre au să rămînă numai două partide, se poate; ceia ce însă sunt sigur, este că al nostru va fi cel care va rămîne.

(Aplause prelungite și îndelung repetate).

O serbare școlară

Sîmbătă la ora 1 p. m., a avut loc la școala normală de institutoare din localitate, o prea frumoasă producțiune muzicală-literară, cu ocazia închiderei anului școlar.

Corul elevelor a executat mai multe drăguțe bucăți; au fost apoi recitări, dansuri naționale etc.

Lumea care a asistat a rămas plăcut impresionată.

P. O. S. Archimandritul Gherasim Miron, profesor la acea școală, delegat de a ținea o cuvîntare, a rostit următoarele:

Domnișoarelor,

Cu ajutorul lui D-zeu a mai trecut cu bine încă un an din viața de școală și, fie-care dintre dv. se bucură de frumoasele roade ale ostenelilor și strădăuințelor ce a-ți depus. Fără nici o jenă putem spune lumei că stăruințele și ostenelile pline de adevarată dragoste și inteligențe depuse de doamna directoară, subalternile ei și a noastră a tuturor dascalilor dv., n'au fost zadarnice; în tot decursul anului școlar—am aruncat sămințele științei, adevărului și moralității și, slavă lui D-zeu, toate au căzut pe pămînt bun și au produs readale dorite.

Sub controlul și îngrijirea binefăcătoare a adevăratei dv. mame duhovnicești—a d-nei directoare cum și a noastră a dascalilor v'ați desvoltat și v'ați îmbogățit mintea' cu cunoștinți nouă, ni-a-ți bucurat și mulțumit sufletește prin purtarea exemplară ce a-ți avut, prin ascultarea model, prin sinceritate și în genere prin sîrguința ce a-ți depus în îndeplinirea tuturor datoriilor ce v'au privit.

Domnișoarelor, s'a încheat anul școlar, a sosit timpul de odihnă intelectuală, a venit vremea să vă înapoiați iarăși în sînul familiei să bucurați și să veseliți și pe părinți și rude cu frumoasele rezultate ce a-ți obținut.

Ultima povață ce vă putem da acum, la dispărțire, este: așa fel să lucrați în sînul familiei, în timpul vacanției în cît prin purtarea și faptele dv. să dovediți părinților și tuturor celor cu cari veți veni în contact că ați devenit mai serioase și mai vrednice de stimă și de respect; că, într'adevăr, școala dă copiilor o creștere frumoasă și cu adevărat creștinească. Consecința? Părintele Ceresu vă va netezi calea vieței și, prin sfinții săi îngeri, va fi neadormita voastră călăuză.

Domnișoarelor, pe la casele părintești au veți avea conducătoare și profesoare cum ați avut în școală. Acolo vă veți conduce aproape singure, de aceea vă recomandăm și vă sfătuim să urmați în totul regulele și frumoasele lecții ce ați primit în școală în decursul anului. Terminîndu-se anul școlar și dîndu-vi-se permisiune să vă reîntoarceți iarăși în sinul familiei, unde să petreseți timpul vacanției, noi conducătoarele și dascalii dv. vă urăm: să mergeți cu bine și rugăm pe Milostivul D-zeu să vă țină sănătoase, ferindu-vă de tot lucrul rău și să vă readucă iarăși aici—la școală pe deplin sănătoase.

Acestea ar fi ceea ce am avut de zis față de întreaga școală. Dorința noastră însă, de a vă reîntoarce iarăși aici la școală nu se referă la toate domnișoarele, ci numai la domnișoarele cari n'au terminat cursul.

Acum ne adresăm dv., conlucrătoarele și fiicele noastre sufletești, cari a-ți terminat deja cursul. D-relor, s'au terminat șase ani în cari nu v'ați ocupat de cît cu immagazinarea cunoștintilor referitoare la desvoltarea dv. intelectuală și morală. In decursul acestor șase ani a-ți fost educate și instruite cu cea mai mare dragoste. S'au pus cele mai mari stăruinți și s'au întrebuințat toate mijloacele ca să se desvolte în dv. toate bunele înclinări naturale, împedecîndu-se cele rele, cum și pentru a vă lumina spre a putea pricepe binele și adevărul. S'a stăruit din toate puterele și pe toate căile ca să se introducă și să se înrădăcineze în adîncul inimilor dv. credința și religiositatea cum și regulele vieței creștine și conștiința propriei dv. vrednicii morale.

Numai D-zeu știe cu cîtă dragoste și îngrijire vă trimit de aici conducătoarele și dascalii dv.! Ei vă trimit țărei ca să îndepliniți, cu punctualitate, angajamentele luate față de ea cînd ați intrat în această școală. Educația și instrucția dv., aici în școală s'a terminat. Ea își închide ușele în urma dv. De aici înainte intrați pe calea cea lungă și plină de greutăți a vieței, din acest moment intrați în școala cea mare a lumei. Astăzi este ultima dată în viața dv. de școală cînd mai stăm de vorbă împreună. Dv. plesați chemate de țară să vă îndepliniți sfînta misiune de apostolat al neamului, iar nouă nu ne rămîne de cît o scumpă amintire despre dv. D-zeu cel prea milostiv să vă bine cuvînteze calea și munca, să vă țină sănătoase și să vă conducă pe căile sale cele drepte, netede și sfinte.

Iubitele noastre conlucrătoare, momentul acesta este cel mai vajnic moment din viața dv. de școală. Nici odată nu vă veți mai întîlni cu el. Și ce putem noi, foștii voștri conducători și dascali, să vă spunem nou, în ultimul sfîrșit ce vi-l dăm, afară de ceea ce vi s'a spus și vi s'a recomandat să urmăriți în decursul celor șase ani? Totuși însomnătatea momentului ne obligă s. vă spunem cîteva cuvinte.

Domnișoarelor, am spus că cursul instrucției și educației d-tră s'a terminat. Da, s'a terminat, dar numai cursul celor șase ani de instrucție și educație, nu și educația și instrucția în sine. Școala ne dă numai terenul de lucrat.

Educația și Instrucția este opera întregei vieți. Toată viața omul primește instrucție și educație. Aici se găsește și origina zicătoarei romînești: „De ar învăța omul toată viața, tot nu mai știe toate".

De aici trebue să scoateți trei reguli: Să știți că omul nu trebue să se creadă nici odată a toate științor-desăvîrșit în învățătură; că nu trebue să negligeze a se educa și instrui singur,—ceeace nu se poate căpăta de cît prin necontenită citire de cărți bune și folositoare și în fine să aibă ghibăcia de a se strecura printre valurile furioase ale vieței și a se iubi de cei în mijlocul cărora trăește și lucrează.

Ori, dv, Domnișoarelor, aveți chemarea de a trăi și lucra în mijlocul populației rurale, la care mai sunt încă moravuri, în majoritate, bune; are încă multă și tare credință, iubește biserica, care i-a păstrat limba și naționalitatea, o vizitează cît mai des posibil, să străduește să-și crească copilașii în credința și obiceiurile creștine-strămoșești.

Domnișoarelor, pentru ca să vă puteți capata încrederea, iubirea și respectul poporului în mijlocul căruia aveți să trăiți și să lăsați, să vă uiți, cu timpul și fără timp, să-i cultivați aceste nobile și frumoase sentimente.

Singure să le fiți exemple de încurajare. In combaterea deprinderilor răle să fiți foarte precaute; să lucrați pe încetul și cu multă chibzuială.

Poporul de la țară iubește mult să se ducă la Bericică—școala sa, în toate Duminicele și sărbătorele, cînd nu este oprit de împrejurări grave. Incurajați-l, fiți le exemplu. Duceți-vă cu școlarii totd'auna la Biserică. Bis. este școala poporului—Dv. faceți parte din popor, sunteți educatorii și instructorii poporului. Biserica este școala unde se pot face adevărate cursuri populare. Să se părăsească orice idee preconcepută față de Biserică. Căci Ea este adevărata școală populară.

Intr'adevăr nimenea nu va învăța în Biserică în această școală populară, care este distanța dintre Pămînt și Soare și care sunt mijloacele de a înlătura loviturile magnetice, dar va afla care-i distanța dintre omul păcătos și D-zeu și va învăța cum să se ferească de loviturile dreptei judecăți D zeești. Omul nu va învăța în Biserică meșteșugul de a pătrunde în inima muntilor și adîncimea mărilor ca să'și agonisească neprețuite bogății, dar se va deprinde să se aprofundeze în inima sa proprie și a introduce în Ea adevărata dragoste de D-zeu și perlele sfintelor rugăciuni. In Biserică nici odată nu va învăța omul să vorbească în limbi streine, înschimb însă se va deprinde a nu mai spune de cît lucruri adevărate—va înțelege perfect de bine limba conștiinței și va deveni apt de a vorbi cu D-zeu.—Iată obiectele de studiu pe cari le învață poporul în Biserică—în astă școală populară. Această se cheamă educați și adevăratul înțeles al cuvîntului.

Țaranul e deprins să-și învețe copilul de mic, să'și facă cruce, să spună „Tatăl nostru"—așa cum știe el,—învățătoarea e datoare să'l învețe să-și facă cruce bine, să spună „Tatăl nostru" corect, cum și toate rugăciunile.

Cînd învățătoarea se va duce regulat cu copilașii la Biserică Duminica și sărbătoarea, atunci va fi iubită, respectată și stimată de poporul în mijlocul căruia trăește și lucrează.

Domnișoarelor, fericită va fi învățătoarea care va frequenta cu aceeași regularitate ambile școli:—școala publică și școala poporului—Biserica.

Rugăm pe Induratul D-zeu, Domnișoarelor, să țină sănătoase; să vă fie scut și ajutător în îndeplinirea grelei misiuni; să apere de tot răul și să vă conducă pas cu pas în toate căile vieței D-voastre.

Așa să vă ajute D-zeu.

Litere-Științe-Arte

Erata.—In articolul de eri din pagina I: „Izvoare de pesimism" s'a sărit prin o eroare de zat un pasagiu care denaturează sensul. Inaintea unui citat din articolul lui Gherea „Pesimismul lui Eminescu" lipsește numele autorului și constatarea că eminentul critic a fost cel dintâiu care a demonstrat că poetul Eminescu departe de a fi un pesimist născut, avea — din potrivă — un fond de optimism și de idealism.

*

„Sensul istoriei" este titlul unei nuoi lucrări filosofice pe care a tipărit-o acum Max Nordau și care e menită a provoca multe discuțiuni și polemici. Este o carte de luptă scrisă cu același curagiu cu care Nordau și-a scris îndrăznețele sale „paradoxe". De astă dată autorul „Degenerării" atacă iarăși una din „Minciunile convenționale" ale culturei moderne.

*

Tolstoi a primit de curînd din Iasnaja Polijana vizita lui Henry George junior fiul cunoscutului filantrop și sociolog american, a cărui lucrări sunt mult apreciate de Tolstoi. Vizita tînărului George care produse multă bucurie lui Tolstoi, îi va servi drept îndemn pentru a scrie un nou studiu asupra chestiunei agrare, de dicat reposatului George. Lucrarea este acum terminată și combate marea proprietate. Noua lucrare este mult apreciată pentru ascuțita argumentație și sentimentul profund de care e pătrunsă. Interesantă a fost scena de adio între Tolstoi și George jun. Tolstoi zise: Nu te voi mai vedea, ce să spun tatălui d-tale pe lumea cealaltă: George îi respunse: Spune i, că eu continuu operile sale.

*

Gustaw Mahler, celebrul diriguitor de orchestră, a desfăcut contractul său cu opera Metropolitană din New-York pentru a putea fi în capul unei orchestre, compusă și plătită de un comitet de dame americane, și care va purta numele de „orchestra de simfonie Mahler". Mahler va da în anii viitori concerte simfonice cu această orchestră în New-York și toate orașele mari ale Statelor Unite. Inainte de plecare Mahler va da în Paris și Amsterdam două mari concerte simfonice.

Informații

❒ Au mai fost decorați cu ordinul „Coroana României" în gradul de cavaleri, d-nii: N. Apostol, Anibal Bălăceanu, I. Bărbulescu, Gr. Bărsan, M. Carp, D. Ciohodariu, I. Constantinescu, Dim. Dimitriu, C. Dumbravă, D. Erbiceanu, Gh. Gr. Ghiorghiu, Mihail Ghiga, Liteanu Gh, Netter Gh., Scobaiu Gh., Sculi R., Tufescu I. și Ursu D.

❑ Examenul de capacitate al absolvenților claselor a IV-a și a VIII-a se va începe Sîmbătă 20 Iunie a. c.

❑ Mercuri 24 Iunie se vor deschide expozițiile școalelor profesionale de fete.

❑ Ministerul lucrărilor publice a supus consiliului de miniștri, spre aprobare, lucrările de instalația liniei și aparatelor telegrafice, pe linia ferată Podul-Iloaia-Hărlău, lucrări în valoare de 20,000 lei.

❑ D. State Dragomir, artist societar al Teatrului Național, va pleca Vineri la Cernăuți, unde a fost invitat să dea concurs la marele festival pentru comemorarea morței lui Eminescu, care are loc Duminică acolo.

❑ Examenul elevilor și elevelor de clasa IV-a a cursului primar s'a isprăvit eri.

Rezultatul se va da Sîmbătă 20 Iunie c.

❑ Anul acesta vor fi trimeși la sanatoriul din Predeal 10 elevi ai școalei normale „Vasile Lapu".

❑ Iată care sunt taxele comunale pe automobile votate de consiliul comunal din Iași, și aprobate eri de ministrul de interne; 40 lei pentru un vehicul de la 1 la 10 h p.; 60 lei pentru un vehicul de la 11 la 19 h. p.; 75 lei pentru un vehicul de la 20 la 39 h. p.; 100 lei pentru un vehicul de la 40 la 59 h. p. și 120 lei pentru unul de 50 în sus.

❑ D. pictor O. Mirea, directorul școalei de Belle-Arte din București, va sosi în Iași, în cursul lunei Iulie, pentru a retuşa admirabilele tablouri istorice, aflătoare în sala pașilor pierduți de la Universitate.

❑ Mîine se vor plăti la administrația financiară pensiile civile și militare pe luna Iunie c.

❑ Iată numele elevilor cari au absolvit cursurile serale complimentare de la școala comercială:

Bank A., Beloiu I., Călin Gr., Dumbrăvescu Gr., Grümberg H., Mark I., Mihailescu V. și Șloimovici S.

❑ Elevii școalei normale „Vasile Lupu" vor pleca în astă seară, cu trenul de 9 și 5, împreună cu cîți-va profesori, în escursiune la Constanța.

Excursiunea va dura 4 zile. Elevii se vor reîntoarce la Iași Duminică.

❑ Aflăm cu plăcere înscrierea în partidul conservator-democrat, a d-lui general Gigîrtu. D-sa a luat parte la întrunirea de Duminică de la Brăila.

❑ La Slănic va avea loc mîine Joui un mare festival, pentru comemorarea a 20 de ani de la moartea lui Mihail Eminescu.

❑ Consistoriul spiritual al Mitropoliei nu va mai fi convocat până în luna August.

❑ Ministerul de finanțe a dat următoarele instrucțiuni vămilor din țară:

Taxele vamale consemnate la biurourile vamale pentru mărfuri importate, cu rezerva de reexportare, nu vor fi restituite celor în drept, de cît dacă vor face cerere în cel mult 60 zile și vor justifica în același timp că mărfurile au fost scoase din țară în termenul atins prin declarație.

❑ Prefecturile de Roman și Tecuci au înaintat ministerului de agricultură un soiu de insecte ivite în unile regiuni ale județelor citate, cari distrug vîrfurile spicurilor de grîu verde.

Față de ravagiile pe cari acele insecte le fac, ministerul s'a grăbit a trimite mostre din ele d-lui dr. Leon de la Iași ca să le studieze și să recomande mijloacele de apărare.

❑ Sublocotenentul în rezervă Cristodulo Ștefan a fost avansat la gradul de locotenent în rezervă, în regimentul Ștefan cel Mare No. 13, pe ziua de 1 Iulie c.

❑ Cu începere de Marți 23 Iunie a. c., vor începe să circule trenurile de plăcere, pe linia Iași—Ungheni.

❑ Studenții facultății de științi vor face începînd de la 1 Iulie o frumoasă excursiune științifică, întovărășiți de d. profesor Alexandru Popovici. Din Iași vor pleca la Bușteni și vor urma drumul Bucegii—Valea Cerbului, Omul, Ialomicioara iar de asi vor vizita Sinaia, înainte de a se reîntoarce în Iași.

— Azi la ora 5 are locexamenul II de licență în filologie a candidatului I. Oță. Comisiunea se compune din d-nii Găvănescul, Xenophon Gheorghiu și Petrovici, în locul d-lui P. Negulescu.

DIVERSE

— Lampistul electrician Petru Esberghel, de la uzina electrică, astă-noapte pe la orele 2 și jum. pe cînd stîngea becul din strada Golia, a căzut din nebăgare de samă în șanțul canalizărei, din fața administrației financiare, rănindu-se grav.

Nenorocitul om a fost dus la spital.

Ultime informaţii

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

❑ P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, a făcut cîte-va inspecţiuni pe la Mînăstiri, însoţit fiind de diaconul Galaction D. Cordun şi ierodiaconul Galeriu din M-rea Neamţ.

❑ Treeratul rapiţei e aproape gata în întreaga ţară.

Recolta a fost în genere satisfăcătoare, atîngînd în mijlociu cifra de 14 kectolitri la hetcar. Calitatea este bună.

Seceerişul grîului a început aproape pretutindeni. Recolta este bună şi superioară, mijlocie aproape în întreaga Oltenie şi în districtele Olt şi Teleorman, atingînd cifra de 10—20 hect. de ectar în mijlociu.

Intr'o parte din districtele Brăila, Ialomiţa, Covurlui şi Buzău, recolta este inferioară mijlociei fără a fi totuşi aşa de rea precum se credea.

In restul ţării, recolta grîului dă aproape 14 hectolitre la hectar, o recoltă medie deci.

Din contra, porumbul este foarte frumos în districtele Brăila şi Ialomiţa, precum şi în Oltenia şi în nordnl Moldovei E frumos în restul ţării.

De remarcat e că leguminoasele şi mai cu seamă fasole, cari dau rar o bună recoltă, au avut anul acesta o excelentă producţie.

❑ Dela 15 Iunie 1909, comitetul consultativ al infanteriei se compune din d-nii general de brigadă V. Zotto, comandantul diviziei a IV-a, preşedinte, şi colonel A. Saegiu, colonel Staur Simionescu, lt.colonel Ioan A. Dragalina, maior Gh. Mărdărescu membri.

❑ D-na general Pascu, care a sosit azdimineaţă cu trenul de Bucureşti de 8 şi 30, a reclamat că i s,a furat din tren un portmoneu cu 1500 lei.

❑ In curînd vor începe lucrările după cum am anunţat, pentru construirea de abatoare la frontieră, pentru exportarea cărnei.

De-o cam dată se vor construi numai 2 abatoare: unul la Burdujeni şi altul la T.-Severin.

❑ In congresul învăţătorilor care se va ţinea în primile zile ale lunei Iulie c., la Iaşi, se vor discuta, între altele şi chestiunile:

Care sunt activităţile extra-şcolare în cari rolul învăţătorului va rămîne permanent, şi cari nu?

Cum s'ar putea organiza şi întreţine: Corul şcoalei, Ateneul rural, excursiunile teatrul şcolar etc.

Ce rol trebue să păstreze învăţătorul în vii or în conducerea băncilor populare obştilor săteşti, magazinelor de consum, lăptăriilor, exploatărilor de păduri, de cariere etc.

❑ Se svonise că în comuna Cotnari s'a ivit epizootia de febra-aftoasă.

In urma cercetărilor ce s'au făcut, s'a constatat că nu există nici un caz de febra-aftoasă.

❑ In comuna Uricani s'a ivit epidemia de scarlatină.

❑ Următorii elevi au absolvit şcoala superioară de Arte şi Meserii, din localitate:

Bejenaru Gh., Ciobanu Nicolae, Cojocaru N., Constantinescu V., Costăchescu V.. Dumitrescu D., Drăguletz M., Gheorghiu Şt., Grigoriu M., Guţu Sterian, Ionescu Aurelian, Lipşa I., Mucenic Gh., Moisiu M., Negrea D., Popescu D., Popoviei N., Rotariu P., Schiponcă C., Simionescu I., Simionescu N., Sultanovici H., Ţuţurman I., Vasiliu S.

❑ De peste munţi vine trista veste a încetărei din viaţă a protopopului Bartolomeiu Baiulescu.

Iată ce scrie confratele „Gazeta Transilvaniei" despre acest bun romîn:

„Prin moartea protopopului Baiulescu, dispare una din cele mai respectate şi venerate figuri ale Braşovului.

Omul muncei desinteresate, distins şi neobosit servitor al altarului, inimă nobilă, şi-a dedicat viaţa întreagă binelui obştesc, luînd parte la toate acţiunile însemnate din viaţa culturală şi sosială a Braşovului, conducînd, sfătuind şi dând mînă de ajutor la toate mişcările şi întreprinderile menite să promoveze şi să ducă cu un pus mai departe cauza romînească.

Astfel la anul 1869, la glasul său s'au întrunit pentru prima dată Romînii de inimă din Braşov, pentru ca să se consulte asupra mijloacelor, cum s'ar putea promova chestiunea meseriaşilor romîni din Braşov.

După multă stăruinţă i-a succes fericitului protopop Băiulescu şi soţilor săi de muncă să înfiinţeze în anul 1873 „Asociaţiunea pentru sprijinirea învăţăceilor şi soldaţilor romîni meseriaşi din Braşov" cu nobila menire de a forma meseriaşi romîni şi ai sprigini.

Dar nu este aceasta singurul merit al său. O unde a fost de lipsă de ajutor sau de sfat, fie pe teren şcolar, bisericesc cultural sau naţional, fericitul în Domnul a stat în rîndurile prime, luptîndu-see a un ostaş vreduic şi neînfrînt pentru ajungerea ţintei defipte".

❑ P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, a fost numit egumen al bisericei Sf. Spridon şi superior al schitului Tărîţa, pendinte de aşezemintele cassei Sf. Spridon.

❑ Camera de comerţ din Galaţi a intervenit pe lîngă ministerul lucrărilor publice şi pe lîngă direcţia căilor ferate ca, pentru înlesnirea circulaţiunii între Bucureşti—Brăila şi Galaţi să înfiinţeze pe linia aceasta un tren expres.

Direcţia căilor ferate n'a acceptat de oare-ce actualele şine de pe linia Galaţi—Bucureşti nu prezintă destulă garanţie de rezistenţă pentru viteza expresului; iar pe de alta s'ar împiedeca circulaţia numeroaselor trenuri de marfă, cari zilnic sunt îndreptate în spre cele din porturi. Totuşi direcţia generală a căilor ferate a promis că cererea va fi realizată într'un viitor apropiat de oare-ce actualmente studiază chestiunea înfiinţărei unei linii duble între Galaţi—Bucureşti.

❑ Societatea ofiţerilor veterani din Galaţi, luînd iniţiativa de a ridica un monument în acel oraş, pentru ofiţerii şi soldaţii căzuţi în războiul pentru independenţă, ministerul instrucţiunei a permis să circule prin şcoli liste de subscripţie pentru strîngerea fondului necesar.

Elevii vor putea subscrie pe aceste liste sume de bani ori cît de minime.

❑ **De la Mănăstiri.**—In urma dispoziţiilor I. P. S. S. Mitropolitului Pimen Georgescu al Moldovei şi Sucevei, la Mănăstirea Neamţ s'a instituit un comitet spiritual, compus din toţi preoţii mai în vrîstă, care să controleze pe administratorii mănăstirei şi să cerceteze plîngerile călugărilor.

Preşedinte al comitetului e P. S. S. Archiereul Narcis Creţulescu, starețul mănăstirei. Acest comitet se va întruni în fie-care săptămînă.

— In personalul M-rei Neamţ s'a făcut următoarele schimbări:

Ieromonachul Valeriu Moglan a fost numit econom al M-rei; ieromonachul Meletie a Babei a fost numit mare eclesiarh; ieromonachul Calistrat Dima a fost numit veşmîntar, Clementie Constantinescu hambaragiu, Ioachim Filipescu ajutor de econom şi ieromonachul Partenie năcealnic la bolniţă.

— Eri s'a făcut la M-rea Varatec instalarea nouei stareţe Zenaida Racliş, care a fost numită în locul maicei Evghenia Teodoru.

Instalarea s'a făcut cu solemnitatea obicinuită.

— Trei maice de la această mănăstire, care aveau rele purtări, au fost trimese la M-rea Răsboieni. De asemeni a fost desbrăcată de tagma monachală, din cauză de rea purtare sora Catinca.

❑ **Universitare.** — Azi a avut loc în aula universităţii, prima lecţiune orală a d-lui Ioan Ursu, candidat la docenţa pentru catedra de istoria medie şi modernă, vacantă la facultatea de litere.

Pe lîngă membrii comisiunei: preşedinte profesor P. Rîşcanu şi membri A. D. Xenopol, Teohar Antonescu, Onciul, Iorga, au mai luat parte d-nii rector G. Bogdan, I. Petrovici, Ilie Bărbulescu, Cuza, Şumuleanu, un mare număr de profesori secundari, doamne, studenţi şi studente.

D. profesor Ursu avea de subiect al lecţiei Paralelismul între desvoltarea Europei apusene şi a imperiului bizantin în veacul de mijloc.

La lecţia orală d-sa a fost ceva mai bine de cît la colocviu, lăsînd o impresie mai mulţumitoare juriului.

D-sa a stabilit, numai în trăsături generale, deosebirea dintre desvoltarea societăţei apusene de cea răsăriteană. La sfîrşit a trecut foarte repede şi uşor asupra stărei ţăranilor şi-a culturei. De asemini n'a făcut nici o legătură vorbind măcar în treacăt de influenţele aceste asupra neamului nostru.

Pentru mîine la ora 3 şi jumătate este anunţată a doua lecţiune orală—care va avea loc tot în aulă. Publicul şi studenţii sunt învitaţi să asiste.

Subiectul lecţiei de mîne este: Influenţele literare asupra mişcărilor politice din Germania în secolul al 19-lea.

Astă-zi au trecut tezele de licenţă în litere: d-rele Livia Culiano specialitatea Latina, Maria Munteanu, Lucreţia Rădulescu şi D. Stamboliu, spec. Istorie—şi Eugénie Haragea—specialitatea limba franceză, subiectul despre romantism.

D-rele Cleopatra Lupu şi Elise Vrînceanu s'au retras.

Mîine sînt chemate a da a II-a teză: Lucreţia Rădulescu, Arheologia, Elise Vrînceanu, Eugenia Harnagea Livia Culiano Cleopatra Lupu şi Maria Munteanu. Istoria evului mediu, veche, şi istoria romînilor iar d. C. Stamboliu, geografia.

— Joi 18 Iunie, ora 9 dim. vor avea loc examenele de Istorie la d. profesor Xenopol.

❑ **Absolvenţii şcoalei comerciale superioare.**—Iată lista exactă a absolvenţilor şcoalei comerciale superioare din localitate:

Cu diplomă: Dimitrescu D. I., Dimitrescu I. I., Mihailescu H., Moldovanu N. Petrov O., Rick C., Rosenfeld M, Şaraga F., Teodoru N.

Cu certificat: Andrieş M., Anghelich C., Bede C., Bergher L, Dăscălescu V., Dragoş P., Fiorian E., Georgescu M., Golden A., Laibovici L., Maxim N., Mincu D., Polinescu D. P., Petrescu D., Pivniceriu I., Rang C., Sesărescu C., Şmilovici S, Ştefănescu E, Tempovici V., Turculeţ Alex., Vicol E.

❑ **Judiciare.**—Meier Gropper din Dorohoiu, acuzat de crimă sevîrşită, dar neisbutită, a făcut apel la camera de punere sub acuzare contra ordonanţei judelui de instrucţie al trib. Dorohoiu, prin care i se respinge cererea de a fi eliberat pe cauţiune.

— Numiţii Alecu, Vasile şi Ioan Hurdubac şi Teodor Căpitanul, acuzaţi că au asasinat pe primarul Rişcanu, din comuna Tanacu judeţul Vaslui, au cerut la camera de punere sub acuzare, eliberarea cu sau fără cauţiune.

Camera a cerut dosarul de la Vaslui

❑ Cum se creiază o modă la Paris ne va arata printr'un suget humoristic. Cinematograful Pathé Frères din grădina Chateau aux Fleurs, condus de electricianul A.C. Bottez.

Acest suget face parte din programul nou de astă seară Mercuri 17 lunie şi acest program escepţional mai cuprinde: Istoria unui bilet de bancă, dramoletă interpretată de somităţi artistice pariziene, Lecţii de acrobatică scene comice, Cînele poliţaiu un suget foarte interesant din care se va vedea gradul de inteligenţă a cînelui care ne poate salva din mîinile criminalilor.

Programul cuprinde apoi scene de călătorii precum frumoase vederi din Biskra—o posesiune franceză din Africa; poziţiile fermecătoare, Africanii civilizaţi dansul femeilor negre, pădurile de palmieri etc.

Programul fiind foarte atrăgător nu putem decît îndemna pe cetitorii noştri să aziste la reprezentaţia de astă seară Mercuri 17 lunie care are loc în grădina Chateau aux Fleurs.

❑ **Firul special cu Bucureştiul a fost lovit astăzi de insolaţie şi n'a funcţionat.**

Din această cauză n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din Bucureşti.

Telegrame

HOLERA

Petersburg.—Numărul bolnavilor de holeră a fost eri de 78. Două-zeci de persoane au murit.

Numărul total al bolnavilor este de 555.

MESINA IN FLACĂRI

Mesina.—Eri după amia-zi a isbucnit un foarte violent incendiu în partea de sus a oraşului, între dărămăturile vechilor închisori.

Au alergat la faţa locului trupele de geniu şi de marină, însă a fost cu neputinţă de a se linişti cel puţin, incendiul.

Nota Porţei

Constantinopol.—Poarta a adresat alaltă-eri ambasadorilor săi o nouă notă circulară, a cărei copie a fost înmănată tuturor ambasadorilor de aci.

Poarta declară că are impresia, că puterile protectoare voesc să socotească ca drepturi cîştigate, concesiunile date Cretanilor, în timpul din urmă, pe cînd Poarta a protestat în totdeauna contra acestui lucru cu energie, de oare-ce aceste violări au fost o violare directă a suveranităţei Turciei.

Nota circulară zice, că dacă puterile protectoare stăruiesc în decizia, pe care în aparenţă au luat-o, prestigiul noului regim turcesc, care se bizue încă pe asistenţa bine-voitoare a marilor puteri, va suferi în mod evident. Invită în sfîrşit a comunica diferitelor cabinete că Poarta este silită a refuza ori-ce parte în afacerile Cretei.

O hotărîre a patriarchului

Constantinopol.—Cercurile din fanar asigură că patriarchul ecumenic are intenţia de a trimete în Anglia pe Mitropolitul grec, expulzat din Drama, în scopul de a face propagandă prin clerul superior anglican, spre a obţine apărarea engleză asupra patriarhatului din Constantinopol.

Bandele greceşti

Salonic.—Se află din Monastir că în regiunea muntoasă Pestra, un detaşament de jandarmerie a atacat o puternică bandă greacă. In luptă un jandarm a fost ucis, iar doui au fost răniţi.

Banda a fost pusă pe fugă.

Criza în Ungaria

Buda-Pesta. — Comitetul executiv al partidului independent a decis, în unanimitate, a refuza propunerile făcute de către d. Lukacz, cu privire la formarea cabinetului.

Camera franceză

Paris.—Camera discută revizuirea tarifelor vamale.

Raportorul Morel arată necesitatea de a se rîdica supra încărcarea de 30 milioane, între cari 1 milion de către România.

De închiriat

Marele Otel Traian

Din Iaşi, împreună cu cafeneua Restaurantul şi Tunelul-Crîşmă, este de închiriat cu începere de la 23 Aprilie 1910.

Conţine 67 camere de pasageri şi atenanţe necesare.

Este înzestrat cu parte din mobilier, lumină electrică, apă şi canal.

A se adresa: La Direcţiunea Creditului Fonciar Urban din Iaşi.

Casa de Bancă

MORITZ WACHTEL,—IAŞI

—PIAŢA UNIREI—

Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:

Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhaill
Wiesbaden, etc.

de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd

SCRISORI DE CREDIT
şi
LIBRETE DE ECONOMIE.

Avansează asupra Titlurilor, Mărfurilor şi altor garanţii.

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)

Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux

Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Curăţenia cea mai perfectă.

Müller

Noul depozit de CHERESTEA

Subsemnatul H. Lazarovici, antreprenorul pădurei Cozia, am deschis în strada Moţoc No. 82, **un depozit de cherestea,** *scânduri de stejar, ulm, teiu, cireş, paltin etc.* precum şi lemne de construcţie: *grinzi, furci şi căpriori, doage patrare, lucrate de mînă etc.*

Asemeni **lemne de foc,** *tăiate şi netăiate,* pe care le vînd în *en gros şi in detail.*

Preţuri avantajoase. Rog pe onor. public a vizita depozitul.

Str. Moţoc 28

EUG. HEROVANU

AVOCAT

Strada Golia No. 19

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vinzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16. Iasi.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli. vila Grierul.

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.

Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.

Pentru lămuriri şi condiţii adresa la *D C. N. Paraschivescu Iaşi.*

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.

Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.

Iaşi str. Muzelor No. 40

Dr. H. Solomovici

Specializat în clinicele din Berlin — şi Paris —

Pentru boale de:

Nas, gât şi urechi

Consultaţiunile de la 9—11 şi 3—6

Str. Golia 67 (casele camerei de comerţ)

Instalaţiune pentru massaj vibrator electric

CELE MAI COMPLECTE

Analize Chimice şi Microscopice

DE

Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.

execută

Doctor A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Genève.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi

— Laborator Special Str. Golia 46 —

Laboratorul va fi închis dela 15 Iulie până la 15 Septembre

Staţiunea climaterică şi balneară

SOLCA din BUCOVINA

Localitate ideală pentru cură şi recreaţie, indicată pentru bolnavi cronici, slăbiţi şi convalescenţi.

Poziţie pitorească, Parc splendid şi cu întinse alee pentru plimbări prin pădure.

Ca distracţii: Tennis, Popicărie etc; Muzica cîntă de două ori pe zi.

UN SANATORIU

şi

Două stabilimente de cură şi hidroterapie.

Direcţia: **Doctor Weinberg şi Herschmann.**

Medicul Sanatoriului: **Doctorul Basil Collo.**

Instalaţiunile cele mai moderne pentru **hidroterapie** (Prof. Winternitz), **băi de acid carbonic, cura de Nauheim, băi de sare şi medicinale** (brad, malţ, pucioasă şi fer), **băi de soare, cură de aer; inhalatoriu complect (inhalaţiuni cu vapori de brad), inhalaţiuni cu termovariatorul dr. Bulling,** cură de ape minerale şi dietetică (lapte, zer, kefir), cură de îngraşare etc.

Camere mobilate confortabile, bucătărie aleasă; preţuri moderate.

Sezonul ţine de la 15 Mai, pînă la sfîrşitul lui Septembrie.

Se acordă reducere a tacsei de cură, numai până la 1 Iulie şi de la 26 August.

Informaţiuni şi Prospecte prin DIRECŢIA

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa — De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

PONDOIR bascule — Prix ..... 6f 50 — R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS — Abreuvoirs pour Poules et Faisans — RATELIERS A LAPINS — Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS en FONTE INOXYDABLE — Prix : 0f 50 c. — Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS — GRILLAGES, etc. — Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles — Prix : 20f — Gariel — 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS — GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS — Clôture de Chasse, le mètre... 0f 85 — Châssis de couche, depuis..... 7 » — Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 20 — Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 » — Envoi Album franco de l'Album sur demande

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

„ANCORA" (ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1889.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa ţviţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES — Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris — CLÔTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS, RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 85 f

BROSSE A TAPIS — Prix : 14 fr. — R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS — Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— *Strada Golia 77* —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— *Str. Bărbei No. 19* —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 754 —Vineri 19 Iunie 1909

O nouă ilegalitate a d-lui Stelian

Am arătat în diferite rînduri, cum d. Stelian, pentru a servi interesele sale și a partidului liberal, a nesocotit pînă și noua lege de organizare judecătorească, care este opera sa.

D. Stelian, trece zilnic dintr'o ilegalitate într'alta cu un cinism revoltător și care îl va face a fi considerat ca cel mai meschin și pătimaș ministru de justiție al țărei.

Vom ilustra astă-zi încă cu un exemplu, procedeul necorect al d-lui Stelian, în ceia ce privește aplicarea și interpretarea legei sale judecătorești, și care constitue dovada cea mai elocventă de modul cum d-sa știe să-și calce propria-i lege.

Este vorba de desființarea unui post de procuror de secție de pe lîngă Inalta Curte de Casație.

In „Monitorul Oficial" de la 2 Iunie, vedem publicat decretul No. 1837 din 30 Mai de desărcinarea unui procuror de secție de la această Inalta Curte.

D. Stelian, propunînd M. Sale Regelui spre semnare acest decret, credem că și-a violat legea, și ce e mai grav, a *indus în eroare* însuși pe Suveran.

In adevăr, după art. 40 din legea de organizare a justiției, se spune că Ministerul public se compune:

La Inalta Curte de Casație, din un procuror general și un procuror de *secțiune*; la Curțile de Apel, din un procuror general și atîția procurori *cîte secțiuni* are Curtea.

Se știe că, pe cînd la Curțile de Apel, procurorul general, nu are secțiune aparte, fie-care secțiune avîndu-și procurorul ei propriu, iar procurorul general, avînd numai un control asupra procurorilor săi, la Inalta Curte de Casație, cu tot controlul pe care îl are asupra procurorilor de secție, însă, procurorul general *își are și el secția sa* (secțiunea I). Așa că, dacă la Curțile de Apel—în afară de cea din București, unde s'a mai înființat o secțiune (secțiunea IV-a) avem cîte un procuror general și doi procurori de secție,—de oare-ce fiecare Curte se compune din două secțiuni,—la Inalta Curte de Casație unde sunt trei secțiuni, în loc să avem patru procurori, adică trei procurori de secție și un procuror general, avem numai trei procurori, la una din secțiuni figurînd, după cum am spus, însuși procurorul general.

Ei bine, ce face d. Stelian? D-sa, pe *cale budgetară*, *dar* **în potriva textelor** *precise ale legei*, desființează un post de procuror de secție la Casație, lăsînd Inalta Curte, care are trei secțiuni, numai cu doi procurori, adică, un procuror general cu o secție și un singur procuror pentru celelalte două secțiuni.

Să nu ni se obiecteze că facem această analiză și interpretare a legei în scopul de a susține cauza procurorului desfiintat, și anume a d-lui P. Sadoveanu.

Chiar așa fiind, și încă ilegalitatea d-lui Stelian, trebue relevată, iar urîta sa conduită și micime de suflet trebue dezaprobată, căci nu se lasă într'o bună zi pe din afară un înalt și distins magistrat, cu o carieră judecătorească de peste 20 de ani și care a urcat cu demnitate toate treptele erarhiei judecătorești, pentru a ajunge la înaltul post ce i l-a suprimat.

Dar e o chestiune de principiu la mijloc, pe care o examinăm aci, pentru ca toată lumea să cunoască în adevărata ei culoare, persoana acestui Ministru de injustiție al țărei!

Am arătat, că textul art. 40 din legea de organizare nu poate duce de cît la interpretarea că, la Casație unde procurorul general, *are și el secțiune*, sunt și atîțea procurori cîte secțiuni **mai** sunt, iar la Curțile de Apel unde procurorul general *nu* are secțiune, textul zice, că sunt *atîțea* procurori *cîte* secțiuni sunt.

Dar, în afară de text, d. Stelian, a declarat membrilor Inaltei Curți de Casație pe care i-a convocat la d-sa spre a le pune în cunoștință dispozițiile proectului seu de lege, cum că aceasta este singura și adevărata interpretare ce trebue dată textului, adecă, va avea Casația trei secțiuni, va fi un procuror general și doi procurori de secție, va avea Casația două secțiuni, vom avea un procuror general și un procuror de secție.

Și cum că, lucrul așa a fost și așa a rămas în lege,—cu toată declarația posterioară făcută de Ministru, la Cameră, că un procuror la Casație e *inutil*—rezultă cu certitudine din combinarea art. 40 al. I cu art. 172 al. II, din sus arătata lege, care spune:

„..*acelaşi drept (de preveghere) îl are primul preşidinte şi procurorul general al Curţei de casaţie, asupra* **procurorilor** *de secţiune* **ai** *acelei Curţi*... etc. etc."

Cuvîntul **procurori**, înseamnă că legiuitorul, a înțeles că la Curtea de Casație, nu este **un singur procuror**, ci **doi procurori**,—de oare ce sunt trei secțiuni—căci alt fel ar fi spus că dreptul de preveghere se exercită de procurorul general asupra *procurorului*, dar nu asupra *procurorilor* acelei Inalte Curți.

Dar se știe că d. Stelian voia se disființeze o întreagă secțiune a Casației, și anume secțiunea III-a a contenciosului Administrativ, cu înființarea căreia s'a creat și acest al doilea post de procuror.

Neputînd s'o disființeze din motive foarte puternice, s'a mulțumit cu ce a putut, suprimîndu-i numai procurorul.

Și această disființare, n'a avut curajul s'o facă pe față, ca un om loial și conștient de faptele sale, ci pe cale lăturalnică, amăgind în primul rînd pe consilierii de la Casație cu declarațiuni pe care nu și le-a respectat—redactînd textele de lege în așa fel ca să le poată da o interpretare falșă cînd va fi interpelat și criticat, și modificînd *pe cale bugetară*, dintr'un sentiment de josnică și meschină patimă, o lege de organizare judecătorească votată de ambele camere, și sancționată și promulgată.

Ace ta este omul care conduce astăzi bunul mers al justiției noastre și supravegheazâ respectul datorit de ea legilor țărei!

Vespasian I. Pella

UN BUN INCEPUT

In amorțeala, care cuprinde spiritele venirea căldurilor și îndeamnă la repaos și la liniște, trezirea conștiinței, ce s'a efectuat în corpul medicilor români, este un fenomen social și național de foarte mare însemnătate.—Se pare, că în straturile intelectualității romînești, se întîmplă un proces de adîncă prefacere sufletească, a cărui primă manifestare este memoriul medicilor romîni adresat medicilor din întreaga lume, care veneau la congresul de la Buda-Pesta.

Umanitarizmul ce respiră din acest memoriu, dragostea de neam de care sunt însufleţiţi autorii lui, arată lumii româneşti, că poate încă să nădăjdueasca, în virtutea sufletească a intelectualităţii sale. Cu demnitatea ce incumbă unor oameni de ştiinţă, cu avântul generos al unor cetăţeni ce-şi cunosc datoria, cu dragostea ce o au ca romîni pentru fraţii de dincolo, atît de mult încercaţi de prigonirile sălbatece ale ungurilor, medicii din Romînia expun confraţilor lor de pretutindeni motivele ce-i determină a nu se întruni cu dînşii la un congres profesional.

Ridicîndu-se peste scrupulele profesionale şi făcînd abstracţie de ele, medicii romîni protestează, ca oameni, ca oameni de ştiinţă, ca romîni în contra apucăturilor sălbatece ale unui popor, care cu o neruşinată îndrăzneală organizează în capitala sa un congres ştiinţific de atît de mare valoare şi utilitate socială.—Căci ne tăgăduit că este o îndrăzneală neruşinată ceea ce fac ungurii organizînd acel congres.

In contra tuturor prescripţiunilor ştiinţei medicale, în contra tuturor principiilor de umanitate, care stau la baza acestei ştiinţe, ungurii duc o luptă înverşunată, cu mijloacele cele mai meschine în contra atîtor populaţii, cari cer dreptul la viaţă.

Dispreţul ce li se aruncă astăzi este pe deplin meritat şi protestarea medicilor romîni să le biciue faţa; iar poporul romînesc de pretutindeni să afle, că virtutea cetăţenească nu a dispărut încă în regatul nostru.

Medicii din Romînia să ştie, că au făcut un frumos început, şi că Romînimea de pretutindeni le este recunoscătoare.— **Em.**

DUPA BRAILA

Ori-decîte ori partidul conservator-democrat repurtează vr'un succes, *Epoca* e albă de spume.

După măreața noastră întrunire de la Alexandria, a venit „Canalia din Valea Voivozelor" — urmat de dans și tombolă în gara-de-Nord.

N'a trecut însă vreme de cît de o săptămînă și a venit rîndul Brăilei.

Brăila este județul care are fericirea de-a avea pe teritoriul său... Făureii; județul Brăila era considerat pînă acum ca cetatea d-lui Filipescu, pentru simplul motiv că cuconu Nicu obicinuia, din străvechi timpuri, să cadă aici în alegeri.

Dar și bazmul cu Brăila, ca ori-ce bazm, a fost dezminţit de realitatea devenită de la o bucată de vreme prea crudă pentru junimiști.

Manifestația noastră de Duminica trecută dela Brăila, a avut darul să scoată din nou din țiține pe d. N. Filipescu. Cum însă amintirea „canaliei" e prea recentă și cum isprava d-lui Filipescu, din Gara-de-Nord, preocupă încă opinia noastră publică, *Epoca* s'a văzut nevoită să mărăie în surdină și de aceia «mascarada» noastră dela Brăila n'a fost întîmpinată de eroul dela Făurei, în chip așa de violent ca banchetul din valea... mierei.

Epoca se mulțumește să fie numai de spirit și să scrie:

„Takiștii la Brăila!
Holera la Petersburg!
Ciuma la Alexandria"!

Și continuînd a face pe spirituala, *Epoca* e de părere că „aceste ştiri produc aproape aceiaşi impresie".

Mărturisirea *Epocei* e cît se poate de prețioasă, căci nu e puțin lucru să te sperii de-o întrunire a unui adversar politic ca de cele mai crunte flagele cari bîntuesc omenirea!

... Și în adevăr, întrunirea noastră de la Brăila a echivalat pentru junimiști cu holera și ciuma!

Un sistem nedrept

Nu sîntem de loc de acord cu măsurile draconice, pe cari prefectura de județ găsește de cuviință să le ia întru aplicarea legei de organizare a comune lor rurale. Ba, găsim că aceste măsuri întrec limita unei chibzuite administrațiuni.

Un caz între multe altele este acela al comerciantului Neculai Ionescu din comuna Buciumi, care nu de mult a primit din partea notarului comunii Buciumi o adresă, prin care-l invită ca pînă în zece zile să părăsească comuna, spre a evita o izgonire conform art. 5 din zisa lege. Este drept, că acest comerciant este de origine evree, dar nu e mai puțin drept, că născut în acea comună, satisfăcînd legea recrutării, și exercitînd comerțul său timp de 30 de ani, el a încetat de a fi străin, cel puțin după bunul simț și dreapta judecată, dacă nu după textele legii. Și cînd e vorba de a *interpreta* un text de lege, credem că bunul simț nu trebue să fie cu totul disprețuit.

Acesta este numai un caz.

Dar multe, multe altele sînt la fel. Și dacă încercăm această legitimă protestestare nu o facem pentru un caz special, ci pentru a denunța un sistem nedrept, asupritor. Căci noi nu putem concepe, și mintea omenească refuză să priceadă, că un om ai cărui părinți sînt născuți în țară, și care născut și el în țară a satisfăcut toate legile și cerințele, organizațiunii noastre de stat, care are un domiciliu stabil și o ocupație cinstită, poate fi considerat ca străin, chiar atunci, cînd la origine s'ar constata că nu este strănepotul lui Traian.

De aceia, credem că prefectura noastră de județ interpretînd în modul acesta strîmt legile, comite un abuz de putere nemai pomenit. Mai puțină patimă, mai multă logică și mai mult simț de dreptate socotim, că n'a strica și că ar fi în interesul unei bune și echitabile administrațiuni.

Idem

CATE VA NOTE

„Ceva mai bine decît eri" a fost „astăzi" un candidat la o catedră universitară. Și „mîine" poate se va spune „ceva mai bine decît „astăzi". Și astfel un „viitor" profesor universitar—să sperăm că „viitorul" acesta va fi îndepărtat—învață de azi pe mîne ca un licean oare-care, spre a-și îndrepta nota.

Totuși o veche zicătoare, care circulă mult printre elevi, zice: în ziua de Ignat nu se'ngrașă.... Ursu.

*

„Un surugiu" arată prin *Adevărul*, cît de mult se înșală „domnul de la Făurei" cînd crede, că prin polemici scandaloase va reuși să-și facă rostul.—

„Surugiul" vorbește în termeni foarte cuvincioși. Și atunci ne întrebăm: dacă așa vorbește un surugiu, apoi cum s'ar putea califica limbajul d-lui Filipescu?

Nu știm. Se vede că vocabularului acestuia, nu i-se poate găsi calificativul în romînește.

Cei ce știu au cuvîntul. Ei ne vor scoate din încurcătură.

*

In numărul său de astăzi *Epoca* zice: „ori-ce vanitos, ori-ce vîntură-țară poate aspira la cele mai înalte situații, dacă își constitue o haită puternică de lupi flămînzi, cărora le promite bugetul statului".

Dacă apropiem vorbele acestea de neîncetatele făgădueli ale d lui Carp, că vine la putere și a d-lui Marghiloman, care și-a îndemnat partizanii din Iași să-și împartă slujbele, mai e nevoe să ne gîndim cui se aplică fraza din *Epoca*?

OAMENI ȘI LUCRURI

MUZELE IN UMBRĂ

Cu prilejul comemorării morții lui Eminescu s'a scris o întreagă literatură asupra operei și a vieței marelui poet.

Poezia lui, prin excelență lirică, îl arată pe Eminescu pururea înamorat de idealuri mai mult sau mai puțin îndepărtate; apar dintre strofele lui aprinse figuri și priviri de femei, capete blonde și ochi verzi ori albaștri, mîni mici, albe și fine de care numai cu greu și arareori se pot apropia buzele însetate ale visătorului.

Lasă-mă să-ți plîng de milă,
Să-ți sărut a tale mîni...
Minușițe, ce făcurăți
De atîtea săptămîni?...

Apar—de par'că s'aud—glasuri dulci, blînde, par'că ar fi glasuri de copil: femeile tinere și frumoase nu sunt oare toată viața lor copii ce s'alintă cu drag? Ale cui însă sunt toate acele glasuri cari au inspirat poetului muzica sublimă a atîtor cînturi nemuritoare? Apar lumini cari umplu odaia mică și sărăcăcioasă a cîntărețului în nopțile de singurătate. Ai cui ochi anume au revărsat luminile aceste mîngăietoare și dătătoare de atari etern inimitabile inspirațiuni?

Este *ea*... Deșarta casă
Dintr'odată-mi pare plină;
In privazul negru a-l viețe-mi
E-o icoană de lumină

Cercetătorii nu ne-au lămurit încă de cine anume e vorba în diferitele poezii de dragoste și e aproape fără pereche exemplul acestui poet despre ale cărui iubiri — se vorbește și se știe așa de puțin, ca și cum ar fi conjurat toată lumea să păstreze o discreție eternă. Afară de cazul Veronicăi Micle, ea însăși poetă care și-a așternut în versuri iubirea ei, decepțiile ei, nu se mai pomenește de nimeni!

Ion Slavici afirmă despre Eminescu că: „în ce privește viața sexuală el era de o sobrietate extraordinară. Niciodată nu vorbia despre femei decît avînd în vedere partea ideală a ființei lor și disprețuia pe oamenii cari aleargă după „fuste" ori vorbesc de afaceri scandaloase. Slăbiciunile lui erau cu desăvîrșire platonice, lucruri de cari se vorbește numai cu un fel de religiozitate și numai ademenit și repus, putea să aibă și legături care nu sunt curate..."

Că n'o fi fost chiar atît de platonic cum ne spune amicul lui din tinerețe, se poate; că, cu tot acest platonism, a iubit pasionat și mult, e fără îndoială pentru cine-i citește opera și tot așa de sigur pare că a avut și mult noroc și multe decepții în dragoste:

Dacă iubești fără să speri
De-a fi înțeles vreodată
Zadarnic e senin în cer
Pe viața ta întunecată..

Cunoaștem numai pe una din femeile iubite care i-a dat clipe de fericire și—după unii — de durere. Cine îusă sunt *celelalte?* Cum de au rămas ele toate în umbra tăinuită a necunoscutului? Scriitorii nu vor întîrzia de sigur să le scoată numele la iveală și să le redee partea lor de glorie în locul discretei uitări de pînă acum.

Rodion

Eminescu ca om de școală

Mai toată lumea cunoaște pe Eminescu ca pe un mare poet și ca pe un mare cugetător. Puțini însă îl cunosc ca om de școală. De aceea cred că-i bine să spun—cu ocazia comemorării lui—cîte-va vorbe privitoare la ideile sale despre învățămîntul primar și la activitatea sa pe terenul școlar.

Se știe că Eminescu a fost prin anii 1875 și 1876 revizor școlar la Iași. Din corespondența sa cu autoritățile superioare și cu învățătorii[1]), se vede că Eminescu avea păreri sănătoase și în chestii școlare.

N'a fost desigur un reformator în materie de pedagogie și nici în materie de organizare școlară, dar a fost un om cu mult simț didactic și care-și dădea seamă prea limpede de cît mulți alții din acea vreme, de rostul școalei primare. Cît timp a fost revizor școlar, el și-a îndeplinit datoria cu deosebită dragoste, s'a interesat de aproape de mersul învățămîntului și în scurtă vreme—grație marei lui puteri de pătrundere—a ajuns să cunoască perfect starea școlilor de pe atunci și ce ar fi de făcut pentru propășirea lor. E poate unul din puținii revizori școlari, cari și-au înțeles rolul, așa cum cerea mai tîrziu luminatul îndrumător al școlii noastre primare, Ștefan C. Mihăilescu, în cartea sa „Incercări critice asupra învățămîntului nostru primar".

In inspecțiile pe cari le-a făcut ca revizor școlar el a văzut că metoda ce se întrebuințează în mai toate școalele este cea mecanică; dîndu-și seamă cît rău aduce învățămîntului această metodă se îndică cu putere contra ei și care ca în locul memorizării seci de reguli și definițiuni nepricepute de copii, să se facă operațiuni mintale cu lucruri pe cari ei le-au înțeles pe deplin.

In locul metodei mecanice socoate cu drept cuvînt că trebue să se întrebuințeze metoda intuitivă, pe care pe vremea ceea, după cum spune el, puțini știau s'o aplice bine, și care în puține școli devenise familiare și folositoare.

Răul acesta accentuat de Eminescu se mai observă și astăzi pe ici, pe colo; iar încetul cu încetul dispară, și să spe-ăm că se va șterge cu desăvîrșire.

Cărțile de școală de pe atunci nu-l mulțumesc pe Eminescu, mai ales în ce privește limba în care erau scrise și scrierea gramaticală, căci—zice el—„dacă o cunoștință materială falșă se poate rectifica prin experiență proprie sau străină, nu e tot ast-fel cu cele de limbă și de logică, cari se contracteasă prin deprinderi și cu greu se pot desvăța".

Foarte bune aprecieri are el despre o carte de Gh. Ionăchescu și I. Creangă: „Povățuitor la citire prin scriere". O socoate ca pe cea mai bună lucrare de genul acesta la noi. Motivele cari-l fac să găsească bună lucrarea sunt: 1) Cartea introduce ex. de intuiție în clasa I; 2) cunoștințile se dau pe cale intuitivă; 3) cartea urmează metoda sonetară (fonetică) în locul falsei metode a silabisirii.

Observațiunile acestea îl arată pe Eminescu ca un adînc cunoscător al metoadelor scris-cititului.

In raporturile cu autoritățile de administrație politică el păstrează toată independența cuvenită. Ast-fel. la o adresă a prefectului de Vaslui, prin care li anunță „spre știință" permutarea unei școli, el răspunde că „desființarea unei școli întreținută de stat este numai de atribuția ministerului instrucției publice, iar nici de cum de aceea a altor autorități administrative".

Pretutindeni starea rea în care găsește școlile îl îndurerează și vede că aceasta provine din pricina sărăciei și ignoranței locuitorilor mai ales.

„Părinți miseri și viițoși, copii goi și bolnavi, învățători ignoranți și rău plătiți, nu sunt condițiuni normale pentru școli bune, precum lemne de brad puegaiu, gelău de plumb și meșter prost, nu-mi dau o masă bună".

Cauzele frecventării foarte neregulate el crede că sînt „pe deoparte puțina îngrijire a primăriilor, pe de altă parte chiar obstinat unea poporului romîn de a nu-și trimete copiii la școală, obstinațiune explicată pînă la oare care grad de marile nevoi ale oamenilor". Iar în alt loc zice: „Cauza relei frecventări nu

1) Corespondența aceasta a fost publicată parte de d. G. T. Kirileanu în «Revistă învățătorilor și învățătoarelor din Romînia» și în «Almanachul învățătorilor» iar complectă de d. Ion Scurtu în volumul «Scrieri politice și literare».

Cumparați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

este aversiunea poporului nostru contra școalei, ei sărăcia".

Pe învățători îi găsește slabi în cunoștințe și lipsiți de orice procedare metodică: cunoștințile lor constă în genere în vorbe moarte, a căror realitate vie n'o pricep". Ca prim mijloc de îndreptare cere apariția unei foi pedagogice, care, se vede, lipsia pe atunci.

Eminescu constată răul, care mai dăinuește și astăzi, că în învățămînt sînt foarte mulți suplinitori, cărora lipsindu-le orice pregătire, numai bine nu aduc școlei.

Că învățătorul trebue să fie o personalitate morală din toate punctele de vedere, este convins și el, căci zice: „Asupra unui învățător nu trebue să existe nici măcar pretextul unei desconsiderări din partea concetățenilor și a școlarilor săi".

Ar mai fi multe de spus asupra activității școlare a lui Eminescu, căci fiecare raport al său conține o constatare de preț ori o propunere de samă.

Rapoartele lui nu sînt ca altele, simple formalități, ci din ele se revarsă lumină scînteetoare. Eu n'am urmărit însă să fac un studiu amănunțit asupra operii lui școlare, ci am vroit numai să aduc aminte că mintea largă și cuprinzătoare a lui Mihail Eminescu s'a afirmat puternic și pe terenul didactic.

D. V. Țoni.

Educația populară în FRANȚA

Sub acest titlu apare în revista lui Dumitrescu Bumbești „Șezătoarea Săteanului" No. 4 anul al XI, un articol datorit d-lui T. C. Ionescu Pașcani, în care arată după un raport ai inspectorului francez E. Petit progresele realizate din acest punct de vedere în Franța și în special asupra activității cursurilor de adulți, adulte, adolescenți și adolescente, demonstrîndu-se cu cifre numărul pregresiv al audienților și audientelor.

Cetind acest articol, mulți din colegii învățători, în necunoștință de cauză, își vor exprima satisfacțiunea, că un modest lucrător în via d-lui, pe tăcute, muncește a rezolva probleme școlare și extra-școlare pentru școala rurală, unde soluția e foarte scălciată, aducînd exemple și procedee chiar de peste hotare!..

Cunoaștem de mult pe d. T. C. I. ca un bun mîntuitor al condeiului și al graiului, însă d-sa a părăsit de mult lupta titanică pentru rîdicarea păturii țărănești, deși o face pe modestul intitulîndu-se, învățător.

Indată ce la 1903 a fost avansat institutor, a și fost numit controlor la băncile populare, alăturea cu un Bumbești și alții, care au devenit cozi de topor strangulînd pe mulți modești învățători!

Dl. T. C. I. în articolul citat, uită să ne pună în evidență și mijloacele dascalilor fruncezi, față cu ale celor din România.

Poate acum d-sa, cînd vizează într'un compartiment al *expresului*, uită localurile de școală, niște focare de tîmpire și ruină fizică, întunecoase și friguroase; nici un sprijin din partea nimănui, numai bietul învățător luptă ca un barcagiu naufragiat, așteptînd mîntuirea numai din sferele cerești!

Autorul ca să complacă celor ce l-au înălțat pe aripele vîntului se transformă în povățuitor moralizator pentru învățători, adică de ce nu imitați pe franceji? pe mine?... Dar să-i cităm vorbele: „Iată pildă de imitat la învățătorul romîn. Pe lucru deci iubiți colegi și preoți: la cursurile de adulți explicați săteanului" etc...

Vorbe și iar vorbe.

Lumea astă-zi e sătulă de vorbe. „Faptele nu oala cu laptele".

„După mine băeți" a zis Valter și n'a stat la distanță de km. unde n'a ajunge glonțul!...

Ca povață, sfatul d-lui T. C. I. să-și aibă efectul dorit și să nu transprire a fariseizm, să părăsească *berlinezul* să se urce în sdruncinătoare căruță țărănească și tivala cercurile culturale, la cursurile de adulți, la grădina școlară, cîmp de experiență, să l ardă soarele, să-i se bătătorească palmele etc., iar locul să-l mai lasă altora sătui de cele ce scrie d-sa. Pînă atunci are destul cîmp, mișcarea cooperativă din Belgia, Olanda. Lumea întreagă: iar școala să ne-o lase în pace cu *articolele de reclamă*.

Un Invățător.

Litere-Științe-Arte

Arta eloquenței.—Cine ar putea-o defini mai bine și mai precis decît acel care o întrupează mai deplin? De aceea credem interesant a reproduce din toastul ținut de șeful partidului conservator-democrat la Brăila, următorul pasagiu, care cuprinde o plastică definiție a eloquenței.

«Fiind că astă-zi, d lor, trec drept un reprezentant al formei alese a vorbei romînești, dați-mi voie să vă spun că acest dar primejdios, dar și dumnezeesc, nu strălucește decît cînd stă în slujba adevărului, cel puțin atît cît adevăr poate să încapă în conștiința forțamente limitată a omului.

...Arta, domnilor, care de sigur este podoaba omenirei, arta în privința vorbei nu este decît unealta care trebuie să slujească ideia. Arta pură, arta pentru artă, dacă rămîne tot frumoasă în artele plastice, devine un adevărat păcat atunci cînd este vorba de conducerea oamenilor, de guvernarea popoarelor. Din potrivă arta care nu face altceva decît să înfățișeze într'o formulă limpede și înțeleasă, și dacă se poate și înaripată o cugetare adîncă, o cugetare care să nu fie nici macar o cugetare isolată, gîndul unui suflet izolat, ci să fie imaginea strălucită a unui gînd cu atît mai puternic cu cît pleacă dela cei mulți, și cu atît mai admirabil cu cît se înalță mai sus, este o adevărată binecuvîntare".

*

„Sinaia" este titlul unui foileton pe care-l publică „Neue Freie Presse" în numărul de 28 Iunie și în care se face o descriere pitorească a celebrei stațiuni climaterice romînești, splendidă reședință regală în acelaș timp.

Articolul este în legătură cu apropiata vizită a Arhiducelui austriac Franz-Ferdinand.

*

Congresul literar internațional din Copenhaga a fost deschis în aula universității locale în prezența regelui Frederic, care a primit patronagiul congresului.

Membrii congresului, îl numesc „Congresul nopților albe" de care-ce a fost împlinită dorința majorității delegaților ca congresul să aibă loc în a doua jumătate a lunei Iunie pentru ca să se poată contempla luminoasele nopți de vară ale Danemarcei

Congresul va fi însă,—judecînd după bogatul program și un „congres al muncei.

In special se va discuta și lămuri chestiunea protejărei proprietății literare și artistice față de teatrele cinematografice și față de fonografe și chestiunea protejărei autorilor și somponiștilor contra „mutilărei" creațiunilor lor.

Intre delegații franceji care iau parte la congres se remarcă Georges Maillard și sculptorul Emile Boisseau; din partea Germaniei iau parte la consfătuiri baronul de Egloffstein, profesorul Albert Oesteirieth și dr. med. Otto Reick.

Printre delegații danezi se remarca Peter Nansch și Georg Brandes. Acesta a ținut la ceremonia deschiderei o interesantă cuvîntare asupra protejărei ce se cuvine a se da dreptului de Tantieme literare.

*

Comitetul format la Galați pentru sărbătorirea lui Eminescu a publicat, sub ingrijirea d-lui Corneliu Botez, magistrat, un volum de peste două sute de pagini, consacrat memoriei marelui nostru poet.

D. Botez este unul dintre cei mai distinși admiratori ai poetului. Tot din inițiativa d-sale s'a ridicat și bustul lui Eminescu din palatul Ateneului.

Acest prețios volum, care se vinde în folosul fondului pentru ridicarea unei statui lui Eminescu, conține cele mai variate știri și informații asupra poetului. Se stabilește definitiv ziua nașterei lui Eminescu, publicîndu-se copia actului lui de naștere. Se dau știri și amintiri despre copilăria părinții și frații lui. Despre petrecerea lui la Cernăuți, Blaj și Sibiu se dau iarăși interesante lămuriri. Cîte-va poezii ale lui Eminescu sunt publicate în facsimil.

Dintre numeroasele ilustrații amintim: cele patru portrete ale poetului, portretul părinților, fraților lui, precum și portretul celei care a ispirat pe poet, al Veronicăi Micle.

Ediția populară a volumului „Omagiu lui Eminescu" se vinde cu trei lei, ediția de lux cu zece lei.

*

No. 458—9 a „Bibliotecei pentru Toți" cuprinde „Povești fantastice", de Hoffmann celebrul povestitor german, acest creator de fantome reale, care amestecă realul cu închipuirea cu o așa putere în cît fantomele lui devin niște ființi vii, cari ne înfiorează, ne fac să plîngem, sau să ne îngrozim.

Povestirile acestea sînt celebre pretutindeni și au inspirat una din cele mai răspîndite opere muzicale cunoscute de toți,—„Povestirile lui Hoffmann", de Offenbach, jucată astă-iarnă de trupele noastre de operetă. Traducerea noului volum al Bibliotecei, e făcută de d. Ludovic Daus.

Informații

❑ Prefectura de județ a pus în vedere autorităților comunale să ia măsuri ca străinii care nu posedă autorizarea de stabilirea în comună să fie isgoniți.

Un caz nostim s'a petrecut în comuna Bucium. In această comuuă locuește de mai bine de 80 ani, un anume N. Ionescu căsătorit și cu copii, născut în Holboca. de origină evreu, dar care a trecut la legea creștinească încă de cînd era copil. Numitul Ionescu a fost și consilier comunal și comerciant. Astăzi, din inițiativa inteligentului director al prefecturei C. Moțet, a primit somație ca să părăsească comuna.

❑ D. I. Chicoș, inspector comersial, va sosi mîne dimineață în localitate.

Vizita d-sale e în legătură cu înființarea unui obor de cereale.

❑ Primăria a ales ca loc pentru construirea unui obor comunal, piața Bădăreu, unde d ja s'au început pregătirile.

❑ Corul bisericei Sf. Voevozi din Tecuci, se va duce pe timpul verei, la mînăstirea Neamțu, unde va cînta la toate serviciile religioase.

Corul se compune din elevi ai școalei primare locale.

❑ D. general Tătărescu, comandantul corpului IV de armată, care se află în tabăra Șipotele, se va reîntoarce Simbătă în localitate.

❑ Inscrierile la școala normală de fete din localitate se vor primi până la 10 August a. c.

Concursul de admitere va începe în ziua de 20 August.

❑ Eri s'a deschis la Bîrlad sezionea de vară a Curței cu Juri.

Curtea e prezidată de d. Alex. Hinna, consilier al Curței de Apel din Iași.

❑ Miersurea viitoare va avea loc la școalele primare din localitate serbarea de închiderea anului școlar, cînd se vor da și rezultatele de promovare.

❑ Astă-zi, s'au început la școala de cîntări bisericești, de la Mitropolie, examenele de fine de an.

❑ In cursul lunei Septembrie se vor ține la școala superioară de silvicultură Brănești (Ilfov), lîngă București, următoarele concursuri:

La 1 Septembre pentru admiterea în secția brigadierilor silvici a 20 elevi, dintre cari 15 bursieri și 5 solvenți; la 15 Septombrie pentru admiterea în sec. agenților a 15 elevi bursieri.

❑ In ziua de 12 Iunie c., s'a deschis în satul Buhalnița, comuna Ceplenița din județul nostru, o înfirmerie permanentă de febră-tifoidă.

La 1 Iulie se vor începe la școala normală cursurile de vacanță pentru pregătirea ajutorilor de învățători. La aceste cursuri vor urma 50 de ajutori de învățători.

Cursurile vor dura până la 14 August a.c.

❑ M. S. Regina, exprimîndu-și dorința ca, cu ocazia vizitei A. S. I. Arhidacelui Frantz-Ferdinand, moștenitorul Austriei, să se arăte și costumele naționale ale țărei, s'a hotărît ca toate institutoarele din țară, care vor veni în Capitală cu ocazia congresului ce se va deschide în ziua de 26 a. c., să fie îmbrăcate în costumele naționale ale fie-cărui județ respectiv.

Institutoarele vor pleca în corpore din Capitală la Sinaia pentru a fi față la sosirea moștenitorului Austro-Ungariei.

❑ **Alergările de cai.** — Duminică 21 va fi la hipodrom a doua zi a alergărilor de cai.

Pentru această zi s'au înscris mulți cai de samă. Va fi interesantă cursa subscriitorilor. Calul care va eși învingător va fi tras la sorți și va fi cîștigat de unul dintre subscriitori.

Iată programul pentru alergările de Duminică:

Pr. Prut (trap). Distanța 2000 metri: A. Kapri, Vanda. G. Gastan, Spion. M. Fălcoianu, Viziru. I. Franc, Mambrino. G Pilat, Andaluza. G. Pilat, Baronaise.

Pr. Bahlui jam. siege (dist. 1500 m.) Lt. Erad, Tăznet. Lt. Capșa Lisette. Al. Marghileman, Pansch. Lt. Predeleanu Coburg. Lt. Slăvescu, Pasionette. Lt. Mihailescu, Flacăra. M. Fălcoianu, Mascha. S-lt. Patrulius, Ma Desirée. Lt Butunoi, Parapet. Lt. Dobrescu, Steluța. Căpitan Trantomir, Haiducul. Lt. Ghenovici, Fulger, M. Tenovici, Io. M. Calmanovici, Fulger.

Pr. jud. Iași (trap) dist. 2200 metri: A. Kapri, Wanda. C-te do Roma, Tenor. C-te de Roma, Petuza, I. Franc, Mambrino.

Pr. Comunei Iași (Distanța 2100 m.) Al. S. Zisso, Peterdi. Al. Marghiloman, Era o dată. M. Fălcoianu, Salba. Lt. Butunoi, Chah. A. Rosetti, Hands Down. G. Negropontes, Good Bye. G. Negropontes, Last Rose. Lt. Butunoiu, Fruit Picker. I. N. Cămărășescu, Dame de Meuse.

Pr. Subscriitorilor (Distanța 2200 m.) Lt. Tr. Romano, Sabar, Lt. Slomnescu Kate Cowentry. Lt. Capșa, Liserl. Lt. Dobrescu, Steluța, Lt. D. Siou, Filer. Căpitan Mătăș, Oșești.

Pr. Ofițeri (garduri) Dist. 300 m. Lt. Anghelescu, Dimiana. S-Lt. Popescu, Focșani. S-Lt. Sabri Ali Ismail, Lt. Poltzer, Tea Leaf. Lt. Poltzer, Amaradia. Lt. Opaitz, Gazela. Lt. Dobrescu, Șoimu. Lt. Mihăilescu, Postaș. Lt. Savopol, Saloppe.

❑ S'a hotărît în mod definitiv ca congresul general al studenților romîni să se ție în zilele de 14, 15 și 16 August a. c.

❑ Iată numele elevelor care au absolvit clasa a VIII-a a Externatului secondar de fete din localitate:

Baker Ana, Buzenchi Maria, Calciu A., Cernea Ionescu, Clecner Ghitla, Păun Ortansa, Petrovanu Elena, Eigler Serudla, Gheorghiu Aglaia, Grunberg Henrieta, Mărginesnu Natalia, Nagler Zisel, Popa Elena, Protopopescu A, Sturt Maria.

❑ Membrii Camerei de meserii vor ținea ședință astă-seară la orele 7.

Intre alte chestiuni, se vor discuta: regulamentul biurolui de plasare al corporației constructorilorilor; adresa comisarului guvernului asupra unor anchete; adresa corporației confecțiunilor asupra numirilor unor agenți insasatori.

❑ In astă seară, membrii societăței „*Unirea*" a lucrătorilor tipografi din localitate se întrunesc în adunare generală pentru a fixa programul excursiunei ce o vor face în zilele de 28, 29 și 30 Iunie la București.

Primul punct din program va fi acela că imediat după sosirea corpului tipografic ieșan în gara de Nord, în corpore se vor îndrepta spre statua marelui barbat de Stat C. A. Rosetti, unul dintre bunii protectori ai lucrătorului tipograf și inițiatorul înființărei societăței „Gutenberg din București, a cărei președinte a fost pentru a depune o frumoasă coronă de flori naturale, cînd se va rosti și o cuvîntare ocazională de către un membru al societăței.

❑ Ministerul de finanțe aduce la cunoștința celor interesați că la 1 Septembrie a. c. expiră termenul pînă cînd se mai pot pune în consumațiune băuturile spirtoase fabricate în condițiunile vechi uzitate.

Tot de la această dată fabricanții de băuturi spirtoase sunt obligați a întrebuința cazane tip la destilarea lichidelor alcoolice.

❑ Eri s'a terminat examenul elevelor din anul I a școalei de moașe, de pe lîngă institutul Gregorian.

Examenul elevelor din anul al II-lea se va ținea la Toamnă.

❑ Ministerul instrucțiunei publice a dispus ca lefurile profesorilor să se achite pe cele două luni de vacanță, formîndu-se un singur stat pentru lunile Iulie și August.

❑ Rezultatul examenului de maior al căpitanilor din regimentele 13 Ștefan cel Mare și 14 Roman se va da poimîne.

❑ Mîine Vineri regimentul 7 roșiori din localitate, va face un nou marș regional, sub comanda d lui lt.-colonel Cămănescu, comandantul regimentului.

❑ D. General Pavlo, comandantul diviziei a VII-a, care se află la Șipote, se va reîntoarce mîine la Roman.

❑ Azi dimineață la orele 10 toți stareții mînăstirilor din Eparchia Moldovei și Sucevei s'au întrunit la Mitropolie, fiind convocați de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu, în vederea reorganizărei mînăstirelor.

❑ Spre a înlesni transportul cerealelor, direcțiunea c. f. r. a luat dispozițiunea ca vagoanele de tonagiu de 15000 kg. să fie exclusiv întrebuințate în perioada de activitate a acestor transporturi, iar vagoanele cu tonagiu de 10,000 kg. numai întru cît vor fi disponibile.

❑ Peste cîte-va săptămîni, d. dr. Mamulea, medicul curant al M. S. Regelui, se va pronunța dacă Suveranul trebue să urmeze vre-o cură la vre-o stațiune balneară din străinătate.

❑ Expozițiile anuale la școala profesională Sf. Sava și la școala profesională a „Reuniunei femeilor romîne" se vor deschide Mercurea viitoare.

❑ Programul pentru examenele preparaților în particular a fost modificat, astfel că azi dimineață elevii cursului superior au dat examen de limba romînă iar clasa a VI examenul de limba latină. Simbătă vor trece Geografia.

Clasa a VII a dat azi la 2, examen de latină iar Simbătă va trece pe cel de filosofie.

❑ Luni 22 Iunie se va începe la prefectura de județ examenul pentru aspiranții la postul de notar.

Până acum s'au înscris 2 candidați.

❑ D. Gh. Ianoliu a fost numit epitrop al bisericei Sf, Nacolai de pe șosea

EUFROSINA D-r ROȘCULETZ

DUPA LOGODNA

Scumpă Ilenuță,

Bietul tată, zăpăcit de lamentațiunile mele, mă luă de mînă și mă duse in salonaș, unde Jean, enervat, rupea inconștient niște bucățele de hîrtie și părea în mare încurcătură.

«Ce spune Luțica? îl întreabă tata, cine a sfătuit-o să facă această..... ieșire?».

Văzînd pe bietul Jean acuzat pe nedrept, tot sîngele mi se revoltă, și isbucnind într'un hohot de plîns, zisei într'un suflet:

«Tată dragă, nu este el vinovat. este ideia mea; ce vrei? eu nu pot să aștept un an... tu înțelegi, tată dragă, de ce nu pot? Nu este drept să mă torturi... Chiar dacă Jean poate să aștepte, *eu nu pot!*».

Bietul papa care în viața lui nu-mi refuzase nimic, ne privea cînd pe mine, cînd pe Jean, gata să pufnească în rîs (ceeace mi se păru drept semn bun).

Concluzia: Nunta noastre se va celebra peste o lună. Jean este radios, și eu idem. Numai Miss, afurisita de Miss, îmi spuse înfiptă:

«For shame, my dear, for shame», adică să-mi fie rușine—a înebunit englezoaica..

Se pare însă că toate aceste peripeții au zdruncinat puțin pe logodnicul meu, care se plînse că are fiori, durere de cap, și nu lua la masă decît un bulion.

Obținui de la mama să reție pe Iean la noi pentru noapte, căci cine era să se îngrijească de el dacă se simțea rău. Mama, după ce se gîndi puțin, consimți. Jean fu instalat în camera guvernantei, iar acesta se mută alături de camera mea.

Cînd ne luarăm seară bună Jean mi se păru trist; atunci i-am zis amical:

«Nu fi pessimist de loc... lasă, o să meargă toate bine... Vezi, pune comprese la cap și dormi liniștit».

Draga mea par'că îi spusesem să nu doarmă de loc... toată noaptea l-am auzit mișcîndu-se, intorcîndu-se în patul lui!!! Dar nici eu nu puteam dormi Am avut atunci curiozitatea să aflu ce face și... mă uitai pe gaura ușei.

Jean, intins în pat, cu un creion și o foae de hîrtie în mînă scria. Din cînd în cînd ochii lui rîdicîndu-se către ușa unde pîndeam, păreau că mă văd... că mă atrăgeau... că mă chiamă rugător.... Atunci, nu mă putui rezista dorinței de a I întreba de ce nu doarme, ce are, și dacă îl mai durea capul?

Miss... dormea dusă. Doar atît lucru bun făcuse pe ziua asta.

Imi aruncai în grabă o fustă pe mine și în vîrful picioarelor înaintai încetișor către Jean, care, cufundat în scris, nu văzuse că mă apropiai la doi pași de dînsul. Bietul băiat se roși de bucurie și mă sărută, mă sărută... pe ochi, pe gît, pe braț... și l-am sărutat și eu din toată inima mea! Apoi îl întrebai de ce nu doarme, ce are și cum își mai simte capul?

In fine, intrigată de hîrtiuța ce ținea în mînă, îmi aruncai ochii. Jean se opuse:

— Lasă, zise el, e o poezie abia începută... mai mult un caraghioslîc de cît o poezie, nu vroi s'o arăt înainte de a o fi terminat.

Totuși, fără voia lui luai hîrtia și printre ștersături și printre cuvinte adause, abia putui citii:

«O ușă ne desparte...
ea, liniștită doarme»

«Eu veghez...

Mai jos, apoi:

«De și nu îndrăsnesc să o ating nici cu ochii».

«In minte-mi o dezbrac de urăcioase rochii».

Versul din urmă, mai ales, îmi plăcu foarte mult. Ca colorit... ca idee... c'est charmant.

Iar jos de tot, citii:

«Ea pură, o virgină; eu, omul animal»;

«Iubirea ei sublimul; amoru-mi un vulcan».

(Sfîrșitul pe mîine).

Noul depozit de CHERESTEA

Subsemnatul H. Lazarovici, antreprenorul pădurei Cozia, am deschis în strada Moțoc No. 82, **un depozit de cherestea**, *scânduri de stejar, ulm, teiu, cireș, paltin etc.* precum și lemne de construcție: *grinzi, furci și căpriori, doage patrare, lucrate de mînă etc.*

Asemeni **lemne de foc,** *tăiate și netăiate*, pe care le vînd în *en gros și in detail.*

Prețuri avantajoase. Rog pe onor. public a vizita depozitul.

Str. Moțoc 28

EUG. HEROVANU

AVOCAT

Strada Golia No. 19

4000 **Decalitri vin alb și roș ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iași.

Ultime informaţii

❑ *Se ştie eă ministerul instrucţiunei publice a orînduit o anchetă în afacerea învăţătorului Pogor şi banca populară din Perieni.*

Ancheta se va începe în cursul săptămînei viitoare şi va ţinea cîteva zile.

❑ *Holera progresează pe zi ce merge la Petersburg.*

Intr'o corespondenţă particulară primită din Rusia, se spune că numărul cazurilor ar fi cu mult mai mare la Petersburg, de cît cum se anunţă oficial.

In afară de aceasta se spune că sunt şi alte guvernăminte bîntuite de acest flagel. Măsurile luate de serviciul sanitar din imperiul rusesc sunt insuficiente.

❑ **Dl. Jean Constantinescu, un tînăr ieşan, fratele d-lui Constantinescu, secretarul revizoratului şcolar, care urmează ingineria şi arhitectura la Liège, a trecut cu un deosebit succes examenele de capacitate, luînd 4 premii I şi medalii.**

❑ **In cursul lunei Ialie va fi la mănăstirea Neamţ o colonie de 200 de elevi şi eleve şi în August altă colonie de 200 elevi.**

Colonile vor fi supraveghiate de d. Fieşinescu, revizerul şcolar al judeţului Botoşani.

❑ **Clericale.**—I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei şi Sucevei va pleca în astăseară cu trenul de 9 şi 5, în Capitală.

I. P. S. S. va rămînea în Bucureşti o săptămînă, iar apoi se va stabili la Govora, luîndu-şi concediu.

— Cosistoriul spiritual a amînat procesul preotului Aristotel Popescu, din judeţul Dorohiu, a ashtat pe preotul Balan de la Frumoasa, care era acuzat pentru nereguli şi a condemnat la pierderea salarului pe timp de 3 luni pe preotul Mînzescu din satul Hodora.

— Azi dimineaţă I. P. S. S. Mitropolitul a sevîrşit serviciul divin la Mitropolie, hirotonisînd pe ieromonachul Valeriu Mogian de la Mînăstirea Neamtz, ca protosinghel.

Tot azi dimineaţă I. P. S. S. Mitropolitul a hirotonisit pe tînărul Gheorghe Brăuşteanu, licenţiat în teologie, preot pentru biserica Nicoriţa, din localitata.

❑ Pentru examenul de înalntare pe loc al învăţătorilor, care se va ţine în Martie viitor, s'au înscris din judeţul nostru 14 învăţători: Dim. Rotta din Ciurea, V. Sevastian din Roşcani-Bădeni, C. Popescu din Rediul-Mitropoliei, Zahorna, Petru Pomîrleanu din Popeşti, V. Ulmanu din Scobinţi, M. Vasiliu din Rediul-Mitropoliei Epureni, I. Cososchi din Spinoasa, I. Dimitriu din Fântînele-Coarnele-Caprei, I. Sandu din Mogoşeşti-Mînzeşti, N. Mardari din Cotnari-Hodora, Maria Constantinescu din Bivolari, Natalia Iamandi din Fîntînele Coarnele Caprei şi Elvira Florian din Ciurea.

❑ Pentru aducerea la îndeplnirire a directivelor d-lui colonel Alexandru Musteaţă, comandantul brigadei locale, date regimentului 7 roşiori, acest regiment va porni mîine dimineaţă 19 c. pentru a 3-a oară spre a executa exerciţii asupra serviciului în campanie lucrînd de astă-dată escadron contra escadron,—Lucrările vor fi date şi executarea lor, supraveghiată de comandanţi de divizioane.

Direcţiunile de mişcare sunt pentru divizionul sub comanda maiorului Arion spre Rediu-Mitropoliei-Ţiganaşi, iar pentru diviz. 2 a sub comanda maiorului Cătuneanu spre Golăeşti-Medeleni. Fie-care escadron va ocupa cîte un sat, pe care îl va pune în stare de apărare, urmînd ca în timpul nopţii un escadron dintr'un divizion să atace pe celalalt escadron.

A doua zi 20 c., escadroanele unui divizion avînd deosebite. însărcinări vor urma să lupte împreună acolo unde se vor întîlni.

❑ Un grup de ofiţeri superiori şi căpitani reuşiţi la examenul de maior ţinut la Şipote vor face în curînd un marş de resistenţă în direcţia Iaşi-Paşcani-Fălticeni-Baia, făcînd aplicaţiuni tactice pe teren.

❑ In cercurile avocăţeşti s'au produs mari nemulţumiri în contra faptului, că în urma noei legi de organizare a magistraturii, care prevede, ca tribunalele să intre în şedinţă exact la orele 11½, se creiază avocaţilor o mare dificultate.

Secţiunea a 3 a fiind într'un local separat, avocaţii sunt adesea nevoiţi să facă neîntrerupt cursele dintre acest Tribunal şi palatul Roznovanu, avînd toate „şansele" să piardă procesele, ne avînd putinţa să asiste pe clienţii lor.

Socotim, că această stare de lucruri trebue să înceteze, şi consiliul de disciplină a corpului avocaţilor are datoria să intervie.

Se impune, credem noi, ca secţiunea 3-a, care a devenit astă-zi secţiunea comercială, să fie strămutată în palatul Roznovanu la o laltă cu celelalte secţiuni, urmînd ca acele autorităţi judecătoreşti, cum sunt parchetul şi judecătorii instructori, să fie strămutaţi în localul acestei secţiuni.

Vom reveni.

❑ In satul Bogdăneşti, comuna Cucuteni s'a ivit rabia.

S'au luat măsuri de combatere.

Anghina difterică, care bîntuia la Cucuteni, s'a stîns cu desăvîrşire.

❑ Examenele elevelor de curs primar preparate în institutul Notre Dame de Sion, s'au început eri.

Comisiunea se compune din d-şoara Maria Teodorescu, institutoare la şcoala primară de fete No. 3 din Păcurari şi d-na Elena Vartic, de la şcoala Carmen Sylva.

La şcoala parochiei catolice examenul s'a început astă-zi.

❑ D. D r V. Roşculetz, medicul primar al judeţului, se află în inspecţie la Uricani.

❑ **Pentru Eminescu.**—Dumininică va avea loc la Cernăuţi un mare festival, organizat pentru comemorarea a 20 de ani dela moartea lui M. Eminescu. Dimineaţă la orele 8 se va oficia la catedrală o panachidă.

După amiază la oarele 2 şi jum. se va face un pelerinaj la casa în care a locuit Eminescu, adunîndu-se toţi înaintea universităţii. Sara, precis la oarele 8, va începe festivalul din sala teatrului municipal. Discursul festiv se va rosti de d. Dr. Sextil Puşcariu, prof. univ. Se vor executa 4 coruri bărbăteşti şi 3 mixte. Solurile vor fi cîntate de d-ra Silvia Scalat şi d-nii Ştefan Scalat, G. Sotniţchi, N. Cotos. Acompaniarea la pian va executa-o d-ra Aurora Budurovici. Va declama dl. State Dragomir, profesor la conservator şi artist dramatic din Iaşi şi dl. I. Brosu.

❑ **Universitare.**—D. A, Teodoru îşi va susţinea teza de doctor în medicină în ziua de 23 Iunie, iar la 22 lunie îşi va susţine-o d. T. Bulău intern al spitalului de copii „Caritatea".

— Comisiunea compusă din d-nii profesori dr. G. Bogdan, rectorul universităţei, A. D. Xenopol, decanul facultăţei de litere şi Aurel Mănescu decanul facultăţei de ştiinţi, a echivalat azi certificatul de bacalauriat al d-rei Maria Tocan, eliberat de liceul eparchial din Chişinău.

— Senatul universitar, împreună cu consiliul facultăţei de medicină e convocat pentru astăzi la orele 5 p. m pentru a da ascultare raportului comisiunei însărcinată cu cercetarea lucrărilor candidaţilor la catedra de oftalmologie vacantă la facultatea de medicină din Bucureşti

❑ Revizoratul şcolar al judeţului întocmeşte un tablou de învăţătorii care împlinesc un nou termen de gradaţie, pe care 'l vor inainta ministerului.

❑ Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de judeţ că a delegat pe d. dr. C. Starcovici, inspector veterinar, să vie la Iaşi, spre a hotărî normele după care serviciul veterinar al oraşului urmează a face controlul vitelor ce se taie în tăitoarelor din comunele aflătoare în împrejurimele oraşului şi care se aduce în Iaşi spre consemnaţie.

❑ Societatea de binefacere „Cuza-Vodă" din Iaşi, va da o mare serată la grădina Zimbru în sara de 19 Ialie; cu muzică, teatru, focuri de artificii şi de la ora 12 în sus bal cu diferite surprise.

Preţul intrărei 75 bani.

❑ In ziua de 9 Iulie a. c., se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţie publică, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparaţie şi completare, necesare cantoanelor de pe şoselele naţionale din judeţul Iaşi.

❑ Iată numele elevilor ce vor depune examene de absolvire a claselor IV şi VIII, din elevii preparaţi în particular, de vor fi admişi ca reuşiţi.

La liceul internat—curs superior: Tincu C. Elena, Braunştein M. O. A,, Bassero G. I., Carpus Gh. Sp., Cicerschi M. Popescu C., Stefănescu I. I., Băncilă A.

La liceul Naţional—curs superior: Golderon I. B. Şaia. Curs inferior—Porusan St., Sehor I. M., Şraer M. Lupu, Patrici Gh. Gh., Stavăr I. Gh, Velicovici T.

La gimnasiul Stefan cel mare—curs inferior: Abeles Iosepha, Brudea I., Balan Eduard, Burada I. R. Cristea M. Gh.

La gimnasiul Alexandru cel bun: Chiru Iacob, Ionescu Spiridonel, Katz Hoisie, Martean Nöel.

❑ **Vizita învăţătorilor din Dîmboviţa.**—După cum am anunţat, învăţătorii din judeţul Dîmboviţa vor veni în excursiune la 22 Iunie, în Iaşi.

Ei vor sosi Luni dimineaţă cu trenul de 8 şi 30; la gară vor fi întimpinaţi de învăţătorii din judeţ şi de institutorii locali.

De la gară excursioniştii se vor urca în piaţa Unirea, iar de acolo se vor duce la Universitate, apoi vor vizita statua lui Ştefan cel Mare. Pe rînd vor vizita: biserica Trei Erarhi, Mitropolia, sf. Nectulai cel nou, după care apoi vor lua dejunul la Tanasachi.

După amiază învăţătorii excursionişti vor vizita Teatrul Naţional, şcoala de gimnastică, institutul de anatomie.

A doua zi Marţi, învăţătorii din Dîmboviţa vor vizita şcoala normală „Vasile Lupu", apoi şcoala superioară de Arte şi Meserii şi fabrica de tutun.

După amiază vor vizita bisericile Cetăţuia şi Galata, precum şi monumentele din împrejurimi.

Miercuri dimineaţă plecarea

● Acum două săptămîni s'a serbat în toată Franţa a 450-a aniversare în memoria eroinei Jeanne d'Arc, fecioara de la Orleans, care a eliberat Franţa din mînile Englezilor. Aceste grandioase festivităţi au fost înregistrate de aparatele Pathé Frères şi astă seară Joi 18 lunie ele vor fi exact redate pe pînza cinematografului din grădina Chateau aux fleurs. Sunt fidel reproduse părăzile militare, procesiunile şi întreaga serbare. Noul program de astă seară Joi mai cuprinde frumoase vederi din insula Maderza, posesiunea portugheză din vestul Africei. Sunt redate serbările populare de acolo care constau în alergări de bivoli salbateci şi împărţirea apoi de premii băneşti şi mătăsuri bogate proprietarilor.

Scene comice şi teatrale interpretate de artişti de valoare ai scenelor pariziane şi de o splendidă reuşită, abundă în noul program de astă seară, care va fi o adevarată plăcere pentru numeroşii spectatori ai cinematografului Pathé Frères.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 18 lunie.

Crima din GALATZ

— AMĂNUNTE —

Galatz. — După cum se ştie, assasinii d-nei Ecaterina Deciu, au fost descoperiţi. Ei sunt cei 2 servitori.

Unul din ei, N. Munteanu, a declarat că a intrat în locuinţa d-nei Deciu şi i-a cerut bani, ea a căutat să se apere, însă Munteanu a descărcat asupra ei mai multe focuri de revolver.

Scotocind prin saltare n'a găsit de cât 20 lei, pe care Munteanu i-a dat celuilalt servitor P. Stoian.

El mai declară că au fost puşi la cale de un arendaş al d-nei Deciu, care le-a promis suma de 15,000 lei.

Ei au fost confruntaţi cu cadavrul victimei.

Mişcare în diplomaţie

Bucureşti.—In curînd se va face o mare mişcare în corpul diplomatic.

Mişcarea se va face probabil pe ziua de 1 Iulie c.

Noui înscrieri în partidul conservator-democrat

Brăila —Următorii cetăţeni, toţi alegători ai coleg. I şi al II-lea, au cerut înscrierea lor în partidul conservator-democrat:

D-nii Th. Porumbescu, G. B. Rucăreanu, Gh. Rişcanu, I. Kirulescu, Eftimie Dobrescu, Stefan Stanciu, Etiene Saxu, Vasile Ittemi, propr., Petrache Ionescu propr., Jean Pîrvu propr., Nicolai Gheorghiu, Jean Istrate comerciant, N. Sotir comerciant, Vasile Badea, Jean G. Vasile propr., Panaite B. Negru comerciant, P. Al. Florea, M. Rafail comerciant, M. Cersel propr., Jean Enachi propr., Colacea Ştefan, G. Ionescu, C. Hash, Al. Teodorescu com., Rădulescu meseriaş, G. M. Pantazi com., Const. Anton meseriaş, N. Ginşcă propr., G. Călugăru proprietar, Nic. Meneiu, Dim. Labri, Andrei Şelaru, G. D. Mocanu, Romeleo Apostol, G. I. Munteanu, G. Munteanu, I. Niculescu, I. Cnose, H. Butur, Manole Lefter, Al. Porumb, T. Agachi, C. Moţoc, P. Cosma. T. Lungu, Nicolai Alexandrescu, Const. C. Damian, N. I. Florea, I. Petrescu proprietar, Anton Stoian, prop., Iancu Anghelache, Avram Tzaru, agricultor, Const. Iiesco agricultor, Stef. Roman, agricultor, Vasile Radiche, agricultor, G. Gavrilescu, M. Gavrilescu, I. Pagani, funcţionar, C. Motzoc, proprietar, G. T. Simionescu, prop., G. Simionescu prop., D Meadan, prof., Nestor Crăciun fune., D. Drăgănescu avocat, Gr. Anastasiu, N. Chiriacopol, propr., R. Voiciulescu prop., C. Voiciulescu prop., Panait Ion, propr., Jean Pîrvu, meseriaş, Ghiţă Trandafir, Jean Chirilă, G. Vasiliu, N. G. Iorga, comm., Leonachi Pavel, prop., Dimitrie Sacincu, prop., S. Fortună, prop., N. Dimitriu mes, Vasile Bosoi, com., M. Paladessa, propr., C. Calmuski, prof., I. Coltofan, com., E, Caracaş farmacist, C. Furtunescu, avocat, P. Fumagali, prof., G. Fumagali. prof, Th. Bădăreu prof., Gh. Teodor, advocat, I. Similache advocat, colonel Mateescu, doctor, Vitzu. G. Constantinescu, propr., G. Giosulescu, propr., I. Florian propr., V. Constantinescu avocat, G. Alexandrescu, funcţionar, căpitan Vardale propr., C. Vasiliu propr., N. Ionescu proprietar P. Ionescu proprietar, N. Cazanoski, proprietar, Stoian G., Jean Rădulescu, com., Jean Cantaretziu, propr., G. Ionescu proprietar, D. Bohoţi prof. C. I. Bohociu, propr, Ciolac. avocat, Nec. P. Popescu, proprietar, Gr., Florian, pensionar, V. Brudiu meseriaş.

Administrative

Bucureşti.—Au sosit azi în Capitală fiind chemaţi în interes de serviciu, d nii Orăşanu prefect de Brăila şi Gh. Corbescu, prefect de Fălciu.

D. Ionel Brătianu a lucrat azi cu prefecţii de Buzeu şi Tulcea.

Mişcare la poştă

Bucureşti.—Au fost înaintaţi factori gr. I-a: Disen N., Popescu I. şi Stănescu Mihai; factori gr. II: Dinu Stef., Constantinescu Atanase, Petrescu Gh., Stan M. şi Popovici Vasile.

Mobilizarea Turciei

Constantinopol. — Ştirile publicate de multe ziare sunt foarte exagerate, în ceea ce priveşte pretinsele pregătiri de război contra Greciei.

Pînă acum nu s'a făcut nimic altă ceva de cît o pregătire provizorie de plan de mobilizare.

HOLERA

Petesburg.—Eri au fost constatate 90 de cazuri noui de holeră şi 28 decese.

Sunt acum în Capitală 574 bolnavi de holeră.

Catedra de istoria Romînilor la Universitatea din Cernăuţi.

Cernăuţi.—La adunarea studenţilor romîni, din Bucovina, ţinută în scopul înfiinţărei unei catedre de istoria romînilor pe lîngă Universitatea din Cernăuţi, au luat parte şi d-nii: Zelinka rectorul universităţei, decanii dr. V. Tarnoschi şi d-r Ţapek, prof. dr. Saghiu, dr. T. Tarnavschi, prof. dr. Puşcariu, dr. Friedwagner şi dr. Ehrlich.

S'a propus următoarea rezoluţie:

„Studenţimea romînă dela Universitatea din Cernăuţi, întrunită azi, în 27 lunie 1909, în sala VII a universităţei Francisco-Iosefine în Cernăuţi ţine să constate ca pînă azi nu s'au realizat cererile aduse de ea în rezoluţiunea şi memorandul înnăintat în semestrul de vară a anului trecut, cu privire la crearea unei catedre pentru istoria romînă la Universitatea din loc. Adunarea de azi a studenţimii romîne reînoieşte cererea lor îndreptăţită din anul trecut şi roade pe autorităţile universitare să bine voiască a o înainta ministerului de culte şi instrucţiune, insistînd şi ele pentru o rezolvire grabnică şi favorabilă a acestei cereri de cea mai mare însemnătate atît pentru universitate cît şi pentru romînii din Bucovina.

Moţiunea a fost aprobată şi d. Ţapek, decanul facultăţei de filosofie a promis că va stărui.

Contra convenţiei cu Romînia

Viena.—Spre a face imposibilă discuţia convenţiei comerciale cu Romînia, precum şi a legilor autorizînd guvernul austriac să facă tratate de comerţ cu statele balcanice, cehii agrarieni şi slovenii au depus 61 moţiuni de urgenţă, spre a face obstrucţiune.

*

Viena. — Creştinii sociali au ţinut o consfătuire, spre a hotărî să stărue pentru continuarea desbaterilor camerei, spre a se putea uşura votarea convenţiei cu România.

*

Viena.—Eri după amiază la ora 4 a avut loc o întrunire a fruntaşilor politici, spre a se consfătui asupra convenţiei comerciale cu Romînia.

Pentru începerea obstrucţiei au fost 66 de deputaţi.

Italia şi tripla alianţă

Roma.—Senatul discută budgetul ministrului de externe. Senatorul de San Martino îşi exprimă convingerea că nici odată ca acum tripla alianţă n'a fost o garanţie de pace în Europa şi o siguranţă pentru Italia.

Această alianţă nu înlătură prietenia Italiei pentru Franţa. Politica externă a Italiei a fost cuminte şi prudentă şi nici un om politic priceput n'ar fi putut să urmeze o altă cale faţă de recentele evenimente politice.

Noui cutremure în Italia

Reggio de Calabria.—Astăzi la orele 6 jumatate au fost simţite aci două zguduituri puternice.

Populaţia a fost foarte speriată şi a părăsit locuinţele. Mai multe ziduri s'au prăbuşit.

Călătoria Ţarului

Helsingfors.—Yachtul rusesc „Standard", avînd pe bord pe Ţarul Rusiei şi familia imperială a sosit noaptea trecută la Ritkalpeasi.

Criza continuă în Ungaria

Buda-Pesta.—Partidul independenţei a hotărît în mod unanim să refuze propunerile d-lui Lucaks.

Flota Angliei

Londra.—Lordul Beresford, într'o cuvîntare, a cerut ca programul definitiv pentru construcţiile navale să fie adoptat cît mai curînd cu un supliment, aşa în cît să se construiască pînă în toamna anului 1914 zece „dreadnoughts", 18 crucişetoare cl. II, 18 crucişetoare pentru protecţia comerţului, 24 crucişetoare cercetaşe, 4 docuri plutitoare, 52 contratorpiloare; să se creeze staţiuni de cărbuni.

Acţionarii emirului

Simla.—Agenţia Reuter, află din Simla, că la Kabul, molahii, împinşi de către Nasmstah-Khan, fratele emirului, respîndesc pe hotarul ruso-afghan o carte, expunînd mahomedanilor că Coranul cere în mod lămurit ca toţi afghanii să servească în mod credincios pe emir ca Suveran mahometan.

CUTREMURILD DIN MESINA

Messina.—Astă noapte s'au produs aci sguduituri de pămînt foarte puternice.

Mai multe case au fost dărămate. Populaţia, înspăimîntată, a fugit pe cîmp.

Deportare

Petersburg.—Fostul şef al poliţiei Lopuşkin, va fi dus zilele acestea în Siberia, unde a fost deportat.

HIRSCH IAŞI Lăpuşneanu 38.

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII şi BIROURI

cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

Doamnă, dispunînd de garanţie, caută loc de vînzătoare la debit în Iaşi, sau provincie.

La ziar sub M. C.

De vinzare în Tîrgu-Frumos **o casă** cu un loc de aproximativ o falce, situată pe cea mai sănătoasă poziţie a oraşului.

Preţ avantajos.

Informaţii la **dr. Samsanovici**, Roman

Apropriindu-se vacanţa, toate mărfurile aouse pentru vara aceasta şi toate Noutăţile Sesonului, se vînd toată luna Iunie cu preţuri foarte reguse la Magazinul

LA „VULTUR"

Mare ocazie de Bluze de Linon, Tors hon, şi ghiupiură, unde se vînd numai cu 5 şi 6 lei bucata.

Gazuri mari de Pălării de voiaje în toate culorile moderne.

DIM. M. BOTTEZ

AVOCAT

— Str. Zmeu No. 1, Iaşi —

Teodor Stoienescu

Fost procuror de Curte

AVOCAT

Iaşi 17, str. Vechie

(poarta bisericei Bărboi).

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Scolli, vila Grierul.

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.

Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.

Iaşi str. Muzelor No. 40

Dr. H. Solomovici

Specializat în clinicele din Berlin — şi Paris —

Pentru boale de:

Nas, gât şi urechi

Consultaţiunile de la 9—11 şi 3—6

Str. Golia 67 (casele camerei de comerţ)

Instalaţiune pentru massaj vibrator electric

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.

Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.

Pentru lămuriri şi condiţii adresa la *D C. N. Paraschivescu Iaşi.*

Anibal I. Ciurea

AVOCAT

Strada Muzelor No. 6.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Grădina Chateau aux Fleurs

Cinematograf Pathé Frères

PESTE CATE-VA ZILE:

Viaţa şi răsboaiele lui Napoleon I

Această epopee istorică va păstra în totdeauna farmecul său, atât prin faptele eroice ale marelui împărat, cât şi prin viaţa sa intimă.

Din titlurile de mai jos, care menţionează numai o parte din grandioasa reconstituire după acte şi documente istorice, se va putea vedea că cinematograful ne redă întreaga viaţă a marelui împărat, de la prima sa victorie de la Tulon până la ultimele sale momente la insula S-te Helena.

Această desfăşurare a epopeei napoleoniene, va cuprinde două acte mari cinematografice, adică o jumătate de spectacol.

Ea conţine 800 metre de pelicule—un total de 80,000 instantanee.

Un aparat special a fost adus de la centrala noastră din Paris, care să poată cuprinde şi să redee această imensitate de scene. Ele sunt executate de artişti celebri ai Parisului şi Napoleon e reprezentat prin dl. Charly de la teatrul Antoine, un actor parizian, de o asemănare uimitoare cu fenomenalul împărat. Dăm aci o parte din cuprinsul acestei măreţe reconstituiri:

Asediul Tulonului 1793.—Arcole.—Expediţia în Egipet, Piramidele. „Soldaţi! 40 de secole se uită lung la voi!" (1799).—Bonaparte I-iul consul.—Trecerea muntelui St. Bernhard (1799).—Incoronarea la Notre-Dame (1804).—Austerlitz-Regensburg (1809).—Moştenitorul, Roi de Rome.—Căderea vulturului, Septembrie 1812.—Moscova în flacări.—Retragerea din Rusia. „Nu armele duşmanilor, ci asprimea ernei a fost peirea noastră". Debandada.—Intre Imparat şi Papa Piu VII; Eşti un comediant, Sire!—1814, Abdicarea.—Waterloo, 1815.—S-te Helena, Leul captiv. (1815—1821).—Moartea Titanului, (5 Mai 1821). „Acoperiţi-mă cu mantaua de la Vaterloo!" etc. etc.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 $^{46}/_{100}$ şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m de haut 17 mètres 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărboi No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 755 Sîmbătă 20 Iunie 1909

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Ipocrizenia „Voinței Naționale"

E nostimă de tot „Voința Națională" cînd vorbește de lupta în potriva anarhiei. Curat vorba ceia, vorbești de funie, în casa spînzuratului!

Confratele nostru profită de împrejurarea, că i-a căzut în mînă cartea d-lui P. Popescu-Muscel, prin care învinuește pe liberali de ideile și simțirile anarhice, cari domnesc la sate, pentru a arunca toată răspunderea asupra conservatorilor, cari au dușmănit, prigonit și împedicat pe toți cei ce se încercau „să facă din țarani cetățeni liberi și oameni cu stare bună"!

Și pentru a invedera toate aceste acuzațiuni, pe care le aruncă în sarcina conservatorilor, oficiosul liberal enumără întreaga operă de reforme agrare, economice și financiare, întreprinsă de partidul liberal în ultimul timp, pentru îndreptarea pe calea pașnică și prin toate mijloacele a relelor de care sufere țărănimea.

Dar tocmai enumerînd toate aceste legi și întreprinderi liberale de natură a rîdica viața economică și morală a sătenilor, „Voința Națională" dă dovadă de cea mai anarhică și destrăbălată concepție în ce privește buna armonie ce trebue să existe între cele trei categorii de oameni, cari trăesc la țară și anume: posesor, cultivator și muncitor de pămînt rural..

Ast-fel, vorbind de utilitatea *Cassei Rurale*, organul liberal se pronunța categoric în potriva marei proprietăți rurale, teorie socialistă foarte periculoasă pentru starea economică și socială a statului nostru.

„O dată ce o parte din proprietarii mari—spune „Voința Națională" — sunt numai cu numele proprietari și stau pe temelii așa de șubrede, în cît nu se poate aștepta de la ei să-și îndeplinească menirea civilizatoare și educatoare, ne-am zis că, e mai bine ca moșiile acestea să treacă în stăpînirea acestor țărani, cari vor dovedi, că sunt în stare a trage foloase din pămînt".

Să ne ierte confratele nostru, dar nu putem să fim de aceiași părere. Și dacă, recunoaștem că e bine, și că trebue prin toate mijloacele să se îndrepte situația materială a țăranilor, prin cumpărarea de moșii de bună voie de către Cassa Rurală, spre a fi revîndute la săteni, nu înțelegem însă, ca această rîdicare a țărănimei, să se facă pe prețul desființărei marei proprietăți funciare, fără de care însăși clasa țărănească nu s'ar putea menține.

Iar dacă e vorba de legi de proteguire pentru îndreptarea țărănimei—să nu se uite că de asemenea legi are nevoe și clasa proprietarilor, atunci cînd se găsește pe temelii șubrede și pe cari nu se mai poate menține.

Cu aceiași rîvnă cu care se lucrează pentru rîdicarea clasei țărănești, trebue să se lucreze și pentru menținerea clasei proprietarilor mari—și nu e o operă politică înțeleaptă și patriotică atunci, cînd se caută într'un stat mic și tînăr ca al nostru, să se rîdice o clasă socială prin nimicirea altei clase sociale.

Din acest punct de vedere noi ne deosebim de liberali, și dacă e vorba de idei anarhice, să ne fie permis a spune că, adevărații anarhiști nu suntem noi, cari prin glasul autorizat al șefului nostru, cu ocazia discuției Cassei Rurale în parlament, am susținut că trebue menținut un echilibru stabil între aceste clase sociale, ci anarhiști sunt liberalii, cari prin teoriile ce susțin propagă vrajba veșnică între proprietari și țarani.

Dar acolo, unde greșește cu o adevărată rea credință organul oficios, e cînd afirmă că partidul conservator a combătut cu o nătîngie oarbă, Cassa Rurală. Ar fi trebuit cel puțin să facă această deosebire între vechii conservatori și conservatori-democrați, sau între elementele reacționare și democratice din fostul guvern „bizantin".

Se știe că șeful nostru a fost susținătorul cel mai fervent al Băncei Rurale, pentru împroprietărirea sătenilor—că o asemenea reformă, a isbutit a-o impune programului d-lui Carp cu ocasia fuziunei din 1907 — și dacă sub trecutul guvern Cantacuzino, n'a izbutit a-o îndeplini, aceasta se datorește reacționarismului boerilor din acel guvern, fapt pe care organul liberal ar fi trebuit să-l menționeze, atunci cînd vorbește în termeni generali de împotrivirea conservatorilor la realizarea Cassei Rurale.

Dar acolo, unde „Voința Națională" atinge ridicolul, e cînd afirmă că, dacă s'ar fi votat Cassa Rurală înainte de 1907, am fi fost scutiți de grozăviile din primă-vara acelui an, și că vinovați de aceasta sunt numai conservatorii!

Dacă lucrurile ar fi așa de vechi—de pe timpul bunăoară, cînd actualul director al Voinței, dirigea organul socialist „Lumea Nouă", am înțelege această lipsă sau slăbiciune de memorie, a autorului articolului în chestiune.

Dar, faptele sunt cu mult mai recente, și datează de pe timpul ultimelor două guverne liberale prezidate de d. Sturdza.

Ideia Cassei Rurale a căpătat un început de realizare de pe timpul guvernului Aurelian, care venise să rezolve chestia crizei bisericești în afacerea Ghenadie și care a profitat de această ocazie, pentru a prezenta parlamentului și proectul de lege al Cassei Rurale.

Ei bine, proectul acesta n'a avut protivnic mai înverșunat de cît pe însuși șeful partidului liberal, și datorită numai și numai d-lui Sturdza, iar nici de cum conservatorilor — Cassa Rurală n'a putut avea ființă înainte de 1907. Și în tot cazul, dacă guvernul conservator de la 1904—1907 nu și-a însușit acest proect rămas în cartoanele parlamentului din cauza d-lui Sturdza, nu întregul partid conservator de atunci poate fi făcut responsabil. Faptul se datorește împrejurărei că d. Take Ionescu a întîlnit în guvernul de atunci același spirit de ostilitate și reacționarism boeresc, pe care l'a întîlnit def. Aurelian, din partea reacționarismului boerilor liberali conduși de d. Dumitrie Sturdza.

Vespasian I. Pella

Sofistică liberală

Viitorul, *care cândva era un ziar bine redactat, dar care acum este într'un necurmat declin, se îndeletnicește în revista numărului său de eri, cu sofisticarea unor vorbe pe care le-a zis șeful nostru la Brăila, pentru a satisface—se vede—vanitatea d-lui N. Filipescu.*

Iată ce spune oficiosul liberal: „Partidul conservator-democrat are îndoita durere (sic) de a nu avea nici speranța zilei de mîne, nici simțimîntul că, într'un viitor mai îndepărtat își va vedea visul cu ochii". Și pe tema aceasta Viitorul *pomenește de Tîrgoviște, de Alexandria, de lipsă de program, de partidul creștin-social din Austria, de... etc. etc... De un lucru, de un singur lucru nu pomenește* Viitorul, *și poate intenționat; căci altfel n'ar fi putut întinde un colac atît de mare pe cele două dintăi coloane ale sale.*

A uitat Viitorul *declarațiunea precisă a șefului nostru în discursul de la Brăila. A uitat, că șeful nostru a zis răspunzînd acelora cari susțin că în țara noastră nu este loc pentru trei partide: „poate că au dreptate, poate că din luptele și frămîntările noastre au să rămînă numai două partide;* ceea ce însă sînt sigur, este că al nostru va fi cel care va rămîne".

Nu este aceasta o declarațiune hotărătoare, neșovăelnică asupra aceea ce crede șeful nostru despre soarta partidului conservator-democrat, despre ceea ce numește Viitorul, *în limbajul său vulgar, siguranța zilei de mîne? De ce atunci blagheză oficiosul liberal sofisticînd unde-i convine, ignorînd unde nu-i convine?*

De ce? Explicația nu este greu de dat. Partidul conservator democrat este netăgăduit un partid nou, născut din cerințele vremei. Ca atare el vine cu un program nou, cu forțe noi. Și sosirea acestui „intrus" pe scena politică a Romîniei nu poate fi privită cu ochi buni de vechile și învechitele partide. Este simțul de conservare, este spiritul de rutină, este teama a tot ce-i vechi în contra a tot ce-i nou, care stăpînește puternic pe partidul liberal, și-l determină să lupte în contra noastră cu atîta strășnicie.

El nu se jenează de a întinde mîna vechiului partid conservator, de a lupta alături cu dușmanul său de totdeauna, numai și numai pentru a putea doborî pe adversarul comun, care vine să strice liniștea în care ronțăiau pînă mai eri din budgetul statului cu o regularitate netulburată.

Decît sforțările sale sunt zădarnice, căci vechea vorbă: nu vremile sînt sub om, ci omul sub vremi. Și vremile reclamă și impun partidul conservator-democrat.

Așa că sofistica pe care o cheltuește cu atîta risipă Viitorul, *dar și cu atîta lipsă de tact nu folosește la nimic. Ea va putea încurca cel mult pe cîți-va naivi; va fi neputincioasă însă de a avea un rezultat social apreciabil.* **Em.**

Nababul orator

Cîtă vreme *Conservatorul* rămăsese singur extaziat față de „înălțătorul" discurs rostit de găunosul dela Florești, în vrednica republică a Ploieștilor, am tăcut.

Conservatorul nu-și făcea decît datoria.

Plătit și tipărit de dinastia năbăbească, *Conservatorul* trebue să tămăieze.

Și de ce nu l'ar tămîia? D. Delavrancea nu s'a pretat oare a da Nababului o prefață la o broșură de discursuri, în care proclamă pe d. Cantacuzino, nici mai mult nici mai puțin, decît drept cel mai mare orator al României?

Ceea ce ne surprinde însă sunt laudele pe cari îi le aduce azi d-lui Cantacuzino, d. N. Filipescu prin *Epoca*.

E încă în aducerea aminte a tuturor felul în care-l trata și maltrata d. Filipescu pe Nababul, în timpul cît acesta din urmă era încă șef venerat.

Citiți ce scrie azi *Epoca* despre d. Cantacuzino:

„Distinsul barbat a căruia viață a fost totdeauna pusă în serviciul patriei și care s'a devotat mai ales apărărei intereselor naționale ale întreg poporului romîn, a arătat la Ploești care a fost atitudinea partidului conservator de la 1907 de cînd s-a retras d-sa de la guvern și care trebue să fie lozinca tuturor conservatorilor în lupta ce are să ducă partidul nostru pentru țeară și pentru neam".

Acum, noroade, răsfoiți colecția *Epocei* de pe vremea cînd „distinsul bărbat" deținea în slabele lui mîini destinele acestei țări!

D. N. Filipescu care face atîta paradă de constanță politică, de principii și de asanarea moravurilor, ar trebui să roșească pînă în svîrcurile urechilor, de laudele ce aduce azi „veneratului".

Știm, d. Filipescu l-a numit și pe d. Marghiloman „banditul de la justiție", ceiace nu-l împiedică azi pe d. Filipescu să stea alături de acest „bandit".

Cu Nabalul însă e alt ceva. Prea sunt proaspete batjocurile, pentru ca *Epoca*, chiar *Epoca*, să nu roșească de laudele ce le aduce azi aceluiași „venerat".

EXTERNE

Politica financiară a imperiului german se află acum la o cotitură a evoluțiunii sale. Proectul cancelarului imperiului, d. de Buelow, care consistă în a impune dări asupra succesiunilor și impozitul progresiv pe venit, a stîrnit o adevărată furtună în lumea politică a imperiului.

Centrul și conservatorii sînt ferm decși a lupta cu înverșunare în contra proiectului în Reichstag, chiar cu prețul îndepărtării d-lui de Buelow. Și lupta va fi aprigă, cu atît mai aprigă, cu cît cancelarul stărue cu multă persistență în trecerea proectului său, și cu cît mai ales—se pare—are încrederea și aprobarea Impăratului.

Ast-fel, se desemnează în imperiul german după mari curente politice hotărîtoare pentru politica financiară a statului.

Care va învinge? Nu se poate face nici un prognostic; dar de sigur, că mari prefaceri în politica imperiului se vor efectua. Căci cel dintăi lucru se va sfărma blocul politic al centrului conservatorilor și liberalilor, rezultat din compromisurile dintre aceste partide.

Și dacă blocul dispare, dacă înțelegerile dintre aceste partide se sfarmă, evident, că—mai ales dacă d. de Buelow rămîne la postul său—politica financiară a imperiului german va lua o nouă turnură.

Și desigur, că faptul acesta va avea o puternică repercusiune asupra politicei mondiale. Să așteptăm deci desfășurarea evenimentelor. B.

CATE-VA NOTE

D. Marghiloman dezminte prin *Epoca*, că la întrunirea carpistă de la Iași ar fi justificat mișcarea d-lui Iorga.

Va să zică nici aprobarea d-lui Marghiloman n'o are d. Iorga?

Sărmanul d. Iorga! izgonit de pretutindeni, lepădat de toți; ce soartă?

Tot mai credincioși sînt kinderii.

*

Intre doi junimiști ieșeni, care au avut cinstea să-l vadă pe cc. Petrache la consfătuirea de la club.

— Vă salut d le comisar; dar cînd o să ni se dea lefile?

— Salutare sub-comisarule; de, să vie întăi cc. Petrache la guvern.

— Mi se pare, că o să rămîe baltă cu puterea.

— Se prea poate, că și el îi totdeauna cu noi

*

D. N. Iorga răspunde prin „Le Courrier Européen" articolului d-rului Racowsky în chestiunea evreiască. Adecă, d. Iorga crede că răspunde; în realitate d-sa blaghează pe o coloană, înșirînd o sumă de inepții, în cari partidele politice își au partea lor de malițiozități naționaliste.

Negreșit, revista franceză s'a simțit datoare să dea ospitalitate unui răspuns la un articol ce a publicat; dar desigur, că multă plăcere nu a avut cînd a oferit coloanele sale insanităților apostolului romîn.

OAMENI ȘI LUCRURI

CONTRA IUBIRII

O poetă—și nu dintre cele dintăiu venite—lansează un atac violent în contra unei importante manifestări a omenirii: iubirea. Intr'o mare revistă literară vieneză Carmen Sylva- căci de Ea e semnat articolul—publică foarte interesante, dar cam paradoxale reflexiuni, care se rezumă cam într'aceasta. Scritorii moderni au prea idealizat și au prea exploatat unicul sentiment omenesc,—dragostea.

Cu toate aceste iubirea crează lucruri trecătoare, ce trăiesc de azi pe mîne, ba une-ori sunt mort născute. Ceea ce crează însă spiritul, este etern, trăind secole, trăind eternități, nu are slăbiciuni, nu are vicii. Roadele iubirii sunt adese ori lipsite de frumuseți, de măreție, de înălțime, de demnitate, ceea ce crează spiritul e lumină din lumină, putere curată, neatinsă de slăbiciune pămîntească.

... Cînd se întîlnesc Heine și Schumann și Goethe și Schubert într'un concert comun, oare aceasta nu e de mii de ori mai presus de cît instinctul de iubire în natură, fie la oameni, fie la altă viețuitoare?

Cei vechi acordau mult mai puțină însemnătate iubirii de cît modernii: ei îi atribuiau rolul secundar pe care-l ocupă într'adevăr în viață. Dramele lor teatrale se învîrteau în jurul altor probleme

Ce eroi și ce eroizme găseau de celebrat scriitorii antichității! „Noi însă credem că dacă am scris și descris un pic de dragoste am făcut o carte. Nu e nici o carte, de loc! Poate fi numai începutul unei cărți"!

Povestirile scandalurilor casnice, romanele divorțurilor ar fi vremea să înceteze odată! Tema aceasta trebuie să ne plictisească; să ne emancipăm de aceste teme.

„Ce infime par, față de zguduitoarele subiecte ale tragediei vechi, preocupările literare moderne în jurul problemelor dacă d-na X a răpit pe soțul d-nei Z, ori dacă domnișoara care s'a măritat cu Y era, încă... d-șoară în seara nunței".

„Ciudat! Oare soții Curie nu formează o pereche mult mai interesantă de cît toate perechile din lume? Ei s'au întîlnit spre binele omenirii întregi, căci ceea ce au creiat ei era nou și măreț, putea să schimbe mersul lumei întru cît-va. Dar tragedia momentului care i-a despărțit"!

Carmen Sylva crede, într'un cuvînt, că iubirea nu merită slava ce-i s'a intonat și e o manifestare mai prejos de cît celelalte manifestări ale spiritului uman.

Iar cerința Ei ca să se înceteze odată cu... literatura iubirii nu va rămînea de sigur de cît un răsunet slab, iar unii l-ar putea aminti Suveraniei poete că odinioară, în simbolice și splendide poeme a intonat și Ea imnuri de iubire, chiar dacă gingășia cîntecului excludea ori-ce brutalitate ori sensualism.

Ori-cum gestul protivnic iubirii e destul de interesant și de original. Rodion

Un templu al artei

O stare sufletească. — Primul teatru din lume. — Care e repertorul comediei franceze. — Cum se administrează societarii Puțin istoric. — Regisoratul și direcția scenei.

Mare parte din vizitatorii teatrului francez din Paris, se simt în momentul în care transmit biletul controlorului, intimidat și mîndru în acelaș timp.

Seara largă, tapisată cu covoare luxóse, ușierii cu lanțurile lor, liniștea culoarelor, foyerul încărcat de busturi și portrete, toate aceste au un aspect pontifical și inspiră respect și încredere.

Comedia franceză nu e o biserică, dar e un templu.

E cel mai mare teatru din lume, adică cel mai admirat, cel mai îngrijit, cel mai necontestat și el are menirea de a răspîndi în popor cea ce trebue să rămîe, să fie consacrat în literatura dramatică franceză.

E drept, în timpii din urmă, s'a făcut zarvă mare în jurul unor piese cărora le fusese acordată o oróre pe care nu o meritase, dar aceste excepții au fost datorite, fie influenței exercitate de lumea literară din afară, fie unor necesități interne, adică a exigenței vre-unor societari cari își găsiră creațiuni în acele lucrări cari nu erau capod'opere de artă.

*

Domnii societari ai comediei se administrează ei înșiși, așa a zis Alexandru Dumas fils, la o ocazie, vorbind despre societarii „comediei" și aceste cuvinte dau o notă destul de impresionantă despre solemnitatea ce înconjură această instituție.

„Casa" lui Molière, datează de multă vreme, de pe timpul lui Ludovic al XIV care pentru prima oară a semnat hîrtiile prin care la 21 Octombrie 1680 a fost fundat teatrul francez, care reunise toate marile trupe din timpul acela.

Tot în această coloană, mai anul trecut, servisem cetitorilor o serie de documente istorico-literare arătătînd pe lîngă originile teatrului francez și toate trupele de artiști cari au făcut începutul literaturei dramatice franceze.

La început comedianii de la hotelul Bourgogne și cei de la hotelul Guégénaud.

La 15 Octombrie 1812 Napoleon cel mare, semna la Moscova, în timp ce flacările distrugeau orașul, decretul prin care se regula administrația teatrului francez.

Comedia franceză e azi o instituție de stat, bogată, avînd o subvenție anuală de 240,000 lei, dar ea mai e și proprietara unui titlu de rentă de 75000 lei, pe care i l'a acordat decretul de la Moscova.

Teatrul se administrează de societari, după cum am spus mai sus, sub conducerea lui Jules Claretie, care e administratorul acestei instituții de 25 de ani.

*

In primul rînd se aranjează spectacolele. Pentru aceasta, directorul, sau administratorul e ajutat de regisor. O! acolo regisorul trebue să cunoască o mulțime de lucruri, cari la alte teatre sunt inutile.

El trebue să știe cît durează spectacolul cutărei piese, cîți actori sunt în concediu cîtă vreme e de cînd a jucat cutare sau cutare actor, cum se combină piesele între ele, etc.

El mai are grija să inspecteze ținuta actoriior, să constate prezența lor și ce nenorocit e cînd un actor nu se prezintă în sara de spectacol.

Cazul acesta e cam frequent la comedie. Așa acum doi-trei ani, cînd artistul Garry părăsi comedia, într'un acces de mînie, el nu anunță lucrul de cît în sara în care avea să joace. Și natural cum acolo nu merge cu sistemul de a înlocui artiștii fără vre-un motiv serios, și cum iarăși un spectacol nu poate fi amînat, e lesne de înțeles starea în care se află regisorul în urma unei atari „lovituri".

Scena, o îngrijește un „septămînal". Fie-care societar face cu septămîna serviciul de director de scenă și el are misiunea în timpul celor opt zile să supravegheze repetițiile, să facă punerea în scenă și să aibă grijă de repertorul curent.

Cam așa se presintă acest mare teatru, care a provocat admirația întregei lumi teatrale.

Cumparați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

„Opinia" la R.-Sarat

Industria lemnului

Anchetele noastre din provincie. Fabrica Grimm & Dörffel.

De la început mărturisesc că nu m'aș fi ocupat cîtuși de puțin cu vizitarea fabricei „Grimin & Dörfel", dacă n'aș fi știut că această fabrică de cherestea este printre cele mai mari din țară, și că în ea își găsesc mancă sute de lucrători, cei mai mulți romîni, țărani din satele din preju ul Dumitreștilor.

Acum, cînd podgoriile ce avem în județ, au fost distruse de filoxeră, cînd de doi ani seceta bîntue țara, ce s'ar fi făcut sute de mii de oameni din regiunea dealurilor precum și de la munte, dacă fabrica „Grimin & Dörfel" nu le-ar fi dat putința de a'și cîștiga într'un mod cinstit și ușor pîinea zilnică?

In adevăr după cîte am aflat de la d Grimm, unul dintre proprietarii fabricei, se transportă păză la 300 de metri cubi de cherestea, aceasta mai ales primavara și vara cînd drumurile sunt mai accesibile pentru transport. Vorbesc în termen mediu între 200 și 300 metri cubi, fiindcă producțiunea fabricei zilnic este de 200 metri cubi. Judecînd însă că iarna nu se poate transporta ușor din cauza intemperiilor atmosferice, rezervele din iarnă rămîne să se transporte primăvara.

Ținînd socoteală că se plătește 4 lei pentru transportul unui m. c. la gara R. Sărat, își poate oricine închipui că d-nul Grimm, proprietarul fabricei, face în fiecare zi plăți din casă de cel puțin 1000 de lei, cari toți, dar absolut toți intră în mîinile sătenilor cărăuși.

Iată dar frumoasa sumă de 365000 lei pe care o ian anual cărăușii de la d-aul Grimm.

Fabrica

Fabrica de cherestea Grimm & Dörfel este situată în comuna Chiojdeni, chiar deasupra comunei Dumitrești. Mărturisesc că am rămas surprins cînd, obișnuit cu drumul accidentat până la fabrică, cum am suit o pantă grea, am văzut în fața mea un platou mare și frumos pe care e așezată fabrica.

Fiind-că eu nu cunoșteam pe nimeni de la fabrică, am fost prezentat de d. Dim. Zamfirescu, d-lui Kuntze, directorul fabricei, căruia n'am cuvinte să'i mulțumesc pentru amabilitatea ce a avut de a ne conduce prin fabrică și a ne da toate deslușirile necesare.

Mașinele

Nu poate fi o instalație mai perfecționată ca aceia de la fabrică. Vizităm mașinăriile fabricei.

Am dat de 2 motoare colosale, unul de 350 cai, altul de 80. Ambele pentru putere, ținute într'o perfectă stare. Cazane 3 Steinmüller a 100 p. m. și 8 Atmosfere.

E foarte curios de văzut cum se dă foc la mașini, și cu atît mai curios cu cît ca combustibil se întrebuințează tărîțele provenite de la facerea scîndurilor, cari tărițe cad jos de la gatere în niște hambare, de unde pe dedesubt sunt transportate în mici vagonete la cuptor, unde un om cu o lopată împinge cantitatea suficientă în foc.

De aici se poate vedea economia ce se face, cînd cel mai neînsemnat lucru își găsește întrebuințarea lui.

Interiorul fabricei

Trecem în fabrica propriu zisă. Streinul care calcă pentru prima oară, trebue să'și astupe urechile, fiind neobișnuit cu zgomotul asurzitor al gaterilor și cu țiuitul assuțit al circularelor.

Sunt 7 gatere și un Spaltgatter, cari nesontonent lucrează de dimineață pînă în seară. Bradul întreg curățit de coajă este mînat pe un sistem de rotile la gatere și pare că te cuprinde mila cînd vezi, lemnul acela rotund, gros și drept ca lumînarea, cum încetul cu încetul se transformă în scînduri.

Scîndurile astfel eșite de la ferestrău trebuesc tresute la circulare, cari le tae marginele și le fac să aibă aceiași dimensiune pe toată întinderea. Sunt 2 circulare pentru făcut șipci și o circulară suedeză. Toate funcționează admirabil și necontenit.

Te uimești mult cînd vezi cum țăranii din localitate au deprins foarte bine să lucreze și cum fie-care își întrebuințează forța la lucrul pe care 'l are de făcut.

Retezatul brazilor

Brazii adași din pădure trebuesc retezați ca să poată fi făcuți scînduri și iată cum: dacă un brad are 20 metri, se tae în 4 sau 5 părți și se fac scînduri de 4 sau 5 m. lungime.

Este interesant de văzut cele două retezătoare cum funcționează cu electricitate.

Lumina

Și fiindcă veni vorba de electricitate care se întrebuințează în parte și ca forță motrice și pentru luminatul fabricei, suntem datori să spunem că fabrica posedă în afară de motoarele pentru putere și 2 motoare A, E. G. a 275 Amperi și 230 volți, ambele servind pentru lumină și putere.

Depozitul de brazi

Frumoasă impresie îți lasă modul cum sunt depozitați brazii adași din pădure.

Cu multă îngrijire și foarte estetic sunt așezați pe căpătăie, după grosime și lungime. Fiecare brad este însemnat și se indică modul întrebuințărei pe el.

Calea ferată la pădure

Transportul brazilor de la pădure pînă la fabrică se face prin calea ferată. Distanța bunicișor ce este între aceste două puncte, precum și avantajele ce există din transportul relativ eftin, a hotărît pe proprietarii fabricei să facă o cale ferată. Așa, pe o distanță de 20 km. s'a făcut calea ferată pe care zilnic circulă de la 3 pînă la 5 trenuri cu lemne. Sunt 3 locomotive pentru drumul de fer și 42 de perechi de vagoane.

La pădure

In pădure tăerea se face foarte sistematic și este rigaros supravegheată de oameni competinți, funcționari în serviciul fabricei.

Și cînd te gîndești că aici își cîștigă hrană zilnic de la 500 la 600 oameni pe zi, după sezon, nu poți avea de cît o mare admirație pentru d. Grimm, care prin construirea fabricei, a dat putința atîtor nevoiași să'și cîștige pîinea de toate zilele în mod cinstit.

Atelierele

Intorși de la pădure, am vizitat și atelierele fabricei pe cari le tresusem cu vederea. E foarte interesantă și această parte de care ce aici se prepară tot ce se strică de la mașinării. Tot ceia-ce poate posedă un atelier ca să fie ireproșabil, se găsesc aici. Sunt 2 strunguri sistematice, cari se învîrtesc cu ajutorul motoarelor prin transmisiune, mașini de rîndult, mașini de dat găuri, uneltele cele bune, începînd de la cele mai mari pînă la cele mai puțin însemnate. Maeștri competinți, romîni și streini lucrează necontenit, reparînd și făcînd din non tot ce se strică.

Depozitul de scînduri

In curtea fabricei, pe o întindere de cîteva pogoane, se află un imens depozit de scînduri, din cari zilnic se transportă o unnă parte la depozitele din gările R.-Sărat și Gugești.

Convorbirea cu țăranii

Profit de ocazie și în cîteva clipe vorbesc cu niști țărani cari încărcau scînduri. Toți, dar absolut toți vorbesc cu mare admirație de d. Grimm și se roagă la D-zeu să trăiască mulți ani, fiindcă i-a scăpat de mizerie.

Pînă a nu fi înființată fabrica toți erau datori la credit și la băncile populare și trăiau în mizerie, în căsuțe învelite cu stuf.

Acum toți și-au plătit datoriile din cîștigurile duse și 'și-au construit case mai higienice învelite cu șindrilă sau tablă.

Convorbire cu d. Grimm

Firește; că nu puteam părăsi fabrica, fără să mă prezint și d-lui Grimm, proprietarul fabricei, căruia m'a resomandat d. D. Zamfirescu.

Om tînăr, înalt, bine făcut, d. Grimm m'a primit cu multă bunăvoință. Veșnic vesel, d-sa a rămas încîntat de vizita noastră.

Deși nu vorbește bine romînește, totuși ne-am înțeles foarte bine în sonvorbirea ce am avut-o cu d-sa.

D. Grimm are o mare admirație pentru ziaristică și ziariști.

M'am interesat de producția zilnică a fabricei care e de 200 m. c., de numărul lucrătorilor numai din fabrică, care atinge cifra de 250.

Am vizitat birourile unde lucrează funcționari iscusiți și cinstiți.

Cantina

Apoi am vizitat cantina fabricei unde găsești toate: dela măsline la icre negre, de la vinurile de 40 bani, pînă la șampania cea mai fină.

Am mulțumit d-lui Grimm de amabilitatea cu care ne-a primit, felicitîndu-l în acelaași timp de modul cum e întreținută fabrica, aceasta datorîndu-se în mare parte d-sale; care lucrează și supraveghează personal totul, precum și d-nului Kuntze iscusitul conducător al afacerilor, care merită laudele noastre.

P. G

Litere-Științe-Arte

Biblioteca pentru toți.—De cîțiva ani cititul a luat la noi un avînt foarte mare și la aceasta a contribuit în primul rînd Biblioteca pentru toți, admirabila publicație de popularizare.

Pe cînd atîtea publicații apar și dispar, menite unei existenți vremelnice,—«Biblioteca pentru toți» își continuă mersul ei înainte, din succese în succese, cucerind pe cetitorii de toate categoriile și bucurîndu-se de o popularitate mereu crescîndă. Nu i casă în care această admirabilă publicație să nu fi pătruns și succesul acesta e perfect explicabil pentru cine urmărește de aproape minunata-i dezvoltare.

«Biblioteca pentru toți», în cele aproape 500 numere apărute pînă astăzi formează, putem zice, o bibliotecă întreagă pusă pe un preț minim la îndemîna fiecăruia și coprinzînd opere din cele mai desăvîrșite lucrări ale literaturei noastre și străine, pe lîngă volumașele de filozofie, istorie, artă, știință vulgarizată, etc., așa în cît formează un bogat capital intelectual pentru numeroșii ei cititori și admiratori. Și cu ce grijă sunt tipărite și redate în romînește diferitele opere pe cari direcțiunea «Bibliotecei pentru toți» le publică cu o exactitate uimitoare scoțînd cîte 2 volume pe săptămînă. Activitatea aceasta e foarte explicabilă dată fiind rîvna și entuziasmul cu care se lucrează la această publicație de popularizare, care astăzi a devenit un prim factor de cultură la noi.

*

A apărut: Manual complect de limba Esperanto în zece lecțiuni. — Exerciții, sintaxă și modele de literatură în proză și poezii de d-r G. Robin. Un volum de 200 pagini text mărunt. Prețul 1,50 la toate librăriile. Depozit general: Libraria Alcalay, București.

Este cel mai complect din manualele apărute pînă acum în special pentru publicul din Romînia, unde în adevăr o carte bine făcută era prea de ajuns pentru aceia cari vor să învețe corect și temeinic limba Esperanto. Lucrată după manuale aprobate de autorul limbii și în conformitate strictă cu scrierile acestuia prezintă toate garanțiile unei bune lucrări. Conține un mare număr de exerciții fearte variate, tabele de cuvinte (în total peste trei mii) și chestionare, pe lîngă care s'au adaogat la fiecare lecțiune exerciții de conversație foarte utile. La fine, pe lîngă un rezumat complect al gramaticei în Esperanto, conține în 26 pagine de text foarte mărunt modele de toată frumusețea din literatura Esperanto. Observăm cîteva poezii originale bine reușite și o traducere din Delavrancea (Două lacrimi). O recomandăm cu căldură iubitorilor de Esperanto.

*

Ziarele din Copenhaga publică o știre, care însămnează un progres uimitor în ce privește perfecționarea telefonului.

E vorba despre invenția aparatului fraților Andersen, cu ajutorul căruia persoanele cari vorbesc la telefon, ori-cît de mare ar fi distanța, se pot vedea.

Inventatorii păstrează pînă acuma cel mai mare secret al invenției lor, de oarece nu și-au brevetat-o pînă acuma. După ziarele din Copenhaga, chipul vorbitorului se propagă cu aceeași iuțeală, ca și glasul. Prin aparatul fraților Andersen ni se redă fotografia celui ce vorbește, chipul lui întreg cu toate nuanțele lui de colori, ca și cînd ar fi văzut printr'un ochean.

*

Comitetul format la Galați pentru sărbătorirea lui Eminescu a publicat, sub îngrijirea d-lui Cornelia Botez, magistrat, un volum de peste ,două sute de pagini, consacrat memoriei marelui nostru poet.

D. Botez este unul dintre cei mai distinși admiratori ai poetului. Tot din inițiativa d-sale s'a ridicat și bustul lui Eminescu din palatul Ateneului.

Acest prețos volum, care se vinde în folosul fondului pentru ridicarea unei statui lui Eminescu, conține cele mai variate știri și informații asupra poetului. Se stabilește definitiv ziua nașterei lui Eminescu, publicîndu-se copia actului lui de naștere. Se dau știri și amintiri despre copilăria părinții și frații lui. Despre petrecerea lui la Cernăuți, Blaj și Sibiu se dau iarăși interesante lămuriri. Cîte-va poezii ale lui Eminescu sunt publicate în facsimil.

Dintre numeroasele ilustrații amintim: cele patru portrete ale poetului, portretul părinților, fraților lui, precum și portretul celei care a ispirat pe poet, al Veronicăi Micle.

Ediția populară a volumului „Omagiu lui Eminescu" se viade cu trei lei, ediția de lux cu zece lei.

Informații

❑ Următorii învățători care au urmat acele cursuri, au fost declarați ca instituitori de școli de meserii:

D-nii C. Dumitriu, Marin Oprescu, D. Popescu, Gh. Nuțu, Gh. Gloanță V. Telega, Gh. Ghiucă, Asanache Asanachescu I. Botezatu, Emil Palade, Stan Andreescu, V. N: Grecu, C. Rădulescu, Gh. Bădoiu, Maria Costache, Popa M. Dumitru, M. H. Rizescu, C. I. Bărbulescu, P. Marinescu, V. Buricea, Matei Ciocan. Gh. I. Ulmanu.

❑ Preotul Gervescu, supranumerar în parochia Sf. Ion Domnesc din P.-Neamț a fost numit paroch la parochia Bicaz.

❑ Noul hirotonisit Gh. Brănișteanu, care fusese numit preot la biserica Nicoriță, a fost transferat la biserica Trei-Erarhi, în locul păr. C. Dinescu, care trece la biserica Nicorița.

❑ Eri, după cum am spus s'a terminat examenul de fine de an al elevilor din anul I a școalei superioare de moașe de pe lîngă Institutul Grigore Ghica-Vodă.

Comisiunea examinatoare era alcătuită din: d. prof. dr Bejan, medicul primar și directorul școalei președinte; d na dr. Lambrior medic secondar și profesoară de teorie, și păr. C. Stamati confesorul și profesorul de religie, membri.

Din 56 eleve înscrise, s'au prezentat la examen 41 eleve. Din aceste au promovat 21 și anume.

Bălăceanu Elena și Batoi Smaranda I, Popovici Ortansa, Pașa Agripina, Palel Natalia, Cocioarvă Elena, Rădulescu Alexandrina, Alexandrescu Demetra, Axinte Ruxanda, Calciu Maria, Lencu Țevorina, Rența Paraschiva, Constantinescu Adriana, Simionescu Maria, Langa Henrietta, Livischi Elena, Șpațir Aurora. Gheban Elena, Ionescu Maria, Popa Maria, Mocanu Maria și Varodin Sofia.

❑ Ministerul lucrărilor publice, în urma intervenirei celui de instrucție, a acordat reducerea de 50 la sută pe căile ferate pentru elevii școalelor de arte și meserii din București și Iași, spre a merge la casele lor în vacanță.

❑ Senatul universitar din București s'a întrunit eri, spre a se pronunța asupra demisiilor d-lor Matei Cantacuzino și dr. I. Cantacuzino din comisiunea de judecată.

Senatul a primit demisiile și a recomandat ministerului în unul din aceste locuri pe d. Titu Maiorescu. In viitoarea ședință va recomanda un al doilea candidat.

❑ Mîne să încep examenele de capacitate ale absolvenților claselor a IV a și a VIII-a.

❑ In zilele de 19, 20 și 21 Iulie c. se va ținea în Capitală, după cum am anunțat, congresul esperantiștilor din România. Costul cărței de congresist e de 2 lei, care va da dreptul la reducerea de 50 la sută pe c. f. r., plata hotelului etc.

❑ O nenorocire s'a întîmplat eri în strada Sărărie No. 136.

Un copilaș, de 3 ani, al lui Iancu Solomon, jucîndu-se în balconul caselor de la etajul al doilea, balconul s'a rupt și băiatul a căzut jos, căpătînd grave leziuni.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei a plecat aseară în Capitală.

La gară Inaltul Prelat a fost condus de numeroși preoți.

❑ Cei 16 elevi ai școalei fiilor de militari din localitate, care au fost consemnați pentru purtări încorecte, au fost eliberați astăzi.

❑ Revizoratul școlar a întocmit tabloul celor 40 de eleve care vor fi trimise în colonia școlară de la M-rea Neamț, pentru luna Iulie a. c.

❑ Distinsul profesor sculptor Romaneli a sosit eri în localitate.

❑ Eri societățile „Școala Romînă", „Ciprian Porumbescu" și „Clubul Romîn" din Suceava (Bucovina) au organizat un frumos festival pentru somemerarea morței lui Eminescu. Dimineață P. C S. Archimandritul Gh. Balmoș a oficiat un parastas în biserica Mirăuți.

❑ Ministerul de finanțe a însărcinat o comisiune care să se ocupe cu chestia expropriărilor ce urmează a se face în vederea construcțiilor de la noul local al antrepozitelor, de lîngă gară.

❑ D. Oaciu, șeful arhivei statului, a plecat as ară cu trenul de 9 și 5 în Capitală.

❑ Ministerul industriei și comerțului a început să pue în aplicare măsura luată de a instala cîntare publice în toate piețele de cereale ale orașelor.

Acele cîntare vor fi puse în mod gratuit la dispoziția țăranilor cari vor veni cu cereale în piețele orașelor pentru a le vinde.

Ministerul va pune la dispoziția țăranilor și saci în care să deșerte cerealele din cară spre a le cîntări.

Cînd va începe vînzarea grîului din noua recoltă cîntarele publice vor funcționa în toate orașele.

❑ Examenul de fine de an la școala pregătitoare de maiștri și maestre de gimnastică, de pe lîngă societatea de gimnastică sport și muzică, va dura pînă la 25 Iunie a. c.

❑ Ministerul instrucțiunei a luat hotărîrea de a înscri din oficiu pe toți maeștrii de gimnastică din țară, la cursurile de gimnastică suedeză ce se vor ține în Capitală în cursul lunilor Iulie și August.

❑ Eri a venit înaintea Curții cu juri din Roman procesul de calomnie prin presă, intentat de preotul C. Eftimie contra d-lui Gomoiu, directorul revistei „Biserica Romînă".

Curtea a suspendat judecarea pînă cînd parchetul se va pronunța asupra unui denunț primit contra preotului.

❑ In cursul săptămînei viitoare se vor termina lucrările pentru instalarea telefonului Timișești—Iași.

DIVERSE

— Cu ocazia judecărei un proces, Simbăta trecută, s'a spus că tînărul Vittorio Albertelli ar fi delapidat o sumă de bani, și dispărînd ar fi fost prins la Burdujeni Ț nem să spunem că nu tînărul V. Albertelli e acel delapidator, ci un altul.

— Un început de incendiu s'a declarat aseară la casele No. 15 din strada Ștefan cel Mare.

Focul a fost stins de vecini.

— Eri o nenorocire s'a întîmplat la fabrica de cărămizi de lîngă abator.

Dărămîndu-se un părete de la un horn de cărămidă, dărămăturile au cuprins pe doui lucrători și pe băiatul D. Dăscălescu, care au capatat grave leziuni.

— D. Dim. Ciulei agent sanitar provizoriu de la comuna Seobinți, a fost transferat la comuna Cotnari

D-na Alexandrina Jelescu, moașă la cercul Cornești, a fost transferată la cercul nou înființat Miroslava.

— Ministerul cultelor în urma constatărilor făcute de către d. inspector școlar D. Sachelarescu, pune în retragere autorizațiile date de a funcționa în învățămîntul privat a următorilor institutori:

D. Arvu Leibiesn institutor de la școala israelită din Mihăileni din care reese că d-sa nu știe a vorbi măcar romînește.

D. Ion Hașigan de la școala israelito-romînă din Buzău e oprit a mai funcționa pentru grave abateri de la datoriile ce trebue să aibă ca institutor.

D-ra Matilda institutoare de limba romînă și d. Iancu Hahman institutor de limba și religia ebraică, ambii la școala „israelito-romînă" din Trg. Ocna, neposedînd titluri suficiente au fost puși în retragere.

Reprezentant JACQUES L MELTROAFT IAȘI

Ultime informaţii

❑ *D. Matei Balş, inspectorul judecătoriilor şi al tribunalelor a fost eri în Iaşi.*

D-sa a inspectat judecătoria de la Miroslava, iar apoi a venit la tribunal D. Balş n'a făcut propriu zis o inspecţie, ci a ţinut mai mult să facă cunoştinţa magistraţilor tribunalului, ca şi a magistraţilor Curţei de Apel.

D. Balş a vizitat şi sindicul tribunalului, unde de asemeni a făcut o mică inspecţie.

Aseară cu trenul de 9 şi 5, d-sa a părăsit Iaşul.

❑ *Ni se scrie din Kişinău, că alaltă-eri o torenţială ploaie însoţită de grindină de mărimea unui ou de porumbel. a căzut în ţinutul Kişinăului, cauzînd stricăciuni şi mari pagube.*

❑ **Consiliul superior al magistraturei a terminat examinarea titlurilor candidaţilor şi magistraţilor pentru tribunale şi a început examinarea titlurilor pentru judecătoriile de ocoale.**

❑ D. I. Bulgaru, inspectorul poştal al circumscripţiei Iaşi a fost transferat la Bucureşti, iar d. T. Ionescu, inspector din Bucureşti a fost transferat la Iaşi.

❑ Aflăm că mişcarea între administratorii de plasă din întreaga ţară se va face în cursul săptămînei viitoare.

❑ **Rezultatul examenelor particulare.** —Iată rezultatul examenelor elevilor preparaţi în particular.

Clasa IV-a.—Promovaţi: Abeles Iosefă. Horn I. Avram, Irimescu S. Spiridon, Katz H., Hoisie, Poruzan G. Ştefan, Şraer S. Lupu, Patrichi V. Neculau; corigenţi: Chera S. Şmil, Marteaux V. Noel, Shor M. Iţic, Ionescu V. Vasile; repetenţi: Brudea Vasile, Velicovici Robert.

Clasa VIII-a.—Promovaţi: Burada I. Radu, Braunştein M.; corigenţi: Carpus M., Simionescu Gr., Vasiliu E.

Aceştia vor începe mîine examenul de capacitate, care va dura pînă la 25 Iunie c

❑ Eri a avut loc la institutul „Notre dame de Sion" serbarea încoronărei elevelor din curs superior.—Elevele din curs primar, îmbrăcate în alb, au servit de îngeri, împărţind cununele.

Astăzi a avut loc serbarea la secţiunea elevelor sarace.

❑ Eri după amiazi a avut loc la Universitate a doua lecţie orală a d-lui Ursu, candidat la docenţa pentru catedra de istorie medie, modernă şi contemporană, după care apoi s'a dat rezultatul. D-sa a căzut cu succes, după cum de alt-minteri era de prevăzut.

Doui membrii din comisiune d-nii Iorga şi Onciul au fost pentru... admiterea d-lui Ursu!

Dar, de ce n'are Ursu... noroc!

❑ In vederea conferinţelor pastorale ale preoţilor din Eparchia Moldovei şi Sucevei, care vor avea loc pe la jumătatea lunei August a. c., o consfătuire a protoereilor va avea loc în primile zile ale lunei August.

Conferenţele se vor ţinea în sala corului, din curtea Mitropoliei.

❑ E vorba ca membrii corpului didactic din judeţul Dîmboviţa, cari vor veni în excursie la Iaşi Luni, să facă şi o excursiune la Kişinău.

❑ La sfîrşitul asestei luni se vor distribui ajutoare băneşti mai multor locuitori din judeţ, ale căror case au fost distruse de incendii, sume trimese de comitetul central din Bucureşti, pentru ajutorarea incendiaţilor şi inundaţilor.

❑ In Tataraşi a încetat eri din viaţă bătrînul şipotar Stoian Dima, în etate de 106 ani.

❑ La toamnă, fie-care comună din judeţul nostru va trimete cîte 2 eleve, care să urmeze la şcoala de gospodărie „Procopie Florescu", în comuna Tăuteşti.

❑ Un incediu a isbucnit eri în comuna Holboca la casele lui Gh. Oarză, ţinute cu chirie de Dim. Udiţeanu.

Focul a luat naştere de la o şură, care a fost distrusă, de unde apoi s'a propagat mai departe distrugînd şi o casă.

Sunt bănuieli că focul a fost pus. Autorităţile comunale cercetează.

❑ Din Corneşti se comunică că locuitorul Vasile Irimia, aseară pe cînd şedea de vorbă pe prispa caselor cu alţi locuitori, a încetat subit din viaţă.

❑ După toate probabilităţile, membrii corpului didactic primar, care se vor întruni în congres general la Iaşi, in primele zile ale lunei lulie, vor face o escursiune în Bucovina pentru a vizita monumentul lui Ştefan-cel-Mare şi cîte va localităţi istorice.

❑ Duminică seara vor lua drumul spre America 14 familii evreeşti din localitate, pentru a se stabili în Argintina.

Tot în acea zi vor pleca şi cîte-va familii din Botoşani.

❑ Domnii membri ai Societăţei pentru Invăţătura Poporului romîn" din Iaşi, sunt convocaţi a se întruni în adunare generală Duminică, în 21 Iunie 1909 ora 2 p. m. în localul laboratorului de Chimie minerală (Universitate).

La ordinea zilei:

1) Raportul consiliului de administraţie despre mersul Societăţii în cursul anului social 1907-1998.

2) Alegerea unei comisiuni pentru verificarea gestiunii acelui an.

3) Discutarea şi votarea bugetului Societăţii pe anul social 1909—1910.

4) Reînoirea consiliului de administraţie, cu o treime conform articolului 11 din Statute.

5) Alte chestiuni ce se vor mai ivi.

Aceasta este a II-a convocare.

❑ **Universitare.**—D-ra Nathalia Burada şi a susţinut astă-zi în chip distins licenţa în filosofie, obţinînd magna cum laude—şi primind felicitările comisiunei examinatoare pentru chipul superior în care a răspuns frumoaselor chestiuni.

— Tot azi şi-a susţinut licenţa d-şoara Rösler.

— Au obţinut bile albe la examenele parţiale d-rele Maria Vlad la arheologie şi istorie şi Adele Raiev, la filologie—prof. Philippide—şi limba franceză—cursul d-lui X. Gheorghiu.

— D-ra Lucreţia Rădulescu şi Livia Culiano îşi vor susţine licenţele în ziua de 22 Iunie, ora 10 dim., iar d-rele Sofie Ciucă şi Virginia Boldescu la 23 Iunie oralul I.

— D. C. Stamboliu va trece azi la 5 jum. licenţa.

— Mîine Sîmbătă 20 Iunie va ţine examene, d. profesor I. Ursu şi d. D. Pompei cele de mecanică.

— Studenţii din fisice vor trece examenul de mecanică la 26 Iunie.

— Licenţele în matematici vor avea loc la 24 Iunie.

— Studenţii facultăţii de ştiinţi vor face o excursiune la Broşteni, sub conducerea d-lui prof. V. Buţureanu. Studenţii vor face analise şi determinări de minerale. Plecarea va avea loc la 2 Iulie şi vor sta până la 16 a lunei. Partea pitorească nu va lipsi, dată fiind frumuseţa locurilor vizitate. Excursia se va termina cu o plimbare cu plutele pe Bistriţa.

Toţi studenţii celor 3 secţiuni fiind consideraţi ca membri ai cercului vor beneficia de avantajul de a avea gratuit trenul până la P. Neamţ—şi trăsurile de excursie. Inscrierile se fac la studentul Toni Pecuraru până la 30 Iunie.

— Au trecut examenul de drept comercial astăzi d-nii R. Chefneux, Dim. Antonescul, Ioan Apostol, Eftimie, Alex. Alevra, Lambrino, Barbu Teianu, C. Donici, Cadeleu şi Lupu Ioan.

— D-nii profesori I. Ralet, Dragomir Hurmuzescu, D. Pompei, P. Bujor, V. Buţureanu, Aurel Mănescu, P. Culiano, A. Obreja, I. Stravolea, L. Cosmovici, V. Costin, A. Popovici, I. Simionescu şi H. Haralamb Vasiliu sînt convocaţi a se întruni în consiliu, mîine la orele 9 a. m.

La ordinea zilei 1) modificarea regulamentului, 2) Eliminarea diplomei d. dr. C. Popovici, 3) Insărcinarea unui profesor de a rosti cuvîntarea inaugurală de deschiderea cursurilor, care va avea loc la 4 Octombre viitor.

— D-ra Ana A. Andriescu, studentă a facultăţei de litere, specialitatea filosofiei a trecut în mod distins examenele de sociologie şi Metodologie la d-nii I. Găvănescul şi Petrovici, obţinînd bile albe.

❑ S. Sa părintele I. Ţincoca, protoereul judeţului continuă cu inspectarea parohiilor din judeţ.

❑ **O excursie ştiinţifică.**—Elevii şcoalei de agricultură de la Roman în frunte cu directorul Constantinovici şi profesorii Botez şi Nestoraş au făcut o escursie ştiinţifică vizitînd în ziua de 14 lunie domeniul Miclăuşeni din jud. Roman, proprietatea d-lui Sturza.

Escursioniştii au vizitat ocoalele de boi şi de cai din localitatea numită Găiceni; s'au dus pe cîmp unde funcţiona un plug cu 4 cuţite tras de o maşină cu aburi, pentru a se experimenta de modul cum ară şi scoate din pămînt toate rădăcinele pînă la o adîncime de 35 ctm.

La orele 12 li s'a servit excursioniştilor o masă de 60 tacîmuri.

După masă au vizitat prisaca, care numără 300 de ştiubee; apoi s'a tras cu năvodul peşte din iazul moşiei, şi în urmă au venit cu toţii la administraţia moşiei, unde au vizitat magazinele şi maşinele agricole.

Pretutindeni elevii au căpătat explicaţiunile necesare de la directorul şi profesorii sub conducerea cărora au făcut această excursiune ştiinţifică.

Seara, la orele 7, au plecat mulţumind d-lui M. Binder, administratorul moşiei, pentru amabilitatea cu care s'a pus la dispoziţia escursioniştilor în tot cursul zilei, contribuind astfel la reuşita deplină a escursiei.

La plecare elevii au luat probe din diferite plante, mai cu seamă de rapiţă, care pe acest domeniu se prezintă în condiţiuni superioare.

❑ Poimîne seara va avea loc la grădina Zimbru un mare concert românesc, dat de simpaticul Ghiţă Borteanu, cu prilejul aniversărei a 50 de ani de cînd desfătează pe ieşeni. Orchestra lui Borteanu va executa: Imnul Regal, Deşteaptă-te Romîne, Pe malul Siretului din repertorul lui Barbu Lăutaru, Fantazie Naţională de Caudella, Doina Moldovenească cîntată de Borteanu, Hora lui Cuza-Vodă etc. etc. Toate bucăţile se vor cînta cum se cîntau pe vremurile lui Barbu Lăutarul.

❑ Din cauza îmbulzelei de materie foiletonul „După logodnă" al d-nei Eufrosina d-r Roşculetz va continua abia în numărul de mîne.

● Acum două săptămîni s'a serbat în toată Franţa a 450-a aniversare în memoria eroinei Jeanne d'Arc, fecioara de la Orleans, care a eliberat Franţa din mînile Englezilor. Aceste grandioase festivităţi au fost înregistrate de aparatele Pathé Frères şi astă seară Vineri 19 lunie ele vor fi xacte redate pe pînza cinematografului din grădina Chateau aux fleurs. Sunt fidel reproduse părăzile militare, procesiunile şi întreaga serbare. Noul program de astă seară Vineri mai cuprinde frumoase vederi din insula Madera, posesiunea portugheză din vestul Africei. Sunt redate serbările populare de acolo care constau în alergări de bivoli salbateci şi împărţirea apoi de premii băneşti şi mătăsuri bogate proprietarilor.

Scene comice şi teatrale interpretate de artişti de valoare ai scenelor pariziane şi de o splendidă reuşită, abundă în noul program de astă seară, care va fi o adevarată plăcere pentru numeroşii spectatori ai cinematografului Pathé Frères.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 19 lunie.

LOTERIA

Bucureşti.—Azi au cîştigat:

5000 lei şi un premiu de **40,000** lei No. **43786.**
20,000 lei No. **26,156.**
2000 „ No. 44816.
1000 „ No. 26583.
500 „ No. 40435, 17971.
300 „ No. 9397. 2989, 25364, 46893.
200 „ No. 26029, 27780, 55627, 42276, 41343.
100 „ No. 137, 6052, 7432, 8675, 17386, 18308, 27801, 31965, 33668, 34582, 38086, 42632, 45285, 50805, 30392, 57283, 53653, 55313, 25715, 25955, 30228, 38442, 43961, 46533, 3755, 8812, 16236, 17944, 21207, 23700, 23033, 1970, 1131, 4269, 5402, 10801, 12887, 15071, 17820, 19223, 22618, 22637, 22284, 27372, 36378, 37250, 32142, 37562, 39527, 59494, 4514, 7192, 11126, 29371, 32930, 48282, 52510, 53431.

Numiri

Bucureşti.—D. locot. St. Ionescu din regimentul Răsboeni No. 15, a fost numit instructor la reg. 5 roşiori; d. căpitan Oprescu N., din reg. Argeş No. 4 a fost numit comandantul batalionului 4 de rezervă; d. administrator cl. II-a Ştefănescu de la compania a III-a subsistenţă, a fost numit comptabil în bani la depozitul de faraş din Focşani, în locul d-lui ad-tor Ambrogie Dim., mutat.

CIOCNIRE DE TRENURI

Bucureşti.—O telegramă din Lemberg aduce ştirea că trenul fulger care mergea spre Cracovia s'a ciocnit aseară în apropiere de Lemberg, cu un tren de persoane.

Foarte multe vagoane au fost sfărâmate. Sunt 40 de răniţi, din care mulţi foarte grav.

*

Trieste.—Acceleratul de Viena s'a ciocnit eri cu un tren. Surt foarte mulţi răniţi.

CRIMA DIN GALAŢI

AMANUNTE

Galaţi.—Astă-zi li s'a luat un nou interogator criminalilor N. Munteanu şi P. Stroe, care au omorît pe milionara d-na Deciu.

Vinovăţia sculptorului Iordănescu, care a fost aratat de criminal ca autor moral nu s'a putut stabili.

Autorii sunt minori: cel dintăi are 20 ani, iar celalt 18 ani. Administratorul Neculai, care de asemini a fost aratat de criminali ca autor moral, neagă totul.

S'a constatat că Munteanu a furat în total 31000 lei.

Inmormîntarea d-nei Deciu se va face mîine.

Furtună groaznică

Ploeşti.—Eri după amiază o groaznică furtună s'a deslănţuit asupra oraşului şi în judeţ.

Furtuna a fost urmată de o torenţială ploaie însoţită de grindină.

In judeţ, ploaia a cauzat mari stricăciuni.

Convenţia cu Romînia

Viena.—Comisiunea economică a adoptat tratatul de comerţ austro-romîn, precum şi proectul de legi autorizînd guvernul a încheia tratate de comerţ cu statele balcanice.

Intr,o întrunire a şefilor de partide, deputatul Udizal, ceh agrarian, a declarat că uniunea slavă insistă asupra deciziei luată ca lucrările parlamentare din seziunea de vară să fie încheiate prin votarea budgetului.

Ministrul preşedinte d. Biemerth şi ministrul comerţului d. Weisskirchner, roagă să se voteze încă înainte de vacanţa de vară tratatul de comerţ austro-romîn.

Majoritatea şefilor de partide s'au asociat la acest apel, cerînd să se voteze tot acum şi proectele de legi economice.

*

Viena. — Uniunea slavă continuă campania contra convenţie comerciale cu Romînia.

*

Viena.—Deputatul Romanciuc a declarat astă-zi în Cameră, că proprietarii din Galiţia sunt contra convenţiei comerciale cu Romînia.

Primul-ministru i-a combătut şi a susţinut convenţia.

Deputaţiune parlamentară

Constantinopol.—O deputaţie a Camerei compusă din 8 turci, 6 arabi, 1 arab creştin, 1 ovreu, şi 1 sîrb pleacă azi la Londra, spre a face o vizită parlamentului englez.

Deputaţiunea va face apoi o vizită parlamentului francez.

Bandele Greceşti

Constantinopol. — Poarta a declarat cîtor-va ambasade că se fac mari pregătiri de bande greceşti şi că dacă ele vor trece graniţa vor fi urmărite pînă dincolo de graniţă.

Se afirmă că Poarta ar fi hotărît în caz de război să înărmeze populaţia mahomedană din Macedonia cu puşti.

Cutremurul de la Messina

Messina —In urma cutremurului de azi dimineaţă, o parte a unei case din str. Santa Cecilia s'a prăbuşit, îngropînd o femee cu copilaşul ei.

Soldaţii lucrează spre a salva pe cei îngropaţi.

Crucea roşie a dat ajutoare la 7 răniţi, dintre care un carabinier.

*

Messina.—Soldaţii au scos de sub dărâmături corpul femeei şi copilului îngropaţi în momentul cutremurului.

Lupta Grecilor cu mahometanii

Salonic.—Din Elasonia vine ştirea că un grup de lucrători mahometani, venind din Tesalia, a fost înconjurat lîngă Meluna de o trupă grecească, care a tras asupra lucrătorilor, omorînd un turc şi rănind doi.

Comitet secret grecesc

Constantinopol.—„Tanini" află că s'a descoperit un comitet secret grecesc la Usunu Koeprue, vilaetul Adrianopol.

S'au făcut până acum 30 de arestări, printre care sunt mulţi notabili greci.

Rusia trimete trupe spre Persia

Petersburg. —Agenţia Westnik află că în urma situaţiei neliniştitoare în Persia, guvernatorul Caucazului a primit ordin să pregătească mijloacele pentru a se trimete trupe pe drumul Enseli-Teheran şi a pregăti rasele necesare pentru a se transporta trupe din Baku la Enseli.

Un parlament universal

Constantinopol.—Camera a admis o moţiune de a se însărcina deputaţiunea parlamentară care pleacă la Londra să propue formarea unui parlament universal, compus din cîte 5 delegaţi ai parlamentelor tuturor ţărilor, cu misiunea de a cerceta afacerile comune umanităţei. Acest parlament să'şi aibă sediul la Constantinopol.

Mitropolit condemnat

Constantinopol.—Ziarele armeneşti spun că Mitropolitul armean din Adana, care a fugit în Egipt, a fost condemnat la 10 ani închisoare.

Casa de Bancă
MORITZ WACHTEL,—IAŞI
—PIAŢA UNIREI—

Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:

Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhall
Wiesbaden, etc.

de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd

SCRISORI DE CREDIT
şi
LIBRETE DE ECONOMIE.

Avansează asupra Titlurilor, Mărfurilor şi altor garanţii.

De închiriat
Marele Otel Traian

Din Iaşi, împreună cu cafeneua Restaurantul şi Tunelul-Crîşmă, este de închiriat cu începere de la 23 Aprilie 1910.

Conţine 67 camere de pasageri şi atenanţe necesare.

Este înzestrat cu parte din mobilier, lumină electrică, apă şi canal.

A se adresa: La Direcţiunea Creditului Fonciar Urban din Iaşi.

Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 123

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)
Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux

Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Cureţenia cea mai perfectă.

Müller

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
— Str. Zmeu No. 1, Iaşi —

BAILE OGLINZI
TÎRGUL NEAMTZ
(PRIN GARA PAŞCANI)
Inceputul sezonului la 25 MAIU

Staţiune climaterică lipsită de curenţi cu un aer curat sănătos, situată la poalele munţilor Neamţului lîngă o pădure seculară avînd o poziţie pitorească.

BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reichenhal, conţinînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalaţiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofulozei, linfatismului; boalelor de femei şi copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metrite, salpngite, fibrome, etc.

HOTEL ŞI RESTAURANT EXCELENT
sub conducerea d-lui Max fostul director al Hotelului Binder din Iaşi

O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd şi cafeaua cu lapte: copii până la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.

Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimiţîndu-se un acompt la Tg. Neamţ.

EFTIN ŞI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conţinînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administraţiei.

Concesionar RUDOLF FRITZ

BYRRH

CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţ.)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Grădina Chateau aux Fleurs

Cinematograf Pathé Frères

PESTE 1000 CATE-VA ZILE :

Viaţa şi răsboaiele lui Napoleon I

Această epopee istorică va păstra în totdeauna farmecul său, atât prin faptele eroice ale marelui împărat, cât şi prin viaţa sa intimă.

Din titlurile de mai jos, care menţionează numai o parte din grandioasa reconstituire după acte şi documente istorice, se va putea vedea că cinematograful ne redă întreaga viaţă a marelui împărat, de la prima sa victorie de la Tulon până la ultimele sale momente la insula S-te Helena.

Această desfăşurare a epopeei napoleoniene, va cuprinde două acte mari cinematografice, adică o jumătate de spectacol.

Ea conţine 800 metre de pelicule—un total de 80,000 instantanee.

Un aparat special a fost adus de la centrala noastră din Paris, care să poată cuprinde şi să redee această imensitate de scene. Ele sunt executate de artişti celebri ai Parisului şi Napoleon e reprezentat prin dl. Charly de la teatrul Antoine, un actor parizian, de o asemănare uimitoare cu fenomenalul împărat. Dăm aci o parte din cuprinsul acestei măreţe reconstituiri :

Asediul Tulonului 1793.—Arcole.—Expediţia în Egipet, Piramidele. „Soldaţi! 40 de secole se uită lung la voi!" (1799).—Bonaparte I-iul consul.—Trecerea muntelui St. Bernhard (1799).—Incoronarea la Notre-Dame (1804).—Austerlitz-Regensburg (1809) —Moştenitorul, Roi de Rome.—Căderea vulturului, Septembrie 1812.—Moscova în flacări.—Retragerea din Rusia. „Nu armele duşmanilor, ci asprimea ernei a fost peirea noastră". Debandada.—Intre Imparat şi Papa Piu VII ; Eşti un comediant, Sire !—1814. Abdicarea.—Waterloo, 1815.—S-te Helena, Leul captiv. (1815—1821).—Moartea Titanului, (5 Mai 1821). „Acoperiţi-mă cu mantaua de la Vaterloo!" etc. etc.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată la 1852

Aduce la cunoştinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 $^{46}/_{100}$ şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutires de plata premiilor in caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi :

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

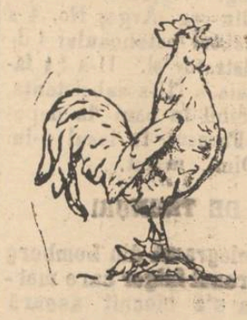

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

☛ In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m de haut 1 m extra 0f30c

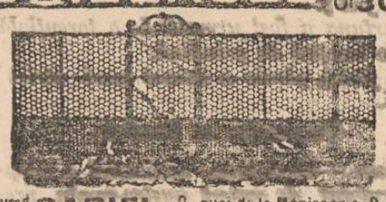

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2^7 quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile total reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat postal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştîncios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 756 — Duminecă 21 Iunie 1909

Mai puțină protecțiune

Discutîndu-se în ultimul timp chestiunea scumpirei traiului s-a vorbit mult și despre taxele vamale protectoare și s'a zis cu drept cuvînt că tariful protecționist din 1905, dacă nu-i singura cauză a scumpirei traiului, dar desigur este una dintre cele mai principale.

Taxele vamale protectoare se legitimează prin nevoia de a încuraja industria națională, pentru a valorifica bogățiile naturale și a da de lucru brațelor; dar ele singure nu pot servi la aceasta. Ele nu sunt de cît unul din mijloacele de educațiune industrială. Și de dînsele nu trebue să uzăm de cît într'un anumit grad, după stadiul la care a ajuns industria națională.

Dacă industria noastră națională nu-i destul de înfloritoare, față de acea a statelor din occident, sau nu-i destul de egală în desvoltarea ei în diferitele ei ramuri și deci nu putem fi liber-schimbiști, nu-i mai puțin adevărat, că trebue să trecem de la prohibițiunea sau protecțiunea exagerată actuală, la o protecțiune moderată. Și aceasta din mai multe motive.

In primul loc e recunoscut, că taxele vamale protectoare scumpesc traiul. D. Costinescu, ministrul de finanțe, în interviewul acordat unui ziar din Capitală, cu ocaziunea discuțiunei cauzelor scumpirei traiului, zice, că taxele vamale protectoare, cînd privesc articole, cari nu-s absolut necesare populațiunei nu pot determina scumpirea traiului. D. Costinescu apărîndu-și tariful, greșește din mai multe puncte de vedere.

Necesitatea fie-cărui articol este cu totul relativă, și este greu de apreciat, dacă cutare sau cutare alt articol este absolut necesar. Totul depinde de persoană. Apoi știut este că industriile noastre sunt primitive în senzul, că obiectele delicate ca și cele mai complicate ni le procurăm numai din străinătate. Și din ele multe sunt absolut necesare. Căci în definitiv, nu credem ca cine-va, fie chiar d. Costinescu, să privească ca articole absolut necesare numai pe acele necesare hranei. In fine, chiar dacă taxele protectoare n-ar lovi articolele absolut necesare populațiunei în general și în special celei sărace, aceste taxe influențează indirect valoarea acelor articole.

In al doilea loc moderarea protecțiunei ar avea ca rezultat practic și folositor faptul, că industriașii vor înceta cu acea nepăsare egoistă pentru interesele mulțimei, de îndată ce nu vor mai primi prime exagerate de încurajare. Va înceta acel monopol rușinos, pe care cîți-va capitaliști cu ajutorul statului chiar, au reușit să-l impue pieții interne.

De vre-o 16 ani se protegueso fabricele de zahar, de hîrtie și altele, și rezultatul e că ele n'au făcut nici un progres, și că produsele lor se scumpesc tot mai mult.

In zadar ni se spune, că suntem încă într'o perioadă de tranzițiune, de scumpete trecătoare. Cercul nostru de consumațiune, este așa de îngust în cît fabrici nu se pot înființa de cît foarte puține și acestea, îndată ce văd că prin concurență prețurile ar trebui să scadă, se carteleză.

Sub un regim de protecțiune moderată cartelurile desigur vor putea subsista, dar ele vor fi mult mai puțin primejdioase, căci vor trebui să ție samă de concurența străină și deci să stabilească prețuri mai mici de cît acele cu cari s-ar putea vinde produsele similare străine. De alt-fel în contra cartelurilor s-ar putea chiar legifera. In Franța, de exemplu, există un articol în codul penal, care pedepsește cartelurile.

Dar desvoltarea industriei naționale nu atîrnă numai de protecțiune, ci și de instituțiunile de învățămînt, precum și de toate legile și instituțiunile cari favorizează industria și care înlesnesc și regulează comerțul interior și exterior al țărei.

Guvernul liberal, care s'a sbătut atîta ca să închee cu Austro-Ungaria o convențiune care nu ne aduce nici un folos, și care a lăsat pe al doilea plan chestiunea industrială, își face o laudă din faptul că încurajează instrucția profesională specială. El însă nu face în realitate de cît să transforme în inspectori pe absolvenții acelor școli, în loc ca să-i facă muncitori, dacă nu direcți cel puțin indirecți, ca profesori practici în mijlocul poporului.

In fine, desvoltarea industriilor atîrnă și de mărirea capitalului material al țărei. Și dacă interesele poporului romîn nu cer capitaluri străine necondiționate, interesele țărei au nevoe de ele.

Deci, capitaluri mai multe și mai puțină protecțiune!

V. G. C.

Solidarizmul și liberalizmul

„Voința Națională" *e la al doilea articol în chestia solidarizmului. Fostul socialist, d. Ion Nădejde, dezvoltă cu o deosebită dragoste și, s'o recunoaștem, și cu oare-care competință noile idei de sinergie socială, puse în lucrare în mai toate statele apusene ale Europei, de către partidele radicale.*

Ziarul liberal, pentru a legitima, în teorie, reformele agrare ale guvernului, ține să ne arăte că dreptul de proprietate, deși recunoscut absolut și sacro-sanct, e totuși îngrădit de multe, foarte multe restricțiuni; că formula jus utendi et abutendi *și-a trăit traiul. Că azi proprietarul nu mai poate fi considerat ca stăpîn absolut al moșiei sau proprietății lui.*

După nouile idei sociale, după noua concepție juridică, care a început a-și face loc în Europa apusană, calitatea de proprietar e considerată ca o funcțiune socială, iar proprietarul nu mai are numai drepturi, ci și datorii față de societatea care-i asigură drepturile sale. Proprietatea e azi îngrădită de o mulțime de restricțiuni, dictate de nevoile sociale.

Așa o fi! Solidarizmul e o ideie, să i zicem chiar frumoasă și care, s'o mărturisim, a prins în apus. Decît, și aici stă fondul chestiunei, de cît să ne punem două întrebări.

Prima întrebare e aceasta: ce idei și mai cu seamă cu ale cui idei vine în conflict solidarizmul?

Răspunsul îl găsim chiar în Voința Națională: *Solidarizmul e în opoziție cu aceia care consideră dreptul de proprietate ca un drept absolut, sacro-sanct. Or, partidul politic care profesează aceste idei este tocmai* partidul liberal.

Iată dar pe d. Nădejde combătînd credințele cele mai elementare ale partidului său!

Dar dacă numai d. Nădejde ar fi acela care ar contrazice crezul liberal, n'ar fi încă nimic. D. Nădejde, ca să dovedească și azi că tot restul țării e anarchist, d-sa revendică pentru d-sa și numai pentru d-sa, titlul de marxist. Din nenorocire însă, în această chestie, d. Nădejde se află într'un desăvîrșit acord cu patronii săi. Oare d. Ion I. Brătianu n'a pus în lucrare la noi ideile solidariste, îngrădind drèptul de proprietate și împovorînd moșiile proprietărești cu islazul comunal și statornicind maximul și minimul, etc..

Și aici se impune cea de-a doua întrebare, de care vorbirăm mai sus: oare un partid, care profesează ideile solidariste, se mai poate numi liberal?

Pretutindeni, în apus, liberalii sunt potrivnici jurați ai solidarizmului; pretutindeni în apus, partidele politice cari profesează ideile solidariste, se intitulează partide radicale. *Numai la noi partidul care a „evoluat" spre solidarizm s'a încăpățînat să se numească tot liberal.*

Una din două: sau te poartă cum ți e vorba, sau vorbește cum ți-e portul.

Dar, n'am isprăvit. **A.**

„Epoca" și campania de răsturnare

Ca chestie prealabilă, datori suntem să recunoaștem că de la o bucată de vreme *Epoca* s'a liniștit. După «Canalia» d-lui Filipescu și după scandalul din gara — de Nord, fostul uscător al prunelor naționale s'a „ușurat" puțin și *Epoca* s'a cuminți t de-al binelea.

Așa dar să stăm de vorbă.

Ziarul d-lui Filipescu ne ridiculizează pe chestia campaniei de răsturnare. D. Take Ionescu e incapabil să pornească și să ducă la bun sfîrșit o campanie de răsturnare împotriva guvernului, — așa scrie *Epoca*.

Să ne oprim deci aici.

Dacă d. Take Ionescu și partidul de sub șefia sa sunt în adevăr incapabili de o campanie de răsturnare, de ce atunci *Epoca* învinuia pe șeful nostru că nu pornește campanie de resturnare pentru că-i convine să stea guvernul liberal la putere?

Inainte *Epoca* ne recunoștea putința de a răsturna guvernul, ne contesta însă interesul în asemenea campanie. Azi însă, cînd vede că partidul conservator-democrat s'a întărit în cele mai însemnate județe din țară, ziarul d lui Filipescu găsește lucru natural să ne conteste ceiace ne admitea acum două luni și să ne admită, ceia ce ne contesta nu de mult.

Decît să întoarcem raționamentul *Epocei*.

Adevărul e că liberalii sunt sleiți. Grave și profunde neînțelegeri desbină partidul dela guvern. Apoi, după junimiști, guvernarea liberală a fost o pacoste pentru țară; reformele agrare sunt considerate de d. N. Filipescu ca fundamental greșite, ba unele chiar criminale.

Pe de altă parte, cei cîțiva junimiști din jurul d-lui Carp se consideră drept singurul și adevăratul cașcaval de penteleu, drept singurul și adevăratul partid conservator. Ba Nababul se amuză la Ploești și face niște adevărate acrobații, ca orice pseudo-atlet dela o panoramă de bîlciu.

Cînd dar așa stau lucrurile, permis fie-ne să întrebăm la rîndul nostru pe d. N. Filipescu: bine, noi suntem incapabili să răsturnăm un guvern, pe care d-ta îl consideri o pacoste pentru țară, de ce dar nu pornesc junimiștii campania de răsturnare?

Aud!

O GREVA

Iată mai bine de o lună de cînd cizmarii din Capitală sînt în grevă. Faptul acesta, neînsemnat în aparență este un eveniment de o reală valoare socială, prin aceia că pune în evidență spiritul de dezbinare ce se accentuează tot mai mult între cele două categorii economice din meseriile noastre: patroni și lucrători.

Că la această operă de dezbinare contribue într'o oarecare măsură și propaganda ce se face atît într'o parte cît și în cealaltă, aceasta este evident; dar netăgăduit că și forța și cursul evenimentelor duce tot în această direcție.

Cauza? Cauza nu se poate găsi decît în complecta lipsă de educațiune cetățenească și profesională de ambele părți. Dacă nu s'ar fi sădit în mod revoluntar vrajba și dacă și unii și ceilalți ar fi mai conștienți de îndatoririle și interesele lor profesionale, cu siguranță că n'am fi ajuns aici și greva s'ar fi aplanat după un scurt interval. La noi în țară încă nu sînt acele clase economice bine despărțite și cu interese antagonice, cari să determine o luptă de clase à outrance, cum este cazul țărilor cu industrii dezvoltate.

In clasa meseriașilor de la noi, lupta este totdeauna superficială și ocazională.

Și dacă totuși am ajuns a avea lupte similare cu cele din străinătatea apuseană, similare numai în ce privește forma, lipsa de educațiune profesională și agitațiunile răuvoitoare din ambele părți sînt cauzele.

Și fiindcă asemenea incidente, dacă s'ar generaliza și permanentiza ar putea da rezultate dezastroase, se impune ca guvenul să privească chestiunile ce agită pe meseriași mai în adîncul lor și să regulamenteze în mod serios, printr'o lege serioasă raporturile dintre membrii acestei clase.

Este cu atît mai necesar aceasta, cu cît singura lege, care este referitoare la raporturile economice dintre meseriași, legea meseriilor, este absolut insuficientă; și cu cît clasa meseriașă este aceia, care în anume ramuri de activitate economică este temeiul dezvoltării industriale ulterioare. C.

CATE VA NOTE

Conservatorul vorbește iarăși despre filoxeră— tot ce mănîncă pe cei de.. *viță*, nu poate fi de cît filoxeră pentru Nababul ex-venerat!

*

D. Nădejde își intitulează, în *Voința*, un articol: „Plata pe șin", fără considerare la cacofonii...

*

Epoca vorbește la „notele zilnice" despre Messina condamnată,—cînd îl vom vedea pe d. Filipescu din nou în situația Messinei?

*

Liberalul caută lecțiuni în „arta de-a mitui" în *N. W. Jurnal*, de ce tocmai la Viena, cînd pilda Maicăneștilor și Angheleștilor liberali e încă vie în amintirea indigenilor?

*

Unele ziare se ocupă despre ce ar fi zis la Iași d. Al. Marghiloman. După unii d. Marghiloman a zis ceva, și anume: cutare lucru. După altele d. Marghiloman n'a zis nimic.

Epoca susține—și ea trebue să fie bine informată—că d. Marghiloman a *zis ceva* la acea întrunire, dar că ceea ce a zis echivalează cu *nimic*.

O credem fără nici o cercetare.

*

Epoca, se arată foarte indignată de faptul că tachiștii pretind, că vor începe la toamnă campania de răsturnare.

Gazeta d-lui Filipescu justifică indignarea sa cu „insuccesele" de la Tîrgoviște, Alexandria și Brăila.

Ce gălăgie ar fi făcut presa carpistă, dacă ar fi avut asemenea „insuccese"? Ar fi trimbițat fără preget, că țara e carpistă, și că guvernul liberal trebue să se retragă și să fac loc d-lui P. P. Carp.

Dar așa?

OAMENI ȘI LUCRURI

SĂRUTUL ASASIN

Anumite manifestări în viața socială a omului modern ne-ar putea face să credem că, în domeniul instinctelor pasionale, nu suntem întru nimic mai presus triburilor omenești pe care le degradăm cu denumirea de sălbatece.

Un epizod recent din lumea militară germană, drept ilustrație a afirmării de mai sus. La Blankenberg a avut loc la 14 Iunie un duel cu pistolul între ofițerii Zwitzer și Granier. Cel dintâiu căzu mort. Iată cauza duelului. Cu cîte-va luni în urmă avuse loc o serbare militară în onoarea Impăratului. Era tocmai și ziua avansărei ofițerului Zwitzer și toată asistența se „montase" pînă la o exuberantă veselie.

După serbare locotenentul Zwitzer avu onoarea să conducă acasă pe o domnișoară, logodnica unui coleg de oștire, Granier și pe drum făcu încercare să o... sărute. Ea refuză favoarea cerută, se supără poate, însă—după cum reiese din o scrisoare postumă a lui Zwitzer—în momentul despărțirii, d-șoara îl iertă, dîndu-i cuvîntul că nu va relata nimănui cele petrecute.

Insă după mai bine de 4 luni, logodnicul ei reîntorcîndu-se ea-i povesti scena și Granier ceru autorității militare voia de a provoca la duel pe colegul său și duelul nu numai că fu învoit, dar avu loc în condiții grozave: la zece pași, cu 30 secunde pentru ochire, cu dreptul pentru cel ofensat de a trage cel dintâiu: ochi întâiu capul și nemeri pe aproape; pistolul lui Zwitzer nu luâ foc, iar Granier, pentru a doua oară, ochi inima și-l culcă la pămînt. Ofițerul mort lasă o femee tînără în urma sa, un copil mic și altul pe punctul de a se naște.

Intru cît oare împrejurările expuse comportau o vendettă fără milă și fără cruțare, ne vine, unora, greu să pricepem. Intru cît oare încercarea de a săruta constituia o crimă atît de neiertată, încît după atîtea luni de zile ofițerul temerar să fie trimis la o moarte sigură cu învoirea autorităților superioare, — e de asemenea greu de înțeles. Că erau atîția sorți de ucidere nu mai încape îndoială date fiind condițiunile duelului și starea sufletească a „ofensatului" doritor de răzbunare, setos de a-și potoli simțirea într'o baie de sînge.

Și iată pe eroina dramei, tovarășa de drum și de veselie a locotenentului Zwitzer răzbunată, iat-o triumfînd prin glontele logodnicului său, iat-o deschizînd un mormînt și împrăștiind doliu nemăsurat peste atîtea vieți, pentru a și răcori obrajii de focul unei sărutări pe care, zice ea însăși, nici n'a primit-o..

Venere modernă, tu ești imaginea unei civilizațiuni stranii, plină de păcate, de mizerii și de crime, iar preotesele cultului tău au privirea înveninată și sărutarea ucigătoare! Rodion

Eminesciane

Din viața ieșană.—Poetul și pianista.—Cînele salvator.—Originea unei poezii. In plin romantism.—Dragoste și aventură.—„Făt frumos din tei".

Eminescu, pe cînd ședea într'o mansardă a casei „Iby Succesori" din Iași avea de vecină în acelaș gang, ușă în ușă, o pianistă, d-ra Dawson, o englezoaică bătrînă și sentimentală, care toată ziua cînta muzică clasică și se acompania singură cu vocea la piano.

Eminescu, care obișnuia să nu iasă zile întregi din casă, era osîndit să asculte cît e ziua de lungă, vocea pițigăiată și miorlăitoare a bătrînei pianiste.

Din zorii zilei d-ra Dawson deschidea ferestrile și ușa și Eminescu era trezit de prelungile tirade: Aaaa.... Oooo care se repetau din ce în ce mai fortissimo.

Pe lîngă ușa poetului se oploșise un biet cîne, care trăia din mila proletarilor ce stăteau în acelaș gang cu Eminescu. Până și dobitocul ciulea nervos urechile, trezit des de dimineață de musica d-rei Dawson. Eminescu observă cum cînele cască prelung și își manifestă supărarea scotînd un lătrat mînios.

Faptul acesta a suggerat lui Eminescu o răsbunare împotriva turbulentei sale vecine.

După o osteneală de cîte-va zile cînele era dresat pentru răsbunare: îndată ce d-ra Dawson începea să cînte, Eminescu deschidea și el ușa mansardei sale și cu un baston—baghetă în mînă dirijea pe cînele seu care după ce se punea „slvj" începea să latre după tactul muzicei.

Schelălăia bietul cîne, că-ți venea să apuci cîmpii și duetul dintre vocea de contraltă a d-rei Dawson și cînele tenor, a acestor două voci atît de muzicale puteau dispera și pe cel mai profund wagnerian.

Enervată, d-ra Dawson, înceta să cînte și închidea ușa disperată de înfiorătoarele urlete ale cînelui.

Iar la sf. Gheorghe, Eminescu a scăpat definitiv de talentata sa vecină.

*

Anecdota de mai sus se relatează în volumul ocazional „Omagiu lui Mihail Eminescu" editat la Galați. Din aceiași sursă extragem notița de mai jos, mult mai interesantă, și care stabilește geneza uneia din cele mai romantice bucăți ale marelui poet. Relațiunea e psihologiște foarte însemnată și ne arată în ce grad un fapt real se reflectă prin prizma bogatei lui imaginații.

E vorba de poezia „Făt frumos din teiu" care începe cu versurile picante:

Bianca, știi că din iubire
Făr' de lege te-ai născut...

Iată ce ne se povestește în privințr acestei bucăți:

*

Pe cînd Balș stăpînea Dumbrăvenii a luat în căsătorie pe o cîntăreață germană de la teatrul imperial din Viena. Aceasta a adus la Dumbrăveni pe o nepoată a sa, domnișoară, spre a-i ține de urît, Nepoata, o fire zvăpăiată, se îndrăgi nebunește de un țaran, chelar al velnițelor din Dumbrăveni care era de o rară frumusețe, fiul lui Gheorghe Hodoroabă din Verești de pe domeniul Dumbrăvenilor. Nemțoaica fură de la mătușa sa, Bălușoaia, suma de 300 de galbeni și se înțelese cu frumosul flăcău ca să fugă împreună. Cum dînsa cunoștea bine călătoria, într'o zi foarte de dimineață a poruncit să-i pună șeaua pe cal—un armasar arab negru la păr și prefăcîndu-se că pleacă la cavalcadă s'a dus la Verești. Acolo o aștepta Hodoroabă lîngă apa Suceevei, la graniță. Dădu drumul calului ca să se ducă unde o vrea, iar ea împreună cu Hodoroabă, rîul fiind în acel timp scăzut, trecu granița cu învoirea grănicerilor, cere nu le făcură nici o împotrivire. Calul după ce a gonit cît a gonit așa că din negru se făcuse alb de spume, s'a întors acasă singur și a început a neheza la poarta castelului 'să-i dea drumul la grajd.

Bătrînul Eminovici tatăl poetului, cum îl văzu își închipui că a trîntit jos pe stăpîna lui și îndată împănă în toate părțile oamenii curții ca s'o caute. El însuși apucă spre Verești, dar acolo îl întîmpina un țaran, care îi zise să n'o mai caute degeaba, pentru că nemțoaica a trecut cordonul (granița) cu feciorul lui Hodoroabă. Poetul auzind de la tatăl său narațiunea acestei întîmplări și venind cu acesta și cu fratele său, căpitanul Matei Eminescu, la Dumbrăveni, prin 1864 a făcut versul:

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 1 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 19 Iunie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

La castel în poartă calul
Stă a doua zi în spume
Dar frumoasa lui stăpînă
A rămas perdută 'n lume.

Plecînd din Dumbrăveni la Ipotești, poetul scrise cu cretă acest vers pe poarta castelului; dar tatăl său a pus de la șters, să nu se sup re Bălușoaia, după cum ne comunică însuși căpitanul Eminescu de la care ținem povestirea acestei întîmplări și care a auzit-o de mai multe ori de la părinții săi.

De alei poștei rurale

Mai mulți prietini și abonați de ai noștri de la țară, se plîng mereu că nu primesc ziarul decît foarte neregulat, și unii ne indică chiar și cauza acestei neregularități: obiceiul funcționarilor de pe la diversele gări de a-și însuși și ceti ziarele abonaților. —Este desigur un mare neajuns acesta, mai ales pentru aceea, care înfundați în vre-un sat lăturalnic sînt lipsiți și de acest mijloc de a se pune în contact cu lumea de la orașe.

Lipsa de conștiinciozitate a funcționarilor noștri din poșta rurală este foarte dăunătoare intereselor sociale. Ș'ar trebui, ca direcțiunea poștelor, precum și direcțiunea C. F. R. să ia serioase măsuri de ameliorare a acestei rele stări de lucruri.

Ni se citează cazul unui funcționar de la o gară de pe linia Iași—Dorohoi, care sub ochii adresantului a mistificat odată ziarul, pe care aceasta venise să și-l ia. Iar altă dată, la aceiași gară, acelaș funcționar și tot sub ochii adresantului a învălit cu ziarul acestuia un obiect al „Domnului Șef."

Se poate o mai mare bătaie de joc? Iar dacă încerci o timidă protestare riști să te vezi înjurat.

Ca și orașele și satele au satrapii lor, cari dacă operează în mai mic, sunt însă, tot atît de brutali și de arbitrari. Noi aducem acestea la cunoștința direcțiunii poștelor și a C. F. R., și cerem să ia măsuri, pentru ca asemenea abuzuri să înceteze odată.

Litere-Științe-Arte

Societatea „Zola".—Amicii și admiratorii lui Emile Zola, au înființat chiar acum în amintirea activității lui literare, umanitare și politice, o societate care va purta numele său, și al cărui scop va fi continuarea ideilor lui Zola prin luptă pentru adevăr și dreptate. In apelul comitetului mi se spune: „Dînd uniunei noastre gloriosul nume al lui Emile Zola, ne vom îndeplini o datorie de inimă, reînoind amintirea lui Zola, păstrînd în totdeauna vie memoria marelui poet care a reușit să determine o revoluție, și căruia aparține admirațiunea noastră.

Acum un an am fost de strajă la sicriul prietenului, în Pantheon, astăzi formăm straja ideei sale de apururi vie". Imediat după lansarea apelului numeroși adepți au aderat.

Comitetul dirigintor numără între alții pe Antoine directorul teatrului Odeon; Henri Baouer gazetar; Ferdinand Desmoulin, pictor și gravor; Jacques Emile Zola, fiul poetului; Eugen Fasquelle editor; Finot redactor al revistei „Revue" Anatole France; Georges Lecompte, pre ședintele sindicaiului ziariștilor, apoi d-nii Victor et Paul Marguerite; Psichari ginerile lui Ernest Renan, Seailles profesor la Sorbona, Louis Havet profesor la Colegiul Franței, Madame Severine, Berthold Fischauer etc. Președinte a fost ales Louis Havet, vice-președinte componistul Alfred Bruneau și Thedor Duret, secretar Paul Hyacinthe Loyson.

La prima adunare generală s'a hotărît că societatea în afară de pelerinajul la Meudon în ziua de aniversare a morței lui Zola să întreție continuu agitațiunea spre a obține un loc demn pentru monumeutul lui Zola.

Cei doi creatori ai monumentului Constantin Meunier din Bruxelles și Charpentier din Paris au murit fără ca să fi văzut erijarea monumentului. Consiliile municipale reacționare au făcut greutăți pentru cedarea locului în fața palatului de justiție și tot ast-fel au împiedicat erijarea monumentului pe piața Tulieriilor. Unul din aceste două locuri va fi obținut de noua societate.

*

In Mainț se va rîdica o „hale de comemorare a lui Richard Wagner", cu numele de „hala Nibelungilor" pentru ilustrarea architectonică și pictorală a operilor lui Richard Wagner.

Cunoscutul pictor poet Herman Hendrich a însărcinat cu rîdicarea clădirei pe architectul Engler care a și făcut schița architectonică. Orașul Mainț abate numai cîți-va copaci și pune la dispoziție pentru doi-spre-zece ani locul pentru acea „hale" după care timp hala și lourile devin propietatea orașului.

Banii pentru clădire și picturi se colectează de către admiratorii lui Wagner în tot imperiul german. Clădirea și decorarea artistică a acestei hale și-a luat d. Hendrich ca scop al vieței.

*

Richard Muthner, vigurosul critic și istoric al artei a cărui „Istorie a picturei" a revoluționat cercurile artistice de acum douzeci și care a avut o influență hotărîtoare asupra tinerilor pictori, a încetat din viață în sanatoriul Wolffelsgrund din Silezia.

*

Sumarul numărului de mîine din *Noua revistă romînă* de sub direcțiunea d-lui C. Rădulescu Motru, este:

Noutăți: Salvatoare de Giacomo.—Din mișcarea filosofică.—Revista revistelor. Chestiuni actuale: A. D. Xenopol. Grațiarea doamnei Vlad și medicii romîni. Economia națională: Emil Staicu. Iarăși asupra crizei irdustriei de petrol. Critica literară: Dr. K. Kristeef Miroljuboff. Privire asupra literaturii bulgare contimporane. Psihologia: Mihail Ionescu-Miogen. Incăpățînarea. Literatură: Salvarore di Giacomo. Assunta Spina. Note și discuțiuni: A. Șr. G. Ecouri dela examenele școalelor particulare. I. Răducanu. Un chestionar asupra băncilor populare sătești.

*

A sosit „Arhiva" No. 5 cu următorul sumar. Ilie Ghibănescu.—Sociologie și psihologia. Vl. Mironescu.—Note de călătorii făcute prin Bucovina. Th. T. Burada.—Privelești și datini strămoșești în Moldova. Eugeniu Revent.—Dezlegare (versuri). Constantin Doboș.—Haiducul (versuri). Laurenția Gribincea.—Ioniță Iliescu. Arhim Narcis Crețulescu.—Inscripție sf. Mănăstire Secul.

Cronica. Dr. Leon C. Coămovici.— O nouă speranță de vindecare a oftigei.

*

Lucrarea cea mai nouă a neobositului Bernard Shaw, este piesa de teatru cu enigmaticul titlu Tăeturi din gazete și el o mai numește „Schițe din articolele și știrile ziarelor". Cine știe ce lucruri periculoase combate satiricul englez în această piesă. Ea va fi reprezentată la 9 Iulie în Londra.

*

Cunoscutul dramaturg Brieux autorul celebrei „Robe rouge" a terminat o nouă piesă de teatru: „La plus forte" care se va juca la 18 Octombrie pe una din marile scene pariziane.

*

Duminică 21 Iunie 1909 va avea loc în grădina Berăriei Zimbru un mare concert romînesc dat de d-l Gh. Borteanu cu prilejul împlinirei a 50 ani de cînd des fățează pe Ieșeni.

Programa: I. 1) Imnul Regal orchestră 2) Deșteaptă-te Romîne orchestra 3) Pe malul Siretului din repertoriul lui Barbu Lăutaru 4) Fantezie Națională de Eduard Candola 5) Doina Moldoveneească, cîntată de d-l Borteanu 6) Floare-albă-a Primăverei cîntată de d-l Gh. Munteanu cu ac. de orchestră.

II. 1) Antractul lui Carageale de d-nul Gh. Borteanu 2) Potpuriu național de d-l Budală 3) Lungă-i drumul prin pădure din repert. lui Barbu Lăutaru 4) Ar fi fost cu mult mai bine dacă nu te mai vedeam din repertorul lui Barbu Lăutaru 5) Potpuriu național (Todiriț o fa!) orchestra 6) Ole-o le-o frate rezleț romanță de a lui Iordache Angheluță.

III. 1) Eu sunt Barbu Lăutaru, cîntat din gură de d-l Gh. Borteanu 2) Doina Oltenească, din flaut de d-l Al. Borteanu 3) Sîrba lui Borteanu și a lui Cristach Ciolac 4) Hora lui Cuza Vodă, orchestra 5) Steluța de V. Alexandri, cîntată de d. Gh. Borteanu.

Informații

❑ **Ancheta Pogor.**—*Astăzi după amează s'a început ancheta în afacerea învățătorului Pogor și banca populară din Prigoreni, orînduită de ministerul instrucțiunei publice, în înțălegere cu administrația casei băncilor populare.*

Comisiunea de anchetă, compusă din d-nii Solomon Haliță, inspector general al învățămîntului primar, I. Curțius și Brezeanu, s'a dus astă-zi după amiază la Tg. Frumos, de unde se vor duce la Prigoreni spre a asculta obștia din acel sat.

❑ „Independența" anunță că starea sănătății d-lui Dim. Sturdza, fost președinte al consiliului de miniștri, s'a ameliorat mult.

D. Sturdza, care se află tot la Suresnes, se interesează de toate chestiile la ordinea zilei, dar are încă nevoe de repaos, așa că e probabil că va renunța în acest an la cura sa obișnuită de la Carlsbad și va mai rămînea cît-va timp la Suresnes.

❑ Comitetele societății „Domnița Ruxanda" și secția turistică a societății de gimnastică, ne roagă a arăta prin publicitate gratitudinea lor următoarelor persoane care au contribuit la succesul frumoaselor serbări ce au dat la Copou:

Bătrînului maistru de gimn. V. Negruți și elevilor săi, pentru alesele exerciții cu care s'au produs înaintea publicului, Onor. Direcții locale a casei Unionbaugeselschaft pentru partea ce a luat la organizarea trenului în miniatură din grădină, cum și următoarelor persoane, care au donat mare parte din frumoasele obiecte de la tombolă: casa Darmet, cofetăria Tuffli, librăria Socecu, casele Hirsch, Smirnov, frații Polinger, Sali Porjes, Vulturul, Globul verde, Kahanes, Friedman, Hirschenson de la Hală.

❑ Constantin I. Diamandy a fost nu ministru plenipotențiar al României la Sofia.

D-sa se va duce în August să-și ia postul în primire, cînd regele Bulgariei va fi acolo.

Pînă atunci d. Diamandy va continua să gireze locul de secretar general al ministerului de externe.

❑ D. Gh. Kernbach, prefectul județului, va pleca în concedii de o lună de zile, cu începere de la 1 Iulie a. c.

Afacerile prefecturei vor fi girate de d. C. Moțet, directorul prefecturei.

❑ Eri după amiază, la orele 2, membrii camerei de comerț urmau să se întrunească în ședință extraordinară.

Cum numărul membrilor întruniți era insuficient, ședința s'a amînat.

❑ D-șoara Marie Vlad, o distinsă studentă la filosofie, a trecut cu mult succes examenele de Archeologie și de Istoria Romînilor, obținînd bile albe.

D-sa a fost felicitată de profesori.

❑ **Cercul științific studențesc din Iași.**—Cercul științific studențesc din Iași, continuă a face în fiecare an excursiunile de studii începute din inițiativa d-lui prof. dr. Obreja.

Anul acesta se organizează o interesantă excursiune petografi ă în munții din județul Suceava.

Studenții excursioniști vor plesa din Iași în ziua de 2 Iulie și în răstimpul de două săptămini, cît va dura excursiunea vor face o serie de determinări asupra mineralelor de fer de la Broșteni.

Excursiunea se face sub conducerea d-lui profesor V. Buțureanu; studenții vor avea ast-fel o ocaziune minunată de a aplica cunoștințile căpătate la prolegerile de Petrografie, pe care d. V. Buțureanu le-a ținut la cursul ce profesează la Universitate.

Toți membrii cercului științific studențesc, pot lua parte la această excursiune. Domnii studenți cari nu sunt în curent cu cotizațiile sunt rugați să binevoiască a le achita. In schimbul acestei cotizații studenții excursioniști se vor bucura de următoarele avantaje: trenul până la P. Neamț, trăsurile până la Broșteni, călăuzele și alte cheltuieli comune ocazionale, vor fi plătite din fondul cercului științific; întreținerea personală, rămînînd pe seama fiecărui excursionist în parte.

Dacă împrejurările vor permite, o parte din fondul cercului științific va fi destinat pentru ajutorarea studenților lipsiți de mijloace.

Asupra cercetărilor petrografice și determinărilor de minerale făcute, studenții vor înainta rapoarte detaliate d-lui rector al Universității precum și Ministerului Instrucțiunei publice.

Pitorescul de sigur că nu va lipsi în această excursiune, dat fiind frumusețea locurilor ce vor fi vizitate.

Studenții secțiunei Matematicilor pe care i-ar interesa această parte a excursiunei pot participa.

Adesiunile de participare la excursiune și cotizațile întîrziate se pot trimite pe adresa: „Cercul științific studențesc din Iași". Universitatea.

In curînd se va publica un itinerar detailat al excursiunei.

❑ Am anunțat, că ministerul instrucțiunei publice a cerut să i se înainteze statele personale ale tuturor preoților, care să cuprindă astele de naștere, de căsătorie, de hirotonie, de studiu, de ranguri etc.

Aceasta în vederea alegerei consistoriului superior bisericesc.

❑ **Examenul de maiori.**—Eri s'a terminat în tabăra Șipotele examenul de maior, a căpitanilor din infanterie, din corpul IV de armată.

Au reușit d-nii: căpitan Mihailescu și căpitan Milescu, din regimentul 12 Cantemir, căpit. Anibal Franză din regimentul 14 Roman, și căpitan Mărculescu, din comandamentul divizieia a VII-a Roman.

❑ D. lt.-colonel Georgescu Cristodulo, comandantul liceului militar din Iași, a sosit eri dimineață în tabăra Șipote.

❑ Citim în „Tribuna" din Arad:

Aflăm din sorginte autorizată de aici, din Arad, știrea confidențială că guvernul ungaresc a format o întreagă organizație de spionaj spre a supraveghia pe tinerii romîni, care vor lua parte la congresul studențesc. Centrul acestei organizări este Aradul. Agenții guvernului vor încerca să afle, atît la Iași cît și la București, pe acei studenți cari vor participa la congresul studențesc.

❑ D. I. Ghica, inspector administrativ, a început eri inspectarea plășilor din județul Botoșani.

D-sa va inspecta apoi plășile din jud. Dorohoi.

❑ Comisiunea regională a județului nostru a fost eri la Târgu-Neamț, unde a procedat la constituirea izlazului-comunal, necesar locuitori or din acea comună.

❑ Institutorii și institutoarele din orașele unde se află licee se vor întruni pînă la finele lunii curente, în fiecare oraș în parte, pentru a alege cîte doi institutori din care se va lua numărul necesar pentru formarea noului consiliu general al instrucțiunei secțiunea învățămîntului primar, întru cît mandatul actualului consiliu a expirat.

De asemenea tot în cursul acestei luni vor fi convocați și profesorii școalelor normale pentru a alege pe cine urmează să facă parte din acest consiliu.

Consiliul se va alege pe timp de cinci ani.

La școalele normale nu vor avea dreptul a vota de cît numai profesorii titulari, iar nu și suplinitorii.

❑ Astăzi s'a dat rezultatul de promovare la școalele primare de băieți și de fete, din localitate.

❑ **Alergările de mîine** promit a fi și mai interesante de cît cele de Duminica trecută, la care s'au înscris caii cei mai renumiți din țară și date fiind premiile mari ce s'au fixat.

La alergările de mîine va asista foarte multă lume.

In numărul viitor cititorii vor găsi o dare de samă.

❑ Numirile în posturile vacante de învățători din județul nostru se vor face pe ziua de 1 Septembrie a. c.

❑ Aflăm că d. Ionel Brătianu are de gînd să reducă numărul administratorilor de plăși.

Aceasta se va face chiar pe ziua de 1 Iulie a. c.

❑ Parchetul de Giurgiu a înaintat dosarul afacerei dramei din Giurgiu, Camerei de punere sub acuzare, de pe lîngă curtea de Apel din București, cerînd ca această instanță să declare că sunt indicii suficiente care să motivezе punerea sub acuzație a prevenitului Anghel Rădulescu avocat.

Camera de punere sub acuzare a hotărît trimeterea în judecată curții cu jurii de Vlașca a numitului avocat, menținînd arestarea acuzatului.

Procesul se va judeca în sesiunea de Septembrie.

❑ Din cauză că M. I. a refuzat să acorde bilete de liber parcurs studenților de la științi, excursia botanică proectată la Broșteni nu va mai avea loc de cît în cazul cînd studenții și-ar plăti singuri biletul de drum.

❑ D-nii D-ri W. Finkelstein și A. Steuerman, medicii corporațiunii confecțiunilor s'au oferit să dee consultațiuni gratuite și pentru familiile membrilor lipsiți de mijloace.

❑ Invățătorii din județul Dîmbovița care vor veni în escursiune Luni la Iași vor vizita și Pașcanii, băile Oglinzi, Tg. Neamțu, mănăstirile Varatec, Agapia, Neamțu, Durău și orașul P.-Neamț.

DIVERSE

— Eri a avut loc înmormîntarea d-rei Adler, profesoară la școala primară a societății „Cultura" din localitate.

Numita d-ră care a funcționat la această școală de la întemeiarea ei, a fost bolnavă de febră tifoidă, boala care a avut desnedămîntul fatal de ieri.

Corpul didactic al școalei a depus mai multe coroane.

— Niște necunoscuți făcători de răle, s'au introdus prin spargere în locuința locuitorului Ioan Gherman din Cozmești, și au furat mai multe lucruri de ale gospodăriei.

Hoții s'au introdus apoi în grajd și au furat numitului locuitor o pereche de boi.

— Un incendiu a distrus eri casele femeei Anica Dobrea din Cornești.

Focul a distrus și un coșer cu popușoi,

EUFROSINA D-r ROȘCULETZ

DUPA LOGODNA

Dragă Ilenuțo, nu știu de ce, ultimele linii mi-au părut pesimiste, triste... nedrepte.

„Jean, îi spusei eu serios, sunt supărată... Tu spui că dormeam liniștită, iar tu vegheai. Aceasta ar fi fost indiferență din partea mea; îți jur că n'am închis ochii. Apoi te mai botezi animal.. și pe mine virgină... ești pesimist din din cale afară... Auzi, tu, spiritual între toți, tu animal... iar eu virgină... dar n'am fost de cînd sînt, nici"...

Draga mea, n'apucai să isprăvesc și în ochii mei, cn fața schimbată, părul în dezordine, și în fustă roșie, apăru... Miss. Se repezi asupra-mi ca un vultur asupra unei păsări, șuerînd pe englezește:

„Unhappy child... sohat did you say?

„You are lost".

Adică: nenorocită copilă... ce ai spus? Te-ai pierdut"!!!

Speriată, mă aruncai instinctiv în spre Jean, care, speriat la rîndul lui mă cuprinse cu un braț, pe cînd întinzînd celalt în spre Miss Glyde, o imploră să tacă Englezoaica dracului gesticula, țipa ca o disperată.

De odată ușa deschizîndu-se, dădu loc la o serie de aparițiuni: doica mea apăru întăi... apoi mama, în fine tata, speriat, cu picioarele goale.

Miss se repezi în spre mama și începu să-i istorisească pe englezește; iar tata, neînțelegînd limba striga cît îi lua gura: „Vorbește, ființ o pe romînește, că de aia suntem în România".

Iar Jean, bietul Jean, schimba fețe, fețe și asuda. Eu mă simțeam înțepenită. Tata apropiindu-se de Jean, îi spuse cu un glas matalic:

„Ai să fii bun, domnule, să-mi explici, prezența fiicei mele în camera d-tale.

Draga mea, nici odată nu am auzit la tata un așa glas... și eram să cad dacă nu m'ași fi rezemat de pat. Imediat apoi fui cuprinsă de furie, văzînd pe bietul Jean iarăși nepăstuit pe nedrept, și înaintai curajoasă către tata zicînd: „Ce aveți cu Jean? El n'a făcut nimic... eu am venit aici, el nu m'a chemat... vinovată sunt eu... mai vinovată încă este Miss Glyde, care a produs o adevărată panică, țipînd ca o nebună.

Mă apucă apoi un plîns nebun, cu hohote... cu sughițuri... Simțeam bine că mi se făcea nedreptate și mie și fidanțatului meu. Indrăzneață, mă apropiai de el, care îmi întinse brațele zicînd: „Vino, n'ai grijă de nimic".

Incrucișai pe pieptu mi brațele lui, și în această atitudine care mi se părea o reabilitare pentru Jean... priveam împrejur amenințător!! Jean liniștit răspunse tatei:

„Și ce explicații, domnul meu, doriți să vă mai dau?"

N'apucă tata să răspundă, și luai eu cuvîntul; și după îndemnul lui Jean istorisi tot, dar totul, începînd cu spionarea mea la gura ușei și isprăvind cu discuția relativ la animal și virgină.

„Tată dragă, zisei eu, eram decisă să vorbesc încet, să nu trezesc pe Miss. Vroiam numai să întreb pe Jean, de ce nu doarme, ce are și cum se simte. Dar cînd văzui pe Jean preocupat... cînd citii poezia lui unde erau atîtea idei negre și pesimiste.. cînd în fine văzui că se scuză el singur că ar fi animal... și mă acuză pe mine că aș fi virgină... înțelegi tu, tată dragă, am uitat că Miss se poate trezi, și am ridicat glasul, și...

Draga mea nu știu ce a fost... dar tata fu apucat de un rîs... un rîs ciudat... nebun... homeric...

S'a așezat pe canapea ca să poată să rîdă mai bine, și cu amîndouă mîinele, ținîndu-și pieptul, rîdea cu o poftă.. de s'a contaminat și mama și doica... și Jean. La urma urmei, neștiind ce să fac... m'am pus pe rîs și eu.

Cînd tata își veni în fire, se apropie de Jean, și întinzîndu-i mîna cu un gest cald, îi zise:

„Fiul meu, sunt cu totul de părerea Luțicăi... pesimismul tău este îngrozitor, și acum sunt convins, ca și dînsa, că n'ai fost animal... iartă mă".

Apoi, către mine:

„Iar în ce privește acuzațiunea adusă ție... nu cred că aceasta o să pue vreodată discordie între voi. Acum însă.. las'o încurcată... și... fugi în patul tău. E noapte, e răcoare".

Atunci am plecat; am sărutat sgomotos pe mama, pe tata, pe Jean și împăcată cu toată lumea, afară de Miss Glyde, pe care n'o voi erta nici odată, am adormit.

Și, Lenicuță dragă, iată că ți-am istorisit tot, tot, nu mai am nimic de spus. Dacă însă pînă la nuntă, sau chiar după nuntă, mi se va mai întîmpla ceva curios, să știi că îți scriu...

Te sărut din tot sufletul,

A ta prietenă care te iubește mult, mult

Sfîrșit **Lucia.**

De închiriat

Marele Otel Traian

Din Iași, împreună cu cafeneua Restaurantul și Tunelul-Crîșmă, este de închiriat cu începere de la 23 Aprilie 1910.

Conține 67 camere de pasageri și atenanțe necesare.

Este înzestrat cu parte din mobilier, lumină electrică, apă și canal.

A se adresa: La Direcțiunea Creditului Fonciar Urban din Iași.

Ultime informaţii

❑ *Aseară Senatul universitar s'a întrunit pentru a proceda la alegerea a trei d-ni profesori, din care ministerul instrucţiunii publice urmează a numi pe unul ca membru în comisiunea de judecată a corpului didactic secundar şi superior.*

Au luat parte la şedinţă, d-nii: dr. G. Bogdan, rectorul universităţei, A. D. Xenopol, Dim. Alexandrescu, dr. G. Socor, Teohary Antonescu, dr. E. Puşcariu şi A. Mănescu.

D. Teohary Antonescu a propus senatului să recomande tot pe d. Matei B Cantacuzino. Senatul a admis cu unanimitate propunerea şi a decis recomandarea din nou a d-lui M B. Cantacuzino, dimpreună cu d-nii: prof. dr. G. Socor şi I. Rallet.

De sigur, că senatul universitar din Iaşi, a ţinut să dea încă o sfîrlă d lui Haret, în urma rezoluţiei căruia, se ştie că d. Cantacuzino a demisionat din comisiunea de judecată.

❑ **In regulamentul pentru aplicarea legei învăţămîntului primar şi normal primar s'au făcut mai multe modificări Intre acestea este şi modificarea următoare:**

La art. 3 s'a adăogat un art. 3 bis. care sună ast-fel:

„Copii romînilor din alte ţări, care frecventează şcoalele primare nu, sunt supuşi taxelor şcolare.

„Nici copii părinţilor înpămînteniţi nu sunt supuşi la taxe şcolare, ori care ar fi epoca înpămîntenirei".

De asemenea sa'adăogat un art. 14 bis. relativ la instrucţiile ce se vor da părinţilor care trimit copii la şcoală şi la amenzile la care vor fi supuşi acei părinţi cari nu dau copii la şcoală.

❑ Din Slănic ni se scrie că o nenorocire s'a întîmplat lîngă Cerdac.

O piatră mare prăvălindu-se de pe munte, a ucis pe lucrătorul Ştefan Răpeanu, în etate de 48 ani.

❑ O mare furtună s'a deslănţuit eri în judeţul nostru, cauzînd stricăciuni, cum a fost la Bivolari şi la Şipote. Firile telefonice au fost rupte.

❑ D. doctorand Marin Gr. Ionescu, a fost trimis de direcţia sanitară ca medic auxiliar la punctul Burdujeni pentru combaterea holerei, care ameninţă să vie.

❑ **In cursul săptămînei viitoare, elevii anului al IV-lea de la şcoala superioară de medicină veterinară din Bucureşti, vor face o escursiune în Bucovina.**

Ei vor vizita şi herghelile de la Rădăuţi.

❑ **Ministerul de finanţe a luat următoarea dispoziţie:**

A autorizat pe cîrciumarii din comunele rurale, care la acordarea autorizaţiunei deschiderei cîrciumei aveau pămînturi ţărăneşti în arendă, să-şi ridice recoltele sămănate anul acesta şi în urmă să renunţe la arendări. Până atunci vor ţine deschise cîrciumele.

In ceea ce prixeşte pe cîrciumarii comunali, cari au luat pămînturi în urma deschiderei cîrciumei, li se va retrage îndată brevetul. Aceştia vor fi amendaţi cu de cinci ori arenda anuală a pămîntului iar contrastul cu cîrcirma va rămîne nul.

❑ Coala a 3-a a frumoasei opere Figuri Contimporane din România, pe care o primim, se prezintă din ce în ce mai interesantă şi mult mai bogată în ilustraţii decît cele precedente. Ea stabileşte lucrărei d-lui Th. Cornel o reputaţie cum rar a obţinut vre-o publicaţie la noi. Printre biografiile date în această coală, tot dela litera A, numim pe acelea privitoare la persoanele următoare: Virgil Alexandrescu, advocat, Mihail Alexandri, senator, George Alexici, profesor de limba romînă la Universitatea din Budapesta, Const. Alimăneştianu, inginer, Alexandru şi Aristia Aman, filantropi, Theodor Aman, pictor, D. Anagnostiade, Alex. Anastasiu, magistrat, Alex. P. Anastasiu, mare proprietar, Benoni Anastasiu, colonel în retragere, Const. Anastasiu, advocat, D-na Elena Take Anastasiu, filantropă, Iancu Anastasiu, rentier, Take Anastasiu, mare filantrop, Victor Anastasiu, sub-administrator al „Casei şcoalelor", etc.

Personalităţile fraţilor Aman, a pictorilor Ion Andreescu şi Alpar, sunt puse în evidenţă cu foarte multă pricepere; ilustraţiunile sunt executate cu o îngrijire absolută, aşa că opera aceasta, singura ce s'a făcut la noi, şi ca execuţie tipografică şi ca conţinut literar şi critic se prenumără printre cele mai frumoase pe care le-a dat străinătatea chiar.

Lucrarea, fiind rezervată numai abonaţilor, nu se află de vînzare în librării, prin urmare orice comunicare în această privinţă se poate adresa, prin scris, d-lui Th. Cosnel, directorul dicţionarului, str. Cometa No. 61, Bucureşti.

❑ **Prognosticuri pentru alergări** — Iată prognosticurile noastre pentru alergările de cai de mîine:

Cursa I-a (trap) (Premiul Prut) probabil că va învinge *Spion* (G. Găetan), mai avînd şansă şi *Andaluza* (G. Pilat); cursa II-a (premiul Bahlui), la care vor lua parte cai noi înscrişi, e probabil că va învinge *Parapet* (lt. Butunoiu); Cursa III-a (trap) premiul jud. Iaşi: lupta se va da între *Petuza* (C-te de Roma) şi *Wanda* (baron Kapri). Şansa o are Petuza; cursa IV-a, premiul comunei Iaşi, şansa o are *Laste-Rose*; cursa V-a (premiul subscriitorilor): lupta va fi mai mult între *Kate-Conventry* şi *Sabor*; la cursa a VI a, pentru ofiţeri, lupta va fi între *Tea-Leaf* şi *Poştas*.

❑ Părinţii, cari voesc să-şi pregătească copii absolvenţi ai şcoalei primare pentru concursuri de şcoli normale, seminarii, liceie, etc... în mod economic şi sistematic, să-şi procure lucrarea didactică anume alcătuită: *Preparatorul absolvenţilor* de d-nii Institutori Victor Munteanu şi C. Zaharia.

Comandele librăria Iliescu Iaşi.

❑ Mîine se va deschide la Belle-Arte expoziţia generală de fine de an a elevilor şi elevelor acestei şcoli.

❑ După cum s'a anunţat în zilele de 3, 4 şi 5 Iulie a. c., se va ţinea în Iaşi, al VI-lea congres general al tuturor învăţătorilor şi institutorilor din ţară.

Congresul va fi prezidat de d. Brezeanu, de la casa şcoalelor.

❑ Astă-noapte agenţii poliţiei de siguranţă, sub conducerea d-lui comisar Argintoianu, au făcut o razzie în oraş.

S'au făcut mai multe arestări.

❑ Trupele din Iaşi, aflătoare în tabăra Şipotele, vor porni Joui dimineaţă spre Iaşi.

❑ Individul N. Atanasiu, sculptor în lemn pripăşit nu de mult timp în localitate, a fost condemnat eri la 50 lei amendă pentru că a ultragiat pe d. V. Grădinaru comisarul guvernului de pe lîngă corporaţia constructorilor.

❑ Parchetul a fost înştiinţat, că azi la ora 11 jum. jandarmul Roibu Vasile scăldîndu-se în Prut lîngă Ungheni, s'a înecat.

Cadavrul n'a fost găsit încă.

❑ D Ilie Bărbulescu, profesor universitar, a plecat aseară la Tulcea, spre a presida comisiunea de examinare pentru capacitate a elevilor clasei VIII-a

❑ D. N. Voicu, învăţător în judeţul Roman şi d-na Florica Voicu învăţătoare, au fost numiţi institutori în judeţul Constanţa.

❑ Luni, după cum am spus, se va începe la prefectura de judeţ, examenul pentru posturile de notari.

Se vor prezenta 7 candidaţi.

❑ Senatul universitar, în unire cu consiliul facultăţei de medicină, în şedinţa de aseară, în urma raportului d-lui prof. dr. Socor, a recomandat cu unanimitate pe d. dr. I. Stănculescu, pentru catedra de Clinică oftalmologică, vacantă la facultatea de medicină, din Bucureşti.

❑ **Universitare.**—Eri la orele 4 p. m. d. C. Stamboliu şi-a susţinut licenţa în istorie, în faţa comisiunei compusă din d-nii profesori: A. D. Xenopol, Ilie Bărbulescu şi St. Popescu.

— Domnişoara Maria Munteanu îşi va trece examenul oral de licenţă în Istorie Luni la orele 5.

D-şoara Andreea Donici va da teza I-a de licenţă la 21 Iunie, orele 9 dim., iar d-ra Eugenie Harnagea va da tot atunci teza a II-a,

D-ra Lucreţia Rădulescu îşi va susţinea licenţa la 22 Iunie.

— D. Constantin Stamboliu a trecu aseară examenul general de licenţă în Litere şi filosofie.

Candidatul a fost proclamat licenţiat „magna cum laude".

— Următorii studenţi; de la facultatea juridică, au reuşit la examenul de internaţional: C. Coroiu, Gh. Mironescu, Mircea Serion, Atanasescu, M. Teodorescu V. Butureanu, C. Schor.

La comercial au reuşit: Decusară, I. Apostol, St. Petrescu, I. Scorpan, I. Petrov şi A. Florica.

❑ Ministerul de interne a aprobat a se percepe de comuna Iaşi o taxă de 5 bani de kilogram, pentru purceii ce se vor tăia în abatorul comunal şi a căror greutate nu va trece de 20 kgr., fiind scutiţi tot odată de taxa pentru abator.

❑ S'a aprobat revocarea lui N. Istrati din funcţiunea de ajutor de primar al comunei Fîntînele, pentru că numitul împreună cu secretarul primăriei, a luat bani de la locuitori, cu ocazia eliberărei biletelor de identitate.

❑ **Judiciare.**—Camera de punere sub acuzare, în urma opoziţiei d-lui procuror general, contra ordonanţei judelui instructor trib. Suceava, a admis suplimentul de instrucţie în privinţa crimei de assinat, săvîrşită de Ion şi Iacob Grigore Roşu, asupra învăţătorului Toader Vasiliu.

— Haralamb P. Hoisa a fost trimes în judecata curţei cu juri din Suceava, pentru crimă de omor sevîrşită asupra amantei sale Saveta N. Gherman.

— Camera de punere sub acuzare, a trimes în judecata curţei cu juri din Vaslui pe Ion Tincu, pentru tălhărie şi tentativă de omor.

❑ D. Nicolaescu, directorul cassei rurale, a sosit azi dimineaţă la Huşi, în vederea cumpărărei unei moşii pentru casca rurală.

De asemeni a sosit dimineaţă în Huşi d. Rădulescu, subdirectorul închisorilor.

● Zilele trecute s'a serbat în toată Franţa a 450-a aniversare în memoria eroinei Jeanne d'Arc, fecioara de la Orleans, care a eliberat Franţa din mînile Englezilor. Aceste grandioase festivităţi au fost înregistrate de aparatele Pathé Frères şi astă seară Sîmbătă 20 lunie ele vor fi exact redate pe pînza cinematografului din grădina Chateau aux fleurs. Sunt fidel reproduse părăzile militare, procesiunile şi întreaga serbare. Noul program de astă seară Sîmbătă mai cuprinde frumoase vederi din insula Madera, posesiunea portugheză din vestul Africei. Sunt redate serbările populare de acolo care constau în alergări de bivoli salbateci şi împărţirea apoi de premii bănesti şi mătăsuri bogate proprietarilor.

Scene comice şi teatrale interpretate de artişti de valoare ai scenelor pariziane şi de o splendidă reuşită, abundă în noul program de astă seară, care va fi o adevarată plăcere pentru numeroşii spectatori ai cinematografului Pathé Frères.

Mîne Duminică Matineu la Circul Sidoli—5 ore—şi mîne seera reprdzentaţie obişnuită la grădina Chateau aux fleurs.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 20 Iunie.

Chestia Convenţiei

Bucureşti.—Din Viena vine ştirea, că agrarienii germani, precum şi creştinii sociali au ţinut o nouă consfătuire în chestia convenţiei comercială cu România.

S'a hotărît ca în caz cînd uniunea slavă continuă să facă obstrucţie în chestia convenţiei şi dacă ea nu-şi retrage moţiunea, camera se va închide Mercuri.

CRIMA DIN GALAŢI

AMANUNTE

Galaţi. — Administratorul Neculau al d-nei Deciu, care era acuzat ca autor moral al crimei, a fost pus în libertate astă-zi, de oare-ce s'a stabilit nevinovăţia lui.

Eri după amiazi s'a făcut înmormîntarea victimei, d-na Deciu. A azistat foarte multă lume.

La ultimul interogator ce s'a luat eri criminalului N. Munteanu, acesta a declarat că crima era premeditată. El a declarat că încă cu o săptămînă înainte a vrut să omoare pe stăpîna aa, dar n'a făcut'o pentru că ea nu se afla singură acasă.

Parchetul a primit reclamaţiuni că un agent al poliţiei s'a întrodus în celula criminalului Munteanu şi l'a maltratat.

S'a orînduit o anchetă.

Procesul din Brăila

Brăila.—Procesul lui Mitică Constantinescu, acuzat că în Martie trecut, fiind sub-chirurg la spital, a ucis pe amanta lui Elena Ionescu, care'l părăsise, a durat pînă tîrziu noaptea.

Juraţii, după o deliberare de 15 minute au adus un verdict negativ şi curtea a achitat pe Mitică Constantinescu. La pronunţarea verdictului, Constantinescu a leşinat şi nu şi-a venit în fire decît după 10 minunte.

Complotul contra Ţarului

— Arestare de nihilişti —

Copenhaga.—S'a stabilit în mod cert că atentatul sevîrstt acum cîteva zile contra unui general din Stoekelen, era îndreptat contra Ţarului Rusiei.

In urma atentatului s'au făcut mai multe arestări de nihilişti.

*

Stockolm.—Au fost arestaţi aci 20 de nihilişti ruşi, care veniseră în Stokolm, în scopul de a comite un atentat contra Ţarului, cu ocazia vizitei ce a făcut'o aci. La ei s'au confiscat documente importante, între care un plan al călătoriei Ţarului în Europa.

Arestări

Constantinopol. — La Erzerum, acum în urmă, au fost arestaţi 150 de soldaţi, comandantul jandarmeriei, un ofiţeri de jandarmerie şi cîţi-va curzi.

Sunt iminente şi alte arestări.

Situaţia în Persia

Francfurt A Main.—„Gazetta de Francfurt" află din Teheran că bazarele au fost ocupate milităreşte şi că sunt ameninţate a fi deschise cu forţa dacă nu vor fi deschise pînă mîine la prînz.

Guvernul publică o ordonanţă în care spune că Şahul a dat ţărei o constituţie însă că vrăjmaşii constituţiei au chemat în ţară talhari străini, georgieni, caucasieni şi armeni, cari vroesc să precipite ţara în anarhie.

Dinşii înaintează acum din toate părţile spre Teheran. Guvernul va apara prin toate mijloacele oraşul şi va pedepsi pe toţi cari vor da ajutor revoluţionarilor.

Din această cauză se proclamă starea de asediu. Ori ce încercare de revoluţie va fi de îndată înăbuşită. Guvernul refuză a'şi lua răspundere asupra tuturor evenimentelor ce se pot întîmpla.

Misiunea otomană la Papa

Roma.—Misiunea otomană, care vine să notifice Papei suirea pe tron a Sultanului, a sosit azi dimineaţă şi a fost primită la gară de către Monseguiorii Senz de Samper, Respighi şi de consulul general al Turciei.

Aeronautice

Berlin.—„Lokalanzeig r" află că întreprinderea întemeiată sub direcţia d-lor Zeppelin şi Hergesell, de a exploata regiunile polare cu un aerostat, a fost luată sub protecţia sa de Imparatul Wilhelm.

Musulmani atacaţi de soldaţi greci

Constantinopol. „Ossmanicher Lloyd" află din Saionic că 2000 de musulmani cari mergeau din Serfidge la lucrările recoltei în Tesalia, au fost atacaţi lîngă Elassona, de soldaţii greci.

Mai mulţi au fost ucişi şi răniţi. Fierberea e mare la Serfidge

Măsuri contra bandelor greceşti

Salonic.—Autorităţile din provincie află că activitatea bandelor greceşti sporind şi apariţiunea emisarilor eleni încercînd să aduca o mişcare servind propagandei elenice, comitetul central de aci învită printr'o depeşă circulară pe toate comitetele din provincie de a reprima cu energie activitatea agitătoare a agenţilor provocatori greci, cu ajutorul autorităţilor civile şi militare.

Ruperea unui dig

Londra. — Rupîndu-se digul în construcţiune a noului pori Newo-port în Walles, aproape 40 de lucrători au pierit.

Omorîtorul lui Curzon

Londra. — Omorîtorul lui Sir Curzon este un indian, numit Madar Lah.

Protestul Patriarchului

Constantinopol.—Mitropolitul grec din Aivali fiind citat înaintea tribunalului de resboiu, patriarchul a protestat în scris la Poartă în contra acestui fapt.

Turcia să înarmează

Viena.—Din Salonic vine vestea că zilnic sosesc acolo transporturi de muniţiuni de războiu.

Statul major al armatei înlocueşte planul întăriturilor.

In Constantinopole au sosit eri 3 vase de războiu. De asemeni s'au comandat tunuri noui.

Din camera franceză

Paris.—La cameră în sursul discuţiei asupra interpelărilor privitoare la politica generală d Jaurès exprimă speranţa că proletariatul va ajunge a fi în stare să asigure menţinerea păcei. Vorbind despre vizita viitoare zice că vasul traismului omorîtor va fi redus a da numai tîrcoale ţîrmurilor Franţei.

Preşedintele camerei şi ministrul de externe protestează. D. Pichon zice că Ţarul va fi primit în Franţa ca aliat şi amic, ca un suveran care a contribuit în mod eficace la menţirea păcei internaţionale. (Aplause pe toate băncile, afară de socialişti)

Călătoria Archiducelui Frantz Ferdniand

Viena. — Archiducele Francisc Ferdinand împreună cu soţia sa, au plecat aseară la Triest, pentru a fi de faţă la lansarea pe apă a vasului de resboi „Radetzky", care va avea loc mîne.

In urmă vor face pe yachtul „Miramare" o călătorie pe apele Adriaticei şi se vor întoarce în ziua de 1 Iulie st. n. la Viena. In acea zi după amiază, va pleca la Sinaia pentru a vizita pe Suveranii Romîniei.

Criza din Ungaria

Buda-Pesta. — Criza continuă. D. Lukacz a avut aseară o lungă audienţă cu Impăratul, după care d. Lukacz a conferit mult timp cu baronul d'Aehrenthal, fără nici un rezultat.

HOLERA

Petersburg.—De eri s'au prezentat 92 cazuri noui de holeră şi 40 de decese.

Numărul bolnavilor este de 615.

Conjuraţii şi principele Gheorghe

Belgrad —Raporturile incordate dintre principele Gheorghe şi grupa de conspiratori, au devenit aşa de rele în ultimul timp, în cît există temere de un conflict mai serios.

Conspiratorii se silesc a preveni complicaţiile prin călătoriile prinţului Gheorghe în străinătate.

Se asigură că ministrul de resboiu a luat măsuri contra unor eventuale incidente.

Casa Rurală

AVIZ

Se aduce la cunoştinţa publică că Sîmbătă 27 Iunie 1909 orele 12 din zi, în pretoriul Tribunalului Dorohoi, se va vinde prin licitaţie publică fabrica de spirt (velniţa) şi dependinţele ei, cum şi un teren înconjurător şi alăturat construcţiunii, în întindere totală de 50 Hectare situate pe moşia Tărnauca-Probotesti, plasa Herţa, judeţul Dorohoi.

Licitaţia va începe de la suma de Lei 110,000.

Detaliile se pot vedea în Monitorul Oficial No. 286 din 22 Martie 1909, pagina 11387.

DIRECŢIUNEA

Dr. H. Solomovici

Specializat în clinicele din Berlin — şi Paris —

Pentru boale de:

Nas, gât şi urechi

Consultaţiunile de la 9—11 şi 3—6

Str. Golia 67 (casele camerei de comerţ)

Instalaţiune pentru massaj vibrator electric

EUG. HEROVANU

AVOCAT

Strada Golia No. 19

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Noul depozit de CHERESTEA

Subsemnatul H. Lazarovici, antreprenorul pădurei Cozia, am deschis în strada Moţoc No. 82, **un depozit de cherestea,** *scânduri de stejar, ulm, teiu, cireş, paltin etc.* precum şi lemne de construcţie: *grinzi, furci şi căpriori, doage patrare, lucrate de mînă etc.*

Asemeni **lemne de foc,** *tăiate şi netăiate,* pe care le vînd în *en gros şi in detail.*

Preţuri avantajoase. Rog pe onor. public a vizita depozitul.

Str. Moţoc 28

Vaccinări şi Revaccinări

cu limfă proaspătă garantată

practică

Dr. A. Steuerman

Str. Golia 12

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.

Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.

Iaşi str. Muzelor No. 40

CELE MAI COMPLECTE

Analize Chimice şi Microscopice

DE

Urină, Spute, Lapte, Vinuri, Stofe de lână, Bumbac şi Matasă etc.

execută

Doctor A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi

— Laborator Special Str. Golia 46 —

Laboratorul va fi închis dela 15 Iulie până la 15 Septembre

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se poţ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

PORTE-POTS en FONTE INOXYDABLE Prix: 0f 50c. Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc. Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ Prix..... 6fr.50 R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS Clôture de Chasse, le mètre... 0f 65 Châssis de couche, depuis..... 7 » Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50 Porte-Bouteilles, pour 120 Places..... 7 » Envoi franco de l'Album sur demande

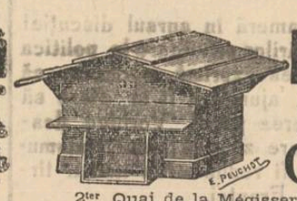

RUCHE à Cadres mobiles Prix: 20f Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS *RONCES ARTIFICIELLES.* les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS Prix: 14 fr. R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Gelia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea la 19 Iunie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 757 —Marți 23 Iunie 1909

Mihail Kogălniceanu

Alaltăeri s'au implinit 18 ani de la moartea celui mai mare bărbat de Stat, care s'a născut pe pămîntul țării romînești;—la 20 Iunie s'a implinit cel de-al 18-lea an dela moartea lui Mihail Kogălniceanu". *)

Opera înfăptuită de acest mare, cu adevărat mare bărbat politic, e uriașă; ea covîrșește,—ca intensitate—cu mult, puterile unui singur om, iar ca întindere ea ar fi cerut, de la oricare altul vreme mai îndelungată de cît cei 74 ani, vîrstă la care a murit Mihail Kogălniceanu. Mihail Kogălniceanu a isbutit însă, căci el a luptat cu trei arme de-o potrivă de tari: el a luptat cu vorba, cu scrisul și cu fapta.

Născut în Iași, la 1817, Kogălniceanu a fost recomandat încă de mic copil bunei-voințe lui Vodă-Mihail Sturdza, care-l trimite în Franța, la Lunéville și apoi la Berlin, ca să-și facă studiile împreună cu principii Dimitrie și Grigore Sturdza.

Sprijinul acesta al Domnitorului nu l'a împiedecat însă, mai tîrziu, pe căminarul Mihail Kogălniceanu să combată cu înverșunare pe Vodă-Sturza, îndată ce persoana binefăcătorului său devenise o piedică pentru libertatea Moldovei și o primejdie pentru candidatura lui Alexandru Cuza.

Gestul acesta de independență, tradează singur el, pe tînărul ce va deveni mai tîrziu bărbatul politic, Mihail Kogălniceanu.

***

Incă din tinerețe, fiind la Berlin, Kogălniceanu pledează pentru libertate, cerînd desrobirea țiganilor. Intors în țară el ia parte la mișcarea revoluționară din 1848, din care pricină e nevoit să fugă la Cernăuți. In surghiun, Kogălniceanu scrie faimoasa „Intîmpinare", în care exprimă, „doleanțele partidei naționale". Intîmpinarea aceasta a devenit apoi programul politic al intregei generațiuni străduințelor căreia datorăm Romînia de azi.

Tot la Cernăuți a alcătuit Kogălniceanu un ante-proect de Constituție pentru Moldova.

Mai tîrziu, după plecarea lui Vodă-Sturdza, Mihail Kogălniceanu este sufletul divanului *ad-hoc* și adevăratul înfăptuitor al Unirei.

Dar activitatea lui cea mare, Kogălniceanu o desfășoară abia sub domnia lui Vodă-Cuza.

Punctul culminant al întregei sale cariere politice e fără îndoială împroprietărirea țăranilor. Tot ce-a făcut Kogălniceanu sub domnia lui Cuza, a fost făcut fie în vederea pregătirei reformei agrare, fie pentru a complecta.

Secularizarea averilor mînăstirești, adusă la îndeplinire încă la 1862, a fost făcută cu scopul de a procura statului pămîntul trebuitor pentru împroprietărirea clăcașilor; codurile și legile organice, au fost traduse după cele ale francezilor, pentru că noile orîndueli create țărilor romînești prin liberarea pămîntului de șerbiri și a țăranilor de corvezi, cereau legi noui, bizuite pe principiul libertății persoanelor și a bunurilor.

***

In temeiul legei lui Kogălniceanu au fost împroprietăriți 516,182 săteni cu 1,994,587 hectare, iar restul populațiunei noastre rurale capătă, grație reformei de la 1864, drepturile cetățenești.

Adevărata însemnătate a reformei lui Kogălniceanu, nu stă atît în faptul împroprietăririi sătenilor, cît mai cu seamă în împrejurarea că prin ea, țările romînești intră în rîndul popoarelor civilizate. Legea de la 1864 însemnează pentru țara romînească liberarea pămîntului de sub toată greutatea șerbirilor veacului de mijloc și rîdicarea săteanului nostru din șerb, din iobag, la rangul om liber, stăpîn pe voința și avutul său.

Mihail Kogălniceanu, într'un cuvînt, n'a împroprietărit numai pe sătean — el a oborît, în primul loc feodalizmul la noi, ceia ce, fără îndoială, a însemnat mai mult de cît cele 1,994,587 hectare date sătenilor prin legea de la 1864.

***

Odată cu detronarea lui Vodă-Cuza și odată cu cîntecul de lebădă a lui Kogălniceanu: „sunt omul dela 24 Ianuarie; sunt învinsul dela 11 Ferie". păru o clipă că steaua atît de strălucită a acestui bărbat scapătă spre asfințit. Dar precum „ba legi noui" trebuiau „oameni noui"; tot astfel la „împrejurări mari" a fost nevoie de „oameni mari"—și de îndată ce împrejurările politice din țara romînească s'au ridicat la un nivel peste obișnuit, ele au cerut și un purtător peste obișnuit. Imprejurările acestea mari au fost: independența, războiul și chestia Dunării. Aceste mari probleme au dat prilej marelui Kogălniceanu să-și slujească țara cu aceiași rîvnă și pe noul ei Suveran cu aceiași credință, cu care-și slujise țara și Domnitorul, în împrejurările grele, de'nainte de 1864.

*

Dar Kogălnicenanu a fost mare nu numai în politică,—pe tărîmul literaturei, a istorie, a elocinței, numele lui strălucește cu aceiași tărie cu care strălucește și va străluci veșnic pe firmamentul politic al țării romînești.

St. A.

*) Nu la 16 Iunie, cum, din greșală s'a arătat de unele ziare.

Limita solidarismului

„Voința Națională" *a ajuns la al treilea articol. în chestia solidarității sociale, și cu ajutorul Celui de sus, are să ajungă la al treisprezecelea*

Decît ziarul liberal, extasiat cum se găsește față de ideile sinergetice, uită să se lămureacă situația partidelor politice față de aceste idei.

Am arătat într'un articol precedent că, în teorie, partidele liberale sunt cele mai înverșunate potrivnice ale ideilor solidariate, căci pe cînd liberalizmul preconizează a absolută libertate economică, solidarizmul, dimpotrivă, cere o intervenție stăruitoare a Statului în raporturile economice dintre particulari.

Partidele politice, care preconizează în apus asemenea idei se numesc partide radicale.

Dacă dar partidul liberal admite, la noi, solidarizmul, el nu mai are dreptul să se intituleze partidul liberal.

Decît și solidarizmul are o limită, unde încetează de a mai fi solidarizm și începe a deveni socializm.

Limita aceasta e următoarea: solidaristul, radicalul, a rămas încă burghez, el nu e încă potrivnic al proprietății individuale Radicalul e pentru amestecul statului în ceiace privește de pildă, contractele dintre muncitor și patron, etc. Dreptul de proprietate însă rămîne neatins de solidarist.

Din clipa însă, în care solidaristul nu mai admite dreptul de proprietate, sau admite numai știrbirea acestui drept, el devine socialist.

Or, cum stă în această privință partidul liberal?

Liberalii admițînd solidarizmul, încetează, în teorie cel puțin, de a mai fi liberali. In cazul cel mai favorabil acestui partid, l'am putea numi radical.

Dar d. Ion I. Brătianu a ținut să treacă și limita solidarizmului care disparte radicalizmul de socializm. Șeful de azi al partidului liberal, a atins prin reformele sale, însuși dreptul de proprietate. Iată de ce nu putem califica partidul azi la putere, nici de liberal și nici de radical, ci pur și simplu ca partid socialist.

Neapărat, numai din punctul de vedere teoretic, căci în practică, d. Ion I. Brăteanu e de-o îngustime de vederi, de un reacționarizm, vrednic de alte vremuri.

A.

D. Sturza e mai bine

O telegramă primită de „Independența" ne vestește, că d. D. A. Sturza, care se află încă la Suresnes merge din ce în ce mai bine, și ceva mai mult, d-sa se interesează de toate chestiunile de actualitate din țară. Nici că încape discuție în ce privește mulțumirea ce ne-o cauzează această veste. Și credem, că nu se va găsi un singur adversar politic al fostului prim ministru, care să primească această veste cu alt sentiment de cît acela al bucuriei.

Chestiunea e, ce se zice în cercurile d-lui Ionel Brătianu despre probabila reîntoarcere a d-lui Sturza; și mai ales ce se zice despre posibila revandicare a tuturor drepturilor și prerogativelor sale politice.

Se știe în ce triste împrejurări d. Sturza s'a demis din demnitatea de prim-ministru, și mai ales se știe cu cîtă brutalitate — ca să nu întrebuințăm un termen mai aspru — a fost înlăturat de la conducerea și de la șefia partidului liberal. Și n'a fost om politic, indiferent de principii — afară doar de clienții d-lui Brătianu — care să nu protesteze în potriva modului în care s'a efectuat această îngropăciune politică.

Dar iată, că d. Sturza se însănătoșează; iată că se interesează de toate chestiunile la ordinea zilei în țară; și iată deci —ceea ce e probabil—d-sa se va reîntoarce în țară.

Ce se va întîmpla? Nu putem precisa nimic; dar ceea ce e sigur, e că dacă d. Sturza chiar n'ar dori să reîntre în drepturile sale, totuși numeroșii liberali din toate centrele țării, cari sînt profund nemulțumiți de domnia absolutistă și nedreaptă a d-lui Ionel Brăteanu, desigur că nu-l vor lăsa pe fostul lor conducător din alte vremuri să rămînă nepăsător.

Căci netăgăduit, dacă d. Brătianu ar fi putut preveni toate nemulțumirile și ar fi știut da partidului o directivă sănătoasă și conformă întregei sale activități de pănă acum, fără îndoială că alta ar fi fost situația partidului său, și o dezbinare, chiar în urma apelului d-lui D. A. Sturza ar fi fost imposibilă.

Pe cînd așa cum a putut conduce partidul actualul șef situația nu este de loc limpede, iar reîntoarcerea d-lui Sturza va fi semnalul începerei unor sfîșietoare lupte intestine.

D.

CATE-VA NOTE

In lista conferențiarilor din vara aceasta la Vălenii d-lui Iorga figurează și d. I. Ursu, nefericitul candidat pentru catedra de istorie medie și contemporană de la facultatea de litere din Iași.

Se vede, că inapt pentru catedra universitară la care a concurat, d. Ursu este în stare să facă la Vălenii de Munte cursurile de *istoria universală* sub oblăduirea d-lui Iorga.

Dar vechea vorbă romînească: Dumnezeu a umplut lumea cu ce a putut... Și dacă D-zeu n'a putut altfel apoi d. Iorga, care este apostolul... naționaliștilor putea mai mult pentru umplerea listei conferențiarilor săi?

*

Din nou se vorbește despre: *nababul orator*. Și, ca ori de cîte-ori se discută chestiunea aceasta, se face caz de marile însușiri ale omului politic, însușiri printre cari briiază: spiritul de abnegație.

Sînt însă și oameni răi, cari nu vor să vadă adevăratul fond al lucrurilor, și cari confundă spiritul de abnegație cu incapacitatea!

Este scandalos nu-i așa?

Chestii actuale

Automobilele județelor

Ministerul de interne a cumpărat pentru prefecturile de județe cîte un automobil pentru înlesnirea serviciului de inspecție a județelor.

Automobilul desăvîrșește telefonul. Un allô! allô! la telefon; o știre comunicată; un fapt divers petrecut la țară, într'un ungher al județului, o grabă de control, de cercetare, de investigare; repede în automobil și cît ai bate din palme ești la locul de destinație.

In interesul dar al bunului mers al administrației; în interesul grăbirei controlului administrativ s'au cumpărat aceste automobile, articol de lux pentru sărăcăcioasele noastre județe, cu budgete încărcate, cu șosele proaste, cu venituri aleatorii. Apoi întreținerea acestor automobile costă scump, cel puțin 8000 lei pe an, afară de strîcăciuni ce vin mai des din cauza relelor drumuri naturale.

Dar amar se înșală cine crede că scopul în care s'au cumpărat automobilele pentru județe e ajuns sau nu.

In loc de o trăsură cu cai pentru don prefect s'a cumpărat o trăsură franțuzească scumpă și *ciocoiască*.

Și a fost dat ca tocmai liberalii-ciocoii noi à la Pătărică—să ciocoiască prefecții noștri. Liberalii au extins această trăsură de lux, care face lumea să caște gura la dînsa.

Ei bine; după ce liberalii și-au ciocoit prefecții cu automobilele, aceștia în schimb ca oamenii începători își fac viața în automobil, schimbînd destinația în loc de a-l pune în slujba județului, în slujba persoanei lor.

Este un bal într'un sat?.. prefectul cară lumea la bal, la țară, cu automobilul!

Este o masă în alt sat? prefectul cară lumea la masă; apoi mai cară farfurii, carne, cuțite, străchini, ssaune, totul se cară cu automobilul.

Voește prefectul să facă o vizită colegului său din vecinătate? automobilul îl transportă deamează la județul din sus; sara la județul din jos. In iuțala lui don prefect trece pușcă pe lîngă primării, prin sate, căci nu vine să inspecteze, ci să petreacă.

Dimineața, sara, ziua, noaptea, în puterea nopții, automobilul sfîrîe pentru don prefect, iar don prefect nu sfîrîe pentru județ. Cu automobilele s'au lățit chefurile prin județe, s'au înmulțit vizitele, întîlnirile, dar nu s'au înmulțit inspecțiile.

Dar noi credem că țara nu plătește sute de mii de lei pe an, numai pentru întreținerea, ceia ce reprezintă anuitatea a cîtorva milioane de împrumut, pentru cheful a 32 de ispravnici imbecili, neactivi, fără dor de trebile publice.

Pe cînd țaranul înoată în glod pănă în genunchi, pe cînd țaranul își frînge gîtul cu car, cu boi, cu tot, prin borțile drumurilor, guvernul liberal și-a ciocoit administrația într'atîta cu automobilele sale, pentru a săpa și mai adînc contrastul între sărăcia unuia și risipa altuia.

Iar cine vrea să exemplice acest fel de a fi al serviciului automobilelor de județ n'are de cît să se ducă la Huși și se va scandaliza cu drept cuvînt de abuzul care se face de automobilul județului pentru gustul ori și cui iar nici de cum pentru interesul județului.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

ADVERSARII

Săptămîna trecută a aparținut întreagă comemorării lui Eminescu. S'ar mai putea oare scrie și acum despre el?

Un capitol trecut cu vederea în analizarea vieței și activității poetului, a fost acel al adversarilor lui: căci Eminescu, a avut—și poate are încă—nu numai admiratori sau imitatori, dar și adversari hotărîți.

Cîți oare își mai amintesc de volumul de studii critice al defunctului profesor universitar Aron Densușianu? Intr'un studiu lung, de sute de pagini, poezia lui Eminescu era criticată fără milă, disecată și redusă la zero. Autorul „Luceafărului" era scos din rîndul poeților.

Cu un sfert de secol în urmă, după ce Eminescu își publicase „Satirele" și celelalte bucăți clasice, în momentul cînd fu lovit de teribila boală și a trebuit să fie internat, apăru acel atac al poetului Macedonski,—pe atunci încunjurat de nimbul unei glorii trecătoare—sub forma unei epigrame;

Un, X pretins poet, acum
S'a dus pe cel mai jalnic drum.
L'ași plînge, dacă 'n balamuc
Destinul lui n'ar fi mai bun:
Căci pînă eri era năuc
Și azi nu e de cît nebun...

Epigrama a stărnit în special mănia celor de la „Contemporanul" din Iași unde colabora d. Gherea, admirator hotărît și profund înțelegător al poeziei eminesciane.

De mirat este că Hașdeu în polemica sa cu d. Maiorescu asupra școalei literare a „Convorbirilor"—în 1871—scrisese ... așa numita Noua Direcție inaugurată risum teneatis!—de d-nii Bodnărescu, *Eminescu*, Iacob Negruzzi și tutti quanti"..

Nici în anii următori Hajdeu n'a exprimat undeva vre un sentiment de admirație pentru autorul atîtor capo de opere poetice.

Dintre adversarii lui Eminescu trebuie socotit și d. G. Panu, deși nu poate fi pus alături de adversarii amintiți. Recunoscînd superioritatea lui, d. Panu pare a nu acorda însă lui Eminescu însușiri extra-ordinare și pe alocurea nu hezită a pune la îndoială calitățile unora din scrierile mai admirate.

Bună-oară „Sărmanul Dionis"—astăzi de actualitate în primul rînd—suggerează d-lui Panu reflecții asupra erorilor istorice sau arhitectonice și d-sa ne spune că: „Mintea lui Eminescu a fost incapabilă de a înțălege vre-odată un adevăr care n'ar fi intrat în sistemul credințelor sale, care nu i'ar fi gîdilat o manie a lui, fie filosofică, fie istorică".

Găsește și relevă multe „absurdități" în unele poezii din prima epocă, între cari „Mortua est", „Epigonii și altele. Iar în articolul de dăunăzi asupra „Simțirii și gîndirii" la poeți subliniază din nou că Eminescu nu e slăbiciunea d-sale, nu e adecă nici poetul favorit, nici poetul ideal al d-sale, de oare-ce n'a realizat ceea ce d. Panu numește „marea poezie". Se pare că din timpul ședințelor „Iunimei la Iași Eminescu nu ducea casă bună cu diletantul Panu.

Rodion

ARHIDUCELE O'ASPE

In ajunul sosirei.—Frantz Ferdinand.—Silueta. — Căsătoria morganatică. — Energia femenină. — Diplomația triumfătoare.

Totul e pregătit pentru o frumoasă primire oficială ce se va face în Sinaia—și poate și în Capitală—Arhiducelui Franz Ferdinand moștenitorul Tronului habsburgic.

Credem interesant a reproduce, în interesul actualității, silueta pe care i-a făcut-o revista „L'Opinion" acum de curînd după aplanarea conflictelor balcanice în jurul anexării Bosniei și Herzegovinei.

Revista franceză atribuie Arhiducelui toate succesele diplomatice ale baronului D'Aerenthal. Dacă e cu drept ori fără dzept, e grija diplomației să judece și să decidă.

Noi ne mulțumim cu actualitatea și rezumăm cele scrise de impertanta revistă pariziană care e în același timp omonima „Opiniei".

Supunerea Serbiei, părăsită de către Rusia, Anglia și Franța, abdicarea prințului George; retragerea probabilă a lui Isvolski; recunoașterea anexării Bosniei și a Herzegovinei; amiciția bulgară; simpatiile Tinerilor Turci; iată avantagiile cîștigate de politica baronului d'Aerenthal Cu succes pentru cancelar! Ce triumf pentru principile. pentru inspiratorul său, arhiducele moștenitor Frantz-Ferdinand.

Frantz-Ferdinand Carol-Ludovic - Iosef-Maria principe imperial arhiduce de Austria, principe regal de Ungaria s'a născut la Gratz, în Decembrie 1863; are deci ceva mai mult de 45 de ani.

El e cel mai mare dintre cei doi fii ai lui Carol Ludovic, fratele lui Frantz Josef.

Familia domnitoare din imperiul vecin e foarte numeroasă; e destul să reamintim că la serbările din Decembrie trecut se aflau la Schoenbrun mai bine 120 Altețe Imperiale, Regale sau Serenissinne Afară de aceștia mai trebuesc menționați micii Hohenberg, prinți cu calificațiunea de „Durchlaucht", proveniți din căsătoria morganatică a arhiducelui moștenitor cu contesa Chatek.

E o istorie întreagă și s'ar putea zice că e chiar toată istoria, căci există o politică Hohenberg, aceia a lui Frantz Ferdinand.

După drama din Meyerling. (odată cu moartea lui Rudolf) tatăl lui Frantz-Ferdinand, Carol Ludovic, deveni moștenitorul tronului.

El renunță însă la coroană și muri după cîțiva ani. Impăratul a hesitat mult la alegerea succesorului său. Nu-l agreia de loc pe Frantz-Ferdinand; ci arăta mai multă preferință pentru arhiducele Othon Frantz-Josef, fratele acestuia.

Othon l'a însoțit chiar în călătoria sa la Sf. Petersburg, în 1897. Se întîmplă însă că Othon muri în 1906. Frantz Josef recunoscu atunci dreptul de succesiune lui Frantz-Ferdinand.

*

Frantz-Ferdinand, pe cînd era încă ofițer la Presburg, frecventa mult pe vărul său arhiducele Frederic. Acesta avea 6 fete, dintre care, cele mai mari între 18—21 ani. Frederic și soția sa făceau bună primire vărului lor și nutreau speranțe de a vedea odată pe una din fiicele lor urcînd pe tronul Habsburgilor. Care nu le fu însă mirarea și necazul cînd aflară că Frantz Ferdinand nu venia pentru fiicele lor ci pentru guvernanta acestora, contesa Chotek.

In adevăr, Frantz-Ferdinand se și căsători cu ea la Reichstadt la 1Iulie 1900. Cedînd stăruințelor nepotului său, împăratul acordă contesei Chotek un nume: casa Hohenberg fu fondată Frantz-Ferdinand jură însă pe statutul Habsburgilor de a nu admite pe proprii săi copii la succesiunea tronului.

In Octombrie 1900, după o discuție de o lună întreagă, parlamentul din Buda-Pesta, ordonă recunoașterea căsătoriei, căci Ungaria nu admite statutul Habsburgilor, ci se conduce după Pragmatica Sancțiune din 1723. Principesa Hohenberg

Cumparați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 17 și 18 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

poate fi deci regină în Ungaria, și urmașii ei pot revendica odată drepturile lor la tron, în contra Habsburgilor. Speranțele principesei crescuseră și mai mult în 1902, cînd născuse un fiu.

Pînă acum însă, împăratul rămase inflexibil.

*

Principesa Hohenberg începu lupta îndată după căsătorie. Ea a transformat pe arhiduce într'un luptător îndrăzneț. Atins de o boală gravă de piept, el nici nu s'ar fi îngrijit; însă voința de fier a principesei l'a vindecat complect. Tot ea i-a insuflat ambițiunea pentru fiul lor.

De care-ce Frantz-Iosef nu vrea cu nici un preț să modifice statutul Hasburgilor și să reguleze ordinea de succesiune în favoarea micului Hohenberg, aceasta modificare va trebui făcută de Frantz Ferdinand împărat. Papa va trebui deci să'l dezlege mai întâiu de jurămîntul depus și nobilii să'l aprobe.—Pe de altă parte forțele catolice de la curtea din Viena, au rămas de mult timp neîntrebuințate.

După propria mărturisire a împăratului, în Bosnia-Herzegovina s'a făcut o politică ortodoxă, în urmă o politică musulmană.

Jesuiții agitau curtea în acest senz și cercau să se dea Bosnia pe mîna lor unde ar face o majoritate din minoritatea croată.

Jesuiții trebue să servească și aici și acolo.

De atunci, în 1903, Austria făcu uz de vechiul său drept de veto cînd cu alegerea papei Rampolla. Aceasta se poate socoti ca cea dintâiu manifestațiune a politicei Hohenberg.

Jesuiții din Viena s'au opus ca pe tronul Sf. Petru să se urce un prelat agreat de Republică Franceză. Apoi, tot de atunci, banii catolicilor din Franța, Germania, Austria, curg pe mîna Jesuiților ca să transforme pe Sud-Slavii ortodoxi în „ieniseri de ai papei".

*

Avînd acest sprijin de la Roma, arhiducele caută să'și impuie voința sa în toate direcțiile. 1901 fiind trimis de Impărat ca să asiste la manevrele din Dalmația, el înlocui pe șeful statului major, baronul Beck prin generalul Konrad, omul său.

El caută popularitatea militară, și o dobîndește.

Toate excitările războinice din ultimele luni, își au originea în anturajul lui.

Sufragiul universal e opera lui.

Cît despre diplomația lui Frantz-Ferdinand, baronul d'ehrenthal ne-a arătat de ce este capabil, să facă; acești doi oameni s'au întâlnit la Sf. Petersburg și s'au înțeles.

In Noembrie trecut Frantz-Ferdinand a reușit să cîștige la politica Hohenberg și pe Wilhelm II, care pînă atunci nu prea arătase mult gust pentru ea.

Alergările de eri

(ZIUA DE ERI)

— Accidentul locot. Opaiț —

Eri a fost a doua zi a marilor alergări de cai, organizate de Jockey-club din Iași. Contrar prevederilor, nici de data aceasta, n'a asistat multă lume, cu toate că timpul era foarte prielnic.

Au fost 6 curse și au învins:

La cursa I-a (Premiul Prut), alergare la trap la ham; distanța 2000 metri: *I Andaluza* (G. Pilat), luînd premiul de 1400 lei; *II Spion* (Gaetan) luînd premiul de 200 lei și *III Viziru* (M. Fălcoianu) luînd premiul de 100 lei.

La cursa II-a (Premiul Bahlui), alergare plată pentru caii de jum., sînge de 3 ani și mai sus. Distanța 1500 metri, au luat parte: Coburg (lt. Predeleanu), Passionette (lt. Slăvescu) Flacără (lt. Mihailescu) Micascha (M. Fălcoianu), Ma Desirée (Slt. Patrulius), Parapet (lt. Butunoiu) Haidue (căp. Trantomir) și Fulger (lt. Ghenovici).

Au învins: *I Parapet* (lt. Butunoiu) luînd premiul de 700 lei, *II Flacăra* (lt. Mihailescu) și luînd premiul de 200 lei și *III Micasha* (lt. Fălcoianu) luînd premiul de 100 lei.

La cursa III-a (Premiul jud. Iași), alergare la trap. Distanța 2200 metri, au învins: *I Wanda* (A. Kapri), luînd premiul de 600 lei și *II Mambrino* (I. Frane) luînd premiul de 150 lei.

La cursa IV-a (Premiul comunei Iași), alergare plată pentru cai de orice rasă și proveniență, au luat parte: Last-Rose (G. Negroponte), Hands-Down (A. Rosett), Peterdi (A. S. Zisso), Dame de Meuse (I. Cămărășescu), Chah (Slt. Fotescu), Fruit-Picker (lt.-Butunoiu) și Salba (M. Fălcoianu). Au învins: *I Hands-Down*, luînd premiul de 2500 lei și *II Peterdi*. luînd premiul de 150 lei.

Cursa V-a (premiul subscriptorilor) alergare plată. Distanța 2200 metri. Au învins: *I Liserl* (lt. Capșa) luînd premiul de 1200 lei și *II Sabar* (lt. Romano) luînd premiul de 300 lei.

Cursa VI (ofițeri) alergare de garduri; distanța 3000 metri. Au luat parte la această cursă: Amaradia (lt. Peltzer), Tea Leaf (lt. Polter), Șoimul (lt. Todiresecu) Gazela (lt. Opaitz), Postaș (lt. Mihailescu) și Straja (slt. Sali Abri Ismail). Au învins: *I Tea-Leaf* (lt. Poetzer) luînd premiul de 600 lei, *II Postaș* (lt. Mihailescu) luînd premiul de 150 lei și *III Amaradia* (lt. Poltzer) luînd premiul de 100 lei.

La cursa din urmă s'a întîmplat un accident grav, care a impresionat mult publicul.

Locotenentul Opaitz, din regimentul 7 roșiori, un distins și simpatic ofițer, care călărea pe calul său Gazela, la primul gard calul împiedecîndu-se, l'a trântit jos. Calul a căzut, din viteza cea mare, deasupra ofițerului, care a rămas în nesimțire.

Publicul și ambulanța a alergat imediat la fața locului. Medicii i-au dat ajutoare și au reușit să'l readucă la viață. El are o leziune la cap și o alta deasupra ochiului stîng. Ofițerul a fost transportat cu ambulanța la spitalul militar.

După cum ni se spune, starea locotenentului Opaitz, nu e tocmai gravă. Numitul ofițer e ginerile d-lui profesor Victor Castane.

Soția sa se afla pe cîmpul alergărilor și îl urmărea calare în timpul curselor.

După cursa subscriitorilor s'a făcut tragerea la sorți, din cele 300 de bilete a 5 lei, pentru cîștigarea calului *Liserl*, care a eșit învingător.

A eșit la sorți No. *195* și calul a fost cîștigat de un grup compus din: d-na Zarifopol, contele de Roma, Gh. Calognomu, d-na și d. Weisengrün și M. Fălcoianu.

Deasemeni, calul Hands-Dowa, al d-lui A. Rosetti, care a eșit învingător la cursa a IV-a, a fost vîndut la licitație și cumparat de d. locot Ghica pentru suma de 2300 lei.

Cursele s'au sfîrșit la orele 5 și jumătate.

Din publicul care a luat parte am putut remarca: d-na și d-rele Cananău, d-na și dl. N. Nanu, d-na Filipescu și d-ra Rusovici, d-na și d. Fălcoianu, d-na Tuduri, d-na și d. Cătuneanu, d-na și dl. Kupenschi, d-na și d-rele Ghyka, d-na și d. V. Iamandi, d-na dr. Stenner, d-na Kessim, d-na dr. Georgescu, d-na și dl. maior Miclescu, d-na și d-rele Eraclide, d-na căpitan Sturdza, d-na căpitan Negruzzi, d-na și d. Cerchez, d-na și d-ra Rohr, d-nii: general Tătărăscu, N. Gane, D. Greceanu, Gr. Buiucliu, N. Cananău, Conte de Roma, Lassar Antoniu, Grigore Kessim, N. Cozadini, G. Pilat, P. Moruzzi, D. Zamfiropol, N. Nanu, N. Leonescu, Gh. D. Șerban, Tuduri, maior Cătuneanu, căpit. Negruzzi, M. Fălcoianu, Krupenschi, D. Filipescu Rusovici, V. Iamandi, X. Eraclide, G. Scarlet, Al. Ciurea, maior dr. Sava, locotenent Cantuniari etc.

Litere-Științe-Arte

Ce n'avem.—Intre nenumăratele detalii publicate cu prilejul comemorărei lui Eminescu a rămas nerelevat un singur detaliu, dar de o extremă importanță și anume: Lipsa unei edițiuni complecte și mai cu seamă iroproșabile a poeziilor lui Eminescu.

In editura „Minerva" a apărut, ce-i drept, un volum cuprinzător, el conține pe lîngă versurile clasice, din vechea ediție de sub îngrijirea d-lui Titu Maiorescu, un însemnat număr de alte poezii, strînse din diferite publicațiuni. Cu toată „specializarea" d-lui I. Scurtu în asemenea materie, edițiunea d-sale e încă de parte de a fi o ediție clasică și cu drept cuvînt d. Mihail Dragomirescu, în ultimul număr al „Convorbirilor critice" face aspre mustrări cu privire la această edițiune cu atîtea pretențiuni și cu o prefață atît de abundentă.

Mai puține prefețe și mai multă atențiune în adunarea și tipărirea textelor,—iată ce se cere viitorilor editori literari cari vor să binemeriteze de la cetitori.

*

Lumea pariziană aleargă să vadă noile vitrine ale muzeului de la Cluny: cuprind obiecte rare; jucării de plumb, menajuri de păpuși de cositor, soldați de plumb datînd din secolul XII, XIII pînă la al XVI-lea. O parte a fost găsită în dragajele Senei. Sunt cele mai vechi specimene cunoscute ale bibeloteriei franceze și vă asigur că simți oare care emoție privind soldații aceștia de cîte nouă milimetri de înalți, îmbrăcați ca arquebuzierii din Hugnenoții și cari amuzau copiii din timpul Sfîntului Bartolomeu.

*

„De toate" se intitulează un volumaș de 116 pagini pe care ni-l trimite confratele Rudolf Suțu. E o culegere de bucăți apărute în ziar și unele din ele scrise cu îngrijire, se rîdică mai presus de obișnuita gazetărie și dau micului volum al harnicului confrate o alură literară deși nu se mărginește la un singur gen, ci cuprinde „de toate".

*

Din Berna se anunță că comisiunea însărcinată cu comanda monumentului Reformei destinat a fi așezat în Geneva, a încredințat lucrarea sculptorilor pariziani Paul Landowsky și Henri Bouchard.

Costul monumentului va fi de 500,000 de lei.

*

La Roma a murit în vrîstă de 85 de ani profesorul Annibale Lucatelli unul din cei mai însemnați martiri ai luptelor pentru libertatea Italiei, un fost conspirator contra regimului de domnie papală. Osîndit la „bagno" pe viață, a scăpat în 1870 odată cu multe alte victime. Fratele său Cezare fusese executat cu puțin timp în urmă.

*

S'a remarcat mult în lumea pariziană cea mai recentă cronică a lui Marcel Prèvost în „Figaro" intitulată: „Crachul eleganței".

Noul academician francez și vechiul specialist în ale femenismului prevede și deplînge un apropiat crach al eleganței femenine, iar cauza dezastrului va fi imposibilitatea de a lupta în contra exceselor de toaletă ale milionarelor și miliardarelor americane.

Grație fabuloaselor mijloace materiale de care dispun ele, frumusețea femeească propriu ziză e din ce în ce mai mult înlocuită prin artificii de lux și toalete așa că, însușirile fizice naturale rămîn tot mai puțin prețioase și mai puțin luate în seamă.

Toate aceste vor duce, crede Prèvost, la un crach și scriitorul dă alarma din vreme.

*

Ultimul număr din „La Revue" publică șase pagini de aforisme inedite ale renumitului critic și romancier Barbey D'Aureville, mort în 1899. Sunt unele din ele foarte picante.

*

O carte amuzantă apărută în o editură pariziană este asea a lui Gustave Bord, Rosina Stolz, istoria romantă a acelei faimoase cîntărețe de operă, care a avut o carieră triumfală între 1830—1860, care a avut duci și prinți la picioarele ei, și care a murit la 1903, aproape centenară.

Informații

❑ *După cum am anunțat, pe ziua de 1 Iulie a. c., e vorba să se reducă numărul administratorilor de plasă.*

După cît știm, vor fi lasați în disponibilitate 60 de administratori de plasă.

❑ Congresul învățătorilor din întreaga țară, care va avea loc în zilele de 3, 4 și 5 Iulie se va ținea în sala Teatrului Național.

Ministerul instrucțiunei publice a comunicat d-lui Dim. Brezeanu, președintele asociației învățătorilor, că a intervenit la direcțiunile școalelor secondare din localitate, pentru a pune la dispoziția congresiștilor domnitoarele școalei.

❑ Iată numele elevilor din clasa I a preparați în particular, care au fost declarați promovați: Abramovici Bela, Alexandrescu Isidor, Brătianu Gh., Bercovici Iosef, Kernbak Ana, Leibovici S., Lustgartea F., Marcovici Rozina, Mates Moise, Glatzman Malca, Posner L., Rabinovici Bela, Schönfeld David, Suceveanu Maria, Șmilovici S., Thirer I., Teodorescu N., Wachtel I., Sircovici C. din Tg.-Frumos.

❑ In locul vacant de institutor din localitate, va fi transferat la Iași, d. Tenie un protejat al d-lui C. Stere.

❑ Elevii școalei normale „Vasile Lupu" s'au reîntors aseară, din excursiunea ce au făcut'o la Constanța.

Eri elevii escursioniști s'au oprit la Larga și au vizitat ferma statului.

❑ Elevii școalei inferioare de agricultură din Roman, au plecat azi în escursiune în Bucovina. Ei vor vizita:Ițcanii, Rădăuții, Putna, Lucina, Vatra Dornei și Cîmpulung.

❑ Mai mulți locuitori din Podul Iloaia ne roagă să întrebăm ce s'a făcut cu o reclamație a lor în chestia unui pămînt, pe care au încredințat'o de mai mult timp administratorului de plasă?

❑ In ziua de 9 Septembrie vor începe la Universitatea din Iași concursurile de obținerea burselor «Adamachi» pentru lucrări practice de geologie, de astronomie și chimie analitică.

Bursele se acordă pe un an, cu începere de la 1 Octombrie 1909. Se vor admite licențiați în științele naturale, de la Iași, pentru prima bursă, licențiaților în matematice pentru a doua și în științe chimice pentru a treia. Bursele vor fi de cîte 300 lei pe lună, plus taxele școlare și cheltuelile de drum.

Candidații vor adresa cererile, pînă în seara zilei de 5 Septembrie, d-lui decan al facultății de științe din Iași.

❑ Ziarele germane, într'o documentată dare de samă asupra concertelor date de școala de operă „Externische Conservatorium" din Berlin, aduc mari elogii compatrioatei noastre d-ra Aglae Ionescu, fica d-lui Stere Ionescu din Sulina, care are rude pe la Iași.

Marele critic muzical Smitt spune că d-ra Ionescu s'a produs și s'a relevat ca un talent admirabil, jucînd excelent rolul Bătrînei comice. Talentul scenic și firea artistică a d-rei Ionescu simțirea remarcabile. Ca pianistă, spune criticul, d-ra Aglae Ionescu, în studiile compuse de profesorul Martin Krause, s'a remarcat în concertul dat în sala Beetoven din Berlin, dovedind că va deveni o desevîrșită artistă.

❑ **Sosirea învățătorilor din Dîmboviția.**—Azi dimineață au sosit în excursie în localitate, învățătorii din Dîmboviția în număr de 73.

De și institutorii și institutoarele din localitate, au fost convocați eri după amează la școala Gh. Asaki, pentru a li se pune în vedere să iasă la gară întru întîmpinarea colegilor lor, totuși azi dimineață, spre surprinderea escursioniștilor, peronul gărei era gol, nefiind de față de cît vre-o șapte membri ai corpului didactic local!

La sosirea trenului în gară, muzica batalionului 4 vînători a cîntat un marș; după care a vorbit d. Musteață, delegatul primăriei, care a urat bună venire escursioniștilor. Vorbește apoi d. revizor școlar Neculai Ionescu căruia îi respunde d. Cherciu revizorul școlar din Dîmboviția.

Escursioniștii, în frunte cu muzica militară, se îndreaptă spre școala Gh. Asaki unde depunîndu-și bagajele, merg apoi în piața Unire de unde pornesc la Mitropolie unde s'a oficiat un Te Deum.

Aci a ținut o cuvîntare P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, la care a răspuns diaconul Diaconescu.

De aci au mers la statuia lui Stefan cel Mare, visitînd apoi bisericile Trei Erarhi și sf. Neculai după care au luat dejunul la Tanasachi.

După amiazi au vizitat Liceul și școala Normală „Vasile Lupu".

❑ D-nii: Antoniu Em., șef de stație la Tg. Frumos, Cerchez Alex., Dabija Gr,, Donat Alfred, șefi de stație din Iași, Neculau V. șef de stație din Podul Iloaei, Nubert Iosef impiegat de birou c. f. r. Iași, Poroineanu Gh., grefier cl. I la consiliul de resboiu corp. IV, Spiridoneanu V., șef de stație, Stepleanu D. Gr., impiegat de mișcare, Strat Marcu șef de stație, Ulrich Hugo șef stație, au fost decorați cu serviciul credincios clasa I-a; d. Ionescu C., curier la universitate, cu serv. credincios cl. II.

❑ Suntem rugați să atragem atențiunea celor în drept asupra zidului din față a fostului local al gimnaziului Alexandru cel Bun, care amenință să cadă.

❑ Părinții, cari voesc să-și pregătească copii absolvenți ai școalei primare pentru concursuri de școli normale, seminarii, liceie, etc... în mod economic și sistematic, să-și procure lucrarea didactică anume alcătuită: *Preparatorul absolvenților* de d-nii Institutori Victor Munteanu și C. Zaharia.

Comandele librăria Iliescu Iași.

❑ Comitetul societății *„Unirea"* a lucrătorilor tipografi din Iași, aduce viile sale mulțumiri următo relor persoane care au binevoit a dona obiecte la bazarul balului ce această societate l'a organizat în sara zilei de 17 Mai a. c.:

D-nele: Maria Stoian, Elisabeta Constantiniu, E. Mîndru, Maria Hitroc, Elena Munteanu, Esat. Constantinescu.

D-rele: Tinca Grigorovici, Ruxanda Vasiliu, Elena Deleanu modistă, Maria Cissnoc, Elte Silberman, Țețila Gross, Aglae Nica, Maria Vasiliu, Tița Constantinescu, Lucie Diaconescu, Tinca Munteanu, Elena Ștefănescu, Ștefana, Gisela Rosenkranz, Gisela Șreifer, Olga Moșovici, Ietty Eisig, Zamfiria și Maria Călin, Clara Aconovici, L. Dinhofer, Rașela Leiboviei, Rașela Moșcovici, Clara Hirschorn, Olga Horovitz, P. Aronovici, Clara Șmilovici, Bety Mendelsohn, Saly Kimel, Toni Silberman, Goldenthal, Marie Rosenblat, Cecilia Weisman, Vaisglas, Fany Finkelstein, Malvine Svartz, Adela Maisingher, Saly Șloimovici.

D-nii: V. Brăileanu, I. D. Martinescu, M. Bălănescu, L. Rabinovici, Schraiber, Halpern, Goldstein, Blumenfeld, Zingher, A. Fastlich, Schvartz (florar), Sternberg (gravor), L. Silver, D. P. Ornstein, Șeinfeld (librar), Adolf Clein, Arnorld Brociner, H. Marcovici, Traina, M. Grimberg, Talisman, C. Barău, Simon Avram, Goldenberg și Aberman, M. Gotlieb, D. Steuerman, Dim. Vasilescu, Neculai Ionescu, Victor Brucher, S. Leizerovici, M. Constantiniu, C. Grădinaru, C. V. Gheorghiu, P. Stegaru, Hamburgher, I. Mititelu.

❑ Consiliul de resboi al corpului IV de armată va ținea ședințe Joi 25, Vineri 26 și Sîmbătă 27 Iunie a c.

Consiliul va fi prezidat de d. colonel Vlădoianu.

❑ D. Hristachi A. Bogdan dirigintele oficiului poștal din Bivolari și d. Ionescu *D. V.*, de la oficiul Trg.-Frumos, au fost transferați la poșta din Iași.

❑ Confratele nostru d. Rosenthal de la „Adevărul" a fost greu lovit prin moartea mamei sale d-na Roza Rosenthal.

Condolențele noastre.

DIVERSE

— Un început de incendiu s'a declarat eri la orele 3, în strada Neculai Gane No. 18, la casele locuite de d-na Ecaterina Diamandi, care lipsea de acasă. De la o candelă aprinsă au luat foc niște perdele și flacările s'au propagat la mobilier.

Prinzîndu-se de veste, focul a fost localizat.

— Un alt început de incendiu s'a declarat aseară în strada Moțoc No. 62 la d-na Elisa Botez.

„VULCAN"

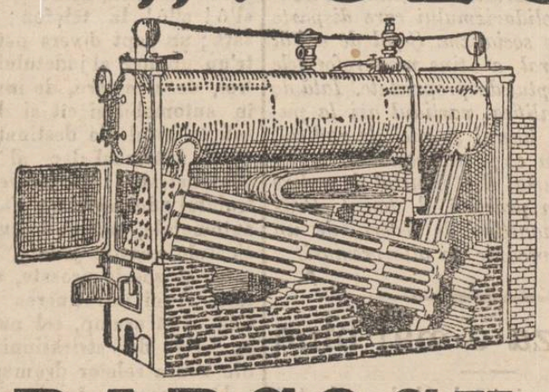

FABRICĂ DE MAȘINI

SOCIETATE ANONIMĂ

BUCUREȘTI

EXECUTA CA SPECIALITATE:

CAZANE

multitubulare cu circulațiune de apă și supraîncălzitoare

SISTEM ȘI BREVET

BABCOCK-WILCOX

LONDON

Curățitoare de apă brevet HALVOR BREDA, Transmisiuni de forță Economisoare

OFERTE ȘI PROSPECTE după cerere GRATUIT

Ultime informaţii

❑ *După cum am anunţat, Sîmbătă după amiază, comisiunea compusă din d-nii: Sol. Haliţa, inspector general al învăţămîntului primar, Curţius şi Dim. Brezeanu, a început la Tg. Frumos ancheta orînduită de ministrul instrucţiunei în afacerea învăţătorului C. Pogor.*

Ni se comunică că d. Haliţa a avut grija să facă pe Pogor să declare în scris că renunţă de a fi asistat de unul sau de doui avocaţi şi că'i va lasa în schimb cea mai largă latitudine pentru aparare.

D. Haliţa, după cum ni se comunică, face ancheta cu intimidări, ceia-ce a făcut pe Pogor să declare că dacă comisiunea va continua cu această atitudine se va retrage din anchetă şi va supune cazul congresului corpului didactic ce va avea loc la Iaşi.

❑ *Cu începere de la 1 Iulie, Epitropia Sf. Spiridon, din spirit de economie, a decis închiderea cîtorva servicii de spital şi anume: secţia medicală a d-lui dr. Negel, cea chirurgicală a d-lui dr. Bottez şi serviciul primirii.*

Toate aceste servicii se vor redeschide la 1 Septembrie. In secţiile rămase vor fi primite numai cazuri mai grave sau mai „interesante".

❑ **Un duel.** — **In urma unui incident petrecut în tabăra Şipotele între d. locot. Preda şi căpitanul Lapteş din intendenţă Roman, un duel cu sabia a avut loc alaltăeri acolo.**

Căpitanul Lapteş a fost rănit uşor. Locotenentul Preda a căpătat o mică sgîrietură la mînă.

Conflictul a fost aplanat.

❑ In ziua de 25 Iunie membrii corpului didactic primar din localitate se vor întruni pentru a alege 3 membri, din care ministerul va numi pe unul în consiliul general al instrucţiunei.

❑ Corul ceremonial al Mitropoliei de sub conducerea d lui D. Dimitriu organizează pentru mîine la orele 5 p. m., o audiţiune muzicală, în sala corului din curtea Mitropoliei, în onoarea învăţătorilor escursionişti din judeţul Dîmboviţa.

❑ Ştiut este că legea asupra monopolului cîrciumelor prevede ca cîrciumele care se află situate la 1 km. departe de oraş, să se conformeze dispoziţiunilor ca şi cele din oraş.

Cum se împacă atunci ordinul dat de directorul prefecturei d. Moţet, pentru o anumită cîrciumă din apropierea oraşului de a se supune dispoziţiilor cîrciumelor de la sate?

❑ D. căpitan A. Tăutu a fost numit inginer silvic, la epitropia Sf. Spridon, în locul d-lui D. Rojniţă demisionat.

❑ D. dr. Corneliu Papadopol, care a fost numit medic secondar la ospiciul de la Socola, a depus astă-zi legiuitul jurămînt.

❑ Poimîne se vor deschide la şcoalele profesionale „Reuniunea femeelor romîne" şi „Sf. Sava", expoziţiile de fine de an a elevelor.

❑ D. C. Ernescu, un harnic funcţionar, grefier al penitenciarului central din localitate, a predat pe samă eri şi astăzi, fiind transferat la penitenciarul din Pîngăraţi.

❑ Cuvîntarea la solemnitatea de deschidere a cursurilor Universitare ce va avea loc la 4 Octombrie, va fi rostită de d. D. Pompeiu, profesor la fasultatea de ştiinţi.

❑ Se face cunoscut celor interesaţi, că pe viitor, certificatele şi diplomele străine nu se vor mai echivala de universitate decît dacă ele vor dovedi că postulanţii posedă toate obiectele cerute de programele de studii din Romînia.

❑ Expoziţia lucrurilor şi desemnelor elevelor şcoalei profesionale sf. Sava va fi deschisă în zilele de Marţi 23, Mercuri 24 şi Joi 25 a. c. orele 1—6 p. m.

In ziua de Joi 25, ora 4 jum. p. m. va avea loc o mică producţie a elevilor, ar în urmă se va ceti resultatele elevelor.

Onor. public, voitor a vede progresele şcoalei, este rugat să bine voiască a onora şcoala cu vizita d-lor.

❑ Mai mulţi cetăţeni, din partea locului ne întreabă ce rost au schelile de la turnul bisericei „Bîrnoschi" din strada Ghica-Vodă unde stau mai bine de 2 ani mai cu seamă sprijinătoarele, care prin poziţia lor, pot produce o nenorocire neaşteptată.

❑ Rectorul Universităţei din Cluj a afişat în toate sălele şi culoanele facultăţilor de la acea Universitate, o ordonanţă prin care interzice studenţilor romîni de a lua parte la congresul general de la Iaşi.

Această ordonanţă declară că studenţii care se vor abate de la această dispoziţiune, vor fi daţi în judecata consiliului de disciplină.

❑ Interesîndu-ne după amiazi la spitalul militar despre starea locotenentului Opaitz, victima accidentului de eri de la alergări nu s'a spus că d-sa e în afară de ori-ce pericol.

Locotenentul Opaitz are o contuziune de asupra ochiului stîng şi alta la cap.

❑ La prefectura de judeţ s'a început azi dimineaţă concursul pentru posturile de notari. S'au prezentat 8 candidaţi.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii: C. Moţet, directorul prefecturei de judeţ. G. Scarlet procuror şi dr. G. Iuliano, membru al consiliului judeţian.

Concursul va ţinea 4 zile.

❑ Eri dimineaţă s'a făcut, cu o deosebită solemnitate, instalarea noului egumen al bisericei Sf. Spiridon, P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu.

P. S. S. a sosit dimineaţă la orele 8 la biserica Sf. Spiridon, unde a fost primit de preoţii acestei biserici şi condus în strana Archierească.

Noul egumen a oficiat apoi slujba religioasă, asistat de clerul bisericei. La urmă s'a oficiat un Te-Deum.

P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu a ţinut o cuvîntare, vorbind de caritatea şi minunele Sf-lui Spiridon şi făcînd o comparaţie între celelalte instituţii de bine facere din ţară şi aşezămîntul Sf-lui Spiridon.

In urmă s'a distribuit credincioşilor o broşură a noului egumen, intitulată: „călăuza creştină".

❑ **Din Huşi.**—In cazul scandalos al directerului gimnaziului din Huşi, ilustrul Iohan Zelinsky, cînd cu pălmuirea elevilor Maziliu, punînd frate să pălmuiaăcă pe frate, ni se scrie că Ministerul în înnalta sa dorinţă de a face lucrurile muşama, a trimis jalba d-lui Mazilu, tatăl elevilor Mazilu, d-lui director al gimnaziului ca să ancheteze singur. In acest scop d. Iohan Zelinsky, şi-a luat ca martori pe d-nii Ciocan şi Ştefănescu, profesori şi bietul părinte văzîndu-se între ciocan şi nicovală s'a uitat în ochii directorului şi gîndid şi văzînd a schimbat declaraţia.

Felul de anchetare a indignat toată lumea dăscălească din Huşi pentru vădita părtinire a ministerului pentru un director şi om imposibil.

❑ Prietenul nostru din Huşi d. Gh. Rîşcanu avocat, se află greu bolnav de cîte-va zile.

Ii dorim o grabnică însănătoşire.

❑ Scandalul cu automobilul judeţului a indignat pe toţi din Huşi. Zilnic automobilul cară musafiri de la Vaslui, primblă pe toţi băeţoii prin oraş şi judeţ, cară membrii familiei dr. Lupu la Arsura, duce lumea la baluri rurale, la ospeţe rurale; de toate face numai inspecţii nu face.

Iar prefectul ist nou, un băetan imberb se pierde în nămolul muşterilor automobilului judeţului. Şi întreţinerea costă pe judeţ peste 10000 lei, iar costul cumpărăturei nici nu s'a plătit.

❑ Aflăm cu plăcere că Sîmbătă seara a avut loc acasă la d. Gh. Damaschin, logodnica drăgălaşei d-re Cornelia Damaschin, studentă în farmacie, cu d. Titi Varbiu, student în drept,

A urmat apoi o petrecere intimă, domnind cea mai mare veselie.

Felicitările noastre tinerilor logodiţi.

❑ **Universitare.** — Vor trece examenele de licenţă în litere şi filosofie, mîine la orele 5 p. m., d. Ioan Dorin, înaintea comisiunei comisiunei compusă din d-nii A. D. Xenopol, I. Găvănescul şi Teohari Antonescu.

Aceiaşi comisiune va fixa ziua oralului de licenţă a domnişoarei Ana A. Andriescu.

— Azi la 5 d-ra Maria Munteanu îşi va trece licenţa la Istorie.

— Dimineaţa, la orele 10, d-ra Livie Caliano. şi-a trecut licenţa în filologie clasică, comisiunea a fost presidază de d. Caragiani şi avea de membri pe d. prof. Rîşcanu şi Xenophon Gheorghiu.

— Marţi 23 are loc oralul. Tot azi a fost proba practică la morfologie.

— D. profesor C. Stere va ţine astă seară la 8 jum. examene.

❑ Rectorul universităţii a intervenit la ministerul de instrucţie cerînd să acorde suma de 200 lei ca ajutor pentru excursiunea petrografică ce o vor face membrii cercului ştiinţific în munţii Neamţului.

❑ Azi a fost înaintat ministerului de instrucţie procesul verbal iscălit de profesori şi membrii senatului universitar, relativ la recomandarea d-lui d-r Stănculeanu la catedra vacantă de oftalmologie dela facultatea de medicină din Bucureşti.

❑ Iată programul congresului general al învăţătorilor, care se va ţinea în zilele de 3, 4 şi 5 Iulie la Iaşi:

In ziua de 3 Iulie: ora 8 dim. Te-Deum la mitropolie; de la 9—10 discursuri oficiale; 10—11 alegerea biroului; de la 11—12 citirea raportului asupra memoriilor prezentate în chestia activităţei extra-şcolare. De la orele 3—6 p. m.: discuţia statutelor asociaţiei şi votarea lor.

A doua zi: 8—12 (şedinţă publică). Activitatea extra-şcolară a învăţătorulai. De la 3—6, votarea statutelor asociaţiei. Alegerea consiliului de administraţie, votarea budgetului pe 1901—1910 şi al comitetului de redacţie pe anul 1909—1910. Ziua III-a: de la 9—10 a. m. raportul asupra dezbaterilor: deziderate; de la 10—12 raportul asupra memoriilor prezentate relativ la alte chestii şcolare de actualitate.

După amiazi prepararea şi plecarea în escursiune.

❑ *Oficiantul de la poştă Ristache A. Bogdan a încercat azi după amiazi la orele 3 să se sinucidă.*

Numitul oficiant s'a dus în dosul depozitului de lemne Grossu, din str. Albă şi-a tras un glonte de revolver în cap. La detunătura armei s'au adunat trecătorii şi s'a avizat şi poliţia.

Nenorocitul a fost transportat la spitalul evreesc, unde i s'au dat primile ajutoare.

Bogdan a fost dirigintele oficiului din Bivolari, iar acum în ultimul timp a fost transferat la poşta Iaşi.

Se zice că suferea de neurastenie. Starea lui e foarte gravă.

❑ **Apa lui Potard, este cu siguranţă mai miraculoasă de cît apa de aur a lui Andonric, pentru că cea dintăiu, avînd proprietăţi a scoate pete, are atîta putere că scoate pînă şi petele din... soare. Dovada despre acest miracol ne-o dă un sujet plin de humor din noul program al Cinematografului Pathé Frères de astă seară Luni 22 Iunie, din grădina Chateau aux fleurs.**

Vom vedea pentru întăiaşi dată astă seară Luni, Zuavii Americani; ei sunt negrii din diferitele regiuni care formează legiunea străină ca şi Zuavii franceji din posesiunea Africei de Nord.

Filmul de artă „Femeea-păpuşă" va fi de sigur admirat de fie care. Este o dramoletă artistică a lui Berény, interpretată de d-ra Charlotte Wiehé (care ne-a vizitat acum trei ani) şi de Georges Wagee: Rolul păpuşei e o creaţiune proprie a d-nei Wiehe, şi această piesă să joacă actualminte cu mare succes la Théâtre des Capucines din Paris.

Se succed apoi multe scene comice, sportive şi instructive, precum: Căderea unui balon german pe teritoriul francez, Sora Angelica, un gen nou de dramă cinematografică, Atletul de carton, De ale vînătorilor etc. etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 22 Iunie.

Groaznică ciocnire de trenuri

— 10 GRAV RĂNIŢI —

Bucureşti.—O groaznică ciocnire de trenuri s'a întîmplat astă-noapte între staţiile Rediştea-Comana, de pe linia Bucureşti Giurgiu.

Trenul de persoane care plecase astă-noapte din Bucureşti, pe cînd urca dealul de la Comana, stricîndu se şinele a deraiat. In acel moment venea în urmă trenul de marfă, care plecase cu 5 minute mai tărziu de cît trenul personal. Trenul de marfă a dat peste ultimele 3 vagoane ale trenului personal şi le-a sfărîmat. N'a fost nici-un mort. De sub dărîmăturile vagoanelor însă au fost scoşi 10 grav răniţi, în cea mai mare parte soldaţi. Imediat ce s'a vestit la Bucureşti a plecat la faţa locului un tren de ajutor. Medicii au pansat pe răniţi; iar apoi ei au fost transportaţi la Bucureşti.

Mai multe echipe de lucrători au fost trimise la Comana, pentru a repara linia.

Sămănăturile

Bucureşti.—După ultimile rapoarte sosite la ministerul de domenii, starea sămănăturilor este excelentă.

Grîul şi porumbul în special, se prezintă foarte bine.

Un proces

Ploeşti.—Curtea cu juri de aci a judecat procesul lui Iordache Popescu, acuzat că anul trecut a asasinat pe locuitorul Chiru Constantinescu. Acuzatul fusese judecat şi condemnat la 10 ani muncă silnică şi făcînd recurs, Curtea de Casaţie a trimes procesul să se judece din nou la Ploeşti.

Azi Curtea l'a condemnat la 7 ani reclusiune.

Imprumutul bulgariei

Sofia.—Oficiosul „Wremea" desminte ştirea cum că Bulgaria ar avea intenţia să facă un nou împrumut.

Pe de altă parte însă se asigură că doi funcţionari ai Băncei Naţionale a Bulgariei, au plecat la Paris, în vederea contractului noului împrumut.

Noui cutremure

Messina.— Eri au fost două mari cutremure de pămînt. Au fost cîte-va sguduituri foarte puternice.

Populaţiunea a început să construiască locuinţe de lemn.

Criza din Ungaria

Budă-Pesta.—Primul ministru Wekerle a fost primit azi dimineaţă în audienţă de Imparatul. Acesta i-a cerut să conducă guvernul până la toamnă, de oare-ce criza nu se poate aplana acuma.

Se asigură că d. Wekerle n'a primit propunerea Imparatului.

Pacea ameninţată

Berlin. — Ziarele anunţă că pacea Europei e ameninţată. Turcia care nu e sigură de evenimentele de la graniţa Greciei continuă să se înarmeze.

Răspunsul Angliei la nota Turcă

Constantinopol 21.— După ziarul „Tanin" Poarta a primit răspunsul Angliei la ultima notă circulară privitoare la chestiunna cretană.

Anglia declară că hotărîrea sa de a se retrage trupele sale din Creta fiind luată de mai înainte, nu poate fi schimbată; totuşi, trupele bretanice vor rămîne pe bordul vaselor de războiu spre a arăta dreptul suveranităţei Turciei. Anglia se declară gata să negocieze asupra autonomiei Cretei, dar aceste negocieri nu vor putea începe de cît după ce opiniunea publică din Creta va fi mai liniştită.

Flota turcească

Constantinopol.—Amiralul englez Gamble, care a fost însărcinat cu reorganizarea fletei turceşti, convocînd pe comandanţii flotei turceşti, de a declarat că Turcia are nevoe acum mai mult de cît ori cînd de o flotă tare, pentru a'şi asigura demnitatea şi puterea ei.

Serbia comandă tunuri

Belgrad.—Ministrul de resboiu a numit o comisiune specială care va avea însărcinarea să viziteze fabricele de arme din străinătate, în vederea unei comande de tunuri.

Călătoria regelui Eduard

Viena.—Ziarele anunţă că Regele Eduard al Angliei va sosi la Marienbad prin jumătatea lunei August.

Revoluţie

Paris.—Unele ziare anunţă că în colonia franceză Tonkin a izbucnit revoluţii printre indigeni, în contra stăpînirei franceze.

Incidentul din Melma

Salonic.—Comisia militară din Monastir a plecat spre hotar pentru a ancheta incidentul din Maluna, unde se ştie că un detaşament grec a omorît cu focuri de puşti pe nişte lucrători turci.

Pregătiri de războiu

Salonic.—Eri au sosit aci 2 batalioane de infanterie din Anatolia şi 800 de lăzi cu arme Manser.

Din Monastir au plecat la frontieră 4 batalioane ce s'au împărţit în patrule.

HOLERA

Petersburg.—Pe ziua de eri s'au constatat alte 45 cazuri de noui de holeră Au fost multe cazuri mortale. Totalul bolnavilor se urcă la aproape 2000.

Balonul Zeppelin

Berlin. — Balonul Zeppelin I a făcut astă noapte din nou o ascenziune, care a reuşit de minune. La ora 1 şi 50 balonul a plecat spre Strasburg, iar la orele 2 şi 45 a sosit la Karlsruhe. Dimineaţa la orele 8 a ajuns la Meck.

La coborîre era aşa de multă lume, că a fost nevoe de soldaţi care să păzească ordinea.

Imparatul a trimes telegrame de felicitare contelui Zeppelin.

In chestia convenţiei

Viena.—Tratativile între guvern şi partide pentru ca acestea să'şi retragă moţiunile în contra convenţiei cu Romînia, continuă.

Se speră că se va ajunge în curînd la o înţelegere, astfel că în cursul acestei săptămîni convenţia cu Romînia va fi votată.

Familiile: Marcus Rosenthal, S. Sircus, H. Sircus, I. Sircus, S. Mantel şi I. Fichman, au durerea de a anunţa încetarea din viaţă a prea iubitei lor

ROSA ROSENTHAL

decedată, Duminecă 21 Iunie

Inmormîntarea va avea loc mîine Marţi, 23 Iunie, orele 3 p. m., cortegiul pornind de la domiciliu, str. Sf. Teodor 40, spre cimitirul Israelit.

Teodor Stoienescu

Fost procuror de Curte

AVOCAT

Iaşi 17, str. Vechie (poarta bisericei Bărboi).

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

Apropriindu-se vacanţa, toate mărfurile aouse pentru vara aceasta şi toate Noutăţile Sesonului, se vînd toată luna Iunie cu preţuri foarte reguse la Magazinul

LA „VULTUR"

Mare ocazie de Bluze de Linon, Torschon, şi ghiupiură, unde se vînd numai cu 5 şi 6 lei bucata.

Gazuri mari de Pălării de voiaje în toate culorile moderne.

De vînzare în Tîrgu-Frumos **o casă** cu un loc de aproximativ o falce, situată pe cea mai sănătoasă poziţie a oraşului.

Preţ avantajos.

Informaţii la **dr. Samsanovici**, Roman

HIRSCH IAŞI **Lăpuşneanu 38.**

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE

SUFRAGERII şi BIROURI

cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

De închiriat de la 26 Octombrie 1909 pităria din **Piaţa Sf. Spiridon**. A se adresa **d-lui Gheorghe Al. Cristea str. Sărărie.**

Staţiunea climaterică şi balneară

SOLCA din BUCOVINA

Localitate ideală pentru cură şi recreaţie, indicată pentru bolnavi cronici, slăbiţi şi convalenscenţi.

Poziţie pitorească, Parc splendid şi cu întinse alee pentru plimbări prin pădure.

Ca distracţii: Tennis, Popicărie etc; Muzica cîntă de două ori pe zi.

UN SANATORIU

şi

Două stabilimente de cură şi hidroterapie.

Direcţia: **Doctor Weinberg şi Herschmann.**

Medicul Sanatoriului: **Doctorul Basil Collo.**

Instalaţiunile cele mai moderne pentru **hidroterapie** (Prof. Winternitz), **băi de acid carbonic, cura de Nauheim, băi de sare şi medicinale** (brad, malţ, pucioasă şi fer), **băi de soare, cură de aer; inhalatoriu complect (inhalaţiuni cu vapori de brad), inhalaţiuni cu termovariatorul dr. Bulling,** cură de ape minerale şi dietetică (lapte, zer, kefir), cură de îngraşare etc.

Camere mobilate confortabile, bucătărie aleasă; preţuri moderate.

Sezonul ţine de la 15 Mai, pînă la sfîrşitul lui Septembrie.

Se acordă reducere a tacsei de cură, numai până la 1 Iulie şi de la 26 August.

Informaţiuni şi Prospecte prin **DIRECŢIA**

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. DIRECTIUNEA

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*

Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 17 şi 18 Iulie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

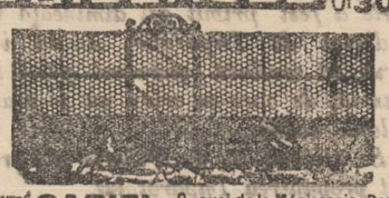

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. **5 f.**

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant omp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 758 Mercuri 24 Iunie 1909

IN TOIUL VACANȚII

Brava, Mavrogheni, brava!
Altul ca tine mai sta-va?
Pitarul Hristache

In țările apusului nu există, propriu zis, vacanță politică. Acolo așa numita vacanță servește, de fapt, pentru transportarea activității, pe alt teren. De unde în timpul *sezonului* politic cele mai de seamă energii sînt concentrate în parlament, în vacanță ele se concentrează *în țară*, în sînul corpului electoral. Cei de la putere caută să recapituleze tot ce-au făcut nou, să arăte ce țeluri au urmărit și ce rezultate au atins, cei din opoziție cercetează din punctul lor de vedere aceleași țeluri și rezultate. Iar paralel cu aceasta și unii și alții pun în discuție nevoile ce mai sînt de remediat și leacurile ce sînt de propus. In acest înțeles așa numita vacanță este mai rodnică chiar de cît însăși epoca parlamentară, căci în definitiv parlamentul nu va avea de cît partea cea mai ușoară, să dea forma definitivă lucrului a cărui principală greutate va fi fost chibzuirea lui.

La noi, ce-i drept, vacanța parlamentară a fost mai totdeauna mai puțin zbuciumată; și în deosebi liberalii au preferat în totdeauna să-și găsească odihna într'o nelucrare absolută, de cît s'o caute în variarea muncii.

Totuși, de astă dată am fi crezut că vom asista la un progres în această privință, mai întîiu din cauza evoluției firești a lucrurilor, care în mod fatal ne mînă pe toți din ce în ce în spre mai bine, și al doilea din cauză că d. Ionel Brăteanu, de la inaugurarea șefiei sale a ținut recordul inacțiunii, amînînd tot soiul de lucruri urgente pentru vacanță.

Dar iată că vacanța a venit, ba e aproape isprăvită, și din lagărul guvernamental nu se vede nici un semn de activitate. D. Brătianu, care n'a fost în stare să facă nici celebra remaniare—cea dintîi condiție pentru a-și începe activitatea, de oare-ce recunoscuse din capul locului că ministerul său este o alcătuire provizorie—d. Brătianu și amicii săi continuă să dovedească o hărnicie vrednică de leneșul lui Creangă. Atîta numai că acela a cerut ca pînă și pezmeții ce căpătase în dar să-i mestece altul, pe cînd colectiviștii au deviza „pînă aci și mai departe nu", căci se pricep ei singuri și să dea sprafca în pezmeții bugetari și să-i mestece de-a minunea, ba, la nevoie, chiar și să-i înghită pe nemestecate, ca nu cum-va să-i prindă vremea tot nesăturați.

Ce-a făcut d. Brătianu într'o vacanță de atîta amar de vreme? Nimic, absolut nimic, afară doar de discursul de la Tîrgoviștea, cu prilejul începerii lucrărilor pentru aducerea apei. Și acolo, firește, fiind vorba de aducerea apei, a ținut un discurs de circumstanță, adică... apă goală, peste care partizanii au știut să toarne valuri de șampanie.

Și iată sub ce auspicii vor intra liberalii în noul an politic. Dacă le va fi dat să mai vază parlamentul, se vor pricepe ca iarăși să „prostească milița", cu „reforme" al căror secret îl au de ani de zile, menite să nu îndrepte nimic, ci doar să zăpăcească și mai mult cele deja destul de zăpăcite. Ce sec de idei, ce sec de ori ce preocupare serioasă este guvernul acesta, se poate vedea și din presa opoziției—vorbim de cea adevărată,—care-l urmărește pas cu pas, și-l dă pe față, dar socotim că se poate vedea și mai bine din propria lui presă. Iată de exemplu *Voința Națională*. Nemulțumită să-l tot piseze pe Marx—filosoful socialist german care ori cum a meritat o soartă mai bună de cît să fie zilnic tălmăcit și răsucit de d. Nădejde—*Voința Națională* știe să găsească și alte subiecte, de-o actualitate tot atît de arzătoare. De pildă, iată articolul ei de fond de ieri: „Studiul desemnului în Franța". Chestiunea va fi avînd interes pentru Franța, va fi avînd și pentru noi; nu știam însă că este *cea mai* importantă—pentru noi! Nu știam că un guvern, care după doi ani de zile n'a reușit încă să se afirme ca atare, a rămas numai cu grija asta: să stea la taifas cu țara întreagă asupra felului cum se studiază desemnul în Franța. Poate că ar fi fost ceva mai potrivit să ne vorbească despre aplicarea legilor în Franța, despre rezolvirea chestiunilor economice și sociale în Franța, despre corectitudinea administrației în Franța, și în sfîrșit despre o mulțime de alte lucruri de acolo—de pildă, despre capacitatea ce se cere acolo unui prim-ministru și colaboratorilor săi—pentru ca astfel să se vadă mai lămurit cît de bine stăm noi sub toate aceste raporturi.

Dar știe el guvernul că asemenea discuții nu i-ar prii de loc; și fiindcă nu se poate hotărî să tacă, se încearcă să facă diversiune cu chestii senzaționale și palpitante, ca desemnul în Franța!! Vezi d-ta, e și chestiune de abilitate aci, și se pare că nici d. Nicu Filipescu nu-l întrece în abilitate pe d. I. Nădejde. Singurul lucru ciudat este că ajuns în așa stare, d. Ionel Brătianu crede că agățîndu-se cînd de numele ce poartă, cînd de bărbile albe, cînd de studiul desemnului în Franța, trece de pe acum la nemurire prin marile sale talente de om de stat și, în primul loc, își prelungește la infinit rămînerea la putere. N'avem de cît să-l întărim în comicele sale iluzii și parafrazînd pe pitarul Hristache, să exclamăm:

Brava, Brătiene, brava!
Altul ca tine mai sta-va?

„Dreptate pentru toți, ordine împotriva tuturor"

Viitorul a rămas cu gura căscată în fața formulei de la Brăila, a d-lui Take Ionescu, ca în fața unui obiect cu totul nou, ce-ar aduce a.. poartă

Ce-a voit d Take Ionescu să înțeleagă prin: „dreptate pentru toți, ordine împotriva tuturor?

Ei, asta-i asta! De ce-au făcut liberalii pretinsele reforme agrare? De ce au instituit tiranicul maximum și minimum? Nu pentru a asigura—în fel lor—dreptate—neapărat, dreptate colectivistă,—pentru toți?

De ce a întreit d. Ionel Brătianu numărul jandarmilor rurali? Oare nu pentru a asigura ordinea în vastele cimitire de la sate, în care mîna criminală a descrieraților d-lui Haret a culcat atîtea victime țărănești?

De ce și-au înscris liberalii, în fruntea crezului lor politic, formula rotacistică: „domnirea legilor"?

Cu toate acestea liberalii nu pricep azi formula d-lui Take Ionescu. Că n'o pricep suntem siguri,—e doar așa de străină sufletului lor!...

Chestii economice

PREȚUL VIEȚII

Acum cînd lumea meseriașilor se agită în chestia scumpirei traiului, protestînd contra cartelurilor și exploatării legale a nevoilor oamenilor. e interesant de văzut care era prețul lucrurilor acum o sută de ani în urmă, așa cum reiese din studiul d-lui Radu Roseti: „Cum se căutau moșiile în Moldova la începutul secol. al XIX-a".

In o sută ani economia noastră rurală a luat o mare prefacere. Moșiile au luat altă față și alte articule constitue azi venitul pămîntului.

O moșie mare acum o sută de ani aducea următoarele venituri: orînda crîșmelor (de obiceiu de la un jidan), velnițele, morile, dijma productelor, fînul, vitele, stupii și la urmă venea plugăria. Deci 8 articole constituiau tot venitul moșiilor și din înșirarea lor se vede că de obiceiu un moșier n'avea ce pierde ca azi, cînd unicul venit e din cereale și o secetă mare strică toată recolta și deci tot venitul.

Acum o sută de ani noi ca țară românească eram supuși în totul pieții Constantinopolului și cursul banilor, prețul produselor interne era regulat de mersul pieții capitalei imperiului Otoman. Aurul începuse a se scumpi, iar argintul a se eftini. De unde din vechiu *un zlot* era *un leu* de argint, ori un *taler*, a început a fi zlotul doi lei supt Cantemir, patru lei supt Grigore Ghica, șepti lei supt Moruz, cincisprezece lei supt Calimach, treizeci și cinci lei după Regulament. Scumpirea galbenului a adus mari tulburări în piața noastră internă, sărăcind pe unii, îmbogățind pe alții.

Apoi mersul evolutiv al tuturor articulelor comerciale n'au fost supuse la aceiași oscilare, cauzele economice nefiind aceleași pentru toate articulele.

In teză generală articulele, care erau supuse unei cereri mari erau mai scumpe și atunci, ca și azi, ba mai scump; tot așa și articulele de import și a căror productivitate era mai mică tot scumpe erau.

Pentru invederarea celor spuse am redus la *leu* valoarea lucrurilor înșirate în studiul d lui Roseti după condici de moșie:

a). *Animale:* un cal 30 lei, o vacă 12 lei, mînzatul 5 lei, un gonitor 8 lei, buhaiul 14 lei, vițelul, capra 2 lei, junca 4 lei, țapul 3 lei, boul 64 lei, porcul 5 lei, oaea 2 lei.

2). *Producte:* merța de grîul trei lei; merța popușoi doi lei; merța secară trei lei, merța de orz doi lei, merța ovăs doi lei, merța mălaiu doi lei;—Prețul lor se ridică la îndoit și întreit în ani de criză.

Cu un leu se mai putea cumpara 25 ocă făină popușoiu 50 ocă de tărîță, 2 ocă făină de grîu picluită.

3). *Diverse produse:* O ocă și jumătate miere 1 leu, 2 vedre de vin un leu; 2 ocă lînă țigae un leu; jumatate ocă ceară 1 leu; 2 ocă unt de vacă un leu, 10 ocă brînză de vacă un leu; cinci ocă pește un leu; 13 ocă sare un leu, 5 ocă carne vacă un leu, $2^1/_2$ ocă oțet un leu.

4). *Păseri:* trei găini un leu; 10 pui un leu, 2 claponi un leu, 2 curcani un leu, 5 rațe un leu, 20 boboci un leu, 40 ouă un leu.

5). *Obiecte:* 1 căciulă doi lei; 1 bernevici doi lei; 2 papuci un leu; 2 ocă fier, un leu; o ocă piroane 1 leu; 150 cărămizi un leu, una merță de var un leu, o ocă de lumînări de său un leu; 5 coale de hărtie un leu, 2 coli hărtie turcească un leu; 120 dramuri de untdelemn un leu; o ocă ceară de lumînări 7 lei.

6). *Pămîntul:* 2 lei arenda unei fălci; 70 parale coasa unei fălci de fănaț.

Cele mai curioase învățăminte scoatem noi asupra echivalenții de prețuri între obiecte.

Galbănul avea atunci 5 lei vechi și cumpărai 200 ouă în piață; astăzi galbănul are 37 lei vechi deci de 7 ori mai scump sau 12 lei noi și nu poți cumpăra de cît 180 ouă, trei fiind la 20 bani; deci s'au scumpit de 8 ori.

Tot așa cu brînza de vaci. Cu un galbăn a 5 lei cumpărai 50 ocă brînză; azi cu un galbăn a 37 lei cumperi abia 15 ocă brînză, deci brînza s'a scumpit de 20 de ori mai tare. Astăzi pentru o ocă de brînză dai 12 ouă; atunci pentru o ocă brînză vaci dădeai 4 ouă.

Pentru o ocă de carne vacă dădeai 4 ouă.

Pentru o ocă de carne vacă dădeai atunci 2 ocă de brînză, ori 8 ouă; astăzi pentru o ocă de carne vacă dai $1^1/_2$ ocă de brînză și 18 ouă.

Dacă hărtia și untdelemnul sînt mai scumpe ca azi, de ce ceara de lumînări, de și se producea înlăuntru era mai scumpă ca azi?

* * *

Guvernul anti-romîn

După multă trudă și cu mari sacrificii guvernul a izbuenit să încheie convenția cu Austria. Față de tenacitatea lui de la început, se părea că guvernul d-lui Brăteanu, vrea să facă din această convenție comercială începutul unei noi ere, unei noi politice comerciale externe.

Și a reușit.

Decît modul *cum* a reușit, și condițiunile în cari a reușit nu-i pot fi de loc favorabile. Pentru a dobîndi oare-cari avantaje cari nu însamnă nimic, guvernul romîn a sacrificat interesele a cîtorva mii de oieri romîni, cari coborau munții în regat și veneau cu turmele fie în munții noștri, fie în Dobrogea.

Dacă ar fi vorba numai de interesele economice, poate chestiunea n'ar merita multă discuțiune, ele nu sînt mari; dar lovitura aceasta a guvernului nostru se raportă la interese naționale mult mai mari, interese, cari în nici un caz nu trebuiau sacrificate.

Prin acești oieri, cari veneau în țara noastră se întreținеau raporturi și chiar se prilejeau legături de înrudire. Prin asemenea legături și prin asemenea raporturi se cimenta și mai mult înfrățirea unora din elementele de dincolo cu unele din elementele de dincoace. Și în loc, ca guvernul să încerce generalizarea unui asemenea sistem, el contribue prin slăbiciunea sau reaua lui credință la nimicirea lui.

Este desigur o operă anti-romînească cea ce a făcut guvernul romîn, și răspunderea morală ce-i cade în sarcină este mare.

Noi nu ne-am fi asteptat, ca un guvern romînesc să poată cîndva comite o asemene călcare a intereselor naționale, pentru a dobîndi unele avantaje trecătoare și neînsemnate.

De aceia zicem, că guvernul domnului Ionel Brăteanu este un guvern anti-romîn.

M.

CATE-VA NOTE

Ex-hahamul Ioină Nădejde publică în *Voința* un articol sub titlul concis: „Putința de-a se cufunda adînc în mare".

Asta e teorie.

In practică Ioină Nădejde a arătat putința de-a se cufunda foarte adînc în mocirlă.

*

In urma succesului avut la Iași d. Ursu trebuie să aibă un succes și mai mare la Vălenii de Munte.

La d. Ursu lumea aleargă curat ca la urs.

OAMENI ȘI LUCRURI

PERONUL...

Incep să se formeze și să se simtă goluri în rîndurile noastre. Inceputul l'a făcut unul dintre cei mai harnici, a cărui lipsă va trebui să ne străduim ca să n'o simtă prea mult cetitorii Dar plecarea unuia are efectul de a trezi în sufletele tuturora dorul plecării, senzația rămînerei pe loc devine tuturora extrem de penibilă și cu deosebire acelora, cari au gustat cînd-va marea plăcere a deplasării.

Fiziologia prin reprezentanți și diletanți de natura beletristicului Mantegazza, a scrutat toate tainele senzațiilor omenești dar a neglijat această senzațiune cu totul particulară și escluziv omenească senzația plecării.

Am văzut zilele acestea de cîte-va ori în șir—peronul gării. Vacanța nu e încă în toiul ei; lunile propriu zise de repaos și de plecare în călătorie n'au sosit încă; azi e de abia începutul. Cu toate aceste poți lesne studia, pe peron cele mai interesante și mai vii privelești și emoțiuni—în acel variat cinematograf și să descoperi aspecte originale de oameni și de lucruri în febrila mișcare a peronului, în momentul plecării unui tren.

Trebuința deplasării este oare înnăscută omului, orășanului?

Este ea un atribut exclusiv al locuitorului civilizat, al celui cult, care a mai călătorit și a mai văzut alte țări și alte peisagii?

Fără îndoială că dorința de a călători este în primul rînd un instinct al acelora cari vor să se cultive și să se distreze în același timp; ea este legată de o viață modernă și rămîne cu totul străină sufletelor mai primitive, refractare senzațiilor de frumusețe mereu reînnoită.

Dar priviți, pe peron, pe acei cari pornesc în depărtare, profitînd de cele dintîiu zile de libertate, de congediu, de vacanță. Cei mai mulți din ei sunt oameni cari au umblat prin locuri și țări străine; psihologia lor e particulară și determinată de conștiința omului civilizat că nicăiri nu găsește adunate la olaltă mai multe elemente de plăcere, de emoțiune și de instrucțiune în același timp, decît în cursul unei călătorii. Fără a mai vorbi de acei cari duc cu dînșii speranța unei reînsănătoșiri fizice sau sufletești.

...Și privindu-i în acele cîteva momente repezi dinaintea unei plecări de tren, ți se comunică întreaga emoțiune vie a plecării; te prinde dorul de ducă și te stăpînește infiorarea dulce care vine, vibrînd, ca din lungi depărtări, din exoticele regiuni unde ai vrea, atît de mult ai vrea, să-ți porți și tu, să-ți porți încă odată întreg sufletul setos de orizonturi nouă, de sensațiuni nouă; unde ți-ar fi drag, nespus de drag și de bine să-ți odihnești mintea și să-ți bucuri privirea ca într'o mare de verdeață și de lumină.

Rodion

Cariera unui savant

Călătoria în Rusia.—Mecinikov la Tolstoi.—Originea lui.—Moldovan sau rus. Lucrări și teorii.—Prelungirea vieței.—Iaurtul salvator.

Ziarele străine, cu deosebire însă cele rusești s'au ocupat în articole și în ilustrații, de vizita lui Mecinikov în Rusia pe care n'o mai văzuse de mulți, foarte de mulți ani.

Pe alocurea se vede acum fotografia medicului alăturea de aceea a lui Tolstoi pe care l'a vizitat la Iasnaia-Poliana, ca un omagiu adus celui mai superior intelectual din partea unuia din cei mai demni reprezentanți ai Rusiei în străinătate.

Ceea ce e interesant pentru noi cu deosebire este originea lui Mecinikov, după cum vom vedea din detaliile ce urmează.

*

Mecinicov a părăsit acum 35 de ani Rusia și n'a venit de cît odată de atunci, cu ocazia congresului internațional de medicină din Moscova în 1898.

Romîn de origină, numele lui vine de la Spata și se zice că strămoșii lui se trăgeau din familia moldovenească Spătaru. Sunt foarte mulți ruși cari au origina romînească, legăturile într'o vreme între noi și Rusia eran mai apropiate, și apoi foarte mulți boeri ca să scape de urgia Domnitorilor, fugeau în Rusia.

Mulți boeri moldoveni au plecat odată cu Cantemir și s'au sălășluit în Podof, în ținutul Harcovului, unde sunt și azi și păstrează pînă și numele lor, cum de pildă profesorul Gredescul fost vice-președinte al Dumei.

Mecinicov se trage și el dintr'o familie moldovenească din gubernia Harcovului. După ce a făcut studii serioase la Harcov și Moscova, a fost numit profesor de zoologie la Odesa, unde a și lucrat frumoasele sale lucrări asupra *fagocitozei*, lucrări cari au făcut epocă în lumea științifică.

Odată cu descoperirile lui Pasteur în bacteriologie el a părăsit Rusia și s'a dus la Paris, unde savantul francez nu numai că l-a primit cu brațele deschise, dar l-a făcut colaboratorul lui de seamă. Aci Mecinicov a lucrat cea mai mare parte din lucrările sale și și-a făcut renumele de care se bucură.

Admirat, popular, iubit și cinstit de toată omenirea, Mecinicov s'a întoarcet în țara lui. Această vizită a făcut-o cu ocazia sărbătoririi a 25 ani de activitate profesoricească a lui Podevisoski, un mare patalog, și cu care Mecinicov a colaborat nu odată. In același timp savantul rus a voit să vadă țara sa, evoluția pe care a făcut-o în acești trei zeci și ceva de ani, progresele culturale și economice. Și a mai vrut să vadă pe patriarhul de la Iasnaia Poliana pentru care are o mare admirație și cu care este chiar în corespondență.

Pe tot locul savantul rus a fost primit cu dragoste și cu entuziasm, pe tot locul ovațiuni și sărbători, căci rușii știu să-și slăvească oamenii și geniile.

Deși Mecinicov a declarat singur că-și trage origina din Moldova, nici un savant romîn n'a găsit cu cale să-l invite în țara noastră. Alte naționalități se luptă a-și face din oameni străini gloriile lor naționale, noi nu am știut să ne folosim nici de la aceasta.

*

Cum spuneam, Mecinicov a fost primit cu o deosebită simpatie. Un mic incident a trebuit să sufere la Petersburg, dar probabil era fatal ca să fie așa, pentru ca să poată să-și facă o idee exactă de ceea ce este Rusia în prezent.

La Petersburg pe cînd se plimba în automobil cu aontele Witte, fostul premier al Rusiei și cu care Mecinicov e prietin însă de pe timpul cînd era la Odessa.

La Moscova, ca și la Petersburg, a fost sărbătorit de lumea savantă și în fiecare din aceste orașe a ținut cîte o conferință din lucrările sale.

La Moscova a vorbit de o chestiune, care e calul său de bătaie, flora microbienă a intestinului gros.

„Am învățat, a spus savantul rus, flora țărilor și equatoriile, știm fiecare plantă care crește pe acole, dar nu cunoaștem flora intestinelor noastre, care e tot așa de variată.

Microbi cari se găsesa în aparatul nostru de digestie, sunt de origină vegetală. Acești microbi, sunt cauza a o mulțime de boli și între altele și a febrei tifoide care bîntue mai toată lumea sub forma de epidemie, dar mai ales țara noastră.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 17 și 18 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

Lucrările pe cari le-a făcut el și elevii săi la Paris, Bogdanov la Moscova, Dobrovolski la Kasan și alții asupra animalelor, au demonstrat că nu numai flora intestinului gros e dăunătoare, dar ea este absolut netrebuincioasă, căci foarte mulți microbi sunt folositori sub o anumită formă și servesc digestiei.

Cele mai interesante din aceste lucrari a fost acelea făcute asupra liliecilor.

S'a demonstrat că la aceste animale lacari digestia se face foarte repede, nu există în intestinul gros nici un fel de floră microbiană și că luîndu-se măsuri ca să nu pătrundă nici un microb în digestia lor, ei au trăit tot așa de bine ca și mai înainte.

Mecinicov a arătat apoi cîte-va rezultate de profesorul de chirurgie Low dela Londra, care inspirat de lucrările lui, a îndepărtat prin operație intestinul gros.

Toate operațiile făsute au avut rezultat satisfăcător, și bolnavilor cărora li s'au tăiat intestinul gros s'au simțit după aceasta admirabil.

Profesorul Low, a operat 120 de indivizi. Mecinikov nu i-a văzut, dar a trimis special la Londra pe asistentul său dr. Coendi, care a întărit în toate lucrările chirurgul englez.

La înapoerea sa din Rusia, Mencinikov va vizita el însuși Londra ca să se încredințeze singur de succesele profesorului Lenz.

*

Se știe că Mesinikov preconizează acelora cari nu voesc e se supune operației de a li se tăia intestinul gros, de a mînca *iaurtul*.

Iaurtul conține un ferment care produce în intestin o mare cantitate de acid lactic. Or, acidul lactic e un microbicid exselent și nu permite deci formarea fenolilor, cari trecînd în organism produc arterio-selcroza.

Mesinikov a făcut din iaurtul nostru panaceu universal, atribuindu-i proprietatea de a prelungi viața, și aceasta bazat pe considerațiile expuse mai sus.

Bine înțeles pentru ca iaurtul să aibă un efect, trebue mîncat în cantități mai mari cel puțin un kilogram și jumătate pe zi.

Aceasta și explică de ce, cu toate că la noi se mănîncă foarte mult iaurt, dar în cantități mici, nu s'a observat încă acest fenomen de longevitate care ar trebui să reiasă din întrebuințarea acestui aliment.

La Bulgaria însă unde iaurtul se mănîncă în cantități mari, se observă un mare număr de oameni cari ating vîrsta lui Matusalem.

Medici bulgari și bacteriologi au publicat studii de mare valoare în această privință întărind cele avansate de prof. Mecinikov.

Drumul spre o viață mai lungă, a încheiat Mecinikov, e deschis, nu rămîne de cît să fie urmat.

Lucrul manual în școli

Ministrul instrucțiunei, a trimes următoarea circulară, cu privire la aplicarea lucrului manual în școli, tuturor școalelor primare din țară:

Din procesele verbale de inspecțiune ale d-lui revizor școlar de lucru manual, se constată că la o mulțime de școale primare rurale nu se practisă lucrul manual, din cauză că învățătorii cari îl cunosc și îl pot preda nu s'au îngrijit să strîngă la vreme materialul necesar sau că l-au strîns în cantitate neîndestulătoare, așa că după cîte-va lecțiuni s'a și sfîrșit.

Lucrul manual fiind un obiect de învățămînt foarte util, atît pentru desvoltarea aptitudinilor manuale, a inteligenței și a spiritului de inițiativă a copilor, cît și pentru folosele sale în viață, trebue să i se dea importanța cuvenită.

Ministerul poate trece cu vederea pe învățătorii cari nu cunosc lucrul manual și deci sunt în neputință de a-l preda, precum și pe aceia cari din împrejurări independente de voința lor nu-l pot practica, cum ar fi bunăoară lipsa de instrumente pentru frîngherie, etc.

Sunt însă în învățămînt foarte mulți învățători cari au prastisat lucrul manual în școalele normale, al căror produs sunt. Mai sunt o seamă de învățători cărora Ministerul le-a dat posibilitatea să-l învețe și să se perfecționeze la cursurile de vacanță, ținute în cîțiva ani pe la școalele normale.

Cum învățătorii aflați în asemenea situațiuni au pregătirea necasară la practicarea lucrului manual, lor nu li se poate ierta nepăsarea de a nu-și recolta din vreme și în mod suficient materialul de lucru.

Ministerul nu cere lucruri prea grele. Este destul ca în fie-care școală sa se predea cu stăruință și cu îngrijire cîte o anumită specialitate dintre acele prevăzute de programa analitică sau și în afară de ea, ținîndu-se seamă de felul materialului prim ce se găsește în localitate sau care se poate procura cu ușurință.

Ori unde ar exista de fapt posibilitatea prastisării lucrului manual, nu trebue cîtuși de puțin neglijată. Ast-fel, la munte se pot face lucrări ușoare de tîmplărie; la deal, obiecte de împletituri de răchită (mlajă) și de cînepă; la deal și la cîmp, obiecte de lut (olărie); la baltă obiecte de împletituri de papură, de răchită, rețele de stuf și de cînepă; la școalele din apropierea orașelor se poate practica chiar și cartonajul.

Acolo unde materialul prim lipsește, sau se află prea departe de localitate și ar trebui procurat cu bani, s'ar putea organiza din cînd în cînd serbări școlare. s'ar putea face apel la domnii proprietari și arendași, ori s'ar putea interveni la comună ca să înscrie, cîn va fi cu putință, cîte o sumă în budgetul său pentru procurarea lor.

Ori cum ar fi, nu trebue însă ca să lipsească învățătorilor bunăvoința și tragerea de inimă pentru practicarea unei activități atît de atrăgătoare și care ține de programă.

Acolo unde aceste calități nu sunt întunecate, greutățile se înving cu înlesnire și învățămîntul lucrului manual se desvoltă în mod normal, spre binele copiilor.

Cît pentru chestiunea lucrului de mînă la fete, învățătoarele și maestrele cari îl predau se vor conforma programei analitice și instrucțiunilor respective, publicate în „Buletinul Oficial" No. 203 din Noemb. 1909 și tipărite în broșuri separate, distribuite tuturor cari predau lucrul de mînă la fete.

In ce privește pe d-nii revizori școlari, dînșii vor face cunoscut ministerului atît pe învățătorii cari practisă lucrul manual în mod conștiincios, cît și pe cei cari au posibilitatea să-l practice, însă nu o fac.

Practicarea lucrului manual în școală, fiind de o mare și netăgăduită însemnătate, nu ne îndoim că dăscălimea primară își va pune toată silința ca să corespundă așteptărilor noastre.

Litere-Științe-Arte

Cultură fără... inimă.—In Ardeal pare că continuă să se reflecteze cu amărăciune asupra certelor din cale afară neestetice în ale discuțiilor politico-literare, inaugurate la noi, cu osebire, sub influența d-lui Iorga. Iată cum se exprimă „Luceafărul" din Budapesta în numărul din 16 Iunie:

Vrăjmășiile literare din Romînia, uneori degenerează în adevărate părueli. Luptele intelectuale, fie ele cît de ascuțite, îți plac, le urmărești cu interes. Dar bătăile brutale, cu trînteli și ghionturi, te fac să roșești de rușine și îți trezesc desgust.

...Dacă vrem să ne explicăm cauzele acestor neînțelegeri și dușmănii, nu trebue să ne frămîntăm mintea în căutarea idealurilor sau ideilor cari agită sufletele acestor reprezentanți culturali din Romînia. Toți răspund că se luptă pentru ideia națională.

....Adevărata pricină a încăierărilor noastre literare culturale sunt ambițiile personale jicnite, vanitatea și dorința egoistă de a stăpîni a fiecăruia dintre cei ce se proclamă singuri șefi, a celor ce vreau să facă școală, a celor ce se adresează tinerimii.

Acestei tinerimi dela noi am vrea să-i spunem părerea unuia dintre bătrînii noștri: «Rău face tinerimea noastră că se ia după glasul apostolilor vanitoși din țara Romînească, rău face că-și însușește obiceiurile de acolo. Ar fi mai bine pentru viitorul nostru, dacă s'ar deda de tineri cu cultul ideilor și nu cu cel al persoanelor. Așa era mai demult, de aceea a fost la noi atîta credință și stăruință în luptă! Dela fruntașii din Romînia tinerimea noastră să învețe idei, să învețe carte;—nu și moravuri, nu și cultura inimei».

«Și credem că are dreptate bătrînul nostru».

*

Profesorul american Irving Fisher a făcut interesante cercetări asupra unei probleme economice specifice și anume: ce pierderi materiale și sociale prezintă mortalitatea timpurie cauzată prin boli cari s'ar putea evita.

Din studiul publicat în „Jurnalul uniunii medicale americane" profesorul Fischer stabilește, servindu-se de date oficiale, că a treia parte din cazurile mortale provocate de boli anumite ca: tuberculoza, tifosul, difteria, enterita și altele—în total vr'o 16 boli—ar putea fi evitate.

Durata medie a vieței omenești s'ar prelungi cu 15 ani și influența unei atari prelungiri ar fi incalcuabilă prin avantagiile economice prezentate.

D rul Fischer trage consecințele practice ale constatărilor și apelează la direcțiunea generală a asigurărilor de viață propunîndu-i ca să facă sacrificii bănești—aproximativ 200,000 de dolari pe an—ca să împuțineze cazurile mortale de categoria pomenită, arătînd că societățile de asigurare vor fi cele întâiu care să profite.

Americanii fiind practici, propunerea profesorului a fost luată în considerație și pusă în studiu.

*

Cu ocazia recentei sale treceri prin Londra ilustrul compozitor. Puccini a comunicat unui ziarist că e pe cale de a termina o nouă operă: „Fatade pe țărmul de aur", cu subiectul prelucrat dintr'o piesă cu același nume și jucată cu mare succes în America.

Noua operă va fi cîntată la New-york pentru prima oară, în iarna viitoare, cu Geraldine Ferrar în rolul principal.

*

Se anunță că d. Ioan Slavici, nedespărțitul amic al lui Eminescu, își va tipări într'un volum amintirile sale din viața petrecută împreună cu marele nostru poet. O parte a acestei lucrări a și apărut în „Omagiul" de la Galați, scos de către comitetul de comemorare a morții lui Eminescu.

*

„Lumea Nouă".—Sub titlul acesta va apare în America (Cleveland, O. W. 6007, Detroit Ave), cu începerea dela 15 Iulie un nou ziar romînesc independent, sub direcția d-lui Vasile E. Moldovan.

Informații

❑ **Spulberarea unei infamii.**—Ziarele bisericești se fac ecoul tuturor infamiilor la adresa unor persoane onorabile din cler. Redactorii acestor foi, oameni fără nici o răspundere în stat, samănă vînt și culeg furtună în privința persoanelor bisericești. Un caz din acestea e cu pr. D. Lascar din Huși, acuzat că acum 10 ani fiind protoereu la Argeș ar fi abuzat de 3 surori ale unui domn Marinescu, cumnat cu pr. Boerescu, P. N. institutor și paroh la biserica Sf, Gheorghe din Pitești. Contra acestor infamii debitate prin revistele bisericești și unele ziare politice, a răspuns în mod mulțumitor însuși acuzatul prin broșura sa „Un Răspuns" unde persoana d-lui dr., Stăncescu deputat de Olt joacă un rol principal în uneltire și preotul Dobre din Slatina, unealta d-lui dr. Stăncescu.

In ultimul No. revista *Păstorul ortodox* din Pitești prin art. „audiatur et altera pars" arată că Nae Marinescu ar fi declarat fățiș „că cu păr. Lascar n'a avut nici odată nimic, că a fost un om bun, dar că femeia și fetele l'a făcut să dea o declarație contra pr. Lascar în mînele pr. Boerescu, și că el unul n'a avut idee de cuprinsul acelei declarații nici de modul cum s'a răspîndit declarația sa".

Mai mult încă „Păstorul ortodox" arată că reînvierea scandalului se datorește faptului că pr. N. P. Boerescu a fost pus la pensie pe ziua de 1 Aprilie, a. c. și că dar trebuia înlocuit de la bis. Sf, Gheorghe prin preotul Marin D. Preuțescu. Ei bine, pentru a forța mîna Episcopului de Argeș, Timuș, ca să nu-l înlocuiască de la biserică, s'a făcut uz acum după 10 ani, de declarația lui Nae Marinescu dată cumnatului său Boerescu pentru dr. Stăncescu în procesul pr: Dobrea, declarație care a fost utilizată la vreme prin *Buciumul bisericesc* făcînd presiune asupra Episcopului Timuș, care era pus în declarația lui Nae Marinescu că l'a chemat pr. Marinescu și pe chezășia sa l'a luat să nu mai facă gură, că va fi răsplătit bănește.

Tot ce a pus în declarație, e sfruntat neadevăr, iar azi după 10 ani adevărul iesă la lumină, spre deplina mulțumire a tuturor că s'au spulberat niște infamii, cari își aveau cursul regulat în ziarele bisericești de scandal.

Oi cît de putredă ar fi ea biserica prin mădularele sale, noi nu o credem așa de decăzută cum și-o închipue scriitorii fără răspundere de la ziarele bisericești, și constatăm cu plăcere că adevărul a eșit la lumină într'o chestie așa de gingașă ca acea a pr. D. Lascar cu cele 3 fete *fecioare prea cinstite!* ale lui Nae Marinescu din Pitești.

Iar cînd la mijloc se amestecă politica de gașcă a dr. Stăncescu de la Olt în interesul material al lui Boerescu, nu ne miră că s'a luat drept unelta onorabilitatea unei familli despre care cei din Pitești sînt pe deplin edificați.

❑ In sara zilei de 20 Iunie, în saloanele societății Germane, a avut loc o audiție muzicală dată de societatea muzicală din Iași, cu ocazia închiderei anului pînă la 2 Septembrie.

Corul și Orchestra acestei societăți de sub conducerea energicului și mult talentatului artist—Antoniu Ciolan și de data aceasta au executat bucăți de muzică cît se poate de bine, redîndu-le astfel farmecul nespus de mare prin trecerea neașteptată de la un forte—la pianissimo—observîndu-se tot odată justețea tonalității și dulceața armoniei mai cu samă în cîntecul „Pui de lei" de I. Vidu. Aci s'a observat în partea a doua cîte-va voci cît se poate de frumoase și simpatice, ca a d-rei Grigorescu,—a basului Pargh I, dovedind în de-ajuns că posedă o voce fenomenală—fiind dator numai să și-o ultive.

După execuțiunile muzicale d. președinte Th. Burada—face o dare de samă asupra mersului societății, mulțumind membrilor ei și dorindu-le succese în toată activitatea lor muzicală.

Indată apoi să încinge o horă—jucată cu mult gust de toată asistența Orchestra societății intonînd cele mai frumoase valsuri și cîntece naționale, au animat asistența pînă dimineață la ora 5, cînd fiecare au plecat cu cele mai frumoase impresiuni de la o așa petrecere intimă—dar și serioasă.

Din asistență remarc.

Familiile: Popp, Dimitriu, Căpitan Botez, dr. lct. Botez, Preot Popescu, Ioanide, Virlănescu, Ștefănescu, Ianculescu, Pilescu, dr. Frey, Cirillo Anton, Popov, Stepano, Clemensevici, Călin, Horga etc.

Din bachetul de domnișoare, neobosite dansatoare, remarc pe: Mărioara Popp, Viorica Barada, Florica Botez, Lucica Popescu, Maria Ștefănescu, Dimitriu, Elena Ștefănescu, El. Rădescu, Horga, Călin, Pilescu, Cirillo Gema, Simionescu, Popescu Maria, Grigorescu, Sabara, Onotrei, Todicescu, Știubei, Comarnescu, Nicolau, Zăhărescu, Pompilian, Popescu Eleonora, Ioanide, Popovici Maria, Țibichi Elena, Teodorescu Voshița, Ștefania Sabara etc.

Domni și cavaleri: Th. Barada, Dimitriu, Lct. Col. Stroja, dr. Frey, Popp, Ant. Cirillo, Ioanide, Preot Stupcanu, Virlănescu, Ștefănescu, Horga, Ianculescu, Stoinescu, Haloș, Iftime, Duca, Vrînceanu, Vestali, Popov, Lateș, Decusară, Pangal, Tăzlăuanu, Coroi, Popescu Ermil, Călin, Georgescu, dr. Mihalcea, Vartolomeiu, Gavrilescu, Simionescu, Gaia, Dițu, Vasilin Prut, Orest Panu, Miclescu, Carpaciu, Nagitz, Florescu, A. Ciolan, Traian Iehim, și Gh. Rober.

❑ Alaltăeri s'a ținut licitația pentru vînzarea moșiei Plătănești, din județul Fălciu, proprietatea d-lui Pandele Zamfirescu.

Casa rurală a oferit 500 lei de falce; au concurat și țaranii din partea locului.

Licitația însă s'a amînat pentru o altă zi.

❑ Astăzi s'a dat rezultatul examenului pentru posturile de notari.

Iată numele celor reușiți: Vărcă I. cu media 8.30, Bangiu I 7.50, Simionescu D. 7.00, A. Stroici 7 și V. Andriescu 6.50.

❑ Eri s'au început examenele la școala de menaj „Principesa Maria", Examenele vor dura pînă mîine.

Expoziția și împărțirea premilor va avea loc în ziua de 28 Iunie a. c.

❑ *Din cauza sărbătoarei de mîine „Nașterea Sf-lui Ioan Botezătorul", viitorul număr al ziarului nostru va apărea Joi 25 Iunie a. c. la orele obișnuite.*

❑ **Rezultatul concursului de la Bele-Arte.**—Iată resultatul concursului de fine de an de la școala de la Bele-Arte din localitate:

Desen Pictură.— Anul I Merches Haralamb și Gliga Emanoil medalie de bronz clasa III Ștefan Mitescu, Ioan Rotaru, Dîrzu Ioan, Hahn M. Oscar, mențiunea I. V. Cicherschi și Filipescu Adela men. III, Maria Serescu și Maria Gîrneață admise definitiv în anul I.

Anul II. Alex. Grigorovici medalie de bronz clasa II-a, Richard Hette, Horia Boambă și Laura Scriban medalia bronz clasa II.

Anul III. I. Cosmovici medalie bronz cl. I, Briese Otto, Botez Felician medalie bronz cl. II-a, Veronica Florescu și și Maria Bănescu mențiune.

Anul IV. Simionescu Cesar, Eugen Juristeanu mențiunea I, Cecilie Bardasare, Elena Măciucă, Victoria Popovici, Natalia Popovici, Florica Argintoianu men. II, Filaret Gheorghiu promovat.

Anul V. *Cap de expresie*, Țaturman Maria, Constantin Bacalu mențiunea I, D. Chipăruș. Ștefan Trifan mențiunea II, D. Haulică mențiunea III, nud racourci D. Chipăruș, D. Gaulică și C.tin Bacalu mențiunea III.

Peisage.—Al. Grigorovici mențiunea I. Hette Richard, Stroici Lucreția și Maria Băncescu mențiunea II.

Peisage.—D. Chipăruș medalie argint cl. II *D* Häulică medalie bronz cl. II, Simionescu Gh., Juristeanu, Cecilia Bardasare, Fl. Argintoianu, Elena Măciucă, Victoria Popovici, Ortansa Merlescu și Maria Țaturman mențiunea II.

Sculptură.—Anul I, Oscar Hahn mențiunea I., Ion Dîrzu și I. Rotaru mențiunea II.

Anul II.—Horia Boambă medalie bronz cl. I, Al. Grigorovici și Richard Hette medalie bronz cl. II.

Anul III.—Lucreția Stroici și Maria Băncescu mențiunea I.

Anul IV.—D. Häulică și Gh. Simionescu medalie argint cl. I.

Anul V.—D. Chipăruși medalie aur.

Perspectivă.—Gh. Simionescu și Elena Măciucă mențiunea I.

Anul I—Veronica Florescu, Băncescu Maria, Florica Argintoianu mențiunea I; Juristeanu, D. Chipăruș mențiunea III; Cecilia Bardasare, Trifan Ștefan mențiunea II; Basalu C. mențiunea I; Gălușcă V. și Häulică D. mențiunea I.

Anul II.—Häulică, V. Gălușcă, Maria Țaturman, D. Chipăruși, St. Trifan și C. Bacalu promovați.

Desen Geometrie.=Em. Gliga, Laura Scriban, I. Rotaru mențiunea I; Horia Boambă Al. Grigorovici, Adela Filipescu mențiunea II; Richard Hette mențiunea III; St Mitescu, I. Dîrzu promovați.

Istoria Artelor.—Anul I. Adela Gîrneață medalie de bronz cl. II, Adela Filipescu, I. Dîrzu, I. Rotaru, Oscar Hahn, Horia Boambă mențiunea I.

Anul II. Horia Boambă, Al. Grigorovici, Laura Scriban mențiunea I. Richard Hette, Maria Marta, Lucreția Stroici, Maria Băncescu mențiunea I.

Anul III. Elena Gavrilescu, Maria Băncescu mențiunea I, Victoria Popovici medalie bronz cl. III, Filaret Gheorghiu mențiunea I.

Anul IV. Victoria Popovici, Natalia Popovici, V. Gălușcă, D. Häulică, Cesar Simionescu medalie bronz III, C. Basalu mențiune II, Cecilie Bardasare mențiune I, Blanche Carp, Anul II mențiunea I.

Caligrafie—Maria Băncescu, Laura Scriban și Cecilie Bardasare mențiunea I.

BAILE OGLINZI

TÎRGUL NEAMTZ

(PRIN GARA PAȘCANI)

Inceputul sezonului la 25 MAIU

Stațiune climaterică lipsită de curenți cu un aer curat sănătos, situată la poalele munților Neamțului lîngă o pădure seculară avînd o poziție p torească.

BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reichenhal, conținînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalațiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofulozei, linfatismului; boalelor de femei și copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metrite, salpngite, fibrome, etc.

HOTEL ȘI RESTAURANT EXCELENT

sub conducerea d-lui Max fostul director al Hotelului Binder din Iași

O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd și cafeaua cu lapte: copii pînă la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.

Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimițîndu-se un acompt la Tg. Neamț.

EFTIN ȘI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conținînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administrației.

Concesionar RUDOLF FRITZ

❑ O comisiune de ofiţeri de la institutul geografic al armatei, împreună cu d. maior Verbiceanu, lucrează actualminte în judeţul Dorohoi pentru măsurarea hotarelor Prutului.

Comisiunea a ajuns acum la Mitoc şi va continua cu lucrările pînă la Galaţi.

❑ D. căpitan M. Negruzzi, comandantul escadronului de jandarmi călări va pleca de la 1 Iulie în Bucureşti, pentru a ţinea locul d-lui lt. colonel Grecianu, comandantul regimentului de escortă, care pleacă în concediu de o lună de zile.

Locul d-lui căp. Negruzzi îl va ţinea d. locot. Petrescu.

❑ D. dr. Moruzan, medic al circ. Buhăeşti, judeţul Tecuci. a fost transferat la cir. Doiceşti, judeţul Brăila, în locul d-lui dr. C. N. Atanasiu, care trece la Buhăeşti.

D-ra d-r Aretia Bîrsan a fost numită provizor medic secondar la spitalul Spridoniei din Galaţi.

❑ D. N. Iorga, scrie „*Secolul*", a atacat ieri la Brăila cu o violenţă de stil proprie d-sale, guvernul şi partidul liberal.

N'am da nici o importanţă aprecierilor d-lui N. Iorga, dacă d-sa n'ar fi făcut pur filipescanism la Brăila, ceeace dovedeşte în deajuns că întrunirea d-sale antisemito-naţionalistă a fost organizată şi frecventată numai de filipescanii din acea localitate.

❑ Astă-noapte a încetat din viaţă la locuinţa sa, din strada Racoviţa No. 3, Emanoil Haier, proprietarul morei cu acelaş nume.

❑ Marele Stat-major al armatei a comunicat direcţiunei generale a căilor ferate că a dat ordine ca funcţionarii căilor ferate să fie dispensaţi de chemările armatei pentru iustrucţie sau manevre în baza certificatelor liberate pentru dispensă de mobilizare.

❑ Conform deciziunilor luate anul trecut la conferinţa internaţională de la Lisabona, taxele telefonice au fost reduse cu începere de la 1 Iulie st. n., între România şi Austro-Ungaria.

In loc de 8 bani cuvîntul pentru Austro-Ungaria şi România se plăteşte de acum 7 bani (heler) şi în loc de 8 bani se plăteşte 5 bani între Romania şi provinciile vecine: Bucovina, Galiţia şi Transilvania.

❑ Au mai fost decoraţi cu serviciul credincios cl. I-a: Dobreanu Dim. revizor de aparate la c. f. r. Iaşi, Iordăchescu Dum., notarul comunei Andrieşeni, Strănoiu D., împiegat la biroul principal c. f. r. Iaşi, iar cl. II d-nii :Albu Teodor şef de echipă la c. f. r. Ghighigeni, Andriuţă Vasile cantonier c. f. r. Iaşi, Bălănescu V. cantonier, Botez Vasile plutonier în reg. Ştefan-cel-Mare 13, Burchi, C. sergent din compania IV-a sanitară, Climescu N. P. maestru ajutor la atelierele c. f. r. Iaşi.

❑ Eri şi azi după amiază învăţătorii excursionişti din Dîmboviţa au vizitat şcoala normală „Vasile Lupu", liceul internat Copoul şi alte instituţiuni.

Azi dimineaţă ei au vizitat şcoala superioară de Arte şi Meserii şi fabrica de tutun.

După amiază, învăţătorii excursionişti au mai vizitat diferitele instituţii şi apoi au făcut o escursiune la Cetăţuia.

La ora 5 vor asista la audiţiunea muzicală a corului mitropolitan.

De seară va avea loc la Bragadiru un banchet oferit de comuna Iaşi, în onoarea escursioniştilor.

❑ Azi după amiază, a avut loc înmormîntarea regretatei Roza Rosenthal, muma confratelui nostru I. Rosenthal de la ziarul „Adevărul".

Ultime informaţii

❑ *Azi a sosit rezultatul examenului înscris la capacitate al elevilor absolvenţi de la şcoala normală „Vasile Lupu". Din 33 înscrişi au reuşit 31; iar la şcoala normală de învăţătoare au reuşit toate 35 candidatele, din care numai 4 au media 7.50, iar celelalte au medii între 8 şi 10.*

Examenul oral începe mîne 24 Iunie. Comisiunea examinatoare se compune din d-nii D. Pompei, Hogaş şi P. Bogdan.

❑ Se ştie că fostul Mitropolit al Moldovei Partenie Clinceni, cu ocazia demisiei, a cerut îngăduiala de a fi lasat să locuiască până în luna Martie la biserica Antim din Bucureşti.

Fostul Mitropolit al Moldovei a obţinut acum autorizarea de a locui acolo toată viaţa.

❑ **Sinuciderea oficiantului Bogdan.**— După cum am anunţat eri, oficiantul Hristache Bogdan, de la poşta locală, care fusese transferat în ultimul timp de la Bivolari la Iaşi, s'a dus după amiază în strada Albă, în dosul unui depozit de lemne, şi şi-a tras un glonte în cap. Nenorocitul a fost dus la spitalul evreiesc. Glontele a intrat în tîmpla dreaptă.

Aseară pe la orele 8 şi 35 oficiantul Hristache Bogdan a încetat din viaţă.

După cum am mai spus, el suferea de neurastenie. Acum cît-va timp a fost în spitalul Sf. Spridon, în căutarea d-lui dr. Negel.

❑ **Examenele particularilor.** — Iată rezultatele examenelor elevilor preparaţi în particular, pentru cursul superior:

Clasa V-a. Promovaţi: Cazan Mihail şi Vlădoianu L. N. Corigenţi: Buchman G. Geografie şi Matematică; Economescu A. Franceza şi Şt. fizice, Froimsin L. Matematica şi Şt. fizice, Ghica F. I. Gh. Matematica şi Şt. fizice, Miclescu C. A. E. Matematica.

Clasa VI-a. Promovaţi: Bulai A. I., Braunştein I., Dardan M., Deleanu C. C, Popovici A. C., Vănătoru D. Gh. Corijenţi: Handoca Elena, Latina şi Matematica, Katz E. A. Engleza şi Şt. Fizice, Sevastian V. Gh. Geografie şi Matematică, Sorescu Maria Geografie şi Matematică.

Clasa VII-a. Promovaţi: Cateliu Maria şi Ivanciu C. Gh. Corigenţi: Baldovici S. Germana, Georgescu P. D. Matematica şi Şt. fizice, Sfarţenberg A. Filosofia şi Şt. fizice.

Elevilor Niţescu P. (cl. V), Bottez Maria (cl. VII) şi Scheleti Gh. (cl. VI) li se va da rezultatul după complectarea notelor.

❑ Ministerul industriei şi comerţului a trimes prefecturei de judeţ 10 balanţe bascule în greutate de 500 kgr., pentru a fi distribuite în oboare şi în pieţele publice, cîntăritorilor publici.

❑ D. d-r Tirs Bulău a fost numit medic secondar la spitalul Spiridoniei, din Botoşani.

❑ In ziua de 10 Iulie a. c. se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţie publică pentru darea în explotare a cîtor-va păduri ale statului.

❑ Afăm că starea d-lui locotenent Opaiţ victima accidentului de la alergări s'a îmbunătăţit mult. D-sa se află în afară de ori-ce pericol.

❑ **Festivalul Eminescu la Cernăuţi.** Duminică s'a serbat, cu o deosebită solemnitate, aniversarea de 20 de ani de la moartea lui M. Eminescu.

Dimineaţă la orele 9 s'a oficiat în catedrala Mitropolitană un parastas, oficiind întregul cler al catedralei şi la care au luat parte toate societăţile romîneşti din Cernăuţi.

La orele 2 d. amiază, s'a întreprins o excursiune la casele Aron Pamnul unde a locuit Eminescu. Aci corul studenţilor sub conducerea d-lui Moraru, a intonat „Somnoroase păsărele" şi „La Arme" (muzica de Mehul), după care d. profesor Sextil Puşcariu a ţinut o cuvîntare ocazională. De asemeni a ţinut o frumoasă cuvîntare şi d. State Dragomir, artist al Teatrului Naţional din Iaşi.

Seara, la orele 9, a avut loc în Teatrul municipal, un mare festival, care s'a deschis cu „Pe al nostru steag" executat admirabil de corul mixt.

A urmat apoi o admirabilă conferinţă a d-lui prof. Sextil Puşcariu, despre viaţa şi activitatea marelui nostru poet M. Eminescu.

D. State Dragomir a recitat satira a III-a şi a fost obiectul unor mari ovaţiuni, primind şi o frumoasă coroană de lauri. Corul a intonat apoi „Somnoroase păsărele", muzica de Dima.

In partea a doua corul a intonat „Codrule Codruţule", iar d. Scalet a cîntat o frumoasă romanţă.

D. State Dragomir, a citit apoi „Luceafărul" şi a fost din nou foarte mult aplaudat. Corul a mai intonat „Ce te legeni codrule" şi în fine din nou d-nul Dragomir a recitat „Doina", „La Bucovina", şi „La Arme". Publicul i-a făcut mari ovaţiuni şi a fost viu felicitat.

Au luat parte la festival toţi fruntaşii romîni din Bucovina şi o mare mulţime.

❑ In Podul Iloaia s'a ivit epizootia de pneumonie infecţioasă.

❑ Prefectura de judeţ a fost înştiinţata că acum trei zile a căzut pe teritoriul comunei Popeşti o torenţială ploaie însoţită de grindină, distrugînd semănăturile pe o întindere de 50 de fălci.

❑ La Curtea de Apel secţia II-a a venit astă-zi spre judecare apelul făcut de Th. Negruzzi, fostul diriginte al oficiului din Burdujeni, acuzat că a delapidat suma de 18,000 lei, care a fost condemnat de tribunalul Botoşani la 2 ani închisoare corecţională şi 18000 lei despăgubiri către stat.

❑ Mîine are loc la institutul Champalbert—Herovanu o producţie de închiere a anului şcolar 908—909.

❑ Mîine au loc la Suceava (Bucovina) marele pelerinaj la moaştele Sfîntului Ioan.

De la noi se duc mulţi credincioşi la pelerinaj, mai ales de pe la ţară.

❑ D-ni dr. Tirs Bulău, Aurel Teodoru şi I. Lobell au trecut eri, au un deosebit succes, teza de al VII-lea doctorat.

❑ **Din Huşi.**—Duminică a fost în sala Teatrului Naţional serbarea de fine de an a elevelor din şcoala Profesională: Programul foarte variat cuprindea 18 numere: recitări, dansuri, muzică şi teatru. S'a jucat piesa *Jertfa* de d. Miclescu. Tot programul a fost executat cu multă artă şi publicul a rămas pe deplin mulţumit. In special ne place a semnala vocea clară şi frumoasă a elevii Mihălăchiţă Anuţa, care a cîntat cu mult trio *Dor de Sat* cum şi duetele: *Doina* şi *Somnoroase păsărele.*

Acţiunea scenică şi recitările au fost conduse de d-ra Cl. Tăutu; corul şcoalei a fost condus de d. Dart. Rădulescu, iar dansurile de d. D. Dimitriu maestru de gimnastică.

❑ E probabil că între fostul Mitropolit al Moldove i Partenie Clinceni şi Epitropia Sf. Spridon, va interveni un proces, pentru locul de la Slănic ce era destinat pentru clădirea unei vile a înaltului prelat.

❑ **Cazul Muşicu** —Gr. St. Muşicu învăţător în comuna Izbiceni din Telcorman, are 36 ani în învăţămînt, e preşedintele băncei populare, a cooperativei locale şi altor aşezemînte de acest fel. Gr. Muşicu ca şi Pogor de la Prigoreni a fost adeptul cel mai harnic al activităţii extra şcolare a d-lui Haret.

Urmarea?... Pe Pogor îl anshetează azi inspectorul şcolar şi voesc să-l vîre la puşcărie; iar pe Muşicu prefectul judeţului, Cristodi, Zota căpitanul jandarmilor l'au bătut măr în localul băncii, l'au pus în lanţuri, l'au dus pe jos la Caracal, ţinut flămînd zile întregi şi scăpat prin intervenirea avocatului Oreveanu. Cauza? Muşicu deschisese un magazin de consum în Izbiceni fără autorizarea—zice-se—a prefectului.

Iată cum sînt trataţi bieţii învăţători cu activitatea lor extraşcolară supt regimul părinţesc al d-lui Haret. Iar acum cînd congresele institutorilor şi învăţătorilor se va discuta activitatea extraşcolară a corpului didactic primar e bine să se ştie şi reversul medaliei.

❑ Iată lista reuşiţilor la capacitate din gimnaziul „Alexandru cel Bun."

Bank O., Bimbasat H, Golden H. Golden M, Horovitz F., Hnidey C., Iacoby D., Motăş C., Nacht A., Susman E., Valdman I., Zaharia I.

❑ **Universitare.** — Aseară au trecut examenele la d. profesor C. Stere d-nii; Dobreanu Ioan, Teodoru C. Teodoru E. V., Vasiliu C C. Vasiliu V., Andreescu V., Zarian Gh., C. Baltă, Eugene Ionescu şi Kirculescu Ernest; iar astă-zi dimineaţă, d-nii Andriescu Elie, Rosin I. Tăutu C. Tanasache Ev., Tiron C. Popovici P., Ion Venier Ernest, Vasiliu I., Stupcanu N. şi Abeles Victor.

In astă seară la orele 8 jum; Brişcu Gh., Chersin P., Ioaniţiu G.: Oghină Grigore, Popovici G. G., Rang Ioan, Rişcanu G. I.

Mîine dimineaţă Mercuri, la orele 8, vor fi examinaţi de d. Stere studenţii Vasile Resmeriţă, Robert Ulrich, Vîrgolici, Nini Georgescu. Eugéne Boureanu, G. Zăhărescu, Teodor Ionescu, Varodin, Dobre, Guţă D. şi Teodorescu C. C.

— Azi la orele 5, îşi va trece oral II de licenţă, candidatul Dorin.

— D-rele Elise Vrînceanu şi Cleopatra Lupu, îşi vor da tezele de licenţă în litere, mîine Mercuri la orele 5 p. m., şi Joi la orele 10.

Tot mîine la orele 10 dim. d-ra Andruşa Donici îşi va trece oralul.

— Azi au trecut tezele licenţei în ştinţi d-ra Elena Teodorescu şi d. Goldenbaum. Subiectul tezei a fost proprietăţile generale ale soluţiilor diluate.

— Vor trece mîine examenul de drept comercial Angelescu, M. Antonescu, Cuţic D., Huch Otto, Millo Matei, Mogîldea, Gh. Nicolaescu Octav.

— Tot mîine vor fi examinaţi, de d. prof. D. Alexandrescu. la civil II d-nii Popovici A. Virgil, Venier, Vîrlănescu, Apostol I. Atanasescu At, Teianu Barbu, Cadelcu N., Constantin T. D., Climescu Victor, Donici Eugene şi Gîdei Petru.

Joi e ultima serie şi vor fi examinaţi la civil III Georoceanu V,, Niculescu Octav, Petrescu Ştef., căpitan Petrovici C., Stamati C. şi inginerul Bunescu.

❑ Eri şi-a susţinut cu mare succes teza de doctorat unul din eminenţii elevi a facultăţei noastre de medicină d. dr. Thirs Bulău. Subiectul tratat de d-sa e „Contribuţiuni la studiul Antraxului. Tratamentul lui cu soluţia Calot" este o lucrare cu totul originală, d-sa descoperind în antrax un nou tratament foarte eficace.

Juriul de promoţiune împreună cu preşedintele său d. Prof. Dr. Juvara a felicitat foarte călduros pe dl. dr. Bulău pentru realele merite ale lucrărei sale.

Tot asemeni au susţinut tezele de doctorat d-nii: Aurel Teodoru şi Löbell.

Felicitări.

❑ Apa lui Potard, este cu siguranţă mai miraculoasă de cît apa de aur a lui Andonric, pentru că cea dintăiu, avînd proprietăţi a scoate pete, are atîta putere că scoate pînă şi petele din... soare. Dovada despre acest miracol ne-o dă un sujet plin de humor din noul program al Cinematografului Pathé Frères de astă seară Marţi 23 Iunie, din grădina Chateau aux fleurs.

Vom vedea pentru întăiaşi dată astă seară Marţi Zuavii Americani; ei sunt negrii din diferitele regiuni care formează legiunea străină ca şi Zuavii franceji din posesiunea Africei de Nord.

Filmul de artă „Femeea-păpuşă" va fi de sigur admirat de fie care. Este o dramoletă artistică a lui Berény, interpretată de d-ra Charlotte Wiehé (care ne-a vizitat acum trei ani) şi de Georges Wagee: Rolul păpuşei e o creaţiune proprie a d-nei Wiehe, şi această piesă să joacă actualminte cu mare succes la Théâtre des Capucines din Paris.

Se succed apoi multe scene comice, sportive şi instructive, precum: Căderea unui balon german pe teritoriul francez, Sora Angelica, un gen nou de dramă cinematografică, Atletul de carton, De ale vînătorilor etc. etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 23 Iunie.

Ciocnire de trenuri

— AMĂNUNTE —

Bucureşti.— Ciocnire celor trenuri a avut loc în dreptul km. 34, între staţiile Comana si Mihail Bravu. Pe o distanţă de 50 m. linia ferată era acoperită de dărămăturile vagoanelor.

De la trenul de marfă 6 vagoane au fost complect sfărămate, aşa că n'au rămas de cît roţile de la trenul de persoane au fost sfărămate: vagonul de poştă, un vagon de clasa III-a, un vagon de clasa II-a şi 2 vagoane, în care erau mai mulţi cai ai regim 18 artilerie, care erau transportaţi la poligonul „Mihail Bravu". Maşina de la trenul de marfă de asemeni a suferit stricăciuni. Vagonul de poştă a fost asvîrlit la cîţiva metri, iar vagonul de cl. III-a a fost tîrît în rîpă.

Din cercetările ce s'au făcut, s'a constatat că numărul răniţilor e de 13; dintre aceştia, mai grav răniţi sunt: Max Grünberg, comerciant din Rusciuc; Petru Marinescu din Bucureşti, colonel Mihailescu, comandantul reg. Dîmboviţa, Elena Mihailescu, soţia unui perceptor din Jilava, Urziceanu Ioan comerciant, Levi, agentul Segal din Giurgiu, I. Somer, voiajor din Galatz, care e mai grav ca toţi şi V. Tomescu, funcţionar din Giurgiu.

Pagubele se urcă la 100,000 lei.

Sinucidere

Giurgiu.—Un tînăr anume Iosif Spiru s'a sinucis astăzi, aruncîndu-se înaintea trenului.

Corpul lui a fost tăiat în bucăţi.

Lucrătorii italieni

Roma.—Deputatul Carpini a adresat o interpelare ministrului de externe, asupra paşapoartelor lucrătorilor italieni din România. Deputatul cere să se facă o intervenţie la Bucureşti pentru o mai bună tratare a lucrătorilor.

D. Pomponiu, sub-secretar de stat a spus că recunoaşte că lucrătorilor italieni li se fac dificultăţi în Romania şi că s'au făcut tratative în acest senz.

In chestia Cretei

Paris.—In cameră, deputatul Denis Cochin întrebă pe d. Pichon cu privire la retragerea contigentului francez din Creta şi cere asigurarea guvernului provizoriu că regimul va fi menţinut sub garanţia de protecţie a pavilioanelor celor 4 puteri. D. Pichon răspunde că momentul ar fi rău ales pentru a discuta regimul viitor al insulei. Puterile se vor înţălege asupra acestui subiect cînd însă împrejurările ar pare că vor fi oportune. De acum şi până atunci şi cu începere de la 27 Iulie trupele internaţionale vor fi înlocuite prin 4 staţionare. Puterile compteazǎ pe înţelepciunea Turciei şi Greciei, precum şi a Cretei, de a înlătura dificultăţile care ar conduce la grave evenimente.

Imprumut

Belgrad.—Oraşul Belgrad are intenţia de a contracta un împrumut de 60 de milioane de coroane pentru instituţii comunale.

Suprimarea stărei de asediu

Petersburg.—Starea de apărare extraordinară din oraşul Batum a fost suprimată.

De asemeni s'a suprimat starea de asediu în toată Caucazia, afară de oraşul şi districtul Tiflis.

Criza din Ungaria

Buda-Pesta.—După şedinţa Camerei a avut loc un consiliu de miniştri care a decis să împlinească dorinţa Suveranului de a gira provizoriu afacerile Statului. Partidul constituţional şi cel popular au decis, fără discuţie, să primească decizia consiliului de miniştri.

Partidul independent va lua o decizie, după ce Impăratul va numi un nou cabinet Wekerle.

Reîntoarcerea Ţarului

Petersburg.—Familia imperială s'a întors la Petersburg.

Inaugurarea unei linii ferate

Badgastein.—Azi a avut loc, în prezenţa Imparatului, Archiducelui Eugeniu, miniştrilor, autorităţilor civile şi militare şi membrilor celor două camere, inaugurarea solemnă a liniei de cale ferată pe Drava de la spital la Badgastein.

Reichstagul

Berlin.— Reichstagul a respins în a doua cetire proectul de lege privitor la succesiunea statului. Prin urmare a treia cetire nu va mai avea loc.

Reichstagul a respins de asemeni impozitul pe vinuri şi a adoptat impozitul pe vinurile spumoase.

Nota puterilor

Constantinopol. — Este încă îndoială dacă nota puterilor protestoare ale Cretei va fi înmînată puterilor mîne. Ministrul de externe a declarat Simbătă cîtorva diplomaţi că Poarta este liniştită.

Condemnări

Constantinopol.—Un general de divizie şi un general din regimul lui Abdul Hamid au fost degradaţi şi exilaţi pe viaţă, pentru spionaj.

Procesul crâşmarilor

Bucureşti.—Curtea de Casaţie s'a pronunţat astăzi si asupra ultimului punct din recursul făcut de crîşmarii din Iaşi contra verdictului juraţilor din Vaslui.

Inalta Curte a respins recursul crîşmarilor.

SOCIETATEA pentru întreţinere şi clădirea unui local pentru şcoala „Talmud-Tora" aduce mulţumiri persoanelor care au bine-voit a da concurs acestei şcoli:

D-nii: Albert Daniel, 500 lei; S. O. Groswald, 700; Moritz Wachtel, 500; Sal. Wachtel 500; Reisel Golden 1500; I. A. Gelzer 500, E. I. Brumer 500, B. L. Laufer 500, Ch. Grünberg 500, H. Braunştein 300, Henri Diamand 300 Ios. Gezler 300, Eizig Flügelmann 300, Michel Weinstein 300, Ch. I. Pocker 300, Chaim Iancu Segal 300, Mos. Duff 250, Berm. Iuster 200, S. Blechman 200, M. Löbel 200, Fewel Fried 200, Fraţii Spiegel 200, Sal. Stern 200, M. Schnürer 200, Nute Bergher 200, Hirsch Rosenthal 200, I. Pocker 200, R. Pocker 200, M. Ch. Iosepovici 200, A. G. Scharf 200, Mos. Nacht 200, Simon Gross 200, Iancu Lupu 200, Abr. Cernes 150, Pincu Elias 150, Fraţii Hirschensohn 100, N. Forşt 100, Is. Forst 100, K. Lewin 100, Chaie Goldstein 100, Eichenkatz 100, Ancel Spanier 100, M. I. Migden 100, M. A. Steckelman 100, L. M. Bauer 100, M. I. Rosenblum 100, Is. Smielovici 100, I. M. Liebling 100, M. Lazer 100, Is. Broide 100, David Fränkel 100, Ios. Reinherz 100, M. Horn 100, N. E. Eisen 50, Isr. Iacob Taube 50, Mos. Löbel 50, I. Michalovici 40, Ch. Wechsler 40, David Gabriel 40.

Comitetul: Ch. I. Pocker, Moses I. Migden, Iacob Pocker, Moses I. Duff, I. Mihalovici, Avram Cernes, M. A. Stekelman, L. B Bauer, Isr. Şmilovici, I. M. Liebling, Feibil Fried, Iosef Reinhartz, Chaim Wechsler, M. Lazar, M. I. Roseblum, M. A. Fränkel.

De închiriat de la 26 Octombrie 1909 pităria din **Piaţa Sf. Spiridon**. A se adresa **d-lui Gheorghe Al. Cristea str. Sărărie.**

Casa de Bancă
MORITZ WACHTEL,—IAŞI
—PIAŢA UNIREI—

Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:
Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhaill
Wiesbaden, etc.
de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd
SCRISORI DE CREDIT
şi
LIBRETE DE ECONOMIE.
Avansează asupra Titlurilor, Mărfurilor şi altor garanţii.

EUG. HEROVANU
AVOCAT
Strada Golia No. 19

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Noul depozit de CHERESTEA

Subsemnatul H. Lazarovici, antreprenorul pădurei Cozia, am deschis în strada Moţoc No. 82, **un depozit de cherestea,** *scânduri de stejar, ulm, teiu, cireş, paltin etc.* precum şi lemne de construcţie: *grinzi, furci şi căpriori, doage patrare, lucrate de mînă etc.*

Asemeni **lemne de foc,** *tăiate şi netăiate,* pe care le vînd în *en gros şi in detail.*

Preţuri avantajoase. Rog pe onor. public a vizita depozitul.

Str. Moţoc 28

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Grădina Chateau aux Fleurs

Cinematograf Pathé Frères

LUNI 29 Iunie 1909

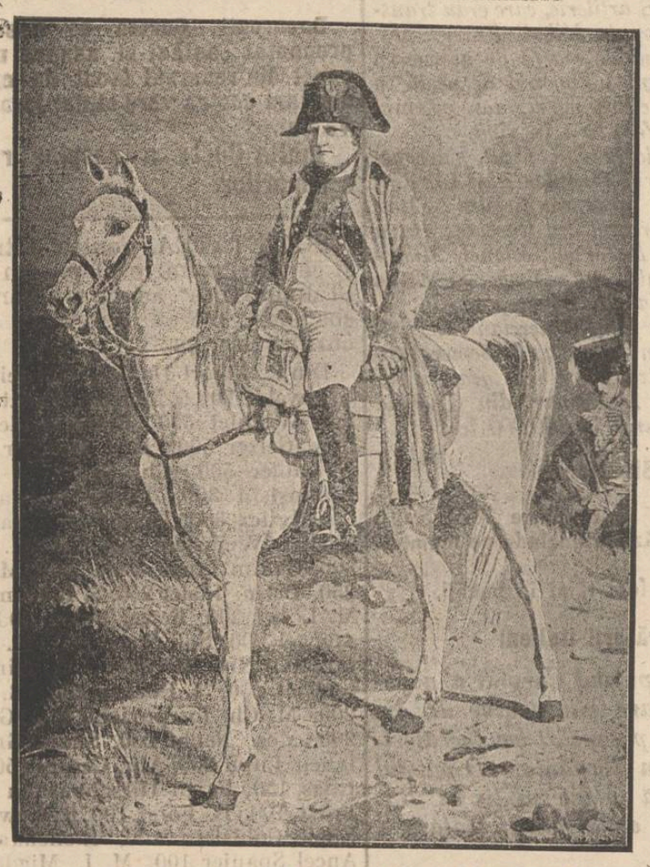

Viaţa şi răsboaiele lui Napoleon I

Această epopee istorică va păstra în totdeauna farmecul său, atât prin faptele eroice ale marelui împărat, cât şi prin viaţa sa intimă.

Din titlurile de mai jos, care menţionează numai o parte din grandioasa reconstituire după acte şi documente istorice, se va putea vedea că cinematograful ne redă întreaga viaţă a marelui împărat, de la prima .sa victorie de la Tulon până la ultimele sale momente la insula S-te Helena

Această desfăşurare a epopeei napoleoniene, va cuprinde două acte mari cinematografice, adică o jumătate de spectacol.

Ea conţine 800 metre de pelicule—un total de 80,000 instantanee.

Un aparat special a fost adus de la centrala noastră din Paris, care să poată cuprinde şi să redee această imensitate de scene. Ele sunt executate de artişti celebri ai Parisului şi Napoleon e reprezentat prin dl. Charly de la teatrul Antoine, un actor parizian, de o asemănare uimitoare cu fenomenalul împărat. Dăm aci o parte din cuprinsul acestei măreţe reconstituiri:

Asediul Tulonului 1793.—Arcole.—Expediţia în Egipet, Piramidele. „Soldaţi! 40 de secole se uită lung la voi!" (1799).—Bonaparte I-iul consul.—Trecerea muntelui St. Bernhard (1799).—Incoronarea la Notre-Dame (1804).—Austerlitz-Regensburg (1809).—Moştenitorul, Roi de Rome.—Căderea vulturului, Septembrie 1812.—Moscova în flacări.—Retragerea din Rusia. „Nu armele duşmanilor, ci asprimea ernei a fost peirea noastră". Debandada.—Intre Imparat şi Papa Piu VII; Eşti un comediant, Sire!—1814, Abdicarea.—Waterloo, 1815.—S-te Helena, Leul captiv. (1815—1821).—Moartea Titanului, (5 Mai 1821). „Acoperiţi-mă cu mantaua de la Vaterloo!" etc. etc.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Directiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect refnoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, MATINEU la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2e quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Gelia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 17 şi 18 Iulie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17 Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 759 Vineri 26 Iunie 1909

Un turneu inutil

După o îndelungată și—probabil—plictisitoare odihnă, d. Ionel Brătianu s'a gîndit la un turneu politic prin diversele orașe ale țării. Abia acum se vede, d. Brătianu a înțeles că slăbiciunea guvernului se datorește slăbiciunii partidului liberal, frămîntat, divizat în multe din centrele principale ale țării, distrus în altele. Și s'a gîndit primul-ministru, că numai prin mijlocul prezenței sale pe diversele cîmpuri de luptă întestină, s-ar putea împăca spiritele, redînduse ast-fel partidului liniștea și guvernului tăria.

Dacă într'adevăr, acestea sunt intențiunile d-lui Brătianu, și dacă din această cauză d-sa s'a decis pentru un turneu politic, pe care-l va începe cu Craiova, apoi desigur că se înșeală mult.

Mai întâi, cari sunt cauzele — sau mai exact — cauza principală, cauza cauzelor, care a adus în halul acesta pe partidul liberal. Să fie oare numai mici sau mari interese personale; să fie numai deșerte sau întemeiate ambițiuni ale cîtor-va; să fie numai oare-cari chestiuni de politică locală asupra cărora nu pot cădea de acord unii fruntași locali din unele centre? Evident că nu. Nu pe aceste chestiuni se dezbină partide, cari au tradiție într'o țară, cari au produs printr'o îndelungată activitate politică.

Cauza puternică, rațiunea politică și socială a dezagregării necurmate și inevitabile a partidului liberal este mai adîncă; este în însăși compoziția acestui partid; este în ideologia elementelor sale, care de un timp încoace sufere adînci prefaceri și care totuși se menține sau încearcă să se menție pe acelaș fond la care însă nu se poate adapta. In mai puține și mai lămurite vorbe decăderea și slăbirea partidului liberal se datorește scindării sale în două curente bine destinate, cu idei și cu interese opuse.

Vechi și noi, bătrîni și tineri, pașoptiști și generoși, liberali și poporaniști, iată atîtea atribuite, cu cari s'ar putea califica cele două categorii opuse, ce constitue partidul liberal de astă-zi.

Mînate de idei și de sentimente atît de varii și de contradictorii, cari la fie-ce moment se ciocnesc, se luptă și tind a se strivi unele pe altele este natural, ca aceste două categorii să determine în mod fatal acest rezultat neplăcut: slăbirea și decăderea partidului.

Prin urmare, aci este vorba de un proces social-politic, cu cauze socialmente întemeiate și cu efecte socialmente necesare, și nu de oare-cari evenimente sau coincidențe întîmplătoare, pasagere.

Și dacă e așa, care este atunci rostul, necesitatea, și mai ales care poate fi utilitatea turneului, pe care s-a decis d. Ionel Brătianu să-l întreprindă? Crede d-sa, că prezența sa va fi suficientă pentru a împăca spiritele, adică, pentru a opri în cursul său un proces social inevitabil? Crede d-sa, că personalitatea unui prim-ministru, chiar dacă acel prim-ministru ar fi altul de cît d. Brătianu, este în stare să împace pe aceia cari nu se pot împăca, să unifice un partid, pe care rațiunea socială nu-l poate unifica?

Dar despre ce le poate vorbi d. Brătianu partizanilor săi, decît despre interesele personale, despre durata puterii, despre putința realizării poftelor și speranțelor? Toate aceste cîntece le cunosc însă foarte bine partizanii săi de pretutindeni, și dacă totuși lupta între ei continuă, aceasta înseamnă că speranțele d-lui Brătianu sînt cu totul neîntemeiate. Dar faptul că d. Brătianu vede prin această prizmă certele din partid, și nădăjduește să le stingă prin asemene procedee, nu denotă că d-sa nu pricepe situația și că scoboară nivelul partidului său la nivelul unei cohorte de flămînzi? Apoi este aceasta operă de prim-ministru și șef de partid?

Nu, desigur. D Brătianu nu-și cunoaște partidul și nu poate pricepe oamenii și vremile.

O singură soluție ar fi posibilă. O soluție radicală, tranșantă, dar pe care cu siguranță primul ministru nu o va experimenta. Este curățirea partidului de „unii" sau de „alții".

Eliminarea unei categorii, care n'ar corespunde vremilor, situației și intereselor țării.

Dar pentru aceasta d. Brătianu ar trebui să se decidă pentru o parte sau alta, și pentru aceasta este necesar un stoc de idei și de convingeri. Și atîta nu se poate pretinde d-lui Brătianu.

Manoliu

CINE FALȘIFICĂ ?

Voința Națională *susține, că atunci cînd noi am zis, că liberalii urmăresc distrugerea clasei marilor proprietari în folosul escluziv al țărănimii, falsificam adevărul, și are curajul să reproducă pentru a doua oară fragmentul încriminat de noi din care reese atît de limpede veracitatea susținerii noastre.*

Iată în adevăr ce spunea Voința:

„Odată ce o parte din proprietarimari sunt numai cu numele proprietari și stau pe temelii așa de șubrede, în cît nu se poate aștepta de la ei să-și îndeplinească *menirea civilizătoare si educatoare*—ne-am zis că e mai bine ca moșiile acestea *să treacă în stăpînirea acelor țărani cari vor dovedi că sunt în stare a trage foloase din pămînt*".

Va să zică, pentru că o parte dintre marii proprietari stau pe o temelie **șubredă**, *ei trebuesc expropriați și moșiile lor date la țărani, cari vor putea mai lesne să îndeplinească misiunea civilizătoare și educatoare de cît acei mari proprietari.*

Apoi nu este evident, că partidului liberal puțin îi pasă de clasa marilor proprietari și de rolul ei în stat? In loc de a ajunge la concluzia, că această clasă cu o atît de înaltă misiune trebueste ajutată, salvată dintr'o situație precară, Voința *conclude că trebue încă mai mult lovită, distrusă cu totul. Aceasta ne-a îndreptățit pe noi să spunem, și susținem și acum această părere, că partidul liberal urmărește sub ori-ce formă și prin ori-ce mijloc distrugerea acestei clase atît de importante.*

Iar, cînd Voința *susține că* Opinia *falsifică este de rea credință; și ne adresează nouă calificatul pe care îl merită ea și numai ea.*

Cu aceasta închidem de ocamdată acest incident, pe care d. Ion Nădejde l'a deschis cu atîta lipsuri de bună credință.

M.

O boală socială

In raportul său asupra gestiunii societății pentru profilaxia tuberculozii, d. prof. dr. M. Minovici, secretarul acestei societăți, vorbește despre tuberculoză, cauzele și remediile ei. De și în chestiunea aceasta s'a spus și s'a scris atît de mult, raportul d-lui prof. dr. Minovici „esă cu totul din cadrul rapoartelor obișnuite.

Preocupat în mod serios de profilaxia tuberculozii, d-sa afirmă că tuberculoza este *o boală socială*. Dacă ar fi vorba numai de afirmațiuni, desigur că acesta n'ar fi lucru mare, și alții au spus lucrul acesta, și atît în medicină cît și în sociologie părerea aceasta este admisă de toți. Pentru d. dr. Minovici însă adevărul acesta, nu este numai un simplu adevăr științific; ci un punct de plecare în studiarea chestiunii, dintr'un punct de vedere practic și social. Și aceasta este netăgăduit de o importanță covîrșitoare.

Dacă tuberculoza este o boală socială, apoi în mediul social trebuesc cautate și cauzele și remediile ei. Și d. dr. Minovici ajunge la concluzia, că întru cît tuberculoza este mai ales boala claselor sărace, *numai reforme adînci de ordin economic și social pot contribui într'o largă măsură la profilaxia acestei boli.*

Și cu multă dreptate d-sa spune: sanatoriile au și partea lor bună, dar nu pot face nimic, atunci cînd bolnavul, eșit din sanatoriu nu are hrană bună, locuință igienică, repausul necesar.

Premisa de la care pleacă d. dr. Minovici este în adevăr fertilă; cu atît mai fertilă, cu cît concluziile sale arată rolul neînsemnat al medicului și al medicamentelor în tratarea și mai ales în profilaxia boalei.

Și de aici concluzia pe care o tragem noi este următoarea. Tuberculoza fiind o boală, ale cărei cauze nu le putem găsi de cît în mediul social, sau cum spunea altă dată un regretat medic, fiindcă în ce privește această boală *mediul social este un factor patologic*, apoi guvernele și toate autoritățile constituite sunt cel mai bun medic, prin măsurile legislative sau regulamentare, pe cari le pot lua spre a aplica asupra mediului social acele influențe, cari sunt de natură a nimici cauzele belii. Cu alte cuvinte legislația economică și sosială să se conducă de perceptele medicinii și igienii pentru a putea preveni în mod serios și eficace ravagiile tuberculozii.

De aceia noi am spus, că raportul d-lui prof. dr. Minovici iese din cadrul obișnuit al unor rapoarte medicale.

El îi face cinste, și nu dorim, de cît ca ideile sale să se generalizeze și să se pue în aplicare.

Em.

CATE-VA NOTE

D. Iorga—coada de topor a d lui de la Făurei—a ținut o întrunire la Brăila Duminica trecută. De la început d-sa a ținut să arăte Brăilenilor, că i-a iertat pentru vina capitală de care s'au făcut culpabili nealegîndu-l acum cîți-va ani la colegiul al treilea; iar după aceasta o serie de înjurături la adresa tachismului.

Studenții și liceanii—mai ales aceștia au sorbit cu nesațiu vorbele apostolului și au dat consfințire programului companiei Iorga-Cuza.

D. Iorga se va fi împăcat cu Brăilenii, dar nu știm dacă și aceștia se vor fi împăcînd cu d-sa, căci—sistem infam și reacționar—liceanii nu au drept de vot. Tocmai de aceia noi credem, că programul partidului naționalist „prezintă o lacună".

Bun o fi impozitul progresiv și multe altele din acest program, dar ce te faci cu partizanii, cari nu votează? Cum te alegi?

De aceia, în interesul partidului naționalist noi cerem: *dreptul de vot pentru toți liceanii*, universal pentru cei din cursul inferior, aceștia sînt mai credîncios idealului d-lui Iorga; prin selecție naționalistă celor din cursul superior, întru cît printre aceștia se pot găsi unii cam zeflemiști față de acțiunea companiei Iorga Cuza.

Și atunci pariidul d-lui Iorga va fi tare, va fi mare, va fi partid de guvern; iar tachizmul doborît pentru tot-deauna.

*

Știți cum se chiamă în limbajul *Violenței* a releva cursurile teoretice ale d lui Ioină decoratul? „*Opinia* falșifică".

Ce noroc pe bietul d. Ioină! Căci dacă *Opinia* n'ar falșifica, ar însemna că d. Ioină este un prefect teoretecian, ceea ce nu i-ar plăcea de loc; căci s'ar contrazice cu întreag sa activitate de la 75 și pînă azi. Și d. Ioină este omul, care ține foarte mult să nu se contrazică în tot ce face și în tot ce spune.

Chestii muzicale

Corul Metropolitan

Găsim prilejul nimerit a vorbi ceva de corul Metropolitan din Iași acum cu vizita învățătorilor din jud. Dîmboviița. In programul primirei colegilor de la Dîmboviița a fost și audiția muzicală a corului metropolitan.

Acest cor are poate cel mai interesant istoric în dezvoltarea muzicei la noi în țară și situația ce ocupa în învățămîntul muzical Gavril Muzicescu, unit cu talentul său de compozitor coral, a făcut ca faima acestui cor să treacă hotarile Iașilor, să treacă hotarele țării chiar.

Muzicescu a fost un temperament artistic. Fără a fi executant în nici o ramură, el era concertist coral *de primo cartello*. Vechiul elev al seminarului de Huși, Muzicenco, adapat la școala corală rusască și mai aproape de noi — el era basarabean—și mai bogată în literatura muzicală a slujit lui Muzicescu drept călăuză. Apoi renumele unui Slaviansky a stărnit în Muzicescu dorul de a-l imita, fiind și inovator. Inovația lui Muzicescu stă în armonizarea a o sumă de melodii populare, ceia ce nu puțin a contribuit la lățirea gustului melodiilor populare în pătura cultă. Azi această literatură muzicală corală populară are mulți scriitori, din cei mai gustați; Muzicescu a lățit-o. Apoi imitînd pe Anton Pan, Muzicescu a știut îmbina muzica bisericească pe tema corală, armonizînd melodia orientală în locul monotonului *ison*.

In această direcțiune tonul dat de Muzicescu l'a continuat Chiriac și Popescu-Paserea, și s'a știut scoate din melodia orientală acel farmec muzical, care pe lîngă valoarea artistică unește și elementul tradițional muzical al bisericei noastre.

Adept al notației portativului, Muzicescu în tovărășia d-lor Dima și Gheorghiu au pus pe portativ glasurile, irmoasele, catavasiile și alte cîntări bisericești de și n'a izbutit cu totul să alunge *psaltichia* din Seminarii.

Incă o inovație, a lui Muzicescu a fost întroducerea elementului femeesc în corul bisericesc. Ba așa de mare i-a fost dragostea de vocea femeiască în cor, că nu s'a uitat nici la cult nici la dogme, și a avut și catolici și chiar evrei în cor, lucru care a stîrnit chiar nu puțină polemică după vremuri și numai sfințenia îngerească a reposatului Iosif II a putut stavili curentul ostil. Dar ceia ce pentru Muzicescu era o necesitate, azi a devenit un pericol. Azi vocea bărbătească pentru sopran și altist nu mai este, căci s'a înlocuit cu cea femeească. Dece? Noi credem că este o mare lipsă, căci, tocmai în aceasta stă decăderea tehnică a corului și publicul asistent observă această lipsă.

Ori cît de supusă schimbărilor va fi voacea bărbătească pentru soprano, și ori cît de statornică în formă vocea femeească, timbrul e altul la un cor masculin, decît la altul femenin, și nu e puțin lucru acesta în armonizarea corală.

Corul metropolitan a avut dușmani în lumea politică. S'a căutat să i se tae subvenția de 21000 lei în loc să i se rădice, căci pentru sonoritatea haosului Mitropoliei, corul trebue să aibă 100 voci nu 60 ca azi, ca așa volumul vocilor să împle cu vocea Dumnezeiască toate ungherele bisericei Catedrale și valurile de cîntări să curgă mulțumitor în toate sufletele drept închinătorilor de Dumnezeu.

Inovările lui Muzicescu continuă și supt conducerea d-lui D. Dimitriu, actualul șef. Dacă Dumitriu, n'are suprafața artistică a lui Muzicescu, și nici nu a răzbit în țară ca Muzicescu, e că situația sa e alta. Nu e nici director de conservator, nici n'are temperamentul său, de și e un foarte harnic dar modest muncitor în ogorul muzicei corale. N'a avut prilejul să publice literatură muzicală pănă acum, de și are multe bucăți alese, și în interesul mănținerei prestigiului corului i-ar trebui înlesnit publicarea a cîtorva compoziții și armonizări de ale sale.

Dimitriu are mulți protivnici, care se cred în drept a-l ataca, surpîndu-i autoritatea și vaza. Executantul Dimitriu e azi diriguitorul corului și în această nouă calitate trebue să se arăte organizator și inovator.

Audiția corală de Marți seara a scos tunete de aplauze, și în repertor erau bucăți proprii de ale sale armonizate pentru cor.

E mai prudent a fi un autor modest dar harnic, de cît sgomotos și reclamagiu ca atâția alții, cari încă n'au făcut dovadă insușirilor lor positive.

Noi cunoaștem calitățile lui Dimitriu; ceia ce-i cerem e că în noua sa calitate să lupte și pentru suprafață. ***

OAMENI ȘI LUCRURI

SCRISOARE DIN CERIU

„Scumpii mei foști prieteni, gazetari de profesie și de ocazie! Urmăresc aci cu multă luare aminte articolele și reflecțiile voastre începînd cu cele dintâiu intitulate: Sinuciderea lui X", „Drama din strada Z"... pînă la cele din urmă ca: „Misterul unei sinucideri" și celelalte, prin care vă siliți nu numai a descoperi toată lumina și întreg adevărul dar și a asigura o „răzbunare" a victimei: victima, se înțelege, sunt eu, acel care *am fost* prietenul vostru și care urmăresc cu interes și cu mirare—nu însă cu admirație, străduințele voastre.

Răzbunare în potriva cui? Și în folosul cui? Sunt eu oare într'adevăr atîta deplîns și mai cu seamă, așa de vrednic de plîns pentru că—„cu o oră mai înainte", cum s'ar scrie în stilul nostru gazetăresc—am plecat pe calea odihnei de veci?

Voi scrutați împrejurările și descoperiți vinovați. E rostul vostru, știu Și apoi vi se pare ciudat că nu mai apar în mijlocul vostru așternînd o mină veselă ori indiferentă de-asupra unui suflet amărît și dezamăgit

N'am făcut doar cine știe ce vitejie.

Am scurtat numai cu un număr de ani drumul pe care veți merge cu toții, drumul pe care aveam să merg la rîndul meu. Cu deosebire numai că n'am găsit cu cale să răbd, că merită să răbd pînă cînd o lungă agonie a vre-unei infirmități, a vrîstei mă va trimite acolo unde am pornit eu însu-mi, de bună voie, în plină vigoare și sănătate, mergînd drept, nu încovăiat și ridicul.

Dispărînd, am micșurat cătimea de suferință; am sporit lumea cu un... loc; am tăiat putința ori-căror alte suferințe fizice sau torturi sufletești și aci, în înălțime—căci în univers tot ce este jos e și sus în același timp—aștept clipa uitării ca să pot privi cu seninătate și cu zîmbet frămîntările voastre, a tuturor care,

Faceți pe pămîntul ista
Mușunoaie de furnici

fără a înțelege că așa zisa viață pămîntească, mai lungă ori mai scurtă, este toț numai o singură clipă zburătoare, care nu însamnă nimic față de imensitatea lumilor, nu însamnă mai mult de cît viața de o zi a insectei care piere călcată în picioare, ori a viețuitorului care durează o secundă, și piere; că iubirile și bucuriile și mîhnirile omenești nu lasă urme însemnate în univers unde omul însuși ocupă numai un loc de mică însemnătate.

... Mărturisiți, foști prieteni. Cărui din voiu nu i-a tremurat vre-odată arma în mînă, ori paharul cu otravă? Că v'a fost frică ori v'a rechemat o iluzie de dragoste—însamnă c'ați fost slabi și că n'ați avut norocul de a cunoaște mai din timp marea mulțumire a odihnei de veci și a neființei. Lasați-mă să rîd de scrisul vostru și de bunele noastre intențiuni față de „nenorocitul" sinucis.

Ori, neavînd ce face cu lacrimele—să le plîng pentru voi, de mila noastră.

Rodion

Intre minciună și adevăr

Peirea minciunei? — Cum va fi descoperită și... acoperită.— Fiziologii inventează.—Sisteme diverse—Aparate psihometrice. —Invențiuni sau minciuni?

Definițiunea „adevărată" a minciunei nimeni n'a dat'o încă și poate nu va da-o nici odată.

Căci tot ce e omenesc e fatalmente supus îndoelei; iar adevărul de azi poate deveni minciuna de mîine.

Dar în cele ce urmează e vorba de actul omenesc—escluziv omenesc—al simțirii; e vorba de acel moment cînd voința duce pe om pe calea gîndirii strîmbe cînd în chip conștient și intenționat restim cuvinte ce nu corespund gîndirii sau realității.

Se pare că grație fiziologilor această operațiune, a mințirii. e apreape de a pieri.

Nu știu dacă aceasta trebuie să bucure sau să întristeze omenirea. Viața este destul de greu de trăit și așa, cînd putem singuri stăpîni gîndurile noastre; ce va fi însă dacă printr'un mijloc oarecare, fiecine ar putea pătrunde în adîncul conștiinței noastre ca într'un local public?

Căci trebue să mărturisim; cînd suntem sinceri absolut sinceri față de semenii noștri?

Cînd ne jucăm rolul pe scena lumii fără a ne travesti cugetul? Sub masca iubirii nu clocotește oare adesea ura? Sub aparența bunătății nu se ascunde mai totdeauna răutatea și egoismul? Sub înfățișarea seninătății nu se sbuciumă, vai! de multe ori gînduri necurate?

Cînd printr'o înțelegere tacită cimentul ce închegă civilizațiunea este alcătuită din neadevăr și „minciuni convenționale" este ușor de închipuit cataclismul ce ar produce desvăluirea „adevărului adevărat" care s'ar resbuna de lunga sa încarcerare, ștergînd sulimanul cu care se fardează omenirea spre a-și schimba înfățișarea neplăcută și face astfel posibile raporturile sociale.

*

La prima înfățișare, o asemenea invențiune ar părea cu neputință de realizat.

Descoperirile moderne ne învață însă să nu trebuie nici odată să afirmăm imposibilitatea, după cum a spus odată Arage în afară de matematicele pure.

Cînd Rabelais a imaginat cuvintele înghețate, credea că face o simplă glumă hazlie, fără să-și fi închipuit fonograful, care, cease este și mai curios, chiar fiind construit prezentat în 1878. „Academia de Științi" din Paris a găsit încă neîncrezători printre membrii dostei adunări, după cum a fost fisicianul du Monsel ce credea că ceeace aude nu se datorește de cît ventriloqveriei colegului său Boiulland.

Tot imposibilă a fost declarată în principiu navigațiunea eariană de iluștri sa-

Cumpăraţi Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 17 şi 18 Iulie 1909

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI Str. Lăpuşneanu No. 35

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plată cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

vanţi Coulomb şi Mouge, de alţii cu neputinţă de realizat fotografie, drumuri de fier, propulsiunea cu elice, luminatul cu gaz aerian.

Dapă cum se ştie însă, toate aceste utopii de edinioară constituesc în ziua de astăzi—afară de navigaţiunea aeriană care e pe sale de a deveni tot ce poate fi mai banal.

Aşa şi cu aparatul ce va îngădui cercetarea conştiinţei omeneşti.

Cine poate afirma că făptuirea lui este imposibilă ? Tot ce se poate spune este că nu se cunoaşte însă principiu cel prielnic pe care se poate sprijini alcătuirea sa cu toate că în ultimul timp c'a făcut mult sgomot împrejurul unor ast-fel de procedeuri prin care s'ar putea răscoli adîncul cugetului omenesc şi controla adeverinţa unei mărturisiri, ca şi cînd deslegarea acestei probleme ar fi fost un fapt împlinit.

Ca mai totdeauna însă, şi de astădată mai ales în materie ştiinţifică ştirile răspîndite în pripă de presă a fost prea... poetizate.

Alarma a fost dată în zadar. Deocamdată lumea poate fi liniştită ; ştiinţa nu este încă destul de pregătită spre a pătrunde printre culisele cugetului omenesc. Dar nu este mai puţin adevărat că aceste cercetări, chiar de nu au ajuns să dea rezultatele practice, vestite de ziare din pricina importanţei ce prezintă deschizînd o nouă cale studiului psichologiei experimentale poate rodnică în surprize minunate merită o deosebită atenţiune.

*

Unul din procedeuri ne vine din America şi se atribuie profesorului de psichologie Munsterberg de la vestita Universitate Harvard (Statele Unite) iar celalalt este datorit doctorilor Yung şi Petersen şi constitue rezultatul unor îndelungăţiri de cercetări începute însă din anul 1888 de dr. Fé é.

Dispozitivul profesorului american se compune din trei aparate deosebite care funcţionează însă simultaneu automentograful, şi pulsograful.

Cel d'întâi din aceste aparate, prevăzut cu un condei, se leagă de braţ, aşa că cea mai mică mişcare a membrului provocată de cea mai uşoară senzaţie emotivă, este însemnată pe o hîrtie.

Phonograful este destinat a înregistra în acelaş chip, toate turburările respiraţiunii, chiar cele mai domoale pe care le stîrneşte tot-deauna o emoţiune fie cît de slabă. In sfîrşit pulsograful se lipeşte de tîmple şi controlează funcţionarea normală, a pulsului tot prin înregistrarea grafică a unor linii a căror neregularităţi, indică o perturbaţiune a circulaţiunii datorită unei emoţiuni sau senzaţiuni. Aplicîndu-se de odată tustrele aceste aparate a unui individ supus experienţei şi controlînd în acelaş timp toate graficele dobîndite de d. Muensterburg are cea mai mare convingere că dispozitivul său va putea îngădui percepţiunea contrazicerii între adevăr şi minciună.

Acest procedeu se sprijină pe turburările fisiologice şi mişcările reflexe pricinuite de emoţiuni şi senzaţiuni. Aparatul doctorilor Iung din Zurich şi Petersen din Newyork numit „Psichometru electric", se întemeiază cu totul pe un alt principiu datorit observaţiunii făcută în anul 1888 de Dr. Fère că intensitatea unui slab curent electric ce străbate corpul omenesc se măreşte cînd subiectul, individul supus experienţei, îndură printr'o pricină care care o emoţiune fie cît de uşoară. Acest fenomen a fost apoi controlat de alţi savanţi şi cu deamănuntul studiat de Voraguth.

In urmă în 1903 Dr. Iung făcu o constatare de o importanţă specială. Intocmind o listă de cuvinte care care la care subiectul trebuia să răspundă succesiv, cît mai curînd posibil fiecărei vorbe în parte asociind prima ideie ce-i venea în minte a băgat de seamă că pe cînd la unele cuvinte răspunsul era dat cu anevoinţă se referau la un complex de idei ce prezinta o însemnătate deosebită pentru individul supus experienţei şi la care corespundeau după cum arăta un galvanometru, intercalat în circuitul electric ce trecea prin subiect, o creştere bruscă a intensităţei curentului.

*

Luînd în seamă cudatele experienţe ale Dr ului Iung s'ar părea că în împrejurări prinsioase, variaţiunile intensităţii curentului ce străbate corpul unui individ supus cercetării ar putea indica de există vre-o contrazicere între gîndirea concepută şi voinţa ce o alterează şi îngădui astfel aprecierea sincerităţii unei mărturisiri.

Lucrurile nu au ajuns însă atît de departe. D-aul Janet, directorul laboratorului central de Electricitate din Paris, contestă valoarea ştiinţifică a „Psichometrului" de oarece spune d-sa nu este încă dovedit pînă la ce punct starea psichologică a subiectului poate exercita o influenţă directă asupra galvanometrului.

Tot ce s-a putut dovedi pînă acum este că fenomenul lui Fère nu se produce deslusit decît atunci cînd electrozii se găsesc în contact direct cu părţile umede ale pielei, ca regiunile în glande sudorifice cum ar fi palmele şi tălpile picioarelor. Există deci o legătură strînsă între transpiraţiune şi intensitatea fenomenului. Secreţiunea glandelor fiind însoţită de o micşorare a rezistenţei electrice a pielei, aceasta este pricina pentru care intensitatea curentului se măreşte iar legătura cu starea psichologică ar proveni din cauză că secreţiunea glandelor după cum se ştie, este înlănţuită de procesele cerebrale ale emoţiunei.

Se mai poate iarăşi ca variaţiunile curentului să mai fie pricinuite de încordarea mai mult sau mai puţin intensă a muşchilor. După cum se vede pînă în prezent teoria fenomenului lui Fère nu este încă pe deplin lămurită de aceea d. Dumas profesor de psichologie la Sorbona, spune că precauţiunile ştiinţifice ce trebuesc luate spre a asigura succesul acestor experienţe sunt atît de grele în cît nu trebuie cu prea multă uşurinţă să ne încredem exactităţii constatărilor. Nu vrem să spunem prin aceasta că descoperirile învăţaţilor sunt... invenţiuni din categoria celor minsiunease !..

Producţia corului Mitropolitan

Alaltă-eri, publicul a avut sara ocazie de a asculta corul ceremonial al Mitropoliei, datorită iniţiativei şefului corului, maestrul D. Dimitriu, care a organizat o audiţiune muzicală, în onoarea escursioniştilor învăţători din Dîmboviţa.

Audiţiunea a avut loc în sala corului, din curtea Mitropoliei şi în afară de învăţătorii escursionişti au luat parte şi numeroase persoane din localitate.

Corul a executat cîte-va bucăţi bisericeşti, după care apoi a executat mai multe bucăţi populare. Producţiunea s'a început cu „Acum slobozeşte", după care a urmat „Doamne miluieşte de 100 de ori", frumoasa compoziţie a lui Leow. Execuţia mai mult de cît minunată a acestor bucăţi, ca şi a concertului „Veniţi să lăudăm", te făcea în adevăr să te transporte. Publicul din sală aplauda cu multă tărie. Semnalul aplauzelor îl dădea P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei.

Corul a continuat apoi cu execuţia bucăţilor : „Copii ai patriei iubite" de Muzicescu, „Feeria în codru", „La nunta di portici" şi bucăţile populare „Foste-i lelio", „Puişoru" de D. Dimitriu, Stăncuţa, Culeţ cu pana sură, N'auzi mamă, de care publicul părea că nu se mai satură ascultîndu-le, aplaudînd şi cerînd ca bucăţile să se repete.

Ar fi de prisos să mai insistăm asupra modului de executie, neîntrecut pînă astăzi, al corului Mitropolitan şi care a făcut pe auditorii de alaltă-eri seara să facă ovaţiuni corului şi şefului seu. Şi nici nu poate fi altfel, cînd acest cor, pe care neuitatul Muzicescu l'a făcut cunoscut şi peste hotarele ţărei, este condus cu atîta g ijă şi abnegaţie de unul din cei mai buni elevi ai neuitatului maestru, de d. Dm. Dimitriu. Cine aude corul Mitropolitan şi bine înţeles nu e stăpînit nici de ură nici de invidie, rămîne cu adînca mulţumire sufletească că această instituţiune îşi menţine prestigiul pe care i l'a creat marele Muzicescu.

Şi aceasta se mai datoreşte şi elementelor alese, pe care le posedă corul, cum sunt : d-rele Grigorescu şi Simionescu şi d-nele Mocranschi şi Gheorghiu la sopran, d-ra Linke, d-ra Mocranschi şi d-ra Caţichi la altiste, d-nii : Alexandrescu, P. Balmez, Burghele la tenori primi, Grigoriu şi Patraşcu la tenori secunzi, Duca şi Birl deanu la baritan, Andrei Teodorescu, Em. Sugni şi Pangal la bas,—elemente care nu le întîlneşti des. Munca ce o depune d. Dimitriu e rodnică deci şi aceasta se constată pe zi ce merge.

Producţiunea s'a terminat cu „Trompetele răsună" şi după cererea generală „Doina lui Raţiu".

La sfîrşit, d. Cherciu, revizorul şcolar de Dîmboviţa şi conducătorul excursioniştilor, a mulţumit d-lui Dimitriu şeful corului, arătînd că excursioniştii au rămas plăcut impresionaţi şi adînc mulţumiţi că au ajuns să asculte coral, al cărui renume s'a împrăştiat în toată ţară.

D. Dim. Dimitriu, şeful corului, a răspuns, arătînd că de la început a depus o muncă fără abnegaţie pentru a menţine prestigiul ce maestrul Muzicescu l'a lăsat acestui cor.

D-sa arată că lucrează şi va lucra încă pentru acest scop. In timpurile libere, spune d-sa, a vizitat diferitele centre muzicale din străinătate, cum a fost marele cor din Viena, Mennangesang-verein, corurile ţărăneşti din Transilvania, apoi la Odessa corul rusesc şi corul templului evreiesc etc. D-sa speră că cu ajutorul I. P. S. S. Mitropolitului şi a Vicarului Mitropoliei, corul va continua a face progrese.

Din parte-ne n'avem de cît să felicităm pe d. Dimitriu şi'i urăm spor la muncă şi izbîndă.

Litere-Ştiinţe-Arte

Voacea unui mort.—Cu ocazia aniversării morţii lui Eminescu, s'a pomenit duspre o veche, aproape uitată epigramă odinioară celebră—scrisă de Macedonski în 1884 în potriva marelui poet.

Această producţiune cinică şi-a serbat şi ea un jubileu, de 25 de ani şi autorul ei a avut marea mihnire de a vedea gloria lui Eminescu proclamată în toate ţările locuite de Romîni. Poate din această cauză şi-a simţit conştiinţa cam împovorată şi faţă cu acuzările reînnoite d. Macedonski—scriitor de mare talent el însuşi, pe vremuri—publică în „Viitorul" o dezminţire.

Epigrama n'ar fi decît „un simplu exerciţiu", edatată cu 2-3 ani înainte de isbucnirea nebuniei lui Eminescu şi publicată tocmai atunci numai prin o coincidenţă. Lucrul e posibil, dar coincidenţa e fatală şi astăzi, ca şi atunci, aproape nimeni nu crede că epigrama n'a fost un atac brutal şi nechibzuit în contra marelui şi nenorocitului poet.

Necesitatea unei reînnoite dezminţiri publice, pe care o simte d. Macedonski probează odată mai mult că fapta a produs mai mult decît nemulţumiri şi dezaprobări. Opinia puclică n'a ertat nici un moment cuprinsul acelei epigrame şi glasul de aparare al ex-poetului pare voacea înnăbuşită a unui mort de sub cenuşa uitărei bine meritate.

*

Cu deosebire inleresant şi recomendabil acum în vremea premiilor şi în a junul vacanţelor pentru copii este instructivul volum „Ştiinţa Amuzantă", apărut de curînd în editura «Bibliotecei pentru toţi». Volumul acesta nu este decît traducerea primei serii din experienţele de ştiinţă amuzantă a lui Tom Titt aşa de răspîndită în populaţia şcolară din occident.

Scopul pe care l-am urmărit scrie direcţiunea Bibliotecei traducînd lucrarea de faţă a fost de a pune la îndemîna şcolarilor şi elevilor o carte care să-i intereseze în gradul cel mai înalt şi care sub o formă uşoară, să le dea nu numai cunoştinţe ştiinţifice, din domeniul fizicei. In adevăr, experienţele cuprinse în acest volum nu sunt numai simple jocuri de societate, ci cea mai mare parte din ele scot în evidenţă vre-o lege ştiinţifică din domeniul fizicei. Şcolarul le execută ca să petreacă şi, pe nesimţite mintea i se îmbogăţeşte cu cunoştinţi cari îl vor ajuta să înţeleagă mai uşor cestiunile coprinse în tratatele speciale de clasă.

*

După „Le Voile du bonheur" a lui Clémenceau, teatrul francez posedă acum o misă piesă, tot într'un act, „La Veille du bonheur" serisă de d-nii de Nion şi de Buysieulx.

Un poet celebru, aproape de 60 de ani, a stat în corespondenţă cu o americană, ferventă admiratoare a scrierilor lui. Ea doreşte cu ardoare să cunoască pe acela pe care atît de mult îl iubeşte prin... scris.

Poetul hezită. După un număr de răvaşe el acceptă întrevederea, dar se dă drept un amic al scriitorului atît de mult dorit de către exotica cetitoare şi... văduvă. Simţindu-şi povara vrîstei, părul sur şi fruntea încreţită, el nu se îndrăzneşte să se dee pe faţă şi are mihnirea de a auzi pe tînăra lui admiratoare zicînd la plecare „amicului" poetului ideel.

„A! dacă l'aşi fi avut în faţă pe *el*, pe el însuşi, de sigur că l'aşi fi recunoscut !"

Aceste cuvinte dezolează cu desăvîrşire pe bietul scriitor.

*

„Trasncontinentale Correspondenz" spune că Ernst Ruhmer din Berlin a arătat în public aparatul său pentru a vedea la depărtare. Acuma poate trimite numai 25 de puncte, deci figuri neînsemnate. Ca să trimiţi 10000 şi mai mult, ar costa un milion de mărci.

Prin acest sistem ar putea trimite o scenă ce se petrece într'o stradă din Berlin. pe cale electrică la Paris şi nu fotografia, dar chiar scena.

Se va vedea la expoziţia internaţională din Bruxelles.

Informaţii

❑ *Ziarul* „Courrier de Liow" *din Lemberg, e informat că noui escese antisemite au avut loc în Basarabia.*

Bandele de huligani au devastat un mare număr de locuinţe şi prăvălii evreeşti şi au măcelărit vre-o sută de persoane.

Panica printre evreii basarabeni e mare.

❑ Direcţiunea generală a servicinlui sanitar, faţă cu numeroasele cazuri de holeră din Rusia, a dispus să se ia energice măsuri de carantină la graniţa Prutului.

❑ Alaltă-eri institutorii şi institutoarele din Botoşani au procedat la alegerea a trei membri pentru consiliul general al instrucţiunei.

Au fost aleşi, d-nii institutori Gh. Petrescu şi Ioan Popovici-Puiu.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei şi Sucevei s'a stabilit de cîte-va zile la băile Govora.

❑ Astă-zi consiliul de război al corpului IV de armată a ţinut şedinţă, sub preşedenţia d lui colonel Vlădoianu.

Consiliul a judecat cîte-va procese fără nici o importanţă.

❑ Ştiut este că la spitalul Sf. Spridon există un crematoriu, cu toate acestea, zilnic se aruncă în stradă vată infectată şi plină de toate necurăţeniile, aşa că trotuarul de pe strada Muzelor devine un mare focar de infecţie.

Ar trebui să se ia măsuri.

❑ Trupele din garnizoana locală, aflătoare în tabăra Şipetele, se vor reîntoarce Sîmbătă seara în localitate.

❑ Invăţătorii din Dîmboviţa, care au stat două zile în localitate, au plecat eri dimineaţă, luînd drumul spre mănăstirea Neamţ.

❑ Următorii elevi au reuşit la examenul de absolvire la gimnaziul Ştefan-cel-Mare :

Grosu Adrian, Haifler Clerol, Obreja X., Stoian Şt., Dabija Eug., Bantaş Em., Bădărău Dim., Brăiescu Aurel, Burada Alex., Chibzui C., Frucht Leib, Georjescu Mihai, Grigorovici D, Ionescu I. I. I, Lipşa Ioan, Leon Ioan, Teodorescu Ioan ; particulari : Abeles Iosefa.

❑ D. Dambree, a fost numit vice-consul al Fraţei la Iaşi.

❑ Alaltă-eri trenul de persoane 118, care plecase din Iaşi spre Vaslui, în dreptul cantonului 94, lîngă gara Buhăeşti, a tăiat un copilaş.

❑ Eri ca în fie-care an de almintrelea, a avut loc un mare pelerinaj la Suceava (Bucovina) biserica Sf. Ioan, spre a vizita moaştele Sf. Ioan. Cu acest prilej au sosit acolo numeroase familii de ţărani din satele cele mai depărtate ale Bucovinei, precum şi din Romînia din judeţele Iaşi, Suceava, Dorohoi, şi Botoşani.

❑ Au mai fost decoraţi cu serviciul credincios cl. II-a : Florea Ion, sergent din compania IV-a sanitară, Georgescu Nicolae şeful echipei c. f. r Ruginoasa, Ionescu V., submecanic cl. IV, Ionescu V., plutonier reg. Ştefan-cel-Mare 13, Lupaşcu Tinca, lucrător la manufactura de tutun Iaşi, N. Maxim sergent în compania IV-a sanitară, Mihailescu Zaharia conductor de tren, Molinescu C., plutonier reg. Ştefan-cel Mare Podaru Pintilie sergent compania IV-a sanitară, Popovici Maria lucrător manufactura de tutun, Vaisman T., lucrător la regie.

❑ Părinţii, cari voesc să-şi pregătească copii absolvenţi ai şcoalei primare pentru concursuri de şcoli normale, seminarii, liceie, etc... în mod economic şi sistematic, să-şi procure lucrarea didactică anume alcătuită : *Preparatorul absolvenţilor* de d-nii Institutori Victor Munteanu şi C. Zaharia.

Comandele libraria Iliescu Iaşi.

❑ Căpitanii din diviziile a 4-a şi a 9 aspiranţi la gradul de maior vor trece examenul în luna August, împreună cu cei din corpul grănicerilor şi jandarmeria rurală.

❑ Societatea comercianţilor romîni din localitate îşi va sărbători patronul Duminica viitoare.

Membrii societăţei vor asista la un Te-Deum care se va oficia la biserica Bărboiu.

❑ Eri curtea de casaţie a judecat cererea parchetului general de a strămuta procesul dramei din Giurgiu de la curtea cu juri din Vlaşca, la o altă curte.

Curtea a admis ca procesul să fie strămutat şi judecat la curtea cu juri din Ialomiţa.

Procesul se va judeca în seziunea actuală.

❑ Eri după amiazi a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea oficiantului Hristache Bogdan, care s'a sinucis alaltă-eri, împuşcîndu-se.

❑ La congresul general al învăţătorilor, ce se va ţine în cursul săptămînei viitoare în Iaşi, vor participa peste 2000 de învăţători.

Congresul se va ţinea în sala Teatrului Naţional. Invăţătorii vor fi găzduiţi la Seminar, Liceul Internat, şcoala Normală, şcoala de Arte şi Meserii etc.

❑ Iată itinerarul excursiunei ce o va face cercul ştiinţific studenţesc din Iaşi :

In ziua de 4 Iulie se va vizita ; Valea Holdiţei, frontiera Bucovinei, Grebana, Alniuş, Clife Excursioniştii vor dormi noaptea la Bîtca lui Tîrsină.

In ziua de 5 Iulie : Bâtca lui Tîrsină, Tarniţe, Scoruş, Teodorescu Rarău cu Petrele Doamnei şi Schitul Rarău, unde se va petrece noaptea.

In ziua de 6 Iulie : de la schitul Rarău la Chirilu şi la Cruce. In ziua de 6 Iulie : Cruce, Valea Bîrnărelului, Muntele Bâda, Valea Barnarului, Broşteni. La 8 Iulie : de la Broşteni, Valea Negrei, Dîrmoxa, Dealul Vînat şi Panaciu. La 9 Iulie : Panaciu, Lucaci, Petrile Roşii, Călimanii ; la 10 Iulie : de la Panaciu, muntele Rusului şi Gura Negrei. La 11 Iulie de la gara Negrei pe Bistriţa cu plutele la Broşteni.

In ziua de 12 Iulie se va vizita Dealul Ferului, unde sunt mine de manganez.

In celelalte zile se vor vizita mînăstirile şi localităţile istorice din judeţele Neamţ şi Suceava.

DIVERSE

— Serva Frăsina Matasaru, de la dl. Gh. Săvescu, din strada Bărboiu No. 9, a fost surprinsă de stăpînul său, pe cînd vroia să înghită o cantitate de spirt denaturat.

— Lucrătorul Gh. Marcovici, de la serviciul technic, pe cînd venea de la Şipote cu căruţa încarcată cu nişte pietriş, a căzut jos din căruţă şi şi-a fracturat un picior.

Nenorocitul lucrător a fost internat la spitalul Sf. Spiridon.

— Domnişoara Andrée Donici, şi-a zuştinut cu trei bile albe licenţa în istorie reuşind „cum laude".

— Dl. Vasile G. Sandu, a fost numit cantonier pe soseaua Iaşi—Ţuţora, în locul Cantonierului St. Sandu, eşit la pensie.

— D. Gh. Ciobanu a fost numit cantonier pe soseaua Iaşi-Sculeni, în locul cantonierului Balaban, demisionat.

— Eri, a avut loc, la şcoala primară „Carol I" d n Toma Cozma, de sub dirguirea d-lui Lascar Matasaru, serbarea încheerei anului şcolar.

Cu acest prilej elevii şcoalei au executat mai multe cîntece şi jocuri gimnastice.

Directorul cu harnicii profesori ai şcoalei, după aceea au citit lista promovaţilor aducînd laude celor care au muncit şi prins folosinţă din părinteştile lor sfaturi şi muncă şi au sfătuit pe cei leneşi să se îndrepteze pe viitor.

Interview cu d. TAKE IONESCU

Acţiunea politică intensă.—Durata guvernului.—Remanierea.—Votul universal. —Înţălegerea cu partidul carpist.—Durata unui guvern Carp.

Confratele nostru „Înainte" din Galaţi publică următorul interesant interview cu d. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat:

— Vă rog să binevoiţi a răspunde dacă acţiunea politică a partidului dv., va fi tot atît de intensă şi în timpul vacanţei.

— In timpul verei, lunile Iulie şi August, e imposibil să faci politică în Romînia. E o viaţă moartă în acest timp. Am spus acest lucru deja într'un discurs pe care l'am ţinut la Iaşi, acum treisprezece ani. Prin urmare bunul repaus pe care şi-l impune orice om politic la noi, în aceste două luni nepotrivite pentru ori ce fel de acţiuni—trebue respectat.

— Pregătiţi ceva surprize politice pentru la toamnă, cum ar fi de exemplu o acţiune straşnică pentru răsturnarea guvernului?

— ?!... Acesta a fost nerăspunsul foarte elocvent de altfel, pe care d. Take Ionescu mi l'a dat şi pe care totuşi l'am luat ca cea mai bună afirmare a presupunerilor mele.

— Cari sunt prevederile dv. în privinţa duratei guvernului?

— Nu pot fi prooroc, însă este evident că cea mai elementară logică ar fi trebuit să-i dicteze de mult d-lui Brătianu, ca să plece de la cîrmă. Cred însă că se va ţine cu încăpăţinare. De va reuşi, este altă chestiune.

— Va mai face d. Brătianu remanierea?

Cred că va încerca în Octombrie. Iar dacă nu o remaniere, cel puţin o complectare a cabinetului.

— Nu cunoaşteţi cumva dacă guvernul prepară noui reforme?

— Cel mai mare bine pe care l'ar putea face actualul guvern ţării, ar fi să nu mai facă nici o reformă. Dar nu pot garanta de cuminţenia nimănui.

— Credeţi că a venit timpul să se introducă şi în Romînia, Votul Universal? Poate fi de utilitate ţării, această reformă?

— Evident că nu.

— Dacă partizanii dv. politici ar manifesta dorinţa realizării acestei reforme, veţi sfîrşi prin a admite şi dv.?

— Nu cunosc un singur partizan al nostru care să dorească introducerea votului universal. Insuşi d-l Fleva l'a combătut în discursul de la Eforie în ajunul alegerei sale. E drept că în partidul nostru sunt numeroşi amici cari doresc o lărgire a colegiilor electorale. Alţii o vor mai restrînsă. Toţi însă credem că reforma electorală e la ordinea zilei.

— Aveţi d-v. oare cari prevederi în privinţa unei „apropiate" înţălegeri cu partidul carpist?

— Nici o dată, n'am fost „mai departe" unii de alţii, ca acuma.

— In caz cînd un guvern Carp, va fi chemat la cîrmă, credeţi că va putea avea o durată?

— N'ar putea să dureze, fiind-că ar fi slab şi alegerile pe care le va face, le-ar face pentru liberali.

Mai departe, cu toate că abuzasem destul de bunavoinţa d-nului Take Ionescu, furîndu-i cu întrebările mele, un timp atît de preţios, i-am cerut relaţii asupra unor chestiuni de mai mică importanţă:

— Care e convingerea d-voastră, în privinţa vinovăţiei domnului general Averescu?

— Nu s'a gîndit nimenea să'l acuze, sau să-i găsească vre-o vină şi prin urmare nici eu. Dacă ar fi avut cea mai mică vină ar fi fost dat în judecată. Este cert că la mijloc n'a fost atunci, de cît un truc al primului ministru ca să se scape de general.

— Are partidul naţionalist afirmat, vre-o raţiune de a exista în Romînia?

— Nici una. Toate partidele noastre politice, sunt naţionale; toţi suntem naţionalişti, indiferent de celelalte idei politice ale noastre.

— Ca om al legei, a-ţi avut ocazia să vă convingeţi încă odată, cu ocazia punerei ei în aplicare, dacă noua lege a magistraturei e vătămătoare?

— Rezultatele bune sau rele nu se pot vedea încă. Namiri pe baza noului legi nu s'au făcut. Prin urmare nimic care să ne facă dovada că am greşit atunci cînd am combătut'o. „Judecătorul unic" va rămîne însă totdeauna o greşeală enormă. In orice caz ne mai trebue timp ca să putem să ne convingem şi mai mult despre lacunele acestei legi.

— Luînd dv. frînele guvernului, o veţi modifica?

— Nici mai încape vorbă. Vom desfiinţa judecătorul unic, tribunalele disciplinare, inspectori judiciari, iar consiliul superior al magistraturei îl vom înlocui prin altă ceva.

Vom lăsa însă examenele de admitere şi întinderea inamovibilităţii cari sunt bune.

Ultime informaţii

❑ *D. Haret nu vreă să piardă nici-o ocazie pentru a-şi face reclamă. D sa n'a vrut să piardă prilejul nici cu ocazia congresului general al învăţătorilor, ce urmează a se ţine la Iaşi. Prin agenţii săi, d. Spiru Haret a început să facă curent printre învăţători, de a face curent pentru o manifestare pentru ministrul cultelor, în scopul ca acesta să-şi rîdice acţiunile în partidul seu şi pentru a arata că... învăţămîntul e cu d-sa.*

In acest senz lucrează de cîte-va săptămîni inspectorii şi revizorii şcolari.

❑ *Comisiunea de anchetă, orînduită de ministerul instrucţiunei publice în afacerea învăţătorului C. Pogor din Prigoreni, a acordat acestuia un termen de o lună de zile pentru a-şi prezenta conturile.*

❑ *D. Matei Balş, inspectorul judecătoriilor şi tribunalelor, a sosit din nou în Iaşi, în inspecţie.*

La orele 12, d sa însoţit de d. Leonescu procuror general, s'a dus la secţia III-a a Tribunalului, unde a fost întimpinat şi primit de d. prim-preşedinte. D-sa a inspectat grefa şi arhiva tribunalului, remănînd pe deplin mulţumit.

La orele 3 după amiază d. Balş s'a dus la judecătoria ocolului II Aci n'a găsit nici pe unul din magistraţi. E şi explicabil, lucru, ştiut fiind că la judecătorii serviciul se termină după ora 1 cînd abia magistratul se duce la masă. S'a trimes după d. judecător Lazăr Teodorescu şi apoi d. Balş a început inspecţia. D-sa a remas şi aci foarte mulţumit.

D. Balş, cu ocazia acestor inspecţii, va face un raport pentru strămutarea secţiei a III a a tribunalului în actualul local, ocupat de parchetul general; parchetul general, parchetul tribunalului şi judecătorul de instrucţie, vor fi strămutate în actualul local al tribunalului secţia III.

❑ *Marea mişcare în magistratură va apărea peste trei zile.*

Se afirmă, că se prevăd multe surprize.

❑ **Un accident de automobil** — Un grav accident de automobil s'a întîmplat aseară pe la orele 7 şi jumătate, pe şoseaua Tg.-Frumos, Sîrca, în valea Baltaţilor.

Automobilul în care se aflau d-nii inginer Teodorescu, directorul fabricei de tutun, Emil Teodorescu fratele său, un copil al d-lui Teodorescu, şi D. Zaremba, şef mecanic al fabricei, s'a răsturnat în viteza mare cu care venea.

D. Teodorescu şi copilul său au scapat numai cu mici leziuni, iar d. Zaremba s'a ales cu o fractură complectă a braţului stîng, complicată cu plaga prin stafungra fragmentelor.

Automobilul s'a sfărîmat. Răniţii au fost duşi la gara Sîrca, de unde au luat trenul, oprindu-se apoi în Podul-Iloaia, ducîndu-se cu o trăsură la farmacia Ferderber, unde au fost pansaţi de d. dr. Witner.

Cu trenul de 11 noaptea răniţii au venit la Iaşi. D. Zaremba care e rănit grav, a fost dus la spitalul Sf. Spiridon şi internat în secţia d-lui dr. Bottez.

❑ **Hram.**—Luni 29 Iunie curent, zioa sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel, fiind şi hramul frumoasei biserici din Iaşi pronumită Bărboiu, serviciul bisericesc al vecerniei şi al sf. Liturgii se va efectua cu o deosebită pompă de către Prea sfinţitul Arhiereu Nicodem Munteanu Bacoanul, vicarul sf. Mitropolii a Moldovei şi Sucevei. Cu această ocasiune, pioşii bine credincioşi creştini vizitînd această măreaţă şi frumoasă biserică, vor avea din nou prilejul a se edifica sufleteşte la ascultarea cîntărilor şi a cetirilor în cinstea şi amintirea glorioasă a marilor Apostoli ai creştinătăţii, carii fără preget s'au expus până şi la moarte pentru răspîndirea, apărarea, susţinerea şi triumful Creştinismului, din ale cărui nespuse şi mari binefaceri ne-am împărtăşit şi noi Romînii.

❑ **Militare.**— Cu începere dela 20 a. c. în tabăra Şipote se fac manevre tactice cu dublă acţiune. In zilele de 20 şi 33 Reg-tul 13 Infanterie, în zilele de 22 şi 24 Reg-tul 14 Infanterie şi în ziua de 25 Bat. 4 Vănători, contra unui Batalion format din Reg-tul 13 Infanterie.

La fie-care din aceste manevre Regimentul 4 artilerie şi Regimeutul 8 Roşiori va da cîte o baterie şi un escadron de fiecare partid.

Temele vor fi date de d-nul comandant al Reg-tului respectiv.

Partidele vor fi comandate de Maiori sau căpitanii reuşiţi la examen sau candidaţi.

D-nii comandanţi ai Regimentelor sunt directori manevrelor.

— D-l colonel Vlădoianu fiind numit prezident al consiliului de resboi în zilele de 25, 26 şi 27 a. l. c. a plecat din tabăra Şipote, lăsînd totodată comanda taberei d-lui Colonel Cristescu Ioan comand. Reg-tului Roman No. 14 ca cel mai vechi ofiţer din tabără.

— Plecarea trupelor din tabăra Şipote va fi în ziua de Sîmbătă 27 (după amează).

— D-l Maior Enghirliu fiind membru în consiliul de Resboi al corpului 4 armată a plecat din tabăra Şipote şi nu se va mai întoarce.

❑ Ministerul instrucţiunei publice, motivat de cererea fostului mitropolit al Moldovei Partenie, a cerut mitropoliei de Iaşi să predea acestuia două landouri şi două cupele pe care le revendică fostul mitropolit.

Se zice însă că întru cît trăsurile ar fi aparţinînd defunctului mitropolit Iosif Naniescu, ele vor fi oprite şi vîndute pentru suma de 500 lei pe care mitropolitul Iosif o datora societăţei clerului din Iaşi.

❑ Autorităţile au fost înştiinţate că o înţelegere s'a iscat azi dimineaţă pe moşia Popricani.

Nişte oameni ai arendaşului Simionovici au venit să cosească nişte iarbă; în acelaşi moment au sosit şi nişte oameni ai d-lui Rosnovanu, care are pretenţia că imaşul îi aparţine.

S'a început o încăerare şi s'a cerut intervenţia autorităţilor.

❑ Lucrătorul bucovinean Gavril Silovestru, ducîndu-se azi cu alţi lucrători să se scalde în iazul d-lui Constantinescu, de pe moşia Leţcanii-vechi, s'a înecat.

Cadavrul a fost pescuit.

❑ Alaltă eri s'a pierdut *reticul* în piele de căprioară, pictat, semnat pe el „Niniţă", pe drumul de la cofetăria Georges până la şcoala militară.

Cine 'l va aduce la redacţia noastră va primi o recompensă.

❑ **Judiciare.**—Sîmbătă curtea de Apel secţia II-a a judecat apelul lui D. Negruzzi, fostul diriginte în gara Burdujeni.

Curtea a amînat procesul admiţîndu-i dovada cu martori.

— De eri s'a început la Curtea de Apel secţia I a procesul dintre Fortună, Bercovici şi Feni, victimele catastrofei tramvaiului din strada Pădurei.

Procesul a durat şi astă-zi.

— Astăzi Trib. S. I-a compus din d. I. Corjescu, prim preşedinte, şi d. Iulian Teodorescu membru de şedinţă a judecat pe fostul controlor Nedelcu inculpat pentru escrocherie.

Tribunalul l'a condemnat la 6 luni închisoare. D-sa a fost aparat de d. avocat G. Mărzescu.

❑ **Bustul lui Creangă.**—Se ştie că în localitate există un comitet, care a luat iniţiativa de a ridica un bust neîntrecutului povestitor Ioan Creangă.

Comitetul, compus din d-nii: A. D. Xenopol, preşedinte, C. Grigorescu, A. C. Cuza, dr. P Costin, C. Meisner şi Gh. Ghibănescu, s'a întrunit eri acasă la d. A. D. Xenopol, spre a lua măsuri pentru accelerarea aducerei la îndeplinire a frumoasei iniţiative.

S'a examinat macheta făcută de d. inginer Cugler şi comitetul a admis'o.

Bustul va fi turnat în bronz. El va avea la bază un copil citind o carte şi privind în sus spre chipul marelui povestitor Creangă.

E probabil că la 1 Ianuarie viitor bustul va fi gata şi rămîne să se decidă locul unde va fi aşezat.

Se zice că bustul va fi aşezat în faţa şcoalei primare Trei-Erarhi, la care Creangă a fost institutor, aşa că va fi nevoe ca statuia lui Gh. Asachi să fie strămutată pentru a patra oară.

❑ D. Gh. Kornbach, prefectul judeţului a plecat eri în Capitală, în vederea mişcărei ce se va face printre administratorii de plasă.

❑ Mişcarea între administratorii de plasă din întreaga ţară şi clasificarea lor, va apărea Sîmbătă 27 Iunie a. c.

❑ Eri a avut loc producţia de fine de an a elevelor Institutului de Domnişoare Champalbert-Herovanu, producţie care a avut un destul succes, datorită străduinţei elevelor cît şi d-nei Herovanu harnica directoară şi a d-nelor Ionescu Botez etc.

Producţia s'a început prin Trăiască Regele executat de corul şcoalei condus de d-na Botez. A urmat apoi diferite arii şi bucăţi de piano executate destul de bine de eleve fiind conduse de distinsa profesoară de piano d-na E. Ionescu, din care putem cita Rigoleto executate de d-relo H. Gregorovici, E. Gingir şi R. Orenstein, apoi Il Bacio executat cu multă artă de d-rele Z. Gingir şi O Mateiu. Elevele a recitat apoi diferite poezii. Bucata de piano „Mandolenata" a fost executată în mod măestrit de d-şoara Aurora Grigorovici, acompaniată de profesoara sa d-na Elena Ionescu.

La încheere, după diferite recitări, în imbele Germană, Romînă şi Franceză, se execută Mazurca lui Chopin la 8 mîni, de A. Gregorovici, Z. Gingir, Odescu şi Matei. O elevă ţine o mică cuvîntare, la care răspunsă d-na directoară, îndemnînd pe eleve la silinţă căci numai aşa vor putea face bucuria părinţilor lor.

❑ Colegiul electoral al preoţilor şi diaconilor urbani şi rurali din judeţul Iaşi, care vor alege reprezentanţii clerului acestui judeţ, în consistoriul superior bisericesc, a fost alcătuit şi se compune din 128 de preoţi.

❑ Un docar în care se aflau o d-nă şi nişte liceani, trecînd în fuga cailor azi dimineaţă pe strada Palat, a dat peste un biet podar, rînindu-l grav.

Podarul a fost transportat la spitalul Sf. Spridon, iar docarul a dispărut în fuga cailor.

❑ Din Focşani ni se scrie un fapt privitor pe d. N. Săveanu, şeful partidului liberal din Putna, pe care noi îl denunţăm celor în drept:

De unde şi pînă unde, nu se ştie, d. Săveanu,—ne scrie corespondentul nostru,—stăpîneşte două vii, propietatea casei prinţului Mihail Sturza, situate în Odobeşti, vii care valorează 60 000 lei şi pentru care d. Săveanu n'ar plăti nici o arendă.

Toată lumea se întreabă cum şi prin ce împrejurări a devenit d. Săveanu proprietarul acestor vii?

❑ La Cinematograf Pathé Frérès din grădina Chateau aux fleurs s'a schimbat programul astă-seară Joi 25 Iunie. Sunt cuprinse în el cele mai frumoase sujete comice şi teatrale şi excelează prin comedia: Doi engleji la Paris, interpretată de artişti de valoare ai scenelor pariziane. Acţiunea acestei comedii se desfăşoară în centrul Parisului şi spectatorii vor avea prilejul să vadă frumoasele bulevarde, grădini, edificii etc, ale miraculosului oraş.

Un sujet foarte interesant este de asemenea „O excursiune la planeta Jupiter" ingenios înscenată la teatrul special al Casei Pathé Fréres din Paris. E una din cele mai reuşite feerii din toate cele văzute pînă astă-zi.

Se va repeta după îndemnul mai multora l'Arlesienne" drama lui „Alphonse Daudet" interpretată de artiştii teatrului Odeon în chiar oraşul Arles (sudul Franţei) unde se petrece acţiunea.

Programul nou cuprinde apoi scene sportive, în plin aer, instructive etc.,

❑ In ultimul timp aflăm că s'a revocat hotărîrea luată ca tribunalul secţia 3 să se mute în locul ocupat actualminte de parchetul general.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 25 Iunie.

Căsătorie

Bucureşti.—La Paris, în Capela catolică, a avut loc căsătoria d-rei Marta Ştirbey, fiica prinţului Ştirbei cu baronul Felix Gerliczy.

Mdmoriul medicilor

Bucureşti.—Comitetul asociaţiei generale a medicilor a expediat astă-zi memoriul medicilor, acoperit de 1000 de iscălituri, tuturor medicilor din lume, care au luat parte la congresul medicilor din Buda-Pesta.

Memoriul e tipărit în limbile: romînă, franceză, Italiană şi Germană.

Procesul Eulemburg

Berlin.—Eri au început desbaterile procesului Eulemburg.

Acuzatul a declarat că nu poate urmări dezbaterile. Procurorul general a propus ca principele de Eulemburg să fie arestat, de oare-ce se impune bănuiala că acuzatul se preface, sau provoacă o stare maladivă, prin mijloacele artificiale.

Tribunalul a decis ca acuzatul să fie vizitat de medici chiar în sala tribunalului. In timpul acestei cercetări, Eulemburg a suferit o mare slăbiciune de cord. In urma expertizei, medicii au declarat în unanimitate, că Eulemburg este în neputinţă de a urma procesul şi că urmarea dezbaterilor ar putea primejdui viaţa sa.

Procurorul statului a propus în urmă amînarea procesului. Tribunalul a consimţit amînarea procesului, fără termen. Procurorul statului a retras propunerea de arestare a acuzatului.

Flota turcă

Constantinopol.—Camera a votat un credit suplimentar de 167000 lire pentru marina de răsboiu, scrută de amiralul Gamble şi a început în urmă discuţia revizuirei sarcinelor militare sub vechiul regim.

Călătoria Ţarului

Peterhof.—Agenţia Westink comunică că Ţarul însoţit de mai mulţi duci, de primul ministru Stolipin şi de baronul Frederic a plecat azi dimineaţă spre Poltava.

Chestia convenţiei

Viena.—Camera deputaţilor continuă discuţia moţiunilor de urgenţă.

De cîteva zile urmează negocieri pentru a determina pe partidele obstrucţioniste de a retrage moţiunile de urgenţă, al căror număr este de 60, pentru a face cu putinţă expediarea tratatelor de comerţ cu Romania şi legei prin care se autoriza guvernul a încheea tratate de comerţ cu celelalte state din Balcani.

Se asigură că este iminent un acord cu obstrucţioniştii.

Criza din Ungaria

Viena.—Monitorul Oficial va publica mîine renumirea sau mai bine zis confirmarea cabinetului Wekerle, care se va prezenta Sîmbătă celor două camere.

Chestia bisericelor din Macedonia

Constantinopol.—Poarta a supus Camerei un proect de lege pentru regularea chestiei bisericelor care sunt în litigiu în Macedonia.

Acest proect a fost trimis în cercetarea unei comisiuni mixte.

Holera

Petersburg — Eri s'au constatat aci 90 cazuri noui de holeră şi 36 decese. Numărul total al bolnavilor este de 692.

Fabrica de SOBE DE TERACOTĂ

Fraţii MACUROFF

IAŞI.—72 STRADA PACURARI 72—IASI

Execută Sobe de teracotă smalţuite de toate colorile

OLANE de ori ce dimensiuni pentru coşuri şi drenagiu.

Pentru informaţiuni şi probe a se adresa la d. Grigore Ichim Frizer str. Lăpuşneanu 28 sau direct la fabrică.

HIRSCH IAŞI Lăpuşneanu 38.

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII şi BIROURI

cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul

Clinica boalelor de ochi

Doctor C. MICLESCU.

oculist operator.

CASELE FARMACIA CONYA

Str. de Sus No. 312

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

EUG. HEROVANU

AVOCAT

Strada Golia No. 19

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Grădina Chateau aux Fleurs

Cinematograf Pathé Frères

LUNI 29 Iunie 1909

Viata şi răsboaiele lui Napoleon I

Această epopee istorică va păstra în totdeauna farmecul său, atât prin faptele eroice ale marelui împărat, cât şi prin viaţa sa intimă.

Din titlurile de mai jos, care menţionează numai o parte din grandioasa reconstituire după acte şi documente istorice, se va putea vedea că cinematograful ne redă întreaga viaţă a marelui împărat, de la prima .sa victorie de la Tulon până la ultimele sale momente la insula S-te Helena

Această desfăşurare a epopeei napoleoniene, va cuprinde două acte mari cinematografice, adică o jumătate de spectacol.

Ea conţine 800 metre de pelicule—un total de 80,000 instantanee.

Un aparat special a fost adus de la centrala noastră din Paris, care să poată cuprinde şi să redee această imensitate de scene. Ele sunt executate de artişti celebri ai Parisului şi Napoleon e reprezentat prin dl. Charly de la teatrul Antoine, un actor parizian, de o asemănare uimitoare cu fenomenalul împărat. Dăm aci o parte din cuprinsul acestei măreţe reconstituiri:

Asediul Tulonului 1793.—Arcole.—Expediţia în Egipet, Piramidele. „Soldaţi! 40 de secole se uită lung la voi!" (1799).—Bonaparte I-iul consul.—Trecerea muntelui St. Bernhard (1799).—Incoronarea la Notre-Dame (1804).—Austerlitz-Regensburg (1809).—Moştenitorul, Roi de Rome.—Căderea vulturului, Septembrie 1812.—Moscova în flacări.—Retragerea din Rusia. „Nu armele duşmanilor, ci asprimea ernei a fost peirea noastră". Debandada.—Intre Imparat şi Papa Piu VII; Eşti un comediant, Sire!—1814, Abdicarea.—Waterloo, 1815.—S-te Helena, Leul captiv. (1815—1821).—Moartea Titanului, (5 Mai 1821). „Acoperiţi-mă cu mantaua de la Vaterloo!" etc. etc.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru cladiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preturile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES in fabrica la kilo 0f30.

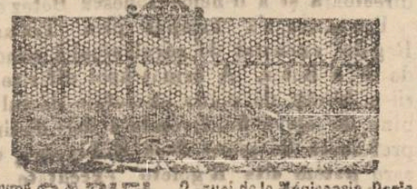

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS, RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mtl. 6 f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2^s quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 12 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 17 şi 18 Iulie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute douăzeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat postal

Garantez servicia cel mai Promptă şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 760 – Sîmbătă 27 Iunie 1909

Discursul de la Craiova

Ne oprim asupra celor zise de d. Ionel Brătianu la banchetul dat în onoarea sa în Capitala banilor.

Pe cînd lumea politică a început a se odihni în vacanță, d. Ionel Brătianu a început să lucreze. D-sa s'a odihnit tot timpul sesiunei parlamentare, s'a trăndăvit cu întregirea cabinetului și acum în vacanță a început să se miște.

A mers de-a lungul Dunării cu vaporul și s'a convins de visu că malul Dunării dinspre Romînia este mai jos de cît cel dinspre Bulgaria, și deci e mai puțin strategic; a văzut presărate pe malul Dunării sate și orașe de o parte și de alta, oameni lucrînd, vase plutind și a indus din aceasta că Romînia are rezervată în cartea neamurilor o mare soartă economică aici în Orient!

Minunat!

Iar după această preumblare cu caracter geografic și economic, a luat trenul și s'a dus la Craiova, învitînd sau lăsînd a fi invitate toate organizările politice liberale din Oltenia.

Și spre marea lui surprindere a văzut că în loc de 5 organizări politice, cîte județe, s'au prezintat opt, ce zic eu! Zece organizări cîte 2 de fie-care județ.

Minunat.

In fața acestei multiple organizări cu tendințe unitare șeful s'a inspirat adînc și a văzut în înmulțirea lor izvorul popularității sale.

Și a vorbit de popularitate, curat vorba ceia: „să nu vorbești de funie în casa spînzuratului".

Zece organizări politice liberale în *cinci* județe, centre ele torale, iată starea de fapt a situației liberalilor din a dreapta Oltului.

In fond nu ne interesează ce va face d. Ionel Brătianu în partidul său. Ii dorim din parte-ne să poată reduce organizările la *cinci*, să aibă în Oltenia un partid unit, de și e veche și tradițională ura și lupta de exterminare la Craiova între Basarabeștii liberali și Drăculeștii liberali.

Dar, d. Ionel Brătianu a vorbit la Craiova cu aceiași adîncime de gîndire, cum călătorind pe Dunăre a avut acea adîncime de vedere.

Erau mulți liberali la Craiova, veniți din munți, din plaiuri și șesuri.

300! Hai 700 zic alții.

In fața acestei imense lumi liberale, toți mănccînd, toți bînd, toți rîzînd, șeful s'a dus cu mintea la 77, 901, 907 și a revendicat pentru partidul liberal rolul politic al acelor ani.

77! Rezboiul, l-a făcut țara, l-a condus marele Căpitan! Cei 15000 morți pe cîmpiile Bulgariei, erau fiii țării, nu erau doară liberali! Iar dacă e vorba de rostul politic al fruntașilor liberali de atunci, azi istoria spune în gura mare, că *Ion Brătianu n'a fost la înălțimea situației.*

Ion Brătianu a dat Basarabia la Livadia; dar a mințit țara; iar cînd Europa ne dădea din Turcia de la Rusciuk—Varna, Ion Brătianu s'a mulțumit cu Dobrogea, *părăsind ca un rău romîn patrulaterul Silistriei.*

Asta ne spune istoria cea nepărtinitoare.

1901! A! aici liberalii au salvat budgetul, dar nu țara; țara romînească o salvează soarele, dacă nu arde, ploea dacă nu înecă, vîntul dacă nu seacă; D-zeu ne mântuește, D-zeu ne îngenunche; așa ni-e țara.

Da; liberalii au salvat budgetul, dar tot ei l'au dus la pragul prăpastiei.

Țara știe, că pe cînd se anunța anul rău, același d. Ionel Brătianu își comanda vagon cu dușuri, ca să facă bae în tren; iar bonurile de tezaur trecuse de 100 milioane în piață și ajunsese pînă și în Spania!

Istoria imparțială însă știe că o pera liberală de la 1901 a fost dreasă prin cele 22 milioane venituri noui votate de parlamentul conservator, iar economiile ce le-au impus țării d. D. A. Sturdza, a sărit ca lupul să le mănînce același d. Ionel Brătianu, iar cînd a văzut că găsește în d. Sturdza o piedecă lăcomiei lor l'au trîntit de la putere.

„M-au trântit de la putere, a zis cu amărăciune bătrînul octogenar, că n'am lăsat să-mi mănînce economiile"!

Ionel Brătianu era dușmanul de moarte al budgetului de 218 milioane.

Dovada? In doi ani a urcat budgetul la cheltueli cu 44 milioane lei, plătind numai lefuri, iar materialele le-au păpat toate, că astă-zi țara romînească n'are doctorii, căci tot fondul de 2 milioane l'au mîncat!

1901 nu intră în vederile financiare ale d-lui Ionel Brăianu.

Dar cel puțin anul 1907, an de oroare, an de măcel. Se laudă liberalii cu el? Ne mirăm! Nu va fi pagină mai rușinoasă la activul liberalilor, ca anul 1907.

O fi fost ea vinovată administrația d-lui Gh. Gr. Cantacuzino de nelucrare și indolență, dar mîna criminală a celor ce au uneltit, jucîndu-se cu focul, a fost silită să dea cu tunul în săteni, omorînd *fără județ* 15000 oameni—ca la Grivița și Plevna! pentru a le da apoi jandarmi, strajă, administratori de plasă, judecători și... *fin pentru vite*! iar țăranului tot *robota*!

1907 an greu, an de încercare nu numai că le-a sleit liberalilor popularitatea dar le-a surpat-o cu totul. Azi liberalii și-au mîncat lefteria față de țară.

Iar dacă ne întoarcem la fondul moral al vorbitorului ce vedem? Pe ruina unui an s'a suit la șefie Ionel Brătianu, asvîrlind în prada uitării peste hotare pe bătrînul Octogenar, care el cu autoritatea lui a luat răspunderea țării, iar Ionel Brătianu și-a hrănit vultanii, înfingînd în plămînii țării mîncăi de 44 milioane omizi nesăturate, cari au uscat măduva cornului.

Iată cine a vorbit de tradiția liberalismului! Iată cine a legat pagini vechi cu cele nouă.

Și mai pre sus de toate acestea, șeful lihniților liberali a crezut că e locul ca pe lîngă truda ce avea de a aduna oile rătăcite ale liberalismului, să asvîrle săgeți contra noastră, arătînd că liberalismul n'are nevoie de reclamă, ca democrația conservatoare, căci n'am avea la activul nostru nimic care să fi slujit țării.

Cînd un șef de partid uită să vorbească cu intenție de bătrînul fost șef, care el a marcat nota politică a lui 1901 și 1907, ce să ne mai așteptăm de la oratoria lui sarbădă și discusută în tălmăcirea evenimentelor politice, cînd pentru așa cap trebue altă căciulă.

Gh Ghibănescu

CINIZM

Viitorul **vorbește în fondul numărului său de eri de... îndrăzneală; de îndrăzneala... firește a d lui Tache Ionescu. Zicem, firește a d-lui Tache Ionescu, pentru că este firesc ca** *Viitorul* **să nu aibă îndrăzneala de a vorbi de îndrăzneala d-lui Ionel Brătianu. Și cu toate astea cîte nu s'ar putea spune despre îndrăzneala nepermisă a șefului guvernului?**

Mai întâi, o paralelă între îndrăzneala șefului nostru și a d-lui I. Brătianu este cu neputință, fără a prejudicia pe d. Tache Ionescu. Căci cînd și pentru ce și a afirmat d-sa această însușire a sufletului său politic? Atunci cînd a ajuns la concluzia, că guvernul liberal este un guvern ridicol și periculos pentru marile interese ale țării și pentru a arăta țării conștiența și tăria partidului conservator democrat.

Ce este urît, ce este imoral în această îndrăzneală a șefului nostru? Prin ce a făcut d-sa un act, care să merite interpretările răutăcioase ale *Viitorului?*

Cu totul de altă natură este îndrăzneala politică a d lui Ionel Brătianu, îndrăzneală, pe care d-sa o etalează cu un cinizm revoltător de la venirea la putere a liberalilor.

Această îndrăzneală i-a servit d-lui Brătianu pentru a ucide în masă atîtea mii de țărani în 1907, fără sentimentul răspunderii, fără conștiența perderii ce o aduce neamului.

Această îndrăzneală nepermisă i a servit d-lui Brătianu de a înlătura prin mijloace odioase pe fostul său șef, înaintea căruia se închina pînă în ajunul acestui act îndrăzneț și imoral.

Această îndrăzneală i-a servit d-lui Brătianu pentru a comite o serie întreagă de nelegiuiri expulzînd și inscenînd procese atîtor cetățeni romîni, în contra celor mai precise și mai lămurite texte de lege.

Această îndrăzneală i-a servit d-lui Brătianu pentru a trece prin corpurile legiuitoare legi, cari nu au alt rost de cît de a îmbogăți pe rudele sau pe partizanii săi, creîndu le fie monopoluri fie avantaje cari duc la acest rezultat.

Această îndrăzneală i a servit d lui Brătianu și tuturor partizanilor săi spre a ataca cu o violență ce amintește apucături brutale, pe partidul conservator democrat și pe șeful și fruntașii săi.

Apoi dacă acesta este șeful liberalilor, și dacă aceștia sunt partizanii săi, facă bine *Viitorul* **să nu vorbească despre îndrăzneală, căci multe am putea spune și noi în această chestie.**

D. Brătianu începe a arăta că a învățat multe deprinderi de la d. N. Filipescu. Dar dacă aceasta mai este posibil unui zurbagiu cum este patronul *Epocei*, **este de netolerat unui șef de partid și de guvern.**

Presa d lui Brătianu să-și vadă bîrna din ochi, înainte de a descoperi paiul din ochii altora.

Em.

PARTID CU PROGRAM

Este fără nici o discuțiune partidul naționalist al d lor Iorga-Cuza et Comp. Și încă ce program are partidul acesta! Cea mai fantezistă combinație a unor principii democratice cu idei reacționare și anarhice.

Cu toate acestea sîntem siguri că partidul acesta are toată simpatia d-lui N. Filipescu, nu atît pentru că are program, dar pentru că acest politician își poate zice cu oarecare mîndrie, că este întrucîtva autorul moral—imoral mai exact—al acestui partid de scandal.

Și partidul acesta cu program, a ținut o întrunire publică—fără public însă—la Brăila. Că această întrunire a liceanilor din Brăila a fost comandată tot de d. N. Filipescu, este iarăși o chestiune care nu sufere discuțiune.

Dar partidul, deși este al cetățenilor minori, al cetățenilor necetățeni, are un program și încă un program bogat în puncte, care mai de care caraghioase —Și este indiferent, dacă partidul acesta este sau nu primejdios; principalul e că are program.

Intr'o țară de partide fără programe, partidul Iorga-Cuza & Comp. presintă o superioritate ... imorată.

Vania

Chestii școlare

Lipsuri în organizarea școlilor Normale

Examenele de capacitate pentru absolvenții școlilor normale sînt în curs. Comisiunile numite de minister au început să asculte la oral. Tezele s'au fost dat de 2 ori, căci prin o lărgime de interpretare, delegații de la Craiova au crezut să dea teză la l. romînă Marți în loc de Luni și s'au casat primele lucrări scrise.

Centralizarea aceasta a examenului de capacitate are ceva anormal în el.

Intâiu predomină elementul fortuit în notare, avînd înaintea ta o hîrtie, nu un om. Șese ani de zile profesorii școalei își dau silința să pregătească oameni, pentru a fi lasați ca în apreciarea acestor oameni să predomine hîrtia nu ființa reală.

Al doilea, menținerea procedurii ca să fie același subiect înscris pentru toate școlile normale, nu-și mai are rațiunea de a fi, întru cît la 4 probe orale ce urmează nu se mai păstrează aceiași normă ci se lasă apreciarea la atîtea comisii cîte școli sînt, iar nota de la înscris e a cincia parte din examen, nu o doime.

Al treilea. Problemele ce se dau la matematică arată că autorul a tradus din franțuzește problema din cuvînt în cuvînt fără nici o adaptare. De pildă s'a dat în problemă că pe 256 Ha de pămînt s'a plătit 430000 lei, ceia ce revine la peste 1800 lei Ha; nu puțin mirați au rămas elevii normaliști, cînd au văzut asemenea prețuri exorbitante, de aceia mulți din ei au și scos rezultate exorbitante.

Tezele fiind date în locuri deosebite, privighiate de comisari deosebiți, probele orale fiind deosebite după școli, punerea tuturor candidaților pe același tablou e un nonsens, și bunul simț respinge această nedreptate ce se face școlilor normale.

S'a îngrădit examenul înscris într'un formalism așa de sec, că tocmai unde interesul e cel mai slab stăpînește precauția cea mai mare.

Cariera de învățător e așa de modestă, cheltuește statul așa de mult cu pregătirea învățătorilor, recrutarea elevilor se face așa de scrupulos, că se aleg cei mai destoinici; promovarea se face așa de riguros, rolul stăruinților e aproape nul, că tocmai la cele mai bine conduse școli, statul face pe incredulul, și cenătuește încheerea activității școlare prin o serie de forme cari ating ridiculul.

Elevii chiar constată nedreptatea sistemei, dar în fața lipsei de temeiu în organizarea examenului de capacitate se resignează, nedîndu-i nici o atenție. Și e foarte trist cînd elevul-maestru iese din școală cu această impresie ultimă!

Singura școală care cere să formeze oameni complecți pentru ca prin sufletul lor să formeze sufletul micilor copii și la aceste școli reglementul ultimului examen cere forme, nu suflet.

Să iai pe elev, care l'ai lăsat 6 ani pe mîna profesorilor să-l formeze, și să-l pui în fața a doi trei străini, ca în clipa momentului să-l califice, fie la lucrarea înscrisă fie la cele orale la ultimul examen, lași ca fortuitul să precumpănească solida pregătire.

Credem că acest sistem și-a trăit traiul și că se impune o altă organizare și a școlilor normale și mai ales a examenului de capacitate.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

JEAN LAHOR

Un adevărat poet și un fervent adorator al Nirvanei a murit în liniștea solemnă a unui oraș elvețian—poetul Jean Lahor, pe adevăratul nume: Henry Cazolis, doctor în medicină.

Cine a cetit, în anii de vis ai adolescenței, cele două volume de poezii: „L'Illusion", va păstra pentru totdeauna neuitat numele fermecătorului cîntăreț pe care nu-l bucură nimic în această lume de deșertăciuni, dar care a descoperit în ea atîtea încîntătoare frumuseți și a întonat atîtea melodii cu ritmul unei simțiri de o nespusă gingășie.

Sceptic, dezamăgit, unind pozitivismul omului de știință cu sufletul celui mai exotic visător, Jean Lahor știa ca nimeni altul să strecoare în inimi otrava cea dulce a îndoielei și a negării, îmbiind pe muritori numai spre contemplațiune, iubire și uitare:

Aimer, rêver seul est réel;
Notre vie est l'éclair qui passe,
Flamboie un instant sur le ciel
Et se va perdre dans l'espace...

In afară de iubire, care a inspirat poetului sublime strofe muzicale, tema obișnuită a poeziei lui Lahor este idea dureroasă că totul în lume e trecător: că moartea stă pururea la pîndă, că viața e un vîrtej amenințător care mereu se stînge și renaște într'o fantasmagorie de imagini iluzorii; că e zădarnică străduința omului de a prinde ceea ce e fugătoriu și a pricepe ceea ce scapă minții lui, iar conștiința nimicniciei noastre sfîrșește prin a ne duce la resignare sau la revoltă, prin a ne da noțiunea dureroasă a nestatorniciei, principiul ori cării filosofii și al ori-cării religiuni—și care a făcut și va face încă să geamă atîtea suflete dezolate înaintea gingașelor flori efemere ale primăverei, sau asupra rui nelor—unor pierdute fericiri...

Tout est mensonge: aime pourtant,
Aime, rêve et désire encore..

Tout est vanité: crois toujours,
Aime sans fin, désire et rêve...

Iar pentru a da o culoare mai sumbră și mai intensă visului său, a îmbrățișat o credință: budhismul, ale cărui principii, frumuseți și adevăruri le-a cîntat în versuri și le-a formulat într'un suggestiv „catechism".

A visat și a cîntat o viață întreagă, îmbătat de parfumul suav al unei lumi închipuite.

Nimic brutal, nimic urît, nimic prozaic în toată opera lui pe care o lasă, imaculată și neștirbită, eternă și eloquentă tuturor celor însetați de ideal și celor dezgustați de mizeriile vieței,—o evanghelie în care își vor recrea mintea și simțirea toți cei dezamăgiți, cei neînțeleși și toți acei cari trec prin lume ca umbrele unor vise neînțelese.

Rodion

Romancierul Leonid Andreew

Ziarele anunță că tînărul dar celebrul scriitor rus Andrejew a terminat zilele acestă o nouă dramă: „Blestemul Bisericei".

Subiectul i-a fost inspirat de o anatemă rostită nu de mult de către un episcop rus în contra unui renegat. Scriitorul zugrăvește în chip foarte original lumea clericală rusă și se prezise piesei un mare succes de scenă.

La noi în țeară numele lui Andrejew a început de cîțiva ani să fie cunoscut. In ultimul timp traducerile colegului nostru dr. I. Dussian au contribuit la popularizarea scriitorului; iar acum a apărut în excelenta „Bibliotecă pentru toți" „Gîndirea", o nuvelă mare și în „Biblioteca Nouă" o altă nuvelă „Rîsul roșu" traduse de același publicist.

Credem dar interesant a reproduce următoarele asupra simpaticului romancier și dramaturg.

*

Intre scriitorii ruși la modă, cel mai citit e fără îndoială Leonid Andreew.

In timpul din urmă a fost foarte mult tradus și la noi. Afară de nuvela „Gubernatorul" publicată în editura Minervei, și de o altă nuvelă publicată în „Biblioteca pentru toți" și intitulată „Spionul", în luna trecută au fost traduse și publicate două din cele mai de seamă scrieri ale sale: „Gândirea" și „Râsul roșu".

Amîndouă traducerile sunt datorite d-lui dr. I. Dussian. Andreew din toate lucrările publicate în limba franceză și din acelea traduse și la noi, reese a fi un impresionist.

Tot ceeace scrie și tot ceeace imaginează în creațile sale are un singur scop de a impresiona pe cetitor. Pentru a reuși să producă aceste întipăriri, bine înțeles, că nu se abate de la nimic și orice subiect i se va prezenta, îl va dezvolta, ne luînd în vedere dacă acesta ar putea sau nu fi plăcut cititorilor săi.

In timpul cînd toată Rusia era în fierbere, cînd toți strigau contra autocratismului, Andreev scria nuvela sa „Gubernatorul" și lua partea acestuia pe care îl dessria ca pe un nenorocit martir expus în fie care clipă morței, dar care o brava

Impresiunea căutată de Andreew, de a reda o stare sufletească îngrozitoare a unui om în vecinică agonie, cutreerînd stradele și așteptîndu-și sfîrșitul cu resemnare, era găsită, și nuvela „Gubernatorul" e, din punctul de vedere, impresionist, una din cele mai groaznice bucăți.

Și scriitorul rus a fost pururea așa, vecinic în căutarea extra-ordinarului, și s'ar putea spune că la el înpresionismul e o stare sufletească aproape normală.

In prima nuvelă din acest volum e o isterioară îngrozitoare.

Un tînăr student și cu o tînără d-ră se plimbă, în jurul unui orășel de provincie, prin păduri, cîmpii, poene și se întorc destul pe tîrziu acasă.

La barieră sunt întîlniți de o ceată de bețivani, cari în bestialitatea lor își fac un plan pe care îl și execută: pe student îl leagă și îl țin 2 inși, pe cînd ceilalți năvălesc pe tînăra fată și o siluesc.

Studentul e martorul acestei scene, dar ea nu-i produce nici o scîrbă, nici o revoltă, din potrivă, el însuși e excitat de scena lugubră a posesiunei tovarășei sale, în cît cînd bețivii se îndepărtează lăsîndu-l și pe el liber, el se aruncă ca o bestie asupra nenorocitei fete siluite și repetă actul atentatorilor ei.

*

Această nuvelă a făcut un zgomot colosal în Rusia. Unii au spus că faptul era posibil, că bestialitatea din noi de cîte ori nu este înfrîntă de vreun mobil superior se manifestă ca și în epoca cînd trăiam în peștere, că studentul siluindu-și tovarășa, după ce au siluit-o alții, în loc să-i vie în ajutor nu a făcut de cît o faptă mînată de inrtinete, o faptă de om primitiv.

Și să dacă am lua vălul moralei și al multor convenience, am vedea că foarte mulți ar fi făsut același lucru și cu aceeași candoare ca și cînd ar fi săvîrșit un act frumos și nobil.

Indrăzneala asta de a susține lucrurile cele mai adevărate sau uneori cele mai paradoxale, face ca Andreew să fie expresiunea impresionistului.

*

Citiți cele două nuvele publicate de curînd *Iubirea și Rîsul roșu* și veți vedea și aci, aceeași căutare de extraordinar, și acelaș gînd de a impresiona pînă la durere pe cititor.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 17 și 18 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12, - jumatate loz Lei 6- Un sfert de loz Lei 3. Una optime lei 1.50

In „Gîndirea", un medic, dr. Kerjentef, își pune în minte a'și răzbuna pe o tînără femee pe care o iubise, dar care îi respinsese dragostea și preferise să se mărite cu un prieten al său Alexie. Cum să se răzbune și să nu fie pedepsit de răzbunarea sa, căci a-și căpăta pedeapsa pentru un rău pe care-l va face, nu însamnă a'și răzbuna.

El pricepea răzbunarea, nepedepsită, paternică prin îndrăzneala și neprevăzutul ei. D-rul Kerjentef plănuește atunci de a juca rolul unui nebun și sub masca asta de nebunie, să săvîrșească răzbunarea. Zis și făcut.

Isi culege toate datele necesare spre a putea fi taxat de nebun: ereditatea lui, propria lui viață, și după ce găsește că era copil de alcoolic și că avusese accese de epilepsie în copilărie, joacă cu un talent desevîrșit și rolul de nebun în cîteva rînduri înainte de a omorî pe prietenul său Alexie. O lată gata, după părerea lui, de a nu fi bănuit de a fi jucat un rol de nebun, omoară pe tovarășul său în casa sa și în fața nevestei sale.

Dar întors acasă, observă o oare-care neliniște, în fața lui este ceva scris, de care-se servitoarea lui se îngrozește și pe cînd stă așa în așteptarea urmărilor faptei sale, îi trece prin numite gîndul acesta. E foarte probabil ca d-rul Kerjentef să fie într'adevăr nebun. A crezut că simulează nebunia dar în realitate e nebun.

Odată intrat acest gîad în minte el nu-i mai dă pace. Care va să zică el a crezut că a fost stăpînul *Gîndirei*, că el i-a comandat să facă tot ce-a făcut, el a condus-o ca pe un copil și a fost convins că e stăpînul ei, și cînd colo Gîndirea aceasta era nebună și el n'a fost decît servitorul ei, un servitor, umil și păcătos Nu jucase rolul unui nebun ci fusese într'adevăr nebun

Și de data aceasta toate argumentele pe care le caută să le aducă în favoarea sănătății sale mintale îi arătau că fusese nebun. Și alcoolismul părintelui și convulsiile lui din tinerețe, și viața pe care o dusese tot îi spune „ai fost născut să fii nebun și tot ce ai făcut, ai făcut pentru că ești nebun".

Frumoasă problemă de psihologie morbidă, frumos subiect de a studia relația între nebunie și sănătate, dar groaznică analiză care te înfioarează pînă la durere. Impresionistul Andreew a găsit și aci cu ce să m ște pe cetitor, cu ce să'i sperie.

Dar *Rîsul roșu*! Ce viziune groaznică a unui război; ce tablouri nesfîrșite de groază, de durere, de patimi, ce halucinații explicabile într'o atmosferă de moarte, de cruzime, de suferinți.

Poate că alți scriitori au știut să descrie războiul cu amănunțime, să'ți facă o impresie de starea sufletească a luptătorului, dar cred că nimeni n'a știut ca Andreew să dee o mai tragică impresie a acestei orori însă utile în viața noastră planetară.

De la prima pagină descrierea unui drum în timp de vară, sunteți furați de halucinațiile nebune ale scriitorului: „Nebunie și groază".

Cu toate imperfecțiunile multor observații și analize, totuși *Andreew* e unul din marii scriitori ai Rusiei și traducerea operilor sale e o necesitate și pentru publicul mare și pentru scriitorii noștri tineri, cari pot avea un izvor de inspirare.

Litere-Ştiinţe-Arte

„Punga".—Dintre noutățile literare mai recente și mai remarcabile în același timp trebue socotită și colecția de nuvele a d-lui Emil Gărleanu adunate și publicate în „Biblioteca romînească". Socec, sub titlul „Pungă" după numele primei nuvele.

„In această broșură—scrie d. Mihail Dragomirescu, excelentul director al Bibliotecei—am cules cea mai mare parte din nuvelele și schițele mai de samă ale celui mai curat, mai duios și mai gingaș dintre toți scriitorii noștri mai tineri".

Departe de noi intenția de a polemiza cu autorul prefeței zisului volum și de a pune la îndoială epitetele ce-i hărăzește. D. Em. Gîrleanu s'a impus într'adevăr printr'un talent ales și prin calități reale, distingîndu-se dintre nuveliștii tineri printr'o sobrietate rară în ce privește stilul și printr'o adevărată originalitate în ce privește alegerea subiectelor.

Colecția de nuvele din „Biblioteca romînească" cuprinde o mare parte dintre cele mai bune lucrări ale talentatului scriitor și le recomandăm cu placere. Ele sunt precedate de un studiu critic al d-lui M. Dragomirescu.

*

Doi scriitori dramatici pariziani d-nii P. L, Flers și Héros au intentat proces cunoscutului critic Adolphe Brisson pentru un foileton din „Le Temps" în contra unei reviste teatrale a sus zișilor autori.

*

Profesorul Hergsell a expus la Kiel Impăratului Wilhelm II un proiect de călătorie cu balonul Zeppelin în regiunile aretice.

Nu e vorba de o expediț une polară propriu zisă, ci de o întreprindere științifică pentru cercetarea cîtorva regiuni artice necunoscute.

*

Celebrul scriitor Anatole France a plecat din Buenos Aires pentru a-și urma conferințele la Montevideo.

„Newyork Herald" anunță că Parlamentul din Argentina a votat o lege autorizînd gavernul să cumpere „copyright-ul" conferințelor d-lui Anatole France, cuprinzînd impresiunile lui asupra Argentinei.

*

O interesantă lucrare intitulată „Maeterlinck" și datorită lui Gerard Harry se ocupă de psihologia și intelectualitatea marelui scriitor belgian.

Este o monografie foarte interesantă și complectă, poate prea elogioasă pentru autorul „Monnei Vanna", dar vrednică de citit.

*

Caruso a sosit la Paris unde e așteptat de Gatti-Casazza, directorul de la „Metropolitan Opera" din Newyork.

Acesta din urmă a semnat cu celebrul tenor un nou contract prin care Caruso și-a prelungit angajamentul cu Opera newyorkeză până la finele anului 1914. Contractul a fost aprobat și de Otto H. Kahn, președintele consiliului de administrație al lui Metropolitan-House, aflător de asemenea la Paris.

Cu aceasta s'au risipit zvonurile după care marele cîntăreț italo-american și-ar fi pierdut voacea ori ar fi pe cale de a o pierde.

*

O inscripție.—Casa în care își face repetițiile corul mitropolitan și este instalată școala de cîntări de pe lîngă Mitropolia Moldovei este zidită în 1817 vara, cum ne spune inscripția pusă în perete.

„† La anul 1817 April cu blagoslovenia Inalt || Preasfințitului Mitropolit al Moldoviei || Kirio Kir Veniamin și cu cheltuiala sfintei || Mitropolii s'au început această || zidire din temelie ce cuprinde *magopie, spălătorie || jitniță, șură, grajduri* și casă || de șezut vizitei, care s'au săvîrșit || întracelaș an la Oct. 30 || prin sărguința paharnicului Constantin Mathiu logofăt Mitropoliei".

Excursiunea tipografilor ieșeni

După cum am mai anunțat, mîine seară Sîmbăta corpul tipografic ieșan pleacă în excursiune în capitală, pentru zilele de 28, 29 și 30 Iunie, pentru a vizita așezămintele industriale și a cunoaște progresele făcute în ultimul timp de arta tiparului.

Primirea tipografilor eșeni va fi cît se poate de grandioasă, după cum se vede din programul de mai jos, întocmit de către comitetul executiv al clubului meseriașilor romîni din București:

1.—La ora 7 și jum. membrii comitetului executiv al Clubului Central al meseriașilor, membrii organizațiilor corpului artelor grafice, Cercul „Artă și Muncă", Cercul turnătorilor și steriotiparilor, societatea legătorilor de cărți, membrii diferitelor Corporații, cu drapelele, se vor întruni în curtea Gărei de Nord. La sosirea trenului, o delegație va întimpina pe escursioniști.

2.—Intreg cortegiul, avînd în frunte pe escursioniști, va parcurge Calea Griviței, Calea Victoriei și de aci la statuia C. A. Rosetti, unde escursioniștii eșeni vor depune o frumoasă coroană de flori naturale în semn de recunoștință către acel ce acum 50 ani a înființat societatea Gutenberg a lucrătorilor tipografi din capitală și a cărei președinte a fost. D. N. V. Ștefăniu, delegatul societății Unirea din Iași va ține o cuvîntare ocazională.

După aceasta, cortegiul va parcurge Bulevardul Elisabeta, Grădina Cișmegiu și se va opri la Clubul Central al meseriașilor unde se va servi escursioniștilor o mică gustare, cu care ocazie comitetul executiv al Clubului va ura, în numele meseriașilor, bună venire escursioniștilor.

3) La ora 10 are loc vizitarea stabilimentelor grafice: *Socec, Universul, Adevărul, Minerva.*

4) La ora 2 și jum. p. m. vizitarea Muzeului de antichități și monumentele de pe Bulevard,—La 6 ore masa.

29 Iunie.—6) La ora 8 dimineața întîlnire la Clubul Central. Vizitarea grădinei Ateneului. Ateneul și muzeul Zoologic de la șoseaua Kiseleff. La ora 12 masa la Clubul Central. După amiază vizitarea diferitelor grădini etc. La 6 ore masa; la ora 7 și jum. escursioniștii vor lua parte în corpore la serbarea Clubului Central, la grădina de dare la semn (Schiestadt).

30 Iunie:—7) La ora 8 dimineața întîlnire la Club.

Vizitarea pieței centrale, a Arsenalului, a Manufacturei de tutun și a altor instituții.

Informaţii

❑ **Un nou scandal.**—Cu administrația d-lui Haret scandalurile se țin lanț! ba nici nu se poate altfel; d. Haret s'a deprins cu scandalurile, trăește cu scandaluri și nelegalitatea ca viermele în hrean.

Iată faptele:

Joi 14 Mai a fost jocul de oină pe podișul Copoului.

Luau parte la concursul de oină elevii școlilor secondare afară de Seminar, fiind boală infecțioasă. Pentru serbătorirea acestei zile direcțiile șc. secondare au dispus *suspendarea cursurilor* că așa toții elevii să ia parte la concursul de oină în spectatori, iar nu numai echipele de jucători.

Tocmai în acea zi sosiră în Iași marii inspectori școlari, *Lupu Antonescu, Chiriițescu și Tutuc.* Au căutat bieții inspectori o școală funcționînd și au tăbărît ca lăcustele pe Externatul secondar de fete, și a lupit acolo Lupul Antonescu pe toate profesoarele; și nu s'au oprit de a protesta *ei* cei dintăiu contra suspendării cursurilor.

Oina s'a jucat; directorii s'au ocărît țigănește, căci au această particularitate directorii liberali, cei cari nu se uită cu dinții la stele, ca să se înjure.

Și directorii au raportat ministerului că s'au suspendat cursurile. Iar Haret cu mîna lui cea de muere veninoasă a scris pe rapoarte, că se va reținea partea din salariu pe acea zi.

Eri a sosit la Liceul Național mandatul cu *streaful.* A fost un scandal enorm în cancelarie.

Toți profesorii au protestat contra *ciupelii* d-lui Haret.

Și se crede că însuși Gr. Bîrsan, cramponatul director al Liceului, se va demite din această nobilă însărcinare dat fiind lovirea ce-i aduce însuși ministrul prin apostila lui contra unui act administrativ al său.

D. Bîrsan nu mai are ce căuta la direcția Liceului Național. Situația sa față de colegi și elevi nu va fi salvată de cînd inferînd prin demiterea sa actul samavolnic al irascibilului Haret.

Aceiași palmă s'a dat și la Liceul Internat d-lui Tomida și cercurile didactice din Iași sînt adînc impresionate de scandalul provocat de ministrul școalelor.

Dar vom mai reveni.

❑ După cum am anunțat. direcțiunea generală a serviciului sanitar, a dispus să se ia măsuri de carantină la granița Prutului.

S'a cerut direcțiunei c. f. r., ca mașinele de manevră din gările Burdujeni și Ungheni să furnizeze aburi etuvei sanitare pentru desinfectarea obiectelor care sunt aduse din Rusia, din localitățile contaminate de holeră.

D. dr. C. Popescu a fost însărcinat, pe tot timpul verei cu supraveghiarea măsurilor carantinare din punctele Ungheni și Burdujeni.

❑ D. colonel Cristea Georgescu șeful serviciului intendenței corpului IV de armată, a obținut un concediu de o lună de zile în care timp va fi suplinit de d. maior Minovici.

❑ AA. LL. RR. Principele și Principesa Romîniei vor plesa peste două săptămîni în străinătate, vizitînd pe Kronprinții Germaniei.

Perechea moștenitoare va merge în cursul verii și la Londra.

❑ D. general Tătărăscu comandantul Corpului IV de armată, a obținut un concediu de 45 zile, în care timp va fi suplinit de d. general Lambrino.

❑ Eri s'a făcut în localitate alegerea a doui institutori care să fie recomandați ministerului cultelor pentru a face parte din consiliul general al instrucției.

Au fost aleși d-nii institutori: L Matasaru și V. Munteanu.

❑ La prînzul de gală ce se va da Duminică seara la Castelul Peleș au fost invitați, afară de d-nii miniștri cu d-nele și d-nii general Budișteanu, prețedintele Senatului, M. Ferechide, prețedintele Camerei, d. și d-na Gh. Gr. Cantacuzino, d. general Manu, d. și d-na Take Ionescu, d. Al. Marghiloman, d. dr. Istrati și dl. Mișu Cantacuzino.

❑ Iată ce scrie „Patria" din Cernăuți, despre festivalul pentru comemcrarea morței lui Eminescu:

„Inălțătoarele serbări în memoria lui Eminescu aranjate Duminică la 4 Iulie au avut un succes excelent. Demineața serviciul divin și panachida sărbată în mare sobor de preoți și asistată de numeros public. apoi vizitarea casei din strada Aron Pumnul, unde a locuit poetul, discursurile și declamațiunile cu cîntările executate în odăița aceea, iar seara festivalul însuși aranjat în teatrul municipal—ni-au procurat clipe de supremă mulțămire și înălțare sufletească. Sărbările acestea n'au fost numai sărbări ale studențimei noastre, ci au fost ale întregei noastre națiuni, căci ele au contribuit într'un mod deosebit de puternic la cimentarea legăturilor dintre noi și a unității noastre în gînd și sentimente în aspirațiuni și acțiune. Culmea însuflețirei a produs'o profesorul State Dragomir seara la festivitățile din teatru cînd a declamat cu atîta sentiment «Doina" lui Eminescu, pe care o trăim și o simțim cu toții atît de amar. Corul, sub conducerea d-lui Aurel Morariu, a fost la înălțimea chemării, excelîndu-se cu deosebire d-șoara Silvia Scalat și d. G. Sotnițchi prin solurile lor neîntrecut. Nu mai amintesc prestațiunile fascinătoare ale neîntrecutului declamator romîn, a d-lui State Dragomir, care vor rămînea neuitate pentru toți cîți au participat la acele frumoase sărbări. Nici asupra interesantului discurs al d lui prof. dr. S. Pușcariu nu ne putem pronunța în acestă informațiune fugitivă, sperînd că Domnia Sa va avea amabilitatea să-l publice în »Junimea Literară», spre a-l face accesibil unui cerc cît se poate de larg de cetitori. In genere asupra întregului festival comemorativ ne cată a mai reveni în coloanele acestui ziar, căci prea mare importanță au aceste sărbări pentru sufletul romînesc decît să nu ne simțim datori a sublinia unele momente mai înălțătoare ce le-am petrecut".

❑ D. Const. Stoicescu, fost ministru, se află greu bolnav de apendicită. Boala mai agravîndu-se în ultimul timp, d sa a plecat eri după amiazi cu trenul Fulger la Paris, spre a se supune unei operații.

De acasă, d. Stoicescu a fost transportat cu un automobil de abulanță pînă la halta Mogoșoaia, unde a fost urcat într'un copartiment al vagonului de dormit.

❑ Sublocotenenții de rezervă Ghica Nicolae, Nistor Mihai și Teodorescu Vasile, din Regimentul Ștefan-cel-Mare No. 13, sunt învitați a se prezenta de urgență la biroul de Recrutare și Mobilizare Iași, pentru a și arata domiciliul,—în caz contrar se vor urmări conform articolului 224 bis din codul Justiției Militare.

❑ O parte din decretele pentru magistrații tribunalelor și judecătoriilor de ocoale, care sunt numiți definitiv, în virtutea nouei legi, au fost supuse azi semnăturei M. S. Regelui.

❑ D. locot. Iulian Marinescu, de la școala fiilor de militari din Iași, a fost numit în postul de ajutor de comandant de companie, în corpul jandarmeriei rurale, post înființat din nou.

❑ Eri a avut loc la Miclăușeni, înmormîntarea lui Gh. Sturdza, fratele d-lui Dim. Sturdza, fost prin ministru și un descendent al unei vechi familii din Moldova.

❑ P. C. S. Archimandritul Teofan Ionescu a fost întărit ca superior al M-rei Durău (Neamț)

Preotul I. Nalbas a fost transferat de la schitul Frumoasa la parochia Vălcelele (Bacău).

❑ D-ra Lucreția Rădulescu-Preavătz și-a trecut licența în litere, specialitatea storia, obținînd magna cum laude.

❑ Un furt îndrăzneț, s'a comis acum cîte-va zile la d. colonel Nestorian, șeful statului major din Corpul IV de armată. D-sa a reclamat comendurei pieței că pierzînd cheile de la casa de bani, și comandîndu-și o alta, a procedat la deschiderea Casei, de unde constată lipsa sumei de 800 lei. Imediat bănuiala căzu asupra ordonanței Neculai Jugureanu, care a și fost arestat la comenduirea. Ancheta continuă.

❑ Consiliul facultății de litere a autorizat pe d. Teohary Antonescu, profesor de Archeologie, de a începe de la 1 Octombrie a. c., organizarea unui muzeu archeologic.

❑ Iată numele elevilor clasei a VIII-a de la liceul Național, care au reușit la examenul de capacitate pentru absolvire:

Secția Modernă: Anastasiu Aurel cu media 8 00, Andrian 7.40, Bantaș M. 7.80, Bărbulescu C. 8 00, Bruck H. 8.00, Dăscălescu H 8 60, Dolejan I. 7 20, Ghernet H. 6 70, Hangan C. 7.20, Hănțescu 7.60, Iamandi Gh. 7.80, Ionescu Al. 7.20, Iorga V. 7.20, Lipșa Al. 7 80, Misihănescu I. 7.40, Pastia Gh. 7 40, Polingher 7.20, Popescu C. 8.40, Posner Em, 8.20, Rașcu I. 8.20, Răuțu Gh. 9.00, Savul Gh. 8.60, Vitianu Al. 7.20, Zalman 7.40, Zeltzer 8.00, Chefneux 8.00, Cristea Ar. 7.00, Giosanu Gr. 6 80, Popescu M. 7.00, Sîrbu C. 7.40.

Secția reală: Asbiovici Gh. 8.00, Cozloschi O 8.60, Daraban I. 8 00, Dolejan G. 7.40, Goilav, M. 7.60, Grigoriu A. 940, Griunberg Ar. 7.20, Halban D. 7.40, Hotnog I. 7.80, Ianculescu Gh. 8.60, Mazere V. 8.00, Petrovici C. 7 60, Popescu Gh. 8.60, Radulescu Th. 8.60, Rohr Gh. 9.00, Stoker Ar., 7.40, Strassberg E. 7.80, Tărnăuceanu M. 7,00, Teodorescu I. 6 40, Zbyozewski Al. 8.20. Particulari: d-ra Aronovici 7 00.

❑ Invățătorii escursioniști din Dîmbovița, care au plecat alaltăeri dimineață din Iași, au sosit eri la Tg. Neamț, vizitînd M-rele Varatec, Agapia și Neamț.

Mîine vor vizita schitul Durău și se vor urca pe muntele Ceahlău; la 28 Iunie vor vizita Tarcăul și Brateș; la 29 Iunie orașul Peatra N. și la 30 Iunie vor pleca spre Tîrgoviște.

DIVERSE

— Eri, lucrătorul Vasile Stîngu, de la vechiul palat administrativ, a fost victima unui accident. O șină i-a căzut asupra lui, fracturîndu-i piciorul drept. Nenorocitul a fost internat la spital.

— Un început de incendiu s'a declarat aseară pe la ora 7 la casele lui Froim Barcu. Cu ajutorul vecin l r focul a fost localizat.

— D. V. Tabaranu a fost numit agent încasator la corporația meseriașilor „Progresul", din Iași.

— Duminică 28 Iunie are loc logodna d-lui Alexandru A. Orsanschi maestru cismar cu d-ra Ana Constantinov.

„VULCAN"

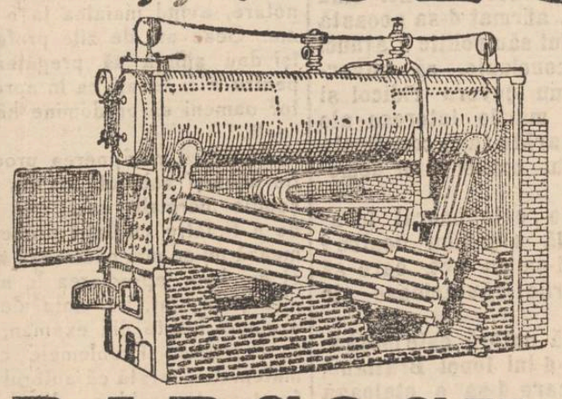

FABRICĂ DE MAȘINI

SOCIETATE ANONIMĂ

BUCUREȘTI

EXECUTA CA SPECIALITATE:

CAZANE

multitubulare cu circulațiune de apă și supraîncălzitoare

SISTEM ȘI BREVET

BABCOCK-WILCOX

LONDON

Curățitoare de apă brevet HALVOR BREDA, Transmisiuni de forță Economisoare

OFERTE ȘI PROSPECTE după cerere GRATUIT

Ultime informaţii

❑ **Statua lui Cuza-Vodă.**—*Sculptorul profesor Romanelli a fost zilele trecute în Iaşi, pentru a trata cu comitetul instituit pentru rîdicarea statuei lui Cuza-Vodă.*

După toate probabilităţile, până la începutul anului viitor, statua marelui nostru domnitor va fi terminată, Statua va avea o înălţime de 4 metri, reprezentînd pe Cuza-Vodă în picioare şi avînd în cele 4 colţuri statuetele celor patru mari barbaţi de stat care au lucrat cu Vodă Cuza: M. Kogălniceanu, V. Alexandri, C. Negri şi N. Creţulescu. Comitetul va plăti pentru lucrarea statuei suma de 150 mii lei.

D. Romanelli s'a oferit să primească 50.000 lei la predare, iar restul să i se plătească în timp de 20 de ani.

Va rămînea acum de discutat locul unde urmează să se aşeze statua marelui domnitor. Primăria are intenţia de a ex propia, după cum am mai spus altă dată, casele Solescu din faţa administraţiei financiare, pentru ca acolo să se aşeze statua, iar în piaţa Unirea să se aşeze monumentul Unirei.

Se ştie că cea mai mare parte din cetăţeni se opun ca statua lui Vodă Cuza să fie aşezată în altă parte de cît în Piaţa Unirea.

❑ *Se ştie că d. Haret a dispus să se oprească din salarii profesorilor din localitate, care n'au ţinut clas în ziua de 14 Maiu, cu ocazia concursului de „oină".*

Culmea însă e că s'a oprit din salarii şi maiştrilor de gimnastică, care obligativ au lipsit, fiind cu echipele la jocul „oinei".

❑ **Un domn Anghelescu, venind eri din Bucureşti, a reclamat poliţiei că din trenul de Bucureşti i s'a furat eri dimineaţă suma de 600 lei.**

❑ **Acum vre-o două luni de zile un îndrăzneţ furt s'a comis la Podu'-Iloaia la moara lui Leon Brill, furt despre care am vorbit, de unde s'a furat o mare cantitate de cereale.**

Autorităţile au reuşit acum să descopere pe autori. Ei sunt: Leon Leahu, Grigore Rusu, Dumitru Dambolesch, P. Timuş şi Spiridon Calaraşu.

S'a constatat că aceştia de la paşti încoace continua veşnic cu furtul la acea moară.

❑ *Decanul facultăţei de medicină a primit eri din partea ministerului instrucţiunei fondul de 62,000 lei spre a fi întrebuinţat pentru înzestrarea laboratoarelor şi a clinicilor facultăţei.*

❑ *Şcoli de adulţi.*—In Iaşi au funcţionat în cursul anului 1908—1909 patru şcoli de adulţi şi anume: *Tataraşi* (institutorii N. Arbore, Lazăr Grecea, Ion Vărlănescu şi Ion Carare), *Podu-Lung* (I. Apostol, Gh. Stefănescu, C. Vartic şi Vas. Grigoraş), *Sf. Haralambie* (I. Tăzlăoanu, preut A. Popovici, I Dimitriu şi Gr. Roiu) şi *Nicoriţa* (institutoare: D-na Ghidionescu, D na Savinescu, d-rele Scriban şi Stoica).

Pentru plata personalului acestor 2 şcoli, după reglement era îndatorată primăria de Iaşi să facă faţă la plata personalului şi materialul didactic. Primăria de Iaşi prevăzuse 4000 lei, care distribuiţi la cei 16 institutori şi institutoare ar fi reprezentat cîte 250 lei pe an de fiecare.

Ce face însă iscusitul d-n P. Fîntânariu?

In loc să dispună plata pentru anul şcolar expirat, căci s'a depus o muncă tot anul, a dispus ca suma să se verse la casa şcoalelor în contul eserciţiului bugetar al anului şcolar 1909—1910, şi aşa munca institutorilor de pe anul trecut şcolar să rămînă zădarnică.

O indignare generală a cuprins pe toţi, cînd au văzut cum obosita administraţie comunală a obositului primar d n Nicu Gane, voeşte să se sustragă de la îndatoririle sale.

Corpul didactic al celor 4 şcoli de adulţi cere cu insistenţă plata muncei depuse, nu că doar aceasta a fost ţinta. Corpul didactic ştie să facă sacrificiu, şi nu sînt rari cazurile cînd a făcut dovada sacrificiului; dar, odată suma pusă în budget, ea trebue achitată acum prin mandat pentru munca depusă în cursul anului şcolar expirat, iar nu ca prin o singură sumă să satisfaci nevoile bugetare a doi ani şcolari printr'un singur exerciţiu bugetar.

❑ Luni se va ofisia cu o deosebită solemnitate hramul Episcopiei de Huşi.

❑ Consiliul de resboiu al corpului IV de armată s'a întrunit şi astăzi, judecînd cîte-va prosese fără importanţă.

Comitetul va ţinea şedinţi şi mâine.

❑ Pe ziua de 1 Iulie c. se vor face numirile de notari, în posturile vacante.

❑ In ziua de 24 Iunie societatea funcţionarilor comerciali din localitate s'a întrunit şi a decis lansarea unui apel către publicul ieşan, rugîndu-l să boicoteze firma V. Albresht & Comp., pentru motivul, că se opune la închiderea prăvăliei la orele fixate de mai toţi comercianţii, şi fiind că tratează rău pe funcţionarii comerciali.

❑ Epitropia Sf, Spiridon de conivenţă cu noul „egumen" al bisericei, Nicodem Munteanu, a înlocuit pe păr. Dim. Popa, din însărcinarea de vestmîntar al bisericei. Cinstea şi corectitudinea acestui preot o cunoaşte ori şi cine şi toţi îl ştiu ca un preot demn şi paznic. Care e atunci motivul acestei înlocuiri „à la vapeur"? Intrigile au mai multă tresere astăzi? E bine de ştiut. Dar, la timp...

❑ **Judiciare**—Numiţii H rman Zipches şi David Zeltzer, autorii furtului de mărfuri de la fabţii Mendelsohn şi Balabar, au făcut opoziţie la camera de punere sub acuzare, contra ordonanţei judelui de instrucţie al cabinetului II, prin care li s'a respins cererea de eliberare pe cauţiune.

— Procurorul tribunalului Botoşani a făcut apel la camera de punere sub acuzare, contra j rnalului trib. Botoşani, prin care s'a i firmat mandatul de arestare dat contra lui Ioan Dimitriu, acuzat de atentat la pudoare, prin violenţă, asupra copilei Eughenia Miron Columboschi.

❑ Consiliul facultăţei de litere a autorizat pe d. Teohary Antonescu, profesor de Archeologie, de a începe de la 1 Octombrie a. c., organizarea unui muzeu archeologic.

❑ Dl. avocat şi deputat de Iaşi Gh. Mârzescu, se va stabili pentru luna Iulie la Slănicul din Moldova pentru a-şi continua operaţiunile sale de... sezon.

❑ S'garanţa a prins astă-zi pe dealul Ciricului, pe doui dezertori: Vasile Nedelcu, din regimentul 13 Ştefan cel Mare şi Gh. Dim triu din 7 Roşori, ambii condemnaţi de consiliul de Războiu la cîte 1 an închisoare.

❑ Ni se scrie că alaltă eri trenul care mergea de la Kişinău la Odessa, a fost atacat cu pietre de nişte necunoscuţi.

Doui pasageri au fost uşor răniţi. Geamurile de la cîte-va vagoane au fost sparte.

❑ D. Gh. Nica, secretarul liceului naţional, a tresut cu succes examenul de pedagogie.

❑ Ministerul industriei şi comerciului a intervenit pe lîngă ministerul instrucţiunei de a da ordin institutului meteorologic, ca în fie care zi să comunice serviciului comerţului din acel minister, localităţile în care a plouat în ultimele 24 ore.

Aceasta pentru a se putea comunica zilnic, tuturor oboarelor de cereale din ţară.

❑ Eri a trecut cu un deosebit succes „cum laude", licenţa în filologie modernă eminenta studentă a facultăţii noastre de litere domnişoara Eugenia Harnagea.

Felicitările noastre.

❑ Dl. major dr. Vico', a obţinut un concediu de 45 zile.

❑ Se ştie că la Spitalul Sf-tul Spiridon urmează cursurile de infirmiere ale societăţii Crucea Roşie a d-nelor romîne, secţia Iaşi.

La examenul de fine de an, ţinut acum în faţa comisiunei compusă din d. major dr. Vico', dr. Anghel şi Bartolomei, şi în prezenţa d-nelor din comitet principesa Maria Moursusi şi Sofia Penescu, au reuşit candidatele Maria Pîuzariu Maria Agapie, S. Costin, fiind respinsă d-na Behrim.

Instrucţia antialcoolică în şcoli. Ministerul instrucţiunei publice a trimes liceului naţional din localitate şi celor lalte şcoli secundare un chestionar relativ la progresul instrucţiunei antialcoolice în şcoli, în vederea întocmirei unui studiu.

Iată punctele care cuprinde acel chestionar:

1. Unde, cînd şi de cine s'au făcut anchete asupra întrebuinţărei alcoolului printre elevii din diferitele şcoale.

2. Se dau instrucţiuni anti-alcoolice elevilor şi dacă se dau, e de dorit a se arăta numărul orelor din săptămînă, în cari se dau aceste instrucţiuni.

Se dau instrucţiuni antialcoolice de ocaziune.

Se găsesc în şcoli, tratate, modele, preparaţiuni, tablouri cu privire la chestiunea antialcoolică ordonate sau cel puţin recomandate de autorităţile şcolare?

Se găsesc în cărţi bacăţi de lectură, exemple de calcul, etc., proprii acestui fel de instrucţiune?

Ce cărţi speciale se găsesc încă:

Este obiceiu de a pune în circulaţiune printre profesori jurnale antialcoolice?

Prin care mijloace; prin care persoane şi în ce timp sunt puse în circulaţiune sau distribuite?

4) Se găsesc scrieri antialcoolice în biblioteci?

Propagarea printre părinţi prin ce mijloace, prin ce persoane şi în ce timp este făcută? Se caută a se exercita o influenţă asupra părinţilor, fie sub forma de reuniuni pentru părinţi sau prin medici şcolari?

5) Se dau instrucţiuni antialcoolice profesorilor pentru a-i prepara pentru învăţămînt?

Se fac conferinţe asupra chestiunii antialcoolice de către medici?

Presa pedagogică publică tratate antialcoolice?

Autorităţile şcolare au publicat decrete speciale în 5 ani trecuţi.

6. Există societăţi de profesori abstinenţi?

S'a tratat chestiunea antialcoolică celor mai importante reuniuni de profesori?

❑ Autorităţile locale au isgonit astăzi şatra de ţigani ce se stabilise în apropierea oraşului, lîngă tîrguşorul Păcurari, de oare-ce comiteau furturi în oraş.

❑ **Universitare.**—D ra Lucreţia Rădulescu, a trecut alaltă-eri cu succes licenţa în istorie, obţinînd magna cum laude, în faţa comisiunei compuse din d-nii prof: A. D. Xenopol, preşedinte, Teohary Antonescu şi I. Găvănescul, membri.

— D nii C. Stamboliu, licenţiat şi dr. T. Bulău au fost scutiţi de taxa diplomelor.

— D rele: Severin, Burada Natalia, Munteanu Maria, Culiano Livia, Rădulescu Lucreţia, Boldescu Virginia, Donici Andruşa, Ciucă Sofia, Vrînceanu Elise şi d-nii Naum, Rosler, Oiţă I. şi C. Stamboliu, au trecut licenţa în litere şi filosofie.

❑ Duminică 28 Iunie va avea loc în grădinele unite „Leagănul Fluturilor şi Luceafărul stelelor" (Perjoaia) o mare serbare cîmpenească, dată de societatea funcţionarilor fiscali din Iaşi „Armonia". Inceputul serbărei va fi anunţată publicului la orele 3 p. m. prin salve de tunuri, după care va urma desfăşurarea distracţiilor, anunţate în programul special. Onor public va rămînea pe deplin satisfăcut.

❑ Părinţii, cari voesc să-şi pregătească copii absolvenţi ai şcoalei primare pentru concursuri de şcoli normale, seminarii, liceie, etc... în mod economic şi sistematic, să-şi procure lucrarea didactică anume alcătuită: *Preparatorul absolvenţilor* de d-nii Institutori Victor Munteanu şi C. Zaharia.

Comandele librăria Iliescu Iaşi.

❑ La Cinematograf Pathé Frérès din grădina Chateau aux fleurs s'a schimbat programul astă-seară Vineri 26 Iunie. Sunt cuprinse în el cele mai frumoase sujete comice şi teatrale şi excelează prin comedia: Doi engleji la Paris, interpretată de artişti de valoare ai scenelor pariziane. Acţiunea acestei comedii se desfăşoară în centrul Parisului şi spectatorii vor avea prilejul să vadă frumoasele bulevarde, grădini, edificii etc. ale miraculosului oraş.

Un sujet foarte interesant este de asemenea „O excursiune la planeta Jupiter" ingenios înscenată la teatrul special al Casei Pathé Frères din Paris. E una din cele mai reuşite feerii din toate cele văzute pînă astă-zi.

Se va repeta după îndemnul mai multora l'Arlesienne" drama lui „Alphonse Daudet" interpretată de artiştii teatrului Odeon în chiar oraşul Arles (sudul Franţei) unde se petrece acţiunea.

Programul nou cuprinde apoi scene sportive, în plin aer, instructive etc.,

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 26 Iunie.

Pregătirile de la Sinaia

Bucureşti.—La Sinaia se continuă cu pregătirile în vederea primirei arhiducelui Ferdinand al Austriei, care se ştie că soseşte mîine la ora 5 la Sinaia.

Romînii transilvăneni, se vor duce mîine după amiazi, în număr mare la Predal spre a întîmpina pe Arhiduce.

De la banchetul din Craiova

Craiova. — La banchetul care a avut loc aci, alaltaeri în onoarea d lui Brătianu s'a remarcat lipsa deputatului Nae Popp, care se ştie că nu împărtăşeşte ideile majorităţei liberale de aci. De asemenea a lipsit şi d. A. Demetrian şeful liberalilor din Romanaţi.

*

Se comentează mult faptul că în momentul cînd d. Vercescu prefectul judeţului se pregătea să vorbească, şi cînd abia pronunţa cuvintele «d-le prim ministru" fu întrerupt de d. Ilariu Isvoranu care era alături de el, şi astfel d. Vercescu a fost nevoit să renunţe la cuvîntarea sa.

După cît se vede zizaniile continuă.

Mini trul Caillaux pălmuit

Paris.—Deputatul C. Boss a pălmuit astă-zi în incinta Senatului pe ministrul de finanţe Caillaux. pentru că ar fi făcut în şedinţă oare cari aluzii răutăcioase la adresa sa.

Ministrul a respins, pălmuind şi el pe deputat. Ambii şi-au trimes marturi.

D Bienerth şi obstrucţioniştii

Viena.—D. Bienerth a primit azi pe şefii partidelor obstrucţioniste, în faţă cărora a relevat necesitatea funcţionărei normale a parlamentului.

Deputaţiunea partidului creştin social a cerut d-lui Bienerth ca guvernul să amîie luarea unei hotărîri în chestia obtrucţiei.

Primul ministru a consimţit la aceasta.

Camera Comunelor

Londra.—In camera Comunelor, d. Syr E. Grey fiind întrebat dacă legaţiunea rusă din Teheran are drept să trimeată trupe ruseşti la graniţă, d-sa a declarat că regiunile resvrătite sunt foarte apropiate de hotarul rusesc şi ca atare e în drept să ia măsuri.

Misiunea turcă

Belgrad.—Regele a primit în audienţă misiunea turcă, venită spre a'i notifica urcarea pe tron a Sultanului Mehmed al V-lea.

Circulară rusă

Constantinopol.—Consiliul de miniştri s'a ocupat eri cu recenta circulară rusă, cu privire la Persia.

Se afirmă că Poarta a cerut la Petersburg oare-care demersuri, dar că demersul ei nu a întîmpinat o primire satisfăcătoare.

Negocieri diplomatice

Paris.—Camera a adoptat, cu unanimitate, moţiunea prin care invită guvernul să înceapă negocieri diplomatice, în vederea repartiţiei echitabile a avantgardelor şi tarifelor vamale.

Acţiunea unor trupe

New-York. — După o telegramă din Bogota, o parte a trupelor din Barranquila, s'a insurjat la 4 Iulie contra guvernului columbian, închizînd pe membrii muncipalităţei şi proclamînd pe d. Gonzales Valencia ca preşedinte.

Moartea generalului Galiffet

Paris.—General Galiffet, care după cum se ştie a fost grav bolnav, a murit.

Proectul impozitelor pe efecte

Berlin. — Reischstagul a adoptat proectul impozitului pe efecte, după propunerea comisiunei—

Trupele ru e

Petersburg. — Ştiri din sorginte bună, spun că o coloană rusă a început eri mersul ei înainte din Enseli spre Kaswine.

Cutremure

Simla.—Agenţia Westnic, afiă că s'a resimţit puternice cutremure azi dimineaţă la Rawalpindi, Central şi Iskardu.

Ştiri din Samarkaud şi Pottakowgon, Konaud, Kerki, spun că s'au simţit în aceste regiuni cutremure mari de pămînt puternice

Holeră

Petersburg.—Eri au fo t 97 cazuri de holeră si patru-zeci şi două decese.

Camera turcă şi Ismail Kemal

Constantinopl.—Camera după lungi desbateri şi cu mare majoritate, a declarat că Ismail Kemal, deputat albanez fugar, şeful partidului uniunei liberale, e inocent de evenimentele de la 13 Aprilie.

MODE

NINETA GEORGESCU
1, STRADA SAULESCU, 1
Noutăţi pentru sezonul de vară

Noul depozit de CHERESTEA

Subsemnatul H. Lazarovici, antreprenorul pădurei Cozia, am deschis în strada Moţoc No. 82, **un depozit de cherestea,** *scânduri de stejar, ulm, teiu, cireş, paltin etc.* precum şi lemne de construcţie: *grinzi, furci şi căpriori, doage patrare, lucrate de mînă etc.*

Asemeni **lemne de foc,** *tăiate şi netăiate,* pe care le vind în *en gros şi in detail.*

Preţuri avantajoase. Rog pe onor. đublic a vizita depozitul.

Str. Moţoc 28

De vînzare în Tîrgu-Frumos **o casă** cu un loc de aproximativ o falce, situată pe cea mai sănătoasă poziţie a oraşului.

Preţ avantajos.

Informaţii la **dr. Samsanovici,** Roman

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.

Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.

Pentru lămuriri şi condiţii adresa la *D C. N. Paraschivescu Iaşi.*

De închiriat de la 26 Octombrie 1909 pităria din **Piaţa Sf. Spiridon.** A se adresa **d-lui Gheorghe Al. Cristea str. Sărărie.**

Fabrica de SOBE DE TERACOTĂ

Fraţii MACUROFF

IAŞI.—72 SOSEAUA PACURARI 72—IASI

Execută Sobe de teracotă jmalţuite în toate colorile

OLANE de ori ce dimensiuni pentru coşuri şi drenagiu.

Pentru informaţiuni şi probe a se adresa la d. Grigore Ichim Frizer str. Lăpuşneanu 28 sau direct la fabrică.

CELE MAI COMPLECTE

Analize Chimice şi Microscopice

DE

Urină, Spute, Lapte, Vinuri, Stofe de lână, Bumbac şi Matasă etc.

execută

Doctor A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi

— Laborator Special Str. Golia 46 —

Laboratorul va fi închis dela 15 Iulie până la 15 Septembre

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală **7 Milioane** BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Grădina Chateau aux Fleurs

Cinematograf Pathé Frères

LUNI 29 Iunie 1909

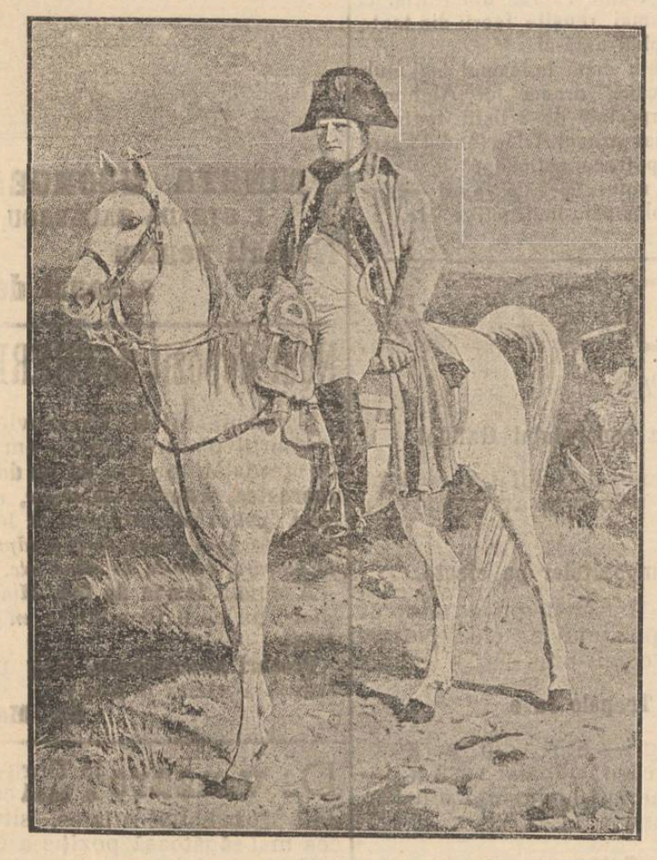

Viaţa şi răsboaiele lui Napoleon I

Această epopee istorică va păstra în totdeauna farmecul său, atât prin faptele eroice ale marelui împărat, cât şi prin viaţa sa intimă.

Din titlurile de mai jos, care menţionează numai o parte din grandioasa reconstituire după acte şi documente istorice, se va putea vedea că cinematograful ne redă întreaga viaţă a marelui împărat, de la prima .sa victorie de la Tulon până la ultimele sale momente la insula S-te Helena

Această desfăşurare a epopeei napoleoniene, va cuprinde două acte mari cinematografice, adică o jumătate de spectacol.

Ea conţine 800 metre de pelicule—un total de 80,000 instantanee.

Un aparat special a fost adus de la centrala noastră din Paris, care să poată cuprinde şi să redee această imensitate de scene. Ele sunt executate de artişti celebri ai Parisului şi Napoleon e reprezentat prin dl. Charly de la teatrul Antoine, un actor parizian, de o asemănare uimitoare cu fenomenalul împărat. Dăm aci o parte din cuprinsul acestei măreţe reconstituiri:

Asediul Tulonului 1793.—Arcole.—Expediţia în Egipet, Piramidele. „Soldaţi! 40 de secole se uită lung la voi!" (1799).—Bonaparte I-iul consul.—Trecerea muntelui St. Bernhard (1799).—Incoronarea la Notre-Dame (1804).—Austerlitz-Regensburg (1809).—Moştenitorul, Roi de Rome.—Căderea vulturului, Septembrie 1812.—Moscova în flacări.—Retragerea din Rusia. „Nu armele duşmanilor, ci asprimea ernei a fost peirea noastră". Debandada.—Intre Imparat şi Papa Piu VII; Eşti un comediant, Sire!—1814, Abdicarea.—Waterloo, 1815.—S-te Helena, Leul captiv. (1815—1821).—Moartea Titanului, (5 Mai 1821). „Acoperiţi-mă cu mantaua de la Vaterloo!" etc. etc.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 $^{46}|_{100}$ şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

☛ In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. 1 mètre 0f30c.

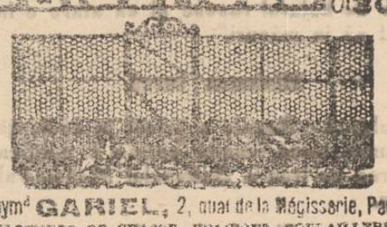

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. **5f.**

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL.

2me quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 17 şi 18 Iulie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 761 — Duminică 28 Iunie 1909

Elocința și Adevăr

Toastul admirabil ridicat de d. Take Ionescu la Brăila și în care ilustrul nostru șef s'a arătat a fi și un admirabil critic de artă n'a plăcut *Independenței romîne*. E așa de rar cînd în discursurile oamenilor politici e o notă înaltă de cugetare și de deosebită preocupare, în cît ea sperie pe acei obicinuiți a vedea în discursurile politice numai șarje și atacuri, insulte și invective.

Aiurea discursurile oamenilor politici sunt adevărate cursuri pentru adulți, cum erau numite cuvîntările lui Berthelot în Senat; oratori ca Waldeck-Rousseau, Clemenceau, Millerand, Jaurès, au comori de cugetare, de observație, adevărate lecții de filosofie și de înaltă moralitate. La noi banalul predomină și atunci cînd oratorul cuprinde cu mintea lui și alte fenomene de natură mai complexă, adversarii văd în această tentativă o nelegiuire.

D. Take Ionescu, relevînd frumusețile artei sale, a spus un adevăr mare, care îl face tocmai ce spuneam mai sus: un admirabil critic de arte, că oratoria, elocința nu e într'adevăr mare și puternică de cît atunci cînd e pusă în serviciul adevărului. Definiție de un larg și sănătos umanitarizm care aplicat artei în general, arată că nimic nu poate fi frumos, dacă nu este util, dacă nu este în folosul celor mulți, în folosul unei cauze generale și deci ale Adevărului, care este expresia pururea a unei cauze mari.

In această definiție a găsit *Independența* contrazicerea și i-a provocat această întrebare: D. Take Ionescu n'a fost totdeauna conservator-democrat, dar a vorbit pururea frumos. Cînd a vorbit pentru Adevăr și cînd n'a vorbit?

Intrebare naivă.

Definiția însăși a rolului elocinței și a puterii sale nu arătau îndeajuns răspunsul pe care l-a pus *Independența*? Un om care vorbește frumos, un om a cărui inimă vibrează în cuvîntările sale și prinde în mrejele cuvintelor toate mințile ascultătorilor sei, vorbește totdeauna pentru Adevăr.

Da; dar atunci cum se poate că mintea unui om să facă atîtea salturi, cum se poate că Adevărul să se prezinte sub atîtea forme? ni se va obiecta.

Or, aci e greșala, marea greșeală a acelora, cari își imaginează Adevărul unul și singur și mintea omenească una și aceiași, cum toți acești apărători ai statorniciei absolute, cred că arta rămîne în decursul vremei expresia uneia și aceleiași simțiri.

Sunt minți pironite aceloraşi fapte, sunt Adevăruri imuabile în sufletele oamenilor cari nu se schimbă, dar acești oameni sunt ca niște statui de bronz din parcurile unui oraș, pe cari ploaia cade fără să se oprească, alunecă pe luciul lor fără să se poată prindă. Noi nu invidiam ast-fel de naturi cari știu totul dintr'o singură dată și de la prima ochire și cari toată viața lor se laudă de constanța ideilor lor și de puterea lor de neșovăire. Da, nu le invidiam: căci suntem convinși că nu se înșeală cu Adevărul, de cît aceea cari n'au căutat Adevărul; că nu-și schimbă părerile de cît acei, cari n'au simțit trebuința și setea părerilor și a convingerilor. Istoria, filozofia, arta—nu este, cea ce este matematica cu veșnicele ei adevăruri unice și neschimbate. Evoluția matematicei, ca știință, constă nu în evoluția adevărului său, ci în deschiderea a noi și mai scurte drumuri în căutarea rezultatelor neschimbăcioase. In lumea matematicelor nu există întîmplare și fatalitate, și de aceea nu există nici viață. Dar istoria, filozofia, arta, sociologia cu manifestările ei politico-economice, trăesc ca și natura, ca și sufletul omenesc; trăesc într'o veșnică schimbare și transformare. Toată puterea lor stă în diversitate și în preînoire—în libertate, pricepere și în întîmplare.

Cine voește să știe legile dezvoltărilor lor, acela singur, asămuitor lor, trebue să se dezvolte și să ajungă pînă la acel rezultat al Adevărului, nu dobîndit prin liniște și apatie, dar prin durerile creărei. Semința adevărului e în sufletul unui om ca un prunc în pîntecile mamei sale, o veșnică preocupare și o veșnică durere, izvor de iubire și suferință.

De aceia are dreptate d. Take Ionescu, cînd definind elocința adevărată ca expresiunea ideei și convingerei omenești, spune:

„Nu încape vorba, că acest spirit drăcesc sau divin, cum vroiți, care ne rîdică, pe noii oratori, trebue să pornească mai întăi de la conștiința noastră; dar conștiința ne este torturată de îndoială, dacă ea nu parvine să emoționeze alte conștiințe".

Admirabile cuvinte! Ele sunt quintesența întregei arte oratorice, ele spun că ori cît de caldă, de ferbinte ar fi cuvîntarea unui orator, ea nu va avea efectul ei, de cît fiind expresiunea tuturor acelor cari o ascultă, ea vibrează odată cu miile de gîndiri, ea este comunicarea care se face între toți, pentru că este omenească, este însăși conștiința tuturora.

Și din această unire creată între orator și ascultător reese Adevărul, Adevărul omenesc—inegal, șovăitor, —dar în ori-ce caz puternic ca și toate fenomenele Naturei triumfătoare și veșnice.

Issay

REGULA DE TREI

Primul ministru diminutiv, d. Ionel Brătianu a fost la Craiova. Și s'a dat acestei vizite o importanță politică deosebită, pentru că în noua sa calitate de ministru președinte d. Ionel Brătianu n'a fost încă în Cetatea Banilor.

De ce omul afacerilor, care stă în fruntea cabinetului a preferat să-și înceapă turneul cu cetatea Banilor, ni este absolut indiferent. Ceea ce ne preocupă este ce a spus d-sa acolo.

Dacă ar fi să-l credem pe cuvînt pe d. Brătianu—ceea ce desigur nu o vom face—apoi toate sînt bune. Partidul liberal stă perfect; țara și mai perfect; iar guvernul plusquam — perfect.

Că partidul liberal **nu** *stă perfect, este foarte ușor de văzut.*

Cea mai evidentă dovadă este însăși vizita premierului la Craiova, căci de ce s'a dus acolo d. Brătianu, dacă nu spre a împăca spiritele profund tulburate ale partidului de la putere? Că n'a reușit este iarăși evident, pentru că abia a plecat din Craiova d. Brătianu și partizanii săi au reînceput lupta suspendată pentru cîte va ore.

Iată deci prima inexactitate, pe care a debitat-o la Craiova premierul.

Că țara **nu** *stă „mai perfect", lucrul nu cere nici o demonstrație. Fiecare vede aceasta, fiecare simte. Și cînd d. Ionel Brătianu a afirmat totuși contrarul, ne-a dovedit că nu cunoaște țara ale cărei destine le conduce; că nu pricepe situația în care se găsește țara sa.*

Iată deci a doua inexactitate, pe care a debitat o la Craiova premierul.

Ce să mai zicem despre „plusquamperfect ul" guvernului. Dovada contrarului rezultă în mod logic și necesar din cele două inexactități de mai sus Căci dacă nici țara și nici partidul de la putere nu stau bine, apoi cum vrea d. Ionel Brătianu ca guvernul să stea mai mult decît bine? Aceasta în ipoteza, bineînțăles în care guvernul actual nu este de așa natură, încît buna lui stare să fie o consecință a relei stări a statului. Va să zică și guvernul stă prost.

Iată deci a treia inexactitate, pe care a debitat-o la Craiova premierul.

O singură vizită și trei inexactități. Admirabil!

Ne rămîne să facem o întrebare: cîte vizite va face d. Ionel Brătianu în turneul politic ce a proectat? Nu de alta, dar am vrea să aflăm de pe acum prin mijlocul unei regule de trei—numărul inexactităților, pe cari le va debita d-sa în turneul din vara aceasta.

Em.

EXTERNE

O telegramă din Viena anunțăcă o nouă eră de pace, de liniște și de liberă dezvoltare a început pentru romînii macedoneni. Noul regim inaugurat de Junii Turci pare să fie în adevăr un regim constituțional, un regim de progres social și politic.

Ca o consecință imediată a acestui stări de lucruri printre aromîni s'a format un puternic curent cultural, care are toate șansele de reușită. Numărul elevilor școlilor aromîne a sporit considerabil, și noi școli și noi biserici se vor înființa.

Faptul acesta este evident îmbucurător, căci nu numai că de acum înainte nu vom mai avea de înregistrat tulburări și asasinate în masă; dar vom putea asista la întărirea culturală și națională a elementului romînesc macedonean.

*

D. de Buelow, a căzut. Odată cu el a căzut și proectul său de reformă financiară, cu toată opoziția ce-a întîmpinat-o în rîndurile catolicilor și conservatorilor germani.

Și cu toate acestea proectul acesta era necesar pentru finanțele imperiului, iar d. de Buelow părea că se bucură de încrederea desăvîrșită a Impăratului.

Nu se știe încă în mod sigur, cine va fi succesorul său, dar ceea ce se poate prevedea cu oare-care probabilitate, este faptul, că proectul d lui de Buelow va reveni la ordinea zilei mai curînd sau mai tîrziu, și că ori cari ar fi împrejurările el se va impune și va trebui să capete consfințirea Reichstagului.

CATE VA NOTE

Epoca urează „poftă bună" liberalilor craioveni cari benchetuesc cu d. Brătianu ca și cum nici un sentiment de gelozie n'ar fi în rîndurile carpiștilor pentru situația primului ministru și a partidului liberal.

Și cu toate acestea carpiștii sunt atît de ahtiați după putere, și cu atîta poftă anunță venirea lor la putere! De ce atunci perfidia Epocei?

*

De cîtva timp au ieșit un nou soi de umbrele: umbrele de decorații.

Inconvenientul este însă, că acest articol, ca ori ce fabricat nou, este rar, așa că cetățenii nu și-l pot procura cu îndestulare și riscă să fie plouați cu decorații, cari curg cu nemiluita din nețărmurita dărnicie a d-lui Ionel Brătianu.

*

In politica liberală morții joacă negreșit un rol covîrșitor. Ei uneori aleg pe reprezentanții țării, comunelor, județelor; alteori sub umbra lor se rîdică oameni de stat, cari le port numele.

Se putea oare, ca acțiunea lor să se limiteze aici, și morții să n'aibă cuvîntul și în chestiuni de decorații? Desigur că nu, și de aceia vedem și un mort, printre aceia pe cari d. Ionel Brătianu i-a răsplătit pentru diversele servicii aduse partidului.

Chestii politice

Vizita arhiducelui Austriei

Pe ziua de astăzi Curtea noastră Regală are de oaspe pe moștenitorul Austro-Ungar, arhiducele Franz Ferdinand. S'a oprit la o simplă vizită oficială, în cel mai restrîns cerc posibil, pentru ca venirea arhiducelui să nu provoace manifestări de acelea, care pot tulbura armonia oficială politică între Regatul României și monarhia Austro-Ungară.

Arhiducele Fr. Ferdinand e moștenitorul Coroanei regale Ungare, în această calitate el aduce cu sine sentimentele națiunei maghiare. Dar tocmai îndoitul rol al moștenitorului austro-Ungar, *Kaiser* al Austriei și *Kiraly* al Ungurilor, a făcut ca diplomația să găsască o formulă mulțumitoare în această vizită. Multă vreme curtea s'a lovit de greutatea găsirei formulei.

Moștenitorul austro-Ungar putea să aibă o primire mai largă, mai sgomotoasă. Cu cîtă vălvă n'a fost primit, găzduit, primblat chiar moștenitorul tronului Germaniei! Capitala a luat parte la primirea lui, deci țara.

Moștenitorului Austro-Ungar i se putea face o primire și mai și!

Dar evenimentele venite în urmă au îngreuiat situația.

Romînii de supt stăpînirea Ungurească au fost rîniți adînc prin actele de tiranie ale guvernului unguresc. D-na Vlad, soția deputatului romîn, condemnată la temniță; mitropolitul Mețianu dat în judecată; simțul intim de neam și rasă atins. Romînii jigniți în ceia ce are mai scump un popor, și au îndreptat privirile spre drăguțul de împărat.

Umblă o legendă că arhiducele n'ar fi nepăsător la suferințele Românilor și că în cadrul viitoarei lui împărății intră o mai dreaptă și mai egală îndreptățire a naționalităților. Mai umblă legenda că acelaș arhiduce urăște pe Unguri și cerbicia lor. Dar politica e politică; preferințele și antipatiile își au cursul lor.

Romînii din Ungaria au hotărît să manifesteze sgomotos pentru arhiduce eșindu-i întru întîmpinare prin gări cu sutele, cu miile!

Aceasta a spăriat pe Unguri! Ideia a trecut hotarul ca o scîntee și a stîrnit dorul ca și în Capitală populația să-i facă o primire națională. De ce? O legendă, o dorință, o nălucă! Poate să fie o nebunie, căci schimbarea domnilor e bucuria nebunilor. Dar are drept și oropsitul de popor românesc să aibă nebunia unui vis mai frumos al zilei de mîine.

Iar diplomația care veghează la stînjănirea tuturor stărnirilor populare a cerut și dispus ca arhiducele Fr. Ferdinand să fie izolat de popor, și deci a dispus ca arhiducele să nu calce în Capitală. Capitala e țara! Sinaia e Curtea Regală.

Dacă năluca care a cuprins suflarea românească din Tisa în Carpați de dragoste pentru arhiduce are cît de mic simbure de adevăr; dacă în elanul național, romănismul asuprit vede în arhiduce ramura de măslin a unor zori mai dulci, mai fericite; dacă inima romănismului asuprit bate încă caldă pentru speranța zilei de mîne, cînd arhiducele va fi Kaiser și Király, atunci și noi cu aceiași caldă inimă îi zicem *Bine ai venit*. Dragostea fraților îngenunchiați pentru voi e dragostea noastră; iar dacă cuvîntul diplomației maghiare a impus Curții acea primire rece și oficială, suflarea românească din Regat unită în gînd și simțire cu cea a fraților noștri urmărește cu dragoste și simpatie pe Inaltul Oaspe al M. S. Regelui nostru, căci noi ne-am deprins a ne pune scut de apărare Regelui și Dinastiei noastre inimile noastre, vițele noastre, iar nu acel lanț îngust și rece al oficialității, care omoară și îngheață, nu înalță și încălzește.

De la Dorohoi la Severin tot ce e suflare românească urează înaltului oaspe al M. S. Regelui traiu îndelungat și o clipă numai să-și întoarcă cu drag și interes privirile spre poporul românesc supus Coroanei sale, ca cel mai umil și ascultător popor, ce are în dragoste pe Impărat și înaltul său moștenitor.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

ARMISTIȚIU...

Lucrătorii tipografi iașani au avut o idee ingenioasă și vor pune în practică o inițiativă originală. Profitînd de cele două zile libere organizează o escursiune monstră, plecînd cu toții pentru a vizita pe colegii lor din Capitală. In acest scop au alăturat și ziua de 30 lunie la cele două zile de sărbătoare, așa că Iașul va rămînea fără ziare proprii timp de 3 zile consecutive,—o mică vacanță în ajunul vacanței celei mari a... celorlalți.

Fără gazete! E nevoie de oare-care imaginație ca să vedem în gînd orașul nostru lipsit de unul din aspectele sale cele mai remarcabile,—momentul cînd se pun în vînzare cu numărul cele trei ziare cotidiane cari umplu aproape simultan piața Iașului, răspîndind noutăți comentării, polemici, după modelul adevăratelor orașe de cultură modernă, așteptat fie-care de clientela sa de cetitori.

Iată prima dintre minunile realizate de uniunea tipografilor: ca prin farmec se stabilește buna înțelegere între organele oficioase ale celor trei partide politice adverse; un armistițiu în toiul luptei!

Ziarele înduşmănite, pornite numai spre atacuri reciproce, menite a se cenzură și a se disputà între ele se găsesc într'un acord neprevăzut și își suspendă apariția,—ca un războiu care încetează în lipsa prafului de pușcă!

Apropierea e și firească. Lupta publicistică se dă cu ajutorul plumbului, cu deosebirea că nu-l miroase și nu-l aspiră acei cari scriu, ci lucrătorii zețari, acei modești artiști cari știu—adeseori cu jertfa sănătății lor proprii—să toarne în forme trainice gîndurile noastre efemere și să alcătuiască din slove moarte organizmul viu și întreg care se chiamă un ziar.

Căci e, necontestat, ceva viu și existent în coala de tipar: ea vorbește tuturor, ea se face înțeleasă, ea capătă graiu și, cu vremea gazeta face parte din însuși traiul unui oraș, devine tovarășă nedespărțită a tuturor. Cîte temeri, cîte emoțiuni și bucurii sunt legate de fiece număr în parte al ziarului! Și toate aceste lipsesc vieței obștești în zilele cînd gazeta nu apare.

Unul se teme că-și va vedea numele dat în vileag; altul se simte fericit că-și va vedea însemnat un succes; celălalt speră să se vadă pomenit, măcar o dată.. E psihologia particulară și ciudată a publicității; respectul profund și frica de opinia publică, de par'că n'am face-o noi înși ne, noi în de noi, această „opinie" a noastră a tuturor despre fie-care din noi și ca și cum n'ar sta în puterea noastră s'o desființăm printr'o înțelegere comună și convențională!...

Veți vedea. Iașul va avea o înfățișare curioasă; va părea incomplect și ciuntit, lipsit de un nerv al vieței lui de oraș modern—și toate acestc numai pentru că au plecat din sinul lui pentru un foarte scurt timp acei modești lucrători tipografi, făuritori ai gîndului, interpreți ai simțirii—apostoli, ai progresului și înainte de toate, intermediarii cei mai simpatici ai intelectualismului.

Rodion

Eminescu critic de artă

Teatru la „Château aux fleurs".—Debuturi interesante.—Eminescu și Gr. Manolescu. — Principii de artă. — Contra influenței franceze.—Compozițiile d lui Caudella.—Cele două capitale.—Eminescu și teatrul evreesc.

Vom da mai la vale cîteva citate din numeroasele resenzii și critici dramatice și artistice publicate de marele poet Eminescu, pe vremea cînd redacta partea neoficială a ziarului oficios „Curierul de Iași".

Sînt nu numai interesante ca istorie, dar și instructive.

Reprodacem pasagii sporadice în limita spațiului redus al ziarului nostru.

*

„Actorii tineri ai Teatrului Național au rîdicat în grădina cafenelei «Château aux fleurs» o scenă mică, pe care executează cu mult succes piese într'un act și cantonete înaintea unui public adesa foarte numeros. Piesele sunt în genere bine alese. D-nii Manolescu, Ionescu, Arseleanu au fie-care cîte un teren deosebită de comică, pe care cîte odată ce e drept îl părăsesc, dar în genere ei representează roluri, care convin mai bine talentului lor. Aceasta ar trebui s'o urmeze întotdeauna și atunci teatrul romînesc ar sta foarte bine.

Constatăm cu plăcere că acești tineri, cu totul în antitesă, cu vechi rutinari ai teatrului nostru, verbesc natural, au ceea ce se numește l'art de causer, ceea ce în vremi trecute în afară de Millo n'o mai avea mai nimenea. Și iată de ce. Teatrul romînesc a avut în trecut drept model teatrul francez. Actorii francezi au acea pronunție nasală, acele prelungiri ale sfîrșitului cuvintelor care resultă din împrejurarea că limba franceză nu are alt accent decît numai pe ultima silabă. De acolo actorii noștri deprinse a cînta ultima silab a cuvintelor romînești încît auziai următoarele intonații: Ei bine Domnulee! „D-zeul meesu" ș. a. pe cînd urechea romînească cunoaște îndată că tonul vorbirii în esclamația dintăi cade pe bi în (bine) în a doua pe ze (în Dumnezeul). Din această pronunție rutinată au mai rămas cîte-va urme la d-nul Ionescu.

A doua observație însemnată, ce am făcut-o e că tinerii noștri au început a caracterisa sau cum se zice în limbagiul teatrului a „crea rolurile". In piesa „Doi amploiați într'o pereche de ciubote" d. Alexandrescu a caracterisat în mod măestru pe „Sfășiță" și cu greu s'ar găsi actor, care să joace mai bine acel rol. Afară de aceea d. Alexandrescu are glas puternic și o dicțiune foarte naturală în cîntec, ceea-ce se găsește rar.

D. Manolescu are o voce simpatică în rolurile sale de servitor naiv și un joc de scenă foarte bogat și variat precum în „Ordinul este de a sforăi" și în „Cei doi surzi".

Noi îl cunoaștem din parodiarea d-lui Pascaly, a cărui pronunție greșită și exagerări scenice d. Manolescu le-a reprodus cu atîta succes în „Năbădile dramatice".

Intr'adevăr ne bucurăm mult văzînd un început de emancipare de nefastă influență franceză cu toate ideile ei pe dos despre clasicism cu mișcarea ei pe catalici, cu vorba afectată și pronunția falșă. Reîntoarcerea la natură și la pronunția firească și îmbărbătată a limbei romînești ne pare un succes foarte însemnat ori cît de puțin însemnat ar părea unor ochi mai puțin pătrunzători.

Astfel vedem accentuîndu-se „îndreptățirea farsei" căci o farsă ar fi clasică chiar ceea-ce un francez n'ar admite nici odată. De aceea farsele lui Molière sunt clasice pe cînd dramele lui Racine și

Cumpăraţi Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 şi 17 Iulie 1909

de la Noua şi Principaa Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI Str. Lăpuşneanu No. 35

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plată cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

Corneille şi cum se mai numesc acei iluştri mergători pe catalici, nu sunt de fel clasice, ci nişte imitaţii slabe şi greşite ale tragediei antice. Molière n'a avut alt profesor de cît natura, de aceea e clasic în farsele sale chiar.

De aceea adăogăm un sfat, care urmat fiind, credem c'ar avea consecinţe bune, atît pentru tinerii noştri cît şi pentru teatru în genere. D-nilor ar trebui să-şi procure repertoriul vechiu al teatrului romînesc (de ex. repertoriul lui Millo) şi studiindu-l împreună să-şi creeze un capital de roluri şi de piese cu care în urmă uşor ar putea să cucerească scena şi s'o cureţe de florile exotice şi de senzaţie ale teatrului francez modern.

Ar trebui culese vechile traduceri din Molière, Kotzebue, Goldoni şi reîntrodus acel repertoriu cu limbă sănătoasă nepretenţios şi de atît efect".

*

In cele ce urmează Eminescu apreciază începuturile muzicale ale d-lui Ed. Caudella şi arată menirea Iaşului ca oraş al artelor spre deosebire de cealaltă... Capitală a ţării.

„Fiindcă nu sperăm a putea vorbi mai pe larg despre închiderea formală a stagiunii, care se va face astăzi la 12 oare din zi prin reprezentaţia comediei „Jianul" de aceea vom vorbi tot acuma despre orchestră şi despre reprezentaţiile cu cîntece. In anul acesta orchestra a fost în mare parte compusă din profesorii şcoalei noastre de muzică şi dirijată de d. E. Caudella. Vodeviluri şi operete au fost deci exercitate cu multă preciune, atît din partea cîntăreţilor cît şi din partea orchestrei.

D. Caudella este un muzicant de talent, atît în execuţia (ca violonist) cît şi compositiile sale care nu sunt lipsite de farmec. Atît melodramele cît şi cele mai multe arii de vodeviluri au fost compositii de ale d-sale.

Intorcîndu-ne la şirul de idei, expus la începutul acestei dări de samă, exprimăm dorinţa de a vedea conţinîndu-se începuturile bune din anul acesta numai rămăind, mulţi ani aceiaşi trupă, numai prefăcîndu-se trupele ambulante într'o companie statornică a teatrului orăşenesc se vor forma cu vremea atît un repertoriu cît şi o companie aleasă.

Moldova joacă în desvoltarea modernă a Romînilor un rol însemnat. Aici, în mare depărtare de şarlatanismul intelectual, de suficienţa şi corupţia centrului politic al ţării s'a făcut binefăcătoarea reacţiune în contra ignoranţei şi spiritului de neadevăr al academicianilor în atmosfera noastră mai liniştită se va crea poate ş'un teatru.

Pe cînd la Bucureşti se vor reprezenta pe scene farse cu alusiuni necuviincioase la demnitarii Statului şi se vor spăla „sdrenţe" atît în teatru cît şi aiurea, în Iaşi ne vom învrednici poate cu vremea da a crea o atmosferă artistică unde oamenii de orice opinie să poată privi cu un egal interes zugrăvirea părţii eterne din om.

Neavînd un teatru al Curţii, care să formeze un azil pentru arta naţională, poate că teatrul oraşului Iaşi va fi peste cîţiva ani în stare de a împlini macar în parte această lacună a culturei noastre. Căci arta este senină şi veşnică. Dramele lui Shakespeare şi comediile lui Molière se vor putea reprezenta şi peste mii de ani şi vor fi ascultate cu acelaş viu interes căci pasiunile omeneşti vor rămînea în veci aceleaşi.

Dar a pune pe scenă împrejurări şi oameni cari azi sînt pentru a nu mai fi mîine înseamnă a da unui institut de cultură sufletească caracterul frigol al unui Café-chantant".

*

Iată în fine cum se ocupă Eminescu, în acelaşi ziar, de teatrul evreesc, care juca, probabil, în „Pomul Verde", tradiţionala grădină a teatrului în jargon.

„Intr'o grădină pe uliţa mare s'a deschis un mic teatru de vară în care se joacă în limba evreească (germană stricată).

Trupa venită din Rusia şi compusă din vre-o 16 inşi (toţi bărbaţi) are un repertoriu caracteristic care atinge numai viaţa casnică şi religioasă a evreilor.

Astfel Joi în 19 August s'a jucat 1) Lumea ca un paradis 2) Filosoful amorezat şi haiducul luminat dialog 3) Socrul şi ginerele 4) Fişel harabagiul cu rîndaşul său Sidr, comedie.

Despre piese avem puţin de zis—ele nu prezintă vr'un mare interes dramatic, dar jocul actorilor a fost excelent.

Astfel în piesa a II a actorul ce juca pe Lasid a reprezentat atît de fidel pe Evreu cum îl vedem în toate zilele, împucat, cu vorba repede şi măruntă încrezut, rîzînd iute şi clipind din ochi în cît trebuie să-i recunoaştem mult talent.

In piesa III-a ginerele a fost jucat de un alt actor, pe care-l credem cel mai talentat din trupa toată. El a jucat pe Evreul uimit.

Socrul e unul din aceia care vrea să scoată neamul său la lumină, deci a luat ginere pe un studiosus thelogiac, om cu totul netrebnic şi uimit de învăţătura talmudică.

Acest rol a fost jucat în mod foarte caracteristic. Ridicînd adesa sprincenele adesa în sus şi făcînd creţ pe frunte, cu barbă neagră, tuns în mod deosebit, lung şi slab vorbind natural, ne-a arătat un adevărat prototip de minte pe dos şi netrebnic.

Directorul trupei are un glas simpatic (bariton) şi figura plăcută.

Ariile sînt evreeşti, iar publicul, compus în mare parte din coreligionari ai actorilor, petrece bine".

*

Drept încheiere, încă o notiţă din „Curierul de Iaşi", 18 Martie 1877, cu privire la nereuşita unui concert dat de un talentat violonist.

„Cauzele acestei lipse de succes se sustrag de la apreciaţia noastră, dar pentru cei ce vor să înţeleagă ciudata stare de lucruri în care e cu putinţă ca concertul unui violonist bun să nu fie vizitat de fel vom spune să toate concertele date în oraşul nostru atîrnă din cauza scumpetei locurilor şi a micului număr de amatori de muzică, de la cîte-va saloane din Iaşi mai cu seamă însă de la dame.

Numai cînd frumoasele mîini de fee se însărcinează cu desfacerea biletelor, un concert reuşeşte, publicul cel mare ieşan nu e atras de virtuositătile musicale.

Cultura mai întinsă în această direcţie e restrînsă la cîteva zeci de persoane din clasele avute.

Se poate dar ca dl. Fridman să nu fi ştiut a se orienta în mediul social în care venise".

*

Citaţiile din acest articol le-am făcut după volumul „Scrieri politice şi literare" de M. Eminescu, apărută în editura „Minerva". A.

CURIERUL BALNEAR

Băile Oglinzi

25 Iunie

Situate în o pădure seculară, depărtare cîteva minute cu tramcarul, iar pe jos o preumblare încîntătoare de 50 minute de la Tg. Neamţ, Stabilimentul „Oglinzi" despre care vă scriu aci primele impresiuni, este aranjat sistematic; căzi de faianţă în cabine separate; hydrotherapie; aer comprimat; avem tot ce se cere unei instalaţii moderne vizitate de atîtea categorii de pacienţi.

Hotel mare şi curat unde se dau baluri şi petreceri, ville cochete. Parc mare cu flori. Muzica aleasă cîntă dimineaţa, la dejun, la masă şi seara, pentru a ne distra cu deosebire pe noi, cei „nervoşi".

Aer curat şi îmbalsamt de mirosul de brazi; lipsit de vînturi şi praf; alee prin pădure.

Apele minerale fac minuni în bolile de femei, reumatism, scrofuli şi la copii debili.

Traiul îl găsim relativ eftin şi foarte plăcut.

Excursiuni plăcute cu tramcare pe la mînăstiri, Peatra, Fălticeni etc.

Anul acesta avem un restaurant admirabil cu preţuri convenabile, dar despre aceasta şi altele vă voiu mai scrie în alte corespondenţe.

Litere-Ştiinţe-Arte

In secolul invenţiunilor.—E firesc să se vorbească şi de soarta inventatorilor nu totdeauna de invidiat.

Lumea, atît a celor laici cît şi a celor învăţaţi a primit întotdeauna cu o adevărată ostilitate nouile invenţiuni şi descoperiri şi suferinţele primilor inventatori şi descoperitori sunt cu adevărat întristătoare.

D-r Max Kemerich, ne vorbeşte în interesantul său volum «Kultur-curiosa» de soarta unora din cei mai de frunte descoperitori. Astfel: Harvey, descoperitorul sistemului de circulaţie a sîngelui, a fost tratat de Guy-Patin şi de toată facultatea cu un sarcasm ucigător. Philippe Lebon inventatorul iluminatului cu gaz aerian, n'a reuşit să convingă pe contemporanii sei că o lampă fără fitil poate să ardă.—Primul vapor care străbătu apa fără ajutorul pînzelor şi al vîslelor fu devastat de către pescarii superstiţioşi cari nu înţălegeau cum se pune în mişcare această corabie, care face doar un zgomot curios şi lasă în urma ei un nour de fum gros. Prima cursă o făcu vaporul X—condus de genialul inventator Papin—de-alungul fluviului Fulda. Dar sosiţi la Minden Papin fu maltratat împreună cu tot echipagiul de plebea înfuriată.

Studiul, pe care marele fisician Galvani îl făcu asupra însuşirilor electrice ale broaştei, descoperind ast-fel curentul electric, care poartă numele seu, fu primit de toată lumea—afară de cîte-va mici excepţii, în mod cît se poate de batjocuritor. Iată ce scria el în 1792

„Sunt atacat de două partide deosebite, de către cuminţi şi de către proşti.

Sunt batjocura unora şi altora şi mă numesc «maistru» de dans al broaştelor.

Cu toate acestea eu sînt convins că am descoperit o nouă putere a naturei".

Spre a încheia, se aminteşte în acea carte între mulţi alţii de Ignaz Semmelweis, care a descoperit caracterul infecţios al frigurilor puerperale, şi în urma prescripţiunilor căruia nenumărate femei au fost salvate, mortalitatea la această boală rîdicîndu-se la o pătrime...—Semmelweis întîlni din partea colegilor o opoziţie aşa de crîncenă că luptînd pentru dovedirea binefăcătoarei sale descoperiri el ajunse în casa de nebuni.... Cu toate aceste nimic nu trebuie să descurajeze omenirea în mersul ei către progres—prin perfecţionări şi invenţiuni.

*

„Harta etnografică a Transilvaniei" lucrată de d. Nicolae Mazere, profesor, este fără îndoială o operă de însemnată valoare ştiinţifică şi naţională în acelaşi timp. Dl. Mazere a jertfit mulţi ani de muncă pentru lutocmirea acestei hărţi, unică în feliul ei şi a însoţit-o de un supliment, cuprinzînd în vr'o 100 de pagini, format mare, Impărţirea administrativă: judeţele, plăşile şi comunele cu numărul locuitorilor după isvoare romîneşti, ungureşti şi nemţeşti.

Numirile de comune romîneşti, ungureşti şi nemţeşti în ordine alfabetică. De aseminea două capitole întitulate: „Nevoia la care respunde această hartă" şi „Cum s'a lucrat harta".

*

„Morning Post" află că e vorba să se facă sacrificii de 7,500,000 franci pentru crearea în Londra a unor scene de operă naţională. Această sumă a oferit-o un... anonim!

*

Iată sumarul numărului de mîine din **Noua Revistă Romînă** de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu Motru, este:

Noutăţi.—Romînii transilvăneni şi vizita Arhiducelui Franz Ferdinand.—Revista revistelor.

Cestiuni actuale.—Caragiale. Un nou teatru.

Cronica Pedagogică.—Z. Bădeanu. Sfîrşitul anului şcolar.

Critica Literară.—Verax. Arta nervului gras după d. H. Sanielevici.

Ştiinţe.—I. F. Buricescu. O clasificare a ştiinţelor a lui Ion Ghica.

Literatură.—M. Gorki. Hanul şi fiul său. Anatole France. Din însemnările lui Pierre Nozière.

*

O revistă din Londra anunţă că Marconi se ocupă cu perfecţionarea unui aparat care e o invenţie fără păreche.

Despre amănuntele de construcţie păstrează deocamdată cel mai mare secret. Se ştie numai că prin ajutorul aparătului cuvîntul rostit se poate preface în cuvînt scris la staţia de primire. Urmele lăsate de undele acustice pe placa de primire şi cari corespund literilor alfabetului sunt deosebite între ele, deci produc efecte deosebite asupra curenţilor electrici în legătură cu placa. Aceşti curenţi pun în mişcare automatic clapele unei maşini de scris şi anume fie-care clapă semnului scris.

Marconi a declarat că peste o lună va da publicităţei aparatul.

*

Celebra cîntăreaţă de la Opera imperială din St. Petersburg a semnat un angajament cu Opera comică din Paris, unde va cînta de la 15 April la 15 Mai 1910; între altele va cînta „Snegourotschka" capo d'opera lui Rimsky Korsakof.

Informaţii

❑ *De oarece membrii societăţii „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi pleacă în corpore la Bucureşti în scop de a vizita principalele ateliere tipografice şi instituţii de artă, ziarul nostru nu va apărea de cît Miercuri, 1 Iulie la oara obişnuită.*

❑ Leşinata fiţuică carpistă din localitate, se aruncă cu furie, de cît-va timp contra şefului corului Mitropolitan din localitate.

Nu voim să stăm de vorbă cu severul critic muzical care n'are habar nici măcar ce e o notă muzicală, ci ţinem să declarăm că toate cele ce se debitează pe socoteala şefului corului, nu 'l ating întru nimic şi d-sa nici nu se scoboară la un nivel atît de jos.

Lumea ştie că d. Dimitriu a ajuns acolo unde este, prin meritele sale muzicale, pentru care de altminteri a primit şi recompense şi aprecierile celor daţi afară din cor pentru rea purtare, sau a criticelor de teapa celor de la fiţuica carpistă nu 'i fac nici cald, nici rece.

❑ Personalul oficiilor poştale din localitate, diriginţii şi oficianţii de toate gradele au sărbătorit alaltă-eri pe doui inspectori: unul pentru plecare, d. Alex. Bulgaru, fost pînă acum cu reşedinţa în Iaşi şi transferat la Bucureşti unde a fost însărcinat cu girarea serviciului de sub director general, şi al doilea d. T. Ionescu inspector din circ. Bucureşti, care a fost permutat la Iaşi, în locul d-lui Bulgaru.

Petrecerea a fost cît se poate de frumòsă. S'a luat dejunul împreună la Tanasache. S'au ridicat mai multe tuoasturi pentru cei doui sărbătoriţi. Cei de faţă s'au fotografiat în grup. Au luat parte, pe lîngă sărbătoriţi d-nii: C. Popp, dirigintele oficiului central, Axandrescu Grigore, de la poştă, Grigoriu C., de la oficiul I., Ianoliu P. de la oficiul II., Rişcanu de la oficiul gărei, Vasiliu C., controlor şi oficianţii Niţescu., Comărnescu P., Dimitrescu At., Cişman R., Moţoc Gr., Botez D., Pantazi Ch., Vasiliu Al., Teodoriu V., Caramlău A., Gheorghiu Gh; Simionescu I., Pandele V., Obelişteanu C., Iancu-lescu A., Manole Em., Canner Arg., şi Stavrat Al.

❑ **Mişcare în armată**.—D. Căpitan Şerbănescu Const. de la comandamentul corpului IV de armată, a fost mutat pe ziua de 1 Iulie în ministerul de rezboiu (statul major general); d. locot. Adam Ion, din reg. Ştefan cel mare No. 13, a fost mutat la gimnaziul militar din Craiova; d. sub-locotenent Andrievici Nec., din batalionul 4 vînători, la şcoala fiilor de militari din Iasi; d. căpitan Arabu Anibal din regim. Ştefan cel Mare în corpul de grăniceri; d. Sub-loc, Costăchescu Al. din bat. 8 vînători în bat. 4 vînători; d. administrator cl. II Mişoc Gh, de la corpul IV de armată a fost mutat la şcoala militară; administratorul cl. II Dinescu Vasile de la şcoala militară a fost mutat la şcoala pregătitoare de sub-ofiţeri d. administrator cl. II-a Stoianovici Mihail de la şcoala pregătitoare de subofiţeri la corpul 4 de armată, ca măsură disciplinară.

Locot, Stoianovici C., din regim. Răsboeni 15, a fost trecut în poziţie de disponibilitate, pentru caz de boală.

❑ D-nii Vasile Negoiţă, învăţător în satul Piciorul Lupului, comuna Ciurea şi Gh. Cosla, din Bozşa-Roşcani, au fost numiţi învăţători definitivi.

❑ La direcţiunea poliţiei şi siguranţei generale din ministerul de interne se lucrează cu mare activitate la o statistică asupra activităţei tuturor poliţiilor de oraşe din ţară, afară de poliţia capitalei.

Această lucrare va fi terminată zilele acestea.

❑ Trupele din Iaşi, care se află în tabăra Şipotele se vor reîntoarce mîine dimineaţă în localitate.

❑ D. prof. dr. Stoicescu, se află de eri în localitate.

D-sa a fost chemat pentru consult la o d-nă din localitate.

❑ Pentru congresul anual, organizat de „Asociaţia generală a învăţătorilor", se se va ţinea la Iaşi, în zilele de 3, 4 şi 5 Iulie, se fac pregătiri.

S'au luat măsuri a se face congresiştilor toate înlesnirile posibile.

Comitetul roagă pe învăţătorii să vie la aceste congrese, unde se va discuta chestiuni de cel mai mare interes pentru întreg corpul didactic rural.

Biletele de redacere 50 la sută pe C. F. R. se găsesc depuse la revizoratele c. I. In acelaş timp vor fi satisfăcut şi toate cererile ce s'au făcut la sediul asociaţiei, trimiţîndu-se biletele cu preţ redus.

❑ Ploaia care a căzut aseară a fost aproape generală în judeţul nostru.

❑ La alegerea de alaltăeri a institutori or pentru trimeterea în consiliul general al instrucţiei a doi institutori au reuşit, după cum se ştie d-nii Munteanu şi Matasaru. Cel dintăi a întrunit 27 de voturi, iar cel de al doilea 24.

❑ Iată numele elevelor din clasa VIII-a şcoalei secundare „Doamna Oltea", care au trecut examinul de capacitate de absolovire:

Becher Ana, Buzenchi Maria, Calciu Alexandrina, Cernea Ionescu Victoria, Clecner Ghizela, Eigher Janeta, Gheorghiu Aglaia, Mărgineanu Natalia, Păun Ortansa, Petrovanu Eleonora, Popa Elena şi Protopopescu Aurelia.

❑ Consiliul de miniştri a aprobat instalarea aparatelor telefonice de pe linia în construcţie Podul-Iloaia-Hîrlău, în suma de 20,000.

❑ Aflăm că ministerul de interne a revocat dispoziţiunea de a se opri telegramele internaţionale în limbagiu convenţional.

❑ Direcţiunea generală a căilor ferate a pus în circulaţie de la 1 Iulie a. c., biletele de abonamente lunare pentru trenurile de băi şi de plăcere.

❑ Ministerul lucrărilor publice a acordat o reducere de 50 la sută pe c. f. r., elevilor bursieri ai şcoalei normale „Vasile Lupu", pentru a se duce pe la locuinţele respeclive de vacanţă.

❑ Regimentul 14 Roman şi regimentul 4 roşiori vor pleca astă seară din tabăra Şipotele, în garnizoanele respective.

❑ In ziua de 5 August a. c., se va ţinea la serviciul intendenţei corpului IV de armată, licitaţia pentru aprovizionerea făinei necesară a manutanţelor Iaşi, Roman, Botoşani, Bacău, P.-Neamţ, Dorohoiu şi Fălticeni.

❑ Aflăm că starea d-lui locotenent Opaitz, victima accidentului de la alergări, s'a îmbunătăţit mult în ultimul timp.

DIVERSE

— S'a acordat dreptul de a vinde produsele monopolizate ale statului următorilor: Nicolae N. State, în comuna Iaşi, Ilie Bănulescu din Tg-Frumos, Ion T. Chedică în Cotnari şi Vasile Popescu în Iaşi.

— Sergentul major Hizec Emil, din batalionul 4 vînători a fost avansat la gradul de plutonier pe ziua de 1 Iulie şi mutat pe aceeaşi zi în corpul grănicerilor.

Au mai fost avansaţi plutonieri sergenţii instructori Mariteşcu Ion şi Hizec Robert, din regimentul 13 Ştefan-cel-Mare.

BAILE OGLINZI

TÎRGUL NEAMTZ

(PRIN GARA PAŞCANI)

Inceputul sezonului la 25 MAIU

Staţiune climaterică lipsită de curenţi cu un aer curat sănătos, situată la poalele munţilor Neamţului lîngă o pădure seculară avînd o poziţie pitorească.

BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reichenhal, conţinînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalaţiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofuozei, limfatismului; boalelor de femei şi copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metrite, salpngite, fibrome, etc.

HOTEL ŞI RESTAURANT EXCELENT

sub conducerea d-lui Max fostul director al Hotelului Binder din Iaşi

O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd şi cafeaua cu lapte: copii până la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.

Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimiţîndu-se un acompt la Tg. Neamţ.

EFTIN ŞI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conţinînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administraţiei.

Concesionar RUDOLF FRITZ

Ultime informaţii

❑ **Decoraţii... alegătorilor.**—*Printre numeroşii decoraţi ai d-lui Ion I. Brătianu găsim şi pe Jandel Frantz, şeful staţiei Craiova, decorat cu serviciul credincios cl. I, asemenea şi pe Jecu Manole, şeful gării Cioara, ambii... răposaţi.*

In ce-l priveşte pe Jandel Frantz, mai înţelegem. In calitate de răposat, nu poate fi îndoială că a votat cu guvernul. Ne mirăm însă de decorarea lui Jecu Manole, acesta din urmă s-a făcut vinovat de delapidare de bani publici, pe urmă cărui accident s'a sinucis. Acum nu ştim: l-a decorat d. Brătianu, pentru că s-a sinucis Manole sau pentru că a delapidat?

Dar şi într'un caz şi în altul, fie-i ţărina uşoară.

❑ Iată rezultatul complect al alegerei în consiul general de instrucţiune pentru institutorii din Iaşi.

Au fost trei candidaţi. Au întrunit următoarele voturi, din 35 votanţi:

Victor Munteanu 27; Lascar Matasariu 20; Ioan Apostol 4; Cezar Tăzlăoanu 1.

❑ La 9 Septembrie se va ţinea la universitatea din Iaşi concursul pentru acordarea unei burse pentru ducerea în străinătate a unui licenţiat în ştiinţele matematice de la universitatea locală. Bursa se acordă pe timp de un an, începînd de la 1 Octombrie 1909. Intăiul semestru, bursierul va face lucrări practice în observatorul din Götingen şi în al doilea semestru în observatorul din Nice. Bursa va fi de 300 lei pe lună plus cheltuelile de transport.

Candidaţii vor adresa, pînă în seara zilei de 5 Septembrie 1909, d-lui decan al facultăţei de ştiinţe din Iaşi cererile lor însoţite de următoarele acte: certificatul de absolvirea liceului, diploma de licenţe în ştiinţe matematice liberată de universitatea din Iaşi, un certificat constatînd că candidatul e romîn, fiu de părinţi romîni, un certificat de paupertate vizat de administraţia financiară respectivă, cu arătarea tuturor dărilor pe cari le plăteşte concurentul sau părinţii lui, şi un certificat de bună purtare e liberat de decanul facultăţei de ştiinţe din Iaşi.

❑ Eri s'a dat rezultatul probei scrise la examenul pentru gradul de secretar de legaţie cl. III-a şi ataşaţi de legaţie.

Au reuşit la proba scrisă pentru secretarii de cl. III d-nii: Djuvara, P. Florescu, Al. Gurănescu, Simionescu, Telemac, Vasiliu şi Vichy.

❑ Un d-n D. Papanos, din Brăila, care e suferind de mai mult timp, a reuşit să evadeze şi s'a refugiat în Iaşi, unde a venit şi s'a stabilit la hotelul Trayan.

Azi dimineaţă suferindul a fost transportat la Brăila.

❑ D. căpitan Alex. Ionescu, din regimentul Stefan cel Mare No. 13, a fost numit la depozitul de recrutare, în locul d-lui căpitan Arabu, transferat în grăniceri.

❑ Examenele şi licenţele în chimie la facultatea de ştiinţi se trec cu d. Costăchescu suplinitorul d-lui Poni. Ele vor lua sfîrşit Marţi seara.

❑ **Congresul studenţesc.**—Inscrierile studenţimei care doreşte să ia parte la congresul dela Iaşi se fac în cele două centre universitare din ţară: la Bucureşti şi la Iaşi. La comitetul organizator din Bucureşti se vor înscrie toţi studenţii dela Universitatea din Bucureşti, apoi studenţii din Ungaria, Viena, Peninsula Balcanică şi centrele Apusului. Studenţimea de la Universitatea din Iaşi, studenţimea din Bucovina şi cea din Basarabia se va înscrie la comitetul organizator din Iaşi.

Inscrierile studenţilor dela facultăţile din Bucureşti se fac zilnic dela 6 jumatate pînă la 7 jum. în localul „Uniunei studenţilor romîni", la delegatul comitetului organizator, d. Mircea R. Şirianu, iar studenţii cari se găsesc în provincie sau în străinătate se vor adresa cu scrisoare sus-numitului delegat, str. Bozianu 4 Bucureşti. Taxa de înscriere e de 2 lei; în schimbul ei fiecare congresist va primi, pe adresa de acasă, o Cartă de legitimare de participat şi un semn distinctiv, care singure îl va îndreptăţi să participe la congres şi la festivităţile şi excursiunile ce vor avea loc cu ocazia lui.

Se face cunoscut că înscrierile la congres se fac inclusiv pînă la 15 Iulie, st. v., mai tîrziu nu se va lua în considerare nici o cerere de înscriere.

❑ Pentru şcoala de marină, elevii se recrutează din fii militari, sergenţi din marina militară şi fii de nemilitari.

Sunt admişi în şcoală tinerii proveniţi din toate şcoalele Statului, şcoale comerciale, de meserii şi particulare, etc, în etate de—16—18 ani împliniţi, în anul admiterei, afară de sergenţi, cărora nu se impun condiţiuni de vrîstă. Concursul se va ţine asupra cunoştinţelor de limba romînă, geografie, istorie, aritmetică, geologie şi fizică.

Examenul va cuprinde două probe, o probă scrisă din aritmetică şi geometrie şi o probă orală asupra tuturor cursurilor.

Candidaţii pentru concurs vor prezenta cel mult pînă la 15 August o cerere către comandamentul marinei însoţită de următoarele acte: Extras de naştere şi vaccină, certificat de bună purtare de la primăria comunei respective, actul de naţionalitate sau de naturalizare al părinţilor, consimţimîntul părinţilor sau tutorelui legalizat.

❑ Eri şi alaltăeri au fost întruniţi la Administraţia Casei şcoalelor toţi revizorii agricoli şcolari, sub preşedenţia d-lui M. Popescu, administratorul Casei Şcoalelor.

S'a discutat asupra mersului grădinelor şcolare şi cîmpurilor de experienţă de de pe lîngă şcolile rurale.

S'a decis ca în fiecare circumscripţie să se facă expoziţii regionale de produsele şcoalelor rurale şi a terenurilor de cultură ale acestor şcoli.

Invăţătorii cu produsele mai bune vor fi premiaţi în bani, cu condiţia ca acele produse să fie din colecţia de seminţe distribuite de Casa şcoalelor prin revizorii agricoli. Expoziţia va fi în Septembrie.

❑ **DIN HUŞI.**—Administraţia fostului prefect dr, N. Lupu a început să dea faliment. Zi pe zi se descoper abuzurile de putere ale prefectului şi subalternilor săi, rînd pe rînd se dau la iveală potlogăriile ciracilor prefectului, pînă cînd se vor da pe faţă şi ale lui don prefect.

Cine face caz mai mult de cinste, acela o calcă mai des în picioare, ca şi femeia perdută, care îşi pune pururi înainte cinstea sa fără s'o mai aibă.

Ancheta inspectorului A. Brăescu a pus în vădită lumină cinstea administrativă a poliţaiului de Huşi, d. Gh. Teodor. Ce n'a făptuit acest vestit poliţaiu! A urzit marturi de ocazie, a stărnit procese scandaloase negustorilor bogaţi, pentru a încasa mii de lei amenzi pontru insultă. Antisemit prin doctrină, îşi împle buzunarile cu bani jidoveşti şi unelteşte cu dînşii contra cui nu e pe placul lui şi al lui don prefect.

Abuziv, ca şi stăpînul său, s'a alunecat şi la fapte necorecte. D. A. Brăescu a anchetat faptele, după ce luni întregi s'a convins prin într'adins om, de felul de a face poliţia acestui domn d. Teodoru.

Un lung raport s'a făcut de inspector. Prefectul fiind pus în curent a retras poliţaiului tot creditul, şi l'a pus la carantină. Dar această desgraţiere e începutul căderii şi a debandadei în clica d-rului N. Lupu. Am dori foarte mult să ştim ce a constatat ancheta, pentru a se arăta ea lumei ce fel înţelege d. dr. N. Lupu să facă administraţie în judeţul Fălciu. Am fi vrut să ştim şi noi cum stă adevărul în chestia lemnelor din ograda poliţiei, lemne ce le cărau acasă la don poliţaiu sergenţii de noapte, bucăţică cu bucăţică!

Am vrea să mai ştim pe cîţi inşi a bătut d. poliţai Teodoru în localul poliţiei, începînd de la nenorocitul pictor Dornescu pînă la însuşi directorul poliţiei, Vasilică Bedreag.

Am vrea să mai ştim ce e cu susţinerea fraţilor Butoiu, negustori, cari ar fi dat parale poliţaiului; apoi alt negustor, cum şi echipamentul sergenţilor, cari erau utilizaţi la lucrul viei d-lui poliţaiu ca şi cum i-ar fi plătit el ca servitori.

Credem că raportul d-lui inspector Brăescu va avea fericirea să fie cetit de d. Ionel Brăteanu, pentru a se grăbi cu un ceas mai înainte să fie făcut definitiv la postul său, să-l utilizeze şi alţii pentru sine, nu numai sărmanul dr. N. Lupu!

Pentru ce oare d. prefect Corbescu după ce a luat cunoştinţă de toate cele cuprinse în raportul inspectorului, s'a arătat aşa de rece faţă de sub-comisarii Dan, Arhip şi Velia, cari erau şi ei implicaţi în gestiunea poliţienească a poliţaiului Teodoru?

Lumea din Huşi e foarte doritoare de a şti, căci cu cît se va întărzia şi se va acoperi cu atîta opinia publică va avea mai mult dreptul de bănuială.

In interesul aflării adevărului adevărat cerem să se publice raportul pentru a ridica de pe umerii d-lui Teodoru petroaele neorînduelilor sale.

❑ Curtea de Apel secţia I-a s'a pronunţat eri în procesul dintre direcţia tramvaiului şi victimile catastrofei din strada Pădurei.

Curtea a admis în parte apelul direcţiei tramvaiului şi a redus despăgubirile pentru moştenitorii lui Furtună de la 40.000 la 22.000 lei, a lui Bercovici de la 5000 la 2000 şi a lui Fein de la 7000 la 5000 lei.

❑ Alaltă eri o mare furtună s'a deslănţuit în tabăra Şipotele.

Corturile trupelor au fost luate de furtună şi împrăştiate pe cîmp.

❑ Parchetul a fost avizat că locuitorul Constantin Tilariu din comuna Miroslava, luîndu-se la ceartă cu consătenul său Vasile Alerliu, acesta din urmă la un moment dat a aplicat lui Tilariu o sdravănă lovitură cu o fureă de fier în cap.

Astă noapte nenorocita victimă a fost adusă în Iaşi şi internată la spital.

❑ Comitetul central pentru ajutorarea inundaţilor şi incendiaţilor a trimes suma de 1110 lei prefecturei de judeţ, pentru a fi distribuită locuitorilor din judeţul nostru, care au suferit pagube pe urma incendiilor şi á incendiaţilor.

❑ Colonia celor 40 de eleve din şcoalele primare din localitate, vor pleca la M-rea Neamţ, Marţi 30 Iunie, sub conducerea a două institutoare.

Colonia va rămînea acole o lună de zile.

❑ Administraţia comunală se ocupă de vre-o cîte-va zile cu studiarea regulamentului pentru distribuirea apei în oraş, pe care noi l'am publicat acum cît-va timp.

❑ Următorii studenţi din anul al IV au depus examine în seziunea de Iunie 1909:

Sali Adler, Bancov Vera, Brumă, Burada Margareta, Gheţu Leon, Gheorghiu Const. Gheorghiu Mihai, Goldenberg Volf, Iancu Neculai, Mareş Gh., Michiu Const., Mirinescu Petru, Oltoi Haim, Popovici Cost., Rîşcanu Vasile, Stoian Const., Siminescu Alex., Troia Vasile, Truiinescu Nec., Tugulea Ion, Vaisman Leon.

Sa distins mult d-ra Burada.

❑ D. Gh. Kernbach, prefectul judeţului, care a fost cîte-va zile în Capitală, în interes de serviciu, s'a reîntors azi dimineaţă în localitate.

❑ In ziua de 4 Iulie a. c. congresiştii învăţători din întreaga ţară vor a sista la o audiţiune muzicală, ce organizează corul ceremonial la Mitropolie.

❑ Afacerea furtului de mărfuri de la firma falită Mendelsohn şi Balaban, ai cărui autori sunt I. Zipkes şi Zeltzer, a venit astă-zi la instrucţie la cabinetul II.

❑ Membrii consiliului comunal vor fi convocaţi în primile zile ale lunei Iulie a. c., cînd probabil va începe să studieze regulamentul pentru distribuirea apei în oraş.

❑ Părinţii, cari voesc să-şi pregătească copii absolvenţi ai şcoalei primare pentru concursuri de şcoli normale, seminarii, liceie, etc... în mod economic şi sistematic, să-şi procure lucrarea didactică anume alcătuită: *Preparatorul absolvenţilor* de d-nii Institutori Victor Munteanu şi C. Zaharia.

Comandele librăria Iliescu Iaşi.

❑ Prin program admirabil se reprezintă la Cinematograful Pathé Frérès din grădina Chateau aux fleurs astă-seară Sîmbătă 27 Iunie.

Sunt cuprinse în el cele mai frumoase sujete comice şi teatrale şi excelează prin comedia: Doi engleji la Paris, interpretată de artişti de valoare ai scenelor pariziane. Acţiunea acestei comedii se desfăşoară în centrul Parisului şi spectatorii vor avea prilejul să vadă frumoasele bulevarde, grădini, edificii etc. ale miraculosului oraş.

Un sujet foarte interesant este de asemenea „O excursiune la planeta Jupiter" ingenios înscenată la teatrul special al Casei Pathé Fréres din Paris. E una din cele mai reuşite feerii din toate cele văzute pînă astă-zi.

Se va repeta după îndemnul mai multora l'Arlesienne" drama lui „Alphonse Daudet" interpretată de artiştii teatrului Odeon în chiar oraşul Arles (sudul Franţei) unde se petrece acţiunea.

Programul cuprinde apoi scene sportive, în plin aer, instructive etc.,

Din cauza ploaei torenţiale de aseară, neputînd avea loc reprezentaţia, biletele sunt valabile pentru astă-zi Sîmbătă.

❑ **O scrisoare.**—Poşta de astăzi ne-a dus următoarea scrisoare din partea unui moldovan din Basarabia, aflător pentru cîte-va zile în Iaşi:

Onor. Domnule Director,

Cu ocazia venirei mele la Iaşi am avut întăia grijă să văd ce se face cu statua Domnitorului Kuza. Sunt proprietar în Basarabia şi sunt moldovan, noi mai mulţi Moldoveni am strîns şi am dat aci la Iaşi, la un domn, 500 ruble în aur, şi noi toţi dorim să ştim cînd se face acestui mare Imparat Moldovenesc statui.

Căci dacă mai trebue ceva bani, vă rog a publica prin gazetă, aceste rînduri din a mea scrisoare, eu am să mă duc la Basabia acasă, am să arăt la toţi moldovenii noştri că mai trebue bani, voi strînge şi îi voi aduce la reşedinţa acestei gazete Opinia, noi dorim să vedem la Iaşi, această mare statue.

Moldovenii boeri se vede că nu iubesc pe Moldovanul nostru Kuza, noi iubim şi murim pentru Kuza.

Eu aştept aceasta prin gazetă, şi am să arăt la toţi prieteni noştri, că am fost la Iaşi şi m'am interesat de Kuza, şi cu acest chip vom strînge bani pentru a mai aduce.

Cu multă sănătate.

Un moldovean din Basarabia

P. S. Să mă ertaţi, să nu rîdeţi poate nu am scris bine moldoveneşte ca la dumnevoastră.

Eu stau la Iaşi trei zile, şi aştept răspuns la gazeta.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 27 Iunie.

Sosirea Archiducelui Frantz-Ferdinand

Sinaia.—Incă de dimineaţă romînii ardeleni din Capitală, în număr de peste 500, au plecat la Predeal, în tru întîmpinarea Archiducelui Frantz Ferdinand, moştenitorul Austro-Ungariei.

La Sinaia aa sosit aseară d-nii miniştri Anton Carp, T. Stelian, Al. Djuvara şi V. G. Morţun, precum şi preşedinţii Corpurilor Legiuitoare.

Trenurile de Bucureşti, Ploeşti şi Braşov aduc foarte mulţi vizitatori la Sinaia, în vederea sărbărilor ce vor avea loc cu ocazia vizitei Archiducelui Frantz Ferdinand.

Iată cîteva note biografise ale distinsului oaspete:

Frantz Ferdinand, moştenitorul tronului Habsburgilor s'a născut la 18 Decembrie 1863 la Graz, ca fi al archiducelui Carol Ludovig, fratele Impăratului Franz Iosef. Mama lui, arhiducesa Maria Annunziata de Sicilia, face parte din casa Burbon.

Ca atare, archiducele Frantz Ferdinand astăzi în vrîstă de 46 ani, are în vinele sale sînge din două mari familii domnitoare.

La 30 Ianuarie 1889 a fost proclamat moştenitor al tronului.

Cu o noapte înainte s'a petrecut grozava tragedie de la Meyerling, acea tragedie ale cărei cauze sigure şi al cărei mers nu-l ştie aproape nimeni pe pămînt, dar al cărei rezultat îl cunoaşte oricine: Kronprinţul Rudolf, fiul împăratului, nădejdea imperiului şi favoritul popoarelor a fost găsit mort, cu tîmpla pătrunsă de un glonte de revolver.

La 1 Iulie 1900 se celebrează căsătoria sa cu contesa Sofia Csotek, pe carn cu această ocazie împăratul o ridică la rangul de prinţesă de Hohenberg. Copiii lor însă n'au dreptul la tron în Austria, iar în Ungaria s'a votat atunci o lege specială care spunea că copiii arhiducelui Franz Ferdinand sînt excluşi de la succesiunea tronului, care trece asupra fratelui acestuia, Otto. In 1906, arhiducele Otto murind, rămîne ca viitor moştenitor al tronului fiul său mai mare, arhiducele Carol Franz Iosef.

*

La Castelul Peleş, pregătirile sunt terminate. In parcul din Sinaia e o animaţie deosebită.

Foarte multă lume a sosit şi azi dimineaţă. Sunt aci, d. Ionel Brătianu, d. T. Stelian, cu d. d-na Djuvara, Anton Carp, dr. Anghelescu deputat, Purcăreanu Gusti prefect de Covurlui, precum şi ataşaţii de pe la diferitele legaţii străine din Capitală.

Tot azi dimineaţă au sosit aci 32 jandarmi rurali, aduşi pentru menţinerea ordinei.

*

Predeal.—Dl. Ionel Brătianu, prim-ministru şi dl. Panaitescu directorul siguranţei generale au sosit aci azi dimineaţă la orele 9.

Archiducele Frantz Ferdinand al Austriei a plecat azi dimineaţă din Viena, însoţit de generalul Conte Payu, maiorul Brosch, ajutantul de companie Arenau şeful cancelariei Archiducelui Paul Nichert secretarul Archiducelui; Pencho Maresch, baronul Romojvskersch. La ora 4 şi jumătate Archiducele a sosit la Predeal, unde i s'a făcut o frumoasă primire, luînd apoi drumul spre Sinaia

Numire probabilă

Bucureşti.—Se zice că în locul d-lui V. Missir, delegatul casei rurale, care s'a retras din demnitatea de membru în consiliul de ad ţie a creditului rural, va fi numit d. Take Protopopescu.

Mişcarea în magistratură

Bucureşti.—Azi a apărut mişcarea în magistratură. Au fost numiţi d-nii: Hipolit Mîrzescu, judecător de şedinţă trib. s. I Iaşi; Vasile Busilă jude de şedinţă s. II trib. Iaşi; V. Vrînceanu, stagiar la Iaşi, mutat s. III trib. Iaşi; Alex. Coroi, supleant la Roman, transferat s. I Iaşi.

Au fost confirmaţi cu noua lege de organizare judecătorescă d-nii Gr. Kessim, Sauly şi V. Erbiceanu, judecători de instrucţie la Iaşi; C. Brătescu jude instrucţie trib. Covurlui; I. Th. Liciu, judec. de şedinţă trib. Dorohoiu; Iulian Teodorescu, D. Ciohodaru şi Gr. Demetrescu la trib. Iaşi; Gh. Ivan jude de şedinţă trib. Suceava; C. I. Marinescu, Constantinescu şi Ost. Leca judecători de şedinţă Bacău; Ioan Patron, judecător de şedinţă Botoşani; Grigore Canduratu şi C. Teodoru judecători de şedinţă trib. Covurlui; Alex. Ciurea procuror trib. Fălciu; Livadidi, Vincler şi Scarlet ca procurori la trib. Iaşi; Anton Cugler la Neamţ; Victor Ionescu la Suceava; Pantazi procuror la Tutova, Bagdad la Covurlui şi Pantazi la Tutova şi Ornescu la Vaslui.

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.

Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.

Pentru lămuriri şi condiţii adresa la *D C. N. Paraschivescu Iaşi.*

Vineri 3 Iulie 1909

REPREZENTAŢIE GRANDIOASĂ

de

Proiecţiuni şi Cinematograf

IN SALA TEATRULUI CIRC-SIDOLI

dată

IN ONOAREA CONGRESISTILOR

Glorificarea Armatei Romîne

EROII REG. XIII DOROBANŢI ŞI V LINIE

Care cele d'intăi au trecut Dunărea dînd primul atac la 27 August 1877 luînd un rădan.

Oficerii general. Oficerii căzuţi pe cîmpul de război. Proiecţiuni reprezentînd toate atacurile. Tablouri vechi naţionale. Resboiul franco-german din 1870

CINEMATOGRAF

Cu program foarte variat.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

Toate Doamnele şi Domnişoarele care au plecat din oraş fără să fi cumparat cîte-ceva din frumoasele mărfuri ale Magazinului

LA „VULTUR"

pot comanda imediat ce vor dori, căci preţurile vor fi tot atît de ieftine ca şi în Iaşi. — Ca beneficiu pentru tot timpul vacanţei, trimiterea comandelor vor fi gratuite.

Bluzele de linou, torschon, şi ghiupiură se vînd cu preţuri fórte reduse.

Teodor Stoienescu

Fost procuror de Curte

AVOCAT

Iaşi 17, str. Vechie (poarta bisericei Bărboi).

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.

Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.

Iaşi str. Muzelor No. 40

S'a deschis în strada Păcurari 15

(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)

Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux

Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc tronsouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Careţenia cea mai perfectă.

Müller

Fabrica de SOBE DE TERACOTĂ

Fraţii MAC UROFF

IAŞI.—72 SOSEAUA PACURARI 72 -IASI

Execută Sobe de teracotă jmalţuite în toate colorile

OLANE de ori ce dimensiuni pentru coşuri şi drenagiu.

Pentru informaţiuni şi probe a se adresa la d. Grigore Ichim Frizer str. Lăpuşneanu 28 sau direct la fabrică.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

PONDOIR DÉPOSÉ Prix..... 6f.50 R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES GARIEL 2ter quai de la Mégisserie PARIS Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25 Châssis de couche, depuis..... 7 » Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50 Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 » Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS En FONTE INOXYDABLE Prix: 0f 50c. Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc. Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles Prix: 20f Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei - IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lingă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No...., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. DIRECTIUNEA

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asigurarii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, MATINEU la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1m de haut. le mètre 0f30c.

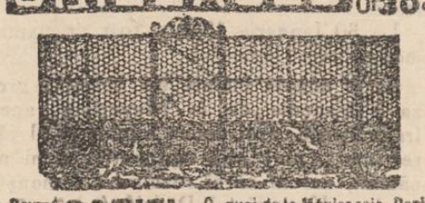

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS *RONCES ARTIFICIELLES.* les 100 mèt. 6f

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr. R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS Envoi franco de Catalogue

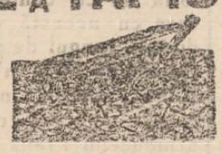

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— *Strada Gelia 77* —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 9.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— *Str. Bărbei No. 19* —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi doua Mii de Lei

Grăbiţi-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.